DR. DIENES VALÉRIA

Miénk az Idő

DR. DIENES VALÉRIA

MIÉNK AZ IDŐ

DR. DIENES VALÉRIA

Miénk az Idő

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST, 1983

NIHIL OBSTAT
DR. JÓZSEF GIANITS CANONICUS CENSOR

NR. 704–14/1982. IMPRIMI POTEST.
STRIGONII, DIE FESTO VISITATIONIS B.M.V. A. 1982.
LÁSZLÓ CARD. LÉKAI PRIMAS HUNGARIAE, ARCHIEPISCOPUS ESZTERGOM.

VÁLOGATTA ÉS SZERKESZTETTE:

Rozgonyi Péter
Rozgonyiné Bóna Ilona

Minden jog fenntartva,
beleértve a bárminemű eljárással
való sokszorosítás jogát is

„Nagy művészet az Időbenjárás,
de ha otthon vagyok benne,
akkor egész lényemmel a
szellemiség ablakánál állok.”

A METSZET CSEH GUSZTÁV MUNKÁJA

TARTALOM

ELŐSZÓ 13
HITVALLÁS 15
EMLÉKEZÉSEK 45
DIALÓGUS 67

I. „MERT AMIT AKARAT ELŐZ MEG . . ."
1. Emberiesítés I. 85
2. Emberiesítés II. 87
3. Emberiesítés III. 88
4. Szublimálás 90
5. Mikor elkezdte akarni 92
6. Kérdőjelek 95
7. Sugalmazás 97
8. Teremtés 100
9. Zúgását hallod? 101
10. Honnan? Hová? 104
11. Honnan? 107
12. Hová? 109
13. Mélyeszmélet 112
14. Panteizmus 115
15. Fogalmak nélkül? 117

II. AZ ÉRTHETŐSÉG HATÁRAIN
1. A mélyeszméletben lakik 123
2. A szentek egyessége 125
3. A három figyelem 127
4. A test figyelme 129
5. A lélek figyelme 131

6. A szellem figyelme 133
7. A jövendő vonzása 137
8. Pneuma 140
9. Szent Szellem 141
10. Az Úr kitárta Karjait 144
11. A szellem tüze 146
12. Az érthetőség határain 148
13. A Lét I. 153
14. A Lét II. 156
15. A Lét III 158
16. A Kéz és Szárny I. 161
17. A Kéz és Szárny II. 163
18. A Kéz és Szárny III. 165
19. A Kéz és Szárny IV. 168
20. Szublimálás és szimbolizálás 170
21. És azután? 174
22. Pondus? 176
23. Klímaváltozás 179
24. Érték I. 181
25. Érték II. 183
26. Ethosz I. 184
27. Ethosz II. 186
28. Ethosz III. 187
29. És én? 189
30. És a Minden? 191

III. ÚT AZ IDŐ KÚPJA FELÉ
1. Miénk az Idő (vers) 197
2. Dimenziók 198
3. Erőtér 200
4. A lélek győzelme a téren 204
5. Mi az, hogy Isten gondolatában élnek? 211
6. Egyedül Isten akaratán belül élnek 214
7. Ígéretország 218
8. Az Idő Kúpja felé 221

IV. „A BŰN A TÖRTÉNÉS LEGMÉLYÉRŐL VALÓ . . ."
1. Próbáld meg soha el nem feledni Őt 231
2. Az elmulasztottak fájdalmának meg kell érlelődnie 231
3. Caritas 239
4. Mit mondjak nektek, akik hordjátok a keresztet? 240
5. Egyszer azt mondtam neked 242
6. Minden a több életért 244
7. Nem lehet embermódra elgondolni a világot. . . . 245
8. Az emberiség emlékezete 247

V. COENACULUM ERŐTERE
1. Uram, kihez mennénk? 253
2. Mit adott a léleknek Jézus? (kánon vers) 259
3. Az elmondás megvalósulás a szentmisében 263
3.1. A titok 263
3.2. Mi van mögötte 265
3.3. Mikor a pillanat kitárul 267
3.4. A Testem 269
3.5. A Vérem 271
3.6. Az én emlékezetem . . . I. 274
3.7. Az én emlékezetem . . . II. 277
4. A Hostia megszólaltatja a Jövőt 280
5. Jézus emberi emlékezete 290
6. A szentmise lelke 296
7. A Hostia az imádság nagymestere 300
7.1. Éneklő mindenség 302
7.2. Mindig Rágondolni 304

VI. SZENTMISELÁNCOK LÉLEKVÉDELME
1. Szentmiseláncok Idő-természete 309
2. Szentmiseláncok 312
3. Hogyan imádkozzunk 318
4. Mikor így megszakad az éjszaka 320
5. Szentmiselánc (vers) 325

VII. „AHOGY *ÉN* LÁTOM A VILÁGOT"
1. Belépés a Coenaculumba 329
2. „Veletek maradok" 330
3. Szentmiseláncok 331
4. „Lásd!" 331
5. Eszméletközösség 333
6. Titok jár körül a világon 336
7. Kik vagytok? 339
8. Látta és örvendezett 343
9. Visszanézés 346
10. De az ember még messze van 348
11. Az angeloszok és az ember 352
12. Krisztus-Arc 355
13. És a „Non Serviam" hová lett? 358
14. Az Idő születése 361
15. Honnan születik a bűn? 363
16. „Örökké" 365
17. Örökkévalóság 367
18. Térszimbólumok 369
19. Jön az Isten (vers) 371

VIII. VILÁGOT ÁTÖLELŐ MÁRIA KAROK
Magnificat (vers) 377
1. Magnificat Mária evangéliumi szavai 378
1.1. Magasztalás „Múlt" 383
1.2. „Jövendő" 385
1.3. „Erőtér" 387
1.4. Ajándékozás 389
1.5. Mert megemlékezett 392
1.6. Megdicsőítés 393
1.7. Látóhatárok: „Szárnyai alatt" 394
1.8. Intermezzo (amit ez sugalmaz) 397
2. Az evangélium „Máriás" jelenetei 400
2.1. Simeon: Nunc dimittis 400
2.2. Zakariás: Benedictus 408
2.3. A három emberlélek éneke 413

IX. MÁRIA-GONDOLAT A SZENTHÁROMSÁGBAN
1. Mária-Gondolat a Szentháromságban 419
2. Szentlélek-titkok 421
3. Szentlélek Tettei és a Gráciák 426
4. Szentlélek Tettei 428
4.1. A Köszöntés 428
4.2. Az Ígéret 429
4.3. Az Istenfogamzás 430
4.4. Az Istenhordozás 432
4.5. A Látogatás 434
4.6. A Keresztelés 436
4.7. Szentlélekjövetel 438
5. Az Ajándékok 440
5.1. A Bölcsesség 440
5.2. A Tudomány 441
5.3. A Jó Tanács 443
5.4. Az Erősség 445
5.5. Az Értelem 447
5.6. A Jámborság 449
5.7. Az Istenfélelem 450
6. A héthetedes Mária-dicsőség örök jelent alkotó titkai 453
6.1. Dicsőséges titok. Kezdet 454
6.1.1. Első titok: Akiért az Atya akarata a mindenséget alkotja 455
6.1.2. Második titok: Akinek Anyjául az Örök Akarat választ ki téged 456
6.1.3. Harmadik titok: Akiért az Örök Akarat Szeplőtelennek teremt meg téged . 457
6.1.4. Negyedik titok: Akinek fogamzását az Atya örök akarata angyallal üzeni meg néked 458
6.1.5. Ötödik titok: Akinek fogamzását az Örök Akarat a Szentlélekkel műveli benned 460

6.1.6. Hatodik titok: Akinek fogamzását az Örök Akarat igentmondásodban valósítja meg benned..... 461
6.1.7. Hetedik titok: Akinek emberréválásában az Örök Akarat a Mindenség Anyjává szentel téged..... 462
7. Mária Gyermekkorának titkai, versben..... 464

„ESZMÉLŐDÉS"..... 467
ZÁRÓIMA..... 470
VERSEK: Emberiség imája..... 471
A Szentháromság..... 471
Hit, remény, szeretet..... 472
Vers a Szeretetlángról..... 475
Angyalok üzenete..... 477
Angyalokhoz..... 478

ELŐSZÓ

Szent Ágoston: (354–430.)

Az emlékezet mélysége

Lelkem, tebenned mérem az időt; ne ellenkezz velem, hogyan lehetséges ez; ne vezessen félre benyomásaid tömege. Mondom, tebenned mérem az időt. Azt a benyomást, amelyet az előtted elvonuló dolgok benned keltenek s amely megmarad, midőn már azok eltűntek, ezt a számomra jelenlévő benyomást mérem, nem azt, ami már elmúlt s a benyomást létrehozta. Ezt mérem, mikor az időt mérem. Vagy ez tehát az idő, vagy nem ez az idő, amit mérek.

De hogyan áll a dolog, mikor a csendet mérjük s azt mondjuk, a csend addig tartott, ameddig a hang kitartott? Nem nyújtjuk-e gondolatunkat a hang tartama szerint, mintha az még hangzana, hogy aszerint adhassuk meg a csend tartamának idejét? Mert mikor a hang és a száj hallgatnak, gondolatban elvonulnak előttünk dalok, versek, s különféle beszéd s továbbhaladásunk terjedelmét és az idő tartamát egyiktől a másikig éppúgy megadjuk, mint mikor szóban hangzanak.

Ha valaki egy hosszabb hangot akar kiadni s arra előre gondolva meg akarja annak hosszúságát állapítani, már megállapította a csendben az időtartamot s azt emlékezetére bízva kezdi kiadni a hangot, mely hangzik, míg csak el nem éri a megszabott határt. Helyesebben: hangzott és hangzani fog. Mert ami elmúlt belőle, az hangzott el, ami még hátra van, ezután fog hangzani. S így megy ez, mert a mindig jelenlevő figyelem a jövőt a múltba dobja át, a jövő fogyatkozásával növekedik a múlt, míg felőrlődésével a jövő teljességgel múlttá válik.

De hogyan csökken vagy őrlődik fel a jövő ami még nincsen, vagy hogyan növekedik a múlt, ami már nincsen, ha csak nem úgy, hogy a lélek, amelyben ez végbemegy, háromféle tevékenységet végez? Mert várakozik is, figyel is, emlékezik is s így a várt dolog figyelme révén átmegy az emlékezetbe. Ki tagadhatja, hogy a jövő még nincs? De már a lélekben ott van a jövő várása. És ki tagadhatja, hogy a múlt már nincs? De a lélekben mégis benn van a múlt emléke. S ki tagadhatja, hogy a jelen tartamnélküli, mert a pillanattal tovatűnik? De tart a lélek figyelme, amelyen keresztül tovatűnik az, ami eljövendő volt. Tehát nem a jövő hosszú, ami nincsen, hanem a hosszú jövő a jövő hosszú várása. A múlt sem hosszú, mert már nincs, hanem a hosszú múlt a múlt hosszúra nyúló emléke.

Conf. XI. 17, 36; 28, 37.

Ford.: Kecskés Pál

HITVALLÁS

Miben hiszek? Kiben hiszek? Hogyan hiszek?

Ezzel bejárjuk az összes titkokat. Mert minden hitben titok van. Mindegyik hittétel túllendül az értelem korlátain, és amit nem értek, az titok.

Ebben a birodalomban, amely végtelenül tágabb az értelem és a tapasztalás országánál, nem járhatok egyedül. Vezet valaki, akire ráhagyatkozom. Veszélyes! Ki vezet? Hova vezet? meddig vezet? Nem hagy el? Ismerem-e? Honnan merítem szavait? Irányait? Itt van az első mélység, amely előtt megtorpan a gondolat. Itt csak egyetlen menekvésem van – és ez az első lépés: előleges ajándékul kell kapnom magát Istent. „Tudom, kinek hittem." Tudnom kell, mert ismeretlen végtelenből sugárzik felém és tölt be engem Valaki. Emberszerűen is közeledik felém. Nem lehetek nélküle. Nem mozdulhatok nélküle. Belőle tudom, hogy van képességeim határán túl egy egész végtelen világ. Hogy nem látok át mindenen, és amikor nem látok emberi képességeimmel, akkor ebbe a világba kerültem, ahol nem az én munkámra, hanem vezetésre, sugalmazásra van szükségem. Akkor kell nekem egészen emberformán az „igazolt" ember, aki nélkül semmit sem tehetek.

Most tehát ebbe a világba költözik át a lélek. A Hiszekegy ismert szavait mondja, de új területen jár. Más planétán, mint az empíriától kiszolgált értelemé. A gondolat és a tapasztalás adatai tántorognak. Vannak országok benne, ahol az értelem talajt nem talál. Vannak országok, amelyekben

támolyog és szédülten hunyja le a szemét: Credo quia absurdum. Elhiszem, mert esztelen – énekelte az a gyötrődő hitetlen.

A hit első lépése az, hogy tudja: van ilyen ország. A valóság tágabb, mint az emberi értelem. Értelmünk tartományának piros határvonalát a valóságnak véghetetlen tartománya veszi körül, amelyben nem igazít el más, mint a hit és a „tudom, kinek hittem". Sugárzata átlép a határon. Ő be tud lépni az értelem birodalmába. Az értelem nem tud kilépni az ő végtelenébe. Mikor a lélek azon a piros vonalon átlép, le kell hunyni a szemét és el kell fogadni a rásugárzó intuitív élményt. Valami abból, amit a Pál emleget a nyelvekről és a prófétálásról szólván. Az a tizenkét prófétáló ott Efezusban, vagy azok a Pál-tanítványok, akik túlléptek ezen a határon, mikor a Szentlelket vették. Míg felfüggesztve az értelmi munka, addig beszél a hit, és azután elbeszéli majd szavait az értelem.

Amit egymás élményéből megértünk, amit egymásból nem értünk, az a belső egyetlen élmény. Mindenkinek egyetlene. Sajátmagáról és a világról való közvetlen intuálása, énjének hangtalan, névtelen megszólalása, a senkiéhez sem hasonlítható közlés, a kőre írt névnek értelme, a lét valóságának megérzése, a kifejezhetetlen hit.

HISZEK, tehát vagyok. Ezt mondanám ama híres szó helyett. Mert a hit mélyebben ered bennünk, mint a gondolkodás. Az a forrás, az ami a „kezdetben volt", a lélek történetében. A szótlan istentudat és világtudat ajándékozott egysége. Azzal kezdődik, mihelyt létünket megtudjuk. Mert van olyan levő is, amely nem tudja, hogy van. De az a levő, aki tudja, hogy van, annak legmélyén él a hit. A hit minden eszmélés gyökere. Először elhiszem, hogy vagyok. Ez tesz emberré. Megállapítom létemet. Eszmélésem bejárhatatlan mélységeiből sóhajt elém: hiszem, hogy vagyok. És ennek a létnek leoldhatatlan teljesedése az, hogy egész szellemiségemmel a szellem létét hirdetem. Magamtól nem lehetek. Része vagyok, hulláma vagyok, tette vagyok . . . mondjam

tovább? Gyermeke vagyok, származéka, tulajdona valaki nagyobbnak. Létem nem lehetne nélküle. Ez mind benne van abban a névtelenben, abban a soha ki nem mondottban. Az eszmélés első lobbanásában ott van a „nem vagyok egyedül" és a „nem vagyok magamtól".

Igazság születik velem. Valóság. Nálamnál több valóság tudata rezzen meg első eszmélésemben, önmagamra pillantásomban. Mert létem korlátai implikálják a korláttalant, pillanatom az öröklétet, személyes létem az Alkotót, a hyperszemélyt, a megfoghatatlan szükségszerűséget. Semmiségem e valamivé válással a mindent implikálja. Erőtérben vagyok és erőteret termelek. Létem sugárzik és a határtalan lét átsugároz engem. Nem volnék, ha Ő nem lenne. És mert élem, hogy vagyok, – tudom, hogy Ő van. Az egyetlen, aki *VAN*.

Majd mikor szóra kerül a dolog, el is mondom mindezt, és még sok egyebet erről az ősi, létemmel egyterjedelmű valóságról, amelyet ott találok minden imádság és minden teológia és minden misztika alatt. Ha nincs ott, akkor az nem imádság, nem teológia, nem misztika, – csak szóbeszéd.

Ennek a névtelen önmagamra eszmélésnek felismerhető vonása az a tudat, hogy sokan vagyunk. Mindezek a létek vagy hitek ugyanúgy sugároznak és besugároztatnak, mint én. Ugyanoly névtelenek és némák maguktól, mint én. Ugyanaz a szükségszerűség vonja őket eggyé a nagyobbal, a többel, az erősebbel, a szebbel, mint amivel engem beolvaszt önmagába anélkül, hogy elvenne önmagamtól. Mind lélekben, és mind szeretetben tartoznak létföltételükhöz és belőle árad vissza rájuk, egymás felé is, a szeretet. A lét őse a szeretet. Kezdetben volt a szeretet, és minden általa lett. Amikor a lelkek meglettek, és megtudták, hogy vannak, akkor a szeretet megszülte a hitet. A szeretet létforrás. A hit pedig egyterjedelmű a léttel.

Ez az értelme annak, hogy *HISZEK EGY ISTENBEN*. Mintha azt mondanám, hogy hiszek saját létemben. Ezzel azt is mondtam, hogy hiszek a Szeretetben.

Most ez a hit szóhoz jut. Először nem önmagáról beszél, hanem róla, akinek szükségszerű léte az ő saját létének átélt tudatával egyértelmű. Ezt az egységet emberfogalmak közül nem tudja mással megközelíteni, mint az Atya gondolatával. Maga az Emberfiába költöző s ott élő Istenelme sem tudott jobb emberi egységet találni ennek megközlítésére. Atyának mondta, Atyának szólította, s azt akarta, hogy az emberlélek mint gyermeke szóljon hozzá. Ezért tanította a Miatyánkot. Ez az imádság tartalmazza az Isten-kapcsolatunk teljes valóságát, és e valóság mögül ránk néz annak egész elmélete, amellyel az ember ezt az Atyát elgondolhatja.

Mikor az a szótlan és névtelen hit először kinyitja a száját, ezt a nevet adja az Istennek úgy, ahogy a Fiútól tanulta. „Az én Atyám és a ti Atyátok" – mondta már feltámadt ajkának újra megszólalásával. Ez a hit első szava. És ennek az Atyának első jelzője: a „mindenható". Legelőször ezt a korlátlanságot érzem meg benne a saját korlátozottságom körül. A cselekvés hatalmát. Az akadálytalanul teljes létet. Ezt a tudatot saját korlátaimból merítem. Ha én határolt vagyok, kell lenni határtalannak. Létemben magában érzem, hogy van. Lehetetlen nem lennie, mert akkor én sem lennék. Azt pedig érzem, hogy vagyok. Több mint érzés, mert az csalhat. Hiszem, hogy vagyok. A hit nem csal. A hit világhatalom. A hitért az Atya megosztja velem a hatalmát. Higgyetek és meglesz. Azért mondom legelőször, hogy ez az Atya, akinek léte az én létem: Mindenható. Ezzel kezdődik az én eszméletvilágom: van valakim, aki Mindenható, és ez a Mindenható az én Atyám. Az emberi Atya-gondolat egész természetével – Jézus tanította, hogy így szólítsuk –, mert így van belénk írva a léte. Ezt jelenti az, hogy *MINDENHATÓ ATYÁBAN.*

Mondom tovább: *MENNYNEK ÉS FÖLDNEK TEREMTŐJÉBEN.* Nemcsak az én létem forrása és értelme Ő; tőle ered minden, mert a menny és a föld a Minden. Szellemi és anyagi lét. Miden, amiről azt modom, hogy *VAN.* Hogy most van és volt; volt úgy is, hogy nem volt, hogy az

egyetlen Valóság volt csak, aki önmagától *VAN*. Aki nem mástól kapta a létét, és aki minden most-levőnek a létet adta. Mikor cselekedni kezdett, akkor született az Idő, és akkor elkezdett lenni, azaz ömleni, áradni, sugározni a valóság egy Akaratból, amelynek Legyen-je maga a valósulás. Az Idő nem léphet ki az örökkévalóságból másképp, mint a teremtő Akarat révén, és a „semmiből" teremtés erejével. Van a Genezisben a „Kezdetben" szóban rejtve ilyen gondolat. Előtte volt Isten és a semmi. Akkor Isten örök Szándéka cselekedni kezdett, és azóta foly a teremtés. A Lét csupa teremtés. A teremtés mindig – most is – ex nihilo történik. Mert minden, ami abból az Akaratból folyólag a semmiből a létbe hull, olyasmi, ami előzőleg még nem volt soha. E hittétel alanya nem úgy cselekedett, hogy egy darabig dolgozott, kidobta a térbe a midenséget, mint egy műszerész az óráját, hogy aztán járjon magában lejáratig, hanem ezt a teremtő munkát szakadatlanul folytatja ma is, az énvelem közös idő-pillanataimban is, az anyagi és szellemi lényeg beláthatatlan valóságában is, és mindig úgy, hogy ami teremtődik, az előzőleg még nem volt. A lét nem mozdulatlan elkészültség, hanem a szüntelenül teremtő folyamat. És a kezdet most is foly. Az igazi létem folytonos újrakezdés, újrateremtés, újraszületés. A világ létének értelme, a *VAN* szónak egyetlen világos jelentése az, hogy az abszolút létből folytonosan születik és ezzel az örökkévalóság szüntelenül teremti az Időt. Ez az értelme ennek a hittételnek, amely azonos a Genezis első mondatával. Ezt hiszem el, és tudom meg saját létemből legelőször, amikor lényemből kipillantok a valóságra.

Ez a hit, hogy zavartalan, megalapozott, véglegesen erős, megbonthatatlan legyen, ebbe az elvontan átélt valóságba valami megfelelő erejű konkrétumot kíván. A mélyeszméletből fakadó szükségszerű igazságnak az élmény közvetlen megjelenésével járó félreismerhetetlen jelenvalóság kell. Ami belép a mindennapom eseményszerű tényei közé, megjelenik jelenemben, múltamban, jövendőmben tényekkel

szereplő, tapasztalható jelenség formájában – nem puszta gondolat, hanem életem ténye. Nem csak lehetőség, hanem valósulás. Nem mélyeszméletem szülötte, hanem tettreválás, bele cselekszik az életembe, a mindenható Atyába vetett hitemet megtestesíti. Ez a világomat meghatározó, megértető lét már személyes ember-nevet visel, amelyet ismer a hitem, és azért mondom azonnal az Atyában való hitem megvallásának még el sem szállt pillantában: *ÉS A JÉZUS KRISZTUSBAN.* Kimondtam a nevét. Vele körém lépett az egész emberi valóság, a világ, a történelem, a múltnak és jövőnek összeverődéséből folytonosan fakadó, múltat hordozó, jövőt termelő, örökösen futó és rögzíthetetlenségében egységes életté forró jelen.

Most elmondom, hogyan lép be ebbe az élő jelenembe, erre a világot ölelő műre vonatkozó hitem. Elmondom, hogy ki ez, akinek most megmondtam a nevét, hogy mit hiszek róla, és arról, hogyan lépett be emberi világomba, hogy mit cselekedett és mit cselekszik ott mindörökké.

Abból az egyetlen mennyei valóságból, ahonnan megtudtam a létemet, abból született valaki, aki éppen ezért egyetlen módon Isten is, ember is. Ha fia valakinek, akkor ember. Mert az atya-fiú ember-viszony. És ha az Atya ő, akit én Atyának hívhatok, az az Isten, akinek létemet köszönöm, akiből létemet megtudom, akkor az a Fiú az ő emberségében is Isten. És mégis egyszersmind ember és osztozik az embernek Istennel összeférő tulajdonságaiban. Kell, hogy emberi teste legyen ugyanakkor, amikor vele, akit én Atyának nevezhetek, fiúi viszonyban van. Olyan természetű a belőle származása, mint az emberviszonyokban a fiúnak az atyától való származása. Időben létét az Atya akarata indítja meg. Ezért atyja az Atya.

Majd elmondja egyszer, hogy „az én Atyám és a ti Atyátok". Ezt saját emberajka mondja majd Isten-gondolattal és Isten-szóval, amelyet felír az evangélista, hogy örökre szóljon, míg él az emberiség. Ezt jelenti: *Ő EGY FIÁBAN.* Aki a Szentháromságból kilépett, emberré vált, felvette az anyag

köntösét és ezzel egy örökkévalóságra megszentelte azt. Úgy lépett ki, mint az Atya egyszülött Fia, és emberré válása ebben a kilépésben nem szakította el, hanem titokzatos módon egységben tartotta emberi természetét Isteni személyével, – annyira egységben, hogy „aki látja a Fiút, az látja az Atyát". Ezt annyira a hitünkbe akarta vésni, hogy szinte megrótta övéit: „ennyi ideje vagyok veletek és nem tudjátok?", hogy ennek az egységnek közvetlen megérzését kívánta tőlük? Ebben az egységben áll minden hatalommal felettünk. Azért az Urunk, mert egy az Atyával, és az Atya az ő emberségének is ura. Benne, általa válik a mi Urunkká. Megmondta, hogy minden hatalommal jött. Az Atyával való bonthatatlan egységében nincs fölötte Úr. Ezt a korlátlan hatalmat érzi meg benne a hitvallás a nevének kimondása után. Ő nekünk Urunk. É a mi Urunk, nekünk adatott, mert a kedvünkért vált emberré. Ezt az ígéretet őrizte kezdettől fogva az emberiség és tisztán megtartotta egy maroknyi nép. Azért lett ember, hogy a miénk lehessen. Minden hatalmával együtt a mienk, az embereké, az anyagos lelkeké, akiket vissza kell ragadnia a bűn veszélyéből. Ez kettős igazság. Ez a Jézus Krisztus a mi Urunk. Tehát mi az övéi vagyunk, – és a mi Urunk, tehát Ő a mienk. Ezt a kettős összeforrást, ezt az örökkévalóságra szóló egységet jelenti az a folytatás, hogy: hiszek *A MI URUNKBAN.*

Mert Ő a mi Urunk. Mindent megtehet velünk, és mi nála nélkül semmit sem tehetünk. Ilyen Urunk van. Az abszolút Úr. A minden hatalmon felüli Úr. Aki előbb a bűntől tisztít meg a hatalmával, aztán a bénaságtól, mint azt a tehetetlent, akit Kafarnaumban hazatérte után a háztetőn át tettek elébe. Hatalmát hangsúlyozta akkor. Azt, hogy az Emberfia úr a bűn és a betegség felett. Hatalmának ujjai között semmivé porlik mind a kettő. Mi könnyebb? – kérdi, mikor gondolataikat látja. Mi könnyebb a kettő közül? És egészen drámailag, szinte ábrázolóan beszél, mintha képet magyarázna: Tudjátok meg tehát – folytatja –, és a béna saját lábán megy haza. Ezt a hatalmat jobban érti a hitetlen. Olyasmi kell

neki, amire azt mondhatja: ilyet még sohase láttunk. Márkban van ez: 2, 9–12. Ilyen Urunk van. Ilyen Urunk.

Most elmondom, honnan jött. Most egy elbeszélés következik. De minden szónak emberfölötti értelme van. Minden szó arról a hyperempirikus világról beszél, amely túl van korlátainkon és ellentmond tapasztalásunk megszokásainak. Elmondom.

Mit jelent az, hogy *FOGANTATÉK SZENTLÉLEKTŐL?* Lehet ennnek emberi elmével értelmet adni? Mi történt Máriával? Amiért azt énekli, hogy boldognak mondja őt minden nemzedék? Arra volt kiválasztva az Idő kezdete előtt, hogy Istent szüljön, és mikor az Idő betelt, akkor belépett az emberalakká vált Gábriel a názáreti szobába Mária akaratát kérni a Háromszemélyű Isten számára az Atya üzenetével. „A Szentlélek száll terád és a Magasságbelinek ereje árnyékoz meg téged." Az Atyától szövegelt angyalszó világos. Az Atya akaratából a Szentlélek, a Háromság Szeretetszelleme, ez a Harmadiknak mondott, de egyaránt Istenszemély, aki az Atya és Fiúban egy, ez a Szent Lélek, ez a Szent Szellem most valóság gyanánt avatkozik be Mária szűzi testének titkába, akinek lelkét öntudatának első ébredése óta erre a pillanatra készítette. Az Evangéliumnak, a Teremtésnek legnagyobb misztériuma. Hozzáférhetetlen, mint a szűzi test. Nem közelíti meg az emberi gondolat. Mária szemérme áthatolhatatlan fátyolba burkolja. Le kell borulni az ismeretlenségében valóságos titok előtt. Az Atya akaratából a Fiú Istenszemélye számára a Szentlélek magzatot kezdett Mária szűzi méhében.

Ennek a pillanatnak valósága az egész kereszténység szíve. A Punctum Saliens, amelyből az egész szellemi szervezet az Idő betöltével a történelembe lép. Mostantól fogva Mária testében lakik az Isten. Az Isten Második Személye lakik ott és a földön jár. Emberfiává akar lenni. Köszönti és megszenteli az Erzsébet méhében felujjongó Pusztában Kiáltót.

A szolgálóleány kimondja az ő Legyen-jét. „A te szavad szerint" – mondja az üzenethozó angyalnak. E pillanattól

megújul, átistenül az egész lénye a maga teljes szűzi nőiségében. Az egészen szép, a Szentháromság sugárzatában az egyetlenül választott, az ő erre teremtett lelki-testi valóságában. Ez a fogantatás. Ez Mária örök titka marad. Annak a belső világnak örökké vele maradó pillanata, amely erre az isteni beköltözésre benne megszületett. Ez a pillanat megújította őt. Egész élete az erre való előkészület volt; ezután élete ennek a pillanatnak folytonos újraáradása lesz. Ez a pillanat dolgozott a lelkén addig, míg számára jövő volt, és dolgozik tovább, mióta múlttá vált benne. Ez a benne lakó Istennek az ő lelke fejlődésével egybeforrt munkája. Láthatatlan. Megfoghatatlan. Felülmúlhatatlan erőforrás. Ez a fogantatás keretezi Betlehemet és a Golgotát. Ennek a szüntelenül lüktető erőforrásnak titkából él az istenhordozásban megnyíló, egész lényében szüntelenül újrateremtődő titokzatos Szűz, aki közénk hozta az Istent abban a názáreti Pillanatban, amelyről hitet vallok: Ki fogantaték a Szentlélektől.

SZÜLETÉK SZŰZ MÁRIÁTÓL. Amint nem embermódra fogantatott, úgy nem is született embermódra. Ez a fogamzás és ez a szülés Mária égi szerelmének titka. Mint ahogy nem emberi beavatkozással kezdte meg létét Mária méhében az Isten-magzat, ugyanúgy nem a szent lezártság áttörésével lépett ki az Istengyermek Mária testéből. Erre az első érintésre megrezzen a Föld. Eddig a Szűz élettől, szeretettől átsugárzó lüktető szövetei ölelték magukba, és most kilép onnan. Nem sérti meg Mária testi szüzességét sem. Zárt ajtón át lép le a Földre. Pólyába takarva, jászolba fektetve érinti meg a planéta élettelenét, a jászol fáját, a barlang istenalkotta kövét. Megérintette súlyával, engedte, hogy most karjaiba vonzza a velünk közös haza, a planéta földje. És Mária ámulva látja karján a Gyermeket. Az első elszakadás. Most kilépett és elindult. Külön teste lett. Eddig mindene közös volt. Most a vére már nem közös. De a szűzi tej siet elébe és a levált Isten-test gyermekajkával még függ a makulátlannak tejhordozó mellén.

Született. A fogamzás csodája után a születés csodája.

Mindkettőben a majdani romolhatatlan embertest kiváltságai előlegeződnek. Ez a születés titok marad. Mária titka. Szemérme takarva marad. Nem nyúlhat hozzá még emberi gondolat sem. Tőle születik az Isten. A görög szövegek Istenszülő Anyának nevezik. Virgo Mater edidit / Virginalis utero / Benedicamus Domino.

Elhiszem ezt a két csodát. Ennek a két csodának, ennek a két egymást átölelő valóságnak – az Isten-fogamzás és az Isten-szülés kilenc hónapi anyagbaköltözött, természetfölöttiséggel kapcsolt csodájának – hite adja meg keresztény hitem fajsúlyát. A Credo quia absurdum legnemesebb példája. Hasonlít Ábrahám hitéhez, az ő százévessége és Sára elapadtságának ellenére, az is valami mélyen titokzatos kezdést jelentett: nemzetszülést magtalanná vált asszony méhéből. Hit volt minden remény ellenére, hit volt minden tapasztalat ellen. Akkor a zsidó nép létéről volt szó. Most is egy népnek – az Ő népének – létéről van szó. Most is egy tapasztalatellenes hitről van szó. Fogamzásról – emberi férfi nélkül, és szülésről – a szüzesség elvesztése nélkül. Ott elapadt méhéből, itt pedig öröktől harmattalan méhből. Törvényt bont az Úr, mikor kezdeni akar, és azzal jelöli meg tetteinek elindulásait. Sára a zsidó népet, Mária pedig Jézusban a kereszténységet, Isten népét szülte.

Születék Szűz Máriától. Egy férfi nélkül fogant Gyermek. És fogantaték Szentlélektől. Az, aki születésével szűzen hagyja az anyját. Ebben a hitben hiszem a kettős emberfelettit. Ez a titok-pár kiemel engem a természettörvények országából, mely csak korlátos tartománya annak a végeláthatatlan országnak, ahol Isten cselekvései folynak. Ezen a ponton a Hitvallás engem más gondolatrendbe visz, amelyben kilépek gondolkodásomból is, empíriámból is, és nem saját elmém, hanem Isten gondolatai szerint látok a hit országában. És egész itt töltött élete ezzel hittétellé vált. Hitvallásomban hallgatok róla egészen a Getszemáni kapujáig.

Most jönnek a valóságok. A Föld tettei a bűn tarsolyából. Elsorolom, mert hiszem őket. Természettények, szörnyű biológiák, embertest kellett hozzájuk, valóságos emberi test. Az Istenen, a Háromság Második Személyének emberlelkén. Ezekért kellett testbe öltöznie. Mert a test legsúlyosabb feladata az, hogy a szenvedés orgánuma, a gyötrelmek közege, a maga rettenetes és kérlelhetetlen biológiai törvényei szerint. Most azokat beszélem, amit az ő emberisége, ennek az emberiségnek bűne követett el vele.

KÍNZATÉK – mondom. Szándékolt szenvedésteremtés. Gyűlölködő rombolása a testnek azzal a céllal, hogy fájjon. Hogy észbontóan fájjon, és az egész szörnyeteg cselekvés végig zuhog az Időn egy gyötrelemig fullasztó ellenség-atmoszférában, amelyben egyedül, elszigetelten, elhagyottan festi véres talpaival a Golgota felmenőjét. Undorító üvöltözésektől kábultan, roskadozva az Emberfia.

Most a hitem arról beszél, amit emberszóval még el lehet mondani. Mert történés, mint a többi. Be is illeszkedik a többi közé. Megfér közöttük ott a Poncius Pilátus történetében, akihez hiába üzen rá az álmaitól megrettent feleség; a kínzaték valóságra válik. És sodródnak a föld legszörnyűbb tényei a Getszemánitól a Golgotáig. Ezeket kellett szenvednie Krisztusnak – mondja majd feltámadása után az emmauszi kirándulóknak. Tehát kellett. És akadnia kellett olyanoknak, akik előkészítik, akik okozzák, akik bevégzik. Ezek a gonoszság-források kellettek a Megvaltáshoz. Ez a kínzaték kellett az emberiségnek, mely nem volt megmenthető másképpen, mint úgy, hogy az egyetlen Emberfiát megkínozza és megölje.

Csak röviden mondom Hitvallásomban, csak egy szóba zárom: és nem merem kitárni a szó belsejét, mert nem bírnám folytatni, pedig folytatnom kell, mert most hitvallást teszek és végig kell mondanom egészen a keresztig és a kővel záruló Isten-sírig:

MEGFESZÍTETTÉK, MEGHALT ÉS ELTEMETTÉK.

Ezek tények, mint a többi. Tényeket nem nehéz hinni, de milyen ezeknek a belseje? Milyen annak a kereszten függőnek benső „Lamma szabaktani"-ja? Milyen az Emberfia lelkének utolsó perci elhagyatottságából kilépő hazatérése? „Atyámhoz és a ti Atyátokhoz"... Hol van az Emberfia lelke attól a perctől fogva, amelyről itt csak annyit vallok meg, hogy *ELTEMETTÉK?* Mert csak annyit lát meg belőle a földi szem, hogy a mozdulatlan Testet, a tövissel, korbáccsal, szögekkel összeroncsolt Testet betették egy sziklaüregbe, elébe gördítettek egy követ, amely igen nagy vala.

KÍNZATÉK PONCIUS PILÁTUS ALATT, MEGFESZÍTETTÉK, MEGHALT ÉS ELTEMETTÉK.

De mi volt a sziklába fekvésnek 40 órára rövidült háromnapos ideje alatt? Hol járt az Emberfia emberlelke? Honnan jött vissza a testéért? Hogyan építette vissza éppé annak a kínzatéknak folyamán elnyomorított és örökre használhatatlannak látszó testet? Hiszen egy római ostorozás után örök nyomorékság következett annak a testnek is, amely kibírta élve! Ez az, ami a Hitvallás e szavainak lelke, és mered a lélek elé a megvallott tények mögül. Erre válaszol a következő vallomás, a sírban töltött napok legmélye: a kínzaték – meghala – az eltemetteték mögül feláramló természetfelettiség. Már nem empíriát vallok. Már nem a közös láthatóság országából való, amit mondok, hanem a magára maradt hitem beszél. Ki mondta meg nekem a pokol tornácában tett látogatást? Nem kellett megmondani. Ez a természetfelettinek szükségszerűsége volt. A Megváltás tényének jelene az egész múltra és az egész jövendőre szól. Időtlen. Nem tartozik a folyamba, amelybe nem lépünk kétszer. Annak a futása tartozik a Megváltás érvényességébe. A golgotai Pillanat az örökkévalóságra szólt. És megvan a maga öröklétbe illő törvénye. A Pillanat kiárad minden Múltra és minden Jövőre. Az érvényesség nem folyamat. Az érvényesség érték, a folyamat pedig történés. Az érvényesség időtálló, a folyamat futó, ahova nem lehet kétszer lépni, mert már más érkezik lépted alá. A Megváltás a „Beteljesedett" szóval

kezdi érvényét. A többi már diadal. Ez a diadal a jövőé, de a múltban kezdődik, és ezért kell meglátogatni a Múltat. Ezért a Múltért megy az Emberfia lelke a beteljesedés után a Múltért, minden anyagtalanult lélekért, akik várnak. Időben járnak és most az örökkévaló értéket rá kell borítani minden időben valóra, időben voltra, időben leendőre. El kell menni értük a természetfölötti váróterembe, ahonnan az időbe hullott történés e pillanata előtt nem mozdulhattak. Rorate coeli-t énekelnek és lelkük míg az örökkévalóság lehelletében testetlenül fürdik, sóvárgással készül a biztos, a kétségtelen Pillanatra, mikor a kereszten elhangzik a szó: „Beteljesedett". És az Emberfia lelke ráteríti a megváltás örök értékét minden voltra, levőre és leendőre. Ezt jelenti a *SZÁLLA ALÁ POKLOKRA.*

Nem kell tudnom, honnan tudom. Kiléptem a Földön végbement tanusítható tények közül, és átszálltam Isten gondolatainak erőterébe. Túlléptem a földi empirián, elhittem a Megváltás teljességét, az egész tanusított és most elbeszélt ténysorozat belülről megvilágítódott és olthatatlan fényével az Örök Pillanat tevékenységébe szorította az értékében végtelenné táruló megváltásművet.

Az Opus ugyanaz. Leforgatásban vagy Actus Purus-ban. A leforgatás végződhetik kérdőjellel, és azután? A belülről megvilágítódó diafan pillanat ezzel az idővé tárulással magyaráz, és a következő hitvallástétel gyanánt elém szálló ige mondja: Jézus elment a múltért, hogy teljessé tegye a jövőt. *SZÁLLA ALÁ POKLOKRA.* Ez történt a sírbanfekvés 40 órájában egészen a harmadnapig.

A természetfölöttiség legmagasabb régióiban járunk. Isten gondolatainak légkörében. Örök tervek teljesedésének országában. Az Emberfia lelke a váró lelkekért ment. Istenségének akaratténvével a beteljesedettnek pillanatában, már istenségébe visszamerülten, az Atyához visszatérten már velük volt. Az a pokol tornáca nem egy zárt csarnok vagy folyosó, hanem a valaha élt és Isten igazlátásával megítélt, és jónak ítélt lelkek összessége. Ennek a planétának minden

lelke, akiket Isten néki adott, akiket Ő az Atyától kapott, ezeket befoglalta megváltásának teljes aktusába és ezt az örökkévalóan működő megváltáserőt kiterjesztette minden eljövendő lélekre, akiket az Atya neki adott. Senkit sem küld el. Értük megy a múltba és a jövőbe, amikor az Ígéret beteljesedett.

A sírban pedig fekszik a tönkretett Test, és a földiek gondoskodni akarnak róla. De az Atyaistennek más gondolatai vannak. Ebben a gondolatkörben az Emberfia teste az Emberfia lelkének hazatértét várja. Nincs szüksége a jó asszonyok kenőcseire. Mária nem is visz! Mert tudja, hogy nem kell. Mert a visszatérő Isten-emberi lélek ragyogó épséggé lobbantja az eltemetett Testet.

Nem tudom másképpen formulázni emberi hitemet. A feltámadás az Emberfia lelkének hazatérése az Emberfia testébe. Jézus ezt a hitet akarta ránkhagyni. Azt a hitet, hogy ő újból élő ember, mint volt, hogy teste nem puszta szellem – és evett tanítványaival. Megmutatta, hogy lélek építi a testet, hogy lélek újra felöltheti a testet. Hogy a kettőnek elszakadása a halálban nem végleges állapot. Hogy az embertest, amelyet Isteni Személyének és az Atyának akaratából felvett, a hozzá tartozó emberlélekkel örök egységre van szánva, és az anyagba öltözött léleknek feltámadás a rendeltetése. A teremtő Atya nem rontja el művét, csak beiktatja a halált, mint útmutatót az örökkévalóság felé. A halál is az Örök-Élet szolgálatába áll.

Az Atya gondolatának határterületein járunk, ahova még bepillanthat az emberfogalom, és amiről még megszólalhat az emberszó. Ennyi engedtetik meg az emberi elmének. Megkísérli elmondani és saját kis körei szerint megérteni, amit látott. Az Emberfia lelke elhagyta testét és visszatért. Hiszek a feltámadásban. Belekapcsolódik ez a fogamzás és a születés természetfölöttiségébe. Ezzel a hármas titokkal borulok le Isten gondolatainak zárt függönyei előtt. Eljön az idő, mikor megnyílnak előttem, s addig imádkozom; *HARMADNAPON HALOTTAIBÓL FELTÁMADT.*

Ez is tanúbizonyság. Azért hiszem? Sokak előtt emelkedett fel és néztek utána sokan, míg eltakarta a felhő. Elhiszem ezt a szentírási szöveget. Valóságnak tekintem azt a tapasztalást, amelyről beszél. Még az imént mint földi testű Emberfia szólt hozzájuk az utolsó és végleges megbízatással az egész világra. Vigyék el az ő „jó hírét" és keresztelkedjenek. Legutoljára a hit életmentő hatalmát mondta. Azt, hogy a hit dönti el a lélek örök sorsát. Akinek nincs, az elvész. Legutoljára ezt mondta. Még a hitről beszélt, és már kezdett égivé válni a földi teste, mert kezdte elhagyni a Földet. Kezdett kilépni vonzásának szorításából, amely itt ölelve tart minden élőt. Szemük láttára győzte le ezt a kozmikus szorítást, ezt a minden földire abszolút egyértelmű erőt. Akarta, hogy szemek láttára hagyja el ezt a planétát, amelyen mégis végleg ittmaradt. Hogy ennek a planétának páraterméke, felleg takarja el őt utána égre néző szemek elől. Így jön el majd – mondja az a két fehérruhás a még ámulatban álló apostoloknak, akik most nem a búcsúzás fájdalomkönnyeivel, hanem örvendezve mennek haza és tanítanak a templomban az utolsó szavak bennük ellenállhatatlanul élő küldetésében. Így ment el. A fellegek közt tűnt el. Így mondta meg az ő emberlelküknek, hogy hova ment és hogy merre van „az én Atyám és a ti Atyátok", akihez most szemük láttára elindult.

Ezt a látványt mondták tovább. Ezt a szót hiszem. Ebben a szóban foglalt látványt hiszem. Ennek a látványnak valóságos értelmét hiszem. Tanúbizonyságból hiszem a látványt. De más forrásból hiszem azt, amit jelent. Mert amit jelent, az a nagy és megváltó „Beteljesedett" szónak a koronája. Az Emberfia hazatérése ez. Számunkra, érzékszerveink nyelvén, akkori naiv kozmikus világunk nyelvén elmondott, örökre szóló kadencia. A megváltó földi lét átkapcsolódása, visszamerülése az örökkévalóságba. Amelyből ugyan nem lépett ki soha, de emberszemeknek jött és emberszemeknek távozott. Ugyanolyan titok ez, mint a Hiszekegy „született, de nem teremtmény" szava. Az embernyelven való beszéd

sohasem nyitja meg az egész valóságot. Az emberfogalmakon, emberképzeleten át való közlés sohasem teljes valóság, csak belőle annyi, amennyi belőle nekünk szól és amennyit belőle megbírunk.

Ilyen valóság a mennybemenetel. A fogamzás, a születés, a föltámadás után a negyedik megfoghatatlanság embernyelven elmondott valósága. *FÖLMENT A MENNYEKBE.*

És ezután az a legeslegtitokzatosabb, amit ez a Hitvallás szavakba önt, mert ez már az eltávozás utánról szól, a titok a végtelen felé mélyül és az örökkévalóságra nyílik, mert mostantól fogva az örökkévalóságból kilépett Megváltás az időben lefolyt. Az Emberfia eltűnt az emberi szemek elől. Fellegruhába öltözött és a látványok, a tények, az érzékelhető élmények, amelyeket nem csupán hinni, hanem hinni és tudni lehet, – befejeződtek. Maradt a hit világa, amelyről az Írások beszélnek, és amelyekről az evangéliumi szavak beszélnek. Azt mondják most: *OTT ÜL A MINDENHATÓ ATYAISTEN JOBBJA FELŐL.*

Ennyi az egész, amit hitvallásomba foglalok arról, hogy a felhők közt eltűnt Emberfia hova ment. Felment – mondtam már előbb, mert emberi képzeletem felfelé véli a mennyet, pedig a valóságos menny mindenfelé van. Hiszem tele van vele a mindenség, mert térentúli, hiszen mindig volt, van és lesz, mert időntúli. Már a „felment a mennyekbe" is túl volt tapasztalásomon, és csak onnan tudom, hogy mondta: „az Atyához megyek", és csak azt tudom, hogy az Atya a mennyország. A valóság. Az élmény az, hogy eltűnt.

Azon túl van a hitvilág, amelyről az Emberfia földön elmondott szavai szólnak. *FEL* – azt jelenti, hogy az Atya felé, az Atyához. Éspedig az Atyához úgy, hogy annak jobbján ül. Vagyis ezzel a szimbólummal az Atya rangjára, létének egyenértékébe kerül. Ennek a szónak értelmét nem adja semmi tapasztalás. Evangéliumi szavak hangzanak ide az évezredeken át abból a búcsúbeszédből, amelyben a szavak mögül, mint a napkelte, fénylik fel a Megváltás egész titka.

A hitvilág ormain járunk.

Ez az egyetlen szó, amely arról beszél a Hiszekegyben, hogy hova lett innen az Emberfia, mikor felment a mennyekbe. És hogy mit művel ott, ahova ment. „Ott ül az Atyaisten jobbja felől". Ez a *JOBBJÁN*, amelyet az első vértanú képszerűen is meglát az égen, ahol a távozó Isten eltűnt az emberi szemek elől, – ez az Emberfia Istenségét jelenti. Ottlétére vonatkozó minden hitünk ebből a szóból ered, és ebbe a szóba zárul. Ez a szó azonban tovább beszél mint misztikus ígéret. Jézusnak hollétéről beszél és hogylétéről. Az Ő további „kozmikus" létéről. „Az Atyához megyek" pontos értelmezéséről. A Golgota után történt megdicsőüléséről. Az Atyával abban az uralkodói egységben való létéről, amelyben minden láthatónak és láthatatlannak ama teremtő hatalmánál fogva Dominusává, a mi Urunkká lesz, volt és marad. Mikor visszamélyed az örökkévalóságba és az Atyával egyesült mindenható hatalmával, mégis az Idő áramlásának örökre tevékeny múltjában is marad, és jövőjébe is belép.

Ez a szó tovább beszél, mert az *OTT ÜL* – az nem tétlenség, hanem folytonos cselekvés. Mert az Örök Tett-nek mondott Atya Jobbján csak ebben az örök Tettben állhat a Lét, amelynek örökkévaló pillanatából árad minden, amit a Teremtő teremt. Jézus emberségéből való istenülése – ez a mennybemenetel végállomása. Ott az Atya Jobbján, ahol minden Idők előtt volt és minden Idők után lesz, mert egyetlen létteljességben él Vele, s erről a feltétlen és abszolút létteljességről lehet csak elmondani, hogy: *VAN*.

Erről a „jobbján-üléséről" vég nélkül lehetne üzenetet kérni, de üzen is magától. Mert ez az Atya, akinek ő a jobbján ül, a teremtés határtalanságában dolgozó örök Cselekvés, amelyben Jézus emberségének időbeli története a végtelenig árasztja a megváltás erejét. Ez a megváltás folytonosan tovább foly a planétán, ahol Jézus lakott, és most is lakik emberszívekben és Hostiákban. Az ilyen üzenet már egység. A planétához tartozó teljes lélekországnak a megváltásból eredő együttlakása, együttélése Krisztusban az Atyá-

val, akihez ő visszatért és művét már nem befejezni, hanem a beteljesedett művet az emberiségre árasztani és benne folytatni ment.

Ezeket lehet elgondolni arról, hogy „ott ül a mindenható Atyaistennek jobbja felől".

Az Ószövetségből: „Kiálts hozzám, és meghallom, és nagy dolgokat, biztos dolgokat mutatok neked, amelyeket nem ismersz". Tehát ott van, azon a Jobbon. „Jobbomon ülsz" – mondja máshol a zsoltáros a Háromság gondolatában. És ezzel a helyhatározóval megjelölt igazság a maga bejárhatatlanságával az emberi elme számára világosodik. Ez az *OTT* a Háromság mélye, a beláthatatlan, a kifürkészhetetlen, a kozmosz átláthatatlan határain túl áradó, és a futó pillanatokat mind a maga végtelenébe záró örökkévalóság. Ez a tér-idős határtalanság az az *OTT*, az Atyának jobbján – erről mondom a Hiszekegyben, hogy *ONNAN* jön el és megismétli a földrelépést, miután Betlehemtől a Golgotáig vezető úton – amelyről pedig egy szót sem szóltam a Hiszekegyben – hagyta magát emberektől megítéltetni. Most Ő ítélje meg az emberiséget mindenestül, tehát az akkor még eleveneket és az akkor már holtakat.

Ezt honnan tudom? Abból, hogy megmondta. Egyenesen a szavának hiszem. Ez a szó árasztja széjjel számomra a világosságot abban a hitvilágban, amelyben most járok. Amint ezt az *ONNAN LÉSZEN ELJÖVENDŐ* szöveget mondom. Ez még az idő folyamában lesz. Ez valami felfoghatatlanság lesz. Ez már nem a biológia élettörvényeihez simulás lesz, mint volt az alázatos Betlehem, hanem kozmikus megrendüléssel kísért akaratgesztus, mely az örökkévalóság erejéből táplálkozik, és a planéta munkáját befejezi. Átteszi az elgondolhatatlanba, amelynek részesei leszünk.

Hozzáteszi a hitem, hogy miért jön. Ítélni jön. Félelmetes, rettegni való tények között. Drámai szavak hangzanak ide az Evangéliumból. Ez az egész iszonyat az erőt méri, a beláthatatlannak erejét. Pál mondja, hogy ezen az eljövetelen itt lesz minden valaha itt élt lélek. Mi pedig – vagyis azok,

akik akkor majd életben lesznek még az évmilliók után, és nem egy emberélet kereteiben – elváltozunk. Hogy is mondhatta volna másképp az a Pál, aki ismert egy embert, s az megízlelte lelkével a hetedik eget.

Ezt a hitet mondom. Ebben a hittételben annyi világossággal, amennyit a Jó Hír igéje számomra meg akart világosítani. Ennyit látok ebből a hitvilágból, mert ennyire van szükségem ebből az eljövetelből, amelynek tudatában kell eltöltenem életemet. Pontosan ennyit: *ONNAN LÉSZEN ELJÖVENDŐ ÍTÉLNI ELEVENEKET ÉS HOLTAKAT.*

Elmondtam, mit hiszek az Atyáról, mit hiszek a Fiúról.

Mit hiszek a Szenlélekről? Most az Ő művét kell elmondanom, hogy mit hiszek az Ő létéről, az Ő Opuszáról, lelkemben való munkálkodásáról, ennek a munkának szerveződéséről és annak az örökkévalóságba nyúló eredményéről, amelynek nem lehet vége.

Mit hiszek a Szentlélekről? Mit gondolok, mikor kimondom: *HISZEK A SZENTLÉLEKBEN.*

Sejtem én, hogy kiben hiszek, mikor ezt mondom? Mit tanultam róla, ami tartalmat adjon ennek a hitnek, melyet az ajkammal annyiszor megvallottam? Hol van ennek a vallomásnak a legmélyebb pontja, ameddig még normális eszmélésem el tud menni? Abban a tudatban, hogy szüntelenül dolgozik bennem, rajtam és velem Valaki, aki a világ minden lelkén dolgozik, aki mindenkin oly személyesen és a legbensőbb énjéig jutva dolgozik, hogy annak ereje nélkül összeomlana a lélek. Az a munka, amelyet Ő végez a lelken, adja az irányt, az összetartást, az egységet. Mert ez a munka a legmélyebbig ható, egységesítő erővel dolgozó szeretetmunka.

Szentlélek – a leganyagtalanabb Istenszemély, mert semmiféle anyagi élettani vonatkozásom nincs vele, csak szimbólumaim vannak róla: a galamb, a tűz, a szél. És bensőmben a sóhajtozások, amelyek az Ő lehelletei. Akármit mondok róla, szimbólum lesz belőle és nem róla, hanem szimbolumaimról beszélek. Csak a munkája, csak ez Ő, – entitását

utól nem érem, de a funkciója él bennem. Az, amit cselekszik akkor, amikor beirányít, vagy elvon. Abban, amiben egyesülök vele. S ennek az egységnek biztos tudatában élek. Akkor Ő van jelen, és nem a szimbólumok. Természetében egyesítve mindent, amit a szimbólumairól, róla leolvastam, s amelyek egy-egy sugárkévével rávilágítottak. Akkor tudom, ki Ő, amikor bennem cselekszik és eltölt az Ő szeretetáramával belülről, és elborít világosságával kívülről. Ebben hiszek. Létében hiszek. Abból, hogy a munkáját érzem. Amikor mondom, hogy „hiszek a Szentlélekben", már felemelkedik a látóhatáromon az Ő kollektív munkájának hatalmas műve: az Egyház, amely az enyémhez hasonlóan leginkább belső világok természetfölöttileg megszervezett és folytonosan újraéledő egysége. Elválaszthatatlan tőle, elgondolhatatlan nélküle, egységének, szentségének, egyetemességének és apostoli leszármazottságának forrása.

Mindezt már kimondtam a Szentlélek szóval, és már a következő hittételnél tartok: *EGY KATOLIKUS KERESZTÉNY ANYASZENTEGYHÁZAT.* Tehát hiszem a Szentlelket és művét, az Anyaszentegyházat. *Egy, Katolikus* és *Anya* – mondom róla. Amivel terjedtségét és tartósságát mondtam. Egységét az egyetemességben, egyetemességét a megszentelt anyaságban, amely az apostoloktól születik, a Szentlélek hatalmában egyesítő erőben. Ez a Lélek teszi az Egyházat a lelkek megszentelt anyjává, aki folytonosan világra hozza az újon és újon belépő gyermekeket az egyetemesség szentelt egységébe. És megtölti a házat az Úr fönsége. Azt a házat, mely a lelkeké, lelkekből áll. Nem puszta lakóhely, hanem lélek benne minden. Mert tele van az Úr fönségével. Azért van tele, mert itt volt Valaki, járt itt, cselekedett itt, áldozatot mutatott be itt, és mikor elmondta fölötte végső imáját, akkor leereszkedett az egész Föld áldozatára a mennyei Tűz, az Áldozat Igen-je, az elfogadás, mint Ábel áldozatának igenlő füstoszlopa, ugyanúgy ennek igenlő tűzoszlopa – akár földről az égbe, akár égből a földre, – a

nagy egyesülésnek, összetartozásnak ténye, amelynél fogva megtelik a ház az Úr fönségével.

Ebben a Házban hiszek. Ennek a földet beborító erejében hiszek, amelyből fakad az egység és a szentség. Az erre a planétára szánt szellem népességnek ebbe a Házba szállt egysége.

„Mert egy a Ház.
Csak egy a Ház.
S e Házon egy a szent kapu.
Csak ezt keresd,
Csak ezt szeresd,
Mert léted itt csak egy napu."

Ezt az egyetlen Lélek teremti folyton, aki szüntelenül újraszüli a lelkeket, az ideszóródó anyagos szellemegységeket és teszi őket folytonosan újraéledő egésszé abból az örökkévalóságból, és ab*ban* az örökkévalóság*ban*, amely*ből* és amely*ben* maga él, és amelyből megtölti ezt a Házat az Úr fönségével azért az Áldozatért.

Ez az értelme annak, hogy hiszem *A SZENTEK EGYESSÉGÉT*. Ez az egység mondja ki Egyházunk metafizikájának alaptételét. Nem csupán az emberszemélyek egybesugárzó, egyént halmozó kollektivitása ez, nem ez a forrása, ez csak eredménye. A forrás a határtalanban buzog, az eredet az egyetlen teremtő Akaratból áradó, minden képzeletet meghaladó Erőtér, amelyből a szellemországok, családok, egyének szüntelenül merítenek, amely átölel, magába zár, munkáltat minden lelket a planétán, minden szellemet a mindenségben, és amelynek felfoghatatlan személyes forrása az öröklétet betöltő egyetlen létforrás: a Szeretet nevű Isten.

Ezért megy a szeretet hulláma ennek az erőtérnek belátha-tatlan útjain, a Szentlélekjárásnak áttekinthetetlen országaiban, és ez a Szeretethullám, a maga mindenholvalóságával, egybeöleli az elválaszthatatlan és mégis megközelíthetetlen lelkeket. Az egymásban élő és mégis szuverén egysé-

gükben maradó szellemeket, embervilágot, angyalvilágot, Istenvilágot. Mert mind Isten is, ami Istenkézből jő. A valóság átistenülésre van hivatva, és léte – igazi léte – a folytonos átistenülés útja az örökévalóság felé.

Hiszem a szenteknek ezt az egységét és egyességét, ezt a legmélyebb felfoghatatlanságot. Szentek, tehát sokan vannak, – valaha éltek és valaha majd élnek, egyességben élnek, tehát elszakíthatatlanok minden felsőbb egységükben, ami a közösségben magasabbrendűvé teszi őket, mint volnának egyedül. Mert ami rájuk borul, az az erőtér átjárja őket. Mert ami egyénekké teremtette, az összeolvasztja őket. Ami zárt személyekké koncentrálja, az ennek az erőtérnek örök teremtő kezdődésében térentúli, időntúli, szellemi egységgé teszi őket, téged, engem minden zártságunkkal és minden egybesugárzásunkkal.

Nem tudom tovább. Hiszem a szentek egyességét. Mindannak valóságát, amit belőle a Szentlélek a lelkembe sodor.

Szóban imádkozom: Szentlélek Isten, te nagy Egyesítő, te a lelkek minden titkának ismerője, telítsd önmagaddal az én lelkemet, különben elszegényedem és elveszek. Boríts be engem, járass át engem erőtereddel, mert semmit sem tudok tenni egyedül. Létem természete az, hogy Benned éljek, és Te pedig bennem élj. Keresztelj meg engem a Te tüzeddel. Tisztíts meg engem a Te szélvészeddel és fogadd ezt a hitvallásomat zálogul azért a határtalan erőért, amit benne kérek Tőled. Ámen.

Az én trónom az ég, és a föld lábaim zsámolya. – Miféle házat építenétek nekem? Ugyan hol lenne az én nyugvóhelyem? Hát nem az én kezem alkotott mindent? – Ezt mondja az Úr. Ezt kérdezi. Milyen házat akartok nekem építeni? Kövekből? Nem. Lelkekből.

Mikor vértanúsága küszöbén ezeket a prófétaszavakat idézi az első vérkoronás, akkor ezt a lélekházat emlegeti, amelyet lelkekből kell építeni. Amelyet a szentek egyessége tart össze. S amely *ebből* és *ebben* a nagy összekötő erőtérből és

benne örökkön örökké megmaradva él. Eleven ház, élő templom, folyton megújuló valóság.

Hol lenne az én nyugvóhelyem? – kérdi az Úr tovább. Itt – feleli vérével az angyalarcú első mártír. Nem kövek között, hanem az általuk jelképezett lelkek között. Ebben az egyetlen élő házban, amelyért most fogja mindjárt vérét adni az, aki e sorokat idézi, és akinek e tanúbizonysága ezeket a sorokat ezekre a lapokra teszi: Pál.

Az én trónom az ég, az az ég, amelynek kevés tér a végtelen, amelynek kevés idő az öröklét. Azért nem fér emberalkotta kőpalotába és nem pihenhet meg a földnek semmiféle házában, hanem egyedül ama léleképületben, amelynek minden sejtje, minden atomja él, fejlődik, újul, megszólal és imádkozik. És tudja, hogy az ő keze alkotott mindent. A lelkeket is. A lélekházakat is. Az egynek szánt lélekházat is, amely a mindenség minden lelkéből épül. Olyan kövekből, amelyek élnek, tudnak és szeretnek. Ezt is Ő alkotta, az Ő keze. De ez az alkotás már az Ő hasonlatosságára készült. Ez szembenéz vele. Ez a neki ajándékozott szabadsággal néz rá, és ezzel a szabadságával szeret. Ezért válhat belőlük templommá éledt lélekegység, a szentek egyessége, az Ő egyházának ez a személyek szikráival rá visszanéző egysége, az Ő háza. Ő nyugvóhelye. Mert ez nagyobb, mint az időbe és a térbe dobott egész mindenség.

Miféle házat építenétek nekem? Ezt a lélekpalotát, Uram. Istenálom az idők előttről. Ezt az egyházat, ezt az egyetlen házat, akármilyen kozmikus feltételek között, akármilyen anyagos lelkek beláthatatlan országaiban, a galaxisok áttekinthetetlenségében, de Isten erőterének lélekjárta egységében. A mindenrangú lelkek vagy anyagtalan szellemek személyes szabadságában feléje sugárzó hitben és szeretetben. Ez az Ő háza.

Mikor az ég trónján ül és a föld zsámolyára nyugtatja lábait. Csak lábait. Mert ő maga a mindenségnek lélekházában lakik. A szentek egyessége betölti a mindenséget. A szentek egyessége teszi a mindenséget az Ő templomává.

Ennek a földre vetítése a mi egyházunk, az emberi szabadság által hitből és szeretetből Istennek épített lélekház.

Imádság: Istenem, éltesd és növeszd ezt a lélekházat és vonj oda minden élőt ezen a planétán, akinek lelket adtál. Istenem, mentsd meg a Földet!

Bő tapasztalás az öregség koronája és az istenfélelem az ő dicsősége. Megyógyította az elgörbült asszonyt, akit tizennyolc éve megkötve tartott a sátán. És szombaton. Nem kellett-e feloldani kötelékétől szombaton? – kérdezi. Ezek az Ő szavai. Ilyen megkötés a bűn, – ilyen fogság egy idegen akaratban. Ilyen oldás a bűnbocsánat. Azt mondja a léleknek: Asszony, megszabadultál betegségedtől. – Hozzá sem nyúl. Nem alkalmaz semmiféle fogást vagy módszert. A betegség lelke már tizennyolc éve hatalmában tartotta – írja róla az evangélista. Jézus később megmondja: ki a betegség lelke, aki megkötve tartotta és aki hatalmában tartotta? És még csak hitet sem kért ettől az asszonytól Jézus. Ránézett és mondta: Asszony, megszabadultál betegségedtől. – Ilyen megszabadulás a bűnbocsánat. Ráborul a lélekre egy Akarat, – Isten tisztító, kiegyenesítő Akarata. Az elgörbült test az elgörbült lélek szimbóluma. Nem képes magától kiegyenesedni. Járja a tizennyolc évet és kötve marad, míg rá nem száll a minden hatalom birtokosától a megoldás. A feloldás. A szomjazó ökörnek a jászolból való eloldása ennek a szimbóluma. El kell oldani. El kell vezetni az élő vizek forrásához. Ahhoz a nagy lélekitatóhoz, amelyből annak az oldó akaratnak erejéből bocsánatot iszik. A forráshoz vezetett állat. A görbeségéből fölegyenesedett asszony. A béna ember kinyújtott karja. A Betszaidának a hullámtól mindig elkéső betege. A Siloe tavában mosakodni küldött nemlátó. És a jerikói úton látásért kiáltó vak. Ez mind bűnbocsánat. Mert minden nyomor úgy tűnik el, mintha sohasem lett volna. Más test lesz, megújult test lesz. Más lélek lesz, megújult lélek lesz. A régi eltűnik, és ez az eltűnés a maga csodálatosságában teremtés. Ez a megsemmisítés a maga isteni erőforrásában fölér a teremtéssel. Mert nem semmisülhet meg vala-

mi anélkül, hogy helyébe új ne teremtődjék. Hiszen ez minden evolúció titka. A bűnbocsánat az isteni erőtérből élő morális evolúció felfoghatatlan aktusa. A lelkek élettörvénye. Minden bűnbocsánat átlépés a halálból az életbe – feltámadás.

Te pedig Uram, cselekedjél velem a Te nevedért, mert édes a Te irgalmad. Szabadíts meg engem, mert szegény vagyok és szűkölködő, és bensőmben zaklatott az én szívem.

Édes a Te irgalmad. A zaklatott szívre ráboruló bűnbocsánat. A szegénynek, a szűkölködőnek megajándékozása a végtelen erőnek egy szeretetszemerjével, amely elég arra, hogy legyőzze nyomorát, s az ujjongás fényébe borítson minden sötétséget. Hogy a süllyedésből a Grácia ormaira emelje és új lelket teremtsen benne. A bűnbocsánat ez a teremtés. A bűnös lélek megérzi, hogy újra kell teremtődnie. Az a vízből és Szentlélekből való újjászületés, az a tűzzel való megkereszteltetés, az a Nikodémus éjszakáján kiejtett szó, az az „úgy szerette Isten a világot", – mind ezért mondatott. És ezért hangzik az évezredeken át jelenünkig és hangzik bele minden jövendőbe, hogy ne győzhessen a bűn, a gyűlölet, a halál, hanem a kegyelem, a szeretet és az élet.

Feltámadás ez. Újrateremtődés. Második születés a bűn eltörlése. Vallom, hogy hiszem ezt a csodát. Vallom az irgalmat. Vallom az isteni hatalom e legmélyebb és legmagasabb pontját. És ezt rögtön a szentek egyességének a lelkek mindenségét átjáró igazsága után mondom, mert ennek az egyességnek megmentésére való, a lelkek kozmoszának épségben tartására való az anyagos szellem védelme, megmentése, üdvözítése a szeretet mindenhatóságával, amelyet ebben a tettében irgalomnak neveznek. Erre az irgalomra az emberlélek egyetlen méltó válasza: a minden kereszt elfogadása. A bűnbocsánat visszhangja az emberi lélekből Isten felé: a megbékélt szenvedés. A szenvedés minden cseppje részesedés a megváltás italából. A kereszthordozás – léleképítés. Jézus nagyon szigorú és abszolut szavakkal beszél róla. Lukács szövegében: „Aki nem hordozza keresztjét, aki nem

mond le mindarról, amije csak van, nem lehet az én tanítványom". A határtalan irgalom határtalan átadást kíván. Az a szigorú szó ebben a szövegben hordozza a szenvedés elfogadásának egész súlyát, mely ott van a bűnbocsánat mérlegén. Az emberlélek csak szenvedéssel tud határtalant adni. Enélkül idegen marad Krisztustól, mert aki nem jön utánam a keresztjével, nem lehet a tanítványom.

BŰNEINK BOCSÁNATÁT – ebben a vallomásban ezeket mondom. Ebbe a két szóba van mélyesztve az Isten bűnbocsátó cselekedetének egész titka. Meg kellett menteni az embert, tehát az emberben el kellett törölni a bűnt. Mert ez volt az ellenség, amely romboló erővel járt a lélek útjain. Ezt emlegeti az a 27-ik zsoltár, amelyért ma kinyílt a Szentírás. Az egyetlen végső ellenség minden más ellenségnek eredeti példánya, forrása, kezdete. Ennek a legyőzéséhez az Úr ereje kell, az Ő erőtere, amely mindent beborít, mindent bejár, mindent átlehel, áttisztít, átfényesít. Ennek az erőtérnek a mélyén járunk, mint életforrás vesz körül és benne van a bűnbocsánat. Elmerít, magába ölel. A bűnbocsánat a lélek megfürösztése a keresztelés vizében, hogy ugyanakkor képessé váljon a szent Tűz befogadására. Ellentétes képek, de ugyanazt jelentik. Ez a lélek feltámadása. Minden keresztség, minden gyónás a lélek feltámadása, és ezért jött a Földre a Krisztus.

Hiszem ezt a bűnbocsánatot. Ez a hit tesz életképessé. Hogy lelkemet isteni erő emeli ki a mélyből, az elveszettségből. Hogy van ilyen erő, amely megteszi a lehetetlent, és a halott lelket feltámasztja. Ha a lélek feltámadását hiszem, akkor könnyű hozzáhinnem a *TEST FELTÁMADÁSÁT* is. Mi könnyebb? – kérdi Krisztus a farizeusoktól, mikor azok botránkoznak az ő lélekgyógyításán, és hamar testet gyógyít, hogy meggyőzze őket. Mi könnyebb? A lélek feltámadása vagy a testé? Ezzel egyértelmű: Mi könnyebb? a bűnbocsánat beteljesedése a Golgotán vagy a feltámadás megvalósulása az Olajfák hegyén? Ez a mélységes kettősség teszi egymás mellé a Hiszekegyben a „bűneink bocsánatát és

testünknek feltámadását". A Golgota és az Olajfák hegye ennek a két hitigazságnak történelemmé válása. Mindkettőnek ma is megvan a színhelye.

Íme, azt mondják nekem, hol van az Úr szava, jöjjön el!

Ne légy számomra rettegés reményem vagy a szomorúság napjaiban.

Gyógyíts meg Uram és meggyógyulok, ments meg és megmenekülök, mert Te vagy az én dicsőségem.

Ezek a sorok a zsoltárokban a bűn árnyai a lelken. Rávetítődnek a tettek gonosz körvonalai, kötözik cselekvőképességét, bénítják benne az indító lendületet. Tapogatva keres a lélek. Gyógyulni próbál és nem tud. Menekülne, de nem mozdulhat. Görbére van kötözve. Szomjazza a megváltó szót, amit a farizeus a Krisztus ajkáról káromlásnak hall. A görbe asszonyt pedig kiegyenesíti és a bénát saját lábán küldi haza ugyanaz a szó.

Mikor a zsoltáros ezeket mondja, a szabadulni akaró emberlélek szavait mondja. És ezekben a szavakban egymás mellett állanak a Golgota és az Olajfák. A bűnbocsánat és a feltámadás. Ezek a lélek ormai. Ott meríti a kegyelmet a Golgotán, a Lamma Szabaktani legmélyén, és ott viszi teljesedésbe az Olajfák között, ahonnan látvánnyal magyaráz övéinek, hogy saját emberi tapasztalásuk stílusával megértsék, amit előre mondott: „Elmegyek Atyámhoz és a ti Atyátokhoz".

Mert a Lélek már itt van. Már munkálkodik. Már a szörnyű keresztút alatt, már cselekszik a beteljesülésben. Már beburkolja a planétánkat a megváltás köpenyébe. A Lamma Szabaktani után már minden lehetséges, már lehet járni a tanítványok között testetlennek rémlő, mégis anyagszerű testtel. Már lehet felismeretlenül gyújtani fel az Igét az emmauszi úton. Már lehet idegenül megállni a parton és a csodálatos reggeli után Pétertől három szeretetvallomást venni. Szentlelket lehelni az apostolokra és elszakadni az eddig otthonául szolgáló planéta vonzáskörétől a felfelé szimbólumának egyetlen értelme szerint. A tér, a súly, a közegellenállás

minden anyagtörvényének ellentmondóan, hogy mintát lásson a planéta saját feltámadásának ígéretéről a romolhatatlan testnek lelkéhez való hazatéréséről. Viszontlátás ez. Mikor a romolhatatlan test a romlandó testet elveszített lélekkel szembenéz és egymásra ismernek. A lélek beleburkolózik mint a fázó gyermek az anyai karokba. Mert érzi, hogy az ugyanaz a test. Az egyetlenül nekiszánt, hozzá tartozó, őt személyi teljesedésbe vivő test. A romlandó helyett romolhatatlanul. Más rendű test. Más rendű törvényeken játszó, de minden megnyilatkozásában egyedül és egyetlenül neki szánt, és senki másnak nem való test. A maga teljes emberi, testi-lelki vagy lelki-testi valóságában. Az anyagelemzés legmélyében elvetett, s az emberlélekben személlyé magasult természetfölötti szabadságnak feltámadásba öltözködése. Felfoghatatlan teljesedés. Végleges győzelem. Paruzia. Ez az örökkévalóság küszöbe. Az ajtaja a feltámadás. A többiről nem tudunk.

Hozzámondjuk: *ÉS AZ ÖRÖK ÉLETET.*

De nem tudjuk, mit mondunk. A planétára láncolt lélek megáll az ajtóban. Csak azt tudja, hogy országának nem lesz vége. Mert ez az ország Isten országa. Mert az örökkévalóság nem a minden határon túl növő élet, és nem is pillanat belső intenzitásába aktiválódott élet, hanem a kettőnek mai szellemi nívónkon felfoghatatlan egysége. A határtalan áramlásnak álló pillanatba szorulása, az egymásba önthetetlennek együttese, szervezett, centrált egysége, oszthatatlansága és mégis szabad személyenkint élő egyetlensége. Mert mind a kettőnek kell lennie, és csak a kettő együtt valósít öröklétet. Hiszem, hogy a kettő egy lehet, és magasabbrendűen egy, mint minden, amit földi empíriám és elmém valaha egyesít. Ez a hitem legmagasabb orma, ahonnan már csak elszállni lehet az Olajfák közül felemelkedő Megváltóval, hogy most már az Ő szemével lássunk, az Ő fülével halljunk, mert megmondta, hogy szem nem látta, fül nem hallotta, amit az Atya övéinek készített.

Azt az örökéletet hiszem, amelyet az Atya készített. Az Ő kezéből veszem. Olyannak, aminőnek készítette. Nem idomította szemem és fülem igényeihez, sőt elmém igényeihez sem. Hitemnek küldi ajándékul.

Mindenféle látásom határaira értem. Elhiszem a felfoghatatlant, mert a megismerhetetlen valóság előtt állok, – és lezárom a hitvallásomat. Ámen.

EMLÉKEZÉSEK

A Tihanyban rendezett Nemzetközi Szemiotikai Kongresszuson a legnagyobb sikert egy idős hölgy előadása érte el, Dienes Valériáé, aki a szemiotika jelenéről, múltjáról és különösképpen a tánc, a mozgás szemiotikájáról beszélt. Az előadás olyan kerek volt és annyi lényeges gondolatot tartalmazott – tudományos szempontból –, hogy a résztvevők valamennyien a tudományos konferencia alapdokumentumának tekintették. Érdekes ezután a tény mellé odaállítani azt a másikat, amit Babits Mihály Halálfiai című regényében olvashatunk egy fiatal lányról, egy fiatal egyetemistáról az 1900-as évek legelején, aki az egyetem folyosóin a történelmi materializmusról, a természettudomány legújabb eredményeiről vitatkozott, angol könyveket idézett és olvasott, előadásokat tartott a munkásoknak, lapot alapított, részt vett a Huszadik Század körének minden vitájában. Ez a két személy egy és ugyanaz: Dr. Dienes Valéria.

*„Én 1879-ben, Szekszárdon születtem, mint Babits Mihály, és még ugyanabban az utcában is, mint Babits Mihály. Iskolába is itt jártam először, majd Pápán végeztem a negyedik polgárit, és azután beiratkoztam a győri Tanítóképzőbe. Azután elvégeztem 3 tanárképzőt Budapesten, és még mindig nem volt elég tudományom ahhoz, hogy bejussak az egyetemre. Nagyon érdekes pillanat volt az, amikor még győri prepa koromban elém szalad az egyik kollégám – Kerecsényi Gizinek hívták –, és azt mondja: „Tudod-e, hogy most már a nők is járhatnak egyetemre?"

*Kivonat az 1975. február 9-én és 11-én sugárzott televíziós interjúból.

Mi annyira nem ismertük a világ szerkezetét – úgy internátuson belül –, hogy azt kérdeztem tőle: „Mi az az egyetem?" Kerecsényi Gizi megmagyarázta, hogy az egyetem a legmagasabb tanulási fokozat, és hogy ezentúl a nők is mehetnek oda. Akkor megfogadtuk mind a ketten, hogy mi is odamegyünk. De előbb külön le kellett tennem az érettségit. Tehát a tanárképző után elmentem a Bulyovszky utcai reáliskolába, ott letettem az érettségit, és így törvény szerint, mint rendes hallgató, beiratkoztam az egyetemre.

A tudomány, a science érdekelt: a matematikára és fizikára mentem; a matematika volt az, ami igazában elragadott engem, és abból sarjadt ki az igazi, a filozófiai fokozat. Filozófiát kerestem a matematikában is, dacára, hogy előbb csináltam matematikai tételeket, mint filozófiát.

Matematikatanárom Rados volt, akihez a Műegyetemre jártunk át. Bekéhez nemigen jártam az egyetemre, de a fizikatanárom – akit nagyon szerettünk – Eötvös Lóránd volt, akinek egyetemére járnak a mai fiataljaink. Eötvös Lóránd kísérleti fizikát tanított nekünk, és tanításainak fő jellemvonása az volt, hogy mindig a valóságot akarta velünk megtaláltatni; azokat a fizikai törvényeket, amelyeket megállapított vagy hirdetett vagy nekünk megmagyarázott. Eötvös igazán a valóság szerelmese volt; nem elégedett meg azzal, hogy valaki csak eldarálja a képleteket, és bemondja neki a törvényeket; a valóságban akarta fölfedeztetni az emberrel. Másik tanárom volt Fröhlich. Elméleti fizikát tanított. Mindig vég nélkül teleírta a dupla táblát, tetejétől az aljáig, de nem volt mélyen ránk ható gondolata. Aztán tanárom volt még Alexander Bernát. Emlékszem a legelső előadására – akkor hallgattam életemben először filozófiai előadást, és nagyon kíváncsian mentem be, mert középiskolában nem tanultunk semmiféle filozófiát. Valamit tanultunk a Paulerféle lélektanból és logikából, de világnézeti dolgot nem.

Alexander a törvényről beszélt. Az előadása olyan mély benyomást tett rám, hogy most is megvan az eszemben. Hogy mi volt a gondolatmenete? Az, hogy hányféle törvény

van: az egyik, amit az ember csinál és elhatároz, a másik, amit a természet készít és megvalósít. És ennek a kettősségnek az azonossága és nem-azonossága volt annak a gondolatmenetnek a tárgya. Alexander adott nekem a Filozófiai Írók Tárá-ban közlendő fordításokat. Berkeley látáselméletét és Párbeszédeit Hylas és Philonous között. Ezek meg is jelentek, de már egyetemi hallgató korom után.

Beöthy Zsolt volt a harmadik doktorátusi tárgyam, az esztétika tanára, és ő volt annak a Wlassich-kollégiumnak a kurátora, amelyet az Országos Nőképző tartott fenn, és ahol nyolcan laktunk, bölcsészek és orvostanhallgatók.

Énnekem a muzsika gyermekkori, ősi vágyam volt. Szerettem volna muzsikus lenni kicsi-kicsi gyermekkorom óta, és szívesen tanultam volna zongorát, de nem volt elég pénzünk arra, hogy a Zeneakadémiára feljöhessek. Ezt mindig nélkülöztem és végre is, mikor egyetemi hallgató lettem, beiratkoztam a Zeneakadémiára. Először Kösslerhez a zeneszerzésre, aztán Szendyhez, a zongorára.

– *Az egyetemen mit szóltak ahhoz, hogy Valéria néni együtt akar doktorálni matematikából és esztétikából?*

A kari ülés tiltakozott az ellen, hogy én a filozófia mellé a matematikát és az esztétikát vegyem. Hát hogy társul ez a három? Persze az esztétika főleg a zenén keresztül hatott rám, zenei szerelmem termelte esztétikai érdeklődésemet. A mai napig is úgy látom a zenét, mint minden más művészet alapanyagát. Hiszen még a képeket is úgy kell „letapogatni", hogy „időzítsük" őket! Tehát igazában véve még egy mozdulatlan esztétikai benyomást is csak mozgással emésztek meg, és mozdulat révén értek meg. A mozdulatban pedig matematika van, mert idő-függvény; mihelyt megmozdul valami, akkor már csak valamiféle matematikával lehet leírni. Szóval ez élt bennem, ez a belső rokonság élt akkor, ha másban nem, hát abban, hogy egyszerre voltam szerelmes a zenébe és a matematikába. Így származott ennek a kettőnek az összeolvadásából az én egész filozófiai érdeklődésem. Még a mai napig való filozófálásaimban is ezek a

centrális gondolatok. De hát ezt akkor, huszonegynéhány éves koromban még nem tudtam. Igaz ugyan, hogy azért sikerült a doktorátusomra megkapni ezt a szokatlan hármas egységet, de csak azért, mert azt határozták a kari ülésen, hogy amennyiben nagyon jó lesz a doktori értekezésem (azt majd mondja meg az Alexander Bernát), akkor megengedik. És „nagyon jó" volt a doktori értekezésem. Alexander Bernát igazolta; megkaptam az engedélyt. Úgyhogy főtárgy: filozófia: Alexander Bernát; melléktárgy: matematika: Beke Manó; második melléktárgy: esztétika: Beöthy Zsolt.

1906-ban történt, hogy megismerkedtünk Szabó Ervinnel Aliz szalonjában . . . Aliz Jászi Oszkár testvére és Madzsar Józsi felesége. Akkor én már házasságban voltam Pállal. Itt egy tüneményes, gyönyörű emberi kapcsolat létesült a Szabó Ervin és Aliz között.

Mindenféle előadásokat kértek tőlem, megmondták, hogy körülbelül milyen témákról beszéljek. Ezek az első előadásaim legnagyobbrészt filozófiaiak voltak. Akkor én teljesen materialista voltam, és abban a hitben éltem, hogy nincsen semmi más a világon, mint egy örök matéria. Most már nem ezt gondolom. De akkor nagyon küzdöttem ezért a gondolatért, és a galileistáknak pontosan kifejtettem ilyen címeken, hogy „monizmus", aztán az „én-tudat", az „én és a monizmus" . . . És előadásokat tartottam azokról a könyvekről, amelyeket ismertetés céljaira olvastam. Ezekről a recenziókat meg lehet találni a Huszadik Század-ban. És emlékszem, miután Párizsban először megfordultunk, hazatérve mondtam is Ervinnek: „Te, én már nem vagyok ám olyan vad materialista, mint ti, ezért már nem is írok többet nektek, mert már nem is kellek nektek." Akkor azt mondta Ervin: „Ne sérts meg bennünket azzal a feltételezéssel, hogy neked nem volna szabad minden gondolatodat a Huszadik Század-ban megírni. Hát hova írd meg, ha nem ide? Amit igazán gondolsz, azt kell megírni." Ezt mondta Ervin.

Még párizsi éveink előtt Pál tanári állást kapott a Tisztviselő-telepi gimnáziumban, amely Gaál Mózes vezetése alatt

két párhuzamos első osztállyal kezdődött. Mózsi „Munkásgimnázium"-ot is létesített a délutáni órákban, 6 és 9 óra között, ahol Pál matematikát, én fizikát tanítottam több éven át. Ebből kifolyólag hívtak ki engem az Istvántelki Főműhelybe, az ottani középiskola-pótló tanfolyamokra fizikát tanítani. Ott is nagy hallgatóságom volt. Munkások, fiatalok és felnőttek egyaránt. Magyaráztam nekik például az energia megmaradásának elvét, a mozgás és a hő kapcsolatát. Az istvántelkieknek főleg matematikát tanítottam. Nagyon szívesen vették, mikor példákat hoztam fel a gyakorlati alkalmazásukra. Mindig meg is kérdezték, ha valamit nem értettek. Nagyon szerettem őket, mert olyan jó, meglett, rokonszenves, megnyugodott emberek voltak, akik már régen túlestek azon, hogy tanuljanak. De mégis eljöttek az előadásokra. Ez meghatott engem és örömmel dolgoztam velük.

A feminista mozgalomban tartottam előadásokat. Én azt hirdettem, hogy nem azért kell a nőket szabad térre bocsátani, mert vannak ők is olyanok, mint a férfiak, hanem azért, mert *mások*, mint a férfiak. Ezért mindenütt azt hangoztattam a feminista előadásokon, hogy azért kell a nőnek szóhoz jutni – minden téren, még politikailag is –, mert másra gondol, mint a férfiak, más az egész belső világa! Ha tehát az ő belső világa más, akkor mást fog csinálni a társadalomból. Másra fog ráterelődni a figyelme: ha kimarad a női vélemény a világból, akkor hiányzik belőle valami . . .

Azok az asszonyok, akik ott ültek a sorban, mindenféle intelligenciával, érezték azt, hogy igenis a nőben más valami van, mint a férfiakban; és miden nő megérzi, a házasságon belül is, hogy őbenne olyasvalami van, amit a férfi nem mindig ért meg, és amivel a férfi nem mindig tud azonosulni. Ott van a Genezisben, hogy „teremtsünk embert, férfinek és nőnek". Csak a kettő együtt egész.

Én azt hirdettem, hogy fenn kell tartani a családot; nem szabad szétszórni, mert ott tudja a nő igazában önmagát kifejteni és amennyit a családon kívül még a társadalomnak is adni tud, annyit adjon. Ez volt az én feminizmusom. Hogy

maradjon meg a család, és a nőnek jusson ideje arra, hogy foglalkozzon mással is a családon kívül is. Vannak még megoldatlan kérdések. Nincs megoldva a szexuális probléma a társadalomban. Nem mondom, hogy valaha is meg volt oldva.

– *És lesz, amikor meg lesz oldva?*

Lehetne. Határtalan szeretetforrással.

Babits Mihályt piciny gyermekkorától fogva ismertem. Voltak olyan nagyon közeli relációink, amelyek következtében, mikor már egyetemiek voltunk mind a ketten, akkor is tudtunk találkozni, bár az egyetemen sohasem kerültünk össze. Ő egészen mást csinált. Én matematikára jártam, ő pedig tudjuk, hogy mit csinált... Amikor elrakták Fogarasra, ott nem jól érezte magát. Ezt azért tudom, mert Fogarasra írtam neki. Abban az évben mi Párizsban éltünk Pállal, ahol Bergsont hallgattam. Egyik előadása után bementem hozzá, és francia nyelven felolvastam neki Babitsnak magyarul a Nyugat-ban megjelent Bergson-ismertetését. Bergson nagy figyelemmel hallgatta, és azt mondta: ez annyira jó, hogy ha általánosan ismert nyelven volna írva, mindenkinek ezt ajánlanám, aki röviden meg akarná ismerni gondolataimat. – Hát képzelheti, hogy ezt azonnal megírtam Babitsnak. Nagyon nagy örömmel, postafordultával válaszolt nekem.

Amikor visszajöttünk Magyarországra, 1912 után, már ő is feljött Pestre, és a Szabóki utcában volt egy szép kis kétszobás lakása. Ekkor azt határoztuk, hogy járjon át hozzánk ebédelni: megrendeljük a közös konyhából a kosztot, és én hazahozom a miénkkel az övét is. Így mindennap együtt ebédeltünk, és utána alkalmunk volt arra, hogy a napi termékeket „szellőztessük."

Emlékszem, valahányszor ilyen hármas beszélgetés zajlott le közöttünk Pállal, Babitscsal és velem azokon az ebéd utáni együtteseken, és valamilyen eredményre jutottunk, Mihály hozzátette: „de hát azért ennek az ellenkezője is lehetséges".

– *Nyelvekről már több alkalommal beszéltünk, és kiderült, hogy tetszik tudni németül, franciául, angolul. Mikor tetszett megtanulni ezeket a nyelveket?*

Igazából véve angolul csak egyetemi hallgató koromban kezdtem tanulni. Az egyetemen a filozófiai könyvek, főleg az angol filozófusok vittek rá tulajdonképpen, – az a cél, hogy elolvassam Hume-ot, Bacont, Locke-ot és különösen Berkeley-t. Ez az utóbbi nekem annyira kedves lett, hogy le is fordítottam. Ez került bele a Filozófiai Írók Tárába, melyet Alexander Bernát szerkesztett. Már előzőleg lefordítottam Giddings: A szociológia elvei-t. Aztán másodiknak lefordítottam – ezt még az Oszkár és az Ervin bízták rám – Lester Ward: A haladás lelki tényezői című könyvét. Ezt a két könyvet. Nem tudom, mikor tanultam.

– *És németül, franciául?*

Németül – hát az, tudja . . . hozzátartozott az életemhez, mert a szomszéd város Tolna volt, ott mindenki németül beszélt. Nekem az volt a gyermekkori fogalmam, hogy van egy Magyarország, az Szekszárd, és van egy Németország, az Tolna. Tolnán lakott az én öregapám, az építész Geiger Flórián. Május negyedikén mindig mentünk a születésnapjára. Így tudtam meg, még az iskola előtt, hogy van német nyelv. Aztán eljártam abba a német iskolába, amely a Mayer Arlov Máriáé volt . . . és megtanultam németül.

Tanultam én franciául a polgáritól a hároméves tanárképzőig. Ezeken az iskolai órákon tanultam meg franciául, mindig több és több olvasással, mire Párizsa kerültem, de ez a nyelv csak ott honosodott meg bennem. Első levelemre Bergson azt mondta: „Vous avez un beau style, un style imagé . . .”

– *Mi a magyarok szerepe az európai kultúrában, s más lenne a szerepük, ha a nyelvünk ismertebb lenne?*

Meg vagyok győződve, hogy más lenne, mert nehezen férnek hozzá az emberek és nehezen tanulják meg. Vajon miért van az, hogy a mi országunk nem fért hozzá ahhoz az általános, nagy haladásmozgalomhoz? Lehet, hogy ennek egyik fő

oka valóban a kieső nyelv, ez a magára maradt nyelv, aminek nincs egy rokona sem ebben a kultúrában. Mikor én megmutattam ezt az írást – Babitsét –, és franciára fordítottam Bergsonnak, meg is jellemeztem neki egy kicsit a magyar nyelvet. Mondom, „nézze, ez a magyar nyelv tulajdonképpen olyan szerkesztmény, amely egész más módszerekkel éri el a viszonyításokat és a különböző nyelvtani vonatkozásokat, mint az indogermán nyelvek. Nem prepozíció, hanem rag, – nem összetoldás, hanem egyesítés, egy szóvá olvasztások . . .” Bergson ezen megkapódik, és azt mondja nekem: „Hát ha ez a nyelv ilyen – kicsit részletesebben is mondtam persze ennél, hogy milyen természetű –, miért nem lesz Magyarországon mindenkiből filozófus?” Ezt kérdezte.

– *Milyenek voltak Bergson előadásai?*

Hát tudja, azt nem lehet elmondani. Annyira közvetlen volt, ebben volt a hatása. Úgy tudott beszélni, hogy azokon a végtelenül finom szavakon keresztül valami átjött az emberbe a gondolat lényegéből. Van egy erőtér, ami egyesíti az embert azokkal, akiknek beszél vagy akikkel beszél. És akkor szinte szellemi fürdőben van, és már nem gondol a gondolatelemekre és nem intellektuálisan él, hanem valamifajta intuitív megértésben. Valami olyan megértés ez, ami már szinte telepátia. Ő soha nem olvasott semmit, csak akkor, amikor például franciául olvasta a görög Plotinoszt. Előtte volt a görög szöveg, és ő ragyogó franciasággal olvasta közvetlenül a görög szövegről. Plotinoszt úgy magyarázta egy féléven keresztül, hogy utól lehetett érni és meg lehetett érinteni az eredeti gondolat finomságát és azt, ahogy ő, Bergson, Plotinosz gondolataival érintkezett. Három éven keresztül hallgattam. Az első évben Berkeleyről beszélt, a másodikban Spinozáról, a harmadikban Plotinoszról.

Személyes megismerkedésünk az első év végén történt. Az első évben egyszer, a másodikban kétszer, a harmadikban már nem tudtam vele találkozni, mert akkor korábban kel-

lett hazamennem. De a harmadik év folyamán is volt vele egy beszélgetésem a Collège de France tanári szobájában.

Az első beszélgetés hosszú volt; talán két és fél óra hosszáig is tartott. Én föl is írtam magamnak, amiket akkor mondott2 nekem, és azzal meg volt alapozva – mondhatnám egész életemre – a világfölfogásom. Az első találkozás nagy izgalom volt számomra, mert mégis nagyon nagy dolog volt szembekerülni azzal a mesterrel, akinek a pillantása úgy söpört végig a tantermen, hogy az embernek utolsó porcikájáig minden gondolatát utolérte. És most szembe fogok kerülni ezzel az emberrel. Megmondta, hogy hány órakor, mikor, hogyan. Odakocsikáztam, és leszálltam egy kis villa előtt, amelynek az előterében egy eléggé gazos kis gyep volt, elhanyagolt kert, kerek ágyás; azt megkerültem, bementem a villába. Mutatták, hogy itt van a bejárat. Bementem a dolgozószobájába. Ott ült asztalánál, fölállt, elibém jött, és megálltunk ott az íróasztal és a függőleges könyvtár mellett, ami tulajdonképpen függőleges tengely körüli polcokból állott, azon a pillanatnyilag használandó és munkában levő könyvek. Leültetett, elkezdtünk beszélgetni. Ez a beszélgetés – nem tudom elmondani – csak folytatása volt annak a levélnek, amelyet neki írtam. Mert valóban megírtam, mit jelentett nekem az ő előadása és beszéde. Teljesen átfordította a filozófiai lényemet, mert a gondolata újból megfogant bennem. Legelőször azt magyarázta nekem, hogy az ember csak azt a gondolatot érti meg, amelyet magától is kigondolt volna. Azt magyarázta nekem legelőször, hogy figyeljem meg, senki sem fogja őt megérteni, aki nem tudta volna mindezt magától is kieszelni, ha megfelelő körülmények közé kerül. És minden ember csak azt fogja meg, amivé önmaga is át tud változni. Ezt mondta nekem, nagyon határozottan. Én meg egyszer röviden fel is írtam magamnak:

Sok filozófuson végigvándoroltam,
Mire megértettem, mindegyik én voltam.
Ne álmodjon, ne gondolkozzon senki,
Míg nem tud belőle önmagává lenni.

– *Ars philosophica?*

A szó legszorosabb értelmében.

Hát ez nagyon hosszú beszélgetés volt, több óra hosszat tartott. Végigmentünk mindazokon a közvetlen élményeken, amelyekből ki lehet indulni és el lehet jutni arra az intuitív megérzésre, ami nélkülözhetetlen a bergsoni filozófia ábécéjéhez. Annak nem kellenek formulák, hanem valamilyen belső tapasztalat. És az a belső tapasztalat az, ami átvonul és ami képessé tesz bennünket arra, hogy egymás eszméletébe egészen furfangos módon behatoljunk. Mert az eszméletcsere nem olyan egyszerű dolog, hogy én valamit átteszek, és egy mozdulatrezonancián keresztül átdobom magamat a másik mozdulatába, mert azon a mozdulaton keresztül, annak az útvonalán és annak, hogy úgy mondjam, a kocsiján átmegy egy egész gondolati valóság.

– *Dienes Valéria a tízes évektől kezdve és utána a két világháború között egy táncművészeti rendszer megalapítója és mint tánckoreográfus szerepelt. Hogyan alakult ki tehát ez az érdekes kapcsolat: a filozófus érdeklődni kezdett a tánc iránt?*

Erre csak egyet tudok felelni, azt, hogy a Bergson-féle mozdulatpszichológia, az a Matière et Mémoire-ban kifejtett gondolatrendszer elmondja, hogy minden eszméleti állapot tulajdonképpen mozdulatelemen lovagol és mozdulatelemen keresztül válik eszméletivé. Csak arra a gondolatra nem emlékszem, amelyhez a hozzátartozó mozdulatelemeket nem tudja az agyam előhozni. A mozdulatpszichológia teljesen átjárta gondolkodásomat, éppen úgy, mint a múlt megmaradása és a jövő folytonos betörése az időérzékemet és az eszméletemet – és ez mind megtestesült a mozdulatban. Ez mind ott van abban a furcsa valóságban, amit én magam kitermelek, és ami engem tovább termel.

– *Kellett hozzá még valami, egy közvetlen táncélmény is: az Isadora Duncannal, a századelő nagy, formabontó táncosnőjével, majd testvérével, Raymonddal való megismerkedés.*

Igen, a tánc még csak a harmadik évben jutott szóhoz, mert az első évben én csak láttam Isadora Duncant. Akkor csak láttam, hogy mit tud ez a nő a mozdulatból csinálni. Ahhoz neki le kellett vetnie a balettcipőt meg a tütüt. Párizsi tartózkodásunk második évében azonban már elaludt bennem az élmény. Nagyon sokat dolgoztam akkor, filozófiai tanulmányokat folytattam a Bibliothèque Nationale-ban és abban az évben csináltam meg a matematikai tételeimet is, amiket Picard fölolvasott az Akadémián, majd megjelentek az Academie des Sciences Comptes Rendus-jében. Később azután ezeket a tételeimet Pál belefoglalta az ő tanulmányába, ami megint a függvénytanra vonatkozott és a Taylor-sor konvergencia-körére. Én a logaritmikus pontokat tanulmányoztam, Pál pedig a más természetűeket. Akkor nagy, közös, együttes munkában voltunk; Pál is együtt dolgozta velem Bergsont és én is együtt dolgoztam vele a matematikát. Mikor azonban matematikából nekem sikerült önálló eredményt kapnom, elment a kedvem tőle, gondoltam, már látom, hogy tudok valami olyat elgondolni, amit más még nem gondolt el. Hát akkor menjünk filozofálni.

Párizsi tartózkodásom harmadik évében Pál már nem volt velem, mert nem kapott a harmadik évre is szabadságot a gimnáziumtól; így egyedül mentem ki. És megint Bergsont hallgattam, megint Pierre Janet-t hallgattam, a pszichológust és pszichiátert. Neki is nagy része van ebben a mozdulat felé fordulásomban. Akkor is mindennap rendszeresen jártam a Bibliothèque Nationale-ba, reggeltől délután négyig. Utána elmentem ebédelni. Az ebédlőben – a Student Hostel kis ebédlőjében – angol lánykák, akikkel együtt jártam az egyetemre, azt mondták: „Hallottad-e, hogy itt van egy Duncan nevű férfi, Raymond, aki kibérelte a Rue des Ursulines-en az egész Salle Pas de Loup-t és ott egy kolóniát telepített le, amelyben szövést, kerámiát, tornát, szóval mindenféle érdekes, életmódtámogató tevékenységet lehet tanulni? Ne menjünk-e el tornázni oda?" És én rögtön hallottam ebben az Isadora nevét, és rögtön megjelent előttem az Isa-

dora tánca, amit háromszor megnéztem. Már aznap elmentem. Beállítottam a pénztárba és mondtam, hogy szeretnék eljárni gimnasztikára. A gimnasztikán azt mondták, hogy jól van, beírnak, jöjjek ekkor meg ekkor. De nem szóltak semmit a pénzről. Kérdeztem, hogy mit fizetek. Ja, hát amennyit akar. Ha akarja, ötven frankot, ha akarja, öt frankot, mindegy – ha akarja, nem fizet, csak járjon el. Csak sajátítsa el azt a fajta életmódot. Megtanulhat szandált csinálni, megtanulhat khitónokat szőni, megmutatjuk magának az előállítási, készítési módot, de azt már ingyen. Hát ez már nagyon kedves volt. És mindennap, a Bibliothèque Nationale után, odamentünk és tornáztunk. Volt egy kis színházterem, amelyben körös-körül voltak a páholyok, a nézőtér ki volt ürítve és tornateremmé változtatva. Föl lehetett menni a színpadra is, és ott mutatni mozdulatokat. Az első óra úgy folyt le, hogy beszaladt Raymond Duncan a terembe rövid khitónában, szandálban, válláig lógó hajjal. De az arcán nem volt semmi szőrzet. Azt nem tűrte. És hát ott tornázott. Mutatott nekünk néhány mozdulatot, végigröpködött a termen, azután kiment. Nem törődött vele, hogy mi mit csinálunk. Megpróbáltuk az ő mozdulatait megismétlni. Néha elméleti előadásokat is tartott, és azzal illusztrálta, amiket mi megvalósítottunk. A körülötte levő páholyok rendesen megteltek; onnan néztek bennünket, hogyan tornázunk. Így fejlődött ki egy körülbelül háromhónapos – összevissza háromhónapos munka, amikor én tényleg mindennap eljártam oda. Aztán hazamentem.

Ezeknek a mozdulat-anyagoknak volt elmélete. Megmagyarázta, hogy az emberi test tulajdonképpen geometriai lény, a mozdulatot tehát geometriailag kell felfogni vagyis úgy, hogy mindent határozottan, lerajzolhatóan és a térbe belegondoltan kell megvalósítani. A másik alapgondolat az volt, hogy a ritmus mindig folyamat, keletkezés, amikor ugrom vagy mozgok, akkor teremtek egy ritmust, mert valahogy muszáj nekem mozogni. Ahogy nekem muszáj mozogni a nehézségi erő törvényei és az azzal való játékom szerint,

aszerint lesznek a ritmusaim. Tehát a mozdulat megrajzolja teret és megteremti a ritmust. Ezzel ki is merült az elmélet.

Próbáltam átvenni Raymond Duncantól mozdulatrendszerének az alapgondolatát, csak azt, hogy geometriai alapon indultam el a mozdulat megismerésében, és azután mentem csak tovább a többi tényezőre, a térről az időre, az időről az erőtényezőre, az erőről a mozgás jelentésére.

1912-ben hazajöttem, és akkor a művészek érdeklődtek a legjobban iránta. Elhívtak engem is egy ilyen művészegyüttesbe, nem is tudom, hol volt a kolóniájuk? megmutattam nekik az alapmozdulatokat, és ők ráismertek a görög vázák jellemző mozdulattípusaira. Csakhogy ez engem nem hagyott nyugodni. Az dolgozott a fejemben, hogy igazában véve ez a mozdulatvilág nincs megrendszerezve. Rendszerré kellene formálni. A mozdulat minden határozmányát külön ki kell emelni, megtanulmányozni, törvényekbe foglalni – és abból lesz a mozdulattudomány, amit szépen, görög szóval orkesztikának neveztem el. Orkesztika azt jelenti, hogy „mozdulattan", orkheomai – az „mozdulok", orkhema – úgy mint theoréma – az „mozdulatköltemény" – ezeket a szavakat használtam. Orkhesis, ez maga a „mozdulat", orkhesztész az, aki táncol. Ezeket a szavakat bevezettem az elméletbe, és akkor az elmélet megéledt. Tudja, mihelyt valami el van nevezve, akkor nagyon hamar létezik. És akkor az egyik gondolat húzza magát a másik után . . .

Egyelőre nem tanítottam sehol, csak a barátaimnak. Aztán egyre több fiatal jött el hozzám. És akkor végre azt mondtuk: hát szerezzünk egy termet . . . Legelőször a Bercsényi úton találtunk egy kibérelhető tánctermet, amit addig csak úgy mulatságokra szoktak használni. Egy héten kétszer ott jöttünk össze. Megkértem a barátnőmet, hogy legyen olyan szíves a nevét kölcsönadni, mert én nem akartam. Szégyelltem, hogy én tánciskolát nyissak. De később már nem szégyelltem, mert már muszáj volt. Annyira érett és fejlődött a rendszer, és annyira nőtt és annyira szaporodott anyagban, mozdulatban, elméletben.

1917-ben tartottunk egy előadást az Uránia színházban. Mégpedig úgy, hogy meg kellett ismételni háromszor, mert még a második és a harmadik ház is megtelt. És akkor volt, amit szoktam idézni, hogy azt mondta a Wildner Ödön: ez „nem vizsgaelőadas, hanem művészi élmény". Valóban művészi élmény volt, hogy azok a két-három év óta tanuló, és a természetes mozdulattörvények szerint mozgó és ösztöneik szerint komponáló növendékek – fiatalok, félgyermekek – valami újat hoztak, ami nem hasonlított a baletthez. Nem is hasonlított semmihez. Máris úgy kellett tekinteni, hogy ha ez tovább tud fejlődni, lehetne belőle művészet. Én mai napig is azt gondolom, hogy ezen a vonalon lehet csak az igazi mozdulatművészetet és az igazi kifejezést a zenével arányos hatalommal megvalósítani. A balett erre nem alkalmas, akármilyen szép. A múltkor, amikor Bejart balettjeit bemutatták, azt gondoltam magamban: „kedves Bejart, azért mégiscsak az volt a baj, hogy elfogadtad az akadémikus alapot, neked magadnak kellett volna kitalálni egy természettörvényeken alapuló mozdulatelméletet, és abból megteremteni az igazi mozdulatművészetet... Nem pedig egymást követő táncmestergenerációk ízlése és a közönség ízlése alapján."

A Tanácsköztársaság bukása után el kellett hagynunk Család utcai lakásunkat. Jól emlékszem, amikor a két kisfiam mellett egy-egy kis bugyorral a kezünkben mentünk át Buda felé a Tarcali utcába, Mirkovszky Mária lakásába. Nekünk nem volt bajunk – de Pált el kellett rejtenem. Egy olyan lakást találtunk (Lónyai u. 11.), amelyben volt egy szoba, arról az újonnan jött házmester nem tudott. És azután valami módon, én már nem tudom, milyen kapcsolatok árán, sikerült megnyerni egy hajóskapitányt, hogy a Pált kimentsük Magyarországról, mert veszélyben volt. A kapitány megengedte: egy nagyobb társasággal – lehettek vagy nyolcan, tízen – bementek megnézni a hajó belsejét, és eggyel kevesebben jöttek ki; ez volt Pál. Szépen lefeküdt a hajóskapitány kajütjébe, betakaródzott egy pokróccal, és akkor jött ki, amikor már túlmentek a határon. Én Budapesten

maradtam, bekerültem a kórházba, elvesztettem a harmadik gyermekemet; aztán éldegéltem addig, amíg alkalom nem adódott, hogy kimenessek. Akkor kivittem a két kisfiamat és megkezdődött az én emigrációm is.

Elég sok helyen voltam. Úgy kezdődött, hogy Bécsben, a Neumann Hilda vezetése alatt álló grinzingi Kinderheimbe mentem. Hilda nagyon aranyosan fogadott; megengedte, hogy a gyerekeknek orkesztikát tanítsak. Foglalkoztam a kicsikkel, köztük volt az én két kisfiam is . . .

Az élet így számomra el volt intézve, de Pál számára nem, mert nem volt miből élnie. Írt egy levelet az egyik professzorának Párizsba, és ez azt válaszolta neki, hogy ő nagyon nagyra tartja Pál matematikai eredményeit és feltétlenül elhelyezi az egyetemen. Éppen most lesz a strassbourgi matematikai kongresszus, azon biztosan fog találni valakit, aki meghívja Pált. Így is történt. Pált rövidesen egy walesi egyetemre hívták meg. Ugyanakkor kaptam én is egy meghívást Nizzából. A két dolog egybeesett, Pál elmehetett Aberistwithbe, én pedig Nizzába a két gyermekkel. Akkor kezdődött egy újabb életforma közöttünk.

Raymond Duncan is Nizzában lakott egy nagyon-nagyon szép villában: az összes terem falai tele voltak festve mindenféle fantasztikus Duncan-ábrákkal. Valami huszonegyen voltunk, mindenki vállalt valamilyen tevékenységet. Fantasztikus életközösséget próbált megvalósítani Raymond Duncan. Nagyon szép életet éltünk, tulajdonképpen a saját munkánkból.

Mégsem tartott nagyon soká, mert én egy szempontból nem nagyon bírtam: túlságosan alárendeltek voltunk Raymond önkényének. Ezt meg is írtam Pálnak. Pál eljött értünk, és elvitt onnan bennünket. – Ez már Párizsban történt, mert előbb az egész társaság oda költözött. Raymond nagy zsarnok volt, aki mindent a saját akarata szerint próbált elintézni. Nem tudtam beilleszkedni ebbe az életmegoldásba. Duncan elméletileg nem is gondolt a mozdulat továbbvitelére, amit én az orkesztikában érleltem filozófiai folyta-

tódással. Duncan azt mondta, hogy amit ő a mozdulatban tanít, ahhoz semmit sem lehet hozzátenni.

– *Menjünk akkor egy lépéssel tovább, és térjünk át a Magyarországra való visszatérésére, ami – ha jól emlékszem – 1923-ban történt.*

Igen, Pápára mentem az édesanyámhoz két kisfiammal. Egy évig éltem Pápán. Ez alatt az egy év alatt még nem voltam katolikus. Úgyhogy, emlékszem, a bencések még nézték a két kisgyermeket, és mesélték egymásnak: „Nézd, ez a két kisfiú, akiket világi morál szerint nevelnek . . ."

Akkor történt, hogy Budapesten a régi tanítványaim közül nyolc leány összeállt; megtudták, hogy Domonkosnénál tanítok, megkeresett ott engem egy küldöttjük. Azt mondta, legyek szíves, tanítsak megint orkesztikát. Majd meglátom, hogy az megnő, és okvetlenül lesz belőle valami. Meg is kezdtem azzal a nyolc leánnyal az első tanfolyamot. Aztán valóban megnőtt az orkesztika. Csodálatos gyorsasággal, pedig sok küzdelemmel és nehézséggel járt. Engem azonban ez nem zavart, mert én belülről egy teljesen kitisztult és megállapodott biztonság állapotába jutottam.

– *Hogyan alakult a koreográfiai munkássága?*

Első mozdulatjátékom misztérium volt. A címe Hajnalvárás, minden megoldás várásának közös szimbóluma. Az emberélet csupa hajnalvárásokból áll. Ez az emberiség hajnalvárása volt. Mindjárt utána a Nyolc boldogság következett. Mind a kettőben Bárdos Lajos volt az én testvéri segítségem. Ez a munka folytatódott a Magyar Végzet misztériumunkban, parabolajátékainkban (Magvető, Tíz szűz), kórusdrámáinkban (Gyermek Útja), amelyekben a mozdulatoknak énekkarral való egyesítése volt az alapvető elgondolásunk. A mozdulatkórust kétféle módon alkalmaztam, mindig mint kollektív lényt. A Hajnalvárásban-ban mindenkire rábíztam azt, hogy magának gondolja el a szöveghez illő mozdulatot és azokat egyesítettem eggyé. A másik típusban a mozdulat sok ember egyforma mozdulata, majdnem geometriai ábrákká egyszerűsödik. A tömegeknek ez a

kétféle megnyilatkozása olyan hatalom, amelyben vonalközösség, vonalharmónia és eszméletközösség nyilvánul. És ez nem pusztán személyes analógia.

Most szeretném megkérdezni, hogy a misztériumjátéknak, mint műfajnak, mi a helye a táncművészet egészében?

A misztériumjátékok felújítására a középkori misztériumok tanulmányozása indított, bár én egészen más misztériumjátékot gondoltam a mai ember számára, mint volt a középkori. A mai emberben csak akkor fog egyesülni a mozdulat és a hang, ha az nem ugyanabból a lényből fakad. Vagyis, ha a mozdulat néma, szótlan, a hang pedig láthatatlan. Tehát a láthatatlan hang (a rejtőző énekkar, a rejtőző zenekar vagy a rajtőző beszéd, szöveg, vers) mind ne mutatkozzék. Ellenben: ami látható, az ne szóljon. Csakis a nézőben egyesüljön a kettő – vagyis, hogy a publikum csinálja meg a szintézist. Bárdos Lajos nekem ebben nagyon nagy segítségemre volt. Amikor megírtam a szövegeket, odavittem neki, ő zenévé komponálta – bizony volt úgy, hogy még aznap éjszaka, a gyermekének a betegágyánál. Másnap már elkezdhettem a munkát és már próbáltunk. Bárdos sokat dolgozott Cecilia-kórusával a termemben.

– Az orkesztikai iskolának milyen volt a viszonya a klasszikus balettel?

Nagyon érdekes. Én a balettet egyik lehetőségnek tartom a mozdulat összes lehetőségei közül, ezért külön tanórán taníttattam Zsedényivel, majd Nádasinéval. De a technika bázisa mégis a mozdulat filozófiája volt. A mozdulatot négy dimenzióban rendszereztem. Az első, a plasztika, a térre vonatkozik. A másodikban az embert belebocsátottam az időbe, és abból lett a ritmus, a ritmika. A harmadik azzal foglalkozik, hogy a mozgáshoz, az időszintézishez honnan vesszük a hozzávalót. Ez az erőforrás a dinamika, s aztán jön a negyedik dimenzió, amikor ez a háromtagú valamit mond, jelent is valamit. Ezt szimbolikának neveztük el Babits Mihállyal, egykor régen. Ma ezzel foglalkozik a szemiotika. A mozdulat az egyetlen közvetítő: nem tudom meg,

mit gondol a másik, ha nem mozog. A mozdulat az az általános nyelv, amivel érdemes foglalkozni, amit érdemes rendszerbe állítani.

– *Még mielőtt a mozdulat tudományának részletesebb tárgyalásába kezdenénk, beszéljünk egy kicsit további filozófiai tevékenységéről, amely, ha jól tudom, a 30-as és 40-es években is folytatódott, fordítások formájában.*

Igen, folytatódott. Tovább foglalkoztam Bergson-nal; sok művét lefordítottam, a Tartam és egyidejűség-et is, amit addig senkinek sem engedett lefordítani, csak egyedül nekem. Aztán Locke-tól fordítottam.

– *Gondolom, ezekért a fordításokért tetszett megkapni a Baumgarten-díjat is? Talán emlékezzünk erre a momentumára az életútnak.*

Igaz. Emlékszem, egyszer nyáron az a meglepetés ért, hogy nekem ezt az üdvözletet küldték. A többiek, akik velem együtt kaptak Baumgarten-díjat, rám bízták: legyek szíves, mint az egyetlen nő közöttük, köszönjem meg.

– *Fénykép is van róla, és azt hiszem, elég jó társaság, Illyés Gyula, Tersánszky Józsi Jenő, Turóczi-Trostler József és mások . . .*

Igen, mind a Nyugat emberei voltak . . .

– *És hogy kapcsolódott össze ez a sokféle, nem is tudom, hányféle tevékenység?*

Nézze, ez egymásból nőtt ki. Igazában véve Dienes Pál fedezte fel ezt a furcsa összetartozást. Azt mondta, hogy énbelőlem négy rapszódia kerekedett az élet folyamán. Mert négy szerelmem volt: a zene, a matematika, a filozófia, az orkesztika. Mind a négy révén valami többletet kerestem a világból; azután ezt a többletet a négy egyesítésében találtam legjobban meg. Azt hiszem, a mozdulat tanulmányozása hozta ki azt a többletet, amire egész szellemi fejlődésem várt. És most itt van előttem az orkesztika negyedik részében. Még egyszer le is fogom írni, mert gondolom, van még nekem hátra valami . . . amit úgy neveztem, hogy evologika, vagyis az evolúció logikája. Az evolúcióról talán alapgondo-

latot mondok, ami mindenkihez szól. Mindenkinek van „eszmélete", mindenki bele tud nézni önmagába, mindenkinek van belső világa.

– *Az „eszmélet" kifejezést körülbelül abban az értelemben tetszik használni, amit most inkább a „tudat"-nak szoktunk nevezni.*

Igen, úgy gondolom, csakhogy nekem az eszmélet szó tágabb és pontosabb. Mert az eszméletet jobban ki tudom terjeszteni az evolúció egész területére: az amőbától vagy még előbbről kezdve. Mihelyt megindul az evolúció, azonnal kezdődik az eszmélés.

A mozdulat törvényei annyira igazak és annyira változatlanok, hogy szinte meghazudtolják a mindig újat teremtő evolúciót. Az evologika alaptörvényei a következők. Az első az időszintézis, ami azt jelenti, hogy a múlt és a jövő szüntelenül beletorkollik a jelenbe; folyton fennmarad a múlt, és folyton betör a jövő. A második, hogy ebből kifolyólag nincs ismétlődés. Semmi sem ismétlődik. Mindig más. Csak analógiák vannak, és hasonlatosságok, de mindenkinek mindig tudnia kell, hogy pontos ismétlődés nincs. És ebből következik a harmadik törvény: a keletkezés folytonossága. Vagyis, hogy mindig valami olyan új születik, ami még nem volt. Pontosan ugyanígy nem volt; ami most vagy, az nem leszel soha, ami tegnap voltál, az ma már nem tudsz lenni. Ezt különösen a nagy élményekben lehet megtapasztalni, de a kisebbekben is. És aztán jön a negyedik törvény, a visszázhatatlanság. Nem lehet az evolúciót megfordítani. Irreverzibilitás. A fejlődést sohasem lehet visszafordítani.

– *Hogyan kapcsolódik az evologika olyan filozófiai teljesítményekhez, mint a hegeli logika?*

Nagyon jól. Mert a hegeli logikában benne van a két ellentét folytonos összetalálkozása, és a két szélsőség egysége igazában véve maga is időszintézis. Az időszintézis az időreform alapgondolata; ezt az időreformot csinálta meg Bergson, és ezért van, hogy a bergsoni filozófia olyan törölhetetlen nyomot hagyott a filozófia történetében; ez az alapforrása az evologikának is.

– És hogyan illeszkedik a „jel" ebbe a törvényrendszerbe?

A jel csak mozdulatból indulhat ki. Semmiféle más „közlekedési eszköz" nem lehet az egyik eszmélet és a másik eszmélet között, mint annak a nagy törvénynek az alapján, hogy az emberben mindig a visszázhatatlan van. Mindig olyan pillanat, amit nem lehet pontosan megismételni, de amiből mindig fakad valami új. Az evologikában tehát nincsenek egyenlőségi jelek, csak fakadásjelek (amiket nyilakkal ábrázolhatunk). Éspedig azért, mert az eszmélet mindig úgy adódik át, hogy visszhangozom a mozdulatot. Minden mozdulatnak visszhangja van a másik agyban, mely lerajzolja azt a mozdulatot, de nemcsak plasztikailag, hanem ritmikailag, dinamikailag és szimbolikusan is. És ezeknek az együttes rajzoknak az átmenetele mind a mozdulat kocsiján jár. Én semmi mást nem tudok áttenni, mint azt a mozdulatot, ami az én agyamban lefolyt; akkor tud az én eszméletem meríteni egy más agy múltjából, történéseiből, ha maga is „elmozogta" és átvette a mozgást. És mindegyik mozdulathoz egész sereg eszmélő, értelmezési lehetőség társul. Ezáltal gazdagszik meg az emberi eszmélés tartalma, mivel az ember jobban és jobban, egyre közelebbről látja nemcsak a saját tudatát, hanem a valóságot is. A külső, a testi, tapintható és markolható valóságot.

– Érdekes, hogy az az ember, aki 1905-ben modern volt, 1975-ben is modern tudott lenni, képes arra, hogy olyan tudományos gondolatot fejtsen ki, amely a nemzetközi tudományos érdeklődés előterében áll. Hogyan tud valaki ennyire lépést tartani az idővel?

Hát egyszerűen úgy, hogy az ember fiatal marad. Tudja, egészen más dolog az, hogy egy organizmus megöregszik, és mindenféle nehézségeket produkál, hogy nem tud jól járni, meg más tökéletlenségei vannak – és más dolog az, hogy azért az eszmélet épségben maradhat. Az eszmélet tovább dolgozik. Az megcsinálja a magáét, és tovább is érdeklődik a világ, a mindenség, a test, a lélek, a múlt, a jövő, az evolúció iránt. Mindent tudomásul igyekszik venni, ami történik. Én

csak kíváncsi voltam arra, mi van körülöttem. Most is úgy vagyok; ezért olvasok újságot, ezért nézem meg az iróasztalon egy-egy új szakkönyv előszavát vagy valami számomra ismeretlen nevű tudománynak az ismertetését. Én, én kíváncsi vagyok az életre. Mindig korai ember voltam, sohasem szerettem sokáig aludni az ágyban. És mindig, minél hamarabb kibújni és az életre menni. És belekapaszkodni a valóságba, de akkor igazán, gondolattal. És termékenyen. Nem semmiért élni, hanem valamiért, egy gondolatért . . .

*

Megértettem, Istenem, vizsgáztattál engem,
Beszéltettél millióknak, megszólaltál bennem.
Beszédemnek megadtad a pünkösdi erőket,
Hozzám küldted vissza mind az örvendezőket.
Akarod-e, hogy tovább daloljak Tenéked?
Hogy szívedbe vezessem az emberiséget?
Megkérdezlek, Istenem, vajon elég már a dal?
Vagy lelkemben messze még az utolsó diadal?

Megválaszolod még mindazt, amit keresek?
Elmondhatom azt még, ami eddig elveszett?
Új és szent szavakra adsz-e még időket,
Hogy feléd tereljem a kételkedőket?
Lélegzetem fojtva a Te szavad várom,
Minden gesztusokban válaszod találom.
Kereslek a Könyvben, minden szent Igében,
Megtalállak élve minden szentmisében.

*

+1978. június 8-án

Levetettem testem terhét
Ez a por, mely földre dobott
De velem jött, hozta lelkét
Mi belőle feltámadott
Az a „test", mely átjött vélem
Nem a súlynak tört „anyaga"
Az a „test", mely minden Téren
Diadalmas lelki csoda
Ez a test már lelket szolgál
Aki adta, visszaveszi
Ha a földön rabja voltál
Megújultan újraszüli

Besimultam Istenkézbe
Idehullt a végtelen is
Örökössé tágult végre
Anyag is meg tértelen is
Nem a súlya; Isten vonzza
Nem a Vér, de szellemerő
Nem a Tér, de Lélek hordja
Megújult: s eltűnt az Idő
Lesimítja éltét róla
Szeretetté vált a hite
Atyakézzel átkarolja
Odafent már áll a Mise.

Ámen

Azzal indult ez a párbeszéd, hogy azt mondták nekem, majd el fognak jönni engem kikérdezni.

Gondoltam, a legelső az lesz, mondjam meg, hogy vallásos vagyok-e. (1974)

DIALÓGUS

Ön vallásos?
Azt nem úgy hívják.
Hát hogyan?
Istenben élek – így hívják.
Honnan tudja, hogy ő van?
Találkoztam vele.
Es mit mondott?
Azt, hogy Ő VAN.
Egyebet semmit?
Ezenkívül mindent.
Lehet az?
Igen, mert Rajta kívül nincsen semmi.
Az képtelenség.
Nem, mert minden Benne van.
Hát akkor valami világisten?
Nem, mert több mint a világ.
A világnak valamilyen doboza, borítéka?
Nem, mert cselekszik.
Akkor a világ eltartója?
Nem, mert benne is van.
A világ „lelke" talán?
Nem, mert kívüle is van.
Akkor ő a „Minden"?
Nem, mert a Mindent folyton újrateremti.
Hát akkor ő az evolúció?
Nem, mert nem az időben jár.
Hát hogyan lép ki az időből?
Úgy, hogy sohasem lépett bele.

Akkor nincsen se múltja, se jövője?

De van, mert ő teremti mind a kettőt.

De akkor hogyan kezdte?

Nem kezdte.

De azért mégis csak volt „Genezis", – hát olvasod?

Csakhogy nem a „semmi"-ből.

Hát akkor miből?

Az Örök Akaratból.

Na, hát akkor mégis „semmi"-ből.

De csak a „dolgok" semmijéből, és nem az akarat semmijéből.

Mi a különbség köztük?

Az, hogy a dolog: „substancia", az akarat: „intenció".

Beszéljen magyarul!

Hát a substancia az, ami megvan, az intenció az, ami lenni akar.

Úgy értsem-e, hogy egyik a lét, a másik a szándék?

Afféleképpen.

Na és a lét az csak úgy „megvan"?

Nem egészen úgy, mert a *meg* azt is jelenti, hogy kész, hogy le van zárva.

És a te Istened nemcsak egy ilyen „megvan"?

Nem, hanem ő VAN.

Mi a különbség?

Hogy a „van" dolog is, meg tett is, a szándék tartalom is, meg folyamat is.

De a szándék kevesebb, mint a dolog?

Nem kevesebb, hanem több, mert minden benne van. Az is, ami sohasem lesz meg, és minden, ami valaha meglesz.

De a szándék csak lehetőség, és az sokkal kevesebb, mint a valósulás.

Nem, a lehetőség több, mint a valósulás.

Ugyan mi az, ami lehet és még nincs? Az a semmi.

Ami még nincs, abban benne lehet a jövő.

A jövő semmije ez?

Nem, mert a jövőnek nincsen semmije.

Hogyan tud lenni a jövő az ő semmije nélkül?

Úgy, hogy a jövő mint „potenciál" él, és az erősebb lét, mint az aktualizált.

Nos és miben erősebb?

Abban, hogy benne a születő minden, és abban, hogy nagyfeszültség és a jelenbe teljesen elfér.

Ezt aztán nem értem.

Nem is lehet, de mégis így van.

Honnan tudjam?

Nézd meg magadat!

Mit nézzek rajta?

Azt, hogy „vagy", létezel.

Hát ezt csak tudom!?

Nem tudod. Sohase nézted meg. Nézd meg jobban!

Mit?

Azt, hogy önteremtő eszmélet vagy.

Mit nézzek rajta? Látok, mozgok, hallok, markolok, keresek, beszélek, ütközöm, verekszem, szagolok, ízlelek, gyúrok és tördelek, – hát persze, hogy vagyok!

Ki mondta ezt neked?

Hát ezt csak magamtól tudom.

De ki az a „magad"?

Az, aki vagyok.

Hát szólaltasd meg azt, aki vagy, és aki akkor beszél, akkor szól hozzád – az eszmélet. Ha nem eszmélnél, akkor nem tudnád, hogy vagy.

Én ebben nemigen szoktam kételkedni.

Csak azért nem kételkedel, mert magadra eszmélsz, de nem veszed észre. Ha kíváncsibb volnál önmagadra, jobban megnéznéd, kérdezgetnéd.

És mit kérdezzek magamtól?

Azt, hogy miből fakad a jelened és mivé lesz.

Hát azt látom, hogy abból, ami volt, és azzá, ami lesz.

Látod, milyen egyszerű! Az egyiket *múlt*nak, a másikat

*jövő*nek hívják. Nem vetted észre, hogy ketten csinálják a *jelent?*

Hát ezt úgyis mindenki tudja.

Persze, hogy tudja, csak nem „veszi észre". Milyen jó magyar szó ez az „észre venni", elmére venni, értésre venni, szinte gondolattá venni! Egy valaki egykor Clermont-Ferrand-ban gondolattá vette és új filozófia lett belőle: felfedezte az IDŐ-t. 1888-ban védte ki a Sorbonne-on a tézisét.

Na, és ugyan mit mondott?

Ezt, amiről! láttad, hogy milyen egyszerű és mindenki tudja.

Azt, hogy miből fakad a jelen?

Azt. Pontosan úgy, ahogy te mondtad.

Hogy abból, ami volt és azzá, ami lesz?

Pontosan azt, csak egy kicsit más szavakkal, de ugyanazt jelentik.

Milyen szavakkal mondta?

A múlt folyton megmarad, és a jövő folyton érkezik.

Hogy maradna meg a múlt, mikor annyi mindent elfelejtek és hogyan érkezne a jövő, mikor sohasem ismerem?

Látod, már megint a „potenciál"-nál vagyunk.

Ezt meg honnan szeded újra elő?

Az Idő, az igazi IDŐ természetéből szedem. Mind a kettő: Múlt is, Jövő is hatékony potenciálban van jelen.

Mondd csak ezt magyarul!

Hát magyarul úgy van, hogy a Múlt megmaradása abból világos, hogy emlékez*het*em, – a Jövő érkezése abból világos, hogy *előre*látok. Lehetőség mind a kettő, és mondtuk, hogy a lehetőség teljesebb, mint a valósulás.

Mit ér nekem a múlt és a jövő „potenciálja" – ahogy mondod –, ha alig ismerem?

Annyit ér, hogy mikor tetteid kívánják, meríthetsz belőlük. Kettős létük jelenedben van. Nem szereted a latin szavakat, de ontológiailag benned vannak, és fenomenológiailag nem. Ha múltad léte jelenséggé, vagyis

ontológiája fenomenné válik, akkor *emlékezel;* ha jövőd léte jelenséggé, vagyis ontológiája fenomenné válik: *jövendölsz.* Tapasztalod, hogy ritkán válnak ezek a létek jelenséggé. Ritkán „emlékezel", még ritkábban „jövendölsz". A múlt gyakrabban válik emlékezetté, mint a jövő jövendöléssé. De időd eleme mind a kettő.

Azt még értem, hogy lehet a múltra visszanézni, de azt nem, hogy lehet a jövőre csak úgy előrenézni.

Pedig meg se tudnál moccanni, ha nem számolnál folyton a közeledő jövendővel. Ez *a jelenbeli kettősség az Idő természetéhez tartozik.*

Mi az az „Idő természete"?

Bizonyosan nem az órák, a naptárak, és a kronométerek, és a két vagy több változós függvények mennyiségideje, hanem az *átélt idő.*

Hát nem az órák és naptárak idejét éljük át? Ha leolvasom, tudom, hogy hány órát dolgoztam, és ha megnézem a naptárt, tudom, hogy hány nap telt el az időmből.

Az időmből?

Igen, az *én* időmből. Hát nem volt az idő az enyém? Azt tettem bele, amit akarok! Elhatároztam és megtöltöttem vele az „én időmet"! Ezt mindenki így gondolja.

Csakhogy rosszul gondolja. Mert az Idő nem egy üres korsó, amelyet tetszésed szerint töltesz meg tevékenységeddel. Az Idő nem ruhaszárító kötél, amelyre tetszésed szerint aggatod fel tetteidet. Az Idő egy benned élő valóság, amelynek teremtő természete van, amelyet átélsz, s mely eszmélésed megtapasztalásának törvényeivel él.

Azt én sohasem vettem észre.

De most vedd legalább – ha nem is *eszed*re, de legalább az eszméletedre. Ennek közvetlen átélése más, mint a tetteid céljait szolgáló fogalmasított Időd. Az egyik a cselekvés ideje, a másik a gondolkodás országa. Az egyikben *használod* az időt, a másikban *átéled* az időt. Egymásra rajzolják vonalaikat, egymásba nyomják erő-

tereiket és így eggyé válnak benned, de te csak a használt időre gondolsz. A titkot azonban – a *lét* titkát – csak az *átélt Idő* árulja el.

És mit árul el?

Azt, hogy ami *van*, az sohasem *volt*, és sohasem *lesz*. Ez az evolúciónak időtitka. A múlt és a jövő jelenlétének szimmetriája az Idő természetéből fakad, amellyel Voltaire emésztő gúnnyal halálra gúnyolta azt a bölcs Maupertuist aki ezt a kettősséget először ki merte mondani. Persze akkor még nem volt Bergson a színen, aki a múlt megmaradásának győzelmes elemzésével ezt a filozófiába beoltotta volna, s akkor egyszerre minden vonalon kiterjedt a hatása.

Hogy a múlt és a jövő jelenléte szimmetrikus?

Majdnem azt, és egy kicsit nem azt. A múlt teljes megmaradása a jövő érkezésétől elválaszthatatlan. Ketten rajzolják le az átélt idő természetét. Az időnek erről a titkáról még sokat fognak írni és mondani.

Azt nem mondja nekem az eszméletem, hogy a jelenemben volna a múltam is, meg a jövőm is.

Nem is azt kell keresned benne, hanem, hogy az elmúltak és az eljövendők *tartják* jelenemet. A haladó jelen szigetén úszom, élő múltamat hordom és a jelen szigetem beleúszik és beleharap a jövőbe. Hogy itt a jövő, ez annyira igaz, hogy még az egysejtű állat is cselekszik olyasmit, amiből a jelenben semmi haszna sincs, csak majd lesz, de az a lesz még nincs itt. Ez a jövő hatása. Az életnek és még inkább az eszmélésnek az a természete: eljövendő okokért cselekszik. Már biológiailag is. Erre készül fel az élőnek szövevényesedése, bonyolultsága, centralizálódása, s ennek eddig elért maximuma a mi planétánkon az emberi eszmélés, az evolúciónak mindenkiben lakó példatára.

Miféle példatárról beszélsz?

Arról, amely mindenkiben él, aki tudja magáról, hogy *van*.

Azt mindenki tudja.

Nem tudja, csak érzi. Érzi, de – mondtam már – nem veszi észre. Mert ha észre, elmére, gondolatra venné, akkor nemcsak azt tudná, hogy ő van, hanem rögtön azt is tudná, hogy *tud*. Ez az igazi eszmélődés. Magamba nézés. Kitágult jelen. A múltnak s a jövőnek bebocsátkozása a jelenbe.

Miért emlegeted ezt annyit?

Azért, mert ebből tudod meg, hogy időd nem pillanatraktár, hanem élő folytonosság.

És ez ugyan mire jó nekem?

Arra, hogy átéld az újrateremtődésedet. Hogy felfedezd magadban azt a bizonyos önteremtő eszméletet.

Hát igen. Emlegettél valami ilyesmit az előbb. De én akkor érzékszerveim adataira és tetteimre hivatkoztam. Te akkor azt mondtad, hogy nézzem meg magamat.

Hát most éppen azt nézzük.

Ne mondj ilyet! Ez az önteremtő eszmélés én vagyok?

Persze, hogy te vagy! Ez az önteremtő, önmagát folyton megújító valaki: te vagy! Emlékezel a régi szóra? A jó öreg Hérakleitosz nem lép kétszer ugyanabba a folyóba, mert más víz ömlik oda. Ilyen más víz a te múltad, melynek „élete" folyton megújít téged. Már a múltad rádtolulása is elég, hogy ne tudj kétszer ugyanaz lenni. Régi éneddel nem vagy azonos soha, csak annak folytatása vagy. Belőle fakadsz magad tovább.

Bizony, én magamat mindig ugyanannak érzem!

Te nem az azonosságot, hanem a fakadást érzed, a léted folytonosságát, ami már nem jelenség, hanem a jelenségek tettese, ... az a bizonyos jelenségentúli valóság, amit ha nem akarsz „lélek"-nek nevezni, akkor marad számodra a szándék, a lehetőség, a potenciál. Látod, már megint a potenciálnál tartunk.

Azt elfogadom, mert saját magamban tapasztalom. Tapasztalom, hogy élményeim módosítanak rajtam, hogy múltam többé-kevésbé velem jön és alakít engem. Akár azt is elfoga-

dom, hogy minden, amit testben-lélekben átéltem, kívülbelül formál engem. Azt is tudom a viselkedéstanból, hogy élményeim rögzítődnek, egymásra hatnak, s ez magyarázza meg újulásomat, de hogy módosult megjelenésük külsőbelső világomat változtatja, hogy ez a múlt hogyan rajzolja magát megújulásával eszméletembe, hogy közben hol vannak ezek az emlékek, mi módosítja jövetelüket, – nem idegzetemben mondom, hanem eszméletemben – az már nem világos előttem. Mit gondolsz te erről? Mert én semmit. Erről az oldalról nincsen válaszom.

Látod, azért nincs, mert kitartasz a viselkedéstan mellett és nem párosítod eszmélettannal. A viselkedéstan a mérés, a mennyiségek birodalma, – az eszmélettan az önmegfigyelésé. Csak a kettő együttese világos. Egyik sem élhet a másik nélkül.

Hát azt el tudom képzelni, hogy kiegészíthetik egymást; lehetetlen, hogy össze ne férnének valami módon, ha mind a kettőnek megfigyelései a valóságból merítenek. Bizonyos értelemben az, amire eszmélek, az is egyfajta valóság.

Persze én nemcsak ilyen engedménnyel gondolom valóságnak, hanem első kézből való, indító valóságnak látom. Ti egyszerűen átugorjátok az eszméletet, mint kényelmetlen patakot, hogy továbbmehessetek. Én pedig ezen kezdem, és szeretem az eszmélet közvetlen adatain át metafizikává fejleszteni az introspekciót. Te tudod, mi az. Volt a Matière et mémoire idejéből Bergsonnak és Pierre Marie fiziológusnak ilyen természetű találkozása. Bergson mozdulat-pszichológiájával megfejtette a szósüketség agybeli forrását tisztán metafizikai gondolkodással, és ezt Pierre Marie orvos kísérletileg utólag igazolta az agynak mozdulatszervvé történt minősítésével. Ezt le lehet írni részletesen; az a bizonyos harmadik bal agytekervény, az mindenkorra emlékezetes marad a filozófia történetében, amikor egy metafizikai felfedezés megelőzte a fiziológiát.

Hát hogyan kapcsolt egymásra ez a két kutatás? a metafizika és a fiziológia?

Úgy, hogy az anyag és emlékezet (Matière et mémoire) bergsoni felfogásának az értelméből folyt az agynak mozdulatfogadó és mozdulatirányító szerepe: a régi felfogás helyett, amelyen már túl vagyunk, emlékeink az agysejtekben ülnének, és éledésükkel fölélednének, pusztulásukkal elpusztulnának. Bergson szerint az agy nem képeket, hanem mozdulatelemeket közvetít, az agy nem képraktár, hanem mozdulatszerv, munkája pantomimjáték; a szómegértés voltaképpen mozdulatrezonancia. És az az emlékem ébred emlékezéssé, amelynek mozdulatelemeit az a jó harmadik bal homloktekervény megeleveníti bennem.

De viszont az értés, az eszméletem képet is tartalmaz, és egyáltalán nem csak mozdulatot élek át, hanem tartalmat is.

No, csakhogy rájöttél, hogy az eszmélés mégis csak jó valamire!

Miért mondod ezt?

Mert éppen most derült ki benned, hogy az emlékezésben van a közölhető mozdulaton kívül még valami, ez pedig már csak eszméletileg határozható meg.

Hát én ezt mindig magától értetődőnek véltem. De ha az agysejtekben nem ülnek tudatképek, csak mozdulatok, akkor hol vannak a képek, hol vannak a tartalmak, az, amit valóban átélek?

Hát az eszméletedben! Abban a bizonyos „magadtól"-ban.

No jó, amikor felélednek! De hol vannak, mikor nem tudatosulnak? Mi az, hogy megmaradnak? Mit értesz azon, hogy megmaradnak?

Látod, megint itt a potenciál!

Az, hogy megjelen*hetnek?*

Az.

De ez nem elég nekem. Hát *hol* vannak? Hol vannak, mikor nem jönnek? És honnan jönnek? És hol várnak, ha nem a mozdulatban?

Persze, a józan ész mindennek a helyét keresi. Ez csak világos a megmaradás szóból, hogy közben is valahol vannak. Hátha neked nem elég a potenciál, a lehetőség, a történhetőség, és neked *hely* kell, akkor nem tudok mást mondani a „hol" kérdésedre, mint azt, hogy a szellemben vannak. A *te* szellemedben.

Miféle szellemben?

A te személyes szellemedben. Abban, amire azt mondod: *Én*. Az a folyton változó állandóság. Igen, ezt látom, nehéz elválasztani, mert van a létnek lehetségese, és van a történésnek lehetségese. Nézd meg a kettőt: a *megvan*-nak a lehetségese az egyik, a *van*-nak lehetségese a másik. Egyik a lehetőség, a potenciál, – a másik a történhetőség, azaz a valósulhatóság. Egyik – mondhatnám – az időtlenség, az örökkévalóság része, a másik az evolutív történésnek része. Ez mindkettő benned van. Magadban hordozod ezt az egész időt és annak anyját, az Idő anyját, s azt úgy hívják, hogy örökkévalóság. Most is azt éled.

Ne mondj ilyet!

Miért ne mondjak? Hát elgondolható az, hogy az egyszer felgyulladott eszmélet megszűnjön?

Persze, hogy elgondolható! Én elgondolom, hogy már nem vagyok.

De nem képtelenség ez? Nem úgy gondolod el a léted semmijét, hogy felléptetsz titokban egy másik eszmélést, amely eszméli rólad, hogy te már nem vagy? Magad mondtad e percben így: elgondolom, hogy én nem vagyok. Hát az, hogy nem vagy: az elgondolhatatlan, mert téged egyszerre levőnek is és nem levőnek is gondol, mert gondolod, hogy nem vagy és állítod ezt a két egyidejű lehetetlenséget. Az eszmélet a saját nemlétét nem tudja állítani.

De mégis csak van annak valami értelme! Nem mondom például, hogy megsemmisülök, nem tudom mondani azt, hogy nem vagyok?

Persze hogy mondhatod. Annak az az értelme, hogy megkettőzted magadat. Előállítottál egy második eszméletet, amely azt mondja rólad, hogy te nem vagy. Mert aki nincs, az már „semmi", és az már nem állíthat semmit arról, hogy ő van-e vagy nincs.

De azt mondhatom és el is gondolhatom legalább, hogy „majd" nem leszek valamikor.

Azt *most* még elgondolhatod, mert még vagy, de a saját léted semmije már elgondolhatatlan. Bergson a Teremtő fejlődés-ben vagy tíz oldalon elmélkedik arról, hogy az abszolút semmi önmagának ellentmondó fogalom. Öntagadó. Mert minden semmi: valaminek a semmije, vagyis valaminek a nemléte. Abból tudom meg, hogy nem az a valami van, hanem egyéb, ami behelyettesíti. De a mindennek a semmije az már önellentmondás. Mert nincs, ami behelyettesítse.

De az én létem semmijét pótolja a minden többi része. Körülem minden megvan, de én hiányzom belőle: ezt úgy hívják, hogy az én semmim.

Így igen! De az, hogy a te személyes eszmélésed az neked a minden; és ha személyes eszmélésed továbblétét tagadod *ugyanezzel* a saját eszméléseddel, akkor a saját mindened létét ugyanezzel a mindennel tagadod. Tehát itt van az önellentmondás, a gondolhatatlanság. Ez annyi, hogy az egyszer feléledt eszmélés nem tud megsemmisülni.

Így másolja a te mikrovilágod a makrovilágot, az eszmélésed az evolúciót, mely miután évmilliárdok alatt kezdettől fogva lassan eszméletesedő matériába fogódzásával az evolúción át kipróbálta magát, most az emberi eszmélésben spirituálisan bevallja önmagát. És miközben alkotója teremtő műveleteit utánozza, élő példatárrá elevenedik az emberben, az emberi eszmélésben, amelyből ki-ki önmagából kiolvashatja léte törvényeit.

Miféle törvényeket?

Az idő törvényét. Füledbe kiáltozza az evolúció ezeket a törvényeket már a múlt megmaradásával is, kezdve a fák évgyűrűin, a fajok kialakulásán, átalakulásán, az egyre sűrűbbé szövődő, egyre centrálisabb megújulásán át, amelyben nem láthatsz egyebet, mint a saját eszmélésednek konkrétumokká óriásodott történés-metaforáját. Pici evolúció vagy személyes eszmélő világodban, és mindent elárul neked a metafizikává mélyedő introspekció, az az első kézből vett közvetlen valóság, amelyet minden kezdés alapjául magadban hordozol.

Hát én szerettem az egyetemen a jó öreg Hérakleitoszt az ő metaforájával, hogy kétszer nem lépünk ugyanabba a folyóba, de ezt a folyót nem az időnek, hanem érzékelhető tények zuhatagának néztem és tisztelem benne a fejlődéstörvényt, de sohasem figyeltem meg magamon az én mikrovilágom időtapasztalatában azokat az időtörvényeket, amelyekről most beszélsz.

Pedig lásd, az Idő természetének tisztázása az a híd, amelyen át az evolúció általad is ismert és elismert törvényeinek mozgatójára találunk. Sohase értenénk az evolúciót, ha a belsejében kigyúlt emberi eszmélés mindenség-allegória gyanánt nem sugározná körül kinek-kinek személyes eszmélését. És ennek nem az Idő megértése volt a gyújtópontja? Időélményünk e teljesedése nélkül meg se moccanhatunk a mindenség megértése felé. Pedig mindezideig még csak a múlt megmaradásánál tartunk.

Ezt jól megértem az ok-fogalmon át, és míg az anyag hordozza élő szüleményeit, én hozzá is férek gondolkodásommal, és segítenek nekem az evolúció megértésében. De annak a jövőnek az érkezése tiltakozást kelt bennem. Valami szoros lezártságot érzek a jelenben, mintha pillanat volna. Nem tudom áttörni az eszméletnek időfalát, amely a múltat a jövő felé viszi. A cél-gondolat nekem idegen szó. Ha ta-

pasztalom is, ha eszméletileg sokszor a nemlévőért dolgozom is, de effektív megjelenéseket, megvalósulásokat nem tudok önmegfigyelésemben felfedezni. Például olyasmit, mint te az amőbáról mondtál, hogy az ő életkémiája valamit a jövője érdekében alakít.

Pedig látod, ilyesmit is lehet az én eszméletemből kiolvasni. Hiszen az egész eszméleti életünk nem egyéb, mint számolás a jövőre. Ha nem volnának a ránkérkező jövőre alkalmazott tetteink, folytonosan elbuknánk. Maga az élet ösztönös indukciója, számításunk a Lét múltból indulkált törvényszerűségeire, maga is jövőlátás. És nemcsak az induktív törvénykeresés, hanem az ösztönös életalkalmazkodás az élő és eszmélő lét titkaihoz, a félig értett jelek megértése, az élő folytatása megkezdett cselekvéseinknek, mint a jelenünket a jövő felé tágító viselkedések, az az eszmélő beleömlés a lét folytonosságába, az mind jövő-látás. A jövendő érkezése gondolatunk beirányítására. Nem kell döngetnünk a jövőnek kapuját; az idő természete az, hogy a jövő magától kitárul előttünk.

Hát azt azért látom, hogy a múlt és a jövő kétféleképpen alakítja a jelent.

De ez a kétféleség csak akkor megy teljesedésbe, ha emberi eszméletünket ama végtelen felé tágítjuk, ameddig a te lezárt világod nem tud kitágulni. Az eszmélettel valami magunkbanézés mond valamit, valami egészen újat: az időbeli határtalanságot mind a múlt, mind a jövő felé. Eszméletünk múltja ébredésünkkel kezdődik, de ha egyszer ébredt, nem tud többé lezárulni. Mert teremtett lélek csak a Teremtőből meríthetett, csak annak képére és hasonlatosságára keletkezhetett.

Semmiből? Akkor még inkább örökkévaló legyen, amilyennek a matériát mi véljük.

Inkább örökkévaló, minthogy a semmiből legyen? – azt mondod? De „dolog" nem lehet örökkévaló, mert mozdulatlan valóság nincs. A lét mind mozdulat. A moz-

dulat lényege, hogy lefoly, lejár és az időben hagyja emlékét, mely megragadásával is folyton alakul, mindig megőrizve dátumos egyetlen ízét és illatát. Ez az egyetlen élményünk a valóságról.

És te azt mondod, hogy ez az átélt eszmélés egészen közelről nézve rajzolja a mindenség evolúcióját?

Azt mondom, mert ebben az élményben találkozom *Valakivel*, akinek léte határtalanul több, szédítőbben más, az a Transzcendensnek nevezett „túlmutató" a végtelen felé, amelyet nem tudunk átölelni. De benne élni tudunk, mert belőle vagyunk. Abból az érthetetlen Örök Akaratból, amely túl van a méreteinken.

Hiszen éppen ezzel kezdtük!

Igen. Ezzel kezdtük. Mondtam, hogy nem tételeket valló „vallásos" vagyok, hanem Benne élek, akire ellenállhatatlan vonzással mint öröklétre rámutat az eszméletem. Egyszer majd elmondom neked ezt. A gondolkodás reflektorát akartam csak neked rávetíteni.

Hát annyit elértél, hogy látom, hogy itt van valami megnéznivaló.

Majd folytatjuk. Akarod velem megnézni?

Annyi bizonyos, hogy a kíváncsiságot felébresztetted bennem. Eddig azt gondoltam: mindent jól látok. De most azt látom, hogy van még megnéznivaló.

Ha már kicsit kíváncsi vagy, majd csodálkozol is. Tudod, a jó görög mondta egykor: csodálkozással kell kezdeni azon, amin senki sem csodálkozik.

És tulajdonképpen mit csináltunk most?

Egy kicsit bejártuk az eszméletünket. Egy kicsit körülnéztünk önmagunkban. Egy kicsit kitágítottuk a jelent. Egy kicsit szembenéztünk a múlt és a jövő házasságával a jelenben. Megszólaltattuk a hallgató múltat és a szótlan jövendőt. Észrevettük, hogy viselkedésünk csak mozdulat, és megkerestük a hallgató múltat és jövőt. Eszmélésünkben megpillantottuk érintkezéspontunkat a Lélekkel, az anyagra idomuló szellemvilággal, ahova

mélyeszméletünk gyökeresedik. És ezzel bekopogtattunk a Transzcendens kapuján.

Ultrafizika? vagy inframatéria? Az élő és eszmélő anyagot már szellem járja? A „LÉLEK" nevű spiritualitás anyagkezelésre alkotja meg az evolúciót?

Az idő szemlélete volt a mesterünk. És utólértük benne az időnkívüli Istent. Csak el kellett jutnunk eszmélésünk határáig.

Mindez azonban csak gondolat, sőt: HIT. Azonban van még a SZERETET, amely majd mindent megmagyaráz nekünk.

„ . . . mert amit akarat
előz meg, annak léte
értékesebb, mint a
nemléte . . .”

1. Emberiesítés . . . I.

1960. aug. 18. (2 óra 45 p) csütörtök

Igen, eltelnek a képzeletet megállító évmilliók, legördülnek a halmazokká halmozódó, egymásra rendeződő valóságok, játszadozik az Úr. Ömlenek a tengerek, nőnek és fogynak a kontinensek, száradnak és szakadoznak, készül a „Föld arca". Fut a mindenségben az évmilliókkal mérhető arcjáték és mimikája hegytömegek gördülése, vízóriások tornyosulása, jégtömegek csúszása, rianásai, ereszkedései és eltűnései. És Gondolat van az emberelőtti történések mélyén, Gondolatról beszél az útját rohanó arc-óriás. Gondolat akar valósulni a halkan megjelenő Élet símogató Kezének nyomán és a vizek rengetegein amorf életszerűség reszket, mert itt lenni akar valami, ez a formálódó arc vár itt valakit . . .

Nem tétlenül vár. Készíti annak lakását és lakótársait. Alakul a lithosz és születik a biosz. Zúgnak az évmilliók tovább, elevenedik az Arc és közeledik a megszólalás felé. Embert akar a Föld.

Erre készülni kell. Próbálkozni, sietni és elbotlani, haladni és megrekedni, kísérletezve dönteni bukásra sikert és sikerre tévedést, kísérletezni kell, jó lesz-e így, hasznot húzni a tévedésből is, megerősödni a bukástól is.

Teremtő Kéznek mérhetetlensége formálja azt az Arcot, melynek kontinensek a vonásai és az Élet elképesztő csodáival készül a várvavárt vendég fogadására. A planétát emberiesíteni kell.

Ezért dobták ki a Mindenségnek mérhetetlenségébe. Megadták anyagát, megrajzolták az útját, helye van az Univerzum űrhajói között. Most már szabadon készíti önmagát, öltözködik kőbe-vízbe, váltogatja köntösét az Élet véghetetlenül sokrétű színeivel, felékesíti magát erdőségekkel és megszólaltatja bennünk az Élet hangjait és hangtalanul népesíti a vizek mélységeit, vízkeringést rajzol jegekkel és forróvizekkel, kontinenseket süllyeszt és emel, lakást készít valakinek . . .

Benne van a szándék minden moccanásban, a hegyek letarolásától kezdve a patakban csörrenő kavicsgördülésig. Nem látszik még belőle semmi. Mintha szinte maga-magáért volna a játék, mint a gyermeké, akit csak addig érdekel a játéka, amíg azt készíteni kell. Erőknek rengetegei használódnak el az invenció szédületességével szóródik, ömlik, terem az élet és termékei szárazon és vízen, földön és föld alatt, légen át és tengeren át nyüzsögve, küszködve, győzve és leveretve élik az Életet. Fajok születnek, terjeszkednek és tűnnek el, mintha csak éppen lenni akartak volna, csak úgy éppen hogy legyenek, aztán menjenek, csak magukért, vagy semmiért.

Mintha . . .

De ennek a semmiért való játéknak mélyén gondolat él. Ez a planéta-arc szándékot hordoz, ha nem is árulja el. Történéseinek titkos alján forrásozik valami szándék, amely majd elárulja magát. Minden ezért a szándékért van és mindent ez a szándék magyaráz.

A „mintha" tévedés. Ez az Űrben szálló arc készít valamit, készül valamire. Planétázó erejének iránya van. Nem próbálkozik hiába. Élete van, fejlődéstana van és várja azt a valakit, aki majd meglátja ezt. Ez a valaki benne van a veleszálló Gondolatban.

A „mintha" tévedés. Az iránytalanság csalódás. A játszadozásnak célja van, a játszadozás célja majd elárulja magát, mikor megvalósul és akkor visszafelé az egész játszadozásnak megjelennek az irányvonalai. Minden a planéta élettörténetének szerves részévé válik. Ebbe minden beletartozik: még az sem, ami kiesni látszik, még az sem idegen tőle, egyetlen gondolatot szolgál minden: a planétát emberiesíteni kell.

Mikor majd sikerül, akkor visszafelé meg lehet keresni az útját. És meg lehet tudni, hogy a planéta az emberért született, és hogy egész történetében ez a szándék dolgozott: emberiesítés . . .

2. Emberiesítés . . . II.

Tihany, 1960. aug. 21. reggel, vasárnap

Végigéli a planéta és amit a planéta megélt, azt megéli minden egyes embere. Mindeniknek megvan a maga lithoszférája, bioszférája és nooszférája. Mert mindenik az ő planétájának lithoszából indul, mindenik az ő planétájának bioszán megy át és mindenik a maga felcsillanó núszára ébred, mikor az első fény elönti eszméletét. Ez is genezis, amilyenről Mózes beszél, genezis az emberi tudománynak nyelvén, genezis a felnőtt emberiség számára. Megtanítja annak a gyermeknyelven elmondott genezisnek értelmét és hozzá azt is, hogy most ez a felnőtt tanítvány meglátja, mennyire a planéta gyermeke ő és mennyire annak örök törvényei szerint születik, növekedik, fejlődik és kadenciáz. Ez az évmilliókban is számlálatlan történés az emberben percekbe szorul, mert perc az életünk a Planéta-anya életében és valamennyien az ő planétázódásának függelékei vagyunk a magunk alkotta emberiesedésben és a planéta emberiesítésében.

Tudnunk kell, hogy ennek a szálló Arcnak emberformára mintázódásában mindenikünknek megvan a maga része és mindenikünk újrajátssza a három szférát, mint a gyermek újraformálja az anya vonásait.

És nem értjük magunkat, míg nem értettük meg az Anyát és nem értjük az Anyát, míg benne másolva nem érezzük magunkat, vagy míg róla másoltságunkat lényünk mélységeiben föl nem fedezzük. Mert mindenikünkben külön kitárul, külön egymásra borítja szféráit az a háromság, amelyet kisbetűvel kell írni és amely az *Örök Háromság* gyermeke; az ősanyag történetével próbálgatja utánozni a maga korlátai között az Örökkévalót és kitermel itt olyan eszméléseket, amelyek szintén a maguk három szférájával próbálják utánozni az Első Hármas Szférát, amelynek, azaz Akinek meg-

állíthatatlan másolása a természetesnek ágaskodása a természetfölötti felé.

A Hármak tényei így magyarázzák egymást, így tükröződnek, így másolódnak, „képekre és hasonlatosságokra", és így telnek meg értelemmel a régi szavak és kapnak régi értelmet az új szavak. Minden látóhatár kiviláglik, minden zárófal felemelkedik, megnyílnak a szférák egymás felé, mert ellenállhatatlan feszültség tolja őket egymásba, és növeszti újjá az újat a régiből és oltja be a régit az újjal.

Mert annak az Időnek, amely ezt akarta, akarja és akarni fogja, az új meg a régi a mi arcvonalunkból vett szavai, de a Legyen-t egykor, az egyetlenegykor az Örök Jelen mondta ki, melynek a Legyen-ből folyólag fényévek milliárdjaivá kellett tágulnia.

Lett az Űr és be kellett tölteni, lett a tornyosuló Idő, az a Tartam, amit szellemiséggé kellett hajszolni, mert anyaggal telt meg az Űr. Ezt a csodát világteremtéssé kellett szervezni és ebbe a *Mindenségbe* bele kellett helyezni téged is, engem is, őt is, mindazokat, akik valaha eszméltek és eszmélni fognak arra, hogy eszmélnek.

És most mindenikünk megnézi önmagát és meglátja, hogy ismétel valamit. Annak a Legyen!-nek ő is részese. Őt is akarták. Benne is ugyanannak kell egyetlenül megvalósulnia, aminek benned és bennem. Nincs különbség köztünk és mégis mindannyian egyetlenek vagyunk.

3. Emberiesítés . . . III. (Szublimálás és szimbolizálás)

Ezért van a megtestesülés. Lenni kell olyan lényeknek, akik szellemükkel az anyagba lépnek. Ezeknek a lényeknek lakás kell. Azért kell világrendszert, Mindenséget formálni.

Mikor ennek a formálásnak kezdődése van, még messze a szellem, amely majd észreveszi. Mégis benne van a történésben, mert az ő eljövendő léte irányítja a „jelenvaló" történést. Mindenik átmenet az alsóbb szférából a felettevalóba

annak bizonyítéka, hogy az első Legyen már magában foglalt mindent, mert az a nagy feszültség, mely áttöri a szférák válaszfalait, máshonnan nem eredhet.

Mikor a megamolekula élő sejtté feszíti magát, nem tesz egyebet, mint *szublimál* és ez megismétlődik, mikor a bioszban feltőr a núsz. És mikor a felsőbb szféra ráhajol az alsóra és abból magyarázkodik, nem tesz egyebet, mint *szimbolizál* az erőtérből az élet felé és az életből az anyag felé.

És mert ezt magában a fejlődésben az Örök Elme megcselekszi, azért fejlődik ki ugyanez a két művelet az egyes elmében, mikor a núsz már elterjesztette a világosságot.

Nem az emberelme gondolta el ezt a két műveletet magának, hanem ez a két művelet történetett a szférákon át az ő megalakulása felé, hogy majd megteremtesse vele azt a megismétlődést, amit a bekövetkezéskor újnak, találmánynak, teremtésnek érez minden eleme.

Mert maga a planéta, mikor átmegy azon a megismételhetetlen pillanaton, amelyben a planétáris erő a megamolekulát megeleveníti és megtelnek a vizek az Élet lehelletével és átöleli a Terrát a biosz első hullámkarja, – maga a planéta végezte azt a határáttörést, azt a valóságos inváziót a maga lithoszából a bioszba. Betört. Nem mint ellenség, hanem mint léttágító jóbarát és megkezdődött a meglevőnek sokasodása, az Élet a Természet Anyagának rovására. Mert elvette a lithoszt, birtokába vette, átmagnetizálta, hogy át tudjon törni a sziklafalon; és minden leomlott előtte.

Mit tett a planéta?

Szublimált.

Átszublimálta önmagát abba az új szférába, amelybe való belépés teremtő aktus volt. És ha valaha lesz emberlélek, az majd utánozza ezt.

És mikor az Élet észrevette önmagát? Megismételte az aktust egy másik áttöréssel, – és ez volt a cél. A planéta ismét szublimált, most az Életből a Gondolkodás felé.

A munkát az anyag engedte, de nem végezte. Nem végezte volna el soha a „Kezdetek" Legyen-je nélkül, amely a természetnek lehajló vonalára felmenőt parancsolt.

Mikor a planéta így ezen a két falon át szublimált, akkor kezdődhetett a „megértés" munkája. Lefelé. Mert a szféra megértéséhez alsóbbszféra kell, metaforizálás. Az alsóbb szféra a felsőbbnek allegóriája és minden ilyen lehullásnak a neve szimbolizálás.

A szublimálás tanította meg az ember szellemiségének a szimbolizálását, melyben a magasabb szféra segítségül hívja az alattalevőt a megértés kedvéért.

Megérteni csak felülről lefelé lehet. Ezt is csak azért, mert előzőleg szublimáltunk alulról felfelé. Ez a teremtés.

A teremtés és a megértés tehát inverz műveletek. A planéta így teremti és így érti meg önmagát.

4. Szublimálás

Tihanyi templom, délután 5 óra körül

Akik ezen a helyen imádkoztak, értették a nagy áthidalásokat oda és vissza. Azok tudtak lépni felfelé nemcsak az első két, hanem a harmadik gáton is, a núszon felüli pneumoszféra felé. Azoknak kolostori lelkében, annak szentelt magányában ugyan hányszor történtek meg azok a határátlépések, amelyekkel kiszublimálták magukat nemcsak az anyagból és az életből, hanem még az értelemből is; akik tudtak átvetődni korlátokon, még az utolsó, legmagasabbon is, az Ész tornyai felett átfektetett láthatatlan köteleken szálltak át, és nem érintették földhöz tapadásuk kapcsolatait.

Minden misztikus élmény ezt az utat járja és ezzel a lendülettel érik. Teljesedése ez annak a végleges megérkezésnek, amelyhez csak az első két hídnak átlépése után lehet hozzájutni. Mert ez az utolsó lendület magában hordja a másik kettőnek erejét és annak az egymást követő feszültség-crescendónak teljesedése. Benne van az az erőfelvétel, amelyet továbblendített a legelső „Legyen-ből" élő Akarat.

Forrása ki nem apad, szüntelenül taszít fölfelé és parancsolja a szublimálást, hogy majd a megértés kedvéért szimbolizálni lehessen.

Igaz, hogy csak a felfelétörés az egészen hű. A lefeléjutás, ha magyarázat is, mindig vannak benne hamis hangok. A felfelétörő Teremtés mindig azt hozza, ami még nem volt és a még megvolt időben úgy fest, hogy nem is lehetne. A teremtés az, hogy a nemlehető meglesz, hogy az ismeretlen tudottá válik, a képtelenségből valóság válik. Minden teremtés a lehetetlenségek rétegét töri át és lényege, hogy befejeződése több és más, mint a Kezdete volt. Minden teremtés valami módon új szférába visz és úgy nézünk körül benne, mint aki most született. Klímaváltozásnak mondtam, de több annál, inkább planétaváltoztatásnak mondanám, mert ennél jobban nem tudom kifejezni. A nagylépcsők, az átfeszítendő burkolatok, el vannak nevezve, de közbül is van számlálhatatlan, és mindeniken áttör az első Legyen-nek feszültsége. Ez a szublimálás a teremtés technikája. Ez mindig eltalálja célját, – legalább az irányt, – ha magasságával késedelmes is lehet.

De ez elbeszélhetetlen. Az a művelet, amit szublimálásnak nevezünk, érthetetlen. Mert olyan létbe feszít át, amit még nem éltem. Érthetetlen. Ha meg akarom érteni, le kell azt viszonyítanom az előttevaló, vagyis az alattavaló felé. Ebből lesz a metafizikai metaforizálás. A felsőbbet megjátszatni az alsóbbal. Ezzel indul az értés, és ezzel fejeződik is be. Egyebet nem tehet. Az életet élettelennel, az értelmet értelmetlennel akarja magyarázni. És a Szellemet? A Pneumát?

Az értelemmel, a nusszal, amely egy önmaga fölötti, szédületes erőkifejtéssel feléje szublimálta magát, megkísérelte túllépni saját határait; és ezek a régi tihanyi papok, akik e boltozat alatt keresték a fölöttük sugárzó Szent Szellemet, ezekben a padokban, ez előtt az oltár előtt, vakmerően szublimáltak kis elméjükből Istenre, feldobták a gyenge núsz labdáját, s gondolkoztak azon, hova megy? Gondolták

és tudták, hogy mikor visszaesik, szimbolizálás lesz belőle, azonban hoz valamit onnan, ahova elirányították, és a metafora az értelem kész képleteinek, szófergetegeinek szimbólumai valamivel terhelve lesz annak a szublimálásnak erejével, amely az ősi Legyen-ből fakadt és most, ezen az éjszakai adoráláson valakinek a lelkéből megtalálta az utat a *Pneuma* felé . . .

Mikor pedig megtalálta, és a legfelsőbb szféra zárórétegén áttört, akkor minden megnyílt előtte és ezért tudott valamit lehozni abból az értelemadta játékok szimbólumaiba, amitől azok terheltekké váltak szellemmel, az Örök Szellemiség ős-forrásával, amely legelőször kiejtette a Legyen-t, mikor elkezdte akarni a világot.

5. Mikor elkezdte akarni . . .

1960. aug. 29. (3 óra 30 p.) hétfő

. . . mikor elkezdte akarni a világot . . .

Ez a kezdés maga a Pneuma. Azzal, hogy belépett az Időbe, hogy kezdés lett, hogy világnyitó lett, azzal vált Pneumává, azzá a dolgozó Szellemmé, amelyet magyarul Szentléleknek neveztek el. Mert a világteremtésben – ha szabad így beszélni – legelőször a Harmadik Személynek volt dolga. Akkor is, ha fenntartjuk a Hitet, hogy az Atya a teremtő Principiuma, a Teremtőség, a Legyen kimondója.

Mert ez a Legyen először szellemet alkot, a világnak szellemiségbe kell fektetnie az alapjait. Szellemet, szellemiséget készít. Nem a Harmadik Személyt, az öröktől fogva „származik" a Kettőből, az megvan az időbe bocsátkozás előtt, benne ég az Örökkévalóság lüktető Jelenében. Nem teremti, hanem munkára bírja. Az Örök Három-egy „Első"-jének „legyen"-je a Harmadikat teszi munkálkodóvá. A Harmadiknak kell az időbe áradnia azért, hogy először a legmagasabb szféra legyen, és ezzel megadassék az időbe szóródás-

nak nagy egybefoglalója; talán termelő tűzfészeknek kellene mondani, ama kifogyhatatlan nagyfeszültség forrásának, amely majd minden időkre okozni tudja a Lét felfelétörését, azt a feltörő forrásozást, amely nélkül nem gondolható el az anyagnak telítése, mikor csupasz lithoszából bioszt „teremt", a bioszból nuszt és a nuszból ellenállhatatlanul sugárzik a pneuma szférája felé.

A Három-egynek gondolata ez. A teremtés dialektikájának (első) szélsősége lépi át először a Valóság küszöbét. Ez az (első) szélsőség ezért első. Azért kezdet. Valamely értelemben megvolt minden idők előtt, minden kezdődésnél korábban, mikor az önmagába merült Háromság még nem cselekedte meg a kilépést önmagából. Ezt az állapotot nem élhetjük át értelmileg, hanem a lét tudásának biztosságával tételezzük, mint az időbelépést az öröklét mélyén megelőző levőséget, amelyhez diszkurzív gondolkodásunk hozzá nem fér, nem is kell annak eszméleti megvalósításával semmiképpen kísérleteznünk, mert a vállalkozás kivihetetlen. A gondolkodás ott kezdődik, ahol az első Legyenre irányul, amelynek hatalmas és úgyszólván a megelőző Öröklétből merített, kifogyhatatlan lendületű nagyfeszültsége a Szentszellem első időbetörése. Megkezdése az önmagábamerültségből kitörő teremtő időnek, mely most a Harmadik Személy kisugárzása lesz, de olyan sugárzás, amelynek ellenállhatatlan termelő energiája van és magához, Személyéhez hasonló, saját képére formált szellemi valóságokká sűríti a születő Időt. Mindenik zárt egység és egyszersmind nyitott egység. Mindenik valami egyetlen Befejezettség, valami szinte hozzáférhetetlen Önállóság, valami önmagának Elegendőség, – mindezzel másolja, megismétli azt a „Harmadikat" a maga pneuma-mivoltával és utánozza azt a zártságot és telítettséget, mely a Legyen előtt is megvolt.

Ugyanakkor mindenik teljesen nyitott, legalábbis nyitható, hasonlói számára, akik azonban nem hasonlítanak hozzá, mert mindenik olyan, mint senki más. Zárt és nyitott, egyetlen és hasonlító, személy és személytelen egyszerre, –

mert ezek a szavak és eszméleti megfelelőik más szférának benyomásaiból fakadnak és csak abban a szférában ellentétesek vagy összeférhetetlenek, ebben a legmagasabbnak szánt szférában integrálódnak annak a definitív szublimálódásnak hatalmas tettében, amely felé majd a teljesen kibővülő teremtésnek lépcsőről lépcsőre vagy szféráról szférára tartania kell.

Ezek a miriádnyi pneumák az alattuk levő szférákban ellentéteseknek minősülő jellegek megvalósulásai, valamennyiben eszmélés világít, tudnak magukról és egymásról és tudnak örök Forrásukról, az Öröklétből kiszökkenő Pneumáról, arról a Szentszellemről, akinek kiáradásai, művei bizonyos módon részei, másolatai, alkatilag megfelelői. Szellemi világosságuktól villódzik az Idő megállíthatatlansága és mikor Benne, a Harmadikban felbonthatatlan közösséget élnek, ugyanakkor egyénileg egymástól függetlenek és olyan készenlét van bennük, amelynek folyamatosságával eszmélésüket a múlt felől folytonosan a jövő felé dobják és az eljövendőt folytonosan jelenükbe mélyesztik.

Velük kezdődik a Lét. Ők adnak értelmet a „kezdet"-nek és a „vég"-nek, az alfának és az omegának, rajtuk teljesedik először az első „legyen"-nek szándéka azzal, hogy mindeniknek külön szándéka van, külön, független, *szabad* szándékolása van, amelynek semmiféle hatalom nem szabhat határt és mikor valamit valósít, akkor „akarat" a neve. Mindeniknek puszta léte ez az önmagára látó eszmélésből sarjadzó és abban felragyogó irányényező, és ez a jelentése annak, hogy a Szentszellemből kiáradó szellemiségeknek értelme és szabad akarata van.

Ennek a kettőnek mélységes összeforrása egyetlen eszmélésben, annak a múltból a jövendőbe futó folyamnak fénybeborulása, melynek múltja és jövője a jelen, és melynek jelene a múlt és a jövő.

Ezek a lények, ezek az irányított erőközpontok, ezek a végtelenből végtelenbe sugárzó eszmélések, ezek a vektoros látások, ezek a maguk szellemies időmarkolásával s ennek

az aktusnak a Szentszellembe való bekapcsolásával válnak a Mindenségnek első, ősi nemzedékévé, az Univerzum őslakójává, mely a Létet – ha akár tértelenül gondoljuk is – a szellemiségek erőterévé szimbolizálja, – mikor majd megjelenik a teremtés művében a folytatás, amely ezekre a szellemiségekre rábízza a Valóságot.

... mikor elkezdte akarni a világot ...

6. Kérdőjelek

Ottokár templomban

1960. szept. 1. (1 óra 15 p) péntek

És mikor az ember gondolkozni kezd, hogy a dolgok között rendet teremtsen, akkor megérzi, hogy milyen határolt minden, amit mondani, vagy elgondolni tud. Maga a gondolatország határtalan, a valóság országa is határtalan és nem juthatunk egyiken sem végig. Mi hova tartozik? Melyik gondolatnak hol van az otthona? Meddig juthatok el gondolataim sétáltatásában és mennyit mondanak el nekem a valóságról? Szinte elkerülhetetlen a tévedés, vagy az eltévedés.

Hogyan bízhatik az ember elgondolásaiban? Mennyi joga van azt hinni, hogy a valóságról gondolt valamit?

Hol vannak a gondolatjárás kritériumai? Merre vannak az „igazság" útjai?

Csupa kérdőjel a lélek. Nem kellene-e minden emberi gondolatot tűzre tenni és nem tartani igényt arra, hogy a valósághoz szellemünkkel hozzáférjünk? Nem okosabb volna-e egyszerűen cselekedni, várni a sugalmazást és nem természetesebb volna-e a gondolatot fölösleges luxusnak tekinteni? Az eszmélet fényűzése volna ez, amelyre nincsen szükség, mert puszta sport, kedvtelés és valójában nincsen semmi köze az Igazsághoz? És talán egyedül a cselekvés, a sugalmazott cselekvés képes hozzáférni Istenhez, a nagy Cselekvőhöz, a Tetthez, melynek szimbóluma a Kéz, és nem gondolkozni, hanem tenni kell?

Használ ennek valamit a Gondolat? Nem kellene-e elhallgattatni? Ne beszéljen, hiszen megmondta az Örök Ajak, hogy:

– Nem, aki mondja: Uram! Uram! – hanem aki Atyám akaratát *cselekszi*, az megyen be a mennyek országába! –

Nagyon meg kell kérdezni azt, vajon nem meddő-e ez a sok próbálkozás a lehetetlennel, mikor minden kérdés újabb kérdésbe fúl és nem lehet tudni, mikor áll meg a nemtudásoknak ez a beláthatatlan láncolata vagy szövevénye?!

Hátha ártanak a szavak? Hátha nemcsak fölöslegesek, nemcsak tekintélytelenek, hanem veszedelmesek is. Hátha elforgatják a cselekvéssel megérinthető valóságot, és mikor arra kerül sor, hogy belevigyük a tettet, akkor egy rontott valóságban sétálunk és ismeretlen őserdőben találjuk magunkat, hiába beszéltünk és gondolkodtunk róla!?

A lélek, míg csak gondolkozik, kétségekből áll és magárahagyottan nem találja az igazság útját. Hol van? Fogalomláncokon? Gondolatfoszlányokon? Mi az a szellemi szerv, amely megtalálja? Hogyan lehet azt a szervet működésre bírni? Miről tudom meg, hogy nem csal-e? Van a gondolkodásnak egyáltalán kritériuma? Mikor a valóság nem logikus, mikor az a logika maga is ezerféle és nem tudni, melyik vezet az Igazságok felé!?

Képes az emberi eszmélésben nyilatkozó szellem az érzékentúliban igazságot felfedezni? . . .

Elkezdek gondolkodni. Honnan veszem az anyagot? Régibb gondolatokból. És azokat honnan vettem? Még régibb gondolatokból. Meddig megy ez? . . .

A gondolat nem elég önmagának. Belsejében van a bizonytalanság, az ingadozás. Azt mondják, tapasztalatból táplálkozik. Annak pedig ezer veszélye van: mennyi igaz belőle? Igen, vannak módok a megbizonyosodásra, ha valami anyagon észlelhetőről van szó. De most nem az anyag tudományaira vetítem ezeket a kérdéseket, hanem a szellem, szellemiség ismeretére. Mi beszéljen nekem az arról való tapasztalás gyanánt, ha nem a saját eszmélésemben nyilat-

kozó szellemiség? Ez azonban, akárhogyan is vesszük, mégiscsak a magárahagyott gondolkodás. És éppen ebben a magárahagyott gondolkodásban lehetséges nem bízni.

Honnan származhatik tehát annak világossága, termékenysége, objektivitása?

Ha a gondolat egymagában nem szavahihető és az azt elgondoló eszmélet maga is kételkedhetik benne, mihelyt a külső empíria fegyelme hiányzik, akkor fel kell tenni, vagy talán mindjárt el is kell hinni, hogy a magárahagyott, külső empíria nélkül való gondolatnak belső empíriára van szüksége.

Ez a belső empíria nem maga a gondolat. Annak valami tágabbnak kell lennie, valami szellemiségi környezetnek, amelybe az eszmélés belemerül, mikor szellemi valóságokról akar gondolkodni.

Vagy van valami objektivitás a szellemről való elgondolásainkban vagy nincs. Ha nincs, nem érdemes gondolkodni. De ha van, akkor ez félreismerhetetlenül egy, a miénknél tágabb méretű szellemiség műve. Másrendű valóságból sugárzik belénk. A szellemiségről való megismerés feltételezi, hogy az a gondolkodás, mely ezt a felismerést keresztülviszi, már „sugalmazott".

Köze van ahhoz egy általánosabb szellemi atmoszférának, amelyből annak valósága az eszmélet felé sugárzik. Ez, és csak ez adhat neki objektivitást, enélkül egyszerű gondolathintés az egész. Ez a sugalmazottság nem egyéb, mint a szellemvilág empíriája, mely megfelel az anyagi tapasztalatországnak. Nincs a szellemekről való tudomásunk sugalmazottság nélkül.

7. Sugalmazás

(4 óra 15 p)

Mi az a sugalmazottság? Mi az a scientia infusa? Nem lehet más, mint egy belső empíria adottsága, amely megfelel az anyagvilág érzékelhető adatainak. Ez természetesen nem

mutatkozik a közös birodalomba tartozónak. Nehéz elfogadni, hogy van egy közös szellemtartomány, mint ahogyan van egy közös anyagtartomány, amelyből nagyjából egyformán látunk mindent.

Mégis úgy kell vennünk, hogy van egy szellemtartomány is, csakhogy az arra nyíló érzékek még nincsenek kifejlődve, azok a szellemiekről szóló felvevőképességek nem olyan egyértelműek és határozottak. Olyanfélék az onnan való felvételeink, mintha az anyagról való érzékelő adataink nem felelnének meg pontosan egymásnak s így nem volnának bizonyosak a róluk való felvételeink, és valami felsőbb anyagi kontrollra volna szükségünk az empirikus valóság eldöntéséhez.

Így vagyunk, mikor gondolkodásunk a szellemiség valóságára pillant. Nem tudjuk, jól látunk-e. Vezető kézre van szükség. Inkább azt mondanám: vezető szemre vagy vezető hallásra, hogy megközelítsük annak a valóságnak mélyebb erezeteit.

Ez a vezetés, ez a szellemiekben való eligazodáshoz szükséges segítő erő a sugalmazás. Inspiráció. Belénk-lehelés. A szellemiekre vonatkozó tiszta eszmélést kézenfogva vezető ez az erő; az eszmélet hallgatja annak szavát. Vagyis inkább hallgatja annak gondolkodását. A „gondolat" szónak legtágabb értelme van itt; az, hogy a mi eszméletünkben élő gondolatnak van valami szuperlativusza, van valami hipergondolat, annak a Szuper-Szellemnek megnyilatkozása, amely „megújítja a föld színét". A Szentszellem kiáradása ez, odaállás a szellemieket kereső gondolkodás mellé és állandó segítség, világítás, vagy homály, dal vagy suttogás, de mindenképpen közlekedés azzal a lélekkel, amely elkezdett a szellemiségről gondolkodni.

Ez a gondolat már nincs magában. Elhagyatottsága és ebből folyó tévedésveszélyei megszűntek. Hall és lát és talál. Van egy objektív létező ország, amelyben járkál.

Ez mindenkinek külön országa és mégis egy ország. Egy és ugyanaz. Meg lehet ismerni arról, hogy a legtávolabb eső

lelkek egyformán beszélnek róla. Lehet megszavaztatni az igazságait. A sugalmazottság nem más, mint ennek az országnak meghódítása. Szabad mozgás ebben az országban. Nem fáradságos teherhordás, hanem szabadon szálló, kétségtelen hangzás, gondolathangok, behatolnak saját eszméleted és mások eszméletének mélyeibe, ha már kifejeződtek, viszont mélyeszméletekből jönnek, mikor kifejeződni akarnak. A Szentszellem ujjnyomai a mélyeszméleten. „Te *ujj* az Isten jobbkezén!" Mondhatom mintázásnak is. A metafora mindegy, a jelentése a lényeges. Az, hogy az ilyen keresésbe bocsátkozó elmének lehullanak a láncai és elkezd szabadon járni, szabadon élni és cselekedni. Élete és cselekedete pedig éppen az az egység, amelyben találja magát, és amelyből folyólag olyasmit tud, amit nem maga „gondolt ki". Valaki már kigondolta és úgy borítja rá annak fényét, mintha az az elme saját maga gondolta volna ki. Mintha benne született volna.

Igazában benne is született. Mert a lélek, az elme átjáródik a sugalmazóval és valójában nem súgnak neki, hanem a vele való azonosságig egyetlen lehelletben keletkezik. Tehát a gondolat teljesen saját termésének látszik. Ugyanúgy születik, mint „saját" gondolatai. Egy különbség lehet csak: nem nehéz, nem kerül fáradságba, nincs verítékszaga. Tavaszi erdőszaga van, olyan, mint az elevenedő hajtásoké, a föld terméséé, a virágok nyílásáé – mert teremtés. Mikor a Teremtő Szellem a teremtő szellemben teremt.

Mindössze figyelem kell hozzá. Az elme, az egész ember beállítása az elfogadásra. És akkor kezdődik a természetfölötti játék: a sugalmazás. És ennek a játéknak gyökerei a szellemiség valóságába mélyednek.

8. Teremtés

1960. szept. 5. (5 óra 10 p) hétfő

A teremtés tette keresztülsugározza a világot. Mindenen áthatol, mindenbe behatol, valami megállíthatatlan, folyamatos tevékenység és ebből áll az, hogy „Isten fönntartja a világot". Ez a statikus kijelentés csak az eredményt és nem magát a folyamatot fejezi ki. Ha ez a teremtésprincipium nem járná át a világot, a minden semmivé omlana és talán abba a felfoghatatlanságba térne vissza, mely a Minden-nek (az Univerzum-értelemben) kezdődését megelőzte, és amelyben még nem volt „megelőzés" és „következés".

Az az állapot elgondolhatatlan, legfeljebb negativumokban beszélhetünk róla. De *ez* az állapot, ez a szakadatlan teremtés, teremtődés, teremtetés és teremtettség, ez már gondolható, mert némileg fogalmasítható. Azt jelenti, hogy valami nagy Tett van folytonos cselekvésben a térnek minden pontján, az időnek minden pillanatában. Azt is lehetne mondani, hogy ez a Tett teremti a teret és teremti az időt. Olyan értelemben, hogy ez a Tett okozza, hogy mindkettő legyen, megmaradjon. Nem jó gondolat az, hogy ezek olyasmik mint ürességek, amelyek megtelnek dolgokkal és eseményekkel. Az ilyen fogalmazás csak a mi emberi eligazodásainkat segélyezi és tájékoztatja, mert ennek is van abban a teremtő valóságban valami megfelelője, másképp nem segíthetne bennünket abban eligazodni. „L'action ne saurait se mouvoir dans l'irréel". (A cselekvés nem mozoghatna a valóságtalanban.)

Ez azonban nem jelenti azt, hogy ez a hasznossági meglátásmód végső meglátás és hogy túl rajta nem pillanthatunk. Oda kell pillantanunk és meglátnunk, hogy a Valóságban nem ez a két érzékelési forma van legelőször, hanem a Teremtés ténye, az a Tett, mely az Alkotónak lényege és abból áradnak ezek a formák és ömlenek a mi világunkra, mikor azt megalkotják. Ezért marad tele a tér és az idő ugyanazzal

a Tettel, mely megteremtette, azért folytatódik a Tett mindkettőben az Univerzum fenntartására tovább, mert már előtte volt. Ezért van tele a Mindenség születéssel és újraszületéssel, ezért dolgozik a Creator Spiritus, az a Teremtő Lélek a maga Országában a lelkeken, hogy szellemiségével azokat szüntelenül formálja „a saját képére és hasonlatosságára".

Ő az, aki az embert ez első recept szerint folyton teremti. Amint az ember elkezdődése óta mindenben ott volt és mindenben hatott az emberi akaratszabadság megcsonkítása nélkül. Az ember teremtése, teremtődése folytatódik minden egyes szellemiségben az Örök Szellemiség tevékenységéből, annak a Szélvésznek erejéből, amely „ott fú, ahol akar".

9. Zúgását hallod . . .

1960. szept. 6. (2 óra 33 p) kedd

Mi ez? Az emberi eszméletben mi ez? Milyen tapasztalás? Miben más, mint egyéb tapasztalások? Honnan tudom, hogy velem van és hogy nem vagyok magam? Hogy valaki dolgozik bennem oly egyszerűen, oly természetesen, mintha magam volnék. Annyira nem vesz el önmagamtól, hogy egészen úgy érzem, mintha egyedül gondolkodnék. Nem úgy borul rám, mint idegen hatás, hanem mint belső valóságom mélyén beszélő ajak szólal meg bennem, és hangját az enyémnek hallom . . .

– zúgását hallod . . .

Mi ez a „zúgás"?

Valami teltség, valami biztosság, valami kéretlen válasz, mely ki nem mondott kérdésekre születik és nem lehet látni fakadását, csak hallani lehet, mikor beszélni kezd.

Mégegyszer mondom: nem idegen hang. Nem másvalaki mint én. Annyira belőlem jönnek a szavak, annyira önként születnek a gondolatok, mint a termőföldön a búza . . . nem

lehet azt kifejezni, hogy mennyire „én" és hogy mennyire nem valahol kívül fakad és nem valahonnan máshonnan jön reám.

Legbelülről jön . . .

Abból a legeslegbelülből, ami éppen olyan mint én, vagy még olyanabb, mint én, de mindenképpen önmagam, s mégis több önmagamnál. Nem kívülem levő forrás, hanem bennem, ismeretlen mélyekből fakadó forrás.

Annyira saját eszmélésem természetes adása, hogy nem is venném észre rajta a sugalmazottságot, ha nem volna az egésznek az eszméleti színe, az az „image générique" analógiájára dolgozó „sentiment générique" valami egészen egyetlen. Az a ránézés a gondolatra valami . . . alig lehet jelzőt írni erre . . . néha a könnyűség, a szabad folyás, máskor a biztosság, kétségtelenség, máskor a feszültségben való meglátás, a fáradságtalan formábaöltözés . . . mint mikor a gyermek egy titkos kertbe néz és oly természetes neki, amit ott lát, és oly valóságos, minden másnál természetesebb, valóságosabb, igazabb . . .

Nem lép fel a természetszerű kritériumkeresés, nem igényel az eszmélet bővebb bizonyítást, mint ami magában a kimondásban áll; elég neki a felgyúlt világosság, mint mikor a lakásban felpattantják a villanyt és az ember nem keresi, hogy vajon valóban itt van-e az íróasztal, a könyvek, s a falon a feszület . . . Ez az én szokott környezetem. És ha van benne valami új, az osztozik a réginek valóságában.

Ez csak annyit jelent, hogy az a megtudás, ami a sugalmazásban rejlik, látványszerű is. De még jobban hallomás. Beszélés valami látottról. De a látás sem egészen kép, a hallás sem egészen hang. Mert nem kész körvonalakban és nem kész mondatokban érkezik. Valami a körvonalak és a mondatok előtt. Vagy alatt? Mindegy, valami korábbi, mint ezek, amelyre rá kell fektetni a rajzoló elmét, hogy a bennerejlő feszültségek szerint tagozódjék, s aztán hangzó valóságokat kell keresni hozzá, hogy majd átadható, más eszmélésbe átvihető legyen.

Ilyenkor valami vár az eszmélés alatt. Mintha a mélyeszmélet süllyesztői nyiladoznának. Néha mintha nehéz volna megnyílniok. Van ennek valami hulláma, fel- és lemenője, de ez nem függ az egyéni figyelmezéstől. Másféle feszültség az, mikor matematikai feladatot kell megoldani. Akkor az elme, mintha kifelé nézne. Itt befelé néz. Önmagában találja azt, amiről beszél.

Úgy merül fel a gondolat, mint a hableány a csodatóból, mely természetes lakása. Ez a kép is csak azt illusztrálja, hogy a gondolat nem idegenből, hanem hazulról jön. Talán kopogtak az ajtaján és kilépett. Talán várta is ezt a kopogást, mert jönni akart.

Mindez megint csak azt jelenti, hogy természetes elemében jött. Onnan, ahol az egyes lélek átömlik a Szellemiségbe; annak az egyesülésnek közegéből jött, amelynek mélységeiben és határtalanságában otthon van az elme és magáénak érez benne mindent, amivel csak találkozik. És valóban az övé minden, amit csak meglát, vagy meghall, vagy megérez belőle. Mert éppen az teszi a sajátjává, hogy meglátta, meghallotta, megérezte.

Így gondolva, a sugalmazás nem természetellenes állapot, talán nem is természetfölötti, hanem a lélek természetes valóságának elmerültsége alkotó elemében. Ezt lehet észre nem venni. Mert vannak annyira kifelé néző lelkek, hogy nem marad az energiájukból másra. De akiknek marad, azoknak a sugalmazottság nem más, mint bevont függönyök szétvetődése, ajtók kitárulása, új dalok megszólalása... mindez van, minden énekel... akkor is, ha nem látom, nem hallom,... és a sugalmazás csak annyi, hogy kinyitom a szememet és odahallgatok, hogy belemerülök abba a saját világomba, amely kizárólag az enyém és amely Istenben folytatódik.

– meghallom a zúgását... de nem tudom, honnan jő és hová megy...

Nem tudom.

Mert mindig csak egy pontot mutat. Mindig csak egy vilá-

gosság ragyog fel. Nem tudom, honnan jő és hova megy. A futó jelen mindenkori pillanatát élem. Nem vezetem le a múltból és nem viszem a jövő felé. Ezt a mélyeszmélet cselekszi. Az előzők nem fénylenek fel és mégis megvan velük a kapcsolat. A következők még nem ígérkeznek és mégis megkapják előkészítésüket. Csak a jelenvalóságra eszmélés van és mégis szervesen belefogódzik múltjába és jövőjébe. Ebben árulja el magát a sugalmazottság.

– . . . nem tudod, honnan jő és hová megy . . .

Nem tudom, de Ő tudja, akiben folytatódom. Ő tudja, akiben most én vagyok, az egyetlen Én, akivé teremtettem, akivé teremtődtem, az én kis énem és az Ő Örök Énje most egyet gondol és nekem nem kell tudnom a honnant és a hovát, elég ha tudja az a határtalanná táguló „én", aki ezekben a pillanatokban befogadta Őt, vagy Beléje költözött azzal a parányi világos eszméletfelülettel, amelyen az elgondolható és leírható gondolatok laknak. Erre a kis fénykarikára odafér a jelen, az *itt* és a *most*. A többi marad a mélyeszméletnek abban az ölelkezésében, amellyel a Szent-Szellemben elmerül és hallja szélvészének zúgását . . .

10. Honnan? Hová?

1960. szept. 8. (0 óra 18 p) csütörtök

. . . nem tudod, honnan jön és hová megy . . .

Ez a „honnan" és ez a „hová" a múlt és a jövő. Mert ami szellem, az időben jár. Hozza a múltat és viszi a jövő felé. Ez a munka a jelene. De a sugalmazásnak csak a jelen világosságára van szüksége, mert a megvilágított elménck azt kell elmondani. A múltat és a jövőt nem neki kell beletennie, az a Sugalmazó dolga.

Azért válik ez a tünemény a sugalmazás jellemzőjévé. Nem megvilágított hivatkozások, kapcsolások, következtetések. A már letűnt elgondolások maguktól ömlenek rá a je-

lenre és leendő gondolatok maguktól avatkoznak be a „mostani" eszmélésbe, hogy benne önmagukat előkészítsék. Az ilyen leírás tudománytalannak látszik és az is. A Forrással van kapcsolatban, tehát nem kell vedrenkint hordani a vizet. Nem kell tudnia ennek a tudásnak, hogy honnan merít, mert nem is merít, hanem a ráömlő forrásban fürdik, amelynek kristályos vize összegyűlt mint Sky szigetén a tenger felé rohanó patak a meder mélyedéseiben. Az a meder nem tudja, honnan jön, amivel megtelik, sem a belemerülő nem ismeri a fölöttevaló utakat. Azt sem tudja, hogy majd merre megy tovább a mélységek felé törtetés. Maga a rohanó áramlás tudja, és ez elég.

A *volt*nak és a *lesz*nek ez a lemetsződése talán azért van, hogy erőt takarítson az elfogadó elme számára, hogy az megbírhassa az átvételt, hogy elmerülhessen a jelenébe és ne tévedjen el múltjának és jövendőjének rengetegeiben.

Mert nemcsak a gondolat eredetéül, alapanyagául szolgáló múlt teljessége van ebből a világos felületből kirekesztve. Nem lép be ebbe a jelenbe a közvetlenül megelőző gondolat sem, amelynek ez a jelenvalóság egyenes hajtásaként jelentkezik és az elme e kapcsolat megvilágosodása nélkül ismerkedik tovább. Utólagos elolvasáskor csodálkozva szemléli, hogy a gondolat mégis szerves kapcsolódásban folytatódott. Ezt a kapcsolást nem az elme végezte el, ez az összefüggés annak a másik országnak valóságából való, amelynek szélvésze „ott fú, ahol akar" és „zúgását hallod, de nem tudod, honnan jő és hová megy".

Ugyanígy a jövendő gondolatok előkészítése sincsen megvilágítva. Az elme nem tudja, mikor készít elő valami készülő gondolatot. Ez a jövő felé vetítődés sincsen a világos mezőben. Nem kell ott lennie, mert a Sugalmazó nem szorul bele a jelenbe, és az eljövendő gondolatnak hatalmat ád, hogy abból az ő még-nemlétéből belenyúljon a jelenbe, a meglétbe és segítse készíteni önmagának kialakítását.

A jövőnek ezt a jelenbe-nyúlását csak úgy lehet elgondolni, ha ráeszmélünk, hogy a Forrás, ahonnan a sugalmazás

fakad, nincs a jelenbe keretezve. Csak az elfogadó elme kényszerül bele a jelenébe, mert csak abban tud dolgozni, de aki dolgoztatja, az nem porlik széjjel órákká és percekké, az nem naptáraink idői szerint jár, mert egységes lüktetésben áll és él Benne minden múlt és jövő, és általa múlt is, jövő is egyképpen tud hatni a jelenre, mikor ez a három az emberi elmében folyamattá verődik széjjel és lesz belőle az a „honnan" és az a „hová", amelyet az emberi elme a maga jelenében a maga „itt"-be és „most"-ba szorultságában meg nem talál.

... nem tudod, honnan és hová ...

Igen, de azért megvan a honnan és a hová. Ezt érzi az elme és ráhagyatkozik arra a zúgásra, arra a nagy jelenvalóságra, amely most lefoglalja és munkára kényszeríti. Vezetteti magát abban az országban elméjének is elemlámpájával, mely csak egy kis kört világít meg körülötte a nagy Ismeretlenségben, s azt mondja el, amit abban a kis körben meglátott; nem mondhatja a honnant és a hovát. De mondása mégis valósággal terhelt, mert valóságos országban jár, és kis fényköre igazságok fölé világít.

Ezeket nem tudja bizonyítani. Csak elmondja, hogy mit látott. Más bizonysága nem is lesz, mint látásainak összefüggése, önkéntes egységbeszerveződése, a gondolat jelenét kitágító eleven egysége, amelyben ellentétek világítanak egymásra és nyitott problémák világítanak az ég felé.

Ugyanígy lehetne elmondania azt is, amit hall. Nem tudja, mit hallott előtte és nem tudja, mily meghallásokra készíti őt a jelen szó. Mintha mindig egy megkezdett és folytatódni akaró mondat közepét hallaná. Érti ezt a mondatközepet, mert mélyeszméletében ott van az a sugalmazott értelemegész és meg fogja érteni az is, akihez majd ezzel a mondatközéppel szól, mert az majd olvassa a mondat elejét és végét is. Mert akkor már szavakban fog állani az, ami most még szavakat kérő belső valóság. És akkor majd az elmék, akiket illetnek a szavak, visszakeresik azok eredetijét és majd felé-

led bennük ugyanannak a szélvésznek zúgása, amely „ott fú, ahol akar".

És akkor megérzik, hogy valóságos, élő világban járnak, maguk is benne élő és mozgó valóságok, hogy abban a világban otthon vannak, ez az ő világuk is, mint mindenkié; akinek „fülei vannak a hallásra", meghallja a zúgást és annak szavakká tagolódó értelmét valósággá oldja önmagában.

11. Honnan?

1960. szept. 9. (4 óra 48 p) péntek

Amiből fakad . . .

Hogyan fakad? Miféle nyílás, megnyílás az, mikor a Gondolat kilép kifejezetlen környezetéből és alakot kér? Mi történik akkor az eszmélet mögött, vagy alatt, ahova nem látunk és ahol minden alakul, ami a múltból születik? Mi ez a szellemi kihajtás, bimbófakadás, melyben valami belenő a jelenvalóságba és egész mivoltával mondja, hogy nem a jelenben fakad, hanem olyasmiben, ami bizonyos értelemben már nincs!?

Meg kellene itt érteni, – és csak ebben a szellemi valóságban lehet igazán megérteni, – minden valóságnak azt a múltbafogódzását, amely legelőször a szellemiség megteremtésében az Alkotóból való kiömlésében valósul. Itt lehet a legjobban megérteni, ebben a gondolatszületésben, minden egyéb születést, mert itt az eszmélésnek abban a kis megvilágított körében meglátható belőle valami és abban a „zúgás"-ban meg is hallható valami. Ezen a két metaforán át ugyanazt látni, illetve hallani; mindkettőben eredés, keletkezés, származás van; és a valóságoknak a nemlevőségekből való folyamatos elénktárulása annak a teremtésnek egyik arca, amely a Teremtő Szellemből átjárja a világot.

Mert minden levő múltból lép a jelenbe és ezt nem gondoljuk meg eléggé. Nem érezzük, csak emlegetjük a „szár-

mazást". És mikor a Gondolat a maga első, érintetlen, szűzi megjelenésében kilép a kifejezetlenségből, ámultan kérdezzük: „Kicsoda ez, ki eléjő mint a hajnal?"

Valóban ilyen az újszülött Gondolat és ez a szüzessége az a megszületettség, az a legelső formáltság, az a teremtésillat, mely mint a tavaszi föld üzenete tölti be a reá váró eszmélést. Valóban tovább énekelhetné az ámuló eszmélés:

– Kicsoda ez, ki feljő a pusztából mint a mirrha és a tömjén? –

Igen, pusztából jön, a szinte nemlétté süllyedtek pusztájából, amit egyszerűen „múlt"-nak könyvelünk el és ami csak a jelen aktualitásához képest minősíthető pusztának; ez tele van nem látott szellemiséggel, tele van ígérettel, mert már ott volt mielőtt feljött volna a még meg nem született Gondolat, ott áradozott talán még alaktalanul, de ott lehelte be a maga valóságértékét és aztán kilépett a puszta hajnali ködéből, hogy körvonalakat, formát, testet kérjen; és szemünk láttára alakult, fülünk hallatára lettek a zúgásból, a puszta lehelletéből szavak, mert a pusztában a teremtő Szellem lélegzete jár, ez az életfakasztó lélegzés, amelynek ritmusa a szüntelen Alkotás lüktetésébe olvad...

Mikor pedig kilép a pusztából, már alakja van és megszólal. Egész valójával elárulja, hogy hozott valamit. Onnan hozta, ahol még alaktalan volt és ahol még beszélni nem tudott. Nem hozhatta volna, ha nem ebből a „pusztából" jön, ha nem kellett volna átélnie a formává és beszéddé való teremtetését. Ez a megmásulás hozzátartozik az ő valóságához, mert csak létének eszközei lettek mások, önmagábamerültségéből kilépett ugyan általuk, de az a „más" elhozta azt, ami az elmerültségben élt, de nem volt mondható és mutatható.

Kilépett onnan, mert közénk akart jönni, emberi eszmélések világos tartományába akart lépni, szándékból valósággá akart válni, olyan valósággá, hogy játszadozhasson az emberek között, mert „gyönyörűsége" az emberek világában járni és mert küldetése van hozzájuk.

Nem akart ott maradni a cselekvéstelen múltban, hanem formát kért és tetté akart válni. Megtestesülni akart, mert a Teremtés hatalmas kényszere hajtotta és minden teremtésben formaszületés van, – akár látszik, akár hangzik a forma. És minden teremtés fokozatos, fokról fokra menő formaöltés, amelyben ott rejtőzik a formaelőttiség pusztai illata és ezt meg kell találni benne.

Minden szellemiség, mikor emberileg jelentkezik, így „jő fel a pusztából", így lép az aktualitások dolgozó jelenébe a virtualitással telített nemaktualitások „pusztájából" a megvalósulások országába.

Így értve, a múlt „oka" a jelennek. Így látva, a tétlen múlt tevékennyé válik, mikor belső villanásait formákká sugározta széjjel. Így érezve, megérintjük a teremtés mélyét, a valóság legérzékenyebb pontját, a valósulást és eszmélésünk teljességével belemerülünk abba a létfakadásba, amely a „honnan"-nak lényege.

Honnan? Egy mögöttem tornyosuló végeláthatatlan elmúltságból, határtalan nemtudottságokból, kis világos köreimen messze túl és túlterjedő országokból, létem előzményeiből, az emberi ősökön és azok teremtődésén át a rólam való örök Istengondolaton táplálkozó személyes mindenségemből. Ebből a végtelenből jövök és ezt a végtelent kell véges létemmel folytonosan aktualizálva megoldanom.

Egyes Gondolat, vagy egész Ember? Vagy egész társadalom? Vagy egész Planéta? ... Vagy a teljes univerzum? ...

A teremtés arca egy. Ez az arc a múlt felé néz. Ez a Honnannak az arca.

12. Hová?

1960. szept. 10 (0 óra 30 p) szombat

És a Hová?

A legnehezebb elgondolás. Mert a Gondolat hovája *másképpen* „nincs meg", mint a Honnan. Csak abban hasonlít

annak „nemlétéhez", hogy ez a „nemlét" is illuzórikus. Abban áll, hogy nem aktuális. A különbsége pedig az, hogy a Honnan „már nem" és a Hova „még nem" aktuális. Mindkettő egyenlőképpen nem aktuális lét, de nem egyenlő a természete. Mert ami nem aktuális, az még lehet *ható*. Ez a virtualitás, a legtitokzatosabb emberszó, amelynek két arca van, az aktualitások mögött az egyik, előtte a másik. A *vis a tergo* és a *vis a fronte* különbsége nem abban áll, hogy az egyik hat, a másik nem hat, hanem abban, hogy mind a kettő másképpen hat.

Ki mondhatja, hogy életének nem a legnagyobb hatóereje a jövendő? Az, ami érkezni akar, aminek érkeznie kell. Nem a múlt hatásának rögzítettségével, hanem a jövő hatásának szabadságával, kötetlenségével. Nem azzal a véglegességgel, amely a megtörténtnek változhatatlanságából fakad, hanem azzal az alakulásban, teremtődésbeli korlátlanságban nyilatkozó nyitottsággal, mely az eljövendőnek jellemzője.

Az nem tartozik a kettőnek különbségei közé, hogy a múltat tudom, a jövőt nem tudom. Mert a múltban is mérhetetlenül több nemtudott van, mint tudott és sokszor abból is jobban hat a tudott, vagy legalább is úgy hat, mint a nemtudott. Az tehát nem érv a jövő hatása ellen, hogy nem ismerem. Ha nem ismerem, s amit nem is „ismerek", azaz nem idézhetem meg világos eszméletfelületemre, – dolgozhat és dolgozik is szellemiségemben. Mert a szellem időviszonyai nem az anyaghatásokról veszik a mintát, amelyek gondolatjárásainkat annyira befolyásolják. Az anyag csak szolgálja az Időt, de a szellem uralkodik rajta. A szellemiség alapvonása, hogy munkája szüntelenül túlhág a jelenen és ebben sarjad a jelenről való tudomásunk is. Mindig a Honnan és a Hová ölelkezésében él és ezeknek a tériességből merített szavaknak csak a hangzása téries, mert tartalmuk belső valósága a Mikor?-nak folytonos beletörténése az eszmélet valóságába.

Már az egyéni eszmélésnek időpályáján is megéreződik a szellemiségnek ez az ujjlenyomata, mert az, amit az egyéni

eszmélet „cél"-nak nevez, az nem egyéb, mint az eljövendőnek belevalósulása a jelenvalóba, és hatása abban áll, hogy abban az eszméleti történhetőségben irányokat rajzol, formákat vázol és folytonosan ígéreteket valósít. Az időpályának ez a Hovája bizonyos előrelétezés, beleaktualizálódása a jelenbe a még nem aktuálisnak, egészen szimmetrikusan a már nem aktuálissal.

Ez a „szimmetria" nem egy pontnak egy vonalon látható két oldalán kialakult megfelelés, hanem annak a ható kétféleségnek egyformasága, amely a jelent kétfelől övezi és a maga módja szerint beléje aktualizálja a maga kétféle hatóképességét.

Ez már benne van az egyéni eszmélés természetében is, de nem volna benne, ha ez az egyéni eszmélés magábazárt elszigetelt jelenség volna a mindenségben. Az eszmélés a szellemiség anyagbaoltódása, és nem lehet körülzárni. Valamilyen módon egyesülve marad szellemiségének princípiumával, s ha ennek tünetei nem is jelentkeznek a világos felületen, az egység megvan.

Nem tudni, milyen feltételek nyitják meg az eszmélés függönyeit a tágulás felé. De mikor szétlebbennek, akkor valami közlekedés áll be. Az eszmélet érzi, hogy ez még mindig ő maga, hogy mindez az ő természetes eleméből való, olyan, mintha ő maga hívná, és hívja is, a Gondolatot, amelynek a széttáruló függöny elé kell lépnie.

Ez a tudomás azonban azt is tartalmazza, hogy most önmagánál valami tágabb Valóságnak is részese. Hívás jött feléje az Eljövendő felől. Megízlelte a Hová-nak titkát. Megsejtette, hogy az eljövendő hogyan tud beavatkozni az ő személyes eszméleti jelenébe. Mert abban a Hová-ban nemcsak *az* aktuális, ami *benne* az, hanem ott reszket, lüktet, énekel az a jövendő is, ami az ő véges eszmélésében „még nincs meg", csak ígérkezik, akar jönni és folytonosan eljövőben van, mint ahogyan a múltja folytonosan eltűnőben van.

A sugalmazásnak percről percre jelentkező és mindig előreláthatatlan tartalma így érthetővé válik. Így természe-

tesnek tűnik fel, hogy a sugalmazottnak mondottáválásában a mondat megkezdésekor nem látja még az eszmélet a mondat folytatását és végét, csak abban a pillanatban, mikor azt betűben vagy hangban materializálni kell. Nem tudja a Hovát. De a Hová mégis benne van amaz Egységnek erejével, amely összetartja a Mindenségnek szellemvilágát és nem esik ki belőle senki, aki egy halálugrással ki nem veti belőle magát.

Hallom őt, vagy érzem őt, mindegy, előttem jár és hozza, folytonosan hozza a Hovát. Könnyű hoznia, mert benne van. Őbenne, és Ő elég nagy arra, hogy elférjen a legkisebbikben is és fel tudja ütni tanyáját az atomnyi parányiságban is.

Így költözik bele az egyéni eszmélésbe és ad magából ott annyit, amennyit az megbír. És viszi röptében arra, amerre fú, és ott fú, ahol akar. Most *ebben* az eszméletben akar. Az pedig zúgását hallja, de nem tudja, honnan jő és hová megy. De a Honnan és a Hová nem kell neki, ha azt a Szélvész belesűríti az ő jelenébe és elmondatja vele, amit üzent.

13. Mélyeszmélet

1960. szept. 11. (1 óra 47 p) vasárnap

Amit ebből nehéz megfogalmazni, az, hogy az egyéni eszmélet bizonyos értelemben zárt és bizonyos értelemben nyitott. Az a tartalom, amivel bánik, mindig valami körülhatárolt, az eszmélet tavának felülete, az ott ringó képek tavirózsái, vagy az erdő amorf suttogásából kidaloló szavak. Mindez a maga eredetiségében valami csukott ország, nem szélesíthető bizonyos határon túl, mert az egyéni eszmélés munkafeladataihoz kimért szellemi energia korlátozott, senkinél sem akármennyi. Mint valami olyan munkahely, amelynek tevékenysége nem tisztán a tudatosan kezelhető szerszámok kezelésében áll (fogalmak, élmények), hanem

állandóan hatnak munkájára falain kívül eredő erők, melyeknek eredetét nem látja, csak eredményét érzi és gondolja el. Anyagilag ezt is nehéz megvalósítani, de a szellemiségben mindig olyasmi történik, amit nehezen metaforáz az anyag, sőt sokszor anyagi képtelenséggel metaforáz, és ilyenkor azt mondjuk, hogy ez a tünemény érthetetlen.

Mégis lehet az ilyesmit is az érthetőség felé közelíteni. Meg kell mondani, mit jelent az eszmélet zártsága és mit a nyitottsága.

Annyira tény a zártsága, hogy az eszmélettan, még introspektív lélektan néven, soká nem is tudott egyébről, mint erről a megfigyelhetőségében körülzárt területről: A gondolkodás első megkísérelt kirándulásai a mélyeszmélet felé milyen ellenállásba ütköztek komoly gondolkodók részéről! Gondoljunk csak Leibniz próbálkozására, hogy ebből valamit Locke-kal megértessen. Vagy Bergson írásban és szóban adott apológiáira az „inconscient" javára. Mennyire kellett magyaráznia az „új" meglátás filozófiai vagy tudományos érvényesülésének nehézségeit. Abból is látszik, hogy először negatív névvel kellett elnevezni, – tudatlanság, eszméletlenség, – vagyis nem az, amit tudok, amire eszmélek és mégis megvan lélektani és metafizikai értelemben, sőt benne ölelkezik a lélektan a metafizikával.

Ez a szellemi valóság mégis győzött és bevonult az emberek ismerettárába. Negatív név helyett mélyeszméletnek kellene nevezni, mert nem az eszmélés hiánya, hanem járkálás az eszmélés mélységeiben.

Szuggesztívek az ilyen metaforák, mint a tónak vagy a tengernek felszíne és mélye, vagy mint a reflektornak fényköre és körülvevő, végeláthatatlan homálya, vagy mint egy fénylő eszméletcentrumot körülvevő, homályosodó ismeretlen szférák.

Vagy hangokkal metaforázva, mint a cantus firmus mögött rejtőző, elmosódó harmóniák, mint a Puszta lehelletéből kihangzó szavak, mint a Csendnek megszólalása.... valamennyiből egy és ugyanaz a valóságos ellentét áll a gon-

dolkodás elé, mely a szellemiségből táplákozó eszmélés zártságáról és nyitottságáról beszél.

Elvont szóval: zárt, mint aktualitás, nyitott, mint virtualitás. Zárt, mint valósultság, nyitott, mint történhetőség. Zárt, mint elfogadás, nyitott, mint ígérkezés.

Ilyen értelemben minden eszmélés az ígéretek tengerébe merül. Minden ígéret virtualitás. És ennek a szónak csak az eszmélet országában van értelme. Mert csak ott lehet annak hatása, ami még nincs. Csak ott válik érthetővé a nemlévőnek levővé válása, csak az eszmélet jár szakadatlanul a lét és a nemlét határain, mert az anyagban lakó lényben egyedül az eszmélet a szellemiség nyoma, annak folytonos belevalósulása a kétkomponensű létbe, amelynek házasságából az eszmélés születik.

És mert folytonosan a történhetőségből lép a valósultságba, azért kell egyszerre zártnak és nyitottnak lennie. Zárt abban, amit eszméleti tényekké valósított és nyitott abban, amit történhetőségeiből erre a valósulásra átvehet. Bármit átvehet. Elvileg bármire nyitott. Csak személyes korlátai lehetnek, azok az egyéni kapacitások, befogadóképességek, amelyek bizonyos intervallumban minden eszmélést végessé tesznek a maga végtelenbemerültségében.

Úszunk a szellemiség határtalanságában és nem veszünk el benne. Nem azért vesz körül, hogy feloszlasson, hanem azért, hogy egyénítsen, hogy fokozza és mélyítse személyvoltunkat és történhetőségeiből annyit szivárogtasson belénk, amennyit megbírunk. Ameddig az a személyes befogadóképesség ér, amely nekünk ajándékul adatott.

Hatalmas virtualitásokkal telített közeg vesz bennünket körül. „Benne élünk", sőt a bennelét az életünk. Mint kis planéta szálldos eszmélésünk környező Kozmoszának térségeiben, életet, gondolatot, csupa teremtődést merít belőle. Először csak szolgálja testét, később uralkodik rajta; mindig teljesebb lesz az uralma, amint jobban és jobban átjárják azok a kozmikus sugárzások, amelyekbe beleszületett és amelyek teremtett személyét folytonosan belemerítik a Te-

remtő Személybe, az Egyetlenegybe, Akinek az a gyönyörűsége, hogy az „emberek fiai"-val legyen. Hogy mikor magába öleli őket, meg is hagyja személyes egységüket, hogy kiki a maga valósító ereje szerint meríthessen azokból a fölemészthetetlen virtualitásokból, amelyek kifogyhatatlanul áramlanak feléjük.

Így folytonosan nyílnak az őket elborító történhetőségek felé és folytonosan zárulnak a maguk valósultságai köré. Titokzatos létük így ugyanakkor nyílás és zárulás. Nyílás a nemlevő felé és zárulás a meglett körül. Ebben a szüntelen átvételben élnek és ha ezt nem éiik át, nem érthetik meg önmagukat. Nem zárt és nyitott, hanem záródik és nyílik szüntelenül. És minden megnyílásnál eleméből merít és minden zárulásnál önmagára talál.

14. Panteizmus

1960. szept. 12. (22 óra 30 p) kedd

Sohasem tudtam megérteni, miért fogalmasították széjjel a „pantheizmust" és a „személyes Istent". Lehet, hogy nem értem egyiket sem, azaz nem tudom, mit gondolnak bele a filozófusok. Mert lehet úgy elgondolni a személyes Istent, hogy a maga működésében pantheizmussá személytelenedik, és lehet úgy elgondolni a pantheizmust, hogy szintén működésében személyessé szerveződik. Mihelyt nem a lezárt fogalmi dobozok határköveivel élünk és mihelyt a mindenséget a maga teljességében, tehát „Isten"-évél együtt a maga örökkévaló cselekvésében szemléljük, a gondolathatárok elmosódnak, és a különbség nem valami kirajzolt ábrák elkülönítő vonalaiból válik érthetővé, nem egyidejű elrekesztések műve, hanem a valóságos történéseknek más- és másfelől való szemléletéből származik.

Ha azt mondom, hogy az Örök Tett mint valami erre készített miliőben oszlik el a világnak euklidesi vagy nem

euklidesi terében és minden atomban tevékenységének istenszerűségét szórja el, már panteizmust kiáltanak és felteszik, hogy Istennek nézem a Mindenséget és széjjelszórom az Örök Személy Háromságának egységét, valami szétfolyó világtöltelékké teszem az Örök Pillanatba koncentrált Időjét és megtagadom az Ő képére és hasonlatosságára készült emberszemélyemnek vele való affinitását.

Pedig ez a pontokká és percekké szóródás tagadhatatlan, csakhogy mikor ezt magamban és magam körül tapasztalom és történéseit megállapítom, akkor nem zártam ki az Egyetlen Élinek, a minden pontok és percek megszületése előttről való és azóta is szüntelenül fennálló abszolút létét, minden máslétnek föltételét. Mert elgondolhatatlan, hogy maga a Lét minden ízületében át legyen dolgozva a legfőbb Szellemiségtől, hogy annak egész léte ebben az átdolgozottságban álljon, – ha ennek a folytonos történtetésnek csúcsára vagy mélyére nem gondolunk egy eredendő, időtlen és tértelen, névtelen Valóságforrást, amelynek minden egyéb valóság szuperlativusza gyanánt kell lennie.

Ha pedig mindennek felső foka, akkor a legfelsőbbrendű szellemi valóságnak, a személyiségnek is szuperlativusza gyanánt kell lennie, és a mindenségnek panteisztikus értelmű telítése nem mint eredendő valóság, hanem a többivel együtt mint következmény-valóság jelenik meg a gondolkodásban és akkor a panteisztikus Istenközeg nem ellentéte, hanem folyománya a személyes Isten létének és nélküle gondolhatatlan.

Viszont vele együtt és annak következményeképpen magától értetődő és természetes. Mert ha a Mindenség a Kezdetek előtt élő Örök Tett műve, akkor a világ nem folytatódhatik másképpen, mint az Örök Szellemiség közegébe merülten, annak tevékenységétől áthatva, egészen úgy, mintha az a Minden a maga Szellemtől általjártságában Istenség volna, s belőle éppen az látszanék meg, amit a Mindenségnek ismerünk és melynek minden véges szellemiség számára megvan a maga látóköre, a maga ráboruló éggömbje, s ami-

kor nem gondol mindezek fölött, mögött, előtt való, Kezdetet Megelőző Felfoghatatlanságra, akkor ez úgy fest az ő rövidlátásának, mintha maga az Isten volna még utól nem ért személyességéből való kiáradásában.

Ez a kiáradás sem „gnosztikus beszéd", mert nem hasonlít sem illathoz, sem sugárhoz, hanem teremtő munka ez; nem tétlenül lép ki és zuhog alá forrásának hasadékából, sem nem árad eseménytelen illattá környezetére, hanem erőtere van, dolgozóvá teszi elért pontjait és cselekvést szór maga köré, amelyből mindig sohasemlátott születik.

Nem tudom, hogy miért kell ellentétes izmusokká tördelni az Istenről való gondolatokat ahelyett, hogy valamennyit egybeöntenénk eszméletünkben és ebben az egyesülésben lekoptatnánk ellentéteiket, – valami magasabb szintézis válhatnék belőlük. Mert bizonyos, hogy mindenik kereső lélek annak az Örök Valóságnak egy-egy Arcát látta meg, és lehetne belőlük egybeállítani a Valóságnak valami emberies mását, amihez hozzáférhetne az elménk, s amelyben minden különböző „natura" megtalálná a maga kiegyenlítését.

Seholsem volna erre nagyobb szükség, mint a legszellemibb szellemtudományban, ahol a gondolatok homlokára egy *egyesülés* szót kellene írni, ami sokkal kevésbé esnék az Igazság rovására, mint az elválasztó vonalak szaporítása . . .

15. Fogalmak nélkül?

1960. szept. 16. (2 óra 35 p) péntek

Vajon nem tudunk másképpen gondolkozni, mint fogalmasítással? Nem lehetne úgy egyszerűen leírni valamit, oly egyszerűen, amint látom? És megkeresni hozzá azokat az elnevezéseket, amelyeknek valamelyik árnyalata talán elővillantja más elmében is ugyanazt a látványt?

Természetesen ez nem látvány, de annak a világnak, amelyről szó van, talán alkalmasabb érzékeléseink metafo-

ráiba öltözködnie, mint elvontságokban kiüresednie. Azért valamiképpen nemcsak nehézkes, de szinte sérelmes Isten valóságához fogalmainkkal közeledni.

Nem okoskodnunk kell Őróla, hanem elfogadnunk benyomásait, megkísérelni beszámolnunk valamiképpen az Ő felénk fordított Arcáról, vagy utánozni az Ő Hangját, vagy elmerülni a Róla való megérzésekben. Aztán engedni, hogy ezek szavakká váljanak. És akkor nem válogatni, próbálgatni, hanem engedni az első és önként eredő felmerülésnek, nem keresni, hanem várni, nem szerkeszteni, hanem átvenni, nem okoskodni, hanem szemlélni, vagy meghallgatni.

Így kell akkor is, ha az, ami adva él, olyan egyszerű, hogy szinte nem lehet sehol kikezdeni. Olyan érzékeny, hogy szinte nem szabad hozzányúlni. Azt lehetne mondani, hogy mindig egyforma és mégis örökké újat mond. Csak arra kell vigyázni, hogy az eleme ne magától mondjon róla valamit, hanem várja meg, amíg megszólal. Mint valami beszélő Fény vagy valami fénylő Beszéd. Ez megint költészet-féle, de a költészetnek megvan a maga mély valósága és közel van az elgondolhatatlanhoz.

Szinte hófehér és ezer színe van. Ilyen fehéret festett, vagy próbált festeni Fra Angelico a cella falára, amikor odalehelte Mária megkoronáztatását. Az a fehér a szivárványból való: ilyesvalami az, amiről meg lehet ismerni, hogy abból az országból van, amely „nem innét való". Ilyen termékeny és folytonosan színekre bomló fehérség, mely mindig vissza is merül saját fényének egységébe.

Ilyen minden, ami Tőle jön, ez az egyszerűség és az egyszerűből kiváltozatoskodó teremtés a jellegzetessége. Valami nyugalom, ami tele van történéssel. Azért lehet róla beszélni, és azért kimeríthetetlen. Csupa titok, folytonosan megnyilatkozó titok. Sokszor olyan, mint egy alvó gyermekarc, ártatlan és fönséges, mert még elrontatlanul hallgat rajta Isten kezenyoma, és ebben a hallgatásban ott vár a megszólalás. És ez a várás telítve van már akkor is, mikor

még nem szólalt meg. Ilyen közel van az a Megközelíthetetlenség, s ennyire bennünk van, amiről azt hisszük, hogy elérhetetlen. Csak megszokott munkamódszerünkkel nem tudjuk elérni, csak szerszámaink nem tudnak elbánni vele. El kell fogadnunk az Ő módszerét és közelítenünk úgy, amint az Ő hívása szól. Nem kíváncsi az okoskodásainkra. Elnézi, mint elnézzük a gyermek faragcsálásait, amelyekből nem lesz semmi használható. Közelebb jutunk Hozzá másképpen. De akkor le kell mondanunk önmagunkról, azaz hogy igazi, és legmélyebb önmagunkká kell válnunk.

Ezen az úton kitágul és megújul a Gondolat. Kezdi megtalálni bennünk önmagát. Mert kezd „nem innét való" forrásokból élni. Más rendű „tudományt" teremt, mint az, amely az embernek az anyaggal való küzdelméből árad. Ez másrendű küzdelem, éppen a kiszabadulás küzdelme, törtetés a kimeríthetetlen virtualitások felé a talaját elhagyni próbáló és új elembe lépő Gondolat szárnyain.

Mert a Gondolatnak nemcsak talaja van, hanem légköre is. Nemcsak jár, hanem lélegzik is. És van módja arra is, hogy elváljon talajától és elmerüljön, beleszálljon atmoszférájába. A szilárd testek szuggesztiójától elszakadtan . . .

Ezzel kezdődik annak az Országnak megsejtése, amely „nem innét való".

Az érthetőség határain

„. . . az érthetőség határaira hív
az elmélkedés . . .”

1. A mélyeszméletben lakik

1960. május 12. (3 óra 30 p) csütörtök

Bejárja annak minden rejtekét. Dolgozik annak titkos termő szálain. Odarejt szándékokat, kivitelező erőket. Állandó cselekvésben van, nem szűnhet, mert a tiszta szellem nem pihenhet, pihenésre csak az anyagnak van szüksége, hogy majd újra dolgozhasson.

A szellem nem pihen. Azért más is a cselekvése, mint az, amelyet mi, a testbeöltözöttek ismerünk. A mi cselekvésünknek ritmusa van, ez a ritmus tagolás, szaggatottság, mely a cselekvés intenzitásának változásaiból származik. Ez a változásfolyamat érintheti a nullát is. Ez az emberlélek hullámzása; a tetterő emelkedése és lankadása.

Az ő cselekvése más. Arra jobb név a tevékenység. Munkája nem szűnik. Figyelme állandóan magába öleli egész lelkedet; azért tud mindenre gondolni, ami téged illet.

Ha a te eszmélésed nem volna anyagiságod miatt szűk korlátok közé szorítva, akkor látnád és tudnád mindezt, mert egész mélyeszmélésed világos volna előtted, s így követhetnéd angyalod tetteinek járását és öntudatosan egyesülhetnél szándékaival már akkor, mikor azok megszületnek. Így azonban nem látod ezeket, mert eszmélésed korlátai megszorítják világosságaidat és mélyeszméleted történéseiből csak az eredményeket, az indításokat bocsátják keresztül. Ezeket „sugalmazásoknak" érzed, és valóban suttogások, a veled lakozó szellemi jóbarát ajándékai, hírek arról, hogy mi történik benned. Arról, hogy segítő tevékenység lakozik léted mélyén, hogy nem vagy egyedül sohasem, egyetlen emberlélek sincs egyedül. Ennek a segítő szellemnek bennünk lakozását jelenti a hittankönyv „őrangyal" szava.

Az a valóság, hogy ő a mélyeszméletben lakik, kapcsol, sőt merít bele a szellemvilág egységébe minden lelket. Az „őrangyalok" a szentek egyességének hordozói. A testes lélek eszmélése az anyag felé fordul, a szellemvilághoz tarto-

zása a mélyeszméletben lakik. Ez az ő kiszélesedése a „másik"-nak mondott lét felé, valóságos beszerveződése abba a tulajdonképpeni valóságba, amelyhez tartozik. Ez a spirituális egység az alapja minden emberi társulásnak. Az a hittétel, amit a szentek egyességének vagy közösségének emlegetünk a Hiszekegyben (az előbbi szó a jobb!), a maga teljességében ezt a beáradást jelenti. Úgy ömlök bele a szellemiségbe. És ha nem ömölnék bele, nem is lennék. Semmiféle szellemiség nem lehet egyedül.

Az egység a mélyeszméleten át valósul. Az visszaárad a nagy szellemközösségbe, szakadatlanul „konverziót" csinál, és ennek irányítója a benne lakozó, segítő, egyéni szellemiség, az „őrangyal". Ez a beáradás a Szent Szellem felé irányul, arrafelé viszi az a ragyogó Egyetlen, az a sok egyetlen, akire egy-egy emberlélek van bízva és akik állandóan az „isteni" felé sugároztatják a lelket és hordják számára ezen a sugárzaton kiömlő „segítséget" és „szentséget".

Mert a testes lelket folytonosan ölelni kell valami szelleminek. Ez az ölelés az őrangyal. Enélkül belesüppedne anyagába, hogy folytonosan azzal vesződjön, mert ez az anyag szüntelenül problémákkal áll elébe és elvonatkoztatja tulajdon mélységeitől. Nem győzi látással és odaadással; valami folyton „kifelé" hívja, pedig létének lényeges célja a „befelé". Ennek ébrentartására él vele, benne, körülötte az angelosz. Az ő számára valóban „angelosz". De ez az „angelos" önmaga számára a szellemi lét tiszta poharát állandóan ízlelő hiper-eszmélés, tiszta szellemiségű lényével, ezzel a szuper-személlyel dolgozik rajtad elválaszthatatlanul.

Ne feledd, hogy otthonod angyalok lakása. Ne feledd, hogy mindegyitek lelkében istenbemerült, szellemi „társlakó" él és próbálja végezni lelked teendőit, mert te vagy a küldetése. Szellemiségének határtalan fénye egyenest rád irányul. Isten világosságában nézi és látja a lelkedet. Nemcsak küldetése vagy, hanem feladata is. Múltad és jövőd egyformán világos előtte, mert szárnyai túlterjednek a te időd szárnyain.

Akard megérezni őt, mert a feltétel ez. Akard megnyitni előtte minden szándékodat. Nem őt világosítod meg ezzel, mert az ő világossága Istentől való, hanem magadat. Minél jobban akarod, hogy ő lásson téged, annál jobban látod te magadat az ő világosságában.

(4 óra 30 p)

2. Szentek egyessége

1960. május 13. (3 óra 40 p) péntek

Figyelem a természetfölötti felé. Ez a figyelem nem a földiségre beállított életfigyelem, nem is az értelem munkáját segítő eszméleti feszültség, hanem egy harmadik beállítottsága a léleknek az örökkévalóság felé. Az életfigyelem a mindenkori cselekvés kivitelét rendezi. Az értelem figyelme a dolgok földi összefüggéseit, rendjét, az anyag okhálózatát ismeri fel. A szellem figyelme, ez a harmadik, a providenciális okhálózatot érinti meg. Felismeri, hogy a lét nem merül ki a cselekvésben, annak megokolásaiban; mindezen túl más erezetbe kapcsolódik. Ez az a tágabb Valóság, amelybe beletartozunk, amelyben erőink fakadnak, amely körülvesz és éltet bennünket, s amelynek ránk gyakorolt hatásai alkotják azt, amit a Hiszekegyben a Szentek Egyességének nevezünk.

Ez a mi természetfölötti egybetartozásunk. Nem lehet ezt eléggé tanítani magunknak, és nem lehetünk elég kutató figyelemmel erre a valóságra. Mert ha az itteni élet folytatódásának föltétele a két első figyelem hibátlan munkája, a másik életre való előkészülést, sőt annak már ebben az életben való megkezdését ez a harmadik figyelem teszi lehetővé. Akiben ez sorvadt vagy beteg, az igazi lényében nem fejlődik és annak élete, bármilyen legyen is az élet látható része, csak árnyékélet. Nincs meg benne az a szellemi életkeringés, amelyből az életnek minden értéke fakad.

Ezt az életkeringést metaforázza a vérkeringés a testben. Ezért nevezte Pál az Egyházat Krisztus misztikus testének. Az Egyház a Szentek Egyességének földi szerveződése, az egyetlen, amely a szellemiség lélekszövevényeinek útjaihoz hozzáfér, mert csak néki vannak Jézustól rendelt szellemi kincsei, szellemi hatalmai, amellyel hozzányúlhat létünk mélyének titokzatos erezeteihez, amelyeken át folynak az egyes lelkekbe való beömlések az Igazi Élet erőiből. Az Egyház minden „szentség" nevű kincse hozzányúlás azokhoz a kiapadhatatlan forrásokhoz, amelyek az Istenbe kapcsolt szellemiség erőit árasztják a lelkekre. E megnyitásnak hatalmát hagyta itt Jézus és ebben önmagát hagyta itt, mert ezzel tartja életben azt, amit a földön alkotott.

A Szentek Egyességének hordozói gyanánt van mindenki mellé odaállítva az angelosz. Azért kellenek, azért nélkülözhetetlenek, mert ennek az Egyeségnek folyamatos átélésére való Eszmélés kell, olyan eszmélés, mely állandóan éli saját mélyeszméletét és nincsen a pillanatnyi tett köreibe zárva. Az angeloszok a Szentek Egyességének szervei, azok a szüntelenül dolgozó erők, amelyek az emberiséget beleszövik a Mindenséget átható hatalmas szellemiségbe. Ez az Egyetlen Isten Egyetlen Személyének kiáradása az általa teremtett és teremtődő Valóságra. Az angeloszok ezt a Valóságot valami folyamatos és hézagtalan egységgé teszik, és ebbe vannak belemerülve az egyes eszméletek, a személyiségekből áradók, és ez adja azoknak rendeltetésbeli egységét.

A testes lelkeknek ellenállást kell legyőzniök ahhoz, hogy eszmélésük ebbe kielégítően beleolvadjon és ebből merítsen. Elfelednék ezt, ha nem élne velük és bennük egy-egy angelosz, akinek teljes értékű eszmélete megteremti állandó kapcsolatukat azzal a szférával, mely értelmentúli, gondolatontúli egységben van a Teremtő Akarattal.

Ezért kell az angelosznak az „őrizett" lélek mélyeszméletében lakoznia. Persze ez a szó is csak a gondolat emberkedése. „Lakik" a mélyeszméletemben annyit jelent, hogy az én szellemi lényemnek létfeszültségével egybeforrt, annak

lüktetésével ritmusban egy és annak világát látja, éli, irányítja abban az arányban, amint átadja magát.

Egyetlen gátja lehetséges ennek: az emberi eszmélet akaratszabadsága. Ez falat emelhet.

De most nem a befalazott lelkekről beszélünk. Azokról beszélünk, akik nyitva vannak az angelosz felé olyanféleképpen, mint egy eszmélő virág lehetne a napsugár felé. Egy pontig ez a kép is magyaráz. Mert a lélek olyanformán is éled az angelosz sugárzásától, mint a virág a napsugártól, mely a benne éledő erőket természetüknek megfelelő munkára bírja és belőle olyan egyetlent nevel, amilyennek a Teremtő Akarat szánta. Abban már nem magyaráz, hogy a napsugár minden virágra ugyanaz, de az angelosz sugárzása minden emberi lélekhez hozzá van teremtve; vagy a lélek van az angeloszhoz teremtve, mindenképpen egyetlenül egymáshoz tartozónak van teremtve.

Az Angeloszok által válik az egész Univerzum minden testes lelke egyetlen szellemi egységgé. Több mint egység. Szervezet. Több mint szervezet. Mert ez még csak a Biosz, és ami ezen felül szerveződik, az csak a testes lelkekre kapta a társadalom nevet. A tiszta szellemiségnek természetfölötti szövetére nincs szavunk. Több mint nooszféra . . . πνευμα? (Pneuma?)

Nem látni belőle mást, mint a mindenséget betöltő szellemiség szikrázó hatásait, fénylő hálózatát, egybeömlő szeretetáramait, az összetartozásoknak titkos szálait, hatalmakat, igéreteket, jövendőt . . .

3. A három figyelem

1960. május 14. (4 óra) szombat

Az életfigyelem a test figyelme. Az értelem figyelme a léleké. A természetfölötti figyelem a szellem figyelme.

Az életfigyelmet meglátta Bergson. Megmondta, hogy ez a faj figyelme, a testbenlevők létfenntartásának figyelme, a

természettörvény kihasználásának figyelme. Nem az akarat kormányozza, mert adva van, mint állatnak az ösztön, vagy inkább ösztönösség. Ez a megfelelője az életben való eligazodásnak, ez a megélés indukciója, az emberi eszméletnek önfenntartó szerve, amelyből kihajt a logika; az értelemnek ez a felfegyverzettsége, amellyel már bánni tud az akarat.

Az élet áramlásának folytatódása, amelyen először csillan meg a nooszféra, mikor föléje villan a bioszférának, hogy az emberrel beborítsa a földet. Kozmikus erő, melyre a testes léleknek szüksége van, hogy kiemelkedjék testéből és elkezdjen úrrá lenni az anyag felett. Ez a Teremtés színpadaira vitt indukció, mely elkezdi játszani szerepét a törvények megtartásában, értékelésében, kimerítésében, egyre teljesebb átélésében.

Induction jouée, – mint az induction pensée-nak őse, forrása és kezdődése. Innen indul a Gondolat, mielőtt még gondoltatott. Játszadozás a gondolkodás őse. A játszadozás sikere a gondolkodás ősanyja. Nem ősapja, hanem ősanyja. Mert az anyag a valóság méhe, a szellem a spermája.

Az életfigyelem az indukció hangszerén játszik. Az indukció pedig a lét törvényeit énekli. Ez a dal minden élőt egybeönt és mikor teremti, tagolja is a létét. Hangjával irányítja az életnek tetteit az utolsó amőbáig, az önmagára éledő megamolekuláig.

Ettől kezdve a Törvény, mely eddig használatlanul játszadozott, megtalálja önmagát. Még nem nézi magát, az még messze van, de használja magát. Elkezdi új munkára fogni, olyasvalamire, ami az ő eddigi lemenőjével szemben felmenő. Valami többlet kerül a világba, a játék már nem üresen jár, hanem beáll valaminek a szolgálatába. A lehulló, entrópiás játék most éles kanyarral irányt változtat. Már nem önmagáért van, hanem valami másért. Megszületett a cél. A sejtté született megamolekulák első kettőződése a legelőször megjátszott indukció. És az élet azóta tovább indukál. És foly a Törvénynek célramenő játékbavitele egész az

emberig, aki már nemcsak használja, hanem meglátja a törvényt. Ez az út a bioszférától a nooszféráig.

Ez a rápillantás a *lélek* figyelmének születése. A másik a *test* figyelme volt, a test törvényeinek munkáltatása, a mindenség nagy műhelyének tevékeny hatalma, ez a minden élőt mozgató, amelyben először szegődik a lét folytatódásában a múlt mellé a jövendő, – az „ok" mellé a „cél". Az életfigyelemmel kezdődik az, hogy a történés akar valamit. A lithoszférában még nem jelentkezik a jövő. Az anyag mintha még csak tolná előre önmagát. Most azonban elkezdi hívni valami, olyasmi, ami még nincs itt, de jönni akar.

Úgy mondanám, hogy a test figyelme akkor születik, amikor munkájába beleszól a jövő. Ez először csak az életnek önmagával törődése. Kezdődik a vigyázás önmagára; kezdődnek azok a kiváltságos pontok a lithoszférában, amelyekben valami születő önvédelem mutatkozik. Mintha az anyag elkezdene figyelni önmagára. Megnyílik benne az addig csak befelé rejtőző „dedans", ami ott volt ugyan mindig, de még „nem jött el az órája". Mikor pedig eljön az órája, akkor belecsillan a történésekbe a jövendő. Ez az ember filumára szánt életfigyelem csírázása, amelynek sorsa beláthatatlan, végigdolgozza az utat az emberig és minden anyagban lakóban a hiperemberig, vagy szuperemberig.

4. A test figyelme

1960. május 15. (4 óra 15 p) vasárnap

A cél ott van az élet kezdődésében. Láthatatlan cél, de dolgozó cél. Kezd betolulni a jelenbe a jövő. Kezdődik az idő kitágulása. Eddig a pillanat csak szomszédaival érintkezett. Talán csak a mögöttevalóval és csak annyi volt benne a jövő, hogy beletolta a múltat és élte azt az egészen ellazított porlékony tartamosságot, amely nélkül nem lehetne folya-

matosság, tehát elgondolható lét sem. Az élet olyan lépés, mely ezt az ősi, lithoszférikus tartamosságot kitágítja. Az élet tartamossága hízlalja a jelent. Ez új ritmus. Szélesebb, mélyebb, felmarkolóbb. Megnő benne a történés hatalma. Jól metaforázná egy magábaroskadt emberi alak, amely kezdi bontogatni magát és kitárni karjait. Nagyobbat akar, mint eddig.

De, mint minden metaforát, ezt is ott kell hagyni. Vonatkozását kihasználni, aztán otthagyni, mert ha tovább allegorizálok vele, megcsal. Egy pillanatig az Élet szimbóluma volt, mert jó emberszerűleg képzelni és emberszerűleg beszélni. Az ember minden szavával önmagát viszi széjjel a mindenségben. Ez a mindenség beletükröződik, és ő is beletükrözi magát. Ez egyesülés; úgy hasonlít egymáshoz a kettő, mint az atom és a naprendszerek.

Mikor az életfigyelem először a színpadra lép, elkezdődik az, hogy a jövő nem csupán szenvedő elem, nem csupán „le passé mord sur l'avenir", hanem tevékenyen belenyúl a történésbe. A tézisekből merített okfogalmunk kínlódik egy kicsit, de az okfogalom hajlandó kitágulni, mert az élet kezdi kitágítani a jövő felé. A dolgozó cél ez, még nem az elgondolt cél.

Első tette a szaporodás. Az még nem volt a lithoszférában, hogy egyből kettő legyen és így a kettő hatványai szerint népesedjék milliárdokká az az életcentrum, amelyet sejtnek nevezünk. Az eddigi történések csak elfogadtak valamit. Az ezutániakban lesznek már olyanok, amelyek akarnak valamit. Nem tudják még, de cselekszenek. Ebben a cselekvésben kezd el játszadozni a jövendő, és olyasmi valósul, ami még nem volt.

Itt megvilágosodik a teremtés titka. Mi az, hogy teremtés? Az idő játszadozása ez, mely most megnyílik az „előre" felé. Mert útja van, iránya van a történésnek, mostantól fogva bele van oltva olyasmi, ami az emberi eszmélésben majd „szándék" nevet kap és ezzel fonalakat vezet, filumokat rajzol a valóságba, melyeken vissza lehet térni majd a múltba

és annak irányaiból, szövődéseiből extrapolálni lehet majd a jövőt.

Mert törvénye lesz a teremtésnek, újszerű törvény, az ismeretlen célok törvénye, amelyek mint „leendő" ujjak belenyúlnak a jövőből a jelenbe és igazítják azt a jövendő felé. Nem kézimunka ez, nem puszta szövögetés, mint a lithoszfera történései, hanem hasonlít a dallamszövéshez, melynek minden egyesüléséből új hang ered, akár azok a „kombinált hangok", amelyek csak azért szólalnak meg, mert két hang egy és ugyanabba a jelenbe tódult.

Így egyesülnek, társulnak, szerveződnek az Élet filumai, melyeken a célokkal terhelődő történés cselekvéssé szellemül, mert a „szellem"-nek egy cseppje indul most látható munkára, hogy messze utakat járjon meg, túl a mi látóhatárainkon. Elkezd most valamit, amelyen most a színpadra lépett életfigyelem dolgozik első gesztusával, a sokasodással, ezzel a térbetöltő hatalommal, mely előkészíti a soknak eggyéválását a szerveződés hatalmával. Olyan történés kezdődik, mely „figyel" önmagára: cselekvés.

5. A lélek figyelme

1960. május 16. (4 óra 10 p) hétfő

A másik a lélek figyelme.

A testbenélő szellemiség ez, a testhez illesztett, a test igényeivel dolgozó, azoknak kormányzásával, szervezésével, az egész földiségnek a szellemiség útjain való felhasználásával megbízott szellemi valóság.

Ez a figyelem magán hordja az akarat igáját. Kormányozható. Az egész földi berendezkedésnek munkálója. A lélek fegyvere minden testi és értelmi munka végzésében, minden mesterségben és művészetben, minden tevékenységben, amelyben tényező, munkatárs az anyag. Ezzel nézem és tanulom a világot, erősítem élményeimet, dolgozom rajtuk,

szövögetem őket és építem vele a bennem rejlő ismeretvárost, amelyben földi életem alatt járok. Ki milyet épít magának.

Ezt ismeri minden lélektan, le is írják tudományosan, meg is tanulmányozzák a törvényeit, ismerjük feltételeit, segítő és rontó okait. Abból a figyelem-háromságból, mely az embernek adatott, ő a középső és mindkét szomszédjából van benne valami. Az elsőből az, hogy létfenntartó, életfenntartó szerepe is van azon a határvonalon túl, ameddig még az életfigyelem elég az önvédelemre. De az erre való képesség nem meríti ki tevékenységét; nemcsak hasznos, hanem luxusmunkát is végez, mert az ember nemcsak élni rendeltetett, hanem arra is, hogy valamivé, valakivé élje magát, és ezért tágul ki benne az életfigyelem a lélek figyelmévé, mellyel nemcsak használja, hanem meg is látja magát és környezetét. Lehetne azt is mondani, hogy kezdete az önmagára ismerő életfigyelem, amely pillanattól kezdve új látóhatár nyílik meg a lét teremtő továbbadódása számára.

Fejlődéstani szerepe ennek a lélekfigyelemnek az, hogy az akarat irányításával bejárja életének lehetőségeit, hogy mindenütt képes legyen körülnézni, kapcsolni, viszonyítani, okokat látni, célokra menni, szóval eszméletjárta életet szőni. De azzal, hogy erre képes, túlmegy ennek a feladatnak keretein és mert lát, nemcsak tapint, megpillanthat valamit a harmadik figyelem birodalmából is, ebben válik részesévé a szellem figyelmének.

Nem láthat odáig, ameddig ez a harmadik lát, amely már kezdi kibogozni az anyag kötelékeit, de felismeri, hogy az ő emberies figyelmének határain túl van valami, hogy ez a valami talán több, mint az ő egész, beláthatatlan birodalma. Megsejti azt is, hogy másrendű és magábaöleli, legalább is képes magába ölelni azt, amit az a harmadik figyelem, a szellem figyelme megpillantott.

Az akarat fordíthatja ezt a figyelmet a harmadik figyelés munkája felé, megpillanthatja vele annak hozadékait, sőt előkészítheti annak munkábalépését, – mert az már ismét

nem az akarat szolgája. A lélekfigyelemnek ez a saját határain túllátó képessége az, ami közösséget támaszt a második és harmadik figyelem között.

Ezzel a közbülső szereppel kapcsolja eggyé, egyetlen életté az eszmélet munkájában a két szomszédos figyelmi munkát, és valóságban együtt, egyidejűleg, egymásbaszőtten dolgoznak az eszméletben. Mikor az elemzés szétválasztja a dolgokat a megértés kedvéért, újra vissza kell tenni azokat egységükbe az egységes látás kedvéért. Az eszméletet munkáló három figyelmi tevékenység egyetlen eszmélést teremt, melyben vonalaik a saját útjaikat járják.

Valójában ez a hármasság akkor lesz majd világos, ha megpillantottuk a harmadik figyelemnek munkáját, mely az első kettőnek a szellemi lét felé való kiteljesedése; és az első kettő is csak általa érthető.

6. A szellem figyelme

1960. május 16. (22 óra 22 p) hétfő

Az első kettőnek kiteljesedése? A szellemi lét felé? Mit akar ez mondani?

Ha kiteljesedésről beszélek, meg kell mondanom, milyen vonalon. Mert minden valóságnak számtalan szála van, erezetek futnak benne, az élet cselekvéseinek pályái és ha valami teljesedik, tudni kell, miben teljesedik. Miben válik még teljesebbé önmagánál? Mivel lépi túl saját határait, hogy mint minden igazi fejlődés, ne csak újfajta összetétel, hanem izig-vérig való megújulás is legyen.

Maga a művelet válik teljesebbé. Vagy a műveletnek tartománya lesz tágabb, talán határtalan? Vagy a művelet minősége tökéletesül azzal is, hogy új módon nyúl a valósághoz, azzal is, hogy új valósághoz nyúl?

Az életfigyelem a faj figyelme volt. A lélekfigyelem az egyén figyelmének mondható. A szellemfigyelem vajon mi?

Nem az a kollektív figyelem, az a szociális figyelem-e, amely nem csupán az emberi societas területét járja be, hanem azt is, ami ennek az emberbe oltott ellenállhatatlan társuló vágynak forrásául szolgáló nagy szellemközösség?

Lehet-e megállani az embert félelmetesen kormányozó társulásvágynál, amin kultúrák véreznek, országok csonkulnak, társadalmak bomlanak és egyének milliói hullanak el? Ez a kívánatos és egyszersmind rettentő kényszer, mely nyájakká sodorja az egyéneket és pusztulás árán épít, halálok árán szül és egész nemzedékek fölött tartja a pusztulás kilátásának félelmetes sátorát? Ez az építve gyilkoló és gyilkolva építő kollektivitás, mely minduntalan feladja vagy eladja az egyént, és amelybe belefulnak emberi létek az értelmetlenség látszatával és a kérlelhetetlenség valóságával.

Ezt nézi az a harmadik figyelem? És ha nézi, hogyan nézi? Mit lát benne? Elég ez önmagának? Van abban felfoghatóság, hogy egy gondolat a rombolásig őrjítsen egészen félelmetes méretű embergyűjteményeket? Megláthatja-e ez a harmadik figyelem annak a titkos kéznek a munkáját, mely láthatatlanul éri utól a fejlődésbe sodródó kultúrákat egymásnak szegezve őket úgy, hogy mindenkinek csak abban legyen igaza, amit a másikban megtagad? Mert itt olyasvalami dolgozik, ami szenvedélyesen keresi és nem találja önmagát és mindkét oldalon, mikor keresi a maga igazát, halmozza rá a lehetetlent.

Vajon ez a társasság nem mutat-e önmagán túlra? Nem azért van-e az emberi szellembe beleoltva ez a harmadik figyelem, hogy meglássa vele, mennyire nem az egyes emberpéldányok társulása az elsődleges tény, hanem a bennük élő szellemiség eredeti egysége az alfa és az egyéni eszmélések csak azért keresik egymást, mert eredeti egységükből szóródtak széjjel és az együttesség az eredet, a szétszedődés a leszármazott, és a szétszórtak csak azért kénytelenek társulni, mert keresik eredeti egységüket.

És akkor a társulás nem valami új, hanem a legrégibb, az ősi, az Istenig visszamenő, és akkor a társadalomnak az vol-

na végső magyarázata, hogy a lét Istenből áradott és oda folytonosan és minden úton-módon vissza kell térnie. A Mindenség processziója, mely egyéneket termel, megindul a konverzió felé, mikor társulni kezd és társulni kénytelen és egész története egyénben, fajban, társadalomban, országban, a Föld egész népében, planétánkint a Világegyetemben sem más, mint ennek a Processziónak és Konverziónak játéka és ezt kell annak a harmadik figyelemnek észrevennie, amelynek birodalma túlárad, – mert ő maga túlnézett – a pusztán emberi síkokon . . .

Emberi oldalról nézve nevezhető volna szociális figyelemnek, mert olyanféle, mintha az egyesülés, szerveződés, szerves halmozódás eszméleti látványa kedvéért alakulna. Alulról felfelé nézve ez is a szerepe, mert mikor még ki nem teljesedett, csak halad afelé, akkor így látszik kinőni az egyéni eszmélés munkájából. Az egyéni eszmélés figyelme, a középső, még az akarat szolgálója, azonban nem tud magától, másrendű segítség nélkül odáig teljesedni, hogy a harmadiknak területét egészen átlássa. Csak a határait érinti abban, hogy az egyes eszméletekben szociális öntudat ébred, s a két figyelemnek ezen a határvonalán az egyéni eszmélet akaratmunkájának határain megáll.

Aztán az, ami a figyelem e harmadik rendjéből az emberi eszmélésben megfér, az már nem esik az akarat tartományába. Mert arra tartozik már, ami az anyagos léten túláradó szférából való. Már nem függ az eszmélet személyes lendületétől, hanem az a tágabb szféra sugározza bele, amely már nem az egyéni eszmélés függvénye, hanem az egyéni eszmélés annak függvénye, és a természetes figyelés területén messze túláradó világ erői hatnak és dolgoznak benne.

A szellemiség új körzete ez. A testetlenek munkája az anyagbarejtőzőkön innen veszi forrásait és ebből a szellemközösségből származik az, hogy a természetes figyelem határterületén megjelenik a társas eszmélés lehellete. Még nem tiszta, még nem egészen átértett, még nem ismeri eredetét a szellemiség felől, csak az anyag felé fordított arcokat látja és

úgy dolgozik, hogy bárhogyan viszonyul, mindenképpen ez az arc áll feléje, mint ahogyan a holdunk mindig ugyanazt az arcát fordítja felénk, a másik arc meglátásához már el kell hagyni a földet . . .

Így kell figyelmünkkel is elhagyni a földet ama Harmadik Munka felé, melynek folyamán rá lehet pillantani a másik arcra, amely a szellemiség felől látható. Oda azonban nem küldés, hanem hívás kell, nem múlt, hanem jövendő kell.

Most olyanformán vagyunk (gondolataink e pillanatában), mint mikor egy tevékenységnek két szélső értékét és tartományának (végtelenbe nyúló tartományának) alsó határát látjuk. A kezdődés látszik, a folytatás a végtelenbe vész.

Mert a természetfölötti figyelem tartománya már beláthatatlan. A szellemiség arca már nem hasonlít a hold másik arcához: a társulás tapasztalatának eszméletünkre ható forrása már a végtelenbe vész és leborul, lehajlik és saját korlátozottságunkba zár, mint a kéken ránk boruló láthatár. Nincs kapuja, csak nyílva zárul és zárva nyílik előttünk, mikor haladunk, nőni is tud, ha szellemi erőkifejtéssel távcsövezzük, de a saját erőforrásaink nem elegendőek hozzá. Akaratunk eléri határait és csak a lélek teljes átadottsága nyitja meg eszméletünk számára azokat az erezeteket, amelyeken át ez a figyelem a maga teljességének tudatára ébred.

Ennek tekintete a tér és az idő végtelenje felé irányul. Belenéz abba a Valóságba, amelyből a Teremtés kiárasztott bennünket. A hittudomány a lelkek egységéről beszél a moralitás terén, s ennek az összetartozásnak metafizikai egység az alapja. Ez a mélységes összetartozás indítja el a létünk felé irányuló történéseket és ez a metafizikai egység alapozza a morális egységet.

Mondjuk ki a szót: ez a figyelem a miszticizmus figyelme. Ajándék. Nem megy a Szentlélek sugárzata nélkül. „Tebenned higgyük a Szellemet" – írja az Amor Sanctus, probálgatván mindezt emberforma képekbe önteni és elgondolni. Őt, ki minket képére és hasonlatosságára alkotott, elgondolni Őt a mi képünkre és hasonlatosságunkra.

Ez a törekvés a harmadik figyelem. A természetfölöttire irányuló figyelem, mely azt, ami itt van, átvetíti az Ott-ra pedig az nem is „ott" van, hanem benne van az „Itt"-ben. Benne van, mihelyt ez az ajándék-figyelem megnyílik és elkezdi tárni egyre szélesebbre táruló öleléseit a Tér, az Idő, az Erő, a Szeretet végtelene felé.

Így kerül rá erre az életre az örökkévalóság pecsétje. Minden le van bélyegezve a Mérhetetlenre és a Múlhatatlanra és minden pillanatom betölti az örökkévalóságot, mert nem múlhatok el soha és ez az, amit ezzel a természetfölötti figyeléssel éreznem kell. Eszmélésem egy-egy megvillanása ez, amelyben érzem, hogy benne vagyok a Gondviselés okhálózatában; ki nem léphetek, mert nincs hová, mert ez betölti a Mindenséget és énekel az Idők előttől az Idők utánig. Benne vagyok, és mikor egyeztetem vele akaratomat, akkor kezdek szabadon járni a Mérhetetlenség színpadán.

Ezen a figyelésen múlik minden. Akaratomtól nem függ, de kéréseimtől, vágyaimtól igen. Kéréseimre és vágyaimra válaszul pedig pontosan annyit kapok belőle, amennyi, és olyat, amilyen – pontosan az én alkatom igényeihez van mérve, az én formámhoz, méreteimhez illik, rám van szabva, mint a rendelésre készült öltözet. Csakhogy nem rendelésre, hanem könyörgésre készült és nem öltözet, hanem idegzet és vérkeringés. Úgy hívják, hogy karizma.

7. A jövendő vonzása

1960. május 18. (3 óra 30 p) szerda

A harmadik figyelemben dolgozik az örökkévalóság súlya. A jövendő vonzása. Súly felfelé.

A súlyát az teszi, hogy végtelen. Tudnom kell, hogy minden véges pillanatomon a végtelenség erőtényezői feszülnek. Nemcsak a környező pillanatok mögöttes és előttes vektorai, hanem a „honnan" és „hová" beláthatatlan erői dolgoznak minden élménykörzetemben.

Másképp nézek az életemre, ha ezt belegondolom. Benne van ugyan akkor is, ha nem eszmélek rá, de másnak látom, másnak élem, ha ráeszmélek. Ebben áll a gördülő életnek pondus aeternitatis-a. Nem értem enélkül sem életemet, sem önmagamat. Valamit értek ugyan belőle, mert a tények és tettek földiségben való kapcsolódásai is értések, de ebből az értésből hiányoznak az igazi okok.

Ezek az okok a szellemiség okhálózatáról valók, azok pedig, amelyeket földiségemben tapasztalok, az anyagiság oksorozataiból. Ezek sem olyan láncszerűek, amilyennek az egyszerűsítő elme őket látni szeretné. Ezek is mindig teljes összességek, együttesekből fakadó együttesek, és mindenikben ott világosodik egy-egy pont, amelyet értelmem *ok*-nak kinevez és a többire nem lévén tekintettel, azzal magyaráz. Ezt elég sikerrel lehet tenni az okok birodalmában, de nem lehet a nagybetűvel írt Okok országában.

Ezeket, mert szellemiek, nem lehet felhasogatni, hogy egy részük képviselje az Egészet, hanem mindig az Egész átélést kell oknak tekinteni. Nehéz megmondani, hogyan válik ez az egész eszmélésnek átvillanyozójává, hogyan acélozza az akaratot, hogyan táplálja a hitet, a bizalmat, hogyan változtatja meg az időbeli és térbeli környezetet és hogyan újítja meg az egész embert.

Ezt meg kell próbálni. Ez annyi, mint a lezárt látóhatár megnyílása. Mintha a lehajló égbolt félgömbje, melynek közepén állunk, felemelkednék felettünk és kilépnénk a gömbalakú skatulyából. Megnyílik minden körös-körül. Mert más szem néz most körül, olyan szem, amelynek látását nem fogyasztja a távolodás. Ez a szellem szeme, a bennünk lakóé, a bennünket alkotóé, a létünket folyton táplálóé, a hozzánk rendelt szellemi Valóság szeme, a számunkra kiosztott, személyiséggé formált és hozzánk kapcsolt életadag a Teremtő Isten folytonos ajándékozásából, ez az Angelosz szeme.

Akkor látom életem értelmét, ha az Angeloszom szemével nézek. Ez a Szem az, amely túllát a rám boruló láthatá-

ron. Ez a Kéz emeli le rólam az égbolt kék skatulyafödelét, hogy ne a végesben, hanem a végtelenben érezzem magamat. A Kéz nem kéz, hanem cselekvést jelent. Ő cselekszi azt, hogy túllátok önmagamon és lakóhelyemen, és megmutatja, hogy a föld csak szobám, mert lakóhelyem a Mindenség. Hogy kicsiségemben közöm van a Végtelenhez. Hogy minden csak illúzió, ami lezár, mert a Valóság nyitott mindenfelé. Az anyag bezár, a szellem megnyit, és ez a körös-körül való megnyílás az eszméleti képe annak, amit a tapintás nyelvén „pondus"-nak nevezünk. Értelmünk a tapintás nyelvén beszél, szellemünk pedig a látás nyelvén próbál hozzánk szólani. A tapintás szűkre zár, a látás tágra nyit és mindkettőnek a nyelvén ugyanazt hallom: amiben élek, az több mint én, nagyobb mint én, része vagyok a Végtelennek, mert Benne élek és mozgok és vagyok . . .

A természetfölötti figyelésnek ilyen nyitott a látóköre. Nem látóhatár, mert nincs határa. Kör, amelynek sugara végtelenül növekedik és ezzel a sugárral tágulok a körülöttem egyre növekedő jövendő felé. Ez a jövő már nem fonál, hanem egy körém növekedő világ.

Mindegyikünk ilyen növekvő világ közepén áll. Aki falat von maga köré, ám lássa . . . Lehet behunyni a szellemszemet. Lehet elvetni a „pondus"-t. Nem hordom. Nem nézek. Mit csinál akkor az Angelosz? Van-e hatalma betörni az akaratszabadság birodalmába? . . . Imádsággal lehet . . .

Lehet megnyitni a lelkek köré növekedő világot. A jövő jelenléte szélesedés, kitárulás, határtalan növés. Körös-körülről belém sugárzik, ami még nem vagyok, de majd leszek. Mindenhonnan erő száll belém. Mintha célpontja lennék az Eljövendőnek.

Mikor angeloszom felemeli rólam a záródobozt, egyszerre megváltozik egész lényem. Megtudom, hogy ki vagyok. A végtelenség közepére tett egység vagyok és szüntelenül halmozódnak bennem a határtalanság üzenetei – mert a természetfölötti figyelem munkához látott.

Ez a figyelem Angeloszom hatalmában áll. Nem én kor-

mányozom, hanem ő. És a megnyílás pillanataiban tőle és általa tudom meg életem értelmét. Általa dolgozik rajtam „Aki megújítja a föld színét". Engem is.

8. Pneuma . . .

1960. május 19. (3 óra 50 p) csütörtök

Az angeloszok a Szentszellem munkásai. Emberlelkeken dolgoznak és ehhez a munkához állandóan tele vannak az Isten Szellemének lehelletével.

Jézus rálehelt tanítványaira és azt mondta: vegyétek. A lehelletnek ez a nagy szimbóluma valóságot hordozott. A rálehelés az embernek szólt, és beletétetett a lelkek fölött való hatalom. Az apostolok egyszerű gyermeklelke a lehelletet vette, de angeloszaik tudták, hogy most mi közlődik velük. Hogy most ezek a rájuk bízott választott lelkek megújultak, a többi lelkek fölé emeltettek és égből szállott erkölcsi hatalom fölséges tartói lettek. Az angeloszok érezték a beáradást, megteltek a megbízatással, meglátták a célt és az eszközöket, és átütött rajtuk az isteni üzenet, melynek mostantól fogva megújult szolgálatában állnak.

Az emberi tapasztalatvilágból ez a *pneuma*, ez a lehellés, sóhajtás, fohászkodás, ez a legjobb megközelítése a szellemiségnek, és nem is tudunk ennél jobb képet találni annak elnevezésére, aki „megújítja a föld színét". Egyetlen hasonlítás még az elfordulás minden anyagitól, bezárulás minden elől, ami külső, – szándékos befelé fordulás, hogy ott mindent megkeressünk, amit a külsőtől nem látunk, mert elkápráztatja szemünket és a káprázatok betakarják a valóságot.

Mindig az anyag semmijére volna szükség, hogy megsejtsük a szellem valami-voltát. Ezen a határvonalon találkozunk angeloszunkkal. Mikor elfordulunk az anyagtól, mindig vele találkozunk. Az így keletkező csendben az ő lépteit halljuk. Ott jár a lelkünknek abban a legbelső otthonában,

ahová a Szentszellem üzenetei szólnak és átveszi azokat. Ott énekel azoknak a lelkében, akiknek „fülei vannak a hallásra" és akik felfigyelnek erre a dalra, mely alatt az örökkévalóság orgonapontjai zúgnak.

Angeloszom tudja, mit kell tennie ezekkel a végtelenből reám szálló üzenetekkel, ő az én karizmáim kivitelezője, neki kell azokat lelkem számára előkészítenie; és az ő szellemszeme áttekinti az én szellemiségem föltételeit, belső erezetét és mindent úgy cselekszik velem, amint hallja, hogy cselekednie kell.

9. Szent-Szellem . . .

1960. május 20. (1 óra 30 p) péntek

Az Isten Szelleme, az az ígért Vigasztaló, aki „eszünkbe juttat mindent", nem magától mondja, amit mond, hanem „amint hallja". Ott van ez, ahol a „jobb nektek, ha én elmegyek".

Mi ez a „hallás"? Ez a mondása valaminek, amit „ nem magától" mond az, aki mondja? És az a sok emlegetése annak a hallásra való fülnek, ami talán mindenkinek nincsen, mert a szó azokhoz van intézve, akinek „fülei vannak a hallásra". Mi ez a „nem magától" való beszélés, hanem a ráhallgatás valamire? Mi más ez, mint másik képe annak a közlő lehellet mögött rejlő szellemi valóságnak, ami egységes közegbe vonja a lelkeket és amelyből csak a bűn erőszakával lehet kiszakadni?

Ez a ráhallgatás még szellemibb, mint a lehellet. Mert ez a külső világ előtt leeresztett függönyök mögött is kapcsol; mert olyanféle közegbemerülés, mint a „Benne élünk, mozgunk és vagyunk", igen, Valakiben, aki körülvesz, belénk ömlik, eláraszt, nem léphetünk ki belőle. És e Valakin belül, aki az egyetlen igazán levő Valaki, és aki ajándékozza a Létet annak minden fokán mindenkinek, ezen a Személyiséggé

cselekvődő „isteni közegen" belül a külső felé behunyt szemünket hangok igazítják. Közöttük olyan egység van, mint a levegőhordozta hanghullámokba merült hallószervek között, mert ebben a közegben üzenetek járnak keresztül kasul és kiki meghallja a magáét, mert minden léleknek megvan a maga hullámhossza, amelyen hívják, mikor éjszakájában megcsendül az ébredés. Hullámok erezetei futnak itt, és senki sem marad üzenetek nélkül. A lélekre boruló Szellem hallása ez, amelyben mindenik megkapja az Örökkévalóságnak életkeringésében a neki jutó, a számára rendelt életadagot, és mindenki használhatja ezt a magáét továbbadás nélkül. De vannak az átvevők között nemcsak használók, hanem beszélők. Üzeneteik nemcsak nekik szólnak, hanem sokaknak. El kell mondani őket. Az üzenetben több van, mint amennyi saját lelküknek kell; azért kapták, hogy ne zárják magukba, hanem valamely nyomon az embertestvérek, lélektestvérek tulajdonaivá tegyék.

Ezeknek megbízatása van. Ezek azok a lelkek, akik a szellemi hierarchia minden fokán felvonják függönyeiket eszmélésük színpada előtt. Valami jutott nekik abból, hogy amit mondanak, „nem maguktól" mondják, azt mondják, „amit hallanak". Mert a Szellemiség Univerzumában olyan helyre vannak állítva, ahova kisugároztatni való hangok hallatszanak. Ezzel a maguk miniatürjében utánozzák a Háromság egymásrahallgatását és füleiket megnyitják a hallásra.

Aki így „mondja, amit hall", az ezt nagyon egyszerűen teszi. Nem veszi körül semmiféle látványosság, legalább nem szükséges, hogy körülvegye. Ha megvan, csak mellék-tünemény. A lényege akkor is az, hogy nyitva áll a lélek hallószerve, és a hallott szavakban a természetfölötti beszél a természet hangján. A hallószerv, amely felveszi, nem a testé, hanem a léleké, mely a szellemiség közegébe van merülve és megnyílik annak hullámaira.

Mikor így megnyílik, akkor szokta szavainak köntösébe öltözteti hallomásait. Maga a hallomás nem szó, nem mon-

dat, hanem valami azelőtti, valami, amiből emberi eszmélésben a szó, a mondat születik. Az üzenet nem betű, hanem áramlás a lélek felé. A betűköntöst az elfogadó eszmélés ölti rá és az emberek számára való továbbadásban már ebben az öltözetben jelenik meg.

Ami az üzenetből nem veszi fel a szó köntösét, az kizárólag az átvevő léleké, annak nem kell más eszméletbe költöznie. A kiváltságosak mindig beszélnek szavakba nem foglalhatóról. Ez az, ami csak nekik adatott, mint az igazi Létről meggyőző erő, amelyből mindig merítenek, csak rá kell pillantaniok. Ezekhez nem fér a szó, mert ezek ama „szem nem látta, fül nem hallotta" világból valók, ahova testbenlakó csak kivételesen juthat el és mikor visszajön onnan, – bármennyire világos volt is az előtte az átélés pillanatában – már nem tud beszélni róla. Hordja magában mint megnevezhetetlen emléket, életének szikrázó pillanatát, amelyben a hallottak valósággá lettek számára.

Ez a lelki hallás a Szentek Egyességének közlekedési hálózata. Isten nem korlátozta ezt a Háromság belső életére, amelyben ragyogó kiteljesedettségben öröktőlfogva és örökkéáradóan dolgozza az Actus Purus-t, nem, mert képére és hasonlatosságára akart szellemeket, lelkeket, embereket és „Magából" adott nekik, hogy ők is legyenek. És a maga Egységének képére és hasonlatosságára terítette ki saját mivoltának eszméletekké áradását és közöttük úgy futtatott szét és járat örökké karizmatikus üzeneteket, mint ahogyan a Háromság örökösen tette. Ebben a nagy Egységben a Háromság közlekedő szálai vannak kifeszítve, lélekről lélekre járó közlekedő utakká téve az emberi eszmélésnek áttekinthetetlen finomságban, szövevényességben, – amelynek találkozó pontjain üzenetek szólnak azok számára, akik azzal a természetfölötti figyelemmel hallgatják őket.

10. Az Úr kitárta karjait

1960. május 21. (4 óra 10 p) szombat

A Mindenségbe kiárasztott lelkek a hozzájuk tartozó tiszta szellemekkel együtt megismétlik a Szentháromság egységét. A Háromság időtlen és tértelen Egységének széjjel szállása ez az Időben és a Térben. Az, ami az Örök Egység önmagába merülésében valóság, most más feltételek között valósul tovább, mert nem akart egyedül lenni. Kitárta maga köré a határtalan teret és kiárasztotta a szüntelenül táguló időt. Ami be volt zárva az ő egyetlen hármas Valóságába, azt a belőle fakadó szellemiségekkel és a rájuk bízott testes lelkekkel most „világ"-gá valósította és ezzel megteremtette a szellemiségek társadalmát, hogy azt az anyagba vetítse és planétáin életek fakadjanak.

Ennek az óriási Egésznek hasonlítania kell hozzá, de ez nem megismétlése a Teljességnek, hanem utánzása az ő létmódszereinek, felhasználása a Háromság Egységében felhasználódó és számunkra érthetetlen egymásbaolvadásoknak, amelyek, mikor beletükröződnek az anyagba, akkor a szellemiségek összetartozása lesz belőle. Parányi utánzatok szállnak széjjel és töltik be a Teret, talán nem is volna Tér, ha előbb szellemek nem születtek volna az Örökkévalónak méhéből és talán a szellemek megteremtéséből fakadt a tér a majdan abba beleteremtődő anyag számára. Minden egyes tiszta szellemiség egy-egy istenutánzat, mind az Ő Képére és Hasonlatosságára jelenik meg és teremti tovább a saját valóságát, mert a lét mihelyt kezdődik, nem passzív, nem tétlenkedés, hanem folytatódó Tett, az Örök Fényből kilépő és elolthatatlan Szikra, mely abban hasonlít eredetéhez, hogy a Létbe való kiszállása már nem teheteten folytatódás, hanem tevékeny teremtődés.

A teremtődés folytatása Isten munkájának, mely az egyes szellemiségben a megteremtéssel veszi kezdetét. Minden egyes szellemiség öröktől fogva él Isten rágondolásában és

teremtésének pillanatától fogva él saját magának tudomásulvételében és magáragondolásában. Ez a magáragondolás megkapja a teremtés, a megújulás, az Idő átéléséből fakadó megismételhetetlenség folytonos haladását és azt a jelentágító hatalmat, amely magára borítja múltját és jelenébe olvasztja jövendőjét, vagy talán jövendőjébe önti múltját és jelenét.

Van valami ijesztő is ebben az érthetetlenségben. Az értelem ott áll a saját határain, de azokat seholsem lépheti át. Az emberi elme mindig nagyon megérzi ezt, valahányszor megkísérli megtávcsövezni a birodalmán kívül levőket és meg kell állania a „titokzatos", a „felfoghatatlan" előtt. Félelmes az, hogy van ez a határ, valami elrémítő befalazottság érzetével jár és a szellemiség határtalanságvágyának ellentmond. Ez az ellentmondás fáj, ez a bezártság valami rendellenes, valami szinte lehetetlen, és ez a szembeszállás a szellemiség olthatatlan vágyával a világot ismerő kitágulás felé a börtönbezártság érzetével jár.

Ez a fájdalom emberi. A tiszta szellemiségek ebben nem részesednek, mert számukra nincsenek meg az emberi értelem korlátai. Ezek a korlátok az anyagosságból épültek és a testes lélek megismerései számára készültek. Ezeknek áttörésére a testes léleknek más képességek állanak rendelkezésére, amelyek nem függnek akaratától, hanem megajándékoztatások a korlátokon túlról.

Ezek a megismerések a szellem figyelmének hozadékai, amelyek úgy néznek ki a Mindenségre, mint a hajó-korláton kihajlók az Óceánra, mely Határtalanságba öltözteti őket.

Ez a kifelé pillantás önmagunkból az ajándék, amit a Teremtésben mellénk, belénk rendelt tiszta szellemiség látóképessége éltet bennünk. Élő ajándék, nem olyan, mint egy szeretetcsomag, hanem olyan mint egy csomag szeretet, mely a Lét Szerelmével önti belénk azt a látástöbbletet, amelyre sóvárog egész valónk.

Értelmünk azért nem lát túl korlátain, mert hideg. Az értelemben magában nincs tűz, az egyedülhagyva hideg ma-

rad. A tiszta szellemiségek ezzel szemben égnek a szeretettől. Az isteni erősség lángokat dobott beléjük: azon a Pünkösdön, meg is mutatta lángjait az emberszemeknek. Ezekkel a lángokkal kell az értelmet felgyújtani, és ez a „gyújtogatás" a testes lélek mélyeszméletében lakó Angelosz feladata.

Ez a tűz nem a pusztító tűz, hanem a termelő tűz.

– Mi mást akarok, mint hogy égjen? . . .

Mikor az ismeret ebbe a Tűzbe kerül, abba a Tűzbe, amit Ő hozott a földre, akkor kezdődik a testes lélek hatalmas kiteljesedése, mint a Napsugár tüzéből az Élet.

11. A szellem tüze

1960. május 22: (23 óra 49 p) vasárnap

Ez a harmadik figyelem nem élhet meg a szeretet tüze nélkül. Mint ahogy nem lehetetlen, hogy magasrendű szellemiségek tartózkodjanak olyan égitesteken, amelyeknek hőbeli föltételei az anyagos lélek életföltételeinek ellentmondanak, éppen úgy nem lehetelen a természetfölötti figyelemnek olyan belső lélektűzzel való átitatása, amely egészen más világosságot teremt benne, mint az, amellyel az értés hideg figyelme dolgozik. Mint ahogyan az átizzított anyaggal is lehet kapcsolatos a szellemi lét, ha nem is testekké sűrítve lakásukat, ugyanúgy lehetséges ennek a hideg figyelemnek egy olyan átizzítása, mely még megfér az emberi lélek képességeinek határai között és mégis bele tud már világítani a Végtelen portikuszaiba és ott felfedezni másrendű igazságokat, mint amelyek a hideg megértés útjairól valók.

Valami ilyen tűz, amiről az a Szent Ajak beszél, amikor mondja: „azért jöttem, hogy tüzet hozzak a földre és mi mást akarok, mint hogy égjen".

Talán nincs is más különbség a figyelés második és har-

madik rétege közt, mint ez a tűz. Mikor a természetes figyelem felgyullad, akkor a természetfölöttibe lát. Az a tűz megoldja merevségeit, felszabadítja a hideg térformák alól, segíti kilépni a dimenziók kereteiből. Olyasmi ez, mint János szavában hegyek lebontása, mélységek kitöltése, szögletek legömbölyítése, keménységek meglágyítása, ellenállások felolvasztása.

Tűz ez, már mondtam, de nem romboló, hanem teremtő tűz, amelyből másrendű élet fakad, mint azé, amit eléget, és égési termékei magasabbrendűek, mint az égés előttről valók.

Eggyel több ellentét anyagi és szellemi történések között. Jézus azért használta a *tűz* szót, mert metaforázni akart és az anyag szimbolisztikájával akarta magyarázni a szellemet. Az anyag történései közül a tűz az egyetlen közismert folyamat, amelyben a meglevő bomlásnak indul és más valamit termel. A tervtelen tűz rendesen alsóbbrendűt termel; fa helyett tűnő gázokat és hamut. Az ember ezt úgy hívja, hogy „pusztít". Az anyag magárahagyott tüzei általában ilyenek.

A szellem tüze más. Neve azért azonos, mert az is megbontja a készet, támad ez is, idomít ez is, de nem az anyag hulló vonalán, hanem a szellem emelkedő vonalán. Ez a tűz nem leszálló, hanem emelkedő folyamat. Az a természete, hogy ami marad belőle, az értékesebb, mint amit meggyújtott. Elégetett valamit, de úgy, hogy égési termékei magasabbrendűek, mint a lánggal megtámadottak voltak. Ha ez a tűz az emberi figyelembe költözik, azt átbűvöli, új munkára serkenti és anyagnéző figyelemből szellemnéző figyelemmé alakítja.

Ez a tűz jelenti a figyelt dolog szeretetét. Azt lehetne mondani, hogy az értelem figyelme csak nézi a maga tárgyát, ez a figyelem pedig szerelmes a valóságba. Az emberi elmében halványan próbálkozó intuíció mécse ad valami homályos megérzést erről a képességről. De teljes megvalósulásában csak a misztikus megajándékozottságú lélekben él.

Az a megismernivaló, ami ennek a figyelemnek tárgya, igényli ezt a tüzet. A puszta ránézés nem elég a felismeréséhez. Beleolvadás kell, és ehhez való a tűz. Az nemcsak szemlél, hanem azonosul, beleszűrődik, s ehhez nem állhat keményen mint tárgy tárgy előtt, a maga témája előtt, hanem azzal egyesülnie kell, asszimilálódnia vele, és beleömlenie annyira, amennyit megbír belőle.

Ez a megismerésen felül van, ez több mint „ismerni", ez annyi mint találkozni és a találkozásban mindenestül egymásbaömleni. Ilyen lehet a tiszta szellemiségek rendes érintkezésformája. Persze az embernyelv „érint"-kezésnek mondja, mert csak kemény körvonalak egymáshoz kerüléséről tud és ez neki a „talál"-kozás. Ha angeloszok nyelvet alkottak volna (nincs szükségük rá!), az semmiesetre sem ezekkel a képekkel élt volna, talán egybeömlésnek és szétszivárgásnak nevezte volna a találkozást és az elválást. Ilyen képességekkel az eszméletek közlekedése egyszerű, természetes, és nem az egyesülésre (a találkozásra), hanem az elhatárárolódásra kell külön erőkifejtés.

A harmadik figyelem tehát ez a feltüzelt látás. Hatalma onnan van, hogy tudja: amit meg kell látnia, az szeretnivaló, az átölelnivaló, – nem hideg látvány. Azért nem is jó szó a „szemlélődés". Csak az emberlélek vizuális természete súgja; sokkal hivebb szó az „azt mondja, amit hall". A hallás sokkal spirituálisabb érzékszerv, mint a látás; művészete, a zene, sokkal anyagtalanabb, eszméletutánzóbb, mint a szem vagy a tapintás művészetei. Milyen szellemies szerelmet tud egy mélyeszméletből fakadó zenei alkotás a lélekben kigyullasztani! Az az Örömszimfónia hogyan lobog!

12. Az érthetőség határain . . .

1960. június 5. Pünkösdhétfő

Mindig az érthetőség határaira hív az elmélkedés. Ott vannak azok a kérdések, amelyekre a szellem figyelme felel. Valami rokonság van abban a kijelentésben, hogy az agy

nem emlékező, hanem felejtő műszer, és abban, hogy a tisztán szellemi valóságoknak nem a találkozáshoz, hanem az elhatárolódáshoz kell erőkifejtés. Közbül van az a mondás is, hogy a telepatiában nem azt kell magyarázni, miért *van*, hanem azt, hogy miért nincs mindig . . .

1960. június 20. (5 óra 40 p) hétfő

Az érthetőség határain . . .

Az emberi gondolkodás fejlődésében milyen jól látszik, hogy az értelem a szilárd testekkel való bánásra van beigazítva. Milyen tisztalátás ez Bergsonnál! Az emberi eszmélésnek ez a pólusa olyan munka, amelyet a mesterember tevékenysége szimbolizál. Mikor ezt átviszi a szellemibe, akkor értelem lesz belőle. Azért van megelégedve az értelem, mihelyt sikerül valamit részekből összeraknia, az együttest szerkezetileg áttekintenie. Milyen jól megpihen abban a gondolatban, hogy az emlékek az agysejtekben ülnek és ha a sejtjük megbetegszik, elkopnak vagy eltűnnek! És milyen egyszerű dolog a gondolatközlést úgy érteni, hogy a szavakhoz eszmék ragadnak és ha a szót átküldöm a másik fülbe, a hozzáragadt eszme beugrik a másik eszméletbe, hogy ott a többinek társaságában forgolódjék! Milyen könnyű a telepátiát úgy fogalmazni, hogy az egyik agy sugarakat küld a másik agynak és ott olyanforma valóságot kelt a benne lakó eszmélésben, amilyenek azokhoz a sugarakhoz tartoznak, s ilyenformán az agysugárzás eszmét is dob a másik eszmélésbe!

Mégis mindez milyen távol áll az igazságtól! És távol is marad, ha nem vesszük le róla a cselekvésre született emberi gondolkodás bilincseit . . .

A szellemi valóságok természete nem az elhatároltság, hanem az eggyéolvadás. Nem az, hogy elzáródjanak, hanem hogy megnyíljanak. Nem az, hogy egyenkint legyenek, hanem hogy egymással legyenek.

Ezért van az, hogy minden, ami a testes eszméletekben magyarázatot kér az értelemtől, először a fordított utat választja. Visszafelé az odafelé helyett. Ezt kellene először biztosan és tisztán magunkévá tennünk.

Azt a gondolatot, hogy a szellemiség magyarázataiban sohasem visz sikerre az első gondolat. Mert az anyag a szellemiség visszája, és ha belőle indulunk ki, mindent fordítva magyarázunk.

Ahol a szellem keze járt és otthagyta nyomát, ott nem szabad az értelem természetes guruló munkájának engednünk. Meg kell fordítani szekerünk rúdját és felfelé indulunk. Mert a szellem munkája az anyag munkájának fordítottja. Úgy kell megérteni, hogy elfogadjuk. Úgy kell meglátni, hogy belemélyedünk. Nem távolról, hanem belülről.

Ha így irányítjuk be eszméletünket, akkor magától „érthetővé" válik bennünk a szellemi egységek közlekedése. Mert abból az országból hiányzik „a közlekedés" gondolata.

Miért közlekedjenek az egybeforrtak? Miért keressék egymást, akik egyben vannak? Miért próbáljanak „közlekedni" azok, akik minden egyéni függetlenségük fenntartásával egymásba vannak merülve? Mégpedig nem egyenkint egymásba, sem páronkint összesedve, hanem eredetük istenbeforrott egységét fenntartva, mindnyájan együtt az Örök Eredeten át.

Hol rejtőzik ez az egység? Az egymásról való tudásban. Egymás látásában. A Gondolat életközösségében, ahonnan valók ezek az írások is. Itt van az elhatárolnivaló. Olyan egység ez, melyben egymás látása bármely percben akadálytalan és egymás nemlátásához kell bevonni a függönyöket. Minden szellemiség magától kitárul minden másik szellemiség felé. Ehhez nem kell külön akarat, se szándék, se erőkifejtés. Az a természete, hogy nyitva legyen és hogy amit az anyagos lélek erőkifejtéssel keres meg maga körül, az benne látásnál mélyebb tudomás, önként valósulás élményévé legyen.

A szellemiség a maga teljességében egymásbahatolásban

él. Ez az egymásbahatolás nem olyan, mint két folyadék egybeöntése, nem passzív elkeveredés; ez csak közelítőleg metaforázza azt az áttüzesedett egységet, mely egy világgá tesz mindent, ami szellemi, és melynek ez a belső, egyesítő élménytüze a Szeretet. A szellemvilág minden egyéne szereti a többit és ez a szeretet válik látássá, sőt élményközösséggé. A szeretet olyanforma térkitöltés a szellemvilágban, mint az anyagiban a gravitáció, melytől nem menekülhet egy atom sem, mind bele van szervezve a nagy beláthatatlan világteljességbe, benne úszik, mint egyetlen közös erőtérben és megvan ott a szerepe, végtelenig táguló vonzási köre, midenfelől ráható vonzóerők benne való nyilvánulása, mintha csak azért volna, hogy terében erőponttá lehessen, mely sugároz és elfogad.

Tudja ezt? Hány foka és árnyalata van az eszmélésnek? Az atom önkénye és kiszámíthatatlansága hova van rejtve? Ez az erőpont, az ő láthatatlansága, hogyan tölti be a mindenséget?

Úgy, ahogy az egyetlen szellemegységbe kiömlő Szeretet visszafordul és eljut az Istenig. A Szeretet terméke csak szeretet lehet. A Szellemiségek határtalan erőtere sziporkázik a szeretettől.

– Mi mást akarok, mint hogy égjen? – mondta Az, Aki az Egészet hordozta és felvette az Egyetlen Testet a Szűz méhében.

Ez a tűz az egységesítő fény és forróság. Ez az égés beletartozás a félelmetesen szép Egészbe és ez teszi magától értetődővé az egységet és egymásnak oly tiszta tudomását, mely végtelenül meghaladja a mi egyéni eszméletvilágunk átlátó ismeretét.

De akkor egyben vannak? Hiszen ez az anyag káosza után most a szellemkáosz volna. Elvegyülnek egymásban? És nem látják magukat? Csak a többit látják? És Őt maguk helyett? Hova lettek az egyének, a személyek? A szuperszemélyek? A hiperszemélyek? Összefér ezzel az egymásbavegyüléssel az egyénnéválás, a folytonos személyiségteremtődés?

Igen. És ez, éppen ez a szellemiség másik csodája. Nem kell ebből az egységből magát kiegyénítenie, mert benne kezdettől fogva, személlyéteremtetésétől fogva egyetlen, örök, megismételhetetlen egyén. Te is, én is, angeloszaink is. Ezért nem jó semmiféle keverésmetafora. Alig tette meg illusztráló kötelességét, már mehet is. Mert ha rögzítem, veszélybe hozom vele az igazságot . . .

A szellemiségek egysége egy mindeniket egyenkint külön fenntartó és teremtésük pillanatában beléjük dobott princípiummal meghatározott, körvonalazott, belülről égő egységet tartalmazó egyénné és személyiséggé van szerveződve. Olyan „zárt" egység a minden többiről való tudásában és minden többiért égő szeretetében, mintha sohasem látta volna a többit. Olyan önmagába szervezett egység, mintha soha beléje nem hatolt volna hatásaival a többi hasonlója. Olyan önmagából és Istenből élő Szeretetforrás, mintha soha kölcsön nem vett volna és nem kapott volna ajándékul szeretetet.

Most idefordítottam az érem másik oldalát. Az előbb „írás" volt, most pedig „fej". Betű? És Gondolat? Mindegy, hogyan hívom. A lényeg az, hogy most megmutatkozik a személyes multságot és jövendőséget egyetlen teremtő gesztussá egyesítő Akarat. Ez az egyéni akarat a személyiség elhatárolója. Ez teszi, hogy nem kell félteni a személy függetlenségét az Élmény mindenfelől ráhatoló egységétől. Ebben a mindenét átható egységben is eredeti egyetlen egyén, személyes fáklya marad, tiszta, koromtalan láng, mint a léleknevű „spiritus"-é, mely nem a szemnek ég, hanem a szellemnek, és melynek az Akarat az égvemarasztója.

Ez a kisugárzás szervezi őt egyénné a rásugárzások között. Mert ez a központi Akaratszikra, ha egyszer meggyult, kioltha tatlan. Fénye egyetlen. A maga fényébe burkol minden érkező hatást. A befogadással lényének részévé teszi, feldolgozza önmagává. Benne van a közlő szellem, a „másik" és minden élményüzenetén ott van az induló posta pecsétje mellett a megérkezés postájának pecsétje is.

Ezt a pecsétet az egyénné-akarás keze nyomja rá. Nem is pecsét. Hanem az elfogadás pillanatában az egyéni egyetlen színnel való ráfestődés, az akarat szeretettüzében tulajdonnáválás, az egyéni történés egyetlenségébe való beolvadás.

Ezt jelenti a szellemvilágban az adás és az elfogadás. Nem passzív beleömlés, hanem tevékeny egyesülés. Amit a másik szellemtől kap, önmagává teszi.

Így minden testvérlélekkel.

És ugyanígy a valamennyit magához ölelő Istennel. Isten képe is az én egyetlenségembe olvad. Isten bennem is az *én* Istenem. Akaratom beléje olvad és szeretetem tüze enyémmé teszi Őt. Ő pedig annyira az enyém, mintha nem volna senki másé és Benne én annyira az övé vagyok minden másokkal való egységemmel együtt, mintha senki más nem volna a világon.

13. A Lét I.

1960. június 21. délután

Csak az anyagvilágban, sőt valójában csak a szilárd testek világában van meg a biztos egyesültség és biztos különültség. Sem a folyékony, sem a légnemű anyag nem illusztrálja azt a darabos logikát, amelyet a szóalkotás képezett ki az ember elméjében. Mert csak a darabos anyag játszik a térrel úgy, mint a mondatolás, és a grammatika annak játéka a szellemen. A szellem túlárad, de alkalmazkodik és megalkotja az ész számára a maga munkamódszerét. Az ész pedig felbátorodva a vett ajándékon, azt hiszi, hogy hatásköre határtalan és fegyverei mindenre jók.

Meg is próbálja erejét mindenen. Minthogy korlátlannak véli magát, ha eljut olyasmihez, ami képességeinek határán túllevőnek mutatkozik, azt mondja rá, hogy az nincs. Egyterjedelműnek érzi magát a Léttel, ha tehát a Lét valamely valósága nem fér kategóriáiba, azt nem hatásköréből, hanem magából a Létből zárja ki.

A Lét ugyan visszavág és ráborítja az emberi eszmélésre a maga észentúli valóságát, de ez nem zavarja az észt, hasztalan érkezik az élmény kényszerével a „más" életből való, – ez a más élet akkor nem valóság, álomlátás csupán – és nincs.

Itt valóban magának a Lét értelmének megvilágosítására van szükség. És itt válik széjjel az ember gondolatának széjjelhasadó magatartása: akit megbabonáz a múlt, akit elbűvöl a jövő. A *tergo* és a *fronte*. Ahol voltam és ahová megyek.

Melyik a valóságosabb?

Az-e, ami mögöttem van, és már elhagytam? Vagy az-e, ami előttem van, és életem az, hogy belemegyek?

Melyiket ismerem jobban? Amit elfelejtettem, vagy amit még nem tudok?

Mert valamit mind a kettőből tudok. De mind a kettőt másképpen tudom. Lehetne azt mondani, hogy a múltam befér az értelembe, a jövő pedig nem fér be. Az Időmadár e két szárnyának bennem-léte és belém-fogódzása két egymástól mélyen különböző valóság.

A múlt megmaradása ősi, emberi ösztöntudomás. Rágondolni elég és már tudom. Ez benne van a közeszméletben is, mert annak mondásai közül való: a megtörténtet nem lehet meg nem történtté tenni. Ez a letelt időnek törölhetetlensége, mert nem lehet benne visszafelé menni. Ez azonban csak annyit jelent, hogy nem lehet azt többé az „elmúltság" színezete nélkül átélni, nem lehet átélni úgy, mint most teremtődő pillanatot, hanem csak úgy, mint már megteremtett pillanatot. Nem is lehet kiszakítani környezetéből, sem egyidejűségéből, sem időkörzetéből, s ha jön és bebocsátódik eszmélésembe, úgy jön és úgy lép be, mint egész énem egy múltamban fürdő darabja, mely sohasem „darab", hanem mindig Egész.

A régi gondolkodókban a legnagyobb valósághamisítás az „eszmékre" darabolás, annak észre nem vevése, hogy az, amit rögzített „ideá"-nak nevez, az csupán azért tudja magát így emlegettetni, mert mindig egy egyéni egész gyújtó-

pontja, amelyből az eszmélés készségesen elhanyagolja az egyénit, a személyből származót és az eszmélet érésében a perchez tartozóságot, lekoptat mellőle minden egyetlent, szinte kiszívja megismételhetetlen ízét és egyformaságokat készít belőle, hogy elnevezhesse.

Az így elmondhatóságra preparált eszméleti állapot azonban a valósághoz képest ugyanaz, mint az élő szövethez képest a mikroszkóp alá szánt „preparatum", nem életdarab, hanem hulladarab, és éppen az tűnt el belőle, ami életté teszi. Minden, ami így ki van készítve a megnevezésre, készítmény, preparatum, és mikor ezekből az eszméleti preparatumokból össze akarom állítani az élő eszmélést, hogy beszélhessek róla, úgy járok, mint aki két üveglap közé szorított élettelen szövetekből akarna élőt teremteni. Hiába látom szerkezetét, nem látom a működését. Ha azt is látni akarom, akkor magát a folyamatot kell néznem, az élettel terhelt vízcseppet, amelyben sürög az ismeretlen valóság a maga egyetlenségében és eredetiségében.

Az igazi eszméletvizsgálás azonban nemcsak ennyi. A legnagyobb feladat megérezni benne az Időnek teremtő hatalmát. Ami bele van dobva az időbe, hogy ott tovább termelje magát, az már szellemiségre hivatkozik, mert az idő minden hatása már valamilyen fokú és valamilyen adagú szellemiségre vall. Bele van szűrve valami belsőség, valami anyagfölötti, ami az élet kapujánál lép történésbe és először talán csak mozgás, később érés, még később eszmélés, és azontúl minden, ami az eszmélésen felül van.

Az értelemadta Lét-tudomásból hiányzik az idő belegondolása. Semmisem zavarja úgy az értelem első elgondolásait, mint az idő észrevevése és ebből folyólag a történés elfogadása. Jobban szeretné a Létet élettelennek, hogy annak szilárd oszlopába fogózhasson a valóságnak élő tengerén. Szerelmes az állandóba, a rögzítettbe és nehezen szánja rá magát a változás tanulmányozására, amilyet először látszatnak minősít. Mikor pedig tanulmányozni kezdi, változatlanokkal kívánja megoldani és mesteri módon alkot rögzített fo-

galmiságokat, hogy a Lét nagy történésrengetegét szédületes sakkjátékká oldja.

Ez az értelemszülte Lét azonban nem a valóságos Lét. Így nem lehet a Lét a metafizika tárgya. Mert halott. Fel kell éleszteni. A felélesztés pedig abból áll, hogy visszahelyezzük az Időbe, ahonnan az érthetőség kiemelte. Nem fehér lap többé, ahová a valóság beírja magát. Nem a legtágabb fogalmi kör, ahova minden belefér, ami csak a Létbe betolakodni akar. Nem a Teremtő kezében levő óriási doboz, ahol fajok és nemek szerint minden rendezve áll és csak meg kell a rendet tanulni, benne minden megtalálható.

Az ilyen Lét nem valóság, csak a valóság fantomja, – éspedig nem eleven fantom, hanem gyártott fantom. Még a legművésziesebb kibernetikai készítmény sem utánozza tökéletesen.

Az igazi Lét, amelyben élünk, egészen más. Amaz csak a Létnek antropomorf magyarázata.

Milyen akkor a Lét?

Megtalálható?

14. A Lét II.

1960. június 24. (4 óra 20 p) Jézus Szíve ünnepén

Milyen akkor a Lét?

Nem üres lap, nem megtöltendő doboz, nem italra váró pohár, hanem tele valóság. Élet, eszmélés, múlttól és jövőtől terhes jelennel és nem úgy érthető, hogy kiszedek belőle mindent és az üresbe nézek, hanem úgy, hogy elfogadom mindenestül és belemerítem magamat, hogy elvesszek benne.

A Lét nem a valóság tartalmazója, hanem maga a Valóság. Egyenlőségi jelet kell tenni e két nagybetűs szó közé. Igaz, hogy akkor nem lehet a valóságot összerakni, felépíteni, hanem egészébe kell elfogadni, és a szemléletet nem önmagamon, hanem a Mindenségen kell kezdeni.

A Lét igazi értelme a Mindenség. Univerzum. Ismerem, mert magam is mindenség vagyok. Nem tükrözöm a mindenséget, hanem beléje tágulok. Mikor magamat tudom, akkor beletudom azt egy szüntelenül növő valamibe, aminek nem része, hanem tényezője vagyok. Együtt dolgozom vele és benne. Nem úgy, mint ahogy tériesen gondolva egy nagy Egésznek tudok része lenni, hanem úgy, mint ahogy időszerűen gondolva egy nagy összjátékba bele tudok énekelni és hangom, ha enyém is, elvegyül benne és az Örök Koncertben játssza szerepét.

Ez a Mindenség egy nagy énekelés, szertezenélés a minden múlt és minden jövő felé. Ezen kell kezdeni a metafizikát. Minden hódolatom az üres Létet betöltő, teleépítő tériés metafizikának; az emberi szellem óriásai alkották. De kell melléje egy másik metafizika is, a kicsinyeké, akik az építéshez nem értenek, de egyszerű létük magától tágul a Mindenné, jelenük magától tágul a Mindenkorrá. És mikor úsznak ebben a Mindekorban, tudják, hogy hol vannak, ismerik annak erővonalait, érzik a közegében úszó Jelennek szárnycsapásait és minden elmerültségükben tudják magukat, s önmagukban olvassák a Mindennek törvényeit. Nem alkotnak tudományt, nem szerkesztenek, csupán érzik a létnek lüktetését és fölismerik azt, hogy egyformák a Mindennel és ha jól megnézik, vagy inkább meg*érzik* magukat, ennek szuperlativusza lesz a Mindenség.

Az ilyen Lét az Időben száll. Mint ahogyan én szállok az én időmben. Látom a Létnek végtelen madarát, amint hasítja az Időt határtalan szárnyaival és viszi a Mindent a légen át, amelyben ütemezi az Élet lüktetését. Ugyanúgy, mint az én madaram száll az én időmben és viszi az én mindenemet és benne ütemezi az én életem lüktetését. Bennem őt utánozza minden, az én mindenem. És így magamból Őt tudom meg, a nagy Mindent.

Azért vagyok én személy, mert Ő személy. Felette, kívüle minden létezőnek és mégis benne. Minden ízében benne és mégis tőle függetlenül. Mert túlárad azon, amit teremtett,

amint én is túláradok azon, amit magamban teremtek. Nekem saját létemmel tanítja meg Önmagát és saját világommal tanítja meg az Ő Mindenségét.

Vigyázni itt! Nem a Minden az Isten. A Minden az Isten műve. Meglátom azt önmagamban, mert az én mindenem is az én művem. Nem vagyok a művemmel azonos. Kívül állok, mint alkotója. Ez tanít engem. Azért vagyok ilyennek teremtve, hogy önmagamból kiolvassam Őt. Mert létemmel tanítja nekem az Ő Létét. És mikor időmmel úszom, de tudom, hogy nem vagyok sem ez az úszás, sem ez a szállás, hanem az, aki azt cselekszi, az a valaki, akinek az idő eme szakaszára vonatkozó szállás adatott abban az örök valóságban, amelyből kiszakadt.

Így látom a Létet. Így látom annak nem igazság-igényét, hanem valóság-igényét. Önmagamból ismerek rájuk, mert bennem is él mind a két igény. Akarom az igazságot, és vágyódom a valóságra. Amabban vezet a keresés, emebben a kitáruló szeretet. Mert a valóság nem tárul ki nekem, ha én ki nem tárulok szeretetté.

15. A Lét III.

1960. június 26. (16 óra 25 p) vasárnap

Nagyon elválasztottuk a tudást az érzelemtől. Ez azért van, mert legtöbbünk tudása átvett tudás, személytelen, nem egyénileg alkotott tudás. A teremtődés pillanatában a tudás nem hideg. A most született tudás szerelem. Csak a régi tudás hideg, amiről már lekopott az alkotás melege és az élő valóság helyett csontváz lett belőle. Az ember maga is, amit róla tudok, csak az az iskolai laboratóriumokban álló, összedrótozott csontváz, vagy az az izomséma, amiről Semmelweis nem akart tanítani Bécsben és hazaszökött Budapestre megbolondulni.

Szeretni csak az élő ismeretet lehet; a kézről-kézre, vagy

elméről elmére járó élettelen közlés nem él, annak régen elfáradt mind a két szárnya, s már nem maga szálì elméről elmére, hanem csak a csonkját adogatják.

Azért fűteni kell a tudást, különösen a metafizikai tudást, ami életkérdéseinkre, – többet mondok: örökkévalóságkérdéseinkre – vonatkozik. Nem szabad otthagynunk őket a maguk holt elvontságaiban. Olyanok ott, mint a szegettszárnyú madarak, amelyekre csak a forróvíz és a sütőtepsi vár.

Éltek, és megöltük őket. Csak annyit tettünk, hogy kivontuk őket abból az élő egészből, ahova tartoztak és emberi céljaink szerint daraboltuk fel őket. Igaz, hogy vannak jobb szakácsok és rosszabbak, vannak, akik a természetes ízületek szerint vágnak és vannak, akik nem ismerik a természet ízületeit és bontanak a geometria igénye szerint. Pedig az élet igénye más, és ha darabolsz, legalább eszerint darabolj, ha már egyszer öltél.

De ne ölj. Az ötödik parancs ide is szól. Ne öld meg a Gondolatot. Hadd éljen! Hadd keresse önmagát, míg meg nem találja minden teremtő életműködésében. És az ő vérkeringése a Szeretet. Szeretet jár az ereiben míg él és a szeretet tüzesíti minden igazságkeresését.

Jól van. – mondd – de hova lesz akkor a módszer? Hova a tudomány? Hol a kritérium? Ki mondja meg, mi igaz, mi nem? Hol végződik a Valóság és hol kezdődik a fantázia?

Van valami bennünk a kettőnek elválasztására? Tud az emberi megismerés határokat szabni magának? Ha szerelmes a Létbe és ha fürdik a maga bőséges Valóságában, akkor felismeri, hogy meddig mehet? Van valahol a rendeltetésében egy megkezdett vonal, melyen meg lehet találni, hol van a határpont a valóság és a lelkes képzelet között?

Igen, annak kell lennie. És van is, csak fel kell fegyverezni ezt a Szeretetet, ami annyit jelent, hogy ki kell tenyészteni ezt a megismerést. Ezt a világszerelmet.

Ezek nem nagy szavak ennek a megismerésnek nagyságához képest. Mert ez a megtudás az emberi szellemiségnek olyanforma kitágulásával jár, amely a nagy Titkok tájaira

vezet, azoknak a titkoknak országába, amelyek csak azért titkok, mert értelmünk csak kezeinkkel dolgozik és míg a kezeinkre nézünk, szárnyainkat nem terjeszthetjük ki.

A természetes fejlődésben a kéz eltörli a szárnyat és a szárny eltörli a kezet. Így van ez a Természetfölöttiben is? Vajon így? Nem lehet ott egyszerre szárny is, kéz is?

Mit jelentsen az az Angelosz, akinek karja is van, szárnya is van? Miféle anatómiát tételezne fel a megkettőződött felsővégtagpár alá az az emberi elképzelés, mely meg akarná érteni az Angelosz látható alakjának titkos szerkezetét?

Nem kellene ezt a megkettőződést tanításul venni? Ki gondolta el az Angelosz látható körvonalait? Miért ágaztatta vállövét kétfelé? Nem beszéli-e a gyártó kéz az értelmet és a minden közegben otthonossá tevő szárny azt a közvetlen megismerést, amelyet intuíció helyett lehetne a tudás szerelmének is nevezni?

És miért lett a természetesben vagy az egyik, vagy másik? Vagy a gyártó kéz, vagy a szálló szárny? Miért nem tudtak olyan anyagbaöltözések éleképesekké válni, amelyek gyártottak is, szállottak is?

Mert ha a gyártást kapta, abba belemerült és azzal kivédte létét, és ha a szállást kapta, nem kellett többé gyártania?

Ezért? . . .

Ezért váltak alternatívákká?

Vagy kéz, vagy szárny?

Uralkodás a kemény anyagon, értelemkonstrukciók, érzelemtelen okoskodás, a gyártás szublimálása, s ebből hatalmas szellemi fegyverzet a Lithoszfera meghódítására?

Odaadás, elmerülés, ráhagyatkozás, szerelmes beleolvadás, valamibe (vagy Valakibe?), úszás a Megismerés elemében, vagy szállás a Fölöttevalóban, s ebből mindent megoldó győzelmes egyesülés a Mindennel, azzal a Deus Meusszal, aki Omnia és Aki nem akar elég nagy lenni ahhoz, hogy ott ne lehessen a legkisebbikben is?

Ó, annyi bizonyos, hogy ez a pólus már nem jelent rendelésre készült megismerést, sem emberszabású tudást. Ez

megy az istenszabású felé. Elindul a maga parányi önátadásával, szeret és tágul befejezhetetlenül. Mert nem a gyártásról, hanem a szárnyalásról vette benyomásait. Mert nem a kezeit, hanem a röptét spiritualizálta. Azt a közegbemerülést, amelytől végtelenné nő a lélek.

És míg indul, míg halad az ő Végtelene felé, útközben felgazdagodik, megszínesül, átformálódik, semmi sem marad benne a régi. Ha visszanézne, nem ismerné meg önmagát. De nem néz vissza, mert vonzatás hívja előre és igazságnyomokon jár minden lépése.

És ezekkel a megismerésekkel teliti, átitatja, gyártó kezének szuggesztióiból fakadt ismeretvilágát. Már nem kettő az elméje, hanem egy. Mert kéz és szárny egyre dolgozik és egybe dolgozik.

Aki átéli, tudja, mi ez.

Ez a tudomány és a metafizika szintézise az emberlélekben.

Ezért kell a földön az embernek társul az Angelosz. Mert nem elég, hogy egyszer keze legyen, egyszer szárnya. Mert mind a kettőnek egyszerre kell dolgoznia, hogy teljes mindenségét megismerhesse.

16. Kéz és Szárny I.

1960. július 8. (16 óra) péntek

Az Ószövetségi angyaloknak nincs szárnya. Az evangéliumi angyaloknak sincs. Fehérruhás „férfiak" vagy „ifjak". Emberformájúak, egyszerűen embermásolatok. Nem tudom, mikor kezdtek nekik szárnyakat adni. Kinek a víziója vagy kinek az ecsetje rajzolt először szárnyakat az angyalképre.

Nem fontos. Nem is számít. Az ábrázolás él, emberlélek foganta és beszélő szimbólummá vált. Eleven jelképpé éledt és éppen azt a kettőt érzékíti, aminek elgondolása kell az emberi elménck, mikor a megismerés mélyébe akar pillantani.

Mert a kéz, a maga finom szerkezetével, szembeszökően a kemény anyaggal való bánásra született. Homo faber... a gyártás gyermekkorát élő és beláthatatlan horizontok bejárására készülő eleven. Minden mozdulata felfedezés. Minden felfedezéséből új mozdulat fakad. Ezt a vonalat nem szabad megtörni. A kéz jövőjét nem lehet szárnnyal kockáztatni. Megrekedne a vonal, zsákutcába menne a lendület, amellyel a kéz fejlődése indul és halad. Ha ez a teremtődő kéz szárnyat kapna, úgy járna, mint a kemény várakba húzódó élet: elrejtőzik, de nem lesz belőle semmi. Megáll. Így járt volna a kéz is, ha szárnyat kap. Elrepül, de gyártani nem fog soha, – és gondolkodni sem.

A kéz, – a bioszfera terméke – volt hivatva a munka szimbolisztikájával kiszikráztatni a nooszfera első villanását. Magára kellett maradnia, segítségtelenül, hogy kénytelen legyen megásni saját mélységeit. A Cselekvés érezetei voltak ezek, végtelenül finom, de ellenállhatatlan erejű filumok, be kellett futniok a Lét teljességét, kiérezni mindenütt a haladópontokat, kitapintani a szellemiség növése felé vezető lehetőségeket, elágazni ebben a kereső munkában; utakat találni nyitott horizontok felé, irányt változtatni, ha kell, törtetni, ha lehet, ott járni folytonosan a megvalósíthatatlannak határain és lépésről lépésre elérni az elérhetetlent.

A Kéznek ez a fejlődése azonban nem pusztán egy csodálatos szerkezet finomodása és gazdagodása volt. Párhuzamosan kellett lépdelni vele egy másik kibontakozásnak, amellyel egymásrahatottak. Az a másik talán legjobban így volna elnevezhető: a szimbolizálás visszája. Vagy még talán így: a metaforázás fordítottja.

Mert ennek a kéznek munkája valahova bevilágított. – és... és... ennek a kéznek munkáját valami megvilágította. Vagy még jobban: ennek a kéznek munkája valami belső világosságban ment végbe, ami azzal, hogy fényt vetett rá, módosította és amelynek fényét azzal, hogy abba belemerült, ez a bennecselekvés szabályozta. Merjem így is mondani: az Élet nevelte a Szellemet, vagy a Szellem nevel-

te az életet? És mikor a Szellem az Életre hallgatott, Értelem lett belőle, és mikor az Élet a Szellemre hallgatott, Cselekvés lett belőle?

Ez volt az a rejtett gondolat, mely Bergsonban élt, mikor először leírta a *Homo faber* szót? Mert ezzé tágul, ha közelről nézem. A Kéz munkáját „szublimálja" az eszmélés, az eszmélés tevékenységét visszametaforázza a cselekvés. Így ez a két tevékenység: az érzékeltet szellemivé *szublimalás*, és a szellemet érzékelhetővé *szimbolizálás* egymásnak visszája volna? Fordított művelet, mint a matematikában egymásnak „próbájául" szolgáló viszontműveletek?

És ez a két művelet fogódzott össze ebben a fejlődésben olyanformán, hogy nem lehetett tudni és nem is lehet soha megtudni, hogy melyiké a prioritás, ki kezd, ki folytat, ki hat, ki fogad be, ki kérdez és ki válaszol? És így készül egy megismerő szerv, szellemi szerv; két arca van, mint lesz később a tudományoknak, amelyeket majd megalapoz, és alapvetése készül itt a megismerés kísérleti és elméleti oldalának?

17. Kéz és Szárny II.

1960. július 9. (11 óra 32 p) szombat

Nem nagyon szeretem ugyan ezt a „szublimálás" szót a Freud-féle reminiszcenciák miatt, de ha ezektől kifejezetten megtisztítjuk, mégis a legjobban használható. Úgy kellene meghatározni, hogy nem belőle indulunk ki, hanem a fordítottjából, a *szimbolizálás*-ból, a szellemszerűségnek az életszerűségbe való leszállásából, abból az általánosságban úgy fogalmazható műveletből, hogy érthetőség kedvéért „a nooszféráról a bioszférára ereszkedni", mely műveletnek egyik esete a metaforázás. Lefényképezni a Szellemet az Anyagra, levetíteni a núsz-t a biosz-ra, hozzáférhetővé tenni a Gondolatontúlit a Gondolat számára, vagy még kisebb

intervallumot hágni át azzal, hogy az eszméletszerűt a munkaszerűre vetíteni.

Az értés kedvéért kell ezen kezdeni, mert ezt a játékot az eszmélés folytonosan játszadozza; rákezd erre, mihelyt belefog a nyelvalkotásba és szavakat „farag", amelyek mind mozdulatképletek, és a mozdulat főszerve a gondolatmintázó kéz; és mert az eszmélet nem tudja magát maradéktalanul áttenni a másik eszméletbe, mindent valami megmutathatóra kell akasztania és ennek a megmutatásnak legjobban kínálkozó szerve a kéz. Ezek a mutatások szóvá finomulnak és a szavak elanyagtalanodnak, de ennek a folyamatnak nagyon késik a neve, mert késik az észrevevése, – csak a használata járja észrevétlenül, mert a kéz (és akár a testre is kiáradó mutatás is) meglátható, megfogható mutatásokkal küldi át a másik eszméletbe valót abból az eszméletből, mely az ő mutatását elindította.

Ez nem volna magában egymás megértésére elegendő, mert semmiféle mutatásnak értelmezése át nem menne, ha nem volna egy mindezt hordozó szellemi érintkezés, ha nem volna az eszméletszerűségek találkozása minden mutatástól függetlenül, az, aminek néha meglepő megnyilatkozásait „telepátia" néven emlegetik és regisztrálják. De ez a közlekedés, mely az eszméletek szellemszerűségében ered, a felületében ered, a felületes megfigyelés előtt fölöslegesnek látszik és állandó jelenléte halk és észrevétlen, – csak akkor válna nyilvánvalóvá, ha egyszer megszünne, vagy meggyengülne. De megvan minden eszméleti állapot közlésében, és ennek ösztönös érzése okozza, hogy gondolkodásunk számára közvetlenebb aktus a szimbolizálás, elsődlegesebb a fordítottjánál, mert akarva, nem akarva közvetlenül mégis csak a gondolatinak átkapcsolását érezzük elsődlegesnek és annak érzékiesítését, a szimbólumot a kikezdő műveletnek.

Ennek azonban csak magyarázatértéke van, nem valóságértéke. A valóságérték ebben a folyamatban a két kapcsolódásmód egyidejűségéről beszél. Csak a megértésnek van szüksége kezdődésre. A valóság élet és szellem, melyben el-

merülnek a megértés tényezői. Így a szimbolizálás és a szublimálás két egymásbaölelkező művelet, amelyek közül a bioszból a núszba költözést kevésbé észleljük, mert ez csak kísérő vendége az úgyis meglevő szellemi egységnek, amely magában nem volna képes mutatkozni, ha nem öltené magára a bioszból kölcsönzött palástot, mert akár a „láthatatlan ember", akinek ruhára, kalapra, cipőre van szüksége, hogy környezete tudomást vehessen róla, mert ezek nélkül nem látszik.

Így most tisztán állhat e két művelet gondolata előttünk. A *szimbolizálás* – áttétel a szellemiből az anyagiba; a *szublimálás* – áttétel az anyagiból a szellemibe.

Mind a kettőre szükség volt az első céltudatos silex-élesítés óta.

18. Kéz és Szárny III.

1960. július 10. (4 óra 30 p) vasárnap

Mégis valami olyan történhetett, hogy az élő anyag a szellem felé szublimálta magát. Ha ugyanis a Teremtés munkája mindig a teljesség jegyében jár és ha minden jelenben ott van a jövő ígérete, s ez az ígéret nemcsak „szép szó", hanem valóságkezdődés, akkor valami módon a lithoszban is van valami biosz-szerű, és a bioszban is van valami núsz-szerű, mert a Teremtés szándék módjára beleönti minden teremtettbe annak jövendőjét. Az emberi eszméletben jelentkező emberi szándék az a valóságelem, amely az embernek a teremtésére adatott, és csak el kell látni azt a jövő felé táruló valóságértékkel, hogy hasonlítson a Teremtés szándékához. Az emberi szándékban is megvan halványan ez a valóságérték, de az emberi értelem a jövőt is a gyártásról mintázza, a készítésről, és ami még nincs elkészítve, az nincs is meg. Míg a silex nem elég éles, addig nem kész, és fegyver még nincs, pedig az az élesítő szándék, az ujjak, a szem ítélete,

amelyből folyólag a kéznek még tovább kell dolgozni rajta, meg van. És ha elrontja, másik darabbal kell próbálkoznia, mert a szilárd anyag, melyre a szándék irányul, még nem alakult olyanná, mint a szándék akarja. De a szándékban él a kívánt forma, az eljövendő, és dolgozik az az ellenállhatatlan nyomás, amely a káosz szervezkedésével indul és válik egyéni eszméléssé, kollektív eszméléssé . . . és mivé? . . .

Mindennek kulcsa a Szándék, kisbetűvel és nagybetűvel és ez a szándékosság teszi, hogy a teremtésben minden szublimál, irányvesszője mindig fölfelé tör, s ez az irány az a complexité/conscience, vagy complexité/pétition/conscience, amit Teilhard de Chardin emleget. Minden lehullást feltornyosítóvá, minden elernyedést felsűrítővé tevő és a maga Korlátlan Hatalmából véges adagokat a semmibe szóró szüntelen Küldés, mindig többé, szebbé, ámulatosabbá tevő Szünhetetlenség, világot betöltő „szublimálás" teszi, hogy majd eljöjjenek a megmondások titkai, lelepleződjék az ejtésen a szállás, a lefeléből a felfelé, az isteniből az emberi és kiderüljön, hogy az alsóban ott várt a felettevaló és a láthatóban ott várt a láthatatlan, és a mutatkozóban ott várt a bennevaló.

Igen, ez a „dedans", amit ez a kutató elme sem tudott abban a gondolatkörben másképp elnevezni, mert téries az elme és valóságok bepakolása és szétszedése az értelem módszertana, ez a „dedans", ez a belsőség, ez a rejtőző és rejtve cselekvő, *ez* szunnyadozik a játszadozás mélyén, ez indul teremtő útra és ez hasonlít a legjobban a nagy ÉLI örök Tervéhez, nem ötéves, sem tízéves, hanem az Örökkévalóságra szóló Tervéhez, amelynek első kisugárzásában ott pihen a kifejlődések beláthatatlan ígérete.

Ezért szublimál a Teremtés minden vonalon. De ez a „fel" és „le", ez a „ki" és „be", ez az „erre" és „arra" csak értelmünk háromdimenziós mankói, és hasztalan próbáljuk őket időtudomásunkban feszültséggé sűríteni, akkor se „értjük" jobban, míg arra is kívülről nézünk.

A kívülrőlnézést a *Kéz* kívánja. A belemerülést a *Szárny.*

Ha emberszóval mindent meg akarnánk mondani, talán úgy lehetne ezt átírni, hogy a szublimálás a Kéztől megy a Szárny felé, a szimbolizálás pedig a Szárnytól a Kéz felé. Episztemológia ez, éspedig a javából, a Végtelenbe világító ismeretelmélet, amiről talán nem is kellene beszélni.

Mert egészen nem lesz világos soha. Világosan csak a ránézésben lehet látni. A belemerülés nem látás, annak nem világosság kell, hanem azonosulás. Aki száll, az valami módon azonossá válik közegével, amelynek megérzi járatait, mozgásaiba iktatja rétegződését, átveszi feszültségeit, magábaszívja erőit. Annyit „ismer meg" így belőle, amennyit megbír. Jár-kel benne, átadja magát hullámzásainak, eltűnő ajándékká válik benne, odaadta magát. És minél inkább átadja magát, annál többet tud meg belőle.

„Megtudni" itt nem annyit jelent, mint jól megnézni, mint szétszedni és összerakni. Olyasmit kellene mondani talán, hogy annyit jelent, mint eltűnni. Legalább is annyit, mint elmerülni, belemerülni és csak a szárnycsapásokat megtartani.

Mert a közegébe beleszárnyaló röptében érez és megtelik, átitatódik közegével. Milieu Divin? Ez ott van mindenütt, „kívül" és „belül", „fent" és „lent", mindenfelé, ezt nem is lehet elkerülni. De szállni kell benne és nem kuporogni. Ki kell tárni azokat az érzékelő szárnyakat, amelyek átúszhatják a beláthatatlant és mindig teljességet kapnak, semmi sem hiányozhat nekik, mert mindig annyit kapnak, amennyit megbírunk, mindig telítve vannak és telítésük egyre növekedik, mert maguk nőnek.

Útjának nem ér a végére. Útlevele a Végtelenre szól. Nem fejezi be soha. Meg nem állhat, mert örök vonzás-sugárzatában áll. És száll.

19. Kéz és Szárny IV.

1960. július 11. (16 óra 30 p) hétfő

. . . és száll . . .

Ez azt jelenti, hogy az ebből az ismeretből kérő lélek nem pusztán befogadó, hanem szüntelenül *tevő*. Megint szembenáll itt a szüntelen Átadás a szüntelen Elfogadással. Elfogadni pedig nem lehet másképpen, mint tevékenyen. Mert az a valóság, ami szellemszerű, az nem úgy fogad el, mint egy doboz, ami üreset tár és engedi, hogy megtöltsék. Az tevékenységet kínál és engedi, hogy telítsék. A cselekvésfolyamatát engedi át- meg átszűrni azzal, amiben elmerül. Amibe beleszállott, az nemcsak körülveszi és támasztja szárnya rebbenéseit, hanem bele is ivódik, átitatja fénnyel és szikrázóvá teszi minden ízében és minden mozdulatában. Így egy madár, mely halványszürkén berepülne a fényözönbe, mely nemcsak ráesik, hanem átjárja és abban maga is fénnyé válik. De ahhoz, hogy így átfényesüljön, nem belehullani, hanem beleszállani kell a fénybe. Nem az engedése, hanem a mozdulása teszi, hogy közegével azonosuljon. Mintha a madár csak azért úszna légterében, hogy az a légtér minden sejtjébe behatoljon, de ez csak akkor történne meg, ha saját mozdulataival azt a közeget önmagává teszi.

Mindebben az a lényeg, hogy a lélek ebben a fajta „megtudás"-ban nem lehet tétlen, nem lehet csupán átengedő, hanem szüntelen tevékenységben kell lennie.

Hogyan lehet úgy tevékeny, hogy átadja magát? Valami *készség* ez, hogy saját, egyetlen szabad akaratából fogadja el annak a közegnek ritmusát, amely ráborul és körülveszi.

. . . száll . . .

folyamat, melyben elmerül és mégis úgy érzi, mintha ő teremtené. Annyira egyetlenül nekivaló. Ismeret ez, de minden ismeret szuperlativusza. Elfogadás, de tevékenyebb minden cselekvésnél. Mikor a lélek uniszónóba kerül Teremtőjével, egyformán lüktet vele, azaz úgy lüktet, amint az

a ritmus a ritmusok végtelenségéből éppen nekivaló. Nem azonosság ez, mert nem tud kitágulni a lélek a maga őseleméig, az Istenkiáradásig, ama Hármas Személy szerteömléséig, de kitágul annyi Belőlevalóig, amennyire öröktől fogva rendeltetett.

... és száll ...

íme, most úgy látszik, hogy az ismeretvonalon jutottunk az istenismeretig. Visszafelé nézve most látjuk, hogy minden földi megismerés ennek az árnyéka. Lefordítása földiesre. Azért van célul mondva nekünk a csodálatos Ignác írásában „megismerni" az Istent. *Ezért vagyunk itt.* Minden egyéb, alsóbb ismeret ezt szolgálja. Mert ennek a megismernivalói az Ő művei. Ezeken át lépkedünk feléje, egyelőre botorkálunk, lépkedünk, sietünk, s egyszercsak vége a földelésnek, szállás lesz belőle, mint mikor a szárnyas gép elszakad a talajtól.

... és azontúl? ...

mikor elvégződik a kéz és csak a szárny marad? ...

A Kéz volt a Szárny iskolája. Meg kellett termelni az ő ismerését, hogy ne csak a lélek, hanem már az elme is elszakadhasson a földi korlátok közül és elvigye magával istenismeretébe azt, amit a földről elhozott. Ezért lesz úgy, hogy az emberlélek istenismerete majd más lesz, mint az angyalé. Mert kiirthatatlanul hordoz magában valamit az anyag ismeretéből, s az, mint valami háttér, az Isten körvonalai mögött kirajzol valamit, ami a tiszta szellemiségben nincs meg.

Az emberlélek istenismerete más, mint az angyalé; anyagban sohasem járt, anyaggal ez nem küzködött; nem faragott, nem gyártott. Szellemlátását sohasem súlyosították az anyag kényszerei, nem vetíti istenlátását „valami más"-ra, mint a szellem.

Mindig Istenben volt

Az emberlélek pedig az anyagból jön. Küzdött vele, harcában győzött és vesztett, de harcolnia kellett.

Az angyal egy választással megvásárolta örökkévalóságát. Nem harcol többé. Az embernek életharca van. Az angyal

egyetlen szellemi aktussal győzött. Az embernek ezernyi aktussal kell győznie. Az angyal egyszer érzett ellentállást és eldöntötte moralitását (= hovatartozását). Az ember ellentállások rengetegében él, ijesztések, fenyegetések, rettegések erdejéből jön. Az angyal egyetlen választása után homlokára kapta Isten csókját. Az ember harcában megtelik sebekkel és a megbocsátások ezernyi istencsókjára van szüksége. Megviselten érkezik az Úr elé.

Más lesz az istenlátása.

Ezt akarta megízlelni szeretetből a Háromság Szíve. Itt akart dobogni, magára vette a bioszt, a núszt és elárasztotta a földön a pneumát. Nélküle nem lett volna pneumája a földnek. Nélküle nem ölelte volna be mélységes mélységeibe a Háromság az emberiséget. Nélküle ezek az agyonsebzett lelkek nem kapták volna meg a Getszemani véres Csókjait és nem született volna meg az a bűnjárta istenismeret, mely az emberlélek gyötrelmes és diadalmas kiváltsága.

. . . jobban örülnek egy megtért bűnösnek . . .

mert ez győzelem, ez az a mostszületett istenérzés, ez a bűnösség sötétlő hátterére csillogva rajzolódó Isten, keresztformája van, az *ókor* akasztófájának szörnyű és üdvösséges formája.

20. Szublimálás és szimbolizálás

1960. július 13. (5 óra) szerda

Ezt a két eszméleti tettet kapta az emberlélek, hogy anyagából kilépve Isten felé nézzen. Ablakon néz ki? Fátyolon néz át? Lefüggönyözött magányából hallgat Valakit? Hang, szerető hang remeg feléje és átremegteti egész valóságát? Magányos végtelenének közepén határtalan távolból suhog feléje a pneuma? Mely ott fú, ahol akar? Vagy lelke tavának titkos mélyén hallja egy Szívnek dobogását? Vagy érzi, hogy körös-körül valami fölséges illat fellege száll, s az őserdők

virágözönéből egybeáramlott erdőillat veszi körül? Vagy... vagy... mit is mondhatok még?... más, új életigények, megváltozott létfelület, saját életének határfelületei érintik, amelyen túl már nem az emberség, hanem az istenség levegője jár?

Szublimál...

Felségesedik? Elindul saját magának maximuma felé? És ezen a maximumon túl hova? Van megállás? Nem azért van-e itt, hogy ezen az úton vég nélkül haladjon, hogy ezt az útmutatót: A SZELLEMISÉG FELÉ el ne tévessze és annak minden részlet-utasítását elfogadja?

Ez a felfelé áramlás, mely az én patakomnak a Teremtő Aktusban kapott iránya, ez annak a folytonosan dolgozó és bennünket építő szublimálásnak irányítényezője, mely az anyagunkkal dacoló hatalmas erőtérré teszi eszméletvilágunkat?

Sublime... irány a Fölséges felé?

Ez van, ugye ez van a legmélyebben bennünk? Ugye ez az a legbelső, a legtitkosabban fakadó, az örök oltás, az isteni beoltás, az a „dedans", ami szembeszáll az entropiás eséstől megbűvölt anyagvilággal és részévé tesz bennünket annak a kozmikus erőnek, annak a minden planétákra ráboruló kényszernek, annak az ajándékos beirányításnak, melyből ember születik az égitesten?

Hiszen magunkban hordozzuk a kettőt?! Azt a hulló természetű valóságot, amelyből „gyúrt" bennünket az Istenkéz, és azt az emelkedő, szerveződő, gyülekező, ágazó, eszméletesedő másikat, amely felé halad az egész létről való tudomásomban engemet alakító ellenerő, mely felsugároztatja azt, ami leesne magától!

Szublimálás... ascende superius!

Amit annak a vendégnek mond a házigazda, aki szerényen az utolsó helyre ül, – így az ember is planétájának vendégségében, a bolygón megterített nagy asztalnál, – és valahonnan egy Ajak szól: ascende!... mert nemcsak ennyi vagy: többre választottalak, magasabbra szántalak, és most hívlak feljebb, mindig följebb, a Fölséges felé...

szublimálni . . .

nemde annyi, mint szárnyat tárni, mint nem tapadni a talajhoz, annyi, mint ellentállni lehúzó erőknek, meghazudtolni a tehetetlenséget, s ezt nemcsak olykor, hanem állandóan, minden eszméleti aktusban, mert különben hullasz, zuhansz, hová? . . .

és ez lehetséges, erre hivatalos is vagy, választott is, és csak akkor esel el tőle, ha magad is így akarod . . .

Mert beléd van öntve az ellenerő, a győzelem titka, a törtetés felfelé, csak tudd ezt és ne feledd . . . emlékezzél, igen, emlékezzél meg arról az Egyetlen Emlékeztetésről, ami ott elhangzott a Felső Teremben . . ., ez az emlékezés Jelenvalóság, ez a te emberséged vérszerződése, a közös pohárból való vérivás, az Istenvérrel való beoltatás, amit öröktől fogva akart és szánt az embernek az Isten . . .

Ezt érezned kell eszméletednek minden rezzenésében, ezt az istenfiúságot, amelyre ennek a planétának lakói öröktől fogva rendeltettek, mert minden lelki tényed ennek a jegyében jár, ennek az örök Célnak örök Jegyben járója.

De ne csak menj érte; hozd is le. Amit ez a szó mond, hogy:

szimbolizálás . . .

Ez nem puszta képszerűsítés. Akkor nem volna ereje. Miért mentél fel? Azért, hogy lehozz valamit. Be kell valamit oltani a planétába is, az eszméletedbe is. Ha fel tudtál emelkedni, mert vontak felfelé, le is tudsz szállani, de ez már nem esés. Nem, mert már telítve vagy azzal, amit hoztál. Lélekkel telítve, – írta Platon. Miért hívtak? Azért, hogy ezt észrevedd. Nem azért, hogy megteremtsd. Az megvolt, benned volt, mind a kettő benned volt, a *fel* is és a *vissza* is. Nem *le*, hanem *vissza*. Mert ez azt jelenti, hogy voltál valahol, ahova hívtak és most onnan jössz megterhelve (vagy szárnyasítva?), mint a hazatérő méhecske.

Más országban voltál. És most szeretnéd, hogy itt is legyen abból valami. Nem tudod lehozni másképpen, mint szimbólumban. De ez a te anyagod, ez a te élő anyagod, ez a

gondolkodás tengelyéül szánt anyagod hajlik arra, hogy a fölségesből merítettet szimbolizálja. Azért hajlandó, mert eleve bele volt téve ez a hajlam, annak az első atomnak is „belseje" volt és nem vak ellensége annak, amit hozol, hanem alázatos szolgálója.

Ezért van hatalma a szimbólumnak. Mert valójában nem is egyéb, mint egy benne élő rejtett szándék teljesítése, amit magától nem tudott volna tenni, ha felülről a Fölségesből nem kap üzenetet.

De te elmentél oda és hoztál üzenetet, s most az kitágítja eredeti szándékát, mely nélkül nem léphetett volna az Időbe. Azért van a szimbolizmusban realizmus. Azért lehet metaforákkal igazságok felé mutatni. Azért lehet a szimbólummal valóságot megásni, megelemezni, tagolni, méretezni, a közvetlenség áttekinthetetlen folytonosságából kiemelni az Értelemnek, megmutatni, amennyit az megbír.

És így a nagy Valóságban a Makroszban, mégiscsak a szimbolizálás a fordított művelet. Mert először felmentem, s aztán lejövök. És azért van a szimbólumnak valóságértéke, mert az anyag már eleve szimbolikusnak van teremtve azzal a sohasem hiányzó „dedans"-nal, amit a Le Phénomène Humain kezdetén olvasunk. (Teilhard de Chardin: Az emberi jelenség)

A szimbolizálás nem leereszkedés, hanem visszajövetel. Az anyagos lélek nem veszhet oda a Fölségesben, amerre vonzatik: folytonosan le kell szimbolizálnia azt, amit kettős létében felszublimált. Így a Lét csak ebben a kettősségben érthető számára, s ezt a két metafizikai műveletet hozza le a lélektani síkra, amikor egész eszméleti világának minden legkisebb tényében is ezt a két műveletet végezi: szublimál és szimbolizál. Nem lehet megérteni az eszmélet játékát másképpen, mint ezzel a két művelettel. Nem alkotható ismeretelmélet sem enélkül. Nem értem még az értelem egyszerű műveleteit sem fenékig, hát még a Moralis-nak tényeit vagy az azonfelül való titokzatos megismeréseket!

Az eszméletnek ez a szabad szállongása az anyagos kap-

csolat folytán válik ilyen „fel és le", oda-vissza lüktető ritmussá, amelyben kitárul az anyagiság a szellemiség befogadására és elárad a szellemiség az anyag elbűvölésére. Mindkettő csak azért lehetséges, mert az anyagszellem eredetileg egy valóság, akár szellemanyagot is mondhatnék, de ez a kettősség arányaiban árnyalódik: egyik oldalon ez, másik oldalon amaz az érv. Így valami polaritás is van itt, de a pólusok a fel-le irányban szaladnak széjjel (legalábbis ezt a térmetafora sugalmazza a legjobban) és ezen a végtelenből végtelenbe futó létrán járnak az eszméleti tények angyalkái és angyalai (ez is csak hasonlat). Ezen a vonalon futkos az a ritmus, amelynek szűkebb és tágabb odavisszáin játszik az emberi elme, készíti tudományát, értelmezi morálját, keresi Teremtőjét, létének forrásait, céljait, egyesíti múltját és jövendőjét és öleli át végső anyagos aktusában, a halálban Őt, aki elgondolta, elkezdte, elfogadja.

21. És azután? . . .

1960. július 15. (5 óra 30 p)

Akkor maga marad a lélek, az eszmélés megújul. Érzi ugyan az anyagos eszméléssel való folytonosságát, ez teszi azzal egyetlen egésszé, de egészen sajátosan kitágul. Megszűnik számára a szublimálás és a szimbolizálás szükségessége. Amit anyagos létében nem nélkülözhetett, az a ritmikus lengés, az az oda-vissza teste és lelke között, anyagának és szellemének igényei között, az most nem tud folytatódni, mert anyaga nincs és anyagának, mely lefoszlott róla, csak emléke maradt.

Ez az emlék azonban él a múlt megmaradásának erejéből. Több aktualitása egyelőre nincsen, – úgy értve az aktualitást, hogy mint jelenvaló tényező nem tud dolgozni az eszméleti állapoton, azaz nem tudja azt szűkíteni, s ez az oka annak, hogy eszmélésének mezeje kitágul. Azt nem lehet

megállapítani, hogy kinél mennyire; az aszerint alakul, hogy milyen erős a múltja, azaz létének földi szakasza.

Ez a múlt most testetlenül maradt lelkének új látókört karyarit. Végeset? Igen, olyan értelemben, hogy testes életének földi élményei maguk is határoltak. Így a szimbólumszerű eszmélés emlékei és a szublimálás termékei adják most is még a megújult eszmélésnek nyersanyagát, mert megszokta a formákat és azokkal a korlátozott élményekkel próbál dolgozni a most benne elkezdődő korlátlanokon.

Ez nem sikerülhet azonnal. Most kezdődik az az „idő"-je, amelyben a cselekvés szükséges korlátai már nincsenek működésben. Ez olyan táguló természetű, hogy a szűk eszméléshez szokott énje abban szinte eltéved.

Ez a tágulás nemcsak most megújuló lényére, annak mostani élményeire, hanem múltjára is vonatkozik. Azok a letűnt élmények még a korlátozott eszmélés országából valók. Most, mikor visszajönnek, nem korlátozottan érkeznek, s ez a felszabadulás meríti bele azokat is abba a szellemiségbe, amely a halál pillanatától kezdve otthona lett. Megfényesednek azzal, hogy meglátszik rajtuk, hogyan termelődtek az akkor elfelejtettekből is.

Akkor mindenik élmény határoltságokból állott és nem látszott meg rajta, milyen szálakból eredezik, – most minden meglátszik. A magáramaradt, korlátlanul táguló idő teljes önismeretet teremt, és ebben a takarékos élményalakuláshoz szokott eszmélés eltéved.

Vagy inkább azt mondom: eltévedne, ha egymaga volna. De nincs magában. Ugyanaz a tágulás, amely megzavarná, amelyben eltévedne, nyitja meg előtte azt a Hovatartozást, amelyben most belemerült. Mert láthatárát nemcsak az anyagának lehullása növeli, hanem eszméletének szellemiesedése is. Most válik igazán a szellemvilág tagjává, és teljesen átjárja őt annak metafizikai és morális fénye.

Ezt innen nem lehet meglátni. Annyira más, hogy a maga valóságában szavakba sem lehet foglalni. Hiányzik a hozzávaló forma, mert forma nem való hozzá. Azok a formák,

melyeket a szublimálás és szimbolizálás összmunkája teremtett, használhatatlanok és legfeljebb arra jók, hogy jelen élményeit a múltak nyelvén próbálja kifejezni, de ezek azt egyáltalán nem érik utol, nem tudnak abba behatolni. Annak a világnak metafizikai léte számukra áthatolhatatlan.

A morális valóság azonban átmegy. És ezen a hídon kell átmenni oda, ahol a metafizika más, de a morál ugyanaz.

Mi a különbség köztük?

22. Pondus?...

1960. július 20. (14 óra 55 p)

Pondus aeternitatis?

Talán a morál a metafizika súlya. A puszta, értékmentes lét akármennyire ismerem is a természetét, alkatát, belső mivoltát, mintha súlytalan volna. Mintha nem volna értelme, célja. Minek lett? Miért van? Mit csináljak vele? Ezzel a puszta léttel. Mit ér, hogy megismerem? Érdemes vesződni vele? Miért keresgélem miért kutatom?

Nincsen súlya, míg nem akarok vele valamit. Nem bánom, hogy van, vagy nincs, ha nem lép bele cselekvő életembe. Hidegen hagy, mint egy fagyos, kijegecesedett tájék, amelybe nem léphetek be és melyből nem vehetek ki semmit.

A metafizika a levegőben lóg. Akárhol megáll. Nincsen gravitációja. Ha beszélek róla, elemekre bomlik, magyarázódik, fények-árnyak suhannak át rajta. Nézem, látom, de nem vagyok a képben. Nem vagyok a képnek része. Nem mennek rajtam át az ott egymásnak fekvő erőhatások.

De ha rábocsátom a morál erőterét, minden megváltozik. A történések kigyúlnak vagy fakulnak. Amit kezembe veszek, az nem füstfelleg, hanem valóságos súly, amely tart valamerre, nem hagy békén, tettre akar bírni. Minden élményen egy-egy morális vektor áll. Ezek nemcsak irányok. Lé-

lektani tartalmak ezek és megviszonyítják azt a metafizikai tényt az én egyéni mivoltommal. Mondhatnám kvalitatív vektorok. Még inkább mondhatnám: beszélő vektorok. Elmondják, hogy mit tegyek ezzel a ténnyel, ami bennük van, hogy miképpen kerültem össze vele, mi közöm van hozzá, mi köze van hozzám.

Minden ilyen mérésem, vagy inkább azt mondhatnám, minősítésem az én személyes munkám. Ezzel válik az egy egyetlen, közömbös, egyéntelen világpont az enyémmé, elvitathatatlan tulajdonommá, életemnek részévé. És mikor enyémmé válik, már minősít engem. Mert már nem tudom, az a világpont az én részem-e, vagy én vagyok-e annak az egésznek ama körülötte folyó mindenségnek része. Egyáltalán az *egész* és a *rész* gondolata itt felmondja a szolgálatot. Mikor az én metafizikai pillanatomat megmoralizáltam, akkor az értelmet kapott az én életemben és értéket kapott számomra, mint hozzám tartozó és személyemtől elválaszthatatlan valami. Én is része vagyok annak és az is részem, az én részem abból a végtelen értékből, amelynek minden része végtelen. Úgy kell ezt érteni, hogy az

1, 2, 3, ... n ....

sorozatnak része a

2, 4, 6, 8, ... 2n ....

sorozat is, meg az

1, 3, 6, 9, 11, ... 2n + 1 ...

sorozat is, és mégis ugyanolyan rendű végtelen is az n sorozat; nem „nagyobb", mint a 2n-enkint vagy a 2n + 1-enkint lépkedő sorozat.

Ez annak a nagy valóságnak szikár csontváza, amely az én végtelenségem és a Végtelenség között viszonylik, melyben ott vannak az n-enkint, a 2n-enkint, a 3n-enkint, a n^2-enkint stb. lépkedő sorozatok, én is egyik vagyok, része vagyok és végtelen, mert ez a Végtelen ilyen rész-végtelenekből áll, amelyeknek viszonyában a véges egész, és a véges részből fakadó szemléleteink csütörtököt mondanak.

Alig lehet másról beszélni, mint összetartozásról és össze

nem tartozásról. Egységről vagy különbségről. Rá van-e függesztve a morális a metafizikaira vagy nincs? Megmozdul-e megismerésemben az énemből fakadó értékelés vagy nem? Viszonyítom-e a pillanatot az örökkévalósághoz vagy széjjelszórom őket szervezetlen halommá? Tudom-e, hogy minden tettemmel egy beláthatatlan világtervbe vagyok iktatva, vagy csak tévelygek hangyahorizontom közepén, ahonnan mindenfelé egyformán lehet menni? Van-e pillanataimnak, létem metafizikai valóságainak morális vektora vagy iránytalanul hullanak halommá eszméletem percei?

Ez az egyetlen kérdés.

És ennek ezer meg ezer foka van, az árnyalatok legfinomabb átmeneteivel. Aki a teljességet keresi, abból szent lesz. És mert mindenkinek ezt kell keresnie, mindenkinek szentté kell lennie. Hogy ne győzzék kanonizálni. Hogy észre se vegyék! Annyian legyenek, hogy ez legyen a természetes. Amikor így lesz, akkor jön el: „és megújítod a föld színét". Akkor itt lesz a másvilág. A másik világgá válik ez az egyik világ.

Talán nincs nagyon messze. Nem tudni, miben méri az Isten: percekben? években? századokban?

Mindegy: ez az irány. A metafizikai valóság nagyszerű morál-vektorai mind egyfelé mutatnak. Az egyes lélek fejlődésében is, az összesség fejlődésében is.

Ezt kell megérezni. Ennek vagyok a munkása. Minden lépésemmel felelek ezért a végtelenért. A botlás nem egyéni. Minden bűn kollektív szégyen az Úr előtt, mint ahogy minden erény kollektív diadal előtte. Nem úgy vagyunk egyesítve. Sohasem voltunk külön, mert Benne élünk és mozgunk és vagyunk. Nem egy panteisztikus istenözönben, hanem egy a Mindent keblére ölelő Személyiségben, annak vagyok a lemintázása, azért értem, azért vagyok benne összes hasonlóimmal elválaszthatatlanul.

23. Klímaváltozás

1960. július 21. (13 óra 30 p) csütörtök

Mikor így megváltozik az egész atmoszféra mint mára, átmegy a nyárnak forró öleléséből a hűvös, nedves, szürke, érdes levegőbe, mikor megváltoznak a színek, a hangok, – még a motorok és autók elsuhanó hangját is másképp hozza be az ablakon ez a különös, ködös, süket levegő, amely mintha csak a borongó ég halkan hullámzó távoli dörgésének hordozására volna ideküldve . . . akkor meg lehet érezni valamit abból az eszméleti klímaváltozásból, amelyen majd át kell esnünk, mikor lezárul nekünk ez a világ és megnyílik a másik.

Klímaváltozás . . .

De nem az atmoszféra, hanem más szféra módosulása. Az eszmélések szférájáé, az a pneumás szféra, amelyben a szellemiség fürdik és amelynek lakója akkor is, mikor itt van; csak ezt kevésbé tudja, mint azt, amellyel szemének, fülének, tüdejének van dolga. Nem tudja, pedig benne van, érzi annak szüntelen hatásait, áthatásait, átjárásait. Benne él, belőle él, hiszen folytonos szellemközi kölcsönhatások keresztáramaiban úszik, és létének titkos mélyein, abban a „mélyeszmélet" nevű tartományban, mely világos országocskáját körülveszi; ezer erő dolgozik rajta, amelyeknek munkáját nem, csak a munkájának eredményét eszméli. Nem mondom: észleli. Mert az „ész"-lelés oly nagyon korlátozott. Mondhatnám az, amit belőle az én gondolkodó barátom, Locke, meglátott, akinek látóköre olyan finoman megrajzolja azt, amit a természetesből kipillantva látni lehet.

Nem elég az. Lehet abból ki is lépni. De akkor nem pusztán „ész"-lelni kell, nem pusztán „ész"-revenni, hanem el kell fogadni egy szabadabb tudomást, az életnek ránkhullását, az eszmélésnek, vagy az Eszmélésnek belénk szűrődését, azokat a keresztüláramlásokat, amelyek hasonlítanak az anyagi kozmoszban járó erővonalakhoz, és amelyek a Szel-

lemi Kozmosz útirányai, hatáshálózatai, talán hajszálfinoman megrajzolt, a providenciális okhálózaton utazóknak közlekedési menetrendje.

Ez a két kozmosz egymásban van, okhálozataik is egymáson vannak, talán nem is kettők, hanem egyek és talán csak azért látszanak kettőknek, mert kétféleképpen, két tudásigénnyel, kétféle hatóerejű képességgel, két eszméleti műszerrel nézzük őket.

Ha pedig azt kérdezi valaki tőlünk, hogy mit tudunk mondani a másodikról, szinte azt kell felelnünk, hogy semmit. De azt tudjuk, hogy van. És ez az egzisztencia-tétel lelkünknek a legfontosabb. Mert ha ez *van*, akkor a megoldhatatlanokra megoldás is *van*. És ha megoldás van, akkor nem képtelenség abba a Kozmoszba átlépni, vagy inkább egyszerűen észrevenni, hogy benne vagyunk, sőt hogy mindig benne is voltunk és benne is leszünk.

De most lefoglal *ez* a klíma, *ezek* a megoldások. Majd lesz másképpen is. Ez a klíma, ez a ránkboruló szféra leemelhető rólunk. Ez az egész hármas burkolat, a lithosz, biosz, a núsz, mind csak a pneuma kedvéért borult reánk. Kellett az anyag, az élet, az ész a Pneumának, mert őt szolgálta mind a három, és ezek a lépcsők itt és a mindenség többi zugaiban Őt keresték.

És csalhatatlanul keresték, mert törtetve emelkedtek feléje, vagy inkább tisztultak, finomultak, feszültek feléje és most a núsznál tartanak, melynek munkája áttöri az utolsó falat és kimosolyog a Pneuma felé. Most kopogtatunk az utolsó falon, és ez a hármas törtetésünk bizonyossággal tudja, hogy a Pneuma vár és a legszebb korába lépett Terra várja a legszebb ruháját. Soká kell szőni a Nooszférát, míg rászövődik fényfonalakból a Pneumoszféra . . .

Mi a nooszférában születtünk. Mi agyunk az elsők, akik tudjuk, hol születtünk, akik tudjuk, milyen szférákból virágozunk, akik talán azt is tudjuk (vagy sejtjük), hogy merre virágozunk.

A lithosz és a biosz még takar. A núsz a kapu. A pneuma pedig a világosság.

És azontúl? . . .

A végleges klímaváltozás. A szférák egymásraborulásának titkos célja. A rejtettben, a „dedans"-ban való elbújt valóság kibontakozása az első

– Legyen! –

erejéből. Egy szó elég volt. Egyetlen Akarat. És elindult a felfelé áramlás a Mindenségben. A milliárdos fényévek Urának szava volt, azé, aki nem akart Háromságába zártan egyedül maradni és elindította a Világot.

24. Érték I.

1960. július 23. (4 óra 35 p) szombat

A lélek nem maradhat erkölcsi súly nélkül. A puszta szemlélet, ha még oly tisztán lát is, üres. A Lét, ha még annyira tele van is, erőtlen. Mert az, ami megtölti, céltalan. Van, de miért van? Mit akar itt? Mit csináljon ezzel a léttel? A magáramaradt metafizika félmunka. A megismerés olyan szobor, amelynek hiányzik a szimmetrikus fele. A puszta látás értékelés nélkül olyan, mint a test vérkeringés nélkül.

Ha látni próbálsz és nem keresed látásod súlyát, akkor vízió előtt állasz. Meg sem lehet fogni. Ha hozzányúlsz, szertefoszlik mint a papírospernye, mely még őrzi az elégett papír alakját.

A megismerés magábanvéve erőtlen, ellenállástalan, papírvár, amíg nincs benne értékelés. Az értékelést pedig a Forrás adja meg. Tudni kell, hogy az egész honnan ered. És ha tudom, honnan ered, tudom a célját is. Végső eredése és végső célja pedig csakis egyetlenegy, *Az Egyetlenegy* lehet. Aki a Mindent valósággá tette és Aki abban saját Képét és Hasonlatosságát akarta széjjelszórni.

Ezeknek a kedvéért töltötte meg az Űrt Mindenséggel. Nem tudunk hozzáférni másképpen, mint ezzel a gondolattal. De a gondolat lehet metafizikailag gyermekes, akármennyi tudományos fölszerelkedés van is benne. – Azonban mihelyt beleoltom az Alfa és az Omega tudomását, ezt a Végtelenből Végtelenbe futó feszültséget, amely átfut rajtam is, – már nem játék, már halálosan komoly, mert az a Végtelen Múlt és az a Végtelen Jövő bennem is találkozik, én is azoknak az ölelkezése vagyok és mihelyt ezt megéreztem, már egész metafizikám személyesül, átitatódik a rám bízott, az én személyemre adagolt Pneumával, amely már nem *puszta* valóság, hanem a morál lehelletétől átjárt valóság.

Személytelen tudás még nem teljes valóság. De a személyes tudást új tűz járja át, mert van személyközi közeg, egy másrendű egység, mint a lithoszé, meg a bioszé, meg akár a núszé is; ez a pneumáe, amely megöntözi a létet a maga harmatával, és ez a hatalmas, személymintázó erő már nem adhat úgynevezett „objektív", azaz személymentes ismeretet, amit ez ad; az mindig át meg átjáródik a kis látó elme személyességével és személyen felülisége már az Örök Személyhármasnak belesugárzásából származik.

Alfától Omegáig. És a mi kis alfánktól a mi kis omegánkig. Ezt a mi korlátozott személytudásunkat átjárta a korláttalan Tudásnak vihara, és attól az egész moralizálódott. A pondus, az a pondus aeternitatis, mely alapozza a morált, nem csupán egy számjeggyel, – pozitívval vagy negatívval – ellátott cédula, melynek értékeiből majd összeadódik az életünk számlája. Nem az objektív valóságra ráragasztott „érték" nevű többlet, mint az árucikkeken, mikor elkészültek. Nem. A morális súly együtt teremtődik a személyes élménnyel és annak szerves része. Olyan szerves része, mint a testnek a pondus, és úgy benne van minden élményben, mint az emberlélekben az Isten. Kioperálhatatlan. Megszűnik, ha kiveszed az élményből a moralitást, mert az van előbb, mint a puszta megláthatóság.

25. Érték II.

1960. július 24. (4 óra 23 p) vasárnap

Mert nem puszta felvevőkészülékek vagyunk. *Először* Hozzá tartozunk, belőlevalók vagyunk, Érette élünk, Tőle elválaszthatatlanul. Úgy érnek bennünket életünk eseményei, mint szellemi létünk, erkölcsi valóságunk fürdőjében úszó valakiket. Mindenikünk valaki, személyesen valaki, és ami személy, annak lényege a moralitás. A legártalmasabb absztrakció a Lét különválasztása az Értéktől, mert a valóságban a Lét maga az Érték. Legelőször az érték. Nem utólag van rábélyegezve, mint az árukra az ára.

Ezt, ha eszméletünkbe pillantunk, látni is lehet. Nem arról az értékről beszélek, amely lélektanilag fejlődik ki a gyermekben, aki „megtanulja", hogy tekintélyek vannak, más akarat is van és hogy nemcsak a saját akaratát kell teljesítenie, hanem vannak az ő akaratának korlátai. Ezek csak tapasztalati próbálkozásai egy ősi tudomás áttörésének, és ezeknek megértése abból a mélységből fakad, amelybe minden személy létének gyökerei bocsátkoznak. A szellemi születésnek gyökerei ezek és a szellemiségünk megszületése óta érzi hovatartozását, folytonosan átéli azt, hogy nem független, elkülönült valóság, hanem határtalan szellemegységbe tartozik, melynek törvénye van és ez a törvény az akaratot kötelezi, s az alóla való felmentődés, a tőle való menekülés egyenlő a morális nemléttel.

Azért elsődleges bennünk a morál léte, mert azonos azzal a hovatartozásunkkal, amelyből származunk. A szellem léte, éppen a Szentek Egyességének tételénél fogva, sohasem puszta metafizikai lét, hanem morális léttől átitatott metafizikai lét, vagy inkább metafizikai létté ténylegesült morális lét. Ebből ki nem vonhatja magát senki sem, mert mindenki beleszületik. Az emberlélek természete ez. És minden fordítva van ahhoz képest, amint az absztrakciók mondják. Nem úgy van, hogy előbb puszta és minősítetlen Lét és azután az

Érték. Hanem úgy, hogy először Érték, egy nagy minőségi beletartozásnak igénye egy szellemi közösségbe, ahol a Szentség a törvény, egy kikerülés a Teremtő Kézből, amelyben áldás a törvény, egy elválaszthatatlanság a Lét Szeretetforrásától, mely létünk, személyes létünk forrásává válik . . . és azután minden egyéb. A metafizikai lét ennek a szeretetszándéknak megvalósulásáért adatik, azért, hogy ezek az erkölcsi sugárzatok dolgozhassanak, hogy ezeknek hatalmas erővonalaiból tettek legyenek, szeretetcselekvések, szeretetközlések, adások és elfogadások, és ennek a törvénynek tételesednie kell, hogy bánni lehessen vele és ezeknek a tételeknek mindenikét ismét szeretetből kell elfogadni.

Kell . . . igen, de lehet el nem fogadni is . . . ez a morális nemlét . . . a magáramaradt metafizika . . . a léttelen lét . . . ahonnan a Tagadás kioperálta a szeretetet . . . a kárhozat . . . a végleges „semmi"-nek örök gyötrelme.

26. Ethosz I.

(17 óra 45 p)

Bergson írt a semmiről, igazában a „semmiség"-ről. Azt mondta, hogy az abszolút semmi ellentmond önmagának. Mert eszmélésünk szerint minden „semmi" csak valaminek a semmije. Azt jelenti, hogy nincs, amit várunk, ami volna, aminek lennie kellene, és ebből az útvesztőből sem az ésszel feldolgozott, sem a fel nem dolgozott élmény nem tud kiszabadulni.

Ezt a gondolatot úgy is meg lehet fogalmazni, hogy a „kell" megelőzni a „van"-t és hogy a puszta lét nem elég önmagának addig, amíg nem parancsból van, lenni akarásból van. Ez annyit jelent, hogy minden a személyes „legyen"-ből születik és ebben a személyes „legyen"-ben értékelés van. Mert amit akarat előz meg, annak léte értékesebb, mint a nemléte. És így az értékelés korábbi dolog, mint a

megvalósulás, az a létnek szülő-ereje és mikor valami elkezd lenni, az értékelése azt már megelőzte.

És akkor az axiológia minden ismeretfajok közt a legősibb, az elsődleges és úgy lehetne kezdeni a filozófiát, hogy

– kezdetben volt az Ethosz . . .

Ez volt először.

És minden más ennek a kedvéért lett.

Csakhogy elfog és behálóz bennünket a megvalósulásoknak ezerszálú rajza és belemerülünk a csodálatosságok szemléletébe, mindig jobban elhisszük, hogy önmagukért vannak, pedig minden moccanásukkal visszamutatnak eredetükre. El lehet menni ezen a vonalon egészen a teremtésig, az első „legyen"-ig, amelyet követtek a belőle sziporkázó „legyen"-ek miriádjai, de valamennyi abból az első Legyenből táplálkozott és vitte magával, tudva vagy nem tudva, az abban örvénylő és világalkotó Ethoszt, amelyért született a Tér, elindult az Idő, hogy teleszórja a Létet az első Legyenből kisugárzó szeretetközpontokkal, amelyeket majd személyeknek fognak elnevezni, mikor eljön az órájuk.

És ha most ebből az első Legyenből a mi eszmélésünk kis legyen-jeire tévedünk, ezek Annak képére és hasonlatosságára vannak bennünk megteremtve. Mert ez is mind teremtés. Ez is mind szeretetkínálás és szeretetigénylés. Ez is mind elkezdődése valaminek, ami majd azonnal létté válik és mikor metafizikai valóságát megteremti, akkor egy pondust tesz az örök mérlegre, amelyet az a lételem hordoz és amely ahhoz minden időkig odatartozik.

Bennünk is a *legyen* jár elől, ez a múltból kiszálló és a jövőben leszálló madár, mely leszállásával teremt és amelynek a minden idők előtt való ethoszból merített erkölcsi atomja megminősíti azt a pillanatot, amely most született.

Minden eszmélés megtalálja ezt önmagában és csak el kell mélyednie saját valóságában, hogy felismerje létének fajsúlyában minden teremtésnek kezdetét, a *saját ethoszát.*

27. Ethosz II.

1960. július 29. (23 óra 45 p) péntek

Az ethosz az, ami akar lenni, ami még nincs, de levőben van, ami éppen kilép a nemlétből és azért válik létté, mert érték. Nem azért, hogy egyszerűen legyen, közömbösen, egyformán, súlytalanul. Hanem azért, hogy olyasvalami váljék létté, ami jobb ha van, mintha nem lenne, s aminek létéhez olyanforma valóság tartozik, amit emberiesen kívánságnak lehetne nevezni.

Az ethosz, ez a főnév, ami valójában szubsztanciának volna a neve, igazában cselekvésfolyamat, tehát eredeti valóságában nem főnév, hanem ige kell ide. Azért jobb úgy érteni az ethoszt, hogy azonos a „legyen"-nel. Ez a *legyen* ige, mégpedig parancsoló módba tett ige, amelyben hajlandóság, történhetőség, ígéret szikrázik és amelyet csak utólag főnevesítünk, mert mindenáron szilárd részekből akarunk építeni világot és filozófiát.

Ez az igeforma azért beszélőbb a főnévnél, mert benne kívánatosság jut kifejezésre, és amiben már kívánás van, az valamerről boldogsággal és szenvedéssel határos. Ha előbb van a Lét szándéka, mint megszületése, ez azt jelenti, hogy ez a Szándék választotta létét a nemlét helyett és ez a szándék a létet értékesebbnek – mondjuk ki az emberi szót: boldogítóbbnak – tartotta, mint ellenkezőjét, tehát inkább akarta a „legyen"-t, mint a „ne legyen!"-t.

Emberformában ezt átéljük mindannyiszor, mikor döntünk valamiről erkölcsi szabály szerint. Azért nem domborodik ki a *legyen* prioritása a *van*-nal szemben, mert folyamatosságba, szakadatlanságba van beágyazva, amelyben mindig van valami (ha nem is mindig az, amit vártunk), de folyamatossága szervezettnek, artikuláltnak látszik. Nehéz a legelsőbe helyezkedni, mert mindenik előtt is volt valami, s így a gondolat eltéved, sőt nem győzi önmagát, és olyan mint az erdőben elkószált gyermekre ráesteledő homály,

amelyről nem tudni, mikor kezdődött és hol van a perc, mely elindította.

Azt azonban lehet, hogy bármelyik legyen-ünket legelsőnek tekintsük és úgy kezdjük el fonni eszmélésünk fonalát, hogy valamely adott pillanatra ütjük a kezdés világosító bélyegét. Azonnal látható lesz, hogy a mi eszméleti valóságunk mindenik kiemelhető szakasza legyen-nel kezdődik. Vagy egészen explicite, mikor szemünk előtt pattan a kívánás a létbe, az értéktöbblet valósító ereje meglátszik benne és a boldogság-szenvedés polarításának jegyében elkezdődik valaminek a léte. Az a valami már erkölcsi szülött, mert vektoros, mert iránymennyiség, de hamarabb volt meg az irány, mint a teljesedés, nem a teljesedésre ragasztottuk az irányt.

Ez lehet lélektan, de lehet metafizika is. Ha pedig metafizika, akkor már bele van helyezve a mindennél cselekvőbb Mindenhatóságba. És akkor nem a Lét valóságaira vannak rátapasztva az értékek, mint kirakatokban az árak, hanem az egész Lét a Morálnak hullámzó, irányító tengerében úszik és abból veszi *legyen*-jeit és onnan meríti valóságait.

28. Ethosz III.

1960. július 30. (4 óra 30 p)

A morál prioritása . . . mondanám. Az emberek azért gondolják másképpen, mert a bennük élő tudomásvételek sorrendjéből indulnak ki. Az önmagáraeszmélés először nem tudja az igazi prioritást. Mikor még nem fejlett ki az eszmélés eszmélése, mikor még csak egysorosan eszmélünk, akkor nem tudjuk ezt a rendet; abban a planetáris fejlődésben, mely az emberre vár itt, ez még nem egészen világos. Még mikor elméletet csinál róla, akkor sem egészen világos, mert még csak az értelmével nézi, és az mindig csak utólagosan magyaráz. Ami már benne volt a keletkezésben, azt utána

teszi. A valóságban ott volt, azt érzi, de az elemzésbe nehéz úgy betenni, hogy már a kezdet előtt felismerhető legyen. Beleteszi tehát pótlólag, mint értékjegyet, s így keletkezik a szellemtudományban a fordított világ.

Fordított így, mert ami szellemiség, az legelőször morális. Első lehelete a Teremtőhöz tartozás, amely tele van odaadással, elválaszthatatlansággal, ráhagyatkozással, hálával, – mindez együttvéve szeretet, a világot egybeölelő erő, amelynek termékei vagyunk és mindenikünk életének forrása és tartalma.

Hogyan is gondolhattuk volna, hogy a csupasz lét legyen először, mikor napnál világosabb az, hogy a „lét" szeretetbe kerül. Hát nem iskolapélda erre az emberi szívben a szeretetnek fajfenntartó elfajulása, a „szerelem", amely nem egyéb, mint a „test fölrukkolása a teremtés analógiáival", és egyetlen létjoga az újabb és újabb ifjúsággal megújuló emberiség!? Ezen csak meg lehetett ismerni, hogy a lét valami szeretetféléből fakad, legszebben ha a szerelemben uralkodik a szeretet. Az a szép külön szó: *Caritas* . . . És mert nem lehetett ebből kiáltalánosítani, kilángoltatni a világosságot, hogy ha itt minden lét forrása szeretet, akkor a Lét forrása is csak Szeretet lehet és hogy Isten nem közömbös legyen!-nel, hanem a „szeretet extázisában" kiejtett Legyen!-nel teremtett!

A szeretet szüli meg a létet. Ez a *Szeretet* az örökkévalóból forrásozik és tölti be a Mindenséget. Ennek a szeretetnek a világra való kiömlése az ethosz, és ennek az ethosznak cselekedetei a „legyen"-ek, mert a szeretetet valahova el kell helyezni, be kell fektetni, mint világalkotó tőkét, melynek lelkeket kell kamatoznia. Ez így van kezdettől fogva Isten valóságában, de az emberi valóságok eszmélésében csak lassan tör át. A planétára küldött erők legyőzik az ellenállásokat és ebben a harcban csiszolódik, fényesedik, gazdagodik az, amit minálunk emberléleknek mondanak.

Olyan az emberiség a földön, mint a planétának lélegzete, fellélegzés anyagbazártan, és éppen azzal, hogy bele van

zárva és vele kell élnie, valami felszabadulás folytonos tette. Ez a földi lét sikere minden pillanatban, melyben az eszmélés túllép önmagán és önmagára visszanéz. Közben szilexet kalapál, tüzet rak, fémet önt, és mindez a munka azért az ethoszért van, ami beléje van oltva és ami talán nem is más, mint szellemiségének órája, óraműve, vagy metronómja, amely elritmusolja, tettekké szórja létét sokáig, míg észreveszi, hogy van.

És mikor így meglátja önmagát, akkor felismeri és megérti *legyen*-jeit és elkezdi tudni, hogy miért van itt és kezébe veszi a planéta történetét.

29. És én?

1960. aug. 1. (5 óra 45 p) hétfő

Én pedig itt vagyok ennek a kozmikus történelemnek egy pontján, egy percében, mindig egyszerre csak egy ponton és egyszerre csak egy percben, amint ezt velem testbeiktatott mivoltom tételi. Itt vagyok végtelenségemnek mindig a közepén, ahova felém áradnak az erők, és ahonnan viszonzom őket, mint a többi erőforrás, mert én is erőforrás vagyok, ajándékozok és elfogadok, árasztok és beszívok, sugárzok és fényt nyelek.

Határolt lény vagyok és mégis határtalan. Magamból adok, tehát határaim vannak, a végtelenből veszek, tehát nincsenek határaim. Mintha zárkából néznék ki a Mindenségre és mégis ki tudok tágulni a mindenséggé.

Emiatt vagyok csupa ellentét.

Nem is érthetem meg másképpen magamat, mint ellentétek harcaként, vagy kiegyenlítődéseként, mint egymással szembeszálló erők találkozásaként, mint ilyen találkozások nagy és sűrített, eszmélő csomópontját, ahol olyasvalami tartózkodik, amit úgy neveznek, hogy „személyiség". Valamint úgy is, hogy „egyén". Az egyént talán csupán a talál-

kozások eme csomóponttá alakulása teremti meg, mert pontosan ugyanilyen találkozás nem lehet több, csak egyetlenegy, és ez teszi e pontot minden más ponttól különbözővé, vagyis egyetlenné. De ha *személyt* mondok, az több, mint találkozáspont, mert annak múltja van és jövője van és hordozza magában minden eddigi erőtalálkozásnak teljes emlékét és minden eljövendőnek ígéretét. Az pedig, hogy mindezt hordozza, csak azért lehet, mert azon a találkozásponton nem csupán üres tériség áll, nem csupán az erőátvonulásokat váró „semmi" (aminek úgy sincs értelme), hanem egy számunkra alig leírható „valami", a végtelen szellemiségnek egy élő, eszmélő atomja, valami kiolthatatlan működésképesség, mely nemcsak elfogadni, de adni is tud, mely nem passzíve fogadja a rajta átkereszteződő milliónyi hatást, hanem él azokkal, feldolgozza őket, egybeilleszti azokat saját személyes sugárzatával és ezt a személyszerűvé feldolgozott sugárhatást adja vissza vagy adja tovább annak a mindenségnek és annak a többiségnek, annak a beláthatatlan és határozhatatlan szellemiségnek, amelynek eleven szövetébe beletartozik.

Úgy van elhelyezve ott, mint termőföldjében a magocska, bíztató, fejlesztő, növesztő erők veszik körül, mindenfelől segítség száll feléje, átöleli, átjárja őt ez a kívülről jövő bensőség, ő maga pedig a beléjeteremtett adottsággal válaszol, cselekszik, és léte nem saját műve, hanem minden környező, feléje tartó, rajta átmenő erő munkája.

Ezek fizikai és lélektani szavak, de ezekre is szükség van, sőt ezekre van szükség, hogy megközelíthessük a szellemiség természetét, amelyet az anyag munkája mindig készen áll metaforázni; hogy átvilágíthassunk a pneuma felé; hogy legalább megélhessük azt a klímaváltozást, – legalább egy-egy pillanatra megélhessük – amivel kipillantunk a „nusz"-ból a „pneuma" felé.

Ezt a kipillantást, ezt a hatásvisszaverést, ezt a sugárzást morális néven *imádság*nak hívjuk. Aki nem imádkozik, az kiszakad ebből a szellemiségből és magára marad. Hasztala-

nul futnak feléje sugárzások, ernyőt tart; hasztalanul ébrednek benne természetfölöttiségek, nyílnak fel bennük szervek; lecsukja őket és nem lép be a szellemközösségbe (bár benne van), és nem termelődik ki benne a rendeltetése (bár minden küldése megvan hozzá).

Félelmetes jog és üdvözítő jog a szabad akarat. Azokon a pontokon, ahol személy van a mindenségben, van egy abszolútum is: akarom! nem akarom!

Ez ellen nincs kényszer, nincs föllebbezés. Az anyagban lehet. De a morálisban nincs. Olyanná leszel, amilyenné akarod magadat. Aszerint válsz a szellemvilág építő vagy romboló elemévé. Aszerint leszel éltető vagy halált osztogató; aszerint leszel épségesen fejlődő vagy betegen rombolódó.

A morális lényednek akaratod a mindenhatója. Kisvilágod abszolút monarchája. Vigyázz rá, féltsed, kezében a sorsod! Ámen.

30. És a Minden?

1960. aug. 11. (16 óra) csütörtök

A planéta történetében egymásrafekvő burkolatok sora mint kozmikus évgyűrűk borulnak rá lakóhelyünkre. Mindenik többlet az előttevalóhoz képest, és mindenikben szinte képtelenségnek látszik, hogy kilépjen önmagából. A probléma pedig nem az, hogy miképpen lehetséges az új, hanem inkább az, miképpen maradhat meg a régi. Nem az a kérdés, hogyan léphet be a fejlődésbe valami új, ami még nem volt, hanem az, hogyan tudhat önmagával azonos maradni, ami volt.

Mert az elsődleges tapasztalás nem az, hogy valami olyan, amilyen, hanem az, hogy folytonosan más, mint amilyen. Nincs a létnek egyetlen megismételhető pillanata sem, mert ha volna, nem lehetne észrevenni, hogy van. Abból tudom

meg a létét, hogy más, mint volt. Saját létemet is abból tudom meg, hogy más vagyok, mint voltam. Mikor ez a másulás olykor alábbhagy bennem, szinte nem is vagyok.

Az első adottság tehát az, hogy megújulok és hogy minden újul. Az állandóságok világa kitalált világ, eszünk gyártmánya, és a valóságban sohasem akad párja.

Ez az oka annak, hogy nincs a Lét-ben másolat. Semmi sem utánoz semmit. Nincs két egyforma arc, egyforma állat, egyforma falevél. A vegetáció növő példányai utólérhetetlen formaváltozatossággal győzik le a teret és az eszméletek ismételhetetlen színbőséggel és eseménygazdagsággal tölti meg az üresnek gondolt időt.

Nem azon kellene tehát kezdeni a Lét tanulmányozását, hogy elfogadjuk a csupa újat?

Mondjunk erre *igen*-t. De akkor szembeszáll ezzel az igen-nel az indukció. Mert az indukció sikerül, és ha sikerül, akkor van ismétlődés. És ha van ismétlődés, akkor van állandóság, van megmaradás, és akkor visszafordul a sorrend, és mégis az újat kell megmagyarázni.

Kénytelenek vagyunk tehát elfogadni mind a kettőt. A szüntelen megújulásban a szűntelen megmaradást. Ami van, az nem lesz többé soha, és ami van, az megmarad mindenkorra. Ami volt, azt nem tudod visszahozni, és ami volt, azt nem tudod eltörölni . . .

Mindez egyszerre csak úgy valósulhat, – pedig megvalósul! –, hogy a megmaradás szolgálja a megújulást és a megújulás szolgálja a megmaradást. Ami volt, azért marad meg, hogy beledolgozza magát a jövendőbe, és ami volt, azért nem maradhat meg, mert kénytelen beledolgozni magát a jövendőbe. Ami lesz, azért van tele sohanemvolt-tal, mert a nemlétből lendíti ígéretét a múlt felé és ami lesz, azért van tele volttal, mert nem tudja megállítani a múltnak reátódulását.

Ami pedig van, az azért egyetlenül új, mert létének minden lüktetésében egy belenövekedő és beleújuló múlt reszket és ami van, az azért egyetlenül egyforma, mert mindig

én vagyok az, aki alkotja, aki annak az egészen egyetalkotó folyamatos történésnek (vagy törtetésnek?) alanya, aki egy öröktől fogva élő gondolat teljesedése gyanánt egy adott pillanatban megkezdte az időbe való kiömlését és azóta teremti önmagát tovább megállíthatatlanul.

És megint itt vagyok én, a Mindenség lakója, ezen a kis szálló lakóhelyen, Terra nevű űrhajómon, amelyet sorra burkol a lithosz, a biosz, a núsz, és ezek a burkolatok szférákká tágulnak, s a kevesebb folytonosan kitermeli a többet, hogy mikor a harmadikban megébred a rálátás a történésre, legyen min csodálkoznia. A lithosz fölé hogyan érkezett a biosz? A biosz fölé hogyan borult a núsz?

Hogyan lett a sokaságból többszörösödés? Hogyan ölelte át a gravitációt a pontok megmozdulása? Hogyan nyílt ki a Szem, a planéta szeme, megnézni, hogy a planéta mit csinál?

És most . . . most . . . minek a keresésére tágul ez a Szem?

Planetáris erők? Planetáris kényszerek, feszültségek, többretörés, ellenállhatatlan akarás, felfelé gurulás, mert még hangzik, idehallatszik és az Idők Időinek határtalanságain és Terek Tereinek beláthatatlanságán át is idezúg, idesuttog, ideénekel egy valaha kimondott

– Legyen! –

Akarta, és meglett minden!

Áldott kis hittankönyvem gyermekmondata: hova tágulsz?

Kell neked tudomány és próbálkozás, mely majd elmagyarázza, *hogyan* lett meg az a „minden"?

Kell neked metafizika, és nagyfeszültségű intuíció, mely majd vízióban pillantja meg az elmondhatatlant?

„Meglett minden . . ."

Fényévek milliói kellettek, de ez mit számít? Volt és van és lesz egy Akarat, amely, ha „legyen"-jét kiejti, megszületik az Űr, zúgásnak indul az Idő, betelnek a számlálhatatlan

teremtett űrhajók napjaival az idők és egyetlen Gondolat megvalósításaként peregnek, kerengnek, élnek és elhalnak a terek átléphetetlenségeiben a planéták és a napok és a többi világrendszerbeli csoda, amelyekből az egyiken lakunk.

És megint itt vagyok ennek a Mérhetetlenségnek térbeli és időbeli közepén. Ezen a kis Terrán és tudom először, hogy itt vagyok, én, az *ember,* akit az egykori Legyen! becélozott, azután hagyta viharzani a Létet, beletevén a Legyen-be mindazt, ami sodor, szállat az emberréválás felé, az emberré, aki nemcsak lélek, hanem teste van, akinek lelke szövetkezik az anyaggal, hogy legyőzze és szolgájává tegye, akinek lelke hivatalos az első Legyen-nek Otthonába és aki még hallja, az örökkévalóságon át hallja minden idők és terek végtelenén át az ő személyének alkotó legyen-jét, megismeri a Hangot és leborul előtte.

Ámen.

Út az idő kúpja felé

„. . . tettese vagyok a Mindenség
történetének és annak rámeső
részlegéért örökre felelős . . .”

MIÉNK AZ IDŐ

Egy nagy folyóban, cseppre csepp szalad,
Egy mély lavina kúszva jő, halad,
Egy széles tónak víze egyre nő,
És dús föveny tölt medret: az IDŐ.

Elküldi napját, mát és holnapot,
Az óra nyit jövőre ablakot.
A perc jelenként fut, meg sem pihen, –
Elfogni úgysem tudja senkisem.

Meg nem pillantod másét, senkiét,
De benned él a MOST, a perc tiéd:
S ha minden MOST kezedben nagyra nő, –
Már engedelmes szolgád a jövő.

Mert minden MOST a VOLT és LESZ köze,
A múlt az eljövendő hírnöke,
És perceid fonálja úgy vesz el,
hogy nem is vagy, – csak voltál és leszel.

A MOST, e semmi, mégis mindenünk,
Mert rajta vásárlódik életünk,
S ha célt keresve lépted múltba tér,
Vagy jövendődbe futsz az álmokér' . . .
S a MOST-nak kis fonálja elszakad,
Majd látod, hogy IDŐD nem volt egyéb,
mint – tenmagad.

2. Dimenziók

1972. január 4. (2 óra) szombat

A legmélyebben, a mélyeszmélet eltűnő messzeségeiben és a szupereszmélet ismeretlen légkörében a hangtalan istentudat énekel. Nem hallom, de énekel. Ismerem is ezt a hangtalan dallamot. Mert mégis a dalhoz hasonlít a legjobban, mert a zene a legspirituálisabb eszméleti megnyilatkozás és az eszméletnek szellemi színjátékához a legközelebb áll. Ha leszállok, elszállok, felszállok amaz erővonalak mentén, ráeszmélek, hogy szólnak. Ilyen rejtve, messziről, mélyről és magasról szóltak és átjöttek a tények, az anafilaxisok, a depressziók az ürességek sűrű fátyolzatain. Egész halkan, egész színtelenül, egész erőtlenül, csak éppen annyira, hogy tudjam: vannak. Ezért győztem e napoknak sokszor fullasztó nehézségét. Mert a fátyolok színkeverékei körülvettek és úgy éreztem, hogy nem széjjeltépni, hanem elviselni kell őket. Így burkolatukban maradtam. Mert éreztem a mélyről, messziről és magasról jövőket, nem tudok nevet adni nekik, az istentudat hallgatag üzenetei voltak.

Nagy érthetetlenség az Eszmélet.

Sohasem látjuk át teljesen, mert abban benne van az út az Istenig. Milyen furcsa emberesen mondom mindezt ... mikor eszméleten belül egész más: csupa érthetetlen üzenet és mégis értem ... persze csak mondani nem lehet. De azért annyi is nagy kincs a mondásból, amennyit vele az eszméletből *el*mondani lehet.

Nem lehetne a mélységet, a magasságot és a messzeséget önmagunkban megtalálni?

Nem az Eszmélet ez?

De nem bármilyen „eszmélés". Mi háromdimenzióra teremtett eszmélések vagyunk. Megértjük, hogy az egydimenziós vagy két dimenziós eszmélések nem érthetnének meg bennünket. De azt nem értjük meg, hogyan léphetnénk a negyedik térdimenzióba. Mert az Idő nem az. Az Idő szá-

munkra bővíthetetlenül egydimenziós. Feltételezhető, sőt el is gondolható, hogy a háromnál több dimenziójú terekben eligazodó eszméleteknek talán az egydimenziójú időnél több dimenziójú időkeretre van szüksége, amelyek lehetnek olyan viszonyban, mint ébrenléti élményeink időfonala álomélményeink időfonalával, vagy a többszörös perszonalitások időfonalai egymással. Ez nem volna azonos a betegségnek vélt „tudathasadással". Nem egy tudat hasadna ketté, hanem kezdettől két eszmélés lehetne, mely felváltva lenne úrrá a mindenkori jelenen, sőt egymásról mint váltakozásról tudhatnának és használhatnák ugyanazt a pszichofiziológiát. Miért ne lehetnének 4, 5, 6 stb. dimenziós terű és 1, 2, 3 stb. dimenziós idejű eszméletek, ha nem is ezen a planétán, ahol vagyunk mi most a 3+1-gyel? Miért ne lehetne 6+2? Vagy 9+3? Vagy akárhogyan, ahogy a Teremtés gondolatában megalapult a Tér-Idő dimenzió-viszonyának törvénye?

Az időfonalaknak a mindenkori jelenben való váltakozását a mi 3+1 számjelzésű eszméletjárásunkban még könnyű elgondolni, mert patopszichológiai jelenség címén meg is valósul és az álomvilágnak néha egészen elkülönülő vonala is illusztrálja, de a többdimenziós Idő közös Jelen-ét már nehezebb megérteni. Pedig csak ezzel az empíriával lehetne előkészíteni annak a bizonyos eszmélet-egybeömlésnek valóra válását, amelyet most még csak a személyes szellemiségek időfonalainak egyesítésétől várunk, amilyen lenne majdan a Földnek most alakulóban levő „Szelleme", amelynek csak egyéni látóhatárunkra korlátozott, aliglátó munkásai vagyunk. Nem tudok most beljebb hatolni, vagy nem találom a kilincset, biztosan itt kell átlépnünk valami válságos eret, amelyen túl más lesz a világ és talán csak erre a lépésre vár az egész planétanépet átölelő lélekszeretet.

Azt most a gondolatom, hogy az emberek azért nem szeretik egymást egészen Krisztus gondolata szerint, mert tudatlanok. Ha eléggé ismernék a valóságot, akkor megszeretnék egymást is a valósággal együtt és készséggel megbocsátanák

egymásnak is, a valóságnak (a nemszemélyesnek) is, ha valamit kedvük ellenére tesznek. Azt hiszem, Szókratésznek igaza volt (mintha most belátnám ezt a nagy szót) abban, hogy elég megismerni a jót ahhoz, hogy meg is tegyük. Az, aki nem segít bajban levő embertársán, csak azért nem segít, mert nem tudja, – nem látja át, hogy miben lenne részes és hogy mivé lenne önmaga is, mihelyt segítene. Ezt nem veszi észre a feléje most közeledő jövőben, és így nem lép be annak kínálkozó tevékenységébe. Ha egyszer megpróbálná és megízlelné, máskor is megtenné és emberileg fejlődne rajta.

Nem érzelmi alapon kell zargatni az embereket, hanem valami láthatóságot, megértést, valamit a közvetlen jövő empiriájából kell tenni eléje, mert az annyira vonzó lenne az eszméletében, hogy cselekvésre indítaná. Nem az érzelem indít a tettre, hanem a megértés; csak a gondolatnak van ereje, mely a valóságra világít, az érzelem önmagát meríti ki, leszállít a fejlődésem lajtorjájának alacsonyabb fokaira. Az emóció alacsonyít, csak a gondolat emel. Az emóció fölemészt, a gondolat táplál. Az emóció kicsinyessé, aprólékossá tesz, a gondolat nagy vonalakkal növeszti látóhatárunkat és körvonalasítja tapasztalásunkat. Az emóció erőt fogyaszt, a gondolat erőt termel. Persze ezt csak az élő gondolat teszi, az, amely bennünk fogant, természetes gyümölcse a létünknek és mint élőlény gyermeket hoz, mert filuma van és nem tud megállni. Az indulat fölemészti magát, iszik az életerőből, a gondolat kiosztja magát, s ontja az eszméletre az életerőt. Az indulat emészt, a gondolat teremt. Az indulat halál, a gondolat élet.

Nem tudom most másképpen látni.

3. Erőtér

1973. május 3. (5 óra 44 p) csütörtök

El tudom gondolni, hogy a legvalódibb lét az *„elgondoltatás"*. Ezt tegnap döbbenve olvastam ebben a 11-ik Teilhard-kötetben. „Être pensé" – mondja ott a szöveg (nem is Teil-

hard, mástól idézi). De maga mondja máshol: elég egy igazságnak az, ha valaki egyszer elgondolja és akkor már megél, . . . életben marad. Őrzi az Idő, az a „nagy" Tértelen, az a Legélőbb. Már belépett a nagy Valóságba. Először „idő-lények" vagyunk. Csak nagyon beöltöztet a Tér, nagyon kitár, de nagyon segít is, ha ront is, – de nem ront, ha a bergsoni „látás" (ott Clermont-Ferrandban), az Időnek felfedezése, a maga elemi erejével megéled bennünk. Vajon Téridő van-e vagy Időtér? vagy inkább Tartamtér? Ha így gondoljuk és merjük gondolni, ha a létalapnak mélyebb rétege a Tartam, mint a Terjedtség (= Bergson „ Étendue"-je a Tartam igazi párja), akkor elkezdjük érteni a „szellemközösséget". Ilyen példákon, hogy valamely „eszmélés" – testben vagy nemtestben – dolgozni tudjon a másikon. Az eszmélet-csere a misztikába bocsátja ujjait, a szellemkezek a „lélek" természetével kulcsolódnak (persze megint a Tér, vagy talán a Terjedtség?) vagy tértelenül egymásba ömlenek a Sok és az Egy: Tartamban is és Terjedtségben is, megoldható . . .?

A napokban jó volt Bergsonomat kinyitnom ennek a két párhuzamnak kedvéért:

Idő – Tér

Tartam – Terjedtség

Nem kell kifelejteni a Tartam konkrétsága mellől a Terjedtség konkrétságát.

1973. május 5. (19 óra 34 p) szombat

Azon is gondolkoztam, hogy mit jelent az „erőtér"?

1. Az adott tér minden pontjához adott nagyságú és irányú cselekvőképesség tartozik. Ha csak „nagyság", akkor scalaris; ha irány is, akkor vektortér. De az erőnek nemcsak *nagysága* és *iránya* lehet, hanem *minősége* is. Az a „milyen"? más, mint a „mekkora" és a „merre". Mit tud? Mihez nyúlhat? Milyen cselekvésfajtákra képes. A mágneses mező közömbösen hagyja a kavicsot vagy a fadarabot. A

gravitáció a gondolatot. Az Erőtérnek „természete" van. Az erőtér sokszorosított cselekvőképesség. Az erőtér potencialitás. Mennyivel élőbb, mint a miliő. Az csak körülvétetés, ez pedig a történés indítója. Még ma is, örökké vitatkozom ezen Sándorral.* Az erőtér pezseg, a miliő csak terjeszkedik, fürészt; az erőtér beavatkozik, irányít, minősít. Maga a munkába álló Térbeliség, a megmozdulás ígérete. Csak tedd bele a nekivaló feladatot és már cselekszik, csak adj neki táplálékot, és már lobog.

Ezek csak képek, de mind az Erőtérről beszélnek, amelybe a Teremtő Kéz beledobta az emberiséget. Lehet ennél jobb szót találni magyarul a francia „milieu divin"-re?

2. És most gyerünk a „divin"-re! Minden erőtérnek valahol valami forrása van. Gravitációs erőtér; mágneses erőtér; rádioaktív erőtér; akarat-erőtér; a földsugarak erőtere; a forrás holléte szerint módosul az intenzitása, pontján a cselekvőképessége. Az isteni erőtér az Isten végtelen sok ujjának cselekvésígérete; az isteni akarat munkaképessége, amelyben operál a mi akaratszabadságunk; akarataink erőterei dolgoznak Isten Erőterében.

Ez a fizika ajándéka, de ha az „isteni" jelzőt elébe teszem, értelme magától meggazdagodik, és ezerszálú szövevényével elkísér engem a misztika titokzatos útjain. Seholsem fékez, csak bátorít, csak teljesít.

Abban is eleget tesz kívánalmaimnak, hogy adva van egyszersmindenkorra is, fejlődéstanilag is. A teremtés az isteni erőtér kibomlása a világra és ez a Szándék öröktől fogva él. De ez az Erőtér a maga „törvénye" szerint „megmozdul", és elindul az Öröklét egységének evolúcióvá szóródása, amely minden sokszerűségében magán hordja az Eredet Egységét. Ezt mind el tudja viselni az Erőtér gondolata.

Bele tud szűrődni az Evolúció legfinomabb szálai, kötegei közé, mert minden történésben a szellem-komponensnek

* P. Rezek Román O. S. B.

anyagától eloldhatatlan egysége *irányul* ama szövevényesedő centrálódás felé, mely milliárdnyi cselekvő csápjaival minden tapogatódzáson át a több élet, a több eszmélet, a több lélek, a több isteni felé tart és erőtere finomodásának, áthatóságának, találékonyságának, materio-spiritualizálódásának nincs határa. Ez az Erőtér Teremtő-Erőtér és minden tettében a nagy Irány, a nagy Keresés, a nagy Messzirelátás, a teljes Önfelszabadítás felé tartó Kozmosznövesztés munkája folyik – és ennek az Erőtérnek tettesei vagyunk.

1973. május 7. (11 óra 57 p) hétfő

Ha még a „milieu" szavon is zongorázni kell az értelemskálák hangnemeiben, miért ne zongorázzunk inkább az „Erőtér" szavon, amely egyenesen erre a hangjátékra született? A „milieu" térbeliségével szemben az „Erőtér" történetszerű természete hasonlíthatatlanul alkalmasabb erre a *minőséges* természetű értelemnövesztésre, mint a térfogattermészetű Környezet, közegkörülvétetés, amiből épp úgy lehet asztalközép, mint gondolatközép; az *erőtér*ben pedig az erő dinamikus, tehát *időt*nyelő természeténél fogva benne van az „isteni"-nek hatásszerűsége, eseményszerűsége, az „erő"-ben rejlő teremtésszerűség, amely minden erőtérnek lényege.

A „milieu"-ben nem mozog semmi, de az „erőtér" csupa mozdulat, a milieu valami kész, az erő pedig valami, ami mozdul, történik és a mögötte lapuló „tér" szótag csak kiterjeszti ezt a mozdulásfolyamatot arra a „mindenhová"-ra, amelyre a mi térnevelte gondolkozásunknak folyton szüksége van. Gondoljunk az első idő-tériesítő felfedezésre Bergson elméjében azon a Clermont-Ferrand-i napon.

(14 óra)

Mikor Bergson észrevette azokon a meditáló sétákon, hogy a tudomány „idő"-je tulajdonképpen egyidejűségek so-

rozata és az élő és teremtő Idő egészen más valami, az a meglátás nem egyszerű tagadás volt: nem az, mintha ezt mondaná: a tudomány „tempus"-a nem az Idő.

Ezt a negációt csak úgy dönthette el, hogy elméjében meglátta az igazi Időt, és ez a „Durée" felfedezése volt „quelque existence qui dure!" Mindig csudálkozom azon, miért nem kiáltjuk ki a filozófia történetében Bergsont az Idő felfedezőjének. Azt sem tudom, hogy az Idő Kolumbuszának e tette után, mely az evolúcióban először a divergens keresést látta meg, miért skatulyázzuk ellentétté Teilhard-ral, aki ugyanennek a divergenciának konvergenciává fejlődését asszisztálta elméjében. Ez a szembeállított „két" gondolat annyira egy és élve összeforrt, hogy csak a betűk tisztelete választhatja őket ketté és ellentétté.

4. A lélek győzelme a téren

1962. július 26. (1 óra 45 p) csütörtök

Nemcsak az anyagon, a téren is. Megteheti, hogy „közel" legyen, ami „messze" van. Ezt azzal a képességével teszi, hogy kilép a három dimenzióból, abból a három „mennyiségből", amely *hollétét* meghatározza. Már kilépett akkor, mikor ezekkel egyenrangúnak, egyívásúnak ismerte el az *Időt* és elnevezte *Tartam*nak. De ez nem elég. Meg kell ismernie a negyedik dimenzió után az ötödiket is, és elfogadni annak egyenrangúságát is mint ötödik „dimenziót". Ez az *Erő*, és el kell nevezni Feszültségnek. Ez a lélekhez a legközelebb álló dimenzió. Ez is mennyiségszerű; minden élményhez tartozik, ez a legbelső az átélt mennyiségek közül. Ez az a bizonyos „tangenciális"-t kiegészítő és titkos, legbelső „radiális". Minden történés mozgatójának szellemi tényezője. Elfér a pontban és a pillanatban, mindent a térentúli és időntúli „mélységi" tényezővel visz történésbe, és kölcsönveszi mennyiségszerűségének gondolatát a ponttól és

a pillanttól, mert még mindig tud „történni", mikor ezek már mozdulatlanok.

Bizonyos, hogy ez a gondolat nem tetszik a szigorú Értelemnek, amely már nehezen viselte el a „negyedik"-nek egyenrangúságát is, de tetszik annak az értelmentúli belső Világosságnak. Ez a Világosság már nem elemez – és kétféle. Egyik az elemzés előtt, a másik az elemzés után. Amelyik az elemzés előtt világosodik, az egyszerűt lát, csak azért, mert még nem dolgozott rajta az elme. Ami nem egyszerű, az maga az elme munkájának lefolyása, ami részeket talál, részekké teszi a vetületeket, az „arcokat" és minél tovább elemez, annál több elemezni valót talál, s így bonyodalomról bonyodalomra lép. Ez a „munka" nem hasonlít az egyszerűhöz, melyből elindult, csak akkor csatlakozik hozzá, amikor (kedve szerint) megáll és szintetizál. Ennek a munkának eredménye az elemzés utáni egyszerű, amely újra egység; egységében újra világos, az adott világosságból az elemzésen át szerzett világosság, mely a pont és pillanat feszültségében ismeri fel a leglelkibb és a legszellemiesebb tényezőjét.

Ennek a „mélysége" térentúli és időntúli. A beszéd mindig téries lesz, már akkor is az, mikor a „tartam"-ról szólal meg és csak a „közvetlen" élmény ad tartalmat a gondolatnak. Itt még inkább úgy van. Amint az élő Idő „vonala" térentúli, úgy az élő Erő „mélysége" is térentúli és annak is csak a „közvetlen" élmény ad tartalmat.

Ez az „átélt mozdulat" teljes metafizikája; áttéve a maga *egészében* abba az Országba, ahonnan ered. Csak a teljes „mozdulat" szimbolizmusa elegendő ahhoz, hogy a beszédbe a lélek átvihető legyen. Ez az élő komplexus a maga eredeti egyszerűségében nem „komplex", hanem egyetlenül egyféle és a róla való beszélésed teremti hozzá a maga, kistérhez tartozó „nooszféráját". Ebben azonban, mikor felismeri élményében az értelemadta tagozódást, akkor elfelejti annak közvetlenségét. Azt, hogy hova visz a még nem elemzett, „analizálatlan" mozdulat. A „primitív" tudja ezt és él vele az extázisig. A „modern" elfelejti és miután értelmével

megteremtette az „analysis"-t, elfelejti annak eredetijét és marad a csillogó váz, mely belül üres. Meg kellene tartani az eredeti egészet, azt burkolni a csillogó hálóba, amelyet beléje, köréje teremtettünk. Ekkor válna a „Mozdulat" a szellemiség teljes értékű szimbólumává, azzá az ötdimenziós átélt valósággá, amely mindent tartalmaz, amivel az emberi eszmélés hozzá tud férni a szellemi valósághoz. Világos? Nem. Mert több, mint Értelem. De igaz.

1962. július 28. (1 óra 30 p, szombat)

Miért kellett felébredni? Mert Minden akadályon át akar törni a lélek szava. Minden napnak megvan a maga Gondolata, amelynek ebben a téged is befoglaló Egészben élnie kell. Él az Egész és él minden Eleme. Ez mind csupa Eszmélés, ez a Lét értelme és mindennek, ami „van", élnie kell, és mindennek, ami „él", eszmélnie kell, és mindennek, ami „eszmél", munkában kell lennie az Egész-nek életében. Az Egész pedig a „Minden", ez az a Minden és eszmélés, amelynek személlyé kell tüzesednie minden egyes „elem"-ben. Így lehet csak megérteni, hogy minden elem szerves része az Egésznek, amelyet magábaolvaszt, és amely őt magábaolvasztja.

Így minden egyes eszméletnek minden elgondolása szerves része egy nagy egységes „noogenezisnek", amely személynek műve és amely megállíthatatlan folyamata a Földnek. Ennek élő része minden, ami itt „feleszmél" és a planétához tartozó eszmélések a maguk teljes, élő, szervezett „noogenezisében" beletartoznak, beleszerveződnek, bele*élnek* a Mindenség beláthatatlan haladásába a Paruzia felé.

Ennek az elgondolása ad értéket mindennek, amit emberi eszmélés planétánkon átél. Mindez valamivel előbbreviszi a genezist; ez a „valami" lehet számtalan különböző fokozatú és különböző szellemi és erkölcsi értékű, egyszersmind különböző anyagi kihatású is, és ha magára maradna,

a belőle folyó következmények összebonyolítanának mindent. Ha nem abba az irányított „genezis"-be hullanának, mely értelmet és értéket ad az Egésznek fejlődése szempontjából. Ilyen értelemben a gondolatilag „helytelen", vagyis az intellektuális „rossz" valamint az erkölcsileg „helytelen" vagyis a morális „rossz" ugyanannyira beépül a genezisbe, mint a „helyes" és eszerint „igaz", s a másik „helyes" és eszerint „jó".

Mert az az Irányítás, amely a Mindennek lét felett, alatt, mellett, körött és belsejében folyik, úgy járja át az „elemek", az egyes eszméléseknek a létbehulló szolgáltatásait, hogy azoknak egymáshoz való vonatkozásaiból valami kétségtelen Győzelem származzék, és a nemigaz is szolgálja az igazat, és a nemjó is szolgálja a jót.

Nem vak történések kusza dobozába dobja élményét az eszmélet. Valaki munkábaveszi azt és azonnal helyére illeszti, oda, éppen oda, ahol a leggyümölcsözőbb, ahol a legeslegjobban szogál. Ezért nem eshet meg a Mindenségben (s így planétánkon sem) semmi olyan történés (hisz valamennyit eszméletek készítik), ami elveszne a „teljes akarat" irányának szempontjából. Sem úgy, mint eszmélet, sem úgy, mint élet, sem úgy, mint csak életet ígérő matéria.

A különbség jó és rossz között tehát nem az építés természetében rejlik, hanem az építő eszmélés sorsában. Az egyéni vonalnak mineműségében, sugárzatában, befogadóképességében. Itt rejlik az „üdvözülés" és a „kárhozat" abécéje. Az a „hova" a személyes vonal jövendőjében van, s ebben van a végső életérték kétfélesége, mert Isten erejéből folyólag mindkettőnek építőértéke egyformán tevékeny.

Bele kell gondolni ebbe a Lét minden „gondolatmagvát", minden „cselekvésmagvát", minden történésnek szellemi „auráját", mert nincs magányos történés, szellemi „hüvely" nélkül. Mindent átjár a lélek és csak az az eszmélés nem látja ezt, amely szándékosan tesz ernyőt maga elé annak a „Belső"-nek elfödésére, amelyből minden „Külső" táplálkozik.

Ezek a belegondolandó létek nem csupán „emberi" alkatok a planétán, közéjük tartoznak az emberalattiak és az emberfelettiek is, tehát a bioszon át a lithoszig és a núszon át a pneumáig, – ahonnan lefelé meg lehet „látni" és érteni mindent. És nemcsak az emberalattiak vannak a planétához kötve, nemcsak az emberek, hanem az emberfölöttiek is, mert meg kell lenni minden élethordozó planéta körül annak a negyedik és beláthatatlan „pneumoszférának" is, amelyhez tartoznak az emberlelkekhez kapcsolt angeloszok, és a planéta teljes életét, minden moccanását kormányozó, már nem „emberforma" szellemi valóságok. Ez a pneumoszféra valóban szuper-személyekből áll, mert a „személyiség" túllép az „emberség" határain, a „pneumá"-ban ered és onnan termeli az emberlélek személyszerűségét. Így az élethordozó planéták legtágabb, a Mindenség minden határáig folytatódó szellemi burkolata angelosz-elemekből áll és ők végzik a „Munkát", amely a „Genezist" szolgálja.

1962. december 21. (7 óra 20 p)

A lélek egymással összeszövődött események szálai közé van téve. Azokon lépdel. Azoknak vonalain és résein játszik, mint az életnek ezerhúros hangszerén. Szabadsága szerint helyezkedik el bennük, más szabadságokból és szükségszerűségekből szőtt fonalzaton, s azok aszerint szólnak, zengenek, amint ő cselekszik. Így alakul az ő életének dala vagy szimfóniája, ahogy akarod, amelyet létével az Úrnak énekel. Az Úr, a nagy Karmester, valamennyit külön hallja, mindenik dalt külön megértékeli. Téged is kiolvas a Mindenségből; lelkében Benne a partitúra. Olyan Együttes ez, amely egyenlő a Minden-nel, a világnak Lélekmindenségével. És ebben az Egész-ben élsz kibonthatatlanul, mégis önállóan; saját méreteid szerint, s mégis beleilleszkedve előreláthatatlanul.

Ebben kell tudnod magadat, ó, Lélek! Ebben kell csele-

kedned, ó, Eszmélet! Ebben kell hatnod és működnöd, ó, Test! Ebben kell megvalósulnod, ó, Ember!

Az ilyen képnek mélyén egyforma erővel sarjad a szabadság és az engedelmesség. Mert *te* vagy, aki cselekszel, de rajtad is cselekszenek. Akaratod viszi tetteidet, de tetteid is visznek téged egy legfelsőbb Akarat szerint. Cél is vagy és eszköz is vagy. Teremtő is vagy és teremtett is. Lélek is vagy és test is.

És ebben a kettősségben nem élhetsz egyedül. A magáramaradás a lélek romlása. A tiszta szellemet ez nem fenyegeti, mert természeténél fogva egy a többivel. Közlekedésüknek nincs akadálya. De az *emberi* szellem lélek. És a léleknek teste van. A test pedig elválasztó principium. Lényege a határoltság, a különválás, talán egészen az elzárkózásig.

Főleg az Élet gyakorolja ki ezt. Maguknak élő egységeket próbál körülzárni, mihelyt megszólal. Ebből harc lesz, mert a többi is magának akar élni. Az első sejttől kezdve. De azonnal szembetalálkozik egy ellenerővel: nem fontos, hogy éppen *te légy*. Miért ne a másik? Csak az a lényeges, hogy valaki legyen. Te mehetsz, ha jön helyetted másik.

És elindul a harc, a nagy és örökös élet-tusa. Az egyén célnak érzi magát, és előbb-utóbb észreveszi, hogy csak átmenet azért, hogy Valami tovább legyen. És ez a Valami a Teremtés maga. Addig mellőzi az egyént, míg meg nem születik benne az Egyén, a Nagybetűs a Tulajdonnév, a Lélek.

És mikor a Lélek beleszületik a testbe, akkor a Szellem győzött. Akkor nyilvánvalóvá lett, hogy minden érette volt. Akkor biztos lett, hogy ő a cél és nem puszta átmenet. Ettől kezdve kiderül, hogy miért érezte magát célnak az első sejt is, miért „vigyázott magára" annyira a többinek rovására is, miért nem akart az élő egyén átmenet lenni, miért volt benne az az előérzet, hogy valami olyan készül benne, valami olyan sarjad, indul, keletkezik benne, ami nem átmenet lesz majd egyszer, hanem valóságos és egyetlen cél.

Most kiderül, hogy minden cél, ami lélek. Mert benne van az a „kisvilág", amiért lett és amit szolgál talán ez – az

egész „nagyvilág". Most kipattan az a csodálatos paradoxon, amelyből kiragyog az egész jövendő. Ígéretképpen ott van a Kaoszban, aztán a Vizek első Életnyüzsgésében, aztán beteljesedik, mikor a Nooszféra mindezekre ráborul.

Ilyen példány vagy a Mindenségben. Ebből kell meglátnod, hogy mi dolgod van itt. Ideszülettél és milliók, milliárdok vesznek körül, sokan vagytok, elképzelhetetlenül, és mégis „te magad", te, az egyedülvalóságban és a többivel való egységedben egyszerre, te vagy a „ne tovább".

Miért ne tovább? Csak azért, mert lényeged az, hogy mindig tovább. Megállíthatatlanul. Nincsenek korlátaid. Nincsenek határaid. És mégis korlátokat érzel? Csak addig, amíg egyedül, zárkádban maradsz. Indulj el, nyílj meg, tágulj ki, mert nem *te* vagy, hanem *Ő* van, az egyetlen Ő, akinek nem is része vagy, hanem akivel szellemben azonos és egybeolvadott vagy.

Próbáld ezt átélni a maga teljes őszinteségében. Életednek nincs határa. Fájdalmaid és örömeid nem a te életed korlátai közül valók és nem is annak képzelt határai közé vannak szánva. Minden pillanatod a Végtelenségbe fut, minden életpontod egy határtalanság közepe, és nem vagy más, mint múltad és jövőd ölelkezésének futó fénypontja a Mindenségben, mely nem áll meg soha.

Nézz így mindenre, ami veled történik. Nézz magadra egyrészt a Végtelenből és egyrészt önmagadból. Csak ne a határokról! Nem annyi vagy, amennyit átélsz. A Minden és a Semmi közt cikázó Élet vagy és nem puszta Folyamat, hanem állandó, bonthatatlan, törhetetlen Lét is.

A léleknek filozófia kell. A szellemnek nem kell filozófia, mert úgyis lát, a Szellem maga a látás. A Léleknek azért kell filozófia, mert az Anyaggal való társulásában problémái keletkeznek, és két ellentétes elv között leng mint a megállíthatatlan Inga, – minden cselekvése. A tett, az Anyagnak és a Szellemnek az összeházasodása, filozófiát kíván. Ennek a filozófiának első szava az, hogy „Minden vagy!" Nem a korlátoknak van igaza, hanem a Végtelennek!

5. Mi az, hogy Isten gondolatában élnek?

1963. január 10. (1 óra 15 p) csütörtök

Az Ő Gondolatában öröktől fogva élek a Múlt Örökkévalósága óta. És ugyan mi különbség van Isten Gondolatában élő Örök Múltam és személyes múltam között? Nem erősebb *Lét* abban az Örök Gondolatban élni, mint apró életfolyamatokban „személy"-kedni? Nem vagyok én „személyebb" abban az Örök Mintában, amelyben engem Isten öröktől fogva elgondolt és létemet valahova és valamikorra elhelyezte?

És nem beszélgethetne-e akkor az Örökkévalóság peremén három gondolat, akiket Henriknek, Ottokárnak és Péternek hívnak?* És nem mondhatnák-e egymásnak:

– Nem, még nem vagyunk személyek. Csak szellemi egységek, vagyis Gondolatok. Majd akkor leszünk személyek, ha testet kapunk. Mert a testhez nőtt szellemiség a lélek. Várnak bennünket az Eljövendőben az anyák. Majd elkezdünk bennük személlyé válni. Most még csak Örökkévaló Gondolatok vagyunk.

– Még nem tudunk kilépni az Örök Pillanatból. Még kioldhatatlan részei vagyunk a Jelenbe ömlő Múltnak és Jövendőnek. Bennünk még nem ütközik a Volt és a Lesz. Ígéretek vagyunk.

– Nem tudjuk, állunk-e vagy megyünk. De feszülünk a Lét felé. A Lét előtti állapot az Örökkévalóság mozdulatlanul termékeny pillanatából való. Még nem vagyunk és mégis Gondolategységek vagyunk Istenben. Az a létünk, hogy leszünk. És ez talán erősebb Lét, mint időben peregni és térben tárulni.

– Most, most *vagyunk* igazán. Mert most *egészen* az Ő gondolatai vagyunk. És *ilyen*né szántak vagyunk, egy belénk

* Henri Bergson, Prohászka Ottokár és Pierre Teilhard de Chardin.

ömlő, határtalan életakarással. Várunk. Ott, ahova megyünk, ezt nem hívják még „Lét"-nek. Azt mondják: lételőttiség.

– Teremtés előtti Gondolatok vagyunk. Minden teremtés gondolatból fakad. Mi is kilépünk majd innen az emberformán elgondolt „valóság"-ba. Most még nem vagyunk az emberi valóságban. Isten valóságában vagyunk.

– Másrendű valóság ez. A hatalmasabbik. Mert belőle fakad a térbe és az időbe való kiszóródás. Az Ígéret erősebb, mint a valósulás. A Feszültség hatalmasabb, mint a teljesedés. Egymásra nézünk Istenben. Igazságok várnak bennünk.

Három Gondolat ismerkedik az Örökkévalóság peremén.

Mert a lételőttiről is csak a valósulások nyelvén lehet beszélni.

Ez a „beszéd" pedig egymásbanézés Istenben.

1963. január 20. (22 óra) vasárnap

Mi az: Isten Gondolatában lenni?

Megfoghatatlan ez? Nem fér az emberi elme szokott keretei közé? Nem önthető bele munkálkodásának szokott formáiba? Nem dolgozható fel az ő kipróbált műszereivel?

Milyen Lét az, amely megelőzi a valósulást?

Meg tudom ezt mondani neked?

Meg tudja ezt mondani egy testéből már kilépett lélek a másiknak, amelyik még testben van?

Oda nem tudja eljuttatni magát másképpen, mint azoknak a névtelen és nevezhetetlen közléseknek formájában, amelyekben még elemeket sem lehet találni és csak olyan, mit egy beszélő színfolt, egy megszólaló sugár, olyan mint egy messziről induló, megígért dallam, amelyből még nem halliasz semmit és mégis benned van egészen . . .?

Hogyan lehet meg a valóság, mielőtt megvolna?

Hogyan élhet egy élet, amely még csak gondolat?

Hogyan születhetik meg egy személy, aki még meg nem született? . . .

Mondtam neked, hogy a gondolat félénk, és a természetfölötti szemérmes. Vigyázva kell megközelíteni, hogy el ne röppenjen mert nem bírja az idegen szemet. Szeretetközegben akar élni. Szeretetlevegőbe akar lépni, mikor még nincs meg. Azt akarja, hogy hittel várják, sóvárog az „igen"-re és belehal a tagadásba. Igazában nem szabad soha egészen megszületnie, mert mihelyt „kész", – elveszett. Élete az, hogy születőben van. Léte az, hogy ott sziporkázzon a lét és a nemlét határán, anyja a „devenir" és valósága az, hogy soha nem egészen olyan, mint amilyen. Még csak nem is „történés", hanem valami a történés előttről, valami az Idő mögül, valami a kezdődés őséből, abból az Ígéretből, amely akkor önthette el a Mindent, amikor „teremtés"-nek indult.

Válogatni kell-e a képtelenségeket, mikor meg akarjuk elmével közelíteni? Föltétlenül azt kell-e mondani, ami a mondat hangzása szerint nem lehet, hogy meg merjen szólalni az az ígérkező sugár? Hogy elkezdje levetni fátylait az a szemérmes Észentúli? Hogy érthetővé váljék az a beszélő Csend, amelynek még nem értjük a nyelvét, mert még nem teremtettük meg? . . .

Mennyi ideig kell kérdezni ahhoz, hogy beszéddé váljék a hallgatás? Mennyi ideig kell a lehetetlenségek fürdőjében úszni az elmének, míg kiismeri magát? Vagy csak azért kell benne úsznia, hogy ki ne ismerje magát? Hogy ezen a határzónán meglássa, mennyire korlátozott a látása, és mihelyt másrendű látás mezőire indul, képtelenségekké válnak régi „igazságai"? Azért van-e ez, mert a Szellem nem az Anyag képére és hasonlatosságára van teremtve? És minden nehézségünk a tiszta szellemiség természetének megértésében abból fakad, hogy ebben a munkában az anyagiságunkból vett eszközökkel próbálunk dolgozni, és nem is az egész „Anyag", hanem a szilárd anyag szuggesztiója alatt állunk? És minden tudásunk a szellemről csupa metafora és talán a metafora csak egyre jobban megközelíti, de soha utol nem éri a Szellemet, s minél jobban közeledni vélünk, annál észrevehetőbben kezd fenyegetni a képtelenség.

És ha a tiszta Szellemiség ölére szállott lélek valamit közölni akar egy másik lélekkel, amelyik még nem szállott oda, hanem „féllábbal" még az anyagban van, akkor vagy csak kérdezni lehet, vagy lehetetlenségeket kell mondani?

Vagy el lehet hinni, hogy csak a forma képtelen? Hogy a lehetetlenség köntöse alatt Valóság rejtőzik? Hogy van olyan Valóság, amelynek közvetlen megpillantása az Igazság győzelmével árasztja el az emberi elmét és mikor mondatba kerül, akkor mintha nem lehetne?

És marad-e az, hogy a Valóság az a „láthatatlan ember", kiből csak a ruhája látszik, és ha levetkőzik, – eltűnt?

De viszont azt a láthatatlan testet meg lehetett ölelni; nem lehetne a valóságot ugyanígy megölelni? Valami sajátságos belső, intuitív egyesüléssel, mely meggyőzne arról, hogy igazi természete nem olyan, mint a köntösül szolgáló mondaté, melyet az elme szeme lát, hanem másnemű lét, amihez nem a puszta elme kell, hanem az egész emberi lélek, sőt a léleknek az elmét is, önmagát is meghaladó, körülfénylő szellemisége?

*

6. Egyedül Isten akaratán belül élnek

1970. június 21. (6 óra 10 p) vasárnap

De élnek. Szándékélet, ígéretélet, potenciális élet. Ezen a gondolaton lehet megjárni a potencia mélységeit. A valósulás bejárata ez. Jól illusztrálja ezt az evolúcióban minden új faj, minden „mutáció" megjelenése előtt jelentkező „tapogatódzás", lehetőségek kísérletszerű próbálkozása a valóság kapujánál. A fejlődés nem egyszerű irányvonal. Elágazni próbál. Mindent meg akar próbálni. Nihil intentatum. Nem akar semmit sem kihagyni. Ennek a törekvésnek jutalma a végre megjelenő és megmaradó „mutáció". Sohasem fejest jön. Mindig próbálkozik. Mennyit kísérletez akkor is, mikor

emberről van szó. Közben látja, hogy nem jó. Tovább játszadozik. Mikor megjelenik az, amit akart, akkor látja, hogy jó, és a többit elakasztja. Nem a kísérletek az őseink, – azok elakadtak. Csak a „Sapiens", az már belemutált a jövendőbe. Azon már „látta Isten, hogy jó", tehát mehet tovább. És elindította végtelen pályáján.

A kísérletezés az anyagtól van. Mintha az a Materia próbálkoznék a maga tehetsége szerint eleget tenni a rá irányuló, a beléje szűrődő, nyomuló istenszándéknak. Addig próbálja, míg ama Szándék nem „látja, hogy jó". Az a helyeslés azonban nem azt jelenti, hogy így már végleg „jó". Elindulásnak jó. Alfának jó. Azután indul a fejlődés az Omega felé. Az „ember" megkezdi pályafutását a Földön. Honnan veszi hozzá a játékszabályokat?

Születése *mögül.* Abból a „mögöttes-országból", ahol még csak lehetőségek éltek. Az Életelőttiből. A Lételőttiből. Ahol még élt minden lehetőség, mint valósulni-akarás. Most az anyagba lépő „pneuma" emlékezteti a Történést, hogy a Mielőttiben így volt. Minden lehetőség megvolt. A Történés pedig nekifog, hogy azokból egynéhányat megvalósítson. Csak belefog. Valamennyit nem győzhetné. Miközben sorozza próbálkozásait, akad egy legjobb. Amelybe bele lehet látni a jövőt. Az a jó. Az megmarad és továbbtörténik. A többi lehull az Evolúció Fájáról.

Ez a Lételőttiség ujjanyoma a Valósulásban. Ezt játszadozza folytonosan az anyagbamélyedő szellem, és a szellemiesülő anyag az Evolúcióban.

Csak ezen a köszöbön lehet megfogalmazni, ami előtte van. De most abban a *Mielőtti*ben akarunk járni. Csupa ígéret, csupa szándék, csupa várás. Ilyen az eszmélésünk, mikor valami öntudatos nagy döntés előtt állunk. Ilyen lesz majd az a mindent elhatározó Pillanat, amikor „állást foglalunk" az eljövendő örökkévalóságunkra. Ilyen minden apró döntésünket megelőző eszméleti bizonytalanság, az a termékeny születniakarása valaminek, amit „emberi tett"-nek nevezünk. Ilyen pillanatok kísérnek eszmélő életünkben. Ve-

lünk repesnek folyton „a lét és nemlét" küszöbén hátra- és előrenéző gondolatainkban, mert minden élmény létküszöb, minden cselekvés szellemi születés, új pillanat születése, lényegesen új, mindentől új, mert még sohasem volt és sohasem lesz.

Ha volna léleklátásunk ezen a planétán – és némelyeknek van, de ha mindenkinek volna – akkor életünk minden pillanatát úgy köszöntenénk, mint a sohasemlátottat. Akkor ebben az örök fiatalságban élnénk (és talán a test is lassabban öregednék mellette!), – mert mi más az ifjúság, mint sohasem-látottakkal való találkozás! Az életszakaszok nagy éréskorszakain átvezető lendület ennek az ifjúságszellemnek köszöni lendületét, és ezt el lehet vinni azokra az esztendőkre is, amikor már a megszokások pora egyformásítani próbálja a megújulást. Ilyenkor kell elővenni a Mielőttire való emlékezést.

Mert megvan ez az emlék. Hiszen belőle jövünk. De mert nem *időélmény,* hanem *öröklétélmény,* nem történésnek, hanem feszültségnek regisztrálódik. Az öröklétből, a bennünket akaró Istenakaratból eredő eszméletszín mindig bennünk vár; nem tétlenül vár, hanem feszülten, munkakészen, dolgozni akarva vár. Ha nem így várna bennünket ez a lételőtti Istengondolat, nem is volna szellemi létünk. Erre való ráébredés volt a Gondolat felsziporkázása ott valahol talán a Tanganyika körül, ahol először vált képessé Gondolatot hordozni a Biosz azzal, hogy beledobja magát a Núsz karjaiba és egyszerre „ember születik". Az a Sapiens . . . azért lett az ősapánk, mert benne reszketett föl először a Gondolat, ha nem is termelt egyebet, mint egy éles kavicsot, egy kipattanó szikrát, vagy egynéhány mesteri vonalat barlangja falán.

Ez az első pillanat már a Mielőttinek üzenete volt. Ezzel már az Öröklét nézett be hozzánk az Idő abalakán. És minden eszméleti önmegfigyelésünk azt a tudatot mélyeszti egyre jobban belénk, hogy egy időnkívüli Örök Akaratnak időbehulló gyermekei vagyunk egész anyagiságunkban, egész szellemiségünkben, egész emberi mivoltunkban. Mert nem a

történés kezdőpillanatából, hanem a Világelőttiség Szándékvilágából származunk.

Egész létünk abból ered, hogy *Ő* akart bennünket. Ennek az Akaratnak feszültsége találkoztatta szülőink termő-tényezőit, építette meg anyánk testében a testünket, mintázta énünket tükröző emberi arcunkat, telítette szellemerővel eszméletünket, cselekedett velünk, bennünk, körülöttünk, felettünk és alattunk minden tényezővel, ami csak hatott ránk valaha. Ez a múlt végtelen a maga teljességében, benne az öröktől fogva szándékolt megváltásunk Krisztusával, ez a Mindenségelőtti Teremtésvárás a mi igazi, planetáris anyánk.

És ezt az Anyát testesíti emberré *Mária személye*. Meséli magáról a Bölcsesség könyvében, hogy ott volt, mielőtt a planéták sorsával bajlódott volna a Teremtő; igen, ez a Történések Jövendőjébe akkor már belegondolt, planétánlakó Személy, ez valóban, ilyen értelemben ott volt a nagy Teremtő Kéz munkái előtt, és munkáinál, és ez az Istenszülő Leány a Teremtő elgondolásában megelőzte a Mindenséget.

Ha az Atyának „az ő Krisztusa kellett" (Teilhard), ehhez a Krisztushoz neki Mária kellett, és ez a csodálatos leányarc ott lebegett a Mielőttiség Országa felett abban a „Múlt"-tartományban, amely még az Idők és Terek előtti öröklétbe tartozik. És szándékában ott suttogott a majdan időbe önlő Üzenet, amelyet planétánkon embermilliók fognak végnélkül ismételni kezükre font gyöngyszemeken . . .

Ez a Mária-arc nemcsak az Ég és Föld egyesülése, hanem az Öröklét és Történés egybeömlése is. Tekintetében Istenszándék világít rá az emberiségre. A Múlt öröklétéből néz a Jövő Örökléte felé és közben pillantása végigsimítja földünk és a Mindenség történéseit.

Egeszen ember, egészen anya, elfér a barlangban, a születésiben is, a teremtésiben is, hogy Fia mellett adoráljon, és mégis ott térdel a Föld minden eucharisztiás oltára előtt, hogy folytassa a jászolnál kezdődő és a sírban végződő adorálást, és ez sem elég az ő anyaságának, mert Istenszülésé-

vel odaszáll minden idők és terek fölé, és elfér a karjaiban a kétszárnyú öröklét, amely minden időpercnek részese és most is, ma is, minden pillanatunkat átjárja és élteti.

Ezzel válik Mária a lelkünk anyjává. Nem csupán valami égi magasságból, hanem olyan élő örökkévalóságból néz reánk, amely bennünk is lakik. Ilyen értelemben folyton együtt is van velünk. Ilyen értelemben részese életünknek is, mert öröktől fogva bele van szánva, minden ember, minden lélek anyjává van téve, minden lélekvilág anyai gondozójává. Világ-Anyává van szánva öröktől fogva és teljes örökléte, történésen inneni, történésen túli, történésen belüli, szüntelenül lüktető, minden kozmikus életkeringést átjáró, előző és követő istenszándék teljesítésére van szánva. Minden emberforma megnyilatkozása emberentúli, lelkentúli, szellementúli isteni Szándékvalósulás, mely minden lelket vár, minden lelket átölel, átjár; ez a mindenség Anyaságának Szelleme, amely Mária arcáról elsugárzik a minden galaxisok elérhetetlen határáig. Ámen.

7. Ígéretország

1971. augusztus 7. (3 óra 29 p) szombat

Az emberek elgondolásának országa. Mind élünk. De még nem vagyunk meg. A Lét kapui még nem nyíltak meg. Lételőtti élet. Mind potenciálok vagyunk. Csak azért tudunk magunkról, mert úgy vagyunk elgondolva, hogy mikor majd a Létbe lépünk, majd tudjunk magunkról. Lehetőség-világ. Szándék-világ. Lenni akarás, ami még nem teljesült. Feszültség a Lét felé. A Kezdődések előzményei vagyunk. Még nem kezdődtünk el. Csupán akarunk kezdődni, mert Valaki akarja, hogy kezdődjünk. Az örök Szándék akarja, hogy elkezdődjünk.

Mi örökkévalók vagyunk. Mert az sohasem kezdődött, hogy létünk szándéka megszületett volna. Az Örökkévaló

örökösen akarta, hogy „majd" legyünk. Ígéretéletünk tehát e gondolattal együtt örökkévaló. Ígéretéletem nem kezdődött el soha. Az örökkévalóságból léptem ki az Idő kapuján. De mielőtt kiléptem volna, mialatt Isten gondolatában megvalósulásomra vártam, akkor is volt valami „örök" életem. Az nem volt folyamat. Azt nem ábrázolja a patakom futása. Azt egy tértelen, időtlen, felfoghatatlan nagyfeszültség, egy minden életlehetőségben gazdag emberpotenciál sejteti meg jól-rosszul az emberfogalmak közül. Mert az embergyártotta fogalmak közül nem illik rá egy sem. Ha le akarom képezni elmém számára, csupa tagadásokat mondok. Csak ezeknek a tagadásoknak természetéből, ezeknek összegezéséből, összeféréséből sejtek meg valamit róla.

Azt felelhetné nekem valaki, hogy ha elmém formáiból csak negatívumokat meríthetek ennek az ígéretlétnek jellemzésére, akkor az egyszerűen „nemlét". Olyasmi, ami „nincs". De itt újból a Lét határán járok és azt kérdem: vajon a saját élményeimben adott valamely „szándék" nincs? Az nemlét-e, ha készülök megtenni valamit? Az nemlét-e, mikor a Genezisben olvasom: Teremtsünk embert... stb.? Az a legerősebb Lét! Istennek alkotáselőtti perce. És már előbb: a „Legyen!"...-ek sorozata, ez az utolsóperces lételőttiség vajon még nemlét? Nem az a Valóság törvénye, hogy a nemlétből létet egy közbeiktatódó ígéret teremt? És ez az Ígéretország Istenben nem kezdődhetik soha, ez a Múlt végtelenének gondolati elkerülhetetlensége. Hogyan lehet a Teremtést megelőző állapotot elképzelni, elgondolni, vagy a Lét előzményévé tenni másképp, mint úgy, hogy az lehetőség, potencialitás; gazdagabb mint a megvalósulás, mert a valósulásban selejtté hullott lehetőségtár mérhetetlenül bőségesebb, mint az, ami belőle megvalósul, azaz folyamattá válik.

A lehetőségnek természetében van a téridős végtelenség.

A megvalósulásnak természetében van a kiválasztott megtörténés.

Ezeket nem dátumozom. „Lényegükben" dátumtalanok.

Lehet-e így visszalépni a jövővel a múltba? Lehet-e így minden mulasztást egy jelen szándékkal visszalobbantani az örökkévalóság szeretettüzébe? Lehet-e így, késői beismeréssel, fedezni a hiányt és az eljövendő öröklétbe mélyíteni az egész életet? Nem ez a lehetőség a „megbocsátás" objektív lényege? Amely, ha személyben ered is, de kilép a személyekből és valami nagy, nekünk most „kollektív"-nak látszó, de valójában egyesült személyszerveződés, egymást kiteljesítő és az Alfától Omegáig terjedőben egymást és önmagát Istenbe teljesítő Egység. Nem belőlünk olvad egybe, hanem Belőle szóródunk széjjel, s ezért folyton hazavágyunk. Azt hisszük, hogy benne egybegyűltünk, pedig csak azért egyesülünk, mert Ő szórt széjjel. Örök szándékában mind egyek voltunk, aztán „szabaságot" kaptunk és most hazamegyünk.

– Szellem az, ami önmagában is lehet – öröklétben vagy időbe szóródóan. – Ezért teremtett Isten először Angeloszt, szellemi lényeket.

– Anyag az, ami egyedül nem, csak szellemen át lehet öröklétben vagy időbe öntve. – Ezért teremtett Isten egymás számára, magát egymáson át éltető anyagos szellemet.

– Az anyagos szellem neve: „lélek".

– A szellemjárta anyag neve: „test".

– Az „ember" testből és lélekből áll.

Minden anyagban van valami szellemi.

Minden lélekben van valami anyagi.

Mikor a Szellemvilág (az Angeloszok) megteremtése után megkezdi a „Káosz" (a Mindenség lehetősége) létét, akkor már ebből a tettből folyólag benne van ebben a Mindenségpotenciálban Isten szellemiségének kezenyoma. Benne van a „szellem" csírázása. Az anyag soha sincs minden szellemiség nélkül. Mert csak szellemtartalmánál fogva tud történésbe fogni.

– Az időpillanat az örök pillanatnak ellentétes pólusa.

– Az időpillanat üres, az örök pillanat tele van.

– Az időpillanat azért üres, mert kicsi, az örök pillanat azért van tele, mert nincs határa.

– Egyik lélektanilag üres.

– A másik ontológiailag van tele.

Ezekkel a mondatokkal csak akkor közelítjük meg a valóságot, ha megpróbáljuk valamennyit egyszerre gondolni. Egyenkint mind hamis! Csak az együttesük teljes.

Nem úgy, hogy az eszmélet egyedül szalad, fegyelmezetlenül, hanem valami szoros valósághoz-simulással mindig mélyebbre merül.

Az angeloszok megteremtése azt jelenti, hogy a természeténél fogva örökkévaló „szellem" kilép egyetlenségéből a sokságba, öröklétéből az Időbe.

Nem értjük a Létet, míg meg nem gondoljuk a lételőtti életet.

Az Idő természetének átgondolása az Örökkévalóságra mutat.

Szükségszerű, hogy az Idő kilépjen az Öröklétből és hogy az Öröklét az Időt visszafogadja.

A tért érzékelési formául az anyag természetének megvilágítására kaptuk.

Az időt érzékelési formául a szellem természetének megvilágítására kaptuk.

Mindkét forma az átélt erőbe van rejtve.

8. Az Idő Kúpja felé

1971. május 23.

Olvasás közben: (Teilhard de Chardin)

Olvasom: egy léleknek az, hogy teste van, annyit jelent, hogy „enkekoszmiséné" „kozmoszba gyökerezett".

... az immanens munkálkodás szférája ... a Mindenség határáig ...

... az *én* testem nem a monopolizált sejtjeim, hanem az,

ami e sejtekben, s az egész világon elvisel engem és válaszol nekem „az Én Anyagom" nem egy *teljesen* birtokolt *része* a Mindenségnek, ez a Mindenség általam *részlegesen* birtokolt *teljessége* . . . (totaliter, – partialiter).

„test", „molekula", „monád", ezek nem *teljes* lények . . ., csak a magvuk . . . gazdasági centrumok . . . de Mindenségirányúak.

. . . a Mindenség nem összetapasztott elemek halmaza, hanem megszámlálhatatlan távlat-, és cselekvés-centrumok gömbje.

. . . nem „kőrakás" . . ., hanem „gázkeverék" . . . durván mondva.

. . .minden elem koextenzív a többivel, az egésszel: mikrokozmosz . . . világegyetem . . . Péterre centrált világ . . . Pálra centrált világ . . . és . . . JÉZUSRA CENTRÁLT VILÁG . . .

május 27.

„Enkekoszmiséné" . . .

Gyökeret vert a kozmoszba. Tehát belőle táplálkozik. Életközössége van vele. Olyan, mint a szőlővesszők a szőlőtőkével. Olyan, mint a mag a talajjal. Életközösség. Együttmunkálkodás.

Immanens munkaközösség. Meddig? Térben meddig? Időben meddig? És mettől meddig? A „szféra" mekkora? A gyökérpont és a pillanatpont honnan forrásozik? A munkálkodás immanens. De akkor hol ered? És hová megy?

. . . a testem . . .

. . . nem tudom mi az . . . semmiesetre sem azonos „monopolizált" sejtjeimmel, és nem fér meg látható körvonalaikon belül.

Mikor Faraday is így beszél: „ha minden test ott van, ahol hat, akkor minden atom betölti a Mindenséget".

És akkor az *én* testem?

Mi az, ami sejtjeimben és az egész világon elvisel *engem* és válaszol *nekem?*

„. . . az én Anyagom . . .”

Nem a Mindenség *része,* amelyet *teljes*en birtokomban tartok . . ., hanem a Mindenség *teljes*sége, melyet *részleges*en birtokomban tartok. Amit „testem”-nek értek közönségesen, az *nem teljes lény.* Nem tudom meg*határozni „határait”* . . . „monád” . . . „molekula” . . . nem felületbezárt anyagos tér, hanem darab . . ., csak valami nagy hatásszférának erőcentruma. Mindenség-méretű. Ha Faraday fizikai „atom”-ja betölti a Mindenséget, mit csinál akkor a sejttéválásra pályázó „molekula”?

„. . . távlatok és cselekvések centruma „vagyok” a testemmel . . ., csak tapintásom számára van határon, „felületem” . . ., de ebben az értelemben akkora vagyok, mint a „Világ”. Vagyis koextenzív vagyok mindenkivel. És ez csak még pillanat: (ha lehetne „pillanat”)?

. . . de akkor hol van még az Idő? Az a „történés”, a „devenir”, amelyet a XX. század hajnalára Bergson fedezett fel az emberiség számára . . . ?

Az Idő problémája a *jövőnek jelenléte.*

Ezt kell megvilágítani erre a szóra –

(. . . a testem –)

*

Nem akármilyen Mindenségben lehetséges a „Megtestesülés”. Ezért alkotott a Teremtő konvergens Mindenséget, melyben nemcsak a „kegyelem” országában, hanem az egész Kozmoszban Krisztus cselekszik.

Tehát nincs „akarat” és „megengedett” történés. Mert semmisem történik Istenen kívül . . ., ha beleszédülünk is, ezt mondja a hitünk. És ezt csak akkor látjuk be teljesen, ha elfogadjuk, hogy a jövő ontológiailag jelen van. Akinek ebben nehézsége van, az a Lét-ből a Jelenség-be csúszik és nem tudja. Ha a jövő ontológiai jelenléte fenoménné válik, – ez a jövendölés, Jövőlátás.

Ennek olvasása közben június 18-án az „Idő Kúpjának" teilhard-i gondolata a növekedő múlt megmaradásának és a közeledő jövő besugárzásának e két növekedő, szellemi Idő-valóság ontológikus jelenbeömlésének következménye. Csak ez a két egyidejű időtorlódás, a múlt és a jövő jelenbenyomulása teszi érthetővé a teilhard-i Idők konvergenciát. A múlt és a jövő jelenléte egyenértékű, csak más természetű. A múlt léte és a jövő léte van a jelen létében életté sűrűsödve és teremti az evolúció konvergenciáját. Az evolúció törvényeit az Idő természetéből kell levezetni. Most látom meg először az utat az Idő Kúpja felé.

1971. június 21. (14 óra 42 p) hétfő

– Istenem, megírhatom-e azt, amit eddig tudok? –

„... most látom meg először az utat az *idő Kúpja* felé ..."

Az Idő ontológiai természete ... Mi az, hogy az Idő „van"? Mi az, hogy a jelenben találkozó múlt és jövő „van"? Mit jelent az Idő Léte?

Nem szabadulhatok attól a gondolattól (aminek Maupertuis talán a vértanúja lett), hogy a múltnak és a jövőnek ontológiai jelenbe-ömlése egyenrangú, egysúlyú, szimmetrikus valóság. Jelenségileg ellentett irányúak, mert másképp tör be a jelenbe a *Volt*, mint a *Lesz*. De súlyban egyenrangúak. Ha a jövő nem ugyanolyan dinamikával ömlene a jelenünkbe, mint a múlt, akkor kibillenne történésbeli tájékozódásunk. Ha nem ugyanoly lendülettel tolakodna rá jelenünkre a jövő, mint a múlt, egyensúlyt vesztenénk a lét taván, mint a félredűlt hajó.

A tévedésünk (és az egész keserves Voltaire–Maupertuis vita) onnan ered, hogy jelenségekről beszélünk, mikor *létről* van szó. A jelenségek csak tudósítanak a létről, de teljes összességük sem maga a Lét. A baj ott ered, hogy az Időt megtölthető formának nézzük, nem pedig evolutív valóságnak, önmagát telítő és sűrítő triónak, amely a múlt és a jövő

egymásbaömlésével teremti a folytonosan megújuló jelent, az ismételhetetlent, az előreláthatatlant, a visszahozhatatlant.

Jelenünket az teszi „jelen"-né, hogy mind a múlt, mind a jövő megközelíthetetlen számunkra és ebben teljesen analóg természetűek. Sem a múltamba vissza nem térhetek, sem a jövőmbe ki nem léphetek, az Idő természete jelenségileg teljesen kizárja jelenemből mind a kettő maradéktalanságát, csupán szakadozott részlegek, „emlékek", „előrelátások" villódznak fel belőlük jelenem színezésére, tartalmasítására. De ezek nem múlt-darabok, nem jövő-darabok, hanem a két sugárzás jelenemmé szerveződései, folytonosan éledő „jelen-szülöttek" és csak azáltal lehetségesek, hogy (fenomének nélkül) ontológiailag mind a múltam, mind a jövőm jelenemben *van* és benne dolgozik.

Mindkét besugárzásban előállhat olyan szélsőséges állapot, amelyben a tünet-megjelenések fokozódnak (mint pl. az életveszélyben előálló emlék-zuhanások az egész életről, vagy valamely jövő területre rávilágító jövendőlátás, ezek a múlt és a jövő „jelenbe"-tömörülésének szélsőségei és rendkívüli eszméleti alakulatok). Ilyenkor az ontológiai Jelenlét fenomén-seregekké konkretizálódik és hogy ez nem valami gyakori lélektani jelenség, az az eszmélet munkaterületének többé-kevésbé korlátozott voltából, munkabírásának határaiból következik.

Időtávlatunk ugyanolyan korlátozott, mint a tértávlatunk, és ennek méretei még súlyosabban illusztrálják szellemi életünk erejét a térbeliségeknél. Minden szellemi lénynek abban az arányban növekedik a mind önmagára, mind másokra irányuló ható-szférája, amennyivel nagyobb sugarú múlt és jövő felől képes eszméletébe ölelni az Időnek ezt a kétoldalú radiulását egyrészt a múlt oksugarai, másrészt a jövő célsugarai felől. Az *a tergo* és *a fronte* folytonos egyesülése és minél messzebbről jövő és minél messzebbre ható jelenformálása teremti az eszméleti életünk itt-ott felcsillanó és folyton felfelé patakzó tüneményszerűségeit, amelyek

alatt az Idő ontológikus hatalma, mint múltőrző és jövőteremtő erőforrás dolgozik szakadatlanul minden szellemi lényben, amely átlépte az emberréválás határait.

Az, hogy a jövő nincs a jelenben, az csak fenomén-illúzió; ugyanígy lehetne a múltnak jelenben-létét is tagadni, ugyanazzal a fenomén-illúzióval. Mert az eszméleti történéseinkben folyton velünk utazó múltnak jelenünkbe tolulását is tagadhatjuk azon az alapon, hogy nincs róla folyton „emlékképünk", nincs róla „fenomén". De hogy van róla ható valóság, tevékeny Lét, az viszont kétségtelen. Miért gondoljuk akkor, hogy a jövő ontológikusan nincs a jelenben, csak azért, mert nem tudok mindig jövendölés-fenoméneket produkálni. A jövő ontológiája a maga teljes *a fronte* vonzásával éppen úgy itt van, mint a múlt ontológiája a maga teljes *a tergo* taszításával egy és ugyanazon jelen eszmélés felé. Akiben a múlt fenoménné válik, az *„emlékezik"*, akiben a jövő válik fenoménné, az *„jövendöl"*. Nem tudunk-e nagyon pontos jövendölések teljesedéséről? És ha ez nem is olyan gyakori és mindennapos, mint az „emlékezés", vajon egy ritka tény nem oly objektíven illusztrálja-e az időnek ontológiai természetét, mint egy mindennapos? Lehetne ezt így is kifejezni, hogy minden csak a méretek dolga, és mindez csak az illető eszmélet időölelő kapacitásától függ.

Az Idő természetének ez az ontológiai alapvonása. Ennek a vonásnak méretei vannak. Aminek pedig méretei vannak, annak van határértéke. Minden emberi vonatkozásban. Emberről emberre más az Időnek ez a patakzása.

De volt egyetlenegy Ember a földön, aki túllépett minden határt. Mert idejött Emberfiának maga az Isten. Az a Betlehemben született Gyermek olyan eszmélésre nyílott abban a palesztinai barlangban, amelynek tanulmánya megnyitja előttünk az Idő ontológiájának zárt kapuját. Mert ez az Emberré vált Istennek idő-eszmélése, amelynek múltja és jövője határtalan, és minden pillanatában ott van maga az örökkévalóság.

Az élő idő maga az anyaggal terhelt evolúció. Hiába akarjuk leválasztani róla, mintha valami átlátszó hüvely volna, amelyet a lények megtöltenek és a hiperfizika tényei kiszíneznek, – ez leválaszthatatlan. Ez az anyagszerűség nem tölteléke az időnek, hanem történésbeli lényege. Nem tudnám nélküle elgondolni tudományképző fogalmaimat. Nem állhatok meg énem határán sem, mert bele vagyok nőve a kozmoszba, ebbe a félelmetesen lüktető Egészbe, amelyben én is ott lüktetek azon a réven, hogy testet kaptam és ezáltal enkekoszmiséné vagyok. Csak gondolatban szakíthatom ki belőle magamat, a valóság beleágyaz a saját *Itt*-embe és *Most*-omba a benne valósággá szerveződő múlttal és jövővel, melyek történéseikkel belekovácsolnak engem.

Részese vagyok ezzel minden történésnek. Nem lehet belőle kiemelni engem. Ennek akkora morális súlya van, hogy tettese vagyok a Mindenség történetének és annak rám eső részlegéért örökre felelős. Ez az enkekoszmiséné a maga hiperfizikai értelmi teljességében nem sodratásommal, hanem szabadságommal tesz engem erkölcsi alannyá a Világegyetemben és tesz kismindenséggé a nagymindenségben. Lényem minden szálával bele vagyok szövődve és vállalnom kell önmagamat teljesen.

Ez a teljes önmagam tévedéstől terhes. Mi az? Vétkezik, hogy lehessen? Téved, hogy történhessen? Sodródik, hogy szabadulhasson?

Itt hasad a látóhatárt borító felleg: Megváltás.

. . . a bűn a történés
legmélyéről való,
ezért egyedül
az örökkévalóság
történéstelensége
gyógyíthatja meg . . .

1. Próbáld meg soha el nem feledni Őt.

Próbáld meg soha el nem feledni Őt. Úgy értem ezt, hogy keresd a testentúli állapotot. A napi események pergésében legyen ez a gyöngyöket összekötő fonál. Amint a tények gyöngyöznek, magukban még iránytalanok, oktalanok és céltalanok. Nincs értelmük. Mert nincs fonaluk, mely egybetartja őket. Nem tudják, honnan hova mennek és nem tudják, mit akarnak. Valójában semmit sem akarnak, csak belökik egymást a létbe és meghalnak. Széthull a belső élet és eloszlik az Egység, az Eggyéválás, a szellemi Kozmoszba való visszavonhatatlan beletartozás.

Erre nevelni kell magunkat. Hogy mennyire jutottunk, azt sohasem tudjuk, mert ahhoz, hogy magunkat meglássuk, ki kellene lépni önmagunkból. Egyszerre belülről is élni, kívülről is látni magunkat csak úgy lehet, hogy időre el van véve tőlünk létünk társa, az anyag, hogy egy szellemünk önmagára ismerjen a testtelenségben. Az ősbűn ellenséggé tette az anyagot, azért kell elszakadni tőle. Azért hisszük, hogy nem kell. Pedig kell. Az anyag szellemünk mérőszalaga, fajsúlyunk mérlege, azon kell megmérni erőinket, azon kell megrostálódnunk, s így valójában nem ellenségünk, hanem jótevőnk. Meg kell látnunk, mit cselekszik értünk. És ezen át meg kell szeretnünk. Aztán el kell szakadnunk tőle, hogy a lélek hatalmat gyűjtsön a feltámadásig.

2. Az elmulasztottak fájdalmának meg kell érlelődnie

1958. szeptember 4. (3 óra 5 p)

Az elmulasztottak fájdalmának meg kell érlelődnie. Ez a földi purgatórium. Ennek a fájdalomnak gyökere az, hogy nem lehet az időben visszafelé menni, mert az abban való *előre*menés maga az élet, és megállása volna a halál. Ha ezen a ponton átmentünk, a múlt jelenné válik, de jelenva-

lósága a cselekvésre terméketlen. Csak *látható,* de nem módosítható.

Ami megvolt, az örökre megvan. Léte azonban nem maradt hatalmamban. Csak tétlen szemlélője lehetek. Emellett folytonosan érzem benne, hogy hatalmamban *volt,* és azért *most* is felelős *vagyok* érte. Az enyém, és mégsem enyém, mert nem tehetek vele semmit. Van, ott van, enyém, leválaszthatatlan rólam, mert azzal, hogy átéltem, énem alkotórészévé vált. Egy darab belőlem, mert én teremtettem és ezért hordom mindörökké. Viselem önmagamat az örökkévalóságon át. Alkottam magamat azzal a *teremtő erővel,* melynek egy szikráját kigyújtotta bennem a Teremtő Kéz. Ez a *teremtő erő* szabad, és minden pillanatáért felelős vagyok, mint a végtelenbe merült porszem, amelynek saját élete, külön világa van.

Ezt érzem, tudom, ez a megalkotottságom természete és ez foglalja magában azt az alkatot, amelyben ott van morális sorsomnak minden kelléke.

A bűn magában hordozza a büntetést. Nem kell Istennek külön aktusa ahhoz, hogy megszenvedjem a bűnért az elégtételt. Olyan természetűvé vagyok teremtve, hogy a bűn elkövetésével a morális síkon megteremtem a büntetést. Az az anomália, amit a bűn hordoz, – és hordozza minden bűn a legkisebbtől a legnagyobbig – valami módon a nemlét oldalára sodorja a meglévőt. Minthogy a „kell"-nek a síkján a bűn eltörlendő volna, a „van"-nak a síkján meg kellene szünnie. De ott nem tud megszűnni, mert beleszerveződött egy teremtő eszméletességbe és onnan ki nem téphető. Ezer szállal, ideggel, érrel van belenőve. És az a valóság, hogy „nem kellene" lennie, egész terhével ráfekszik erre az eszmélésre, mely megteremtette és nem tudja megsemmisíteni. Teremteni tud az emberi eszmélés, de megsemmisíteni, a létből kitörölni, nem. Erre van teremtve számára a morális sík. Ott van a lét és a nemlét találkozása, mert ott a teremtésnél is nagyobb hatalom működik, a *törlés hatalma.* hogy valami *ne legyen,* ami *volt.*

Ez a bűnbocsánat lényege. Ez egyedül Istené. Törlés a morálisban. Hasztalan marad ott a metafizikai valóságban az elkövetett bűn, a morális valóságban nincs többé: „megbocsáttatnak a te bűneid", és ezekkel a szavakkal véglegesen le van győzve, meg van semmisítve a bűn.

Az emberi eszmélés Isten ellen fordult. Isten visszafordította maga felé. Ezzel a morálban visszament az eltévedt óramutató a helyes időre. Most minden szándékával örök rendeltetése felé mutat.

De ennek a csodának ára van. Nem Isten szabja azt meg külön rászegezett szándékkal, hanem a lélek már olyanná van teremtve, hogy enélkül nem is bírná a tőrlést. Érzi, hogy dolgoznia kell érte, és ez a munka a *szenvedés.*

Meg kell dolgoznia a csodáért, érzi, hogy minden bűnbocsánat egy-egy lelki csoda. A gyóntatószékben állandóan Jézus Keze van munkában. Ez a bűnbocsátó kéz, ez a feloldozó irgalomkéz cselekszik ott a suttogások mélyén és teszi a lelkeket olyanokká, amilyeneknek eredetileg akarta őket.

De miért kell ehhez az irgalom-aktushoz a szenvedés? Miért szenved a test a műtétek alatt? Mert valami élőt távolítanak el belőle, valami elevenen esik az erőszak, és valaminek *érdemben* meg kell szűnnie, ami volt. Ilyen lelki operáció, eszméleti műtét a bűnbocsátás. Kimetszi a bűnt és műtőkésének nyomán kiserked a gonoszság vére. Ez a fájdalom termékeny fájdalom.

Szükségszerű, a természet mélyéből fakad, a belső megalkotottság gyümölcse. Nem külön a bűnre akasztott következmény, hanem a bűn természetéből fakadó, bennerejlő szellemi kellék.

1958. szeptember 8. (3 óra 28 p)

Benne van az az erő, mely dolgozik a bűn léte ellen. Mert a bűn természetében van, hogy puszta létével önmagát tagadja. Ez az élő „ne legyen!". Azzal, hogy megtörténik,

hogy beleerőszakolja magát a valóságba, hogy kikényszeríti magának a létet, valami egészen mélyenfekvő ellentmondást teremt, aminek lényege, hogy saját létének ellene dolgozik.

Ez a tagadás ott dolgozik a bűnnek minden izületében. Mert a megvalósult bűn élő valóság, és léte nem szorítkozik a metafizika országára, hanem természeténél fogva azonnal morális értelmű, és ez az értelmezés beletartozik fizikai és metafizikai valóságába. Valami képtelenséget hordoz és mégis megvan. Ennek nem lehet más következménye, mint az, hogy a bűn önnönmagának kiirtására van hivatva. Ennek a rendeltetésnek, mikor az teljesedésbe megy, természetes formája a szenvedés.

A bűnnek nincs jövője. Lezárja az elkövetkezendő Időnek kapuit. És ha mégis kitart amellett, hogy jövője legyen, akkor nem lehet belőle más, mint végeláthatatlan gyötrelem. Ez a pokol. A bűn vonakodása a beléjeoltott pusztulástól. A pokol tehát nem a bűnnek rendelt lakóhely, hanem a bűn teremtménye. Majdnem azt lehetne mondani, hogy Istennek nem kellett poklot teremtenie; mert a poklot a bűn teremtette.

És a bűnt? Ezt az emberi akaratszabadság teremtette. Így a pokol nem a Teremtő által elgondolt büntetőhely, ahova, mint a földi fegyházakba, be volnának zárva a lelkek, hanem a szabadnak teremtett és szabad választásukból folyólag bűnben maradt szellemiségek teremtménye. Dante szörnyű képei csekély ízlelések ahhoz az olthatatlan tűzhöz képest, mely a morálisból ki nem törölt bűn puszta megléte. Mert a bűnt a lélek csak addig győzi hordani, amíg a test igényei ellengőzt adnak a bennelakó gyötrelmekkel szemben. Az angyalok bűnhődése rögtönös, a „non serviam"-nak nem kellett várni, egyenesen zuhant a saját feneketlen mélységébe. Az ember teste miatt időzhet a bűnben. Nem mintha a test maga bűnös vagy bűnszerű volna. Csupán tompítja a lélek spirituális érzékét és ezzel az emberéletet képessé teszi arra, hogy időzzön a bűnben anélkül, hogy an-

nak mérhetetlenül gyötrő hatását érezné. De mihelyt a test lehull, a bűn megkezdi munkáját.

Ezért van ember számára megbocsátás. Angyal számára nem lehet. Miért nem ment Jézus angyalokat megváltani? Miért csak az embereket féltette? Mert az a tiszta és testetlen lélek teljesen tudta, hogy mit művel. A testes lélek csak félig-meddig tudja és a maga teljességében nem látja a bűnt, ezért lehet neki megbocsátani; ideiglenes szenvedéssel ezért tud örökkévalóságot vásárolni; ezért lehet az emberszerű életnek megváltása, az angyalszerűnek pedig nem lehet.

1958. szeptember 6. (5 óra 48 p)

Istennek nem kellett poklot teremteni. A pokol nem örökkévaló a múlt felé. Akkor kezdődött, mikor még nem is voltak emberek, de az Örök Jelen határtalanul tökéletes szellemisége az időbe lépett szabad lelkiségeket teremteni.

Az „angelosz"-ok, akiket az ember erről a szerepükről nevezett el, szellemi valóságok, értelmi és akarati pólussal, állottak, sereglettek, hullámzottak az Úr előtt és betöltötték a világegyetemet. Először tehát istenlátó szellemiségek születtek, mind külön világ, külön kozmosz, külön istentükrözés, külön végtelenség. És mikor kiegészültek szellemi valóságukban a világegyetemmel, melynek átszellemítése és irányítása lett az egyénenkint kiosztott feladatuk, akkor tiszta szellemiségüknek erkölcsi próbát kellett kiállaniok. Mert „akaratszabadság" van az Ország kapujára írva, és akinek morális talaját ez a képesség ki nem próbálta, az nincsen Istenre lebélyegezve.

A próba kérdést jelent.

És feltétetett a kérdés. Lejátszódott a teremtés első tragédiája. Megszületett a bűn és megteremtette a poklot.

Szeretetre voltak teremtve és mást választottak. Ez a választás azzal, hogy bukott, megszülte a kárhozatot. És még nem voltak emberek.

De voltak elbukott szellemek, és mire az ember a paradicsom lakója lett, már megvolt a sátán, aki valamikor angyali szépségben Isten arcába nézett. És elhozta sötétségét ahhoz a fához, mely az ember próbájául hordta gyümölcsét.

Az ember pedig választott . . .

Ennek a választásnak súlya ráfeküdt az egész planétára. Az angyalok bűne egyéni bűn volt, mindenik saját szellemi létének sorsát döntötte el, mert az angyalok nem egymásból, hanem egyenkint, Isten külön akaratából eredtek. Nem hatott egyéni létükből kifelé a bűn.

Az ember bűne a faj bűne lett.

Mert a lélek-test egysége oly szoros, hogy a morálisan terhelt léleknek elváltozik a teste. Az ősbűn elrontotta a kegyelemjárta, karizmás lélektől kormányzott testet. Minden ízében más lett, saját anyaga felé fordult és ennek anyagi kiszolgálása lett a főcél. Leesett a szellemiség boldog síkjáról, melyben a lélek korláttalan ura volt a testnek és ott találta magát a test kiszolgálásának országában, ez volt az értelme a „büntetés"-nek, mely Mózes gyermeknyelvén így szólt: „arcod veritékével keressed kenyered". A test gondját jelenti ez, az anyag zsarnoki kényszereit, melyen csak küzdve törnek át a teremtés első szándékai, az Istenközelségben élő emberlélek létközössége a Teremtővel. Ami ajándék volt akkor, azért most meg kell harcolni, mert eljött az anyag kikérni a maga adóját. Így születik a bűn egyre-másra, és az emberélet harccá válik.

Nemcsak azé, aki elkövette a bűnt. Mert a lebélyegzést megörökli az utód és ott az „almafa" alatt nem egyetlen emberpár rontotta el magát, hanem a faj bukott.

1958. szeptember 6. (22 óra 30 p)

Mert a testes-lélek elválaszthatatlanul van eggyészervezve és a lélek a testhez, a test a lélekhez illik. Minden, ami éri az egyiket, visszaverődik a másikon. És mikor a lélek bukik,

süllyed a test is, mert rosszabb műszere már a szellemiségnek, mint volt a bűn előtt. Lehet, hogy a puszta anyag szempontjából tökéletes, lehet „egészséges", lehet „szép", – de attól kezdve rossz műszer. Mikor az első ember lelke, a teste is rossz műszer lett a karizmatikus életre és nem tudta többé azt mással szolgálni, mint a szenvedéssel. Erre az egyre lett egészen jó és ennek a kedvéért volt érdemes megtartani.

A lélek bukása buktatta a testet is, még pedig annak legmagasabb hivatásában, az istenközelség szolgálatában. Isten szándékában a test és lélek örök harmóniája, egymást-szolgálása élt; a bűn beleszennyezte a disszonanciát. Most már lehetségessé vált, hogy a test ellenáll a karizmatikus életnek, gátolja, nehezíti, mert a műszer finomsága veszített, s mikor átadja magát a következő nemzedéknek, már csak rontott műszert ad át, mely rontott lelket rosszul szolgál.

Az egész test-lélek együttes elvesztette eredeti szépségét és a bűnös Éva a bűnös Ádámtól rontott nemzedéket fogant. Az első kettő közül egyik megölte a másikat és Noé fiai közül kettőnek a nemzedéke az állatiasságig süllyedett. Egy kis nép maradt csak Palesztina dombjain, mely védte és őrizte az örökséget, a veszélyben levőt és várta annak az Ígéretnek teljesedését, mely a bűn megjelenését követte.

A Genezis lapjain meg volt rajzolva a bűn. Mint képeskönyvet a gyermek számára, úgy diktálta Isten Mózesnek, akitől tudtuk, hogy rontott nemzedék vagyunk, és hogy várni kell valamit, a megoldhatatlannak megoldását, az eltörölhetetlennek eltörlését.

A bűn szörnyű megmaradó képességével szemben tehetetlen volt az ember. Éva elkövette és a többi Évák nemzedékről nemzedékre sorra szülték a Bűn gyermekeit. Nem lehetett többé tiszta lelket hordozni az anyaméhben és nem lehetett bűntelenséget hozni a világra. Saját szennyében úszott az emberiség, és csak egyetlenegy kis népnek nemzedékei adták át egymásnak azt a reményt, hogy van menekülés. Hogy *lehet* Istenre várni, mert eljön a perc, mikor lehajol az emberhez.

Mert az ős-rombolásnak, a bűnnek pillanatában Ígéret fakadt. Megmentés. Megváltás. Megvásároltatás olyan valutával, mely ezen a beteg planétán már nem volt kapható. Elvesztette a Szellemország devizáját, a mentés a föld erőivel megfizethetetlenné vált. Az emberlélek leesett arról a síkról, amelyre teremtetett és magától oda vissza nem juthatott. De Ígéret hangzott el, hogy mégis visszajut. Majd lesz Valaki, aki elhozza ide az elvesztett valutát, ami már számít a Végtelenben. A bűn eljátssza itt a maga szörnyű színdarabjait és megteremti a síralom völgyét. A rontott nemzedékeken játssza pokoli játékait. De marad egy nép, amelyben maga Isten dolgozik. Ez a nép tudja, hogy lehet a bűnt megsiratni. Úgy siratni, hogy az életsorsra való kiáradását el kell fogadni. Bármi sújtson rám, Isten *van*. Ő az Egyedülvaló, a Mindigvolt és a Mindigleendő, és minden bűnnek sorsa egyedül reá tartozik.

Mert egyedül Neki van *hatalma* a bűn felett. Minden más szellemerő tehetetlenül áll a bűnnel szemben. Sirathatja, de meg nem szüntetheti, mert természeténél fogva, mint történés, kitéphetetlen a létből. Bele van nőve, bele van szerveződve, befutja a lélek teljes erezetét és megrontja minden izületében. Ha az a Teremtő Kéz nem tartaná, a lélek elpusztulna a bűntől. Belehalna. Azért nem hal bele, mert teremtő princípiumnak van teremtve és ha el is játszotta a bűn a megszentelés ajándékát, az a Kéz, a Segítő Kéz, ott maradt az emberiség feje alatt. Nem hal bele, mert olyanná alkottatott, hogy ilyen bűnösen is továbbteremtse önmagát és hordozza a bűn természetében rejlő szenvedést.

Mit tehet hozzá?

Csak az elfogadást. Ezt várja akaratszabadságától az Isten. Ezt a beleegyezést. Nem mintha ezt le lehetne rázni. A fájdalom a bűn természettörvénye. De az akarat szabadkozhat e törvény ellen. Akarhatja, – bármily eredménytelenül is – de akarhatja, hogy ez a törvény ne legyen, hogy rajta ne valósuljon. És ezzel egyre mélyebbre sűllyeszti magát.

Viszont a szenvedés elfogadása emel, tisztít, készít a me-

nekülésre. A bűn természettörvényével szemben csak egy ellenerő van: ez az erő az ember részéről a szenvedés elfogadása, az Isten részéről az Irgalom, Ez a kettő egy. Egyetlenegy valóság a Szellemországban. Az ember felől az a neve, hogy *„szenvedés"* – az Isten felől az a neve, hogy *„megbocsátás"*.

És közös neve ennek a kétarcú valóságnak: Szeretet. Caritas. Ámen.

3. Caritas . . .

1958. szeptember 9. (3 óra 20 p)

Miért nincs nekünk is két szavunk? *Charité* és *amour*.

Talán az a lelke ennek a különbségnek, hogy az első a lélekből kifelé, a szellemközösségbe való elhatást emlegeti, a második pedig annak belső, szellemi tartalmát. Az első a lélek kisugárzása a többi lélek felé, a második a lélek belső tartalma, mikor így sugározza önmagát. Az első a másokra vetítődés, a másik az önmagában talált belső élmény. Centripetális és centrifugális. Két irány, melyből megtudom, hogyan fakad belül és hogyan árad kifelé. Miképpen támad a magáramaradt kismindenségben és miképpen árad szerteszét a nagy életközösségben, mely a szellemország nagymindensége.

Nekünk csak egy szavunk van mind a kettőre: szeretet.

A másiknak részben megfelelő név – irgalom – már olyan felhangokkal van tele, amelyek elvonják az értelmét a misericordia felé. És ezek az értelem-elhalások az ember lelki alkatának igazmondó tükrei.

Mert ha a szeretet kipillant önmagából, ezen az elesett planétán mit lát? Siralmat. És e siralom mit ébreszt benne? Megkönyörülést – irgalmat. Mélységes részvétet a környező szenvedés iránt. A szeretetnek ez a felhangja a legistenibb az emberben. Ez a legmagasabbrendű vonás a lélek ter-

mészetében. Az irgalom a léleknek az a tehetsége, mely magáévá teszi a másik lélek sorsát úgy, mintha az nem is volna „másik". Az irgalom a lélekközösségnek jelvénye, pecsét a lelken, melyről megismerni, hogy Kié. Ez Isten legközvetlenebb kezenyoma a lelken, a részvét, az együttlét, az együttérzés leánya, úgy éled, úgy növekedik benne, mint a teremtő Kéznek legkedvesebb magvetése. Olyan nő ki belőle, mint Itália kék íriszekkel burkolt mezői, melyek fekete könnyeket sírnak, ha levágják őket és elkezdenek haldokolni . . .

Isten irgalmának legbiztosabb munkáltatója az emberi irgalom. A legelső irgalom, a legmélyebb is, a bűnbocsánat. Isten tanította: „miképpen mi is megbocsátunk . . ." Enélkül hasztalan kérem az irgalmat önmagamra, enyéimre, az emberekre. Ugyanaz az Istenajak elmondta azt a parabolát is az adós szolgáról, akiből hitelező lett. Ezt a legnagyobb *szeretetművet* akarta az emberek lelkében fölépíteni és belevette az Imádságba mindennapi ígéretül, és megmutatta elrettentésül, mi volna, ha azt meg nem tartanák.

Vajon megtartjuk-e . . .

Emberközi viszonyainkban, gyermeknevelésben, lelkek kezelésében, munkák végeztetésében?

4. Mit mondjak nektek, akik hordjátok a keresztet

1962. május 21. (2 óra 30 p) hétfő

És ma? Ezen a napon mit mondjak nektek? Akik hűségesen tartjátok ezt az ünnepet, az egykori ajándékozások emléknapját, a régi beszédek ünnepét, ami ünnep annak is, aki ad, annak is, aki kap. Ezt a napot, amelyet nem tudtok elfeledni, s így be vagytok kapcsolódva a lelkembe a Szentek Egyességének végtelen finom, ezerszeres szálaival, amelyeket csak a lélek érezhet meg és csak a szellem valósíthat meg . . .

„Mit mondjak nektek, akik hordjatok a keresztet, mert

kereszt az élet ajándéka, és csak az győzi ezt az ajándékot, aki szeretettel karolja át. Kiki a magáét, mert ha egyéni életekhez van is szabva, de mindegyik ugyanaz a kereszt: az én keresztem. Mindenki az enyémet hordozza az én keresztjhordozásom óta."

„Szeressétek, mert az enyém".

„Ismerjetek rá. Fedezzétek fel minden fájdalmas percben, minden életnehézségben, minden sikertelenségben, minden megbántódásban, minden elviselhetetlenségben. Ismerjetek rá minden kifosztatásban, minden külső és belső elszegényedésben, még az imátok kiüresedésében és belső elhagyatottságotokban is. Gondoljatok arra, hogy én már előbb átéltem mindezt sokszorosan és minden fájdalmatok az enyémből való. Hogy minden, amit elszenvedtek, az én lelkemből fakadó szenvedésnek egy parányi íze, egy vércsepp a Getszemaniból, amelybe beletükröz a közelgő kereszt . . ."

Ezzel válik minden életteher a természetfölöttiben azzá a nemes gyümölccsé, amelyet mihelyt ráismertek, életértékké alakít az Atya Keze. Az a Teremtő Kéz, amely sohasem szűnik meg mindent újrateremteni, és alkotó erejével fonja időtök szálait és beleszövi életetek egységébe mindazt, amit nehéz viselni és amitől a természet szabadkozik.

Ezen a planétán szenvedés az üdvözülés útja. Az alkalmakat kitermeli az élet és nem kell azokat sem kérni, sem keresni. Csak elfogadni és megszeretni. Ez az a nagy élettörvény, amely kapcsolja a természetest a természetfölöttivel. Ha ebbe a törvénybe belesimulunk, akkor az Atya szándékai mentén járunk és szervesen illeszkedünk szándékainak teljesedésébe.

Ez nagyon nehéz feladat és erre folytonosan kérni kell az erőt. Ez az erő pedig az ébredés és az elszenderülés pillanataiban megszólaló Te Deum-ban fakad. A szeretet a hálaadással kezdődik. Főleg az előzetes hálaadásban, mert annak bizalom a forrása és alig van kedvesebb az Atya előtt, mint a lélek elfogulatlan és korlátlan bizakodása. Az a kis vergődő madár most belesimul az Atya tenyerébe. Felismeri, hogy jó

helyen van. Hogy az ujjak, amelyek gyengéden fogják, nem ellenséges, hanem segítő ujjak. Hogy nyugodtan elpihenhet abban a kézben és elszunnyadhat, míg majd szállásra elbocsátják.

Ezt jelenti a bizalom és az előzetes Te Deum. Ámen.

5. Egyszer azt mondtam neked

1962. szeptember 18. (1 óra 30 p) kedd

Egyszer azt mondtam neked:

– Hisz akkor te nem hiszel a gyónás szentségi erejében! –

Mit is mondtál nekem akkor? Beszéltél a bűnös múltról és az annak szemléletével járó kétségbeesésről. Gondold meg, hogy vajon most nem ugyanannak a révületnek vagy-e áldozata?

Figyelj! Minél gyötrőbben érzi meg a lélek múltjának foltjait, annál csodálatosabban emelkedik ki még Jézus tettei közül is a Megbocsátás Intézménye. Mint az Égből a Földre vezető kegyelemcsatorna. Mint a lehetetlennek megvalósulása. Mikor a lélek emlékeiben újra találkozik bűneivel és megérzi azoknak megsemmisítő súlyát, azoknak visszavonhatatlan megtörténtét, azoknak a valóságban hagyott nyomait, ezeknek a nyomoknak eltörölhetetlenségét, következményeiket, a jelenig, a *te* jelenedig is elnyúló származékaikat; . . . akkor megérti, hogy miért volt Jézusnak feltámadása után első dolga megteremteni nem csupán a bűnbocsátást magát, hiszen ezt a tényt egész életében gyakorolta, hanem a bűnbocsátás konkrét intézményét. Azt akarta, hogy annak kerete, formája legyen, hogy a lélek dolgozhasson érte, elmehessen érte, felismerhesse, hogy megkapta és megköszönhesse.

Mert mikor így elébe tárul a múlt, mikor így fejlettebb lélekkel a földi élet határai felé haladtában a lélek észreveszi, mit cselekedett, mikor egyre tisztuló látással bírálja jelenét

és múltját, és döbbenettel veszi észre, mennyire képtelen volna megtenni, amit akkor cselekedett; és visszavonhatatlanul látja, hogy ez mégis ő volt, ő egyedül; ő használta így a szabadságát; ő rombolt így önmagában és maga körül; ő rabolt, ő fosztogatott a Természetfölöttiben és nem lehet többé azokba a pillanatokba visszatérni . . . mikor minderre rávilágít a kegyelem fénye, akkor lesz csak világossá, hogy mit adott Jézus a gyónásban az emberiségnek. Minden léleknek és a lelkek egységének. A személyes életalakításnak és a társadalom születőben levő hiperszemélyének vagy szuperszemélyének.

– Megbocsáttatnak a te bűneid – mondta annyiszor.

Mi az a megbocsátás? Megértjük ezt valaha? Olyan törlés, amely kiveszi a bűnt a valóságból. A megbocsátás pillanatától kezdve Jézus úgy veszi a bűnt, mintha nem volna. Mintha nem lett volna. Mintha a lélek el nem követte volna. Sőt, nem is csak úgy, mert jobban örül a bűnből kilépőnek, mint annak, akinek nincs szüksége bűnbocsánatra. Jobban egyetlen megtérőnek, mint 99 igaznak. Ebben is ott van a megbocsátásnak szédítő mélysége és a bennerejlő emberfölötti hatalom.

Mert a bűn rettenetes hatalom, és ezt a hatalmat csak Hatalom győzheti le. Nemcsak elkövetésével rombol, hanem elindít egy romboló folyamatot mind az azt kitermelő lélekben, mind az elkövetést környező, térben és időben azt érintő valóságban. Tehát két legyőzni való van benne. Egyik a léleknek romlása, másik a tényeké. Mi tud lenni egy hazugságból? Mi tud lenni egy szeretetlenségből? Hova sodorja a lelket az istenközelségből való kilépés? És hogyan veti ez széjjel hullámait maga körül!

És ha a megbocsátás megállítja a lélek romlását, még hátra van az a lánc vagy az a körhullám, amelyet elindított. Ezzel mi lesz? Ez megy szabadon tovább? És ront tovább? Akkor mit ér a léleknek a megbocsátás, ha a megbocsátott bűn tovább rombolhat maga körül? Más lelkekben. Belőle következő tényekben. Megnyugodhatik-e a lélek a megbocsátással

nyert tisztulásában, ha látja azt a tovább-zuhanást, amit tette vagy mulasztása maga körül kiváltott? Nem azzal kellene végződnie minden gyónásnak, hogy a hálaadásban a lélek könyörögjön azért a mindenható isteni munkáért, mely a Gonoszat a Jó szolgálatába állítja? És ha lelke foltja törölve van, ebben a megtisztult állapotában újult erőkkel, morálisan megifjúlva könyörögjön annak a térbeli és időbeli kontextusnak isteni Kézzel való formálásáért, mely megbocsátott bűnének „itt"-jét és „most"-ját körülveszi? És folytatja a határtalanig és a befejezhetetlenig! Hiszen ez a megbocsátás másik fele!

6. Minden a több életért

1971. július 23. (5 óra 32 p) péntek

Minden a több életért, a több lélekért, a több szeretetért van, és minden történésnek ez az egyetlen igazi értelme. Minden más magyarázat hazudik.

Minden romlás a teremtésért történik. Nincs olyan pusztulás, amelynek ne volna teremtés-párja. A létnek – mikor történésben nyilatkozik – dialektikus természete van. Ez a törvénye annak, hogy a lét *jelen*séggé váljék. És meg kell halni annak, aki élni akar. A „Koponyák hegye" erről tesz bizonyságot. Az Életnek Halál az ára. Az eredeti bűn a lét természetéből fakad, és *mert a bűn a történés legmélyéről való, azért egyedül az örökkévalóság történéstelensége gyógyíthatja meg.*

Amiben élünk, az az örömök és gyötrelmek poláris világa.

A Három, a Kettő, az Egy misztériumának mélységeit kell(ene) bejárni.

1971. július 24. (5 óra 40 p) szombat

– És megy a nappal, és torlódnak a kis-tények és elférnek körülöttük és bennük a nagy-tények, és őröljük egymás tökéletlenségeit, és szenvedjük a magunkéit, és tele van pa-

nasszal a világ, mindenki szenved, . . . és senki sem szereti a szenvedést, és mindenki panaszkodik valakire, mert nem önmagában keresi a szenvedés okát. És senki sem fedezi fel a szenvedés célját, mert nem tudja odaadni magát a világgyógyító akaratnak, ahonnan a szenvedés fakad. És szemrehányást tesznek ennek az akaratnak, hogy miért nem tudta jobban megcsinálni a világot, mert azt hiszik, hogy lehet a történésből kitörölni a bűnt, mely az Idő természetéhez tartozik, és mihelyt kilépünk az *örök* szándékból, ősbűn lesz belőle, és a bűnnek ikertestvére, összenőtt ikre a szenvedés. Senki sem akarja megérteni, hogy csak kereszttel a vállán, csak saját vére cseppjeire lépve lehet elindulni a feltámadás felé, hogy előbb el kell merülni a gyötrelmek tavában, mielőtt örökre kilépnénk belőle, és az ősbűn nem „bukás", hanem az időnek törvénye, és csak akkor bírjuk ki az életet, *ha a Feltámadásunk jövendője a szenvedésünk jelenébe véglegesen belefénylik.*

Mikor az Idő kilép az öröklétből, megszületik a bűn.

A „devenir" teremti meg.

Nem úgy értem, hogy a Sok-nak az Egy felé történése. Hanem úgy, hogy az Időnek az Örökkévalóságba való visszavándorlása. Azért öleli két karjával az idő a múltat és a jövőt. – Ilyen ölelés ment végbe a Felső Teremben . . . összefogva a Kozmoszt.

– Testem, Vérem, Emlékezetem és a *ti* cselekvéstek.

Az Időt csak az örökléttel lehet meggyógyítani. Ez a folyamat a szenvedés. De csak akkor gyógyít, ha szereted. Annál jobban, minél keserűbb!

7. Nem lehet embermódra elgondolni a világot

1971. július 27. (4 óra 50 p) kedd

Megismétlem: megnehezült az idők járása fölöttem.

Mert nem lehet embermódra elgondolni a világot. Hiába vesződünk ezzel. Csak istenmódra. És míg Isten meg nem

nyitja az Öröklét kapuját előttünk, hasztalan vergődünk. Csak keresgélünk. Minden filozófia csak ennyi: keresem a Lét értelmét és nem találom. Ezért van filozófia. Ha megtalálnám, nem volna többé filozófia.

A filozófia az ember kudarcainak története a lét megértésének keresésében.

– Ignorabimus.

– Pedig Kant eleget gondolkodott róla.

– Úgy van megszerkesztve a világ, hogy a bűn szükségszerű.

– Isten ajka mondotta: „... mert szükséges, hogy botrányok legyenek..."

Ha pedig a „botrány" elkerülhetetlen, akkor a szenvedés is elkerülhetetlen. Szenvedés világ. Szenvedés mindenség. Ha a bűn a „történés" gyermeke, akkor a szenvedés a „világ" anyja. Az egyetlen termékeny dolog. Csak az elutasított szenvedés rombol. Az elfogadott szenvedés épít. Sőt, termel. Pusztulás árán megy a termelés. Ezt egyszer el kell fogadni. Csak azután jöhet valami más.

Az a földrejött Isten, aki életmintát élt itt, szenvedésen kezdte. Ezen a teremtő szenvedésen. Az élete keresztút. Azért, mert mindent előre tud. Istentudata van. Sehol sincs arról szó, hogy mosolygott volna. Talán nem is tudott. Talán a Pohár is mindig az ajkán volt. Maradéktalan szenvedés. Miért nem írja egy „jóhírnök" sem, hogy a gyermekekre mosolygott volna?

Nem mosolygósan szeretett. Gyötrelemben szeretett... Azt mondta, csak az lehet tanítványa, aki mindennap felteszi, fel*vállalja* a keresztet. Errevalók a hajnalok. Azok a ráébredések a Lét-re. Ha bűn van, nem lehet örülni, nem lehet mosolyogni. Szigorú, kemény, véres út. Saját vérét taposó út minden keresztút. És Ő olyan tanítványokat akart, akiknek vállán ott van a kereszt. Kereszthordozó tömeget gondolt maga mögé. A *kereszt*-énység *kereszt*esség, *kereszt*szerűség, *kereszt*ölelés, és nem vagy keresztény, míg nem tudod megköszönni a szenvedést.

A mi magyar elnevezéseink tele vannak a „kereszt" szóval. Maga a felvétetésünk „kereszt"-ség. Mi ez? Keresztté válás. A vallásunk nem krisztusizmus, hanem kereszt-izmus. Megszállottjai vagyunk a Kereszt-nek. Csak az van hátra, hogy megszeressük. Ámen.

8. Az emberiség „emlékezete" . . .

1971. szeptember 9. (5 óra 30 p) csütörtök

Ez nem más, mint a planéta valóságos múltja. Az ember létébe bele van nőve az egész léttörténet és az egész lételőtti. Ha hátranézünk, az beleömlik a „Volt"-nak örökkévalóságába. Ha előrenézünk, ez beleömlik a jövőnek örökkévalóságába. Valami megközelítés, ha úgy gondolok rá, mint mind a kettőnek megjelenítő ereje. Kétfelől néz rám ez a világító arc. Kétfelől fog át ez a megjelenítő erő. Az Emberiség „Ideje" az örökkévalóságból ered és oda ömlik.

Mondani úgy is lehetne: az emberiség hordozza az időbelépésnek szédületes kockázatát akaratának szabadságában. Isten sem teremthetett másképpen evolúciót. „Szükséges, hogy botrányok legyenek" – megmondta maga is.

Mert „bukott" ez a planéta. Csak elkezdett fejlődni. És „involúció" helyett evolúcióba fogott. Rögtön, mihelyt belefogott. Az evolúció értelméhez tartozik. Ehhez kell a tér, az idő, az erő, vagyis a „mozdulat". Mikor az örökkévalóság megmozdul, megtöri a maga határtalan mélységű békéjét, az involúciót, amelynek befele-fejlődése elgondolhatatlan azon a síkon, amelyen most élünk.

Tudom, hogy most titkot írtam le. És hogy ennek megérthetetlensége a megértés. És hogy ezt így nem is lehet elmondani. Senkinek. Mert ebből azt vonná le, hogy „nincs bűn". Pedig bűn van. Mert a szabadság valóságbaöntésével el lehet érni a küzdelem evolúciójának diadalát. A bűnnek azért kell megszületnie, hogy le lehessen győzni. Meg kell születnie,

hogy legyőzhető legyen. Ez az érem másik fele. Istennek emberré kell válnia, hogy megválthasson. Az örökkévalóságnak idővé kell ömlenie, hogy evolúcióvá valósulhasson. Az összeférhetetlennek össze kell férnie, hogy cselekedhessen. A lehetetlennek meg kell történnie, hogy tényekké válhasson. Az életnek meg kell halnia, hogy üdvözülhessen. Kifelé kell bontakozni, hogy önmagába mélyedhessen.

Ezt hirdeti minden empíria és minden gondolat. Az Emberiség Emlékezete nyitja meg ezt a kaput.

1971. szeptember 21. (10 óra 7 p) kedd

Mindig úgy kellene élni a jelent, hogy benne legyen a lételőtti szándék tudata. Enélkül semmi sem szellemi. Ha ezt nem teszem magamban folytonos valósággá, akkor menthetetlenül az aktualitásokban maradok és elmerülök a materiális oldal sokszerűségében. Szinte belefulladok a megvalósultságba. A készenlétek uralkodnak rajtam. A bevégzettségek történéstelen győzelmei folytonosan újra meg újra fojtogatnak. „Ez van" – mondja valami belül és legfelül. „Ez van" és nem mozdulok sem a múltam, sem a jövőm felé. „Ez van", és a másíthatatlannak befalazottságában élek.

Ez nem azonos a jelennek teljes fölélésével. Ez éppen a jelennek teljes megölése. Ez holt jelen. Ami kész, az meghalt. Döbbenetesen mondta egyszer előttem ezt a szót egy egyszerű ember, amikor egy tüdőtrombózisban váratlanul és pillanatok alatt meghalt, kimeredt szemű leányt emelt be a fekvőhelyre, akinek én csuktam le a szemét: „Ez kész!"

Akkor láttam meg teljesen e halott mellett ennek a szónak az értelmét, akihez az én fiam emlékeztető szavára hívtuk rohanva a szent olajat.

Ez kész! – mondta és beleéreztem ott, az élet küszöbét átlépő fiatal teremtés mellett, akinek alig tudtam lecsukni a szemét, és aki mellé kis Á. odakéredzkedett ezzel a szóval: Hadd nézzem meg a Zsuzsit, mert látni akarom, milyen az ember, mikor nincs benne lélek!

Bebocsátottam. Meglátta. Én is megláttam. Azt, hogy ennyi látszik az emberből, mikor „kész". Mitől kész? Attól, hogy nincsen múltja és nincsen jövője. Attól, hogy kiszakadt az Idő-ből. Neki már, mint élőtestnek, nincsen „Idő"-je. Eltűnt körülötte, a teste körül eszméletének aurája; „máshol" van, mondjuk naivul, mert tér-emberek vagyunk, a tér hipnotizáltjai és másrendű szellemiség kell nekünk, hogy ölelve tarthassuk saját szellemiségünket. Ezt nem fogja más, mint a múltnak és jövőnek benső ölelkezése, egymásbaömlése, egyidejű közvetlen, ontológiai valósága még akkor is, ha belőle egyetlen „fenomén" sem söpri végig eszméletünk felületét. Mikor ez a kétszárnyú végtelenség kiköltözik a test műhelyéből, a magára maradott „ponderabilis", ami súly-mérhető belőlünk, ami nem tud átmenni a falon belőlünk, amit nem rángat magához és tart magánál a planéta belőlünk; mikor ebből kiköltözik az eszméleti végtelenségünk, akkor valami kész belőlünk. Akkor valami elkészült belőlünk. Ez a „nincs", ez magyaráz meg belőlünk sok mindent, ami „van". Mert a „van", az élő „VAN", az nem elkészültség, hanem készülődés, nem befejezettség, hanem elindulás, folytonos indulás, az nem teljesedés, hanem kezdődés, mindig új és új teljesedések felé.

Mert az életnek teljessége nem érkezik meg. Nincs más itt, mint érlelődés, arra vagyunk megteremtve és arra vagyunk mind egyenkint „teremtőkké" téve. Ezt jelenti örök megújulásunk és „szabadságunk". És sohasem „érünk meg", ha nem elég szomjas az eszméletünk a végtelenség befogadására.

Coenaculum erőtere

Megvilágosodott előttem az igazi keresztény gondolat, amely nem is a feltámadáson, hanem azon a Vacsorán kezdődik. Azzal indul ez a „szellemi tett". Valami belső fény öntött el, és akadálytalanul ömlöttek a szavakká formálódó gondolatok. Mint a hegyi forrás. Öröktől fogva akart egysége az Eucharisztiából planetánkra áradó üdvösségtervnek, amelyet egyetlen cselekvéssé, egyetlen Szellemi Tetté olvaszt az a lételőtti örök Akarat. Mikor tudja és mondja, hogy elmegy és itt marad. S az a „megtört" kenyér és az a „kiöntött' bor az Ő eszköze. Odateszi a Vacsora asztalára. És abban ott van a Golgota, a kősír, a kőhengerítés nélküli feltámadás, a gravitációt megcsúfoló eltávozás, a tüzes Szent Szellem leszállása, a félelemből lezárt ajtók kitárulása és az elkezdődő igehirdetés a szentmisékkel. Egyetlen tett. Nem kis tények. Egyetlen tett.

Elmondom neked, Istenem, ezeken a lapokon. Megérlelődik.

1. „Uram, kihez mennénk . . . !"

1974. május 15-én reggel

Ahol emberlélek van
Én ott vagyok
Ahol minden hallgat
Én szólhatok
Ahol üres minden
Én láthatok
Ahol sírna minden
Dalolhatok
Hol megsemmisül minden
Alkothatok
Mert embermegváltó Isten vagyok.

Ki hódítja hát meg szívünket? Mert sok hatalom vív élet-halál harcot érte. Bizonyára az győz majd, mely a tökéletes, a boldog ember ideálját tudja elénk varázsolni.

Uram, kihez mennénk? Csak az győzhet, mert az embert önmaga iránt tisztelettel, hivatása iránt lelkesüléssel, s boldogulása iránt bíztató reménnyel csak egy Valaki töltheti el. Látni ezt abból is, hogy az emberi gondolat széles e világon nem tesz egyebet, mint teremt. Ideális embert. Indiában a bramin ideál szerint, Görögországban, Rómában a klasszicizmus stílusában, teremt szentet a középkorban, erőteljes alakot szenvedélyből és pittoreszk féktelenségből Cesare Borgiában. Teremt modern individualitást Goethében, teremti a világfájdalom emberét Byronban, regényeiben alakít Werthereket, Karthauziakat mindenféle kiadásban. Íme, az ember utánozza Istent. Az ember ösztönszerűen megismétli a teremtő szózatát: „Teremtsünk embert a *mi* képünkre és hasonlatosságunkra". Ezért teremtett az Isten is régen embert az Ő gondolatai szerint, s miután az a régi ember por és hamu, romlás és sár lett, azért tűzött az emberiség elé Új Embert Krisztusban.

Ki lesz hát a versenyzők közül a győztes? Annak ítélem majd oda a pálmát, annak adom át szívemet, akiben a természet intuíciójával, s a boldogság vágyának szerencsés ösztönével fölismerem, hogy ez az! Ez az, akit keresek! Ez az, az igazi, tökéletes, boldog ember!

Ha végigtekintünk a történelmen, szinte megsajnáljuk az emberiséget, mely egyre töri magát, s új meg új motívumokat hoz elő érthetetlen pszichológiájának mélyeiből, s azok szerint alakít új embert. A fantáziának, az érzékiségnek, az élvezetnek, majd meg az erőszaknak, s az észnek az emberét, majd hideg, majd meleg, majd lágy, majd meg kemény embert. Nekünk pedig ez mind nem elég! Nekünk isteni ember kell!

Megvan az is! Jertek és lássátok! A szamariai asszony, miután az Úr Jézus belevilágított szívébe, elragadtatásában a kútnál hagyta vedrét és befutott a városba kiáltozván: Jertek és lássátok az Embert, vajon Ő-e a Krisztus? Jertek és lássátok! – kiáltom én is – találtok-e valahol jobbat, szentebbet, nagyobbat? Jertek és lássátok! Találtok-e olyat, ki in-

kább való nektek? Nézzetek bele lelkébe, mely az élet világosságának forrása, s térjetek szívébe, melyből az élet melege árad. S aszerint ítéljetek, amint látni, tapasztalni, érezni, lelkesülni s örvendezni fogtok.

Világosságot, mely az élet útjait bevilágítja, megnyugtatóbbat az Úr Jézusnál senki sem gyújtott. Nem olyan fényt, amilyen a matematika, fizika, kémia, fiziológia, – hanem fényt, mely *élni* tanít, s élni tud.

Az élet útja óriási ellentéteknek örvényei közt vonul el. Vagyis inkább az ember keres utat, melyen szeretne elvonulni. De ez az út nem kész, az örvények nincsenek áthidalva. A vándor ember az élet problémái közt úgy áll, mint az eltévedt utas az Alpesek hegyszakadékai közt, amerre néz, el van vágva útja. Mi lesz belőle? Az élet nem kisebb titok, mint a halál. A bűn és erény körülötte vívja érthetetlen harcát. Az emberi szív a mechanikus szükségesség kerekei közt sajog és szenved. Szabadnak érzi magát, hogy szolga lehessen belőle.

Meneküljünk e problémák elől. Fusson mindenki, felejtse el magát. Fojtsák el az ember végzetes dicsőségét, saját öntudatukat. Próbálják meg élvezetbe fojtani. S ha sikerült elfeledni az élet kínját – legalább egy időre –, majd meglátják, mi lesz belőle. A megvetett probléma, az elkábított öntudat gúnyos kacajjal áll ismét mindnyájunk elé. Már nem kardot, hanem tőrt forgat. Már nem lovagként, hanem brávóként üldöz, mert mi is nemtelenül viselkedtünk vele szemben. Mint medúza-arc, mely kővé dermeszt, mint fúria, mely lelket korbácsol, mindenütt nyomunkban jár. A múzeumok csillogó márvány istennői háta mögül néz ránk, a báli termek kárpitjai közé tólja rémséges ábrázatját. A koncertek édes melódiáiba sipog bele, s nevet, kacag, neveti tehetetlenségünket.

Hiába kergetőztök, bújdostok, zajongtok, életeteken sötétség borong, csend ijeszt, az élet problémája a kétségnek sötétségébe és némaságába öltözködve, a szomorúság gyászfátyolával lefátyolozva, ott ül előttetek. Nem látjátok? – Pe-

dig az élet végleg hitvány, tartalmatlan és alávaló nem lehet. Nézzetek arcába! Magán hordozza szülőinek vonásait. Mert jóllehet ideiglenes, de az Idő az Örökkévalóságból született és Örökkévalóságot sürget. S jóllehet véges, de a végesnek anyja a végtelen. Sír utána; nem halljátok zokogását? Vágya is, kínja is végtelen. Öröme is az, ha megérti magát. S az Isten könyörült rajtunk! S hogy megértse Őt mindenki, bölcs és tudatlan, s hogy megnyugtató biztosságra tegyen szert vele szemben az emberiség, az Isten az élet e nagy problémáit egy nagy történeti tényben oldotta meg. Mely maga az Úr Jézus Krisztus.

Puer natus est nobis, et filius datus est nobis.

E tényt Ő adta nekünk, mert az Isten nem okoskodik, nem teoretizál. Az Isten nem ír elméleteket az életről, s a boldogságról, hanem eleven életet, s boldogságot állít a világba mondván: „Ez az én szerelmetes Fiam, Őt hallgassátok".

Különálló nagy tény ez! Egészen isteni! Nem lehet lehozni, kimagyarázni, következtetésekkel előteremteni. Pozitív, isteni jóakarat. Az isteni fölségnek motu proprio-ja. Ahogy a művész műve egységes gondolat és érzelem, úgy az Úr Jézus csupa ihlet és szeretet. Őt az Isten adta nekünk, s hiába okoskodunk, s vonakodunk elismerni, hogy nem Ő adta, hanem hogy belőlünk való. Jézust hiába magyarázzuk! A növényt sem értjük meg a földből, s az állatot sem a növényből. Az ember szellemi világa sem bontakozik ki az ösztönből, hanem mindegyik szuverén, isteni tény.

Krisztus is *tény*. E természetfölötti isteni tényben van megoldva életünk rejtélye. Álljunk bele világosságába és szétoszlanak kétségeink. Ahogy a sötétség a világosságtól foszlat szét, úgy foszlat szét a kislelkűség a nagylelkűségtől. A kétség a biztos nyugalomtól, a zavar a rendtől, az alacsonyság a fölségtől. Jézus bizonyító ereje, Jézus cáfoló tartalma, hatalma, az Ő fölsége, szépsége, boldogsága, ha csodáitól el is tekintünk, akkor is égbe mered, s elnyom az Istenember morális nagysága, melyet közvetlenül érzünk, s

mely elől el nem zárkózhatunk. Milyen ékesszóló és hatalmas *tény* ez!

A materializmus történetírója, Albert Lange művének utolsó lapjain ezt írja: disputálhattok kedvetek szerint, okoskodhattok napszámban afölött, hogy mi igaz, mi nem, a Sistina-i Madonna ellen nem támadhattok! Szépségét, báját el nem tagadhatjátok, az előtt csak térdelni lehet! – Én is azt mondom: disputálhattok a bráminok bölcsességéről, s a klasszikus erőszak eredményéről, kutathatjátok, hogy mi jó, mi rossz, okoskodástokkal még nem fogtok kiemelkedni az élet ürességének és ízetlenségének lapályaiból.

Az Isten nem így tesz. Ő teremt, s tényt mutat. Ego pono in Sion lapidem. – Mintha azt mondaná: szép, szép, hogy iparkodtok és dolgoztok, de sohase képzeljétek, hogy *ti* vagytok az emberiség sorsának intézői. Csak napszámosok vagytok. Műveimről *ÉN* rendelkezem. Az emberiség templomához majd *ÉN* teszek le alapkövet. Majd ÉN ütök le cédrust az élet lagunáiba, és ÉN építek rájuk palotát és tündérkertet. Ezt a követ a mulandóság árja ki nem mossa, ezt a cédrust el nem rothasztja, s más alapkövet senki sem tehet le. ÉN adok nektek Krisztust! Ez az Úr a valóságnak legyőzhetetlen hatalmával és az életnek hódító bájával bevilágított mindabba, ami űr, kín, ami mulandóság, enyészet, ami játék és kegyetlenség van az életben. Bevilágított a fáradt szemekbe, bíztatta az embereket: nézzétek és lássátok: Én vagyok! Jöjjetek Hozzám, ne féljetek, tegyétek meg azt a lépést, mellyel a Fölségeshez közeledni szokás. Az imádandót át kell karolni, de csak a tisztelet és a hódolat karjaival lehet Őt ölelni. Hódoljatok tehát és imádjatok!

Tegyük meg mindnyájan amit az Úr mond. Hagyjuk magunkra hatni fölségét, szívjuk lelkünkbe szellemét. Ne csináljunk dogmákat, melyekkel elsáncoljuk magunkat Krisztus eleven benyomásai elől. Ne mondjuk: ki legyen e csodálatos férfiú? Hisz csoda nincs, csoda nem lehet! Ne hirdessük, hogy a csodák a szuggesztiónak és az idegkríziseknek hatásai. Ez a hitetlenség dogmatikája. Mi most nem dog-

matikát, hanem történelmet keresünk és kutatunk. Krisztus élete, halála, feltámadása nem elmélet. Arról hiábavaló filozofálni. Azt tanúktól kell megkérdezni, kik látták, érezték, tapogatták. Igen, Jézus isteni tény! Tény volt az első karácsony és az első húsvéti szent éj. Tény volt az első nagypénteknek, de az első húsvétvasárnapnak estéje is. Amaz a lemondásnak éjét, emez a fölvillant hitnek, s a biztos, örök reménynek szent vigiliáját hozta el. S míly nagy gondja volt az Úrnak, hogy a húsvét isteni eseménye félremagyarázhatatlanul ráerőszakolja magát az emberiségre, s hogy mindenki belássa, hogy Jézus föltámadt. Mindent ettől tett függővé: elismerést, hitet, bizalmat, szeretetet tönkremenni engedett, megengedte, hogy a Golgota szikláján hajótörést szenvedjen minden, ami személyére vonatkozott. Megengedte, hogy tanítványainak a szívében is elhervadjon a remény, s úgy beszélhessenek: Nos autem sperabamus. Megengedte, hogy apostolai lelkére is ráboruljon a hitetlenség éje, s az elszánt Tamásnak ajka adjon annak kifejezést: „Ha nem bocsátom kezemet oldalad sebébe, s ujjaimat nem eresztem kezeidnek, s lábaidnak sebhelyébe, nem hiszek!" Non credam! – Messiás, ez a te ítéleted. S a Messiás elítéltetett, meghalt. Dicsőségét a kereszt borzalma, hírnevét a gyalázat, életét a halál, testét a sír nyelte el.

És csend lett! Az enyészet csendje. Zűrzavar lett a világban újra, kísértett az emberiségben a lelkek kaoszának némasága. Sötétség lett a mélység színén, s a reménytelenség lelke lebegett a vigasztalan erkölcsi világ felett.

De nem sokáig. Mert íme, a halálból, a síri éjből kikelt az új teremtés világossága!

„*Legyen világosság!*" – mondotta az Úr újra.

Legyen rend, szépség, öröm, élet az üres, puszta szívekben!

S ez a világosság *ÉN* leszek, *ÉN* a *feltámadás* és *az élet!*

S a világ azt felelte: Credo, credo!

E Messiásnak, ki így bizonyítja be isteni küldetését, e Messiásnak, ki tényekkel beszél, mindent hiszek. Hiszem a

bűnök bocsánatát, a test föltámadását, az örök életet. Hiszem az engesztelő kereszthalált, a belőle való életet, hiszek, mert másképp nem tehetek. Kinek higgyek, ha nem neki hiszek?

Az Utolsó Vacsora termében állok, s a búcsúzó Krisztus szavát hallom: „Ha nem volna így, megmondtam volna nektek. Higgyetek bennem, s tartsatok ki híven Nálam. Ismétlem, ha nem volna így, megmondtam volna nektek." Föláldozom magamat értetek, vérem áldozati vér lesz. Az irgalom, s a szeretet újszövetségét kötjük meg benne. Ne felejtsétek azt el soha: íme az Én Testem, mely tiértetek adatik, íme az Én Vérem, az Újszövetség áldozati vére, mely tiértetek ontatik.

Így beszél Krisztus akkor, mikor búcsúzik azoktól, kiket szeretett. Szeretettől ihletett és sugalmazott beszédére mi lehetne egyéb feleletem, mint az, hogy

Credo . . .

Hiszek Uram mindent, amit mondasz, – ez az én feleletem. Credo, credo . . . Ez bűbájos igém, s e szóra napsugár, béke, megnyugvás száll lelkembe; érzem, hogy a világosság fia lettem. Ámen.

2. Mit adott a léleknek Jézus?

1962. április 28.

Eucharisztiát . . .

Azoknak az egyszerű szavaknak milyen metafizikai súlya van! Az a csütörtök este szétterjed a Föld kerekségén; mikor azok a titokzatos szavak elhangzanak, abból a jeruzsálemi házból valami kisugárzik, szétömlik a Földön és ráönti a planéta jövendőjére egy beláthatatlan történésnek akaratát. Egy kis darab húsvéti kenyérről szól, egy darabkáról, amely-

ből ott a teremben mindnyájan kapnak, de vonatkozik a Föld életkorát végigkísérő minden „ilyen" kenyérdarabra, amelyet valaha a kezébe vesz valaki, ugyanezzel a vett hatalommal, ugyanezekkel a szavakkal, – az „ember". Így ez a szoba most az egész földdé tágul, ez a szó most messze jövőbe hallik, ez a valóság most kiterjeszkedik és az Isten búcsúzásának estéjét örök jelenné teszi. Ez a jelen nem múlik el a Föld életéből.

Ez a jelen a Föld életének lényeges pontja és megszenteli a planétát. Enélkül nem mehetett el innen az Ember-Isten. Most azért írom előre az Embert, mert az elmenés az Emberé. Mikor Emberteste útra készül, itt akar maradni. Nem tud elválni és nem akar elválni. És mert hatalma van Terek és Idők felett, megteheti, hogy elférjen abban a „felső terem"-ben a Föld és a jövője.

Ezt a szándékot hordozta egész életében. Ez a szándék enyhítette a szörnyű várást, amelyben e planétán éveit töltötte. Ez a szándék éltette kafarnaumi szavait, ez a szándék okozta a „vágyva vágyást", amellyel erre az utolsó estére gondolt a közeledő ünnep előtt.

Tudta, hogy ez a szándék a maga valósulásában a Föld váltsága, mentsége, védelme, menekülése. Emberajakkal Istenszót mondott és az Istenszóban valósulás van. Az Igéből test lesz, a Szándék kimondása Valóság.

Azon az estén érdemben Ő áldoztatott meg miden eljövendő áldozót. Elmondta az Örök Szentmisét, a Föld Szentmiséjét, elmondta úgy, mintha a Föld életkorának határáig mondta volna szüntelenül. És mondta is. Mert azok a szavak elhangzanak a Paruziáig és az Idő egyre hangosítja őket. A távolság is. Zengve zengik át a századokat, az évezredeket, az évmilliókat. Ameddig a Föld él, mindenhova elhangzanak. Befutják a Múltat és a Jövőt, akadálytalanul terjeszkednek nemcsak a Téren, hanem az eleven Tartamon át is, az egyéni lelkek egyes tartamain és a történelem élő tartamán át, ameddig csak lüktet a planéta élete. Elmennek a Múltba az istenivel bűvölni a tisztaságban meghaltakat, ráfényesed-

nek a nagy Várakozók világára, akik megérzik egy ismeretlen örömrezdülésben, hogy a Planéta adjándékot kapott és hogy a kapunyitás közel van. Kisugárzanak az Eljövendők ismeretlenségébe és kedvükért elébük fut a Jövő, betör ebbe a Jelenbe, abba a természetfölötti Percbe, amikor szavakba öltözik a Lehetetlen, hogy megvalósuljon a Megfoghatatlan és Istenhordozóvá váljék a Matéria. És a Szó ebben a Jövendőben elér oda is, ahol már a Föld nem él, s az innen üdvözült lelkekben is az örökkévalóságon át visszhangzik elnémíthatatlanul.

Jézus hangja nem hangzik el. Egyszer kimondott szava örök Szó és örök Valóság. Ebben rejlik az Eucharisztia korlátlan hatalma. Ott születik meg abban a „felső teremben".

Minden lelket magába akar ölelni. Jobban itt akar lenni, mint életének pár évtizedében volt. Most megszabadul a térnek és az időnek korlátaitól. Nem feszélyezi többé semmi földies. Most égiesen akar itt lenni, teljesen, egészen és azért rejtőzik bárhol megjeleníthető anyagba és bármikor kiejthető szavakba. Egyszerre mindenütt és bármely ponton, mindvégig. Ez az isteni stílus, amely emberi korlátok elfogadásával teszi mindenüttvalóvá és mindenkorvalóvá magát. A „felső teremben" húsvétoló lelkek az egész Emberiséget képviselik. Ők most nemcsak önmaguk, hanem egyszersmind az eljövendő mindenkik. A Föld jövendői ők, mert bennük születik meg az eucharisztiás ember, mely a nagycsütörtök estéjéig ismeretlen a Földön.

Ők ízlelik meg először Istent. Megtelnek azzal a jövővel, amelynek megteremtésére majd elküldik őket. Ezt még nem kell tudniuk. Elég, hogy megkapják hozzá az erőt. Még a pillanatban élnek. De már rájuk borul és burkolja őket a jövendő.

Jézus látja ezt és szeretete egészen beléjük hatol, egészen átjárja őket. Mikor odanyújtja nekik a Kenyeret, tudja, mit nyújt vele mindegyiknek, itt és odaát. A „felső teremben" a Szavak pillanataiban ott vannak az összes szentmisék. Most születtek. És ezekben az „első áldozókban" ott vannak az

összes áldozók, a Föld összes áldozói, mert Jézus látja őket. Téged is, engem is; tegnap is, ma is, és érdemben mindig mindnyájan ott a Felső Teremben áldozunk. Ámen.

Kánonvers

És azon az éjszakán
Kenyerét kezébe vette
Önmagának Szent Torán
Érintéssel megszentelte
És ezen a Vacsorán
– legszentebb volt az az Este
ne csodálkozz e csodán –
Megmondta, hogy
AZ A TESTE

Aztán felvette a Bort
Szent Kelyhébe fölemelte
Ezzel e „Halotti Tort"
Szava élő „Torrá" tette
– a bor nem az, ami volt
megújult az érintésre
Így lesz Élő, ami „holt"
Megmondta, hogy
AZ A VÉRE

EZ A TEST ÉS EZ A VÉR
Itt marad most mindörökre
Mert Isten az emberér'
Leszállott e földi rögre

Tudta: ITAL lesz és ÉTEK
Rábízta az emberekre
Mondván: EZT CSELEKEDJÉTEK
AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE

Az értelmező nagyszótárban a *Kánonvers* kedvéért megkerestem a *„tor"* általános jelentését: „több-kevesebb résztvevővel folyó bőséges vagy ünnepélyes evés-ivás, *lakoma;* ételek és italok *sora:* „tort ül", „tort készít", „tort csap". Tehát nem csak temetési tor, hanem víg tor is van. Alapjelentése: együttlakomázás. Utolsó lakoma. Búcsúlakoma.

Utolsó Tor

„– az én testem valóban étel
az én vérem valóban ital"

3. Az elmondás megvalósulás a szentmisében

1. Titok

1960. szeptember 18.

Így kell megközelíteni az Eucharisztiát. Az emberi életnek gyakorlati keretei nem alkalmasak a megértésére. És ezeknek a gyakorlatiságoknak segítő eszközei gyanánt alakultak a fogalmaink. Értelmünk szerkezete ezeknek folytatódása. Cselekvő eszköz.

Jézus jól látta ezt, – van-e, amit nem látott „jól"? Éppen ezekből folyólag adta nekünk az Eucharisztiában önmagát. Azért adta így, egy kis darab anyagban; odatette ezt az anyagot egy határozott pontra, elhelyezte egy megadott időben, hogy oda el lehessen menni érte és a legemberibb életfenntartó cselekvés formájában tudjunk vele egyesülni.

Anyagi cselekvés-formába akart rejtőzni. Kellett az a kis búzatermék, az a kis szőlőnedv ehhez a cselekvéshez.

Kétféle „cselekvést" rendelt köréje. Az egyik az, amit az Ő emlékezetére kell tenni. Ez a felszentelt kéz és ajak feladata a szentmisében. Ez a cselekvés titokzatos. Ami látszik belőle, az csak arra való, hogy a titok a valóságba lépjen.

Mikor ez a titok először valósult, ott a Coenaculumban, akkor sem látszott belőle több. Jézus egyszerűnek akarta, külső csoda nélkül valónak. Elrejtette a külsőségek egyszerűségében: egy falat kenyér, egy néhány csepp bor. Megenni és meginni-való. Mindennapi tette az embernek. Életfenntartó cselekvés. Ez a másik fele a rendelésnek, mely a titkot beburkolja.

Ez a külsőség kettétagolódik: a Szó ereje és valósulása az egyik fele. A másik fele az így valósultnak elfogadása, az emberi életfolyamatban való beiktatódása.

Minden időkig lesz mind a kettő. Ennek a planétának időhatáráig. A többiről nem tudunk. De ez a planéta ezt a Tettet hordozza az Istenből. Ezt a kettős tettet az Isten emlékezetére, akinek egy belőle kiszakadt Valósága hagyta ezt itt.

Nincsen rajta a látványosság jegye. Az egész cselekvéspár: a szókimondás és a magához vevés az ember mindennapi tettei közé tartozik. Nem fénylik, nem dalol benne semmi rendkívüli. A titok láthatatlanul és hallhatatlanul valósul. Azért valósul, mert istenajak és istenkéz műve.

Tehette volna akkor is és azóta is mindennap megjelenő külső csodával. Bizonyíthatta volna szavát az érzékekhez szóló rendkívüli hatásokkal. Akarhatta volna, hogy meg lehessen látni azon a kenyéren és azon a boron a kimondott Szónak valósulását.

Tehette volna mindennapossá a titkot külső megjelenésében is. Akkor nem maradt volna titok. Az emberi elme törvényt faragott volna rá és besorozta volna a természetesbe. És megszűnt volna a Hit érdeme.

Nem azért hinnénk, mert Ő mondta. Nem az Ő Szavának erejét öntené át a hitünk a valóságba. Elveszett volna a Titok és megszűnt volna az abban rejlő lelki egyesülés. Ebből a csodából az érzékek számára nem maradhatott semmi. Ilyen egyszerű eszközökbe kellett öltöznie, hogy minden rendkívüliségnél nagyobbá legyen.

És megismételhetőnek kellett lennie. Hogy alig legyen

szükséges hozzá valami érzékelhető. Parányi kovásztalan, kevés bor. Lehetett volna jobban kifejezni, hogy nem anyagot kell áldozni? Abból kell a legkevesebb. Csak azért, hogy az *itt* és a *most* megmutatkozzék. Hogy lehessen mindig újra és újra úgy, amint volt az utolsó vacsorán. Hogy az a csütörtök este ráboruljon az egész planétára és átölelje azt egy szeretetgesztussal. Azért kellett ilyen egyszerűnek, ilyen kevésbekerülőnek lennie.

Ki kellett terjednie minden terekre és minden időkre. Nem lehettek súlyos kellékei. Mindennapi dolgok, mindennapi tettek kellettek. Ezek közül is a legegyszerűbbek, a leginkább megszokottak. A nélkülözhetetlenek. A beszélés, a táplálkozás. Ez a két fóruma van az emberéletnek. Egyik a társnak szól, a másik magamnak. Az ember nem élhet meg egyik nélkül sem. Ilyen külsőség kellett annak a Titoknak, amely nélkül szintén nem élhet meg az ember, mert enélkül „nem lesz élet őbenne".

Egy Szó és egy Tett. Ez a szó és ez a tett járja körül *azóta* ezt a planétát. Ez a kincse. Ez a kiváltsága. Ez az egyszerű szó, – ez a három mondat, – és ez az egyesülés.

2. Mi van mögötte?

1960. szeptember 19

És mi van mögötte?

Mi van abban az emberiségnek szóló három mondatos üzenetben, amely elhangzott azon a csütörtök estén?

A Testről . . .

A Vérről . . .

és a Megemlékezésről . . . ?

Mi van benne . . . ?

Veszi a kenyeret és Testet mond. Mutatja ezt a mindennapos, de most ünnepi táplálékot, melyből embertesteket készít az Élet, hogy azok a testek lelkeket szolgáljanak. Veszi

azt a kenyeret, azt az ünnepi kenyeret, amely egy nagy elindulásra gondoltatja őket, egy olyan elindulásra, amely hazatérésbe vezet, egy megígért, de ismeretlen otthon felé. Veszi azt a húsvéti kenyeret, – nem a húst, a bárányt veszi, hanem a kenyeret, – az életadót, a mindennapnak kenyerét, amelynek imádságos megkérésére tanította őket, – kezébe, abba a „minden hatalmat" hordozó Istenkézbe, – és megszólal a minden igazságot hordozó Istenajak . . .

Mi tölthette el azt az Isteni Eszmélést, mielőtt az az Istenkéz azt a kenyeret fölemelte az asztalról és mielőtt az az Istenajak megszólalt fölötte? . . .

Mi lehetett abban az istenemberi, vagy emberisteni Lélekben, mikor megfogant a pillanat számára is az az öröktől fogva élő gondolat, amely ideszánta erre a planétára az Eucharisztia mindennapi csodáját?

Lehet erre válaszolni?

Nem, csak tovább kérdezni lehet és megkísérelni a lehetetlent, közelíteni az isteni Eszmélés Valósága felé, közelíteni azzal, hogy bevalljuk nemértésünket, elismerjük képtelenségünket és ebből jobban megtudjuk, mi volt az a Gondolat, az az Istengondolat, amely szavakba öltözött annak a Vacsorának végén . . .

. . . amelyet „vágyva vágyott" megtenni tanítványaival.

Ez a „vágyva vágyott" szó milyen kincses világosság erre a Gondolatra!

Van-e még szó az Evangéliumban, amely ennyire odavilágít arra a titokzatos „emberi" eszméletre? Arra a sohasem volt belső világra, amely a krisztusi szavakat, tetteket diktálta, arra az Utolérhetetlenségre, amelynek emberies szerkezetét, hatalmait és korlátait az Örökkévaló Második Személy magára vette.

Mikor beszélt Jézus Magáról? Mikor árult el többet a benne élő Országról, arról a „nem innét való" Birodalomról, amely az Ő Belső Világa volt?

Az a Világ, mely pusztai imádságainak magányában ráborult, mikor megkereste az egyedüllétet, amely teljes öntuda-

tos visszaömlés volt az Ő Háromságába. Az a Világ, amelynek forrásaiból ittak, akik hallgatták a szavát. Az a Világ, amely szeméből sugárzott, hangjában reszketett, abban az acélos csengésben, amellyel végigzengett a tömegen: akinek fülei vannak a hallásra . . .

Mikor mondott ennél többet arról a benneélő országról, mint ez a legeslegbizalmasabb közlés, ez a „vágyva vágyott", ez a „vágyva vágytam" . . . ?

Mi lehetett ennek a vágynak tűzpontja? A nagy emlékezés, a nagy népöntudat, igen, a nagy összeforrasztó erő az évről évre megjelenő húsvétokban, ez mind igen. A búcsúeste is, az utolsó, a Passió Kapuja, a szerető lelkek utolsó ölelése a közülük való kiszakadás előtt, a gyűlölködés hullámainak ráborulása előtt, mindez igen. De a vágyva vágyás igazi tűzpontja csak *az* a pillanat lehetett. Az a pillanat, amikor, „miután megvacsoráltak", felemelte Kezét és a kenyérhez nyúlt.

Igen, ennek mindama gondolatok és megérzések környezetében kellett megtörténnie. És mindez ott égett abban az istenemberi vágyódásban, a húsvéti vacsorák emlékével együtt, – de a vágyódásnak tűzpontja, mélypontja, szeretetpontja ez a pillanat volt.

Amikor kezébe vette a kenyeret.

3. Mikor a pillanat kitárul

1960. szeptember 20.

És ez a Pillanat kitárult és ráborult a jelenlevőkre. Az a minden idők óta akart és minden időkre szóló Eszmélés beburkolta és átjárta a lelkeket. Kellett érezniök, hogy a planéta életének csúcspontjain járnak.

Az ilyen csúcspont nehezen járható. Nagy fájdalom az ára. Az összeroskadástól való félelem az ára. A teherviselés határainak megérzése az ára.

Ha mindezt bírja a lélek, akkor felragyog a fölötte fekvő fekete ég. Ha nem bírja és roskadozik, akkor ege fekete marad, és a fénynek csak az ígérete marad.

Mikor a lélek természetfölötti közegének hatása az eszméletbe lép, az nem megy fájdalom nélkül. Minden ilyen érintés sokba kerül és nagyon próbára teszi az eszméletet. Ez a próba kemény. Az egész belső világnak épsége forog kockán: létkérdés. Az öröm csak a rettegés mélységeiben vár, az eszmélet nem találja. Szorongás fekszik föléje. Súlyos lesz a mellkas és fojtogat a lélegzés. Meghallja a szíve dobogását. Feszülnek az idegek és a halántékon aggódva kopogtat a vér.

Jézus pedig kezébe veszi a kenyeret.

Arcába néznek, mikor felemeli a kenyeret. Onnan rájuk világít valami felejthetetlen. Abban a tekintetben, abban a leírhatatlan arckifejezésben ott ég egy Szándék, egy Valósulás és egy Jövendő. A most következő pillanatok az emberiség átistenítésének csodáját várják. Ott várnak a közvetlenül eljövendőben. Belesugároznak a jelenlevőkbe, akik mindjárt együtt lépnek be a várakozó percekbe, amelyek majd az örökkévalóságra szólnak.

Ez az este más, mint a többi. Mindnyájan érzik. A Coenaculum levegője feszültséggel terhes. Van benne valami érthetetlenség és mindenkiben pattanásig lüktet a várakozás. Szeretetük, csodálatuk, imádságos Feléje fordulásuk most a legmagasabbján jár. Gördülnek a percek homokszemei a Mindenség óráján és fut a kis planéta, amelyen most kadenciázza emberéletét a Második Személy . . .

Palesztina fővárosában, egy kiválasztott szobában, kiválasztott környezetben, kiválasztott szemek előtt . . .

A Keresztjének már megvan valahol a fája.

A Getszemani a közelben vár. Megvárja . . .

Mert már a kezébe vette a kenyeret.

4. . . . ez a Testem . . .

1960. szeptember 21.

Először a Testéről beszél.

Itt akarta hagyni a Testét. A testet, amelyet rövidesen halálragyötör a bűn. Azt a csodálatos egyetlen Testet, amelyet nem szabad elrombolni addig, amíg bizonyossá nem válik, hogy véglegesen ittmarad a földön.

Eljött az órája annak, hogy ez az elgondolhatatlan megvalósuljon. Mert ilyenek az Isten cselekedetei. Emberi beavatkozások között járják útjaikat és nem tévednek el azokon soha, mert egyszerre látják az Idő és a Tér végtelenét. Most búcsúvacsora van, holnap már nem beszél ez az Ajak; nem tudja még senki sem, csak az ismeretlennek várása, szorongása tölti el őket. És ebbe a túlérzékeny lelkületbe kell most belecseppenteni a hatalmas Ellenmérget, minden romlásnak és rontásnak ellenszerét, a saját lerombolását preludáló Testnek végleges ittmaradását.

Kezében a kenyér . . .

Rápillant planétánknak erre az egyszerű termékére, és kiejti a csodatevő szót:

. . . ez a Testem . . .

Szimbólum?

Nem, és ezerszer nem! Mikor elhangzik ez a szó, abban Akarat valósul. Mikor kiejti a Szót és adja a falatot övéinek, az már nem kenyér, hanem a Teste.

Látszik?

Nem látszik. Nem kell látszania, mert a látszatok lehetnek megtévesztők, betegek; erősebb annál a Szó Igazsága. Akarat ténylegesül a kiejtett szóban, olyan akarat, amely belepattan a valóságba, és ez a Szándékolás túlterjed a Percen, a földnek életfakasztó percén, mert ez a Szándék átöleli az Időnek kettős örökkévalóságát.

Valami megváltozott abban a kovásztalanban. Nem látom. Nem ízlelem.

De csak színek és ízek vannak a világon? Más valóság nincsen? Valóság, amit pillantásom, érzékelésem utol nem ér, s ami erőteljesebben van, mélyebben, mint a látások és ízlelések?!

És ezzel a valósággal nem tudna ölelkezni a Gondolat? Nem tudna egybeforrni az érzékelhetetlennel? Nem lehetne abban a Szóban Hitet fakasztani és azzal közelebb menni az igazi Valósághoz?

Igen, az észnek ez úgy tűnik fel, mint merő kapudöngetés. Kopogás az érthetetlenség és az érzékelhetetlenség kapuján. Nem látom, nem értem és mégis *van*. Nem lehetne elfogadni, hogy a Lét, az igazi, konkrétumot szülő létezés tágabb, mint a megértés, az érzékelés? Nem lehetne kitágítani a Gondolatot ezeken a határokon túlra? Nem az elvont Lét, az ismeretlen Lényeg holt képei felé, hanem annak a lüktető Tevékenységnek a sűrűsödése felé, amely átjárja a Mindenséget és semmi sem elég nagy, semmi sem elég kicsi számára. Parányitól az Óriásig, – Semmitől a Mindenig.

Nem lehetne azt mondani, hogy ebben a Szóban most valami isteni iktatódik bele érzékeim valóság-adataiba. Gondolat költözik a Kenyérbe, olyan Gondolat, amely egyértelmű a Valósulással?

Hiszen csak az embergondolatnak kell várnia a valósulásra. Ezt megszoktuk így tudjuk, így tapasztaltuk. Nekünk dolgoznunk kell, hogy gondolatunk megvalósuljon, és így elválik a tett a gondolattól, a gondolat a tettől.

De nem lehetséges olyan Gondolat, amely ugyanakkor Tett is? Ki magyarázza meg a lehetetlenségét annak, hogy az Ige nem válhatna Testté?

Mert ez volna annak az egyenletnek értelme:

$$\text{Gondolat} = \text{Tett}$$

Ez metafizikai egyenlet, nem csupán mennyiséges, hanem minőséges egyenlet, oda lehetne tenni a harmadik vízszintest is az egyenlőségi jel alá, mert metafizikailag ez identitás:

Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy az Istenszó, mint az Istengondolat megnyilatkozása, cselekvés, tett.

Ki mondotta: ez a Testem.

És Ki mondotta? – Isten.

Ha elhiszem, hogy az a Középen Ülő ott azon az Utolsó Esten az a Második Személy, akiben él a Háromság, akkor ebben már elhittem a Kenyér istenülését.

Hogyan cselekedte ezt? Átjárta azt a Kenyérdarabot a maga örök szellemiségével, ráöntötte azt a Lelket, amely az Ő embertestét élesztette. Mert tudta, hogy ez a testével való életközösség most majd „három napra" megszakad, hogy szörnyű megrázkódtatások követik ezt, hogy övéi majd „megbotránkoznak" Benne és hogy valami ellenállhatatlan erőre van szükségük.

El kell mennie – és nem lehet elmennie. Valamilyen módon teljesen itt kell maradnia, mikor elmegy. És ezt most, ezekben az utolsó pillanatokban kell megvalósítania.

Nem most oldja meg ezt a feladatot. Istensége tudja öröktől fogva. Emberlelke most foganja, emberi eszmélése most teszi a pillanatba, ezen a vacsorán, mikor „kezébe veszi" a Kenyeret:

. . . ez a Testem

5. . . . ez a Vérem . . .

1960. szeptember 22.

Ennek igaznak kell lennie.

Mit jelenthet az, hogy ez igaz?

Hogy ez a kenyér most az Ő teste? Az a Test, mely a Szűz méhében fogant, mely Betlehem istállójában a földre lépett és most távozásra készül . . .

Az a Test, amely végigjárta Palesztina dombjait, melynek

érintése gyógyított, épséget, életet adott vissza, még ruhájának szegélye is . . .

Az *Én* testem, azé a csodálatos valakié, aki három éven át itt élt velünk, akihez odakapcsolódtak elválaszthatatlanul, aki utóbb valami érthetetlen és szívszorongató elmenésről beszélt, de most itt van közöttünk, boldogító, szívemelő jelenlétével és azt mondja erre a kenyérre, hogy ez az Ő Teste.

Sőt, most ennél többet is; kiosztogatja, mindenkinek ad belőle, akarja, hogy részesedjenek belőle, hogy az a „Test" most elosztódjék közöttük és így része legyen az ő testüknek is, hogy az evésben rejlő egyesüléssel beléjük asszimilálódjék, tehát nem „részük" legyen, hanem *egészen* azonosuljon velük, és így egészen elfogyjon, fölemésztődjék ebben az életközösségben.

Adja mindeniknek, maga töri le, és veszik tőle mindannyian. Megízlelik és érzik a kovásztalannak ízét, a szokott húsvéti ízt, ami nem különbözik a régi ízektől, és ez most mégis mintha más evés volna, egészen más, pedig a színe is, tapintása is, íze is ugyanaz, mint mindig.

Ez a megtört és elosztogatott kenyér az Ő Teste.

Csodálkoznak?

Nem, mindez oly egyszerű és természetes. Mindez olyan érthető, hogy nem is lehetne másképpen. Ez a pillanat, ezek a percek itt a „felső teremben", ahol „elkészítették a húsvétot", ez az együttlét, ez a jelenvalóság, ez az ünnepi feszültség, ez az ismeretlen küszöbén állás, ez az elkerülhetetlennek közeledő lehellete, ez az egységatmoszféra, ez a lelki egybeömlöttség, ez az ellenállhatatlan, győzelmes szeretetáradás, ez a lélek minden ízét hatalmába vevő megajándékoztatás, az utolsó percek telítettsége, ez a Mindnyájukat – még az árulót is – Magához ölelő gondoskodás, ez a maga megnevezetlenségében oly egyszerű és oly természetes.

Nem világol rá semmiféle magyarázkodás, ítélkezés, látszatnak és lényegnek kevergetése, a szó értelmének boncolgatása, nem szólal meg az okoskodás, – hacsak az árulóban nem –, Ő azt mondja, hogy ez a Teste, és akkor *magától* ér-

tetődik, hogy ez a Teste, ez a darab kovásztalan az Ő tulajdon teste.

Talán Péternek eszébe ötlik a Kafarnaum, amikor sokan „kemény beszédnek" vették azt az Ígéretet; talán mikor ajkához veszi azt a kenyeret, ott reszket az ajkán: „az örök élet igéi nálad vannak, Uram", talán átfut mélységesen megilletődött eszméletén a felismerés, hogy az Igéret most teljesedik, és azért eszik most mindnyájan „az Ő Testét", hogy élet legyen bennük, örök élet, és hogy Ő majd feltámassza őket az utolsó napon. És az, akinek feje az Ő Szívén pihent, érzi most ennek a Szívnek kiömlését, ennek a Szívnek az ő emberszívében való dobogását, mikor az a Test a testével egyesül. És talán a többiben, a tisztákban, tudatosan is elárad az erő, talán ráeszmélnek ennél az Istenfalatnál, ennél a legeslegelső szentáldozásnál, hogy mi történik bennük, amikor – a Szűz után – először egyesülnek embertestek az Isten Testével. Csend, . . . titkos csend . . . a Titok valósulásának csendje. És ebbe a hallgatásba cseng bele az Istenszó, mikor „veszi a poharat" . . .

. . . a vérem kelyhe . . .

Már nem bor.

Már nem bor, hanem Istenvér. Az a vér, amely Mária megszentelt méhében az emberből Istenvérré vált és amely dobogtatta azt a Szívet harminchárom esztendőn át. Az embervérből induló Istenvér most vissza akar változni embervérré, de átistenített embervérré és Mária méhétől az apostolok szívéig megtett útjának erejével akarja megszentelni a világot.

. . . igyatok ebből . . .

Emberszívek dobogtatására szánja Istenvérét válaszul arra, hogy egykor egy hótiszta leány embervére dobogtatta meg az Ő Szívét, azt a kis embriószívet, amelynek csodája előtt megáll a gondolkodás.

Názárettől Jeruzsálemig járta útját ennek a vérnek lüktetése, amelyből azóta iszik az emberiség. Most, amikor a Pohár kézről-kézre jár, mikor „isznak abból mindnyájan", az

áruló is, – most van e vér történetének az az állomása, amelyen újra áttöri Isten, az Istent embertől elválasztó végtelenséget, – mint ahogyan áttörte azon a názáreti hajnalon azzal az öleléssel . . .

Akkor azért törte át, hogy megalkossa a Második Személy Testét. Most azért töri át, hogy mérhetetlen kamatozással visszaadja az Embernek a kölcsönt, hogy abból a szentlélekjárta első csepp Vérből való élet most visszaadja magát mértéktelen kamatozással az emberiségnek.

„. . . igyatok ebből . . ."

Mert megnyílt az elapadhatatlan forrás, a lelkek életnedve, és nem lesz már elárvult lélek nem lesz már egyedülvalóság többé. Mert ez a Vér, amiből most mindnyájan isznak, majd az emberiség ütőereiben lüktet ezentúl és csak az a lélek marad nélküle, amelyik elfordul, mikor hallja, hogy „igyatok ebből!"

Most már nem bor.

6. . . . az én Emlékezetemre I.

1960. szeptember 23.

Ezzel a pohárral elindul a földön a Megváltásnak kiapadhatatlan forrása. Ami abban a kehelyben van, nem fogy el. Mindenki iszik belőle és fogyasztják, de nem szabad elfogynia. A kenyérből is mindenki eszik és annak sem szabad elfogynia.

Aminek pedig elfogynia nem szabad, annak minden fogyasztásnál újra kell keletkeznie. Ha csupán anyag, akkor elfogy. Ha már élet van benne újranő, és ha több van benne, mint „élet"?

Tehát kettős folytatódása van. A búza is, a szőlő is, folytonosan újranő a földből. Maga a planéta teremti az ősi Legyenből. Nem fogyhat el, mert a természettörvény újrateremti; míg ember van a földön, addig lesz kenyér és bor. Ez az egyik folytatódás a természetes.

De kell egy másik folytatódás. És arról gondoskodni kell. Ez tölti el most az istenemberi Eszmélést.

Odaadta most magát övéinek. Megtelnek most az Ő Testének és Vérének erejével. Ették és itták az Örökkévalót. Bele van oltva az emberiségbe az Isten. Mint a nemesített fa, megújul az oltástól. Azontúl már más gyümölcsöt terem.

Ez a pillanat most kitárul és beleömlik a jövőbe. Az emberiség egész jövendőjébe.

Mint ahogyan az első bűn belenyúlt az emberiség jövőjébe. Most megjelent az Időben annak ellenpólusa, az Isten belelövellése az emberiségbe. Étellel és itallal. A földnek termésével. Mint ahogyan az a tragikus bűn is a föld termésének megevése volt.

Ez a két falat – az az „alma" és ez a „kenyér" – két határpillanatot jelent. A kettő között megbélyegzett emberiség él. Maga bélyegezte meg magát. Előtte, az „alma" előtt, még egy volt Istenével, – most, a „kenyér" után, ismét eggyé válik Istenével. Most, mikor eszik azt a kovásztalant és mikor isszák azt a bor, amely kézről-kézre jár, most megújul az emberiség.

Megújul nemcsak erre a pillanatra, hanem minden időkre, az örökkévalóságra is.

De ez a pillanat nem elég.

A múltban ott fenyeget az „alma". Állandó védelem, állandó vonzerő kell az embernek ahhoz, hogy el ne merüljön testes önmagában, hogy ne kívánja meg újból és újból az almát.

Ezt a pillanatot örökíteni kell. Ennek a pillanatnak ismétlődnie kell „mindennap, a világ végezetéig". És még jár a kehely kézről-kézre és még indul az Istenvér sorra az „első áldozók" ereiben – az árulóéban is –, mikor elhangzik a pillanat örökkévalóságának elrendelése:

Ezt cselekedjétek!

Ezt, pontosan ezt. Ezt az egészet, ami most végbement. Rátok bízom, nektek adom. Mondjátok, amit én mondot-

tam és megcselekszem számotokra, amit most cselekedtem. Ígéret ez. Mert magatoktól nem tudjátok megcselekedni. De mert mondottam, hogy egyétek, megteszem bennetek. És amit akkor teszek, az a ti cselekvéstek is lesz. Ugyanúgy vegyétek a kenyeret és a poharat. Ugyanúgy mondjátok el a szavakat. A hatalom a tiétek. Tudjátok, hogy minden hatalom nékem, adatott. És ti egyek vagytok velem, mint én az Atyával egy vagyok. És a hatalom úgy száll belőlem belétek, mint belém az Atyából.

Nem magyarázom ezt szavakkal. Mondom nektek a legegyszerűbben, a legtermészetesebben, hogy ne lehessen azt magyarázkodással értelmétől megfosztani.

Mondtam, hogy cselekedjétek és meg fogjátok tenni. Erre most ezekben a szavakban átvettétek a hatalmat. Így fogtok rólam „megemlékezni".

Ez lesz az én „emlékezetem". Míg ezt cselekszitek, veletek vagyok.

Nem lehet tőlem az *embert* többé elszakítani. Csak maga szakíthatja el önmagát. Itt hagyom számára magamat. És ezt most adom nektek, mikor „eljön az óra és most vagyon", amelyben azt fogjátok hinni, hogy elveszítettetek engemet.

Eljön az az óra is, mikor „ebben a cselekvésben" megtudjátok, hogy veletek maradtam ígéretem szerint.

Olyan fa az emberiség, amelyet mindvégig újra kell oltani. Sokágú lét hajlandó elfajzani, örök rendeltetése pedig az istenülés. Nem állhat meg félúton. Elindult ezen a planétán, meg kell járnia az útját. Beláthatatlan fejlődés várja még. De ennek a fejlődésnek lényeges pontja az a tizenegy a Coenaculumban, akik az ősbűn óta először vették az Istent.

Ennek a testmegújításnak, vérmegújításnak embermegújításnak kell ismétlődnie „mindennap a világ végezetéig" és mindenhol, ahol csak ember lélegzik a földön. Ez az Ő Emlékezete. Mert az ő emlékezete jelenvalóság, cselekvés, istenülés.

Már egyszer volt erről írás. Erről az „emlékezésről", az Ő

emlékezetéről. Nem lehet vele elkészülni. Sohasem fogunk értelmének legmélyére jutni.

Mert ez a szó az, amely kiveszi ezt a Tettet a pillanatból, a nekiszánt darabka időből. Ez a Szó teríti ki ezt a cselekvést a „mindig" határtalanságára. Ez árulja el a benne megszóló isteni Eszmélésnek azt a Szándékát, tudomását, hatalmi gesztusát, amellyel ez a kettős Tett, s a benne nyilvánvaló feláldozódás kilép saját idejének határai közül és elterjeszkedik planétánk életének elgondolásától a rajta élők mindenkori jövendőjéig.

Minden idők óta akarta ezt ezen a bolygón megcselekedni és minden időkre adja most ezt ezeken át e bolygó minden lakosának. Ennek a pillanatnak múlt végtelenje az isteni Eszmélésnek dolga, de jövendő végtelenje az emberé.

Mert ezt kell cselekedni a kiválasztottaknak az Ő Emlékezetére . . .

Ez az „emlékezet" most még jövő. Még nem emlékezésben élnek vele. Ő még itt van, itt láthatóan, érzékelhetően, a maga teljes fönséges Valóságában . . . miért beszél akkor „emlékezésről"?

Hiszen még nem múlt, még nem az emlékek sápadt országának lakója, még lelkükben és szemeikben élő áldott valóság; miért beszél Ő akkor emlékezésről?

7. . . . az én Emlékezetemre II.

1960. szeptember 24.

Mert az az idő, ami hátra van, az az idő, amelybe most lépünk, akkor már múlt lesz, akkor már fogy a planéta jövendője, akkor már múltjának kincses kebelében fogja tartogatni ezt a pillanatot, amely „most vagyon" és akkor erre majd időnk végtelenéig „emlékeznünk" kell. Abban a „hátralévő" idővégtelenségben ez a perc mint feledhetetlenség fog ragyogni, mint „az Ő Emlékezete" és ez az Emlékezet abból fog állani, hogy itt mi emberek választottaink révén újrateremtjük ezt a pillanatot.

Ezt, *ezt* fogjuk cselekedni ennek a Szónak révén, amelyet nem felejtünk el soha és amely körülsuttogja a világot, halkan, titokzatosan. Azzal a benneélő sejtelmes tudomással, hogy az Istenszó. Annak tehát meg kell valósulnia, mert az az Istengondolat teszi valósággá, amelyről az Identitás szól. Az Identitás igaz, mert az a Gondolat maga a megvalósulás. Egyet jelent, *egy* a teremtéssel. Az mondja, aki *Egy* azzal, aki mindent, bennünket is alkotott, akinek „Legyen"jéből fakad a Mindenség, ez a szédítő Egész, ez a szüntelenül újrateremtődő Valóság, apró emberi létünknek ez az óriási, beláthatatlan kerete, melyet létünk köré tárulva látunk és amely maga is él, maga is eleven bizonyság arra, hogy van Valaki, az Egyetlen Éli, akinek Gondolata Cselekvése és Legyenje megvalósulás.

Itt pedig több van, mint „Legyen". Nem azt mondja, hogy ez legyen a Testem, ez legyen a Vérem. Azt mondja, hogy *most már ez* a Testem és a Vérem.

És ha most már *Ez*, akkor előzőleg, éppen egy pillanattal előbb, mikor a „kezébe vette" a kovásztalant, . . . már *akarta* ezt. Már megjelent isteni Eszmélésében ez az Akarattal átfűtött Gondolat, amely ott várt a valósulásra az első „Legyen!"-ben minden idők óta. Várt és mikor eljött a pillanata, akkor az a Kéz felvette azt a Kovásztalant az „elkészített Húsvét"-nak tárgyai közül.

Azért szól így ez a két mondat. Azért nem a legyen az igéje, hanem a *van*. Az a valóságjelző ige, amelyet elhallgat a nyelvünk, mikor lefordítja, az a valóságjelző kopula, amelynek jelenideje a mi nyelvünkben néma, mert fölösleges nekünk az ige ott, ahol szem előtt a valóságos.

– Hoc est –

Ez nem parancsolás, ez megállapítás, akár van szava, akár nincs, – az Akarásból, a ki nem mondott Gondolat Valósága már megszületett. Azzal, hogy kimondta? Azzal, hogy elgondolta? Mindegy, reánk csak az tartozik, hogy amit kimondott, az nekünk szánt Igazság.

Így ennek a Pillanatnak valóságalkotó bűvölete kilép a

Csütörtök Estéből, kiszáll a Coenaculumból és elborítja a Földnek ezentúli életét. A belőle kinőtt emberiség már nemcsak a beléje teremtett emberi erőkkel dolgozik, hanem közvetlenül merít az Istenből. Mindörökké köze lesz mostantól fogva Isten Valóságához; nemcsak *köze* lesz Hozzá, hanem *része* lesz Benne. Lesznek pillanatok, mikor a „köz" megszűnik, és egység lesz belőle. Amikor emberajkak nyílnak az Egyesülésre és telik a föld lassankint azokkal a pontokkal, amelyeken egy-egy emberlélek magába ölelte az Istent.

Ez a léleksereg hitével lesz győzedelmes, amely ezt a Cselekvő Gondolatot szószerint teszi magáévá. Nem okoskodik, nem töröl, nem igazgat. Meghallja a szót és lelkébe írja a gondolatot. Hordozza mindörökké a kafarnaumi Ígéret valósulását. Ami olyan „kemény beszéd" volt azoknak, akik „már nem jártak vele" miatta. És nem volt „kemény" azoknak, akiknek nevében Péter vallomást tett, s akik megélték a *Hic est*-nek pillanatát.

Nem volt „kemény"; szelíd, simogató, hívogató ölelés volt, még érthetetlen az „örök élet igéi"-ből, de még érthetetlenségében is világos a nem kérdezősködő Szeretet számára.

És most eljött a teljesedés, most itt van a megértés, mert megtörténik a lehetetlen: enni az Ő Testét és inni az Ő Vérét – ezt a Falatot és ezt az Italt.

Hordozza ezt a kincset az Egyház. Ebből nem enged. Látja, hogy szétporlik az egysége minden lelki vállalkozásnak, mely kitörli ezt a Valóságból és szimbólummá teszi. Vállalja ezt a titkot. Hordja érte az esztelenség, a babona, a fetisizmus vádját, mindegy neki. Ez a képtelenség az ő legmélyebb valósága. Tartja templomaiban, őrzi a lelkekben, újrateremti szentmiséiben.

Ez az ő összetartó ereje, életeleme, ez segíti keresztül minden viszontagságon, forgandóságon, ennek a Hitnek és ennek a folytonos Valósulásnak tántoríthatatlan őrzése. Ez menti folytonosan, ez világosítja most és ez teremti újjá ezer

és ezer veszély, támadás, emberi gyarlóság és bűn fenyegető, romboló hatásai között.

Ezért tudja magát „misztikus test"-nek és az is, mert lélek gyanánt hordozza az Istent.

4. A Hostia megszólaltatja a Jövőt

1971. ápr. 25. (5 óra 40 p) szombat

Gondolkozzunk a jövőnek jelenlétéről. Valami módon jelen kell lennie. Másképpen lehetetlen volna a „jövendölések" teljesedése. A múlt megmaradása (vis a tergo) könnyebb gondolat. A jövőnek a jelenbe-sugárzása belsőbb látást kíván (vis a fronte). Az „ok" gondolatát az érzékelhető anyag is beszéli, a „cél" gondolatát azonban az anyag nem érti, ahhoz eszmélet kell. De van-e eszmélettelen anyag? Anyagtalan eszmélete az angeloszoknak lehet, de embernek nem. Mert emberben lényegesen *testes* az Anyag. Ha olvasom a Mindenség Himnuszát, ez megvilágosodik azokban az egészen személyes, látomásszerű „mese"-szavakban, amelyek a költészet világából valók.

Az Anyag-Szellem vagy Szellem-Anyag egységet csak akkor fogjuk megérteni, ha a jövőnek jelenvalóságát legalább annyira megértjük, mint a múlt megmaradását. Ez még hiányzik nekünk. De a jövő jelenlétének ugyanúgy kell dolgoznia bennünk, mint a múlt megmaradásának: jelenünk két pólusa ez.

Akkora a *jelen*ünk, amekkora *múlt* és amekkora *jövő* tud találkozni benne. Ez persze megint csak térmetafora, amelyet mindig ráborítunk az időre. De az beszél az időről benne, hogy milyen egyidejű térmetaforákat tudunk ráborítani. Ezek közös alján mosolyog az Időnek átélt valósága. Van két pszichikai reflektorunk: a múlt felé az „emlékezés", a jövő felé a „várás". Amire „várok", annak a jelenléte egy kicsit hasonlít annak jelenlétéhez, amire emlékezem. De

ezek *csak* pszichikai tünetek, eszméleti valóságok. Nehezebb már elgondolni a másik hasonlítást, a létbelit. Múlt akkor is a jelenemben van, ha nem is „emlékezem". Léte az énem tartalma, személyisége, egyetlensége abban az egyedülvaló szintézisben, amely lényemmé gondoltatott. Hogy a *Volt* megvan, azt könnyebb elfogadnom, mint azt, hogy a *Lesz* is megvan, mert ez látszólag ellentmond a teremtődésnek. Azt még szemléletesebben értem, hogy a múlt beletornyosul a jelenbe és teremtőleg készíti a jövőt, de azt, hogy ez a még meg nem teremtett jövő a maga sohasemlátottságával folytonosan a jelenembe fusson, és még teljesen megmaradó múltam szüntelenül fejlődő emlékországára is megnyitóan visszahasson, már ellentmondással vádolom.

Hogyan lehet meg az, ami nincs meg? Hogyan hathat a múltamra az, ami még ezután lesz? Én jó névtelen Intelligenciám, nem látod-e, hogy térmetaforával dolgozol? Nem látod-e, hogy életed időfolyamatát egyszerűen sétakirándulásnak nézed? Amelyben nem látod azt a helyet, ahol még nem voltál és csak megjárt utad van előtted? Ez csak eszméletednek fenomenológiája, de ontológiája másról beszél. Mikor eszméleted a jövőbe lép, vajon a jövőd is nem lép-e eszméletedbe? Ha minden ott van jelen, ahol hat, akkor minden atom betölti a Mindenséget, – eszmélődte Faraday. Ha minden valóság ott van, ahol ered és ahol hat, akkor minden pillanat betölti az Örökkévalóságot.

Ez nem is egyéb, mint a végtelenné tágulás törvénye. Semminek nincs *léte*, amíg bele nem ömlött a végtelenné tágulás „íze". Talán az ízlelés metaforája többet mond erről. Valami módon meg kell „éreztetni" az Intellektussal a „Titkot". Mert ha Ő maga marad, egyszerre minden „titok" lesz. Ilyen az eredménye a határolt létszemléletének. Ezt jó volna egyszer elfogadni. De egész véglegesen. Ha minden atom betölti a korlátlan „ Világűrt" (persze az „üres", az nincs!), és ha minden pillanat betölti a nem kezdődő és nem végződő Örökkévalóságot, akkor Intellektus őfelségének egész más feladatai vannak. Akkor a Metafizikát párbeszéd-

be kell ültetni a Misztikával és majd mikor ebben az együttesben szembenéznek, új, *igazi* „embervilág" születik. Magát az *Igazságot* is együtt kell megfogalmazniuk. Az Értés és a Látás nem veszhet össze. Ugyanazt a Valóságot szemlélik, művelik és teremtik. A Szerkesztmény és Teremtmény kellő „magasról" nézve és kellő „mélyről" tapintva már nem különbözhetnek. Mihelyt szembenéztek, egymást értelmezik és megpillantják. Mert a Szerkesztés és a Teremtés opuszai *felett* és *alatt* és *bennük* is, de eredetileg valami létszerűen valamennyi ilyesmin *kívül* is van egy Örök Akarat. Nem hiába került be a teológiánkba a Lételőttiség Dogmája. Enélkül minden csupa homály. És nem eleget foglalkozunk vele. Nagyon kívül van életköreinken, s mondogatjuk feléje: „noli tangere circulos meos". Pedig mindent csak akkor értenénk meg, ha ez a Lételőttiség megérintené „köreinket".

1971. május 16. (11 óra 21 p) vasárnap

... Most kezdem érteni, hogy a hiperfizikai szemlélet a szellemtől eltéphetetlen anyag és az anyagtól elválaszthatatlan szellemiség törvénykönyve. És ennek lényeges fejezete, kulcsa, vagy sudara az eucharisztikus istenemberi jelenlét, amelynek örökkévalóságában ott van a teljes múlt és a teljes jövő ...

Most tudom: egyedül a Hostia mondja meg, hogyan lehet ontológiailag jelen a múlttal együtt a jövő, – úgy, hogy az Idő metafizikai természetéből folyólag a múlt a jelenen át belesugárzik a jövőbe, s a jövő a jelenen át visszasugárzik a múltba, és mind a kettő teremtőleg, újraalkotólag, megvalósítólag, mert az Idő természete is a kompenetráció, az egymásbahatolás. Mert minden perc örökkévaló és minden örökkévalóság pillanat. Mert a jövő a maga ígéretfeszültségével a múltba vájódik és a múlt a maga ellenállhatatlan lendületével a jövőbe fúródik. Ez az igazság az Idő feldarabolhatatlanságából következik. Megszakíthatatlan.

És ne mondja nekem senki azt, hogy egyszerű térjáték, amit beszélek, mert a meg nem rajzolt vonal nincs meg, de a meg nem történtségnek ígéretereje beléömlik a jelenen át a múltba és a múlt valósulás-lendülete összeházasodik ezzel a jövendölő ígéreterővel; ha nem így volna, lehetetlen lenne megalkotniok a lüktetve folyó élő jelent.

Ezek nem tétlen vonalképek, hanem cselekvő harcok; a percek ömlésének a jelen folyamatát tornyosító szüntelen hullámzásai, „az én patakom" egyetlenül eszméleti felfelégördülésének tüneti tapasztalatai, valóság, élet, teremtés, szellemjáték, anyagvibrálás, egymásnak teremtett erővonalak mindenségteremtő munkája, emberen belül, emberen kívül, mindenségen belül, mindenségen kívül. Ez az Időnek igazi Arca, ez az Istennek emberi szemlélettel szemlélhető, örökké tevékeny Opusza.

És tudom: egész fiatalon, még első otthonunk küszöbén mondta Pál nekem ezt a teremtő

„jövő-jelenlétet",

– talán még Bergson előtt? . . . És később Bergsonnal, mint a múlt megmaradásának következményét. Nem minden alkotás a jövő jelenléte?

1971. május 19. (16 óra 54 p) szerda

Leírtam ezt: „egyedül a Hostia mondja meg, hogyan lehet ontológiailag jelen a múlttal együtt a jövő . . .", és ezt: „nem minden alkotás a jövő jelenléte?", és itt hozzáírom: nem minden egymásbahatolásnak ontológiai őse az Idő Empíriája?

Más szóval: a múlt és a jövő összeölelkezéséből folytonosan származó jelen a teremtődésnek elemi formája, eleven atomja, sejtté éledni készülő megamolekulája, gondolattá gyulladni próbáló eszmélése. A jelen teljességének átélése

csak ezért oldhat meg mindent. Már Bergson megmondta, hogy a „jelen nem az Idő keresztmetszete", hanem a jelen kövér, vastag Folyamat. Benne mint két szeretkező teremti egymást az, ami „volt" és az, ami „lesz". Ha tehát egymáson dolgozni tudnak, ha élő jelenné tudják teremteni szerelmüket, – akkor már vannak. Mi „van"? Az, ami cselekszik. A tétlen nincs.

Márpedig az kétségtelen, hogy a jelenben ott van a múlt és a jövő cselekvése. Töröld ki bármelyiket és azonnal elmezavar lesz belőle: földrengés az eszméletben. Lehet ezt tapintás-metaforával is mondani: valamibe fogódzol (múlt), és valamibe markolsz (jövő). Bergson még ékesebben mondja: „a múlt ráharap a jövőre". „Le passé mord sur l'avenir". Mivel nincs igekötője, nem is tudja ilyen szemléletesen mondani, mint mi magyarul. Ennek őse, mikor az éhségtől hajtott vad zsákmányába belaharab. Az is a múltjából harapott a jövőjébe. Eszméletileg ugyanez az ontológiai gesztus valósul a teremtő tudás jövőbeharapásában, csak egy kicsit hosszabb múlt alapján és egy kicsit messzebb jövő felé. A ragadozó is, a tudás is, fajtája számára jelenített meg egy-egy darab jövőt. Amaz folytatta fajának bioszférai vonalát. Emez folytatta fajának nooszférai vonalát. Mind a ketten beleharaptak a jövőbe egy-egy múltadaggal. Adaggal? Az *egész* múlttal! Mert minden kellett ehhez a múltból. Mert most ez a harapás minden jövőkre menti a világot. A saját vonalát. A fílumot, amelyen áll. S ezen át az Egészet. Mert a „fílumokat" nem lehet széjjelszedni. Az Idő vasnál erősebben szorít. És mégis selyemszálnál finomabban. Készen leszünk-e valaha az Idő *lét*természetének elemzésével?

De tódul a kérdés: hogyan lehet jelen a jövő, ha az a feladata, hogy sohasemlátottat teremtsen? Hogyan lehet „itt" a „nem-itt", és hogyan lehet „most" a „nem-most"?

Mert itt megint a szilárd testek kontúr-problémái és a ruhaszárítókötél teregetéslehetőségei kísértenek. Itt nem egymásmellettiségről, sőt nem is azonos elemek újrakeveredéséről van szó.

Ez az egymásmellettiség egymásbahatolás, ez az egymásbahatolás nem keveredés, hanem nóvumok megjelenése, amelyek maguk elé világítanak már akkor is, mikor még nem látszanak. Itt távlatok nevetnek az arcunkba. Megmosolyognak bennünket azért, hogy nem „látjuk", amit „átélünk". De ezt talán nem is annyira látnunk kellene, mint – „éreznünk". Ez más, mint az átélés. Az átélés tevékeny, az érés passzív és ezért van közelebb a valósághoz az átélésnél is, a látásnál is. Az érzés – az maga a létem. Az érzék az én ontológiámról tanúskodik. Van személyérzék, van kozmikus érzék, de van időérzék is, térérzék is. Az utolsó szó az érzésé, akármennyiszer sújtotta is a „szubjektivitás", az alanybazártság vádja. Időérzékem mélye az a megint csak Bergson felfedezte „durée", a maga eredeti közvetlenségében, és ez tanúskodik a múlt megmaradásáról, s a jövő jelenlétéről.

Vannak ennek minden érzékszervünk országából való metaforái (azok az új bankók, amelyeket a fogalmakká kopottak ősei gyanánt Bergson emleget), akkor is, ha nem egészen igaz a „nihil est in intellectu, quod non fuit prius in sensu". Mert az, ami „in sensu" volt, az csak maga az adatszerű minőség, de nem annak szellemi egysége, személlyé szerveződése, egyetlensége, az Időn át „érzett" sohasemvoltsága, amelynek következtében éppen azért van jelen a jövő, mert egyetlenül érkezik jelenembe és teremtődésével formálja azt és múltamba is beleszól.

Formálja jelenemet, mert az, ami ebből eszméletemben megjelenik – az, amit anticipálásnak, előrejelzésnek, jövőlátásnak, sejtésnek vagy akár világos jövendölésnek érzek, az, amit konjekturálásnak vagy futurable-nek mondanak, nem jelenségileg, hanem léttanilag tartalmazza a jövőt. Nem a konkrét formája van itt, hanem az „ereje", a lendülete, a sodra, ami olykor „a jövendölésben" jelenséggé is színesedik, de ez a „fenomén" a maga érthetetlenségében sem volna lehetséges ha ez a jövő már nem volna bele lényegesítve a jelenbe és ha a múlt megmaradásának ez a jövőbesugárzá-

sa nem volna a természetes ontológiai párja. Ha érzékek nyelvén mondanám, úgy szólna: ölében tart a múltam és rám néz a jövőm; vagy: ízlelésben érzem a múltam és illatában érzem a jövőm; vagy: egy érzéken belül beszélve: tenyeremben érzem a múltam és egész bőrömön a jövőt; vagy: ízében a múltat, zamatában a jövőt; vagy: olvasatlanul hordom a múltat és olvasom az eljövendőt . . . mi mindent is jelent nyelvünkben ez az „andó-endő"! (amelyre rárímelte a nyelvjavítás a „kerülendőt", mint a „tatik-tetikre" a „nemhasználtatik"-ot, – amelyek közül egyik sem igaz beszéd.)

Ennyi van ebből a jönni próbáló jelenvalóságból érzékeinkben, de ennél több van bennünk, valahol másutt, abban a *lét*érzékben, ami folyamatosságunk alaptónusa, amelyet csak azért nem nevezünk meg és nem árulunk el magunknak sem, mert maga a Létünk és nincsen külön rálátásunk, nem tudunk kilépni belőle, és a maga teljes egészében igazában csak Isten láthat bennünket ebből a transzcendenciából. Ezt teljesen csak akkor élnénk át, ha tudnánk önmagunkkal szemben is transzcendensnek lenni.

Mert ehhez ki kell lépnünk fenoménjeink közül, fel kellene adnunk élmény-igényeinket és mögéjük rejtőzve vagy föléjük szállva tekinteni szét mindenségünkön a kicsin is, meg a nagyon is, – mikrón is, makrón is. Ez volna az az Istennel átjárt kozmikus és mégis személyen belüli „létérzék", amelyben ott él a jövőnek jelenléte, az örökkévalóság megérzésének kapuja, az anyagbaköltözött szellemi valóságteremtés csodája, amelyből világalkotás lesz, evolúció; teremtő fejlődés, fejlődő teremtődés, az Örök Pillanat Időben mozdulása, – a Szellem és Anyag ölelkezésének ez a határfelülete és egymásbaömlése vagy sugárzása létünk minden pillanatában.

Ebben az ősi, legmélyebb létérzékünkben nyiladozik számunkra az Időnek bennünk folyton megnyíló ránkömlése a Jövő felől. Természetes, hogy meg kell gondolni ennek a fenoméntanát, hiszen csak jelenségeikkel tudunk bánni (amennyire tudunk!), de meg kell pillantanunk azt a legmé-

lyebb létérzéket, amely ezt lehetővé teszi. Ebben hordozzuk annak a „hasonlóság"-nak képét, amely ott van a Genezisben a „Teremtsünk embert!" szándékában, és ebben csak úgy ismerjük fel önmagunkat, ha folyton haladó létünk jelenében, – létszerűen ott érezzük a jövőt.

Ebben a magunkralátásban ízlelünk valamit Isten transzcendens reánklátásából, annyit, amennyit a teremtésben az embernek szánt.

És most megint írom: „Egyedül a Hostia mondja meg, hogyan lehet ontológiailag a múlttal együtt jelen a jövő."

– Ez az én testem! – mondja azon az „utolsó" Estén, ami valójában örökkévalóságunk hajnala. És nem felejti el hozzátenni:

– Ez az én vérem kelyhe – és az „emlékezetem" szóval azonnal az emberileg ízlelhető örökkévalósághoz nyúl.

És ezzel elhangzik a Kozmosz Egyetlen Miséje és benne Hostiává szentelődik a Mindenség.

Itt egyesül az Örök Szándék és az Örök Teljesedés. Ó, ez nem csupán az ittmaradás vágyának isteni búcsúszava. Ez a pillanat most az örökkévalóság. Itt van az összes szentmisék öröktől elgondolt szándéka, ezek a Világot előreszentelő Ígéretmisék, és itt vannak a Világterv határáig elhangzó, elvalósuló, elteljesedő szentmisék az ő lélekteremtő kegyelmeikkel – *mind* Teljesült szentmisék. Ez az Ő Örök Szándékának és Örök Teljesedésének ölelkezése. Ez az Ő „Emlékezete".

Ez az Emlékezet a szentmisékké egyénülő öröklét, a lelkekké széthintett szellemiség, a teljes Szellemi Létet beborító, átjáró, krisztusi

EMLÉKEZET!

Hogy is mondhatta volna másképp, ha azt akarta, hogy mindenki megértse, mint így:

. . . „AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE"

„Kulcsolt keze, rogyó lába
Nem volt érettem hiába
Nem hiába . . .”

Ezek a szavak énekeltek bennem ébredéskor ezen a reggelen. Dallamban. Félálomban még nem is értettem. Engedtem dalolni. Ismétlődött. Mintha magyarázna. Aztán egyszerre rávilágolt, hogy ez a végsora a nagy engesztelő idők kitárt karú dallamának. És egyszerre megláttam, hogy az egésznek súlya azon van, hogy „nem volt hiába”.

És ez a vigasztalás. Ez a saját szavaimmal való hajnali üzenet. Ez, amit azokban a nyugtalan ostromidőkben sóhajtoztunk a Naphegy utcában, ahol megjelentettük korlátolt eszközeinkkel a „Bűneink éjjelén el ne hagyj!” füzetet, annál a kriptahangulatú síremléknél Prohászka Ottokár sugárzatában, így folytatódó szöveg társát: „esengve várunk, mert tiszta vagy” . . .

Mindig gondolkoztam azon, hogy miért nem ment ez a második engesztelő ének a maga népdalszerűségével éppen úgy köztulajdonba, mint az első, amelynek egy sorát az a füzet címül választotta, ahol én (nem tudva) kijavítottam Sík Sándor misztérium-versét (amiért ő nem haragudott).

Felébredt ez az egész komplex imádás-egység, azok a Naphegy utcai áhitatok és a belőle maradt és ma reggelre köszöntőnek hozzám érkező vigasztalás.

– Nem volt hiába . . .

Érzem, hogy kapcsolódik ez annak az Emlékezetnek gondolatához. Valami ki akar tárulni. És ennek témája, címe, értelme:

Jézus Emlékezete!

Volt ez valaha igazán fénybeborítva? Az emberfilumba költözött Második Személynek emberi eszmélésbe költözött.

EMLÉKEZETE!

Ez az emberi Időnek az isteni Időtlenséggel való ölelkezése és ennek a lelkek mindenségére való kiterjesztése, amelyben ott reszket az emberi vágy, az emberi sóvárgás az örökkévalóság felé, a próbálkozás, kihajlani azon az ablakon, amelyen át Jézus örökléte benéz hozzánk, egyesül velünk és odateszi az első és örök szentmise záradékául ezt a szót: „Emlékezet". És nem csak így. Hanem úgy is, hogy: „Emlékezetem". „Az Én Emlékezetem". És valamit kell az emberiségnek ezentúl folytonosan cselekedni erre az Emlékezetre. Az Ő Emlékezetére.

Kinyitotta már valaki ezt az ablakot? Kinézett-e valaki annak távlatába? Tudom: Ottokár, Henrik, Péter.* Ezért jöttek. Ez volt Ígéretéletük tartalma. Mind a hárman ezért a szentmiséért jöttek, ezért az időbontó Szentmiséért és az a Bergson, aki nem hagyta el a zsidóságát, de Isten tette kereszténnyé, ő mondta meg először ennek az Emlékezet szónak értelmét, mikor még nem is merte egynél többször kiírni Isten nevét a Teremtő Fejlődésben. Igen, most megérkeztem ehhez a három lélekhez, éspedig a szentmise Emlékezet szavánál. Most már tudom. Ennek a három léleknek Ígéretélete az örökkévalóságból hozza nekünk Jézus Emlékezetét!

Emberi emlékezetet. Isteni emlékezetet. És a mi Reá való emlékezésünket.

– Istenem! Tartsd meg bennem ezt a fonalat. Ezt a valóságosan élő és teljesen szellemi sudarú gondolatfilumot, amelynek – érzem – hogy élete van, mert megkaptam a „Vígasztalást" ma reggel azzal, hogy

... „nem volt hiába"

Gratias!

Ámen,

Jézus!

* Prohászka Ottokár, Pierre Teilhard de Chardin, Henri Bergson

5. Jézus emberi emlékezete

1971. május 23. (4 óra) vasárnap

Az Istenember emlékezete: Örökkévalóság.

„. . . egyedül a Hostia mondja meg, hogyan lehet *jelen* a *múlttal* együtt a *jövő*. . ."

Az „Én Emlékezetem" első értelme. Jézus Istensége az embertest fiziológiájával felvette az emberi psziché természetét. Az Ő „emlékezete" tehát emberi emlékezet. Az Emberfia nem zárta el magát a „Második Személy" istenségétől. Emberi emlékezete az emlékezet lényegével, értelmével, „a múlt megmaradásával" azonos. Amit ennek a gondolatnak első megérlelője, Bergson az emberi emlékezés természetére nézve világossá tett, az mind érvényes az Emberfia eszméletére nézve is, azzal a határtalan többlettel együtt, amely az Emberfia Isten-voltából származik.

A „múlt megmaradása" tehát a jézusi eszméletben isteni élményekkel bővül mind a múlt felé, mind a jövő felé. Jézus emberi eszméletében mind a lételőttiségnek, mind a létutániságnak végtelenje is benne rejlik, és ezen a két öröklétszárnyon belül, – abba beleölelkezve – az Ő emberréválásának teljes története, beleértve pszichofizikai lénytörténetét is.

Jézus a maximális emberéletet élte le itt. Minta-élet. Uralom a téren, uralom az időn, uralom a természet élő és élettelen erőin, vizeken, szélvészeken, süketségeken és görbeségeken a szellem hatalmának korlátlan erőivel. Akadálytalan pillantás múltba és jövőbe, akadálytalan cselekvés közel és messze, érintéssel és anélkül, szóval és távolbaható gondolattal. Korlátlan hatalommal kezel teret és időt, embert és állatot, hullámot és szélvihart.

Ez Jézus emlékezetének tárháza.

Ebben az Ő Emberi Emlékezetében maradék nélkül jelen van a végtelen múlt és a végtelen jövő és emberi akarata szerint előhívható nemcsak személyes emlékfíluma, hanem az

egész kozmikus anyagszellemi, vagy szellemanyagi történelem. Semmi sem lehetett elzárva, elföldve előtte, mert mindentudás jár Istenségével, mindenhollét isteni személyével és személyes akaratára volt szükség, hogy „Emberfia" lényét térhez és időhöz kösse. Vagyis emberléte, hozzánk illeszkedése szerető akaratának külön ténye volt, mely emberéletét meghatározta. Semmit sem cselekedett véletlenül, mint fényesre világított valóságban járt saját életének emberek számára meghatározott feltételei között.

Ez a teljes korláttalanság határozta meg emberi emlékezetét, emberileg „megmaradó" múltját, annak „jelenlétét" végiglátott jövendőjét és annak jelenlétét. Az Ő Eszméletében nyilvánult meg teljesen a minden jövőnek „jelenléte", mert időbeli léte egyszersmind öröklét is volt és életfolyamata egyszersmind örökkévaló szemlélet is volt. Benne nem csupán ontológiai, hanem fenomenológiai értelemben is akadálytalanul élt a jövő. Az Ő Eszméletén kell kezdenünk a jövő jelenlétének elgondolását.

Emberi elme elgondolhatja-e?

Talán nem is másképpen, mint a benne rejlő elgondolhatatlanságok megvilágítása révén. Azzal, hogy elmegy a gondolat határáig és ott megáll, mert nem mehet tovább.

Jézus eszmélete az Eucharisztia megvalósulásának perceiben. Jézus eszméletébe ömlő örökkévalóság az Eucharisztia megteremtésének örök Szándékából. Mert ha van a Mindenség evolúciójában olyan felsugárzó *Jelen*, amelyben életté és eszméletté, anyaggá és szellemmé valósul egy lételőtti ígéret, mely az öröklétben fogant, akkor ez planétánkon, abban a palesztinai „felső teremben", azon a „vágyva vágyott" Vacsorán, Jézus élettörténetében megvalósult. A Teremtődő Szándék, a szentmisékben örökké ismétlődő mondatokon át, e szavak titokzatos értelmével teljesedik:

. . . a Testem . . . .
. . . a Vérem . . . .
. . . az Emlékezetem . . . .

Az Eucharisztia megteremtése nem egyszerű családi este, hanem kozmikus „pillanat". A mindenség történetében megismétli és határtalanítja az Emberréválás teremtő *Jelenét* az Istennéválás jelenné vált Eljövendőségével. „Kritikuspont". Örök Szándék teljesedése a *Múlt* felől, Örök Valósulásnak, a Pléróma jelenünkbe való betörésének az Istenszívet megdobogtató és az Öröklétet magábaölelő *Jelene.*

Ennek a három krisztusi Szónak kell majd emberi világossággal megtelnie:

... a Testem ...
... a Vérem ...
... az Emlékezetem ...

Az Emberfia „emlékezete". Az istenemlékezete.

Az emlékezet az „ember" minden múltja.

Az istenemlékezet milyen múlt? Olyan múlt, amelyet folytonosan megjár az Örökkévalóság. Az Emberfia eszmélése a folyó idő és a mozdulatlan öröklét folytonos ölelkezése. Ez az eszmélés – mert embereszmélést vállalt – most az emberréválás pillanata mögé is, elébe is, belsejébe is irányul. Az Ő Emlékezetére való cselekvés minden szentmisén egy öröklét-cseppet hullat a földre. Valahányszor *ezt* cselekedjük, mindannyiszor a Felső Teremnek ezek a percei szállanak fölénk, belénk. Akár tudjuk jelenségileg, akár nem, de ontológiailag örökkévalóságot „ízlelünk". Nem mint tüneményt, hanem mint Létet. Ezért válik szellemi értékké a *Jelenlétünk.* És ezért lehet „távolról' is „jelen" lenni egy szentmisén, ha nem tudunk „közel" lenni hozzá. Az a belső azonosulás, ez a „jelenlét". Hogy a szentmise beköltözik a jelenembe, és hogy az én jelenem beköltözik a szentmisébe. Nem tüneményileg, hanem létileg.

Ezzel beléptem abba a jézusi „emlékezet"-be, amelyre minden szentmisének irányulnia kell. Ezért lehet szentmiseláncot kérni és adni. Ezért lehet valakinek a szentmiseláncába belépni és az emberiséget ezekkel a védelmező miselán-

cokkal körülfonni. Egy pillanatnyi mély érintkezés. Egy belső egyesülés, egy térben, akárhol, folyamatos szentmisével. Lényemnek odaszánása, odaadása arra a távoli pontra, ahol most egy „utolsó" vacsora és egy „első" szentmise folyik. Az Utolsó Vacsorának, s egyszersmind első szentmisének ez a lelkülete. Kiapadhatatlan gondolattéma, érzéstéma, cselekvésmotívum. Abból, hogy a Lélek szélvésze „ott fú, ahol akar", az is következik, hogy az emberlélek odamegy, ahova akar. Nem *jelen*ségileg, hanem *való*ságilag.

„Ti az én emlékezetemben, és én a tiétekben."

– Ha én benne vagyok a ti „emlékezetetekben", akkor ti is benne vagytok az enyémben. Ha ti cselekszitek, amit tőletek kérek az „én emlékezetemre", én is cselekszem, amit tőlem kértek a ti emlékezetetekre. Ha ti kitágítjátok magatokat szándékaitokban az én emlékezetem határáig, én leszűkítem magamat a ti eszméleti korlátaitok közé és úgy formálom élteteket, ahogyan mindenkori erőtökből a belső egyensúly fakad. Ti az én emlékezetemben, és én a tiétekben.

„Ezt cselekedjétek"
Ez a jövő.
– Az én emlékezetemre!
Ez a múlt.
A Hostia megjelenése:
Ez a jelen.

1971. július 14. (9 óra 37 p) szerda

Ez a harmadik mondat, amely átjött a századokon. Megérintette szavával a jövendőt, a múltat és a jelent, a Jelenben szintetizálta az örökkévalóságot. És akkor az Istenember földi Eszmélésének „Idő"-je örökléttégult, s egyszersmind elmúlhatatlan pillanattá valósult. Sohasem fogunk eleget gondolkozni ezen a pillanaton, amely az Isteneszmélésben velünk a teljes múlt és teljes jövő maradéktalan jelenbeöm-

lését megérezteti. Az Eucharisztiát nem értem meg, nem is sejtem meg addig, míg lelkemben az Utolsó Estét és Első Szentmisét nem végtelenítem. Amelyben először lép ki a Vér a Testből, hogy a Testtel együtt az embereké legyen. A planétáé. A Mindenségé. Ez a „cselekvés", amelyet embereknek kell majd újracselekedni, csak azért cselekedhető „újra", mert a Felső Teremnek ez a szentmiséje nem fér el a kimondott szavak perceiben. Kilép az Időből is, a Térből is, mert Mindig van, és Mindenhol van. Azért kell „újracselekedni", mert ez a jövőt megérintő és jövőt jelenítő rendelkezés nem időbeliség, hanem időtlen, örök szándék. Ezzel a szándékkal találkozik az időben élő emberlélek, mikor „misét mond", vagy „misét hallgat". Nem „hallgatja", hanem ő is misézik. Mindenki misézik, aki ott van, a felvevőképessége szerint. Egyetlen akaratot valósít bele az Időbe, amelybe az ő személyes léte bele van dobva, mint lényegesen beletartozó lét-elem. De ebben a pillanatban, a „misézés" pillanatában kiléptünk az Időből. Mindannyiszor – bár időben és térben távol – de lelkileg *jelen* vagyunk ott a Felső Teremben, és a szavakat most is Jézus hangja mondja. Ez valóságosabb minden körülöttem észlelhető templomi tapasztalatnál, a miséző pap alakjánál, hangjánál, nemzeti nyelvhasználatánál, ez mind csak tünet, jelenség, fenomén, amiből tudom, hogy *mi* történik, de valóságban *ez*, az *Utolsó Este* és az *Első Mise* asztala itt előttem. Jézus beszél, Jézus cselekszik, ez az ő mostanig terjedő múltja és jelene és jövője. Ez Jézus Eszméletének eucharisztikus pillanata.

Ez a Halálpillanat, amelynek a mélyén ott csillog a Feltámadás, ez a szentmisepillanat, ez a mi erőnk. Vannak nagy és mély gondolathagyatékok, istenközelítők, élveeltemetődések, akaratcsodák nagy hitek megtámasztására, de nincs egyiknek sem Eucharisztiája. Mind elmentek, a nagy krisztusfélék, krisztuspróbák, éltek, lejártak és elmentek, de egy sem hagyta itt önmagát. Nem hagyott itt egy mindig sűrűbben megújuló Öröklét-Cseppet, amelyhez „csak" emberlé-

lek kell, és megjelenés a Felső Teremben, ahol a búcsúzó Isten mindörökre elmondta *A Szentmisét.* Most is mondja. Továbbmondja. Szentmiseláncok, kegyelempatakok lesznek belőle's hozzáfér minden lélek, mert nyitva van az Ittmaradás Vára. Nincs útlevél, nincs belépőjegy, a vezérszó: Jézus.

Ha nem született volna meg az Eucharisztia, akkor nem volna olyan tény, amelyben az Idő az Örökléttel egyetlen „cselekvésben" ölelkezik és nem volna élő, valóságos példánk arra, hogy Isten önmagára eszmélése emberi eszméletté folyamatosodva cselekedjen.

Az „ez a testem", „ez a vérem" és „az én emlékezetem" a spirituálisan is „emberré" átöltözött „Második Személynek" három akaratténye, az istenszó valóságértékének munkába-állítása, amelyet az időből kilépő Szándék szava a „cselekedjétek" kiemel a pillanatból és határtalanít. Csak maga a Végtelen végteleníthet. A mi emberi tetteinket támogató naptárak ezt ponthoz és perchez kötik és így is *volna,* ha ezeket a szavakat nem istenajak ejtené ki és nem isteneszmélet tevékenysége kísérné és nem istencselekvés foganatosítaná. Ezek teremtő szavak. Olyanok, mint a Genezisben idézett Atya-szavak, amelyeket ha nem is emberajak ejtett ki, de emberféle szándékot jelentettek és a szándék közvetlen teljesedésében részesültek. Mert istenformájúvá vagyunk teremtve, hogy az Isten majd emberformába öltözhessen. Gondolatból lettünk; nem „semmi"-ből lettünk, az Örök Gondolat nem „kezdődött" soha. A Lét nem kezdődik, a Lét *van.* A „Nemlét" képtelen, hazug gondolat. Örök Gondolat gyermekei vagyunk. És az Örök Gondolat nekünk való módon elmondta magáról, hogy mi. És azt is, hogy Ki. És azt is, hogy mi volt a szándéka velünk. Elment ezzel a „megmondással" egészen a jeruzsálemi „felső teremig". Embernyelven beszélt. Nem értjük?

Mennyire készítgetett erre!

„Az én testem bizonyára étel . . . az én vérem bizonyára ital . . .", tehát testemmel és véremmel asszimilálható vagyok a számotokra. Hogy miben vált mássá a kenyér és a

bor kémiája azzal, hogy testemmé és véremmé vált, azt ne kérdezd. Nem ez a kémia változott meg. Ostyát és bort ízlelsz. És mégis a testemet és véremet ízleled. Mert szavammal beleteremtettem most a kémián túlit. A „lényeggel" való próbálkozás csak szóbeszéd, ha a jelentése csak ennyi: az ismeretlen. Ezzel annyit fogadok el, hogy abban a kenyérben és borban a biokémián túl is van még valami, amit nem ismerek és a „lényeg" szó alá bújtatok. Valami másrendű valóság, mint a fenomén. Bizonyosan van ennek valami hiperfizikai hordozója, amihez talán a parapszichológián át, vagy másként hozzá lehet férnem egy elfogulatlanabb tudomány területén. Az bizonyosan az anyag és szellem találkozástényei közül való, amelyeket még nem ismerünk. Valószínűleg sem teljesen szellemi, sem teljesen anyagi, hanem a teljes egymásbaömlés tartományába való. Jézus mindenbe belelátó eszmélete bizonyára látta, hogy akaratténye miféle valóságot módosított a kenyéren és a boron, hogy testévé és vérévé váljanak. Meg kellett valamiben változniok, mert Avilai Terézt nem lehetett konszekrálatlan hostiával megtéveszteni, amelyet azonos külső körülmények között hoztak feléje. Ennek a módosulásnak, az anyag és szellem legszorosabb együttmunkálkodásának, még felderítetlen tartománnyá kell lennie, amelynek jelenségeire (ha vannak) érzékszerveink még nincsenek. Annak a Teréznek volt. De az akkor már tisztán a Hostiából élt és egészen más psichobiológiája lehetett, amihez nem nyúlt a tudomány. Emberi ítéletrekeszek gátolnak bennünket sokszor a valóság becsületes kikérdezésében. Ámen.

6. A szentmise lelke

Az Úr lelke beszél hozzád ma és mindenkor. Megsokszorozza napjaidat és éveket ad neked. Ezzel az ajándékkal magadtól leszel bölcs, mert Ő szaporítja a napokat és ajándékozza az éveket, amelyekben a bölcsesség beszél és tenmaga-

dat is Ő ajándékozza neked. Mikor megnöveszti napjaid számát és éveket teremt belőlük, ezek pedig mind telítve vannak az Ő bölcsességével, mert lakást vesz nálad és akkor már nem élsz külön, hanem benne, vele és általa. Azt ígéri neked ezen a mai reggelen, hogy mindig a te lelkeden maradjon az Ő lelke. Ugyanaz a Lélek, amely egykor ott lebegett a vizek felett és ugyanaz a Lélek, amely Jézuson ott maradt, mikor a prófétánál is nagyobb megkeresztelte Őt, és ugyanaz a Lélek, amely zúgó szélben, tűznyelvek fényében telítette őket és az a Lélek, „amely ott fú, ahol akar". Ha nem is tudod honnan jön és hová megy, de még nem volt a szellemtörténetben olyan, hogy el ne ment volna ahhoz, aki hívta. Aki prófétahangon, Istenhangon beszél, és aki megszólal a kánonban, mikor elmondja és megcselekszi a szentmisét.

Az elmondás *megvalósulás* a szentmisében. Ezt a hatalmat adja át Isten az embernek, mikor az ember misét *mond*. Ne keveseljük ezt a szót, hogy *mond*. Ebben a cselekvésben a szó kiejtése aktussá válik, Az Ige testtéválása ez. Mikor a szentelt ember ráhajol a Hostiára, mely az imént csak ostya volt, hatalmat lehel rá. Ez a hatalom abból a minden hatalomból való, amelyet Jézus emleget. Ebben a pillanatban istenül az ember, az oltárasztalhoz állott misemondó, aki az imént még könyörgő ember volt, most pedig egy pillanatra Krisztus. Próbálják meg ezt a pillanatot mítosztalanítani, próbálják meg mágiátlanítani, próbálják meg elpszichologizálni, vagy el-metafizikázni, elemezzenek ahogyan jólesik, de ez a perc az érthetetlenség hitének a perce. Itt az történik, akár miseasztalon szemben, akár misekoporsón elfordulva, akár latinul, akár anyanyelven, akár szent ajakkal, akár még bűnös ajakkal ejtsd ki a szót, az történik, pontosan ugyanaz, ami ott a Felső Teremben történt, ahol útrakészülten ették és itták ezt a vacsorát. Ige vált Testté, szó vált tetté, a kimondás hatalma vált teremtővé mint az időtlen messzeségek távolából elhangzó teremtői *Legyen*, ott az Idő gördülésének a kezdetén.

Lehet *Róla* beszélni, de elbeszélni nem tudod. Lehet Róla gondolkodni, de elgondolni nem tudod. Egy darab mennyország harmatozik az Asztalra, vagy a koporsóra, egy pillanat száll ide az örökkévalóság, az Idő-folyás helyett, az Idő előttiség mélységeiből vagy magasságaiból, de nem Idő és nem Tér az, ami történik, nem is anyagos és mégis az, mert más lett az ostya, mikor Hostiává lett, és más lett a bor, mikor oltárvérré lett. Nincs az anyagnak olyan lényege, aminek emlegetése kifizetné értelmünket minden igényével. A mi gondolatunk a *lényeg,* és nem a valóság. Más történik itt, hasztalan próbáljuk ki rajta értelmünk formáit, vagy közvetlen empíriánk intuitív útbaigazításait. Nem érjük utól mi történik. Mert *itt* egy szeretetaktus ment végbe. A távozni nem akaró és nem tudó Isten búcsúcsókjában, mikor azt a Testemet és azt a Véremet kiejtette.

Ez a szeretet-tény, ez a szentmise lelke, ez ismétlődik. Ez válik szóról-szóra azonossá a jeruzsálemi vacsora és miseasztal étlapján. Enni és inni kell az Istent, ezt értjük belőle, magunkká asszimilálni falatban, kortyban. Ilyen gyermeki módon magyarázta meg nekünk a búcsúzó Isten, hogyan akar velünk maradni és mit jelent az, hogy „veletek vagyok a világ végéig".

Egy módja van a szeretetaktus megértésének: viszonozni. Valaki a Testét és a Vérét adja nekem, én is Neki adom az én testemet és az én véremet. Az a kettős Tett, az a diafán valóság, amelyen át megértem a belülről rámvilágító Hostiát és azt a kísérő italt, amelyet az Úr hozzá adott.

Kellett a kenyér, a határozott, masszív erő, az élet gerince, alapváza, de kellett a bor is, a minden ízeken át és átgyöngyöző, beszűrődő, illatos lelki nektár, az élet gerjesztője, ígérete, elosztódása, szétáradása. Jézus öröktől fogva akarta ezt, mint a Háromság Személye, de emberségének időkereteiben biztosan volt pillanat, mikor a búzatáblákat és a szőlőfürtöket úgy kezdte szemlélni, mint velünkmaradásának élő szimbólumait, mint Planétánk termékei közül azokat, amelyekre rábízza ittmaradását. Ezt az ittma-

radást, az Emmánuelt, annak megszűnhetetlen teljesedését. Milyen szívvel nézhette az arany színű kalászt és a hamvas szőlőszemet, és emberségének öntudatát körülsugárzó Isteneszméletének milyen fényei csilloghattak végig a hullámzó vetéseken és a szőlőhegyeken!

Már ebben a pillantásban is ott volt a miseasztal szeretetaktusának ígérete. A milliárdnyi áldozókkal, akik visszaölelik Istent a Planéta életének minden sorsfodulásán keresztül. Ott kezdődik a szentmise gyakorlata, mikor a gyermek Jézus először morzsol szét sárga kalászt kis kezében és először ízleli meg az illatos szőlőt és ez mind a ráömlő életteli tényekkel ott van a szentmise asztalán. Mikor a kalászból Tett lesz, mikor a kalászból Hostia válik, a szőlőből bor lesz és elhangzik fölötte a csodáknak a szava: ez az én Testem, ez az én Vérem. És a nyelvünkben még ki sem ejtett „Hoc est", ez a *van,* amit mi *van* nélkül mondunk, a ráhajló lélek Krisztusi szándékával. Utolsó vacsorát tart a templomok ezreiben és tudja, hogy ez a mise most ugyanaz, mint akkor volt az Első Szentmise. Mert megszólalt most az Ő misztikus teste, egyetlen testben a számlálhatatlan lelkek kollektívája. A Krisztusfőben eggyé-centrálódott személy, az Egyház beszélt, Krisztus szavait mondta, tehát teremtett.

A misének feltámadás természete van. Áldozat igen, de az áldozatot megdicsőülés követi és a szentmisében ennek is megvan a pillanata. Az átváltoztatásban még külön van Test és Vér, halál és életáldozat, de eljön a perc, mikor egy parányi ostya visszahull a borba: „pax domini". A Test és Vér újra egyesül, mi más ez, mint a feltámadás emlékezete. Mindenkor a szent Vérbe visszahulló Test fölött ugyanaz az ajak zárja le a szót, amelyik kimondta a nagy, a legyőzhetetlen identitást, az Eucharisztia folytonos újraszületését. Ez a visszaegyesülés megdobogtatja a szívemet, mert beleteszi a szentmisébe a feltámadást, az Isten-lélek visszatértét a Második Személy testébe. Csak pillanat, de az áldozó pap már nem a megölt Krisztust veszi, hanem a feltámadottat, a győzelmeset.

Az új lét örőme járja át a folytonosan megújuló Létét, amelyért itt maradt a szentmise és az Eucharisztia.

Az Úrfelmutatás még halál, életáldozat, – a „Pax Domini" már feltámadás, „semper", mindig így marad örökké. Ámen.

7. A Hostia az imádság nagy mestere

Annak az imádságnak tanítómestere, melyről Jézus úgy beszél, hogy annak folytonosnak kell lennie. Annak nem szabad megszűnnie. És ez azért van így, mert semmi sincsen a földön, ami a lélekhez annyira közel állana, ami annyira lélekszerű volna, s a lelket annyira magához ölelné és ezzel az öleléssel egész mivoltával átjáratná, semmi más, mint a HOSTIA. Ezek a parányi Kovásztalanok, széjjelszórva a föld felületén a burkolatuk gyanánt szolgáló templomokban, ez a TEST, amely ízekre szedte magát, hogy minél több helyen lehessen és emberkezekben széjjelszórassék a földön, ezek az arany foglalatban vagy kelyhekben váró ÁLDÁSFORRÁSOK azért vannak itt, hogy megéreztessék a lelkekkel a folytonosan hívogató Istent.

Minden templom Hostiája egy-egy kiáltás, mely nem szűnik. Kiáltás, melyből egyetlen hangremekmű támad: emberneveket kiáltanak. A te neved is köztük van. És ha van füled a hallásra, belehangzik a szívedbe ez a szó. Mert a Tabernákulumból neveden szólít az Isten. Hallod? – Belehangzik a neved egy fönséges himnuszba, mely arra hív, hogy „Énekeljetek az Úrnak!" Ez a himnusz, ez a lélekhívó korális, a földön élő Jézusnak eleven hangja. Soha el nem némuló Istendicsérete, mellyel neveiteket mondja. Felétek hívás, az Úr felé pedig hálaadó felajánlás formájában.

Ezt a hangot kell meghallanod, akkor folytonos lesz az imádságod. Mert ez a hang énekelni hív téged is, bele kell simulnod ebbe a földi korálisba, mely a mennyei Sanctusnak földi antifónája. Hang szól hozzád és hangodat hívja. Bele kell énekelned magadat ebbe a kozmikus hangver-

senybe, mert nélküled nem teljes a szférák zenéje. Ha te nem énekelsz, valami hiányzik belőle. Válaszolj! Íme, jövök! Így válaszoljon minden lélek. Hívnak benneteket. Mondjátok szorgosan: Isten! Isten! Íme, jövök! És forduljatok a hívó Hang felé. Néven szólítanak benneteket. Az az Ajak szól hozzátok, mely egykor véresen mondta a kereszten: „Beteljesedett!" Gondoljatok rá, hogy ez volt az ára annak, hogy most ez az Ajak hív benneteket. Figyeljetek! Most ez az Ő Sanctusa. Most, amikor neked kiált, a te neveddel dicséri az Atyát és a te neveddel akar hálát adni Neki. Ebben a pillanatban helyetted él és helyetted szól. Végtelenségéből jut neked és mindenkinek, mert végtelenszer tudja *adni* végtelen Önmagát. Ne feledd, hogy úgy kiált utánad, mintha egyedül volnál a földön és senki mást nem kellene hívnia. Mert hívása a lelked egyetlenségéhez szól. És senkit sem hív úgy, mint téged. Hasztalan hívnak emberileg mást is úgy, mint téged, lehet ugyanaz a neve. Az Ő hangjának színe, diadala, ritmusa, dallama egyetlenül mondja ki a *Te* nevedet. Az Ő Ajkán kiejtett neved a lelkedre van szabva és hanghordozásában a te szellemi alkatod mélységein akar visszhangot kelteni, s az az egyetlen válasz, melyet csak a te szellemed tud adni. És ha nem adod, hiány marad az Ő örök Partitúráján, amelyen be van írva a te szólamodnak a helye.

Ez az az imádság, amely meg nem szűnik. És zengjenek a földön a hívó nevek, szól a Hostiákból titokzatosan szerteszálló embernevek énekkara. Szólnak a templomok, az emberlelkek, és az Úr felé száll a Föld végtelen téreken átvivő hangja és viszi a mindenségben szanaszét az emberhangok válaszait. És átvillannak a lelkeken a hívások és válaszolnak az emberszellemek, hogy hangjaik beleolvadjanak abba az egységes, átfoghatatlan, kozmikus imádságba, mely nem szűnik meg soha, de amelynek teljességét csak Isten végtelenje ölelheti magába, foglalhatja szeretetébe. Ebben az imában *kell* hallania a *Te hangodat is*, a te énekválaszodat is: Íme, jövök!

Ebbe az énekkarba vannak meghíva a lelkek az öröktől fogva nekik szánt szólamra.

És mégis teljesen maguk alakítják magukat, maguk szövegezik, hajlítják, zengik. Vannak köztük messzehangzó Cantus firmusok és vannak benne alkalmazkodó, alázatos kontrapunktok, és még alázatosabb, mélyenzengő orgonapontok. És vannak köztük rövid, futó dallamok, alig szólaltak meg, már elhangzanak, hogy más hangnemben folytatódjanak, és vannak benne hosszú, komoly tételek, melyek szonátákká fejlődnek, és vannak földi énekek és a mindenség többi lakóinak énekei, és szállnak, kereszteződnek, találkoznak és szétfutnak a szólamok. Mindeniknek megvan a szerepe, a feladata az egésznek szolgálatában. Folynak benne drámai harcok, szólamcsaták, de mind megoldódik, mert mind egyetlen Szerző műve, akiben az egyes lelkek mind megtalálják saját dallamuk helyét, szerepét, problémáját, szükségszerűségét, beillesztettségét. Mert mind öröktől fogva kívánkoztak arra a helyre, amelyet most elfoglalnak. És mind öröktől fogva tartanak ama róluk elgondolt maximális Szépség felé, amely a mindenség tervének szerves alkotórésze.

Hány éves a terv? Ötéves terv? Tízéves terv? Meg mered-e mérni földi időnek kis mérőpálcikájával ennek a Tervnek méreteit? Túl van rajtad a múlt és a jövő felé, túl van mindenkin, aki e bolygóra született, az Egyetlennek akaratából. Csak Egy Valalaki nincsen túl: Aki eljött ide végigénekelni egy emberéletet, az Egyetlennek földre küldött Minta-életét. Énekelt innen az Úrnak és Hangja betöltötte a mindenség összes szféráit és mikor lejárt volna a földi ének, nem akart elhallgatni, hanem elhatározta, hogy tovább énekel. Végigdalolja ennek a planétának földi életét és a Golgota hatalmas, drámai kifejlete után továbbdalolja emberségét az oltárokon. És ez az a Hang, amelynek hívásai egymást keresztezve szelik át a Föld téreit, ez az a Hang, amelynek hívásai

lelkeket keresnek válaszért. És ez az a Hang, amely templomok suttogóiban bűnbánatra válaszol és kijavít téged a partiturán . . . és ez az a Hang, mely az oltár előtt már a lelkedben szólal meg, és mikor egyesülsz Vele, a saját dalában már téged is dalol. Az Oltár Hangja. Ez mindörökre Jézus Emberhangja. Csak az oltárlakó Jézus Hangja szervezhet be téged az örök korálisba.

Lélekhangok ezek.

Azért adta a Teremtő az emberiségnek a zenét, hogy legyen valami ebben a kemény, vaskos anyagvilágban, ami egészen hasonlít a lélekhez. Nincs ennél lelkibb emberi megnyilatkozás. Időművészet majdnem tériség nélkül. Úszik az idő hatalmas folyamában, elárad a lélekben és lefoglalja minden képességét. A lélek minden ízülete hatalmába kerül. Azzal telítődik az eszmélet, amit a dal hoz. Ez a nagy bűvölet egyetlen képe. Az emberlélek eszmélő munkájának a zene a képe. Hű képe a múlt megmaradásának, hű képe az eszmélet időtagoló, időformákat igénylő munkájának. Hű képe ama jövő felé tartásnak, jövő-előlegezésnek, mely nélkül nincs az eszméletnek jövőbe-kapaszkodása. Metafizikai művészet. Aki zenét alkot, az – ha talán nem is tudja – filozofál. És a nagy zenei Alkotó is kezeli az anyag fölséges játékában leképezett eszméletet. Mert az az eszmélet sugalmazza, mely nem pusztán az anyag szolgálatára van teremtve, hanem – amint ezt a titkot a zenében elárulja – valami nagy szellemi Tervnek részese. Még a legegyszerűbb dallam is részesül ebben a metafizikai vonatkozásban a maga korlátozott arányai szerint. Ezért kell a zenét a lélek képének tekinteni; igazi arckép ez, mely nem mozdulatlan vonalakkal, hanem időhullámokkal rajzol. És ezért olyan kegyetlen, lélekellenes dolog a zene prostituálása, lerántása az anyag fertőibe.

A zene az Istené! A lélek megértésének ajándékeszköze. Az ének Isten hangja! Arra adatott az embernek, hogy azzal Hozzá beszéljen. És mikor Jézus emberhangon először megszólalt, akkor az emberré vált Isten újra megszentelte az

éneket. És mikor az utolsó estén Jézus Kenyérbe és Borba rejtette el Önmagát, akkor elkezdte azt az új Éneket, azt a Canticum novum-ot, melyet eddig senki sem dalolhatott az Atyának, míg a Fiú embersége azt nem intonálta. Most azonban, amikor ez a szólam minden oltárházunknak hangjává lett, mikor éneke szerteszáll a földön és dallama a szférák kórusának hatalmas Cantus firmusa lett, most, mikor ez a dallam lelkeket keres, melyek hangjukkal beolvadjanak, most, mikor a Második Személy örök áldozata templomról templomra, országról országra követi a mi nappalainkat és éjjeleinket – most hangzik a Dal, és minden léleknek egyetlen végső feladata ennek a Dalnak kíséretévé válni.

2. Mindig Rá-gondolni

Azt is legjobban a zene érteti meg velünk, hogy mit jelent az: mindig Rá-gondolni! Úgy kell kísérnie bennünket ennek a gondolatnak, mint mikor egy dallam jár velünk szüntelenül. Nem tudunk szabadulni tőle. Beleénekel minden munkánkba. Végigénekeli minden utunkat, megzenésíti minden mozdulatunkat. Ez a szabadulni-nem-tudás olyan visszatérő, de igazában el sem távozó együttlét a dallammal, amilyen semmi más élménnyel nem lehetséges. Egy kép nem tud olyan szüntelen folyamatossággal ránkfeküdni, mint egy melódia. Makacsul átfesti hangulatával eszmélésünk minden moccanását, nem tudunk lépni nélküle. Azt hisszük, hogy közben másra gondoltunk, de mikor újra megszólal, érezzük, hogy tulajdonképpen közben is szólt, és ha nem is kerül figyelmünk fénypontjába, nem hallgatott el valójában soha. Ez a leghívebb eszméleti képe annak, amit ezen értünk: „mindig rágoldolni". Ilyen makacs melódia szeretne Ő lenni a lelkünkben. Ilyen állandó útitárs gyanánt akar Ő velünk maradni. Ilyen emmauszi úttá akarja tenni eszméleti életünket. Így akar beolvadni gondolkodásunkba, minden fokú nézelődéseinkbe, érzelmi hullámzásainkba, szandé-

kainkba, tetteinkbe. Így akar beszélni mindenben az Ő szeretetéről és Szívéről. Énekelni bennünk annak boldogságát. Erre akar emlékeztetni bennünket és mindarra, amit nem tudunk most. Vagy ha tudjuk is, de nem értünk. Velünk akar járni akár ismeretlenül is, felfedezetlenül is, mint az emmauszi vándorokkal, akiknek „szemeik tartóztatva valának" egészen az esti együttlétig. Mi is lehetünk tartóztatva mindenféle földi vonatkozásokkal. Lehetünk elvonva, visszatartva Tőle, miközben az Ő dallama énekel bennünk. Énekel estig, mikor már esteledik és lehanyatlik a nap. De érezzük meg ezen a Hangon, hogy most „Ő" énekel. Egész úton Ő énekelt, és ha ez nem is él bennünk másképp, mint abban a vágyban, hogy jó hallgatni Őt, állítsuk meg, ha este tovább akarna menni és kérjük meg: Maradj velünk! Majd megtöri a kenyeret a vacsoránál . . .

És a villám keresztültör lelkünkön és felismerjük Őt. Akkor már hasztalan tűnik el mellőlünk, akkor már titkosan mellettünk marad és tovább énekli bennünk az Ő emberéletének dallamát felejthetetlenül, megszakítatlanul és tele vagyunk Vele. Ugye „szívünk gerjedez vala bennünk" – mondjuk mi is, mert érezzük, hogy nem szűnt meg a gerjedezés, hogy tovább hangzik a dallam és megkeressük az utat, amelyen megszólalt és mellettünk járt, és megismerjük a helyet, ahol mellénk állott és kérdezte: „Miért vagytok szomorúak?" És újrahangzik bennünk minden szava. Most már tudjuk, hogy velünk van, hogy nem baj, ha este van és lehanyatlik a nap, mert velünk marad elválaszthatatlanul az emmauszi estéig, amikor majd másképpen is megtudjuk, Ki énekelt mellettünk azon a tizenkét futamnyi emmauszi úton. Ez a dallam, ez a mindig újra eszméletünkbe ölelhető dallam, a Hostia Hangja.

Oltári magányában énekel az Úrnak és úgy énekel, hogy Hangja titkos hullámaival lelkeket keres. Ez a Hang, ha egyszer meghallottuk, örökre a miénk. De nem kísér, ha nem keressük! Nem hagy el, de hallásunk tartóztatva van és ha énekel is bennünk, nem ismerjük mindig fel, mint az

emmauszi két tanítványa, akikhez szólt, amint mellettük haladt, de nem tudták, hogy Ki megy velük.

Ez a Hang most az oltárházakból szól. Nem tíz futamnyi, hanem mérföldek ezreit bejáró emberiséghez szól és kérdezi: „Miért vagytok szomorúak?" Hát nem tudjátok, hogy itt vagyok? Hát nem veszítek észre, hogy köztetek állok? Nem ismertek most sem? Mint ott a Jordán parján nem ismertetek? Akkor csak egyetlen embertestben jártam, de most ezer és ezer embertestben élek köztetek, – miért nem halljátok meg? Miért nem hallgattok meg Engem? hogy szomorúságtokat örömre váltsam, mely el nem vétetik tőletek? Hát annyira elegendők vagytok magatoknak? Annyira nem kell nektek az Én más, ismeretlen élet partjai felől felétek hangzó Dalom? Ha ez kísérne, gerjedezne a szívetek, kivilágosodnék a lelketek és nem volna hatalma fölöttetek az evilági élet semmiféle gyötrelmének. Miért nem hallgatjátok? Ha ezt a Dalt hallgatnátok magatokban, elöntené lelketeket a béke, az Én békém, melyet senki sem vehet el tőletek. Köztetek élek, hozzátok szólok és bennetek akarok lakni. Miért vagytok szomorúak? Ámen.

Szentmiseláncok lélekvédelme

Ki kell fejteni a szentmiselánc
gondolatát: Emberenkint, az Időn át.
Minden embernek születése
pillanatában vegye kezdetét
és kísérje egész életén.
Ezzel kell megmenteni
az emberiséget a Hostia erejéből.

1. Szentmiseláncok Idő-természete

1971. június 1.

Szentlélek-korszak van. Most, hogy Mindeneknek a Mindenek imájára szüksége van. Az egyéni ima nem elég. Az egyénekért szóló ima nem elég. A Zsinatunk végleg kilépett az egyén elsődleges hangsúlyozásából. Együtt kell üdvözülni és erre a kollektív üdvözülésre gyújt fényeket az egyén.

A szentmiselánc most olyan teljesen áll előttem, mint valami megszervezett szellemországi haditerv az emberi fejlődés állandó támogatására az evolúció erejével. A szóbeliségek, az egyéni szavak, a közös szövegek, az énekes és énektelen beszédkórusok a maguk határtalan múltjával és jövőjével mind megmaradnak és szolgálnak a maguk gyermeki vagy művészi eszközeivel és az öröklétbe együttesen ömlő időtlenségével. De most a bennük és általuk szüntelen jelenné valósuló Szentmisék állanak – nem sorba, hanem láncba – egymásba kapcsolódva; az „ite missa est"-be kapcsolódik az „Introibo ad altare Dei", s az Ite már előhívja a következő szentmise Introibo-ját valahonnan a tér beláthatatlanságából. És az idő beláthatatlanságában egyetlen lánccá kapcsolja, kézenfogva, karonfogva láncolódó emberművelte életszimbólumokká és teremtik folyton a születés-pontjával számukra kiválasztódott emberlélek köré annak fejlődését, szüntelenül éltető Erőterét, a Szentmiselánc kegyelmi sugárzatát.

És ezek a szentmisék, ezek az egymásba-akasztódó gráciás láncszemek talán mind máshonnan jönnek. Talán egy missziós kunyhót egy katedrális követ a sorban, mert ezeken a Pillanat és az Idő az úr. Ezeket nem a tér, hanem az Idő nagyhatalma fűzi egymásba oldhatatlan kegyelmi Egységgé, ama lélek minden eszméleti valósága körül, amelynek földreszületése pillanatában kezdődtek, és mélységes természetfölöttiségük egyedül az Emberfia eszméjében lakik.

Ezeket a szentmiseláncokat egyedül az az Eszmélés ismerheti, amely a múltérzés és a jövőlátás örökcselekvésű Jelenében él és szédületes világszemléletében egyszerre látja a bennünk sodródó, vagy bennünket sodró, a jelenünkbe futó múltból és jövőnkből rásugárzó megjelenítésből fakadó, emberi Időt. Mert ezeket a szentmiséket minden emberi születéspillanathoz az egész planétánkat egyszerre látó Istenszem fonja lánccá a befejező „Missa est" a kezdő „Introibo" egyidejűségével, amellyel, mire lezárulna az előző, már megkezdődött a következő. Időkapocs.

Ezek a láncok mint valami csodálatos természetfölötti folyondár, befonják az emberiséget. Születéstől halálig kísérnek. Az isteni mindentlátásnál fogva ezekből a grácia-sugárzásokból minden emberlélek annyit kap, amennyit megbír, amire megnyílik az ő egyéni szabadsága. De nem jó ezt mennyiségileg gondolni. Az isteni Szándék mindenkit akkor dob át ígéretlétéből valósulászlétének megkezdésére, amikor a Mindenség örök elgondolásában neki dolga lesz. És mind az egyetlen Szentmisének résztvevői és részesei vagyunk. Szereplői és megáldottai. És Tétjei?

Ez az a „szentmise a világ felett". *Ennek* az emberiségre hintései az egyre szaporodó szentmisék. Ezekből válogat az Idő perceinek milliárdnyi ujja és fonja őket szentmisekoszorúkká a pillanatról pillanatra az ígéretből a teljesedés megkezdésébe lépő emberi életek számára.

És most már tudom, hogy minden születő megkapja a maga szentmiseláncát. Az egy templomban egymást követő szentmisék az ott résztvevő lelkekben és annak a templomnak gondolatkincsében a térbeli közösség, az egymásmellettiség révén válnak kapcsolt egésszé. *Jelenlét*ük teszi őket eggyé . . .

A szentmiselánc független a térbeliségtől. Egysége az Idő műve. Ember nem ismeri fel, nem tudja, *hol* vannak. De biztosan tudja, hogy *vannak*. Mi forrasztja őket eggyé? Az egymásbakaroláson kívül *még szorosabban* a múlt megmaradása és a jövő megjelenése. Mert a planéta tele van mise-

emlékekkel és mise-szándékokkal. Ezek a szentmiseláncok a saját múltjuk megmaradását és a saját jövőjük megjelenését őrizik idővé ömlő történetükben.

Minden lánc az egyéni Lét körül is, a láncok mérhetetlenségének egyidejű folyása a mindenség Léte körül is fonódik. Értékeiket szellemileg halmozza (az Idő természeténél fogva) a múlt jelenbeömlése és a jövő jelenbesugárzása. Így a lánc minden szentmiséjének Jelene az összes előzők múltjából és az összes következők jövőjéből gazdagodik. Az Időben semmi sem lehet egymaga. Csak a tér tud határokat rajzolni, bár azokon is át lehet lépni. De az idő nem tud határokat rajzolni, és ha a tért utánozva próbálja is, a határok nem reálisak, mert mind a múlt, mind a jövő elszigetelhetetlen. (Ezt metaforázza a térbeli határokat megcsúfoló, anyaghatású egymásbahatolás, kompenetráció.) A múlt és a jövő egymásbaszűrődése miatt, amiből jelen lesz. Ezért nem lehet az időből semmit kivenni. Nem lehet semmit máshová áttenni. Sem valahova „visszatenni", ahonnan elvenni véltük, mert igazában ott maradt, ahol „volt", és valami mást vettünk el valahonnan máshonnan. Mert ezek a *hely*ragok *idő*re fordítva azonnal felvilágosítanak.

A múltból nem vettem el semmit, csak oda-emlékeztem valami mást; s az, amit a múltból elvenni véltem, amaz eredetijének megmaradását tartalmazó jelenemnek *újabb* élménye. Tehát nem visszamenés a múltba, nem a múlt egy darabkájának kiemelése, hanem a maradó múlttal és belépő jövővel kitermelt új jelen. Feltéve, hogy a múltat nem megtöltött fazéknak, s a jövőt nem ráboruló habos toldaléknak veszem.

Nagy művészet az időbenjárás, de ha otthon vagyok benne, akkor egész lényemmel a szellemiség ablakánál állok.

1971. szept. 3. (5 óra 11 p) péntek

Ma azokra a miséző papokra gondolok, akik a láncok határtalan szövevényeiben az adott Igéket mondják és mind benne vannak „az Ő Emlékezetében". Azokra az emberi szellemekre, akik jelenné teszik annak a Felső Teremnek örök pillanatát. És örökké „cselekszik" azt újra meg újra az emberekért. És rágondolok az Angeloszokra, akik szeretetmámorban erőket hordanak széjjel és munkájukkal telítik a világot.

2. Szentmiseláncok

Úgy kezdődtek, hogy Á. születése alatt az a kérdőjel úszott fel előttem, hogy miért csak az életből kilépőért ajánlunk fel szentmisét, s nem elsősorban azért, aki az életbe belép. És a felsőkrisztinavárosi kis templomban „Gábor bácsi" szentmisével köszöntötte egy kisfiú születését.

És ez a szentmise nem akart megszűnni. Mikor az kimondta az utolsó szót, már ki volt mondva egy következőnek első szava. És ez sem akart megszűnni. Mindegyik szentmisének utolsó szavával egy következő kezdődött. Az Ite missa est még nem hangzott el és már beleszólt a következőnek Introibus-a. Hol? Talán a planéta másik oldalán. Talán a szomszédban. Talán ugyanabban a templomban vagy egy messze missziós bódéban. Vagy egy hatalmas katedrálisban. Mind egyformán szentmise, akárhol, akárki, akárhogyan „mondja". De köti őket a pillanat. A kapcsolódás pillanatai. Senki a földön fel nem tudja fűzni őket arra az életfonálra. Egyedül Isten, aki VAN. Az egyetlen, aki a lét teljességével „van". És ráfonja a láncot arra az életre. Arra az egyetlen életre. És a lánc ezé az életé. Természetfölötti csodálatos szövet lesz belőle.

Mert nemcsak ez az egy „lánc" van. A születések pillanata nem csak a horoszkóppal beszél. Mérhetetlenül másképp a szentmiseláncok szövetével is beszél.

Mindenkinek van szetmiselánca. És minden szentmiselánc a „Felső Terem" Vacsorájának örökkévaló pillanatán függ. Mert az a Pillanat, a *Testem*, a *Vérem*, az *Emlékezetem* és a *Cselekedjétek* pillanata átöleli az örökkévalóságot.

Ha Jézus elgondolta ezt az Ittmaradást, ezért gondolta el. Szentmisékkel akarta körüfonni a világot. Ezeknek minden emberlélekhez kellett tartozniok. Szüntelenül. Amint a Föld élete lépdel az Időben és az Ittmaradás kegyelmi áradata sűríti a planéta körül a természetfölötti erőtér légkörét és amint ez az Erőtér beivódik az emberlelkekbe, annak a Szentszellemnek munkájával, amely még annál is „jobb nekünk", mintha Jézus testben köztünk maradt volna.

Ő más Jelenlétet akart. Az Ő ittmaradása örök tevékenység, akart lenni. Lelkenkint ható. Emberenkint gyógyító. A „választani" képes „Szabadság" elé terjeszthető. A nem parancsolva, hanem kínálva jövő; a nem kényszerekkel, hanem lélektüzzekkel dolgozó.

Ez az a „jobb nektek, ha én elmegyek". Hogy tehette volna meg ezt? Hogyan fonta volna körül övéit, az Öröklétből kiömlő „időbe" dobott embereit másképpen, mint így, ezzel a szentmiseáradással, ezzel a miselánc-fonattal? És hogyan osztogathatta volna el sűrűbb bőkezűséggel minden ember számára földi létének ezt az ittmaradását másképpen?

Most pedig mindenikünket körülfon, egybekapcsol, és elgondolhatatlan kapcsolódásokká egyesít miseláncaink teljessége. Ezek a láthatatlanságok tükrözik a Mindiglevőnek Mindenlátását, az Időtlenségek folyamattá sugárzását; és minden imádságunk egy-egy belépés valakinek a szentmiseláncába. A sajátunkba, szeretteinkébe, elköltözöttjeinkébe azzal az egyesüléssel, hogy minden idő- és térakadályt legyőzve ott legyen a lelkünk az ő szentmiseláncaiknak egy-egy fontos pillanatukhoz vagy pillanatunkhoz tartozó szentmise-egységében annak a szándéknak erejével, amely mienkké tesz minden gondolatot.

Ezek a láncok élnek. Ezek a természetfölötti élet átláthatatlan idegpályái vagy vérkeringései, mindezeknél mérhe-

tetlenül szövevényesebb és tevékenyebb erőtér-szerkezetei, amelyekbe be vagyunk szőve és annak az áttekinthetetlen világszövetnek élő részei vagyunk, amelyben megvan az „itt"-ünk, a „most"-unk, ahova és amikorra tartozunk; és szentmiseláncaink istenszőtte egységében töltjük be azt az *örök* Szándékot, mely látott minket „mielőtt megjelentünk anyánk méhében" és Ő elgondolta üdvösségünket.

Angeloszaink fonják ezeket a láncokat. Ki tudná megmondani, hogyan szól a megbízatásuk?

1971. december 21. (5 óra 15 p) kedd

... és egyre sűrűbben takarják, hálózzák, körülfutják a Földet a szentmiseláncok ... emberlelkek láncai, az istenláncra fogódzva mint életláncok ... mint valami más erőtérből táplálkozó misztikus erővonalak ... befogják ezt a futó planétát, mely erőkapcsolatoktól meghatározottan sűríti útjait ismeretlen Törvényekbe fektetett ismeretlen Akarat szerint.

Ez a kép beláthatatlan és érthetetlen ... csak tudni kell, hogy valóság. Nem emberi elképzelés, hanem isteni cselekvés. Nem puszta gondolat, hanem a gondolatban rejlő valósulás. Ez a gondolat Isten valóságát sugározza a földre. Törvényként kell látnom: hogyan irányítsa Isten az ő eucharisztiájának emberekre ömlését, ha nem így!? Hogyan oszthatná ki másként ezt a Földnek adott kincset, mint így? Születésenkint, a földreszánt Istenperceken át, amelyek az ember szerelmes miseszövegeibe takaródzva a liturgia diktált mondataiba burkolva ölelik, csókolják az Ember Földjét?

Hogyan oszthatná ki másképpen megváltása és velünkmaradása erejét, mint azzal, hogy valahányszor újabb emberlélek lép ki testén át anyja méhéből erre a Földre, az belekapaszkodhasson egy éppen akkor induló szentmisébe és attól a perctől kezdve már ne szakadjon el többé az abba a percbe kapaszkodó Istenlánctól.

Ezek a láncok az Ő ittmaradásának emberberejtett szándékai. Csak így, egyedül így adhat Isten a Földre, emberlelkenkint mérve, annyi kegyelmi adagot, amennyire ennek a planétának szüksége van. És ezt a törvényt csak Isten láthatja meg.

Hasztalan töprengeni azon, hogy ez miképpen lehet valósággá az emberiség mindenkori története óta. Mert ha a Coenaculum egyetlen és örök szentmiséje nincsen az Idő folyásába zárva, hanem abban a pillanatban, mikor szavakba öltve kimondatott, már az Öröklétbe hullott, akkor ama két végtelenen át az Örök Szándéktól az Örök Teljesedésig átöleli az Időt és Örökléttégul.

A minden Idők előtti és minden Idők utáni Istengondolatnál fogva a Coenaculum szentmiséje ugyanúgy éri el az elmúlt embereket, mint az eljövendőket, mert ez a pillanat az öröklét valóságává tágult abban az Isteneszméletben, amely azon a Vacsorán az Emberfia lelkét telítette, és akkor minden valaha élt lélek megkapta benne a megváltására szükséges szentmiseláncot, mert az kilépett a futó pillanatból és véglegesen az öröklétbe települt. Abban a természetfölötti pillanatban átölelte ennek az égitestnek teljes emberiségét. Minthogy akkor és ott Isten beszélt annál a kenyértörésnél és annál a kehelynél, azok a szavak istenszavak voltak és az Istenszó = Valóság. Ez több mint egyenlőség. Ezt a matematikus három párhuzamossal jelzi és identitásnak nevezi. Ez azonosság. Alapjában emberileg felfoghatatlan, mert azt jelenti, hogy valami, ami kettőnek indul, *egy* lesz. Azonos. Többé nem kettő. Nem szó és valóság, hanem Szó = Valóság.

De ez a maga teljességében nem fér az Időbe. Mert az továbbfut, úszik, folyik, tűnik. Ez a *folyamat* helyén a *megmaradás.* Az az istenszándékú ittmaradás. A Krisztusnak abba a coenaculumi pillanatba rejtett *örök tette.*

Másképpen nem lehet elgondolni a Hostiát. Tehát az a pillanat,

a Test

a Vér

az Emlékezet
a Cselekvés
hatalmas kvartettje az Isteneszméletből az örökkévalóságba lép, és ezzel kitágul minden Időre. Mikor a folyó Idő Örökléttémélyed, akkor az a pillanat kilépett a folyamatból és átölelte a Minden-Embert.

Ezt csak Istenember és Ember Fia tehette. Mikor a Karácsony éjszakáján azt énekelem, hogy

„és jött az Éj
hogy a Földre szállott
Titkosan
a Második Személy"

és tovább énekelem:

„Anyja van, lányos ifjú karja fogja át Fiát, Istenét
Atyja van.
Mennyből majd megvallja egykoron Embergyermekét",

akkor ezt az öröklétbelépést énekelem. Az Atya hangosan megvallotta ezt az Embergyermeket már a Táborhegyen és ama „mély megrendüléskor", mikor szavát mennydörgésnek vagy angyalhangnak hallották.

Ezt jelenti az a pillanat. Ott világrateszi az Istent a Szűz, itt pedig, a Coenaculumban, az Anyag ölelésébe, az Eucharisztiába rögzíti ezt az ittmaradó Istent az Örök Pillanat. Isten karjai kiléptek a Percből és a Percben ölelték az Istent.

És akkor lehet tovább beszélni a szentmiseláncokká sokasodott Egyetlen Szentmisének világölelő munkájáról.

És most tovább beszélek. Egészen ki kell lépnem a folyó élet zűrös egyvelegéből. Nem szabad azoknak a hullámveréseknek sem érintését, sem zaját fogadnom. Talán be kellene csukni minden érzékszerv kapuját. Mi marad akkor? Szentmise van. Szüntelenül van. A „szüntelen" hasonlít a legjobban az örökkévalósághoz, mert nincs benne szakadás. Teljes egész. Pontosan elég önmagának. Nem lehet benne hiány.

Az „Ite" idevonzza az „Introibo"-t. Mint fénylő kapocs nő bele a szellemi létbe egyik szentmise a másikba. Egyetlen élő morális értékfilum gyanánt viszi azt az emberéletet, amelyre ajándékoztatott, a fogyhatatlan Grácia erejével Isten felé.

Ez Isten örök Gondolata a Föld szentmiséiről. Az Anyagba öltözött Isten mondja az ember helyett a liturgia szavait. Ezek a szavak valóságteremtők. Az egyetlen Szentmiséből táplálkozik mind. És mikor bárhol a földön szentmisén térdelsz, ezen vagy jelen. A volt, levő és leendő szentmisék egységére van szükségem ahhoz, hogy megértsem a szentmiseláncok embermentő egységét. Istennek minden emberszemély örökkévaló kincs gyanánt kerül ki teremtő kezéből. Isten munkája, szeretetének opusza minden emberlélek. Boldog öröklétre van teremtve minden ember. Ezt minden léleknek tudnia kell. A teremtésemben rejlő Istenszándék örök boldogságra szól. Erre a célra van születésem pillanatára függesztett növő, eleven szentmiselánc az életemen, amely a Coenaculum örök Pillanatából meríti Grácia-kincsét. Ez a Pillanat szórja az Idő hatalmával a szentmisék egyre bővülő szellemi tőkéjének lélekmentő erejét az emberiségre. De emberi szabadságomnak kell kitárnia karjait feléje. Ennek az Örök Pontnak megállíthatatlan csillagszórása folyik az első szentmise óta és cselekvődik bele az emberiség életébe.

Ez a Krisztus tette. Előre megtette, még a Golgota előtt.

És a pillanat jövendőjének szentmiseláncai emberszemélyenkint ráborultak az emberiségre és – kezdve a Jézus Golgotáján, Grációval töltöttek színig minden emberi Golgotát.

És itt kezdődik a szenvedés és a bűn problémája – mikor Mária testéből való Isten emberi valósággá teszi a

Testem
Vérem

Emlékezetem
Cselekvéstek
Eucharisztikus erejét, s ezzel a Karácsonyt a Mindenség ünnepévé teszi.

– Karácsonykor van még	Dicsőség és Béke
– a Coenaculumban van	Testem és Vérem
– és a Mindenségben	Emlékezetem és a ti Cselekvéstek

Az örökkévalóság intervalluma:

Isten Gondolatától az örök Jeruzsálemig
Ámen

3. Hogyan imádkozzunk?

1971. otóber 21. (16 óra) csütörtök

Belefogódzunk ebbe az Erőtérbe. Mert ez nem Tér, ami üres, hanem Tér, ami tele van Erővel. Most akármilyen fokon van is a mindegyikünknek Istentől kiosztott misztikus érzékünk, benne vagyunk egy ellenállhatatlan eucharisztikus erőtérben, amely beburkolja a planétát és mindenki benne van, az is, aki tudja, az is, aki nem tudja, és az is, aki a két szélsőség között bármilyen árnyalatban tudja. Ez az erőtér egybefoglal bennünket és ebben a szándékunkban, ebben a mindannyiunkat egybeölelő erőtérben Jézus szava imádkozik:

A Testem, a Vérem, az Emlékezetem, a Cselekedjétek és mindezzel most egyesül imádságunkban az istenemberi eszméletnek belőle kiemelhetetlen múltja, jelene és jövendője. Így ebben a szentmiseláncokba való belépésünkben most a mi véges eszméletünk belefogódzik ebbe a végtelenbe és piciny emberi imaszándékát abban eltünteti és a többi emberi imaszándékokkal egyesíti, hogy a „valóság"-ban majd utat találjon annak a pillanatra eső örök szándéknak megvalósulására. Kérések milliói, sóhajtások milliárdjai találkoznak most itt a Felső Terem Erőterében, ami most körülöleli planétánkat a mi imádságunkban. Mert minden imádság a végtelenre nő, ha Istent keresi. És hogy el ne tévedjen az úttalanban, arra valók az embereket átölelő szentmiseláncok, ez a természetfölötti világszövet, amely egybeölel minden volt, levő és leendő embert, és már nem egyetlen lélekvalóságért imádkozunk, hanem minden lélekért, minden válságért, a világunkat keresztüljáró szentmiseláncok gazdáiért, akár hívők, akár nem, akár tudják, akár nem, akár szeretik, akár megvetik, mert mindenkit megváltott a Golgotára Menő és itt nincs válogatás. És ezek a lelkek, akiknek láncából elindultunk a Felső Terem felé, most már elhatártalanodtak; már nem áll meg az eucharisztiás sugárzás sehol, mert volt egyszer egy pillanat, amely valahol, valami „Felső Terem"-ben örökléttétágult; és abba a pillanatba belefér, örök múltjának jelenléte, örök jövőjének jelenléte és *mindenkinek oda kell mennie,* az emberekre fonódó szentmiseláncokon át és azok szövevényes és soha el nem téveszthető útvesztőiben, – *aki imádkozni akar.*

Mert Ember számára készült a szentmise. Emberre kell simulnia, emberbe kell sugároznia. És a láncok istenvonalain utolérjük Istent, mert maga mondta, hogy

„ez a Teste,
ez a Vére"
„az Én Emlékezetem"
és
„a Ti Cselekvéstek"
vagyis:
„az Ő Emlékezete"
és
„a mi cselekvésünk"

Ámen.

4. Mikor így megszakad az éjszaka

1971. december 29. (0 óra 25 p) szerda

... mikor így megszakad az éjszaka, megérzem a szentmiseláncok jelenlétét ... ha megengedte Isten, hogy ezek a láncok egyenkint ráfonódjanak az emberiségre, akkor azt is kívánta, hogy a lelkek tudjanak róla. Hogy e láncok személyes tulajdonokká váljanak és bennük az Anyagba költözött Isten beszéljen mindenkihez. Hogy mindenki megtudja ezt a személyes tulajdonát.

Elég léleknek lenni ahhoz, hogy a földreszületés pillanatától kezdve áldó eucharisztia-sugárzás töltsön el minden emberlelket csak azért, mert „lélek". Ha Isten egyáltalán belépett az anyagba, ebből az következik, hogy az anyagos szellem, az anyagbaöltözött szellem, a Lélek, ennek az anyagbaöltözésnek konkrét pillanataiban a szentmise Egyesülés-pillanatában minden az Isten Kezéből kilépő emberlelket e szellemtelt anyagnak erőterébe, ennek az anyagbanőtt szellemnek közös erőterébe borítson és belenövessze azt az Istenmagot, amelynek kifejlesztése majd a hozzátartozó eszméletnek lesz a feladata. Ez az eucharisztikus kincs erejével egyénenkint átjárja a teljes szellemi valóságot, mely az anyagba kapcsolódik. Ez az a személyes ajándék, mely az

angyalok őrizetére van bízva minden emberlélek mellett. Az egyes személyekhez rendelt *angeloszoknak* főgondja a lelkekre sugárzó eucharisztikus erőnek imádságos gondozása és a léleknek a saját eszméleti értesüléseik alapján való gondozása. Mert az Angelosz, aki mellém van rendelve és az én személyes létem szellemi környezetét a szentek egyességévé közvetíti, jól látja ezt az örök rendelésből folyó istenkapcsolatot a lelkemben. Szellemi látásának minden erejével dolgozik a folyó időn kívül is, a Végtelenben és az Öröklétben is azon, hogy az én anyaghoz kapcsolódott szellemem minél teljesebben oldja meg ezt a Szentek Egyességében tartozó életközösségét.

... Nem képzelhető el a Coenaculum örök szentmiséjének elgondolása másképp, mint úgy, hogy ennek az isteni anyagbaköltözésnek, a Mária testébe költözésnek természetes következményeként beállott valósága azonnal kiterjedjen az egész anyagi és az egész szellemi valóságra. Ennek egysége a Testem, a Vérem szavak kiejtésének pillanatában a Felső Teremből teljesen elönti az idő minden korlátainak ledöntésével az összes volt, levő és leendő lelkeket. Azoknak minden szellemi igényében építi a teljesedést abban a mértékben, amelyben ahhoz a lélekhez tartozó és szabadakaratú eszmélés azt magában élete során kidolgozza.

Ez a világszövet anyagszellemi vagy szellemanyagi egészében a lélek szellemiségének folytonos táplálója, s ezzel a Szentek egyességének ütőere, s a szentmiseláncok erejével minden ember számára a neki minden segítségére vállalkozó Istenszív dobogása. Ezzel a Szívvel kapcsolódik minden lélek, amelyhez tartozó eszmélet átéli a szentmise áldozás pillanatát és vagy eucharisztikusan anyagilag, vagy önátadással lelkileg magához veszi az Úrnak a Testét. Ugyanez a lelki tény megy végbe, mikor az emberi eszmélet belép saját szentmiseláncának valahol éppen folyamatban levő szentmiséjébe, vagy az általa ismert lelkek, vagy valamely adott lélek szentmiseláncának éppen abban a pillanatban folyó szentmiséjébe azzal a szándékkal, hogy annak ál-

dozási pillanatában egyesüljön az Úrral. Az ilyen szándék elgondolása és minél mélyebb átélése ebben a lelki áldozásban egyesíti őt Jézussal a saját lelke vagy ama más eszmélethez vagy eszméletekhez tartozó és azt kiárasztó lélek vagy lelkek számára.

A szentmiseláncok világa a Szentléleknek sajátos külön birodalma. Mutatja annak isteni szerkezetét és működésmódját. Megérteti velünk, hogy az Eucharisztia személyekhez van intézve, a személyen át fogódzik az anyagos szellemek mindenségébe, amelybe természetfölötti életerőnk belekapcsolja a tisza szellemi, az anyagtalan szellemi világot, az angeloszokat és e szentmiseláncok egyéni szellemeken belül történő őrizetét, szolgálatát és imádását bízza rájuk. Ez az angyalok eucharisztikus szolgálata. Mind a személyes eszméletek bensősége felé, mind pedig istenkapcsolatuk folytonos fejlesztése, gazdagítása és tökéletesítése felé. A szentmiseláncokba történő belépésben angeloszaink tevékenyek, és minél tudatosabban fogadjuk beavatkozásukat, annál tevékenyebbek. Őket nem térítik el az egységes látástól az anyag-szellemi együttesből fakadó sokszerűség sokfelé tévelyítő problémái. Tisztán látnak és minél szorosabban kapcsolódunk be abba a Szent-Egységbe, amelyet szolgálnak, annál többet tudnak adni látásukból nekünk.

Ennek a világnak a szentmiseláncok szemléletén át lehetne elkezdeni írni a természetrajzát. Mert az emberi eszméletnek a természetfölöttiség szerkezetéről is rajzra, szerkezetre van szüksége. Téridős lények vagyunk és mindent csak erre a nyelvre lefordítva tudunk megérteni. A Coenaculum eucharisztikus pillanatából a Mindenségre kiáradó isteni Leszállás betölti az emberiség számára Istennel a Mindenséget. A szentmiseláncok bár térben és időben folynak le, de teljes valóságukkal az egyéni, emberi, személyes eszméleteken át legyőzik a teret és az időt; mert időbeli láncolódásuk a tértől független, a pillanat kapcsolja őket, tehát legyőzték a teret; és a Coenaculum örök pillanatából kiterjednek az összes volt, levő és leendő szentmisékre, tehát legyőzték az

időt. Ezek a szentmisék az Időnek, az egyidejűségnek egységgé olvasztó erejében legyőzik az egyes emberi eszméletek téridős vonatkozásait és a jézusi Személyiség abban az örök pillanatban megnyilvánuló akaratából folyólag a szentmiseláncokba való belépéssel Jézus imájába, az eucharisztikus hálaadásba kapcsolnak be minden emberlelket.

Itt éled fel határtalan fontossága a misszióknak. Hogy minél több emberi eszméletben találjon otthont Jézus, és minél több emberi eszmélet fogadja tudatosan a szentmiseláncok eucharisztikus áldásait, és az angeloszok minél több emberi eszméletben lobbantsák fel az eucharisztikus élet hatalmas lámpását. Hogy mindenhova elvihessék a Hostia határtalan erejét, mert semmi más nem fogja megmenteni az emberiséget. De az Eucharisztia mindenhova-sugárzása meg fogja menteni.

Most már minden szándékommal ennek az eucharisztikus szövetnek eleme vagyok. Mindegy, hogy rágondolok-e vagy nem. Valamiképpen pszichikailag belém van evődve ez a gondolat, ez a hit, ez a tudat, ez a kétségtelenség. Ha a szentmise embereknek adódott, akkor az övék, mihelyt megszületnek. Örök szándékból az övék. Ha az Atya a Kozmoszt a Fiúért teremtette, akkor az emberek számára itthagyott szentmise ennek a célnak a szívében volt. És akkor a planéta szentmiséi minden lélekre kiterjednek, elosztódnak, szövődnek, eucharisztikus erőtérré válnak. Ez az erőtér tartja össze a fizikai erőtereket, az egymást átjárókat, a gravitációsat, az elektromágneseset, az atomteret (amelynek titkai hol járnak?) és ezt a valamennyit és még sok, ugyanazt a térfogatot betöltő fizikai, kémiai, biológiai, atomontúli, egymásra szűrődő pszichofizikai „teret" egészen az „értelem" teréig, a szellem teréig, amelynek egyetlen közös neve van: az eucharisztikus tér . . .

Ebben a szellemségtől lángoló térben táncolja a Kozmosz a maga örök mozdulat-szimfóniáját az elektron-szeszélyektől az embertettekig, az embertettektől az Angelosz-mozdulatokig. Ebben özönlik széjjel a testbe öltözött Istennek

emberekre fűződő eucharisztikus láncrendszere. Az Idők titkain át fonják, nem párka-guzsalyról, hanem az Örök Szándékról lefutó világfonalak, anyag-szellem-fíloumok Istentől átjárt szellemszövetét... Ebben a kozmikus személyrendszerbe illeszkedő emberségeken át titokzatosan növekedik a Világ. Benne vagyok, nem lépek ki belőle soha, eszméletem járja változó kedve szerint annak mindenható erezetét..., mely folyton törli, törli a „bukás"-nak sokat emlegetett pecsétjét a Valóságról, mely *megszületni* nem tudott volna nélküle, de a megváltással töröl... töröl... töröl és újjongva sírja és sírva újjongja: Feltámadás!

Csukja be a szemét minden lélek! Most csukja be! És vesse rá magát az eucharisztikus erőtér hullámaira.

Ezen a szentmisén tanultam keresztet vetni.

Az Atyának... és megérintem a homlokomat, a *Gondolat* fészkét;

A Fiúnak... és megérintem mellemet a szívem fölött, a *Szeretet* fészkét;

A Szentléleknek... és megérintem a két vállamat, a *Munkának* hordozóját;

– nevében – Ámen.

*

Tehát agyam, szívem és karjaim a tettesek, mikor a Szentháromság dicséretére keresztté rajzolom magamat.

az Atya – a teremtő Gondolat;

a Fiú – a megváltó Szeretet;

a Szentlélek – a szakadatlanul dolgozó Munka, mely a Szeretettől átjárt Gondolatból, vagy a Gondolattól átjárt Szeretetből szakadatlanul „származik". – Ámen.

*

SZENTMISELÁNC

Ha bemégy a templomodba
Ha kitárod ablakait
Kihajolsz a párkányodra
Kilesed az Úr szavait
Beszívod a Végtelennek
Hazahívó óhajait
Öleled az Istenednek
Veled élő sóhajait
Leborulsz az oltárkőre
Tavernádban vár az Atyád
Gondja volt rád jó előre
Odazárta már a Fiát

Ne feledd, hogy mondtam néked
Ha imád a szentmiselánc
Ha fonod a szentmiséket
Hitedért, – mit benne találsz
Melyet Isten minden létre
Szeretetből rákoszorúz
Amiért az Embersége
Idejött és már hazahúz
Ama láncnak van hatalma
Ama lánc az Istenajak
Ama lánc az Úrnak karja
Megölelnek égi szavak

Odafontad ezt a láncot
Beleszőttél nagy hiteket
Aurája fénynek látszott
Vonalával áld a Kezed
Idehívtál, visszaszólítsz
Ha ígér, ha vár a szívünk
Szeretetből visszahódítsz
Az Igédből szót ha hiszünk

Ideküldtél élni, „tenni"
Hazahívsz, ha itt van a Perc
Odaállunk „mindig lenni"
Örömünkben hogy megölelsz

Levetettem testem terhét
Ez a por, mely földre dobott
De velem jött, hozta lelkét
Mi belőle feltámadott
Az a test, mely átjött vélem
Nem a súlynak tört „anyaga"
Az a „test", mely minden Téren
Diadalmas lelki csoda
Ez a test már lelket szolgál
Aki adta, – visszaveszi
Ha a földön, rabja voltál
Megújultan újraszüli

Besimultam Istenkézbe
Idehullt a Végtelen is . . .
Örökössé tágult végre
Anyag is meg tértelen is
Nem a súlya: Isten vonzza
Nem a vér, – de szellemerő
Nem, a Tér, de Lélek hordja
Megújult, s eltűnt az Idő
Lesímítja éltét róla
Szeretetté vált a hite
Atya-kézzel átkarolja
Odafent már áll a *Mise*
Ámen

„ahogy *én* látom a világot”*

* „Ahogy *én* látom a világot" című fejezetet Dienes Valéria személyes útmutatása alapján helyeztük el az összeállításba azért, mert éppen ez a fejezet hangsúlyozza a legjobban „világlátását". Ezt a címet is maga határozta meg.

A kiemelés azért történt, hogy az olvasó tapasztalhassa Dienes V. személyes, élő hitvilágát úgy, ahogy akkor ő azt átélte. Igaz, figyelmeztetett: „Problémák mindig maradnak!" De időszintézisébe helyezte, és így az olvasó a régi probléma megvilágításánál személyesen mintegy „asszisztálhat". Mert „önteremtő eszmélet vagyok . . ." – válaszolta, ha azt kérdezték: Ki az ember?!

Aki személyesen ismerte, sőt az is, aki csak látta őt a televízióban, felismerhette, hogy valóban „Időben él", illetve „teremti magát"; – megvalósít az ember eddig még fel nem ismert adottságaiból valamit. „Az én filozófiám egy szóban foglalható össze: Időszintézis".

Az idő napjaink sokat emlegetett problémája. A megközelítés alapjait talán éppen Dienes V. rakta le. Magánbeszélgetések folyamán kiderült, hogy nemcsak istenhivő emberek számára figyelemre méltó, „mert ha valaki egyszer az Idő teremtő természetét felismeri, megtudja többek között azt is, hogy felelős minden tettéért". Ez a „látás" a tudomány világában mennyire lesz „élő", azt bízzuk azokra, akik alapos (személyes) vizsgálodás után szakirományaikban reflektálnak. Erre is tett célzást: „A térről már kideríttették az anyag tudósai, hogy nem lehet meg anyag nélkül, – az Időről még nem derítették ki a szellem tudósai, hogy a valóságos Idő nincs meg Szeretet nélkül!" – Ennek van figyelemre méltó folytatása: „Értésből nem lesz szeretet, de Szeretetből lesz értés!"

Tehát az összeállítással nem teológiai tanulmányt kívántunk nyújtani, hanem magát Dienes Valériát, aki mindig „nyitott" tudott maradni, mert „teremtő-fejlődő", „önteremtő eszmélet"-e nem engedte, hogy egy zárt rendszerré alakítsa látásmódját. Éppen nyitottságából következőleg ismeri fel: „Lehet, hogy most ez a gondolat egy időre le van zárva". (1972 augusztus 15-től kezdve az Angyal-kérdés nem folytatódik.) „Érezhetően segítő kezekre van szükségem . . . Vajon Mária kezébe kerülök?" – Már akkor érezte, hogy a „világot átölelő Karok" várták.

A könyv összeállításánál a legteljesebb szöveghűséghez ragaszkodtunk, és csak a személyes természetű részeket emeltük ki.

1. Belépés a Coenaculumba

1972. ápr. 2. Húsvét vasárnap

Most belépünk megújult életünkkel abba az örökkévaló Felső Terembe, ahol vár bennünket *örökösen* a Szentmise. Belépünk a lelkünkre fonódó Szentmiseláncok köntösében, a belőlük planétankat beburkoló Erőtér védelmében, átjáratva ezeknek az Ott Egyetlenné valósuló Szentmisének tüzében. Abban a folytonosan minden lelket magához ölelő, győzelmes Szeretetben, mely embermentéssel, ezen a mi Kozmikus Hazánkon, véglegesen itt akart maradni. „Veletek vagyok".

Most belépünk véglegesen és mindenkorra (úgy mint a „fogadalmakkal" szokás, az Emberiségért, Szeretteinkért és magunkért szüntelenül fonódó „Miseláncok" örökösei) abba a Felső Terembe, ahol Jézusnak Örök Miséje lakik, amelyben Ittmaradása csillagunk számára él, és ezzel a fogadalmas pillanattal örökké, és az időben pedig minden szándékunkkal, folytonosságban ottmaradunk Vele, Aki itt maradt velünk. „Veletek maradok".

Most belépünk szentmiseláncainkkal abba a Felső Terem Örök Szentmiséjéből reánk áradó, eucharisztikus Misetérbe, amelyből soha többé ki nem léphetünk, és amelyben folytonosan, mindeneszmélő pillanatban újra oda akarjuk adni magunkat ennek a planétánkat megszentelő *Cselekvésnek*, amelyet (eszmélve vagy eszméletlenül) folytonosan *akarunk* azzal a *belénk oltott* Szándékkal, amellyel a Teremtés előttről már *belénk oltott* az Örök Megváltó Akarat. Most a mi teljes akaratszabadságunkat adjuk ehhez, amelyet egyedül és egyenkint mi adhatunk, és tesszük ezt Ott, a Szentmisén, az eucharisztikus Erőtérben visszavonhatatlanul, hogy teljes legyen a „Veletek maradok", mert mi pedig „Vele maradunk".

2. „Veletek maradok"

1972. ápr. 4. (5 óra 40 p) kedd

Ennek az Ígéretnek teljes megvalósulása az Eucharisztia. De az Eucharisztia teljes megvalósulása az eszméletközösség, ennek a Velünkmaradásnak *másik* érem-oldala, a *mi* Velemaradásunk. Lehet az eszméletünket úgy beállítani, hogy mindig abban az isten-készenlétben legyen, amely minden egyéb cselekednivalónknak rejtett belsejében minden tettünk, gondolatunk, érzelmünk, minden mozdulatunk mozgatója legyen. Ez a tudatbeállítás nem *jelenség,* hanem *lét.* Ha róla beszélek, az nem fenomenológia, hanem ontológia. Azt is mondhatnám, hogy nem „eszmélet, hanem „lélek". A „Veletekvagyok"-ra csak a „Veledvagyunk" a válasz. És ennek a Veledvagyunk-nak emberi megvalósítása az a *Jelen*létünk abban az Örök Szobában, ahol az a „Vacsora" lefolyt egy örökléttévé avatott pillanatban. Mi pedig ilyen emberiesen, csak úgy tudjuk megfogalmazni ezt a valósulást, hogy „ott vagyunk", létileg ott vagyunk szándékkal és ígérettel folyton Vele vagyunk abban a Felső Teremben. És onnan nem lépünk ki soha, mint ahogy Ő a Földről nem távozik soha. Az, hogy az én lelkem a Coenaculum-ban akar lakni, egyszerűen a Velünklétre adott válaszunk, az a Vele-Lét, amely beállít bennünket abba a Misetérbe a Miselláncaink adta értelemben, s ebben az együttlétben egyesít bennünket az emberiséggel abban az egyetlen Akaratban, amellyel Ő kimondotta a *Testem,* a *Vérem,* az *Emlékezetem* és a *Cselekedjétek* szavakat, és amelyekkel a Mindenség Szentmiséjévé tette az Ő Vacsoráját és örök templommá a Coenaculumot, ahol ennek az erejével most már együtt lakhat Vele az emberiség.

3. Szentmiseláncok

1972. ápr. 5. (5 óra 18 p) szerda

Hogyan marad velünk?

Az ideszülető és innen meghaló emberiségre boruló Megváltásának teljes erejével. Azzal, hogy szándékban és ígéretben mindenkit megváltott ezen a planétán és megváltottjaival együtt akar maradni. Mondja ugyan, hogy elmegyek „Atyámhoz és a ti Atyátokhoz", de mondja és megvalósítja azt is, hogy velünk marad. Ez nem ellentmondás, a két formailag ellentétes Igének két igazság-értelme van. A „jobb nektek, ha én elmegyek" a Szentháromságlétére vonatkozik, az a „veletek maradok" pedig isten-emberi ittlétére vonatkozik. Ez a kettős lét, az Istenlét és az emberlét néz reánk azzal a két Arcával, ami Egy. Ezen nem kell töprengenünk, mert akárhogyan értjük is, Ő *megvalósította.* Ez a planétalét a teljes Szentháromság ténye és a „Veletek maradok" ennek az istenemberi szándéknak megvalósulása. Ez minden emberre kiterjed, aki ideszületik és meghal innen, és ez az „ittmaradás" a *szentmise,* mely az egész emberiségé egyenkint és egészében is, az Emberfia isteni szándéka szerint. Ebből a szándékból fakadnak a szentmiseláncok minden ideszülető ember számára és ezek a szentmiseláncok a Földön az isteni erőtér hordozói és elosztói; a mennyei szolgálatra teremtett Angeloszok szüntelen tevékenységén át.

4. Láss!

Lásd meg azt a munkát, amelyet a *Szellem*világ végez a *Lélek*világon. Az Angeloszok világa a Teremtés elsőszülöttje: a még anyagtalan személyvilág. Az angeloszok beláthatatlan seregei egyenként egyetlen Személyek. Időlények. Nincs szükségük térre, teljesek, a számunkra is felfogható Időben. Ki látja, mi más keretük is lehet? Kis ember-

voltunk nem elég hozzá. De Ők keletkeztek! A Teremtő Akarat a Létbe sodorta őket. Ez a lélekteremtés előtti idő. A lélekteremtéshez előbb anyagot kell teremteni és megszületik az Embervilág. Mi emberek, mi ideszületett földlakók, nem tudjuk másképp elgondolni a Teremtés cselekvő erejének közeledését felénk, emberi létünk felé. Elménk még nem mer szigorú körvonalakat rajzolni. Csak próbál hunyt szemmel látni. Az Angelosz tértelenségét nem fogja fel és nem érti, hogy az Angelosz Időlény és csak ezzel lép ki az éppen az ő teremtésükért idővé mozduló örökkévalóságból. A Teremtés kezdődése az Idővé mozduló Öröklét; és *az* elgondolható, hogy a Lét intenzitás, módosulásai már teremthetnek Időt, amelynek szükségképpen még esetleg nincs térbelisége. Így az Öröklét első megmozdulása intenzitás hullám, erőhullám lehet, és ez isteni Teljességben még várathat magára a Tér az Ember elgondolásának bevezetéséül. Mert Angelosznak csak akkor van tere, ha akarja, embernek pedig a tér szükségszerűség. Az angeloszok után, mikor már Isten munkájával az Időbe lépett, válik szükségessé az anyaggal terhelődő és nem az üres Tér. Az „üres-tér" az emberi elmét munkájában eligazító gondolat. Másrendű valóság, mint az anyagterhelte valóságos embertér. Az ember számára készülő Tér.

És a behunyt szemmel való emberi keresés mégis *látást* kér, mert közeledni akar Istenéhez; csak Feléje készül, csak Őt akarja „jobban" látni, csak Vele akar jobban egyesülni. Ez a „Veletek maradok" vágya. Az a látás, amit a jerikói vak kér, befejezhetetlen. Mindig lehet „mégjobban" látni. És ezt a látást kéri a jerikói útra szimbolizált „vak" emberi elme.

Több akar lenni, mert közelebb akar lenni

– Uram, hogy lássak! –

És most világosíts meg engem angeloszaiddal és a Te embermentő erőtereddel, és mondd ki fölöttem minden hajnalon a szót:

– Lass! A hited megmentett!

És add nekem ezt az életmentő hitet.

Erre a napra . . .
és minden napomra,
és minden pillanatomra . . .

5. Eszméletközösség

(21 óra 35 p)

. . . és jelen vagytok folyton az Örök Szentmise-Szobában és lelkemen az emberiség örök miseláncainak teljes szándékával, a „Veletekvagyok" szüntelen válasza gyanánt . . .

„Veled maradunk"

. . . ha én ott akarok lakni abban az Öröklét-Szobában, akkor az eszméletemet, a lelkemet szeretettel kell telítenem. Másképpen kell felfognom az emberszeretetet, mint eddig. Ha az örök Szentmise eszméletközösség Jézussal, ebből az következik, hogy az én lelki életem eszméletközösség legyen minden emberi lénnyel. Meg kell növekedni bennem „a másik" szeretetének. Véglegesen meg kell szűnni minden lelki tehernek, törölni minden legkisebb belső bosszankodást velük szemben és minden megnyilatkozásukat a szeretet erőterében kell fogadnom. Hiszen én most a szeretet erőterében lakom! Most engem a nagy „Öröklét-Szoba" levegője vesz körül. Azt lélegzem. Abból ki nem léphetek. Aki oda belép, az a *Szeretet örök cellájába* lépett. Nekem pedig ezen a napon ezt az ígéretet sugalmazta a Lélek, akinek szélviharával majd megtelik ezekben a napokban az a Szoba, amelybe a lelkem beköltözött.

Mondtam, hogy ez megváltoztatja minden belső elfogadásomat. Ezt jelenti a Veletek vagyok megválaszolása a „Ve-

led vagyunk"-kal. Ezzel a kifogyhatatlan erőforrással kell „az én mindenségemet" megújítanom. Már meg is újult. A Veletek vagyok coenaculum-os értelme miatt. Megemlékezem a Father Antonine londoni lelkigyakorlatáról. Az a Coenaculum levegőjét szólaltatta meg akkor bennem és azóta beszélt hozzám az eszméletem mélyén, de mondattá nem váltak a szavai. Ma éjjel pedig azzá váltak és folyton azt mondják: „jobban szeretni".

Az világosodott meg bennem, hogy nem magamból kell a „másikra" pillantanom, hanem a „másik"-ból magamra pillantanom, mint Valakiből, akivel Istenben életközösségben vagyok. Ezt csak ennek a Mindenség-Szobának levegője teszi egészen világossá az oda beköltözött lélekkel. Az első szentmise légköre.

Ez beburkolja és átjárja a lelket. Valami olyasféle érzés ez, melynek az volna a teljes megértése, hogy lehet a „másikat" jobban szeretni, mint magunkat. Csak úgy lesz bennünk a Coenaculum lehellete, amely ott szólalt meg a „Veletek vagyunk" ígéretében. Mert ez a lehellet a „Testem", a „Vérem" szavak kiejtésében fogant abban a Felső Teremben. A Jézus-eszmélet ejtette ki ezeket a szavakat, amely abban az „Emberfiában" élt, akinek „legnagyobb" szeretete volt, mert „életét adta barátaiért". Nem takarékoskodott. Ezt a határtalanságot hagyta ránk ebben az ígéretben. Ez az ígéret új lelket teremt mindenkiben.

Ez az a „másik lélek".

Az a Második Lélek?

Az az Igazi Otthon?

Az Örökkévalóság Szobája, amelyben Isten elmondta az első és örökös Szentmisét.

Aki ott van ezen a Szentmisén, az belépett az Istenszeretet és az emberszeretet otthonába. Onnan már nem léphet ki soha. Megemlékezem most ezen az Örök-Misén arról a pillanatról, amikor életgyónásom után ott térdeltem Prohászka Ottokár kápolnájának oltára előtt és először hangzott fel lelkemben a szó: „a Hostia leányai" . . . és rákapcsolom arra a

„Szóra" ezt a megújulást. *Ebből az ígéretből nem lépek ki soha.*

Ezt jelenti a lélek válasza az Ő Ittmaradására.

Ezt jelentik az Emberiség minden lelkére fonódó miselláncok; emberépítő erők; az Emberfia szeretetforrásának, az egész Föld minden emberlelke számára adott megváltó Opuszának szeretetsugárzásai, az a Veletek maradok és az a Veled maradok örök szövetsége a Hostiában. Erre a szövetségre, erre a *„Veledmaradunk"*-ra hívom a szentmiselláncokkal egyetlen szeretetadománnyá induló emberiséget.

Ennek a hívásnak nincs perce, nincs személye, mert ez az egyetlen Szeretetszeméllyé váló teljes Emberiség.

„Most" az örök Szándék szerint az Első Szentmisének áldozatában.

És ez a „Most" nem szűnik meg soha.

Érzem, hogy ezek időtlen szavak. Éjszaka van. (3 óra)

Ami most a lelkemben (és eszméletem minden síkján) folyamatban van, az az én Valóságomból vett példatára lesz mindenkoron annak a valóságlátásnak, amelynek kivetítéseit ezek a lapok várják. Most nem tudok arra konkrétan gondolni, amit eddig leírtam, de tudom, valami csalhatatlan belső tudomás mondja, hogy eszméletem minden síkján folytatódik. Tudom, hogy az a szemlélet, vagy világnézés, vagy valóságérzés, amit filozófiának, máskor metafizikának, még máskor „misztikának" neveznek, valamilyen formát szeretne ölteni, ami a rendszerek mélyéről, vagy abból az intuitív sugárzatból való, ami az Örök Gondolat óta „körüljár a világon" jót tévén, és valami érintkezést jelent azzal a Titokkal, az örökké emlegetett, vagy örökké mellőzött, vagy örökké átélt istensugárzattal, amely egyetlen isteni erőtérré teszi a mindenséget, és amelyet Isten személyes és örök Aurájának Végtelene és fogyhatatlan erőforrása vesz körül.

Ez a Titok körüljár a világon, körüljár a Mindenségen, megfoghatatlanul személyes a maga transzcendenciájában. Még megfoghatatlanabb mint lélekre hajló, minden lélekkel

egyéni jóbarátként törődő és léleknyílásra váró, egyfelől kozmikus, másfelől misztikus erő . . . nincs erre emberszó.

Azért mondom *titok*nak.

De azért mindent elmondok Róla, mert mindnyájan ezért a megismerésért születtünk lelkekké, lelkes testekké, testes lelkekké, és aki ebből valamit meglát, annak ezt el kell mondania.

Ezzel a tudománnyal teszem a most következő órákat, ezt a napot és minden napot amaz alkotó Ujjak közé és bízom azokra a *tevékeny-valóságokra,* akik valósítják Isten cselekvését. Ámen.

6. Titok jár körül a világon

1972. ápr. 20. (20 óra 23 p) csütörtök

Országa Lélekország. Birodalma az eszméletsíkok és tudatfelületek érintkezése, találkozása, erőterek kicserélődése, egymásba-ömlése és elkülönülése, hullámzásai és viharai.

Az Örök Gondolat óta.

A lételőtti világ óta.

Mikor az Örökkévalóság megmozdul, Idő lesz belőle. Mikor Isten először lép ki önmagából, időlények, angeloszok keletkeznek: a Teremtés első gesztusával.*

Angelosz-formában születik az Idő. Ez a titkok titka. Ezeknek az egyetlenül egyetlen Levőknek miriádjaihoz, mint eszméleti teljesség születik meg az Idő.

Tér még nincs.

*Dienes V. a teremtés gondolatát itt is térszimbólumokkal kívánja leírni, de ez sorrendiséget kíván. Ezért ezeket a sorokat nem szabad kiemelni az életműből, mert e könyvben máshol megtaláljuk a kérdés megfelelő értelmezését, mint pl. a Dialógusban, vagy a Hitvallás-ban. „A lényeg ez" – egy rögzített beszélgetésből idézve – „nem semmiből, hanem Örök Gondolatból, Örök Akaratból!"

Ezt nem fogjuk fel. Értelmünknek térre van szüksége. De az még nincs.

Mi az tehát, hogy az Öröklét megmozdult?

Értelmünk nem ismer tértelen mozdulatot. Pedig van történés már a térbeliség előtt is. Ez pedig a lét intenzitásának hullámzása. Az erőminőségek ölelkezése, – tértelenül. A szellemi feszültségek erőjátéka a személytudatok egymásról tudása, a magára és a másra-eszmélések folytonos megújulása, – mert Idő már van. Megteremtették a személyekké vált angeloszok számára.

Az örök Gondolatból először kipattanó és azonnal kész és soha semmivel sem azonosuló szellemi Egyetlenségek: angeloszok.

Mind teremtés-előttiek, akikben Isten a Létre sóhajtja rá az Időt.

És tér még nincs.

Szédületes idővilág. Elgondolásunk térbe dobja őket, de *nekik* még nincs terük. Majd lesz, ha majd Isten az emberteremtés céljából az anyag számára teret akar teremteni, és akkor majd lesz ezeknek az időlényeknek hatalmuk arra, hogy kedvük szerint legyenek tériesek vagy tértelenek. De most még nem.

A teremtésnek az Idővel kell kezdődnie.

És az Idő valóságának az a természete, hogy minden „pillanata" új. Nincsenek is „pillanatai". Mert az Időlénynek múltja van és jövője, a jelen két partján. Világos, hogy tériesen beszélek róla, mert más nyelven nem tudok és nem értek. De a tériesség csak a róluk való beszédemben van. Nekik, az angeloszmiriádoknak szükségképpen nem kell tér.

Kik vagytok?

Ők megmaradások és megújulások. Ők Jelenükbe szorított múltak és jövők. Ők szellemi zártságban és szellemi nyíltságban vannak. Egységek ez Egységből. Nem részek. Hanem Feszültség-üzenetek. Valahonnan jönnek és valahova mennek. Megint tériesen mondom, mert másképpen nem értem, de az ő egységük nem térbeli, nem részbeli, nem

összetételbeli, hanem történésbeli, származásbeli, teremtődésbeli, evologikai, csak evologikán át lehet létüket valahogy messziről megközelíteni.*

Ez azért van így, mert nekünk térjárta embereszméletünk van, és az Időt is csak a téren át értjük. De ők még térelőttiek és Idő voltuk nem rajzolható, tértelen minőséglista, melyben ott szorong az egész múlt és az egész jövő ontológiája. Lét és nem tünemény. A lét megvan tér nélkül is, és a történés a mindenkori feszültségminőségek tértelen halmaza bennük: angeloszok. Felfoghatatlanok.

Tértelenségükből titkokat szórnak eljövendő terünk felé. Mi pedig makacs térvilágunkból pillantunk feléjük.

Személyes mivoltuk forrása múltjuk megmaradása és jövőjük jelenléte. Semmi közük a „jelenséghez". Csupa tértelen pszichikai, feszült minőség-játék, beláthatatlan mélységű, centrált történés egyetlen, folyton oldhatatlan egységben és ugyanannyira egyedüllétben, mint együttlétben. Egymás időáramlásait evologikusan cserélik ki, akadálytalanul, mert a tér nem választja el őket egymástól, együttlétük, vagy elválasztottságuk tehát nem térképezhető, csak időzíthető.

Mégis az időben zártak is tudnak lenni. Múltjuk megmaradása és jövőjük megjelenése teszi Őket egyenként egyetlenekké. A jelennek ez a jövő-múlt, vagy múlt-jövő egysége elszakíthatatlanabb személyi egység minden térbeli halom minden ragasztóanyagánál. Ennek az angeloszvilágnak jellegzetessége az, hogy egyedül evologikailag lehet róla gondolkodni, egyedül eszméletcserével lehet őket megérteni és egyedül az ő térelőttiségükben találjuk meg annak értelmét, hogy az angeloszvilág a teremtés elsőszülöttje.

Az angeloszvilág Isten Opuszának ábécéje. Előtte nem lehetett embert teremteni, mert a „lélek"-nek anyag-társra van szüksége, az anyagnak pedig térre van szüksége, arra a

* Lásd: Dienes Valéria: Evologika. – Megjelent Gráfik I.–Voigt V. szerkesztésében: Kultúra és Szemiotika. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981.

telitérre, amely együtt születik vele. És mikor Isten az örökkévalóságot térré robbantotta, akkor megszületett az *Öröklét* párja, a *Végtelen.*

Ezt a végtelent pedig már készenlétben várták a tértelen angelosz-milliárdok és kedvük szerint játszadozhattak benne.

Persze nemcsak játszadoztak, mert dolguk akadt. Amire a Lételőtti Szándék teremtette őket. Eszméletelemeket kellett a teremtődő anyag történelmébe szórni, belesziporkázni a leendő lelkek eszmélet-minimumait, eszmélet-őseit, vállalni a szédítő mindenségtörténések nélkülözhetetlen elemi szellem-átjáratását, beleönteni a lusta Térbe a tevékeny Időt, megtanítani a tehetetlent a múlt megmaradására és a jövő inváziójára, és szervezni az angelosz-munkát a Kozmosz megépítésére, életet foganni a bolygókon, eszméleteket költöztetni a centrált Bioszba, gondolatot gyullasztani a Núszra megérlelődött agyvelőben és elönteni a Mindenségen az eszmélések történetét, hogy újfajta szellemi társak, lelkek szülessenek az angeloszok mellé, embervilágul, ahova majd helyenkint leköltözik az Istenből Valaki . . .

És ez a kétféle szellemiség: az egyik tértelen és anyagtalan, a másik térbehulló és anyagos, majd szüntelen közös munkával oldja meg a lételőtti Gondolat örök Opuszát, míg a mindenség homokórája lejár, minden teljesedésbe megy és ismét „Isten lesz minden mindenben".

7. Kik vagytok?

1972. ápr. 21. (2 óra 27 p) péntek

És mindaddig Isten munkás-személyzete, az angeloszok szolgálják a Mindenséget. Ez a jelen Valóság szerkezete.

A lételőtti „Valóság" az Örök Gondolat, az Ígéretvilág a minden „létbekészülőnek" potenciálja. Ez nem a „Semmi". Mert a Semmi az nincs, képtelenség, hogy legyen. A Lét

előtt Istennek az Örök Szándékkal terhelt Gondolata van. Még nem a „Kezdet", hanem a kezdődés előtt, vagy mögött, vagy annak még nem lévő termékeny belsejében, ha akarod „méhében" van, – lételőttiség szimbolikus „valósága". Nem valósult, hanem ígéretszerűen valósulandó, mert a maga teljességében sem más, mint előre elgondolt, előlegezett, még el nem indult Világszándék.

Nem az „Üres". Nem az a „Vide", amelybe majd bele kell tenni a Világot. Még csak a magányos Örökkévalóság. Nem üres hely megtöltése a teremtés. Nem odatevése valaminek, ami addig még nem volt. Nem az „Üres"-nek kitöltése. Ez a létnek csak statikus jelképe, a mozdulatlan zártságokból összerakott „világ" naiv képe.

A „Kezdetben vala az Ige" mást jelent. Az Ige az „Istennél lévő" Létpotenciálja, az örök Gondolat, melynek lételőtti élete ez, hogy benne még Isten a „minden mindenben", amint ez lesz is a Teremtés pszicho-kozmikus Opuszának lefolyása után.

Ebben a Drámában nem épületet, hanem történést kell látnunk. A Világ nem úgy keletkezik, hogy egy akarat odatesz valamit, ahol előzőleg nem volt „semmi", hanem úgy, hogy az Öröklét „megmozdul" és Időt teremt. És mert maga Örök Személy, az Időt személyekké szórja és létszikrák futnak bele a megteremtett „folyamat"-ba. Az Öröklétnek tértelen tavából kifutnak a megszámlálhatatlan, múltat-marasztó a jövőt-teremtő személyes eszmélések, és ezek a múltlátó és jövőlátó Jelenek az angeloszok. Az ő létük az Örökkévalóság megmozdulása, az Időteremtés csodája, tértelen, személyes történések, kikben az Istentől először kiáradó, őseredeti feszültség cselekszik.

Ez a *Szellem*-eszmélés. Nem értjük, mert egészen más, mint a miénk, mely *lélek*-eszmélés. Az angelosz eszmélése szellemeszmélés, mely még nem kapott térbeliséget. De az Idő és az Erő már elég a Történéshez. Abból már lesz tér nélkül is „Devenir".

Minek lehetne ezt magyarul nevezni? Folytonos léttévá-

lás. Több mint történés. Több mint alakulás. Mert valami sohasemvolttá-válás. És ezt az Idő és Erő kettőssége tér nélkül is kitermeli. Mi pedig nem tehetünk róla, ha mihelyt emlegetjük vagy gondoljuk, azonnal a térbe zárjuk őket.

Az angeloszok folytonos léttéválások. Folytonos születések. Ebben hordozzák személyes egységüket, múltjuk és jövőjük jelenükben való egybeömlésének bonthatatlan erejéből élő személyes egyetlenségek.

Mind más. Az a miriádnyi „mind" egyenkint más. Az időlény nem ismételheti önmagát, sem lét-társát.

Az egyvonalúságtól feszültségének hullámzása menti meg. Ettől lesznek abba a „devenir" szóba rejtett lét-újulásai. Létük az Idő Tartója. Az Idő pedig a Létük Tartója.

*Isten*szándék időbeömlései. Ez a múltmegmaradás és a jövőbeömlés annak a megmozduló örökkévalóságnak hagyatéka rajta. Meg kell ezt is mondani: mert az Időnek az a természete, hogy múltját és jövőjét léttanilag a jelenébe öleli; az az Idő szellemiségének természetéhez tartozik. A Múltnak és a Jövőnek ez a Jelenben való egymásraölelkezése azt a titkot fedi fel, hogy ebben az Időnek önálló, lét-alkotó természete nyilatkozik. Ennek az a jelentése, hogy az Időnek ebben a tulajdonságában az Idő maga is, mint szellemi adottság, a tiszta szellemben *szereti* saját egységét és szellemi Eredetéhez való tartozását.

Nincsen csupasz idő, csak valami *szeretet-termék,* ami a valóságba tolta az Időt, körülvette Isten Örök Gondolatának megmozdulását; azzal a szellem-természetéből folyó angeloszi eszméletjelenben, a szellem természetéből folyó időélményben, amelyről kiderül, hogy ha tere nincs is, de valami pszicho-kozmikus szeretet-erő nélkül nem lehet leírni se, megérteni se, elgondolni se.

Ha ezek az angeloszok Istenből kisugárzó időlények, akkor *szeretetlények* is. Nem térközösség, hanem szeretetközösség kapcsolja és teliti őket, ez az ő lét-terük, az ő cselekvés-terük. Minden jelenük két időszárnya a szellemtől elválaszthatatlanul érleli bennük a múltból a jövőt; ez az ő foly-

tonosan születő és újraszületŐ valóságuk, amely a szeretet szellemiségéből termeli ki az angelosz időlényét.

Az Angelosz tehát:

Idő – Erő – Szeretet

Ezért a Teremtés elsőszülöttje.

Így lép ki elsőnek Isten teremtő szándékából.

Még nincs anyag, nincs tér, még a teremtés első lélegzeténél tartunk.

Még csak időlények, cselekvő szeretetlények vannak.

Ez az Angelosz-világ.

Titok jár körül a Földön.

János XVII. 1–26

„Azzal a dicsőséggel, mely megvolt nekem benned a világ léte előtt", megemlékezik a Szentháromság mélyén való, lételőtti életéről.

*

Az emberi szenvedés kapujában eléje tárul egész istenélete. Az a Szentháromság-élet, melybe most embervoltából hazatér. Az a megfoghatatlan, emberelőtti, világelőtti istenvalóság, az Örök Lévő, az Actus Purus, akkorról, mikor *még* nem teremtett. De léte: a Háromságának Örök *Valósága,* a még egyetlen örökléttÉ tömörült, s még háromra nem szakadt Időtagolás.

Múlt – jelen – jövő *egysége* lobogott. Most onnan veszi lendületét emberi szenvedésére. Indul a Lételőttiségnek mélységeiből, ahonnan a Teremtés indult és létükre vártak az angyalok és mögöttük a Mindenség embernépességének ígéretei. De még nem valósult semmi.

És mikor mindent végrehajtottak Rajta és írva áll a kereszten, amit Pilátus „megírt": „zsidó király" . . . akkor.

– Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.

Akkor visszasóhajt a Végtelennel ölelkező emberlelke a nagy Kezdődés előtt már látott és eljövendő Egyesülésig, és a „Beteljesedett" szóban magához öleli az Atyában és benne, a Lélekben, egész örökkévalóságát.

– Kezeidbe ajánlom . . .

*

– eszméletcsere az emberiséggel . . . és az Emberfia hazatérése . . . mert a Halál után már nem ugyanaz az Ember-Jézus szólal meg, aki napról-napra velük élt, hanem az első feltámadt Ember, aki más létföltételekbe lépett a „negyven óra" után . . . és új fejezetét nyitotta az Üdvösség Történetének . . .

*

1972. május 20. (23 óra 28 p) szombat

„Abraham que vous appelez votre père a tresailli du désir de voir mon jour"

„Látta és örvendezett"

„Il l' a vu et son cœur s'est dilaté de joie"

(János VIII)

8. Látta és örvendezett . . .

Most megláttam. Így van.

Mert a Szeretet a szellemi lét intenzitása. A szeretet léterő. A szeretet nem egy már meglévő valakinek valamiféle magatartása, vagy vonatkozása, hanem a Létnek lényege. A szeretet már megvan a Teremtés előtt. A szeretet örökkévalóság, mert Isten lényege. Az öröktől fogva meglévő, terem-

téselőtti Isten valóságos mivolta Szeretet. Addig nem értem a szeretetet, amíg nem teszem egyértelművé Istennel és akkor minden lételőttiség és létutániság szeretet. Amikor Isten volt minden mindenben és amikor Isten lesz miden mindenben, akkor minden Szeretet volt és lesz.

A teremtés szándéka pedig annyi, hogy Isten, aki Szeretet, szeretetközlést tervez, de akkor még nem kezdődött a teremtés, csak egyedül az Örök Szeretet *szándékolta* a világot. Akkor pedig a Világ nem egyéb, mint *Szeretetpotenciál.* Még nem valósult istenígérét.

Isten nem szeretnivalót keres magának, mikor teremtésbe fog, hanem örök szeretetpotenciálját aktualizálja. Ha Isten örökkévalóságának nem a Szeretet volna soha el nem kezdhető és soha be nem fejezhető tartalma, értelme, jelentése, sohasem világosodnék látássá előttünk a teremtés motívuma. Folyton azt kérdeznénk: ha Isten önmagának elég és Háromságos örökléte felfoghatatlan ígéretlét, akkor szüksége volt-e ránk, angeloszokra és emberekre, hogy szerethessen? De ezt a kérdést fel sem tehetjük, ha Ő Léte már maga a Szeretet.

A Teremtés Isten természetéhez tarozik. Lényegéhez tartozik, hogy kilépjen örökléte tértelen Tavából és elkezdjen angeloszokat sugározni, személyekké organizálódó időlényeket, akik csak azért tudnak jelenükben múltat és jövőt hordani, mert ezek az istenalkotta időlények voltaképpen szeretetlények.

Isten fogyhatatlan szeretetlángjának megismételhetetlen személyiségekké sziporkázása mind egy-egy felvétel Istenről. Istenpillanat megteremtődésekor és Teremtőjének látásában határtalanul teljes, centrált, az Öröklétből a Létbe sugárzó szellemi eszmélés.

Mindenestül szeretetből van.

És mindegyik megkapja személyes időáramlása feletti uralmát. Megkapja azt az Egyetlenséget, azt az ismételhetetlenséget, azt a hasonlíthatatlan centráltságot, amely egyedül

Ő. A múlt és a jövő ölelkezése a Jelenben. Mert bennük megszületett az Idő.

És az *Idő* éppen úgy nem idő *szeretet* nélkül, mint ahogyan majd a teremtés következő fázisában a *Tér* nem tér *anyag* nélkül.

Az Idő éppen úgy tele van szeretettel, mint a Tér tele van anyaggal.

Ugyanúgy nincs üres idő, mint ahogyan nincs üres tér.

A térről már kiderítették az anyag tudósai, hogy nem lehet anyag nélkül.

Az időről még nem derítették ki a szellem tudósai, hogy valóságos idő nincs szeretet nélkül. Ezért az igazságért vissza kell lapoznunk valóságunk könyvében a Lételőttire és szellemi lényünkkel asszisztálnunk Istennek az angeloszok teremtésénél.

Meg kell előznünk ember-világunkat. Mert csak az angeloszokon át tudjuk megérteni ember voltunkat is. És minden angelosz *hatalmat* kapott a saját időáramlása – szeretethulláma – felett.

És ezt a hatalmat gyakorolni kellett.

Az angeloszoknak centrált szellem-eszmélést adott és felette gyakorolható hatalmukat *akarat*nak nevezte. És a múlt megmaradásában és a jövő megjelenésében megadta nekik a szabad döntés képességét. Így mindegyikből a szellemi egyetlenség zárt világa lett:személyekké váltak.

És az időlények miriádjainak élete megkezdte a teremtett Létet.

Akkor – mert most már volt „akkor" – ezt a tértelen, szellemi Kozmoszt Isten a Maga Láttató Erejével olyan probléma elé állította, amelynek személyesen akart megoldásával minden egyes Időlény eldönthette, hogy hű marad – a szeretethez, vagy nem; vagyis akar-e szeretetlény maradni, vagy nem. És ennek eldöntésére teljes világosságot adott nekik. És akkor Isten engedte dolgozni az Idő Törvényét, mely a Szabadság törvénye. És nem minden angelosz akart szeretetlény maradni.

Titok jár körül a mindenségben.

Hogyan egyesül a Tudás és az Élet? És hogyan válik vissza szeretetté?

9. Visszanézek

1972. május 28. (23 óra 54 p) vasárnap

Van egy empirikus istenbizonyítékunk. Erősebb, mint az összes racionalista szerkesztmények együttvéve. Mert élmény. Bergson vallásalapozgató könyvének végső konklúziója a nem zárt, hanem „nyitott" morál Istene, akit a misztícizmus empíriája megszavaz. Nyelvben, kultúrában, éghajlatban, véralkatban, szóban és gondolatban. Különböző „misztikusok" mind egyféleképpen beszélnek, amikor Istenről van szó. Isten a Szeretet.

Kong maga a szó. El van koptatva és már alig van jelentése. Mi mindent neveztek „szeretet"-nek! És mi mindent neveztek „Isten"-nek! És hányféleképpen értették, hogy ez a kettő egy! Hogy amit „Isten" névvel illetünk, annak alapanyaga szeretet. És hogy amit „szeretet" névvel illetünk, az egyedül Istenben teljesül. És hányféleképpen nem értettük Őt, a Szeretetet és magunkat! És hányféleképpen értettük Őt és egymást!

De minden értetlenség fölött és alatt, minden problémán kívül és belül, minden kutatás fölött és alatt győzelmesen maradt a makacsul újrabeszélő kadencia: Isten a Szeretet, Isten a Szeretet! Isten a Szeretet . . .

És amint ezzel a szóval egyre telítettebben megyünk vissza a múlt felé, az egyéni eszmélésen át, a sejtmunka fílumain át, a Kozmosz dübörgéseinek hullámain és a szfrérák csendjén át vissza, vissza a múlt jövőteremtő hatalmának erejével, ez az egyre növő múlt egyre növő jövendőt termel. Származnak tárulnak, időszárnyak . . . nem Wells „időgépén", hanem a múlt hatalmának a jövőbe tolulásával és a jövő te-

remtődésének a múltra világító fényességével. És ez a visszatérés nélkül való visszafordulás egyre izzóbb látványt teremt, amint újra hangzik: Isten a szeretet, Isten a szeretet, Isten a szeretet . . .

Ki mondja?

Isten mondja? Az Elet mondja? Az eszmélő lélek mondja?

A Valóság mondja. A fejlődő, növő, beszélő Valóság mondja. Maga a Lét mondja. Mert nélküle nem lenne Lét. Visszakeresés. Hiszen a Lét mögé készülünk. Hiszen az Ígéretvilágba indulunk! Oda, ahol egyedül van az Isten és Ő a Minden Mindenben. Mi akkor ez a Minden? Mi van akkor ebben a Mindenben?

Ígéret, Mindennek ígérete. Minden nemlévőnek létrevágyakozása. A léttelen örökkévalóságnak Létté terveződése; de még nincsen tény sehol, még nem történt semmi; az Ígéret telítődni fog, születik a jövendő: Isten teremteni készül.

És megmozdul az Öröklét, és megszületik az Idő. És akkor milliárdnyi szellemi eszmélés egyszerre megtudja az első teremtett Valóságot:

– Isten szeret engem –

És mostantól fogva eszmélés van, mert kilépett az örökkévalóságból az Idő. És az Idő egyénekben lakik. Egyéncentráló, zárt a többi előtt, nyitott ha akar, és mindegyik azt mondja: „Szeretet vagyok".

Mi lenne más? Mi volt, amikor ő még nem volt? Miből volna másból? Szeretet vagyok – mondja, mert szeretetből készültem, szeretetből egyénültem, szeretet lettem, olyan, mint aki engem alkotott. Ezt mind mondja. De mind másképpen mondja, és mindig szebben mondja. Ebben a szépülésben él a léte, ez a szépülés, gazdagodás az élete. Nincs tere, nincs súlya, nincs formája, se körvonala, tisztára Idő. Léte erőhullámzás, léte szeretetjáték: ott játszadozik, mint a gondtalan gyermek, játszik majd egykor az apjának lábainál – pedig még nem történt semmi más, mint az, hogy az

Örökkévalóság megszülte az Időt. Csendben. Zajtalanul, ahogy majd egykor az Ember is születik.

És ez a Titok jár azóta körül a Mindenségben. Ennek csak egy parányi része a Földnek titka. Amit nem értünk.

Azért nem értjük, mert előbb az angeloszok válságának titkát kell megpillantanunk.

*

Az ősbűn nem a Föld problémája, hanem a Teremtésé és a Teremtés problémája a Mindenségé. Az ősbűn kozmikus titok, annak a pszichosomatikus egységnek titka, amelynek megoldásába Isten a teremtéssel belebocsátkozott.

– Lásd! – mondta neki Jézus, – meggyógyított a hited!

És azonnal látott és követte Jézust istenmagasztalással.

10. De az ember még messze van

Még nincs távolság. Csak időmeredés, időhullámzás, időgördülés van. Tértelenül. Milliárdok az Időlények és mind szeretetből vannak, mert az Öröklét időtlenségéből a Szeretet a Létbe dobta őket. Igen, tudom, térszavakkal élek, de azokkal időről beszélek, mert amit mondok, azt ember mondja és azokkal ember próbálja a Teremtés küszöbét megérteni.

Tehát itt vannak. A tértelen Sok. A testetlen Időhatalom. Az egyénekké szikrázódó Szeretet.

Ha Isten a Szeretet, akkor a Szeretet az Ősvalóság. A szeretet kibírja a lételőttiséget, és az első létsziporkák, időben futó tűzfonalak elkezdenek emlékezni és várni, elkezdenek múltat őrizni és jövőt teremteni, elkezdenek tudni magukról, elkezdenek személyesen eszmélni.

Mindez egyszerre.

A Teremtés pillanatában.

Mikor az Örökkévalóság megmozdul és Idővé történik.

„Történik".

És a történés az, hogy mindig valami más lesz belőle, mint ami volt. Az, hogy mihelyt folyamattá lépett ki az örökkévalóból, már csak hordja, de már nem éli az örökkévalót. Nem *„van"*, hanem más *„lesz* mint *„volt"*. Ez az Idő csodája. És mert jelenébe szorítja múltját és jövőjét, folyton teremtődik. Teremti magát, olyan, mint a Szeretet, akinek műve. Opusza. Nem tud megállni.

Az örökkévalóság megmozdult és személyekké sziporkázta magát. És minden „személy" tűzvonallá lett, mely hordja a múltját, markolja jövőjét. És a tértelen angelosz-világ énekel!

– Vagyok! –

mert csak az „van", aki önmagát teremti tovább, és csak az az igazi Lét, amely nem tud megállni, míg meg nem gyújtotta öröklámpáját és el nem kezdi a végeláthatatlan minák hazafizetését . . . de ehhez még az emberre kell várni.

Mert a Lét kapuján átlépett angeloszok mögött az emberiség is létre vár, mint megfogant istenszándék.

És ez az Istenből kisugárzott és a személyek miriádjaivá kivalósuló Idővilág azzal kezdte meg életét, hogy meghallotta az Isten hangját, hogy megméressék az időntúli örökkévalóságra. Mert emberi elme látása számára kettő van. Két örökkévalóság, mely csak egy. Mégis van „egyik" és „másik". Az egyik időmögötti, a másik időntúli. Az egyik időteremtő, a másik időmegállító. És ez a kettő átöleli gyermekét és átjárja mozgó erőterét, az Időt.

És az Idő születésnapján a valósulás „kezdődésekor" megszólal az Isten. És meghallják a személyekké kristályosult időlények mind, akik Szeretetből vannak és éppen most egységesültek személyekké és az istenhangot várják: akarniok kell azt amivé lettek, mert különben a teremtés akarata nem az övék. Most cselekszik először a megfoghatatlan szellemszabadság.

hallatszott végig az Idő tértelenségén.

És megrezdültek és kettéváltak az időmindenség miriádjai.

És nem minden angelosz akarta azt, amivé lett. Szembeszállt a létével. A Nemlét megfoghatatlan birodalmába került.

És akik akarták azt, amivé lettek, azok átölelték a létüket, a megfoghatatlan és mégis valóságos időlétet, mely elindul Istenben a létfokozódás útján.

Mindkettőre rászakad a múltja törölhetetlenül: egyik a Lét fogyása, másik a Lét növése. Mindkettő megállíthatatlan és mindkettő az Örökkévalóság felé zuhan, vagy száll.

Megszületett a bűn: ellenállás a szeretetnek.

Megszületett az istenbe-merülés szabad választásból.

Ebből két szellemi valóság lett a teremtés küszöbén. Hova megy ez a két valóság? Nincs többé mód az egyetlenségre? Marad mindig ellenfele a Jónak, azért, hogy a Jó lehessen?

Nem volna elég, hogy ez a fogyatkozás, mely az időbelépés bemenő küszöbén történt, nem élné túl az időből kilépés küszöbét?

Az angeloszok bűne csak akkor teljes és akkor lehet örökkévaló, ha a döntésben egészen tisztán és teljesen „láttak".

De tisztán és teljesen csak egyetlenegy Valaki lát. Lét elé, Lét után is. És ha a bűn országának látása nem terjed túl a két öröklét kapuján, akkor fogyatkozásuk a növekedés ellenpólusán nem állhatna meg? És nem szűnhetne meg?

Nem az-e a természete a fogyásnak, hogy egyszer *el*fogy?!

És a növésnek, hogy határtalanul nőni tud?

Csak a növésnek van öröklétre képessége, a fogyásnak nincs.

Ha a teremtésben szükségszerű volt a Szabadság bűne, vajon nem szükségszerű-e, hogy a teremtés idővilágának lejárásával az is lejárjon? És ha a teremtés az akaratszabadsággal

létrehívta a poklot, vajon nem kell-e a teremtés lezárulásával és az Öröklétbe való visszaömlésével annak is elfogynia?

Ha az időlények megjelenése előtti öröklétben a bűnnek csak *előrelátása* volt meg, nem kell-e az időlények teremtésfolyamatának lezárulásával a bűn következményének is *elfogynia?* Nem úgy kell-e teljesülni a teremtés szimmetriájának, hogy *így* legyen az időlét előtt is, az időlét után is: egyedül Istenünk minden a Mindenben?

Hogy így a Teremtés megharcolja és eltünteti a bűnt?

Nem ez beszél az Irgalom nyelvén?

Nem *így* teljes Isten győzelme?

És akkor a sötétségek és az emberi borzalmak már az elindulásban le vannak győzve. Már születésükben halálra ítélve?

És akkor van egy örökkévalóságba ágyazott Idővilág, a *testetleneké,* és a bűnnek nem örök szenvedés, hanem a „semmisülés" a büntetése. A nemlét. Mert a Lét kifogyott. Az emberiség szenvedésének megértése csak ennek az első megértésnek a folytatása.

Ha a Lét előtt a bűn nem volt aktuális, hogyan legyen a Lét után a szenvedés aktuális? Ha a teremtés bejáratánál már az időlényeken megvalósult, akkor a teremtés kijáratánál az Új Jeruzsálemben sem élhet a következménye. „Hogyan lehetne akkor Isten megint minden mindenben"? Mint ahogy a belépő küszöbön a bűn megjelent, a kilépő küszöbön el kell tűnnie . . .

És ha ez a sorsa az „Ellenséges embernek", akkor mi a sorsa annak a világnak, annak az angeloszpártnak, amely az angeloszok időlényeiben nem a *Nemlét Árka,* hanem a *Létnek Orma* felé indult? Akik nem szembeszálltak létükkel, hanem átölelték!? Mi lett azokkal, akik nem a Lét fogyása, hanem a Lét növése felé indultak?

Ezekben fogan az emberteremtés szándéka. Ez a folytatódás a mi emberi létünk prelúdiuma. Azzal indult a mi teremtésünk szándéka, hogy ezek elkezdték énekelni a

Prefációt.
Benne van a daluk
minden szentmisében
Ámen

11. Az angeloszok és az ember

1972. jún 27. (0 óra 20 p) kedd

Ők az angeloszok. (Már sok évvel ezelőtt mondtam ezt.) Mikor még nem döntöttek saját szabad szellem-eszmélésükkel a teremtésben vett szeretet-alkat mellett, csak a teremtés alfái, időlények voltak. Mikor beleegyezéssel ölelték át saját létüket, akkor váltak „angeloszok"-ká, Isten cselekvőivé. Isten Háromságának az örökkévalóságba zárt egyedülvalóságából tértelen létté sugárzó, teremtő és cselekvő folytatódásokká, szerves egyenetlenségükben, az isteni akarat közvetlenül átvett választóivá: angeloszokká.

Ez a görög szó már embermű, már embergondolat és ennek a jelentése az emberiség empíriájában ered, amelynek tapasztalatvilágában ott vannak a számukra térbe, fénybe, sőt látható anyagba öltözött *időlények*, akik eljárnak az emberek közé, emberformát öltenek, hogy meglássák és megértsék őket; szárnyasan vagy szárnyatlanul, Zakariásnak és Máriának (ki tudja milyen látványban, nem mondták el), Tóbiásnak és a szent asszonyoknak, és azóta is az ő emberábrázolásuk elfogadott stílusában annyi fényérzékeny léleknek, közléseinek átvételére, akiket időlényük tudomásulvételére alkalmassá teremtett az Isten. Az így átvett tényekből tudtuk meg, hogy *vannak* és ezen az alapon adtuk a nevüket is: angeloszok. Az isteni szándékok küldöttei mindig ajándékoznak láthatóan vagy láthatatlanul, legjobban akkor, mikor emberi lélek-eszmélésünk hozzánk rendelt szellempárja gyanánt, mint természetfölötti életünk részesei őrangyalként válnak erőtérré körülöttünk és erőforrássá bennünk.

Számunkra angeloszok: küldöttek, Isten akaratának továbbítói, – és most, éppen most az igent-mondás teljesedésének pillanatában indul Isten világteremtő szándékának második fázisa: angyalteremtés után emberteremtés – munkára indul az időlények feszültség-világa.

Isten pedig térré teremti a Káoszt és elkezdődik a szellemtől átjárt anyag. Mert a teremtésre váró embernek szellemtől átjárt anyagos térre van szüksége.

1972. július 8. (14 óra 24 p) vasárnap

Ennek a lelkiórának végén olyan benyomást tehet a gondolkodásom, mintha nem hinném a „pokol" örökkévalóságát. Pedig belülről,

„belül bizonnyal,
nem kívül,
belül"

azt érzem, hogy valami más értelmet próbált elgondolni bennem egy tevékenység a „pokol"-ra és az „örökkévalóság" szóra.

A „pokol", vagyis az akart és végleges „Rossz", az valami eltűnés a Létből, az „örök" az pedig nem az elgondolhatatlanul végtelenedő Idő, hanem a továbbfolyamatosodásnak képtelensége. Nem tudom még, hogy miképpen válhat „valósággá" egymással kapcsolatban ez a két gondolat.

Ebben az értelemben azok az időlények, akik nem akartak szeretetlények maradni, amikké teremtődtek, a „Non serviam!" népe, egyenként és összesen, a saját, véges akaratszabadságánál fogva a Nemlét küszöbére lépett, azaz halálraítélte önmagát. Az angeloszbűn a szeretet megtagadásából folyó hatalmigyőzelem. A Lucifer, Fényhordozó e „Non serviam" gesztusa kizárja őt az örökkévalóságból és ezzel a „folyamat"-ba zárja önmagát. Az a centrált angelosz-személy, a benne felfénylő teljes világosság birtokában belesöpri a maga megrontott szeretetlényét a lezárulásra képes

Időbe és időlénye öröklét-képtelen lesz, mert csak szeretetlények tudnak kilépni az Időből, mert az Öröklét kapujára „Szeretet" van írva.

A tervben lévő ember, a már az „angyalbűn" idejében is megígért ember lényege is majd időlény voltából fakad, de itt vár most még a teremtő Szándék következő kapujában ezt az időlényt „emberré" tevő, léttágító materiális tériesség. És mivel az emberi „lélek" anyagos térbe van szánva, tőle nem kérdezik meg teremtett lénye kapujában, hogy akar-e szeretetlény lenni. Neki a lélekmunkára köréje adott testiesség feltételei között majd úgy kell apránként akaratszabadsága „tettei"-vel az évmilliárdok múlva beálló jövendőben kidolgozni a szeretet győzelmét: az ember öröklétének is ez az ára.

Ő majd az anyagos térben dolgozó időlényével tettenként, gondolatonként, hitenként, a kisujja minden mozdulatával, sok bukáson, tévedésen, megbánáson és megbocsátáson át, időlényének anyagos mivoltából folyólag az életére borítható irgalom-közegben dönti el egykor örökkévalóságát, azt, hogy akaratszabadságával majd tudja-e szeretetlénnyé *feldolgozni* magát, – mert neki *majd lehet* „megbocsátani". Mert míg a „lelke" az „anyagon" dolgozik, addig nincs számára ennek végleges és visszavonhatatlan eldöntése.

1972. júl 11. (15 óra 23 p) kedd

Ezért lesz az ember más lény, mint az angelosz; Isten teremtő gondolata folytatódik. A teremtő munka kiépül. Az Örök Tett tovább dolgozik, ott van a hatalmas szellemi munkatábor, az időlények testetlen, tértelen serege és a következő gesztusra vár. Valami ugyan lehullott belőle, valami „nincs", és a nemlét szörnyűsége emészti testetlenségét. De munkakészen áll és a teremtés következő aktusában szolgálatra vár a szeretetlények határtalanja, ahonnan a „Non serviam!" kiesett, és az a gyötrelme, hogy megízlelte a létet, és

„nincs". A szeretethadak pedig a Teremtőből kihullott szeretetcseppek, ezek az istensziporkák, ezek a tértelen fények, a következő teremtői gesztusban megismerik az anyagjárta teret, a térjárta anyagot, mert most az idő tértelenségéből Térré tágult a világ, születik a fizikai Mindenség a Leírhatatlanban (készül a messze-leendő „ember" tanyája), és a belehulló időlények most az Úrtól megkapják – mert vállalták – ennek a Mindenségnek szeretetszolgálatát.

És indul a Lét teljessége: a szellemiségtől átjárt, anyagformáló, életígérő, lélekígérő Mindenség. Történelem, a Teremtő akarat, az Örök Szándék megvalósulásának „Világ"-a.

Mert Isten „embert" is akart, nem csupán „angeloszt".

És mert embert, „ember*lelket*" akart, a Mindenségben elkezdte építeni az ember lakóhelyét.

És te, ember, *most* úgy nézz fel arra a csillagos égből rád pillantó mindenségre, hogy kitárt karral mondd:

– Íme, az én Házam! –
mert számomra épült.

12. Krisztus-Arc

1972. júl. 21. (11 óra 23 p) péntek

Amit Gellért mondott, az átvilágított engem. Abban a lételőtti Istenszándékban a gyújtópont volt és marad a *Krisztus-Arc*. Minden történésben ez a teljes „Arc" akar megvalósulni. Ezen az Arcon kell minden valósulásnak eldőlnie. Egészen aszerint, hogy ezt az Arcot mennyire valósítja meg. Ez az Arc a nagy kritérium, a jövőnek választópontja, és a szeretetlénnyé teremtett angelosz-világ – mint minden – ezen az Arcon él vagy bukik. Az angelosz egyetlen gesztussal, a majdan megjelenő ember hosszú munkával, apró tettekkel, azokkal az infinitezimálékkal amelyekből az ember-

élet áll. Az angelosz *egyszerre* dönt; az ember *botladozva* dönt. Az angelosz egyetlen villanással teremti meg örökkévalóságát, az ember porszemenként, spóránként, sejtenként készíti.

Amikor az angelosz szeretetlényének megadatik a nagy választás-pillanat, akkor ez a Krisztus-Arc néz a szemébe. Abba az öröklétre szánt szellem-eszméletbe, amellyé teremtetett, hogy örök jövendőt válasszon magának. Az istenszándék felvilágolt előtte. Megpillantották a lételőtti világpotenciált. Azt az ígéretvilágot és benne az ő szeretetlényük teljes szerepét. Egyetlen képben éledt előttük, mindegyiküknek egyetlensége előtt, a személyesen centrált „Szabadság"-tól megvilágítottan a minden idők cselekednivalója és annak mélyén a tündöklő Krisztusság. Azt mondom, „Krisztusság", mert egyetemes, kozmikus és személyeknél személyesebb. És meglátta, megérezte, megtudta mindegyik az egyetlenségükre eső teljes feladatot; ezt a minden szándék minden „részecskéjéig" való egybeolvadást a Teremtő szándékkal: és az anyagon játszadozó embert; és az asszonytól született Istent; és a minden valóságnak szellem-anyag testvérségét, amelynek cselekvő, szerves részévé kellett válniok az Istentől merített Szeretet korlátlan odaadásával. Megtudták színes és mélységes látásban üzenet-szerepeiket, feltüzelt előttük az emberi Eszmélés rejtett kigyúlása, feldalolt bennük a barlangban Születőnek bölcsődala az emberlélek istenszolgálatának keretében az ő üzenetvállalásuk, a lélekkapcsolás, az eszmélet-cserélés, a szellemiségnek az anyagisággal való küzdelmes összeszokása, az örökké bűntelenné szentelt angyalvilágnak az anyagos emberlelken való testvéri őrködése, az Isten Második Személyét az anyagba öntő Teremtésnek folytonos üzenetszolgálata, amelyben az Örök rendeltetését teljesíti az isteni Akarattól keresztülsugárzott személyes cselekvés-szabadság.

Ebben a pillanatban felvillant a miriádok angeloszainak végleges és visszavonhatatlan döntése. Kétféle volt. Nem akartak mind szeretetlények maradni a szolgálatban, és ket-

tévált az angelosz-sereg és „láttam mint a villámot lehullani az égből" – mert csak a zuhanás látszott, az emelkedés elkezdte betölteni a tértelen Időlétet. Az Angyalbűn az angeloszok időlényében fogant. Eszmélésük megértékelte a tervbevett istengondolatot, és szeretetlényük *nem* tágult ki feléje. Ennek az istengondolatnak, a pszicho-kozmikus lét tervének, az Isten Emberré születésének a szeretet határtalan tágulására volt szüksége. Az angelosznak saját szabadságával istenközelségbe kellett növekednie. A szabadság adományának határtalan erejével. A szabadság gyakorlatának vakmerő kiáradásával, amelynek megállíthatatlan forrásozása adatott erre a pillanatra. Az angeloszbűn döntéspillanata olyanforma döntés az Örökkévaló felé, mint az Eucharisztiapillanat a Coenaculumban. Annak is volt sötét oldala: mikor Júdás kilépett a teremből. Ennek is volt sötét oldala, mikor a Non serviam lebukott az Égről. De mind a kettőnek megvan a mennyei, a pozitív, a növő oldala, amely Örökkévalóságot vásárol a Nemlét helyett.

Igen, mind „szolgálatra" voltak teremtve, szeretetlényekké, Istenből valósítva, de akaratszabadságukkal kellett Igent mondaniok ismert feladatra. Ezzel a tettel váltak felelős időlényekké. Máriától is megkérdezte az Úr és választ várt az Angelosz. Ez is örökkévaló pillanat. Ebben is ott van a sötét, a Sátán eltiprása, és benne van a növő fény az Istenszülés és a Megváltó Élet felé. Isten szokása ez, valahányszor öröklétünk történetének válságos pillanatához nyúl. Mindig felismerjük tetteiben az eszméleti szabadság határtalan tiszteletét. Nem teremtette angeloszait készenlétben álló szolgálókká, megvilágította őket üdvösségrendjének szándékáról és megkérdezte őket: szolgálsz-e örökkévalóságomnak?

13. És a „Non serviam" hova lett?

Mert a „Serviam"-ról tudom, hogy hová lett. Az ismeretlen dimenzió-számú tér-idők végtelenéig nőttek és azon túl teljes személyiségükkel felfokozódva Istenbe merültek. A felfoghatatlanul személyesbe Istenen belül.

És a „Non serviam"-ok a tér-idők eltűnésével maguk is eltűntek? Vajon csökkenésük eredményeként elfogytak? Vajon egyénenkint önteremtődésük kimerült? Akkor hová lettek? Talán ez az egyetlen értelme a „Semmi"-nek? Ez volna az „ő semmijük"? A bűn elfogyott, elszáradt üledéke, poron aluli „semmi"? Ami negatív, az Istenben elfogy? És ami pozitív, az határtalanul növekedik?

Vajon meg kell állni itt?

És ha az Ősbűn az evolúció szükségszerűsége, akkor csak az egyéni eszméleti szabadság emelheti ki a magától selejtté lehulló lényt a létbefoglalódó cselekvések növő célja felé. Ez a beláthatatlan jövő áll előttük?

És mi lesz a „Non serviam"-mal?

Mi lesz, Istenem?

1972. júl. 23. (22 óra 45 p) vasárnap

– Akik a szolgálatot vállalták, azok létük növekedésére döntöttek. Akik a szolgálatot nem vallották, létük fogyására döntöttek. Nem természetszerű és igazságszerű-e az, hogy amazok határtalanul nőnek, azaz túlnőnek az Időn, emezek pedig – az Időbe zártan – eltűnnek az idővel és nem lépik át az Idő határait?

Elfogynak, mire bejutnának az Örök Jeruzsálembe. Az Idő számukra a tudott semmisülés folyamata, ez a kárhozat formája. Ha az Idő világa *előtt* nem volt tagadás, hogyan legyen tagadás az Idő világa után? Nem önként adódik-e, hogy mihelyt az ősbűn, tettese, a „folyamat" akkor a „folyamat" lezárulásával az idővel együtt megsemmisüljön? A

„szabadság" időlénynek lehet csak szellemi mozgatója; a szabadság-szülte bűn ne volna az Idő határai közé zárva? Minden termékével együtt? És akkor az a „Gyehenna" valami időtéres barlang, amelynek meg nem szűnése csak időhatárig érvényes, és nem tud belépni oda, ahol Isten lesz minden mindenben; és az „evolúció bűne" az evolúció határáig tart következményeivel együtt. Mindenestől megfér az akárhány dimenziós időtérben, vagy téridőben, és már nem léphet be, mert nem is volt ott az időtlen Öröklét Istentől átjárt teljességében. És ez a Földre nézve lehet Ádámbűn, a Mindenség hajnalára nézve lehet angeloszbűn, más világok más téridő-dimenziója más anyagszellem-kettősök számára lehet bármilyen, számunkra elképzelhetetlenség, számunkra elgondolhatatlan megoldásokkal.

És így lehetséges kihajolni az Idő párkányain, ha legfeljebb a végnélküliségnek csupán a lehelletét szívjuk is be, és ez a lélegzet táplálja mozgásunkat saját téridő-kereteinkben és mert így másképpen nézünk Istenre és magunkra és emberlélek-társainkra és angeloszszellem-társainkra. Mert másképpen érezzük meg, honnan jöttünk és hová megyünk, ha véges méreteinkből kilépni megkísérlünk, és megérezzük létünk határait azzal az emberlélek mélyén spórádzó, ébredő életre kívánkozó érzékkel, amelynek valamilyen fokozódását ígéri már *annyi* is, amennyit most messze látványígéretté tesz bennünk a Gondolat.

Az a gondolat, amelynek a krisztusi „Lass" a felszólítómódja, és amelynek megvannak az éledő pillanatai, a felvillanó parányi sziporkái az Öröklét szomszédságának érzése, nem, nem is „szomszédság", hanem igazi jelenvalóság, az Idő szitáján átszűrődő sejtés, valami fénynek ígérete, amelyért a jerikói vak módjára sóvárgunk és sóhajtozunk a Szentszellem lélegzetével.

Ennek a Látás-nak ígéretei reszketnek *ezek*ben a lélegzetekben.

És a Gondolat mesél nekem tovább. A szenvedés *idő*munka, mint maga a bűn is *idő*munka volt. Hogyan lépjen ki ab-

ból a téridőből, amelyben született? Ugyanezen a téridőn belül is megérezte már az Örökkévalóságot is, amely átszűri a folyamatot, szintetizálja az Időt a Múlt megmaradásával és a Jövő megjelenésével. A szellemjárta Idő, vagy az Időjárta szellem csak így érthető, csak így válik benne a „teremtődés" önmagát megújító valósággá. Talán a puszta „anyag"-nak csak elszigetelt pillanatai lehetnek; valami por-lét; és egyedül az Időnek öröklét-rokonsága teszi a Múlt és a Jövő ölelkezésévé.

Persze hogy másképpen van benne a Jelenben a Múlt és másképpen van benne a Jövő, csak ontológiájuk szimmetrikus és fenoménjük más kvalitás, más cselekvéstermészet, akár az „a fronte" és az „a tergo", de mind a kettő a teremtődést szolgálja; és a múlt egyedül nem tudna teremteni puszta megmaradásával, ha az a jövő a maga tevékeny ontológiájával nem akarna folytonosan tüneménnyé válni a Jelen számára. A Jövő titkos keze minden ujjával a múltba mélyed az Istenen át: mélységes létházassággá egyesülnek: az első és tisztán szellemi párosodás ez, amelynek csak ügyetlen utánzása a növényi, meg állati, meg emberi nemzés, egészen azokig a titokzatos emberlélekvalóságokig, amikor két eszmélet magyarázhatatlanul egymásra talál és kicserélődik. A Jelenné házasodó Jövő és Múlt ezt a diktandót teremti meg a majdan eljövő Evolúció számára már az angeloszok megteremtésének pillanatában a Teremtés Alfájaként, hogy induljon a Lét, az istengondolat valóraváltása.

Ez a szellemi házasság az Idő születése. Az Idő tengerén úszó Jelen szigete így születik. Az a Jelen, amely tüneményileg oly kevéssé konkretizálja két teremtő szellemiségét, oly szegényen világítja meg őket, de színben, hangban, erőben magábaöleli és hordja mind a kettőt, mint a megtermékenyült sejt a reákeresgélő spermát és petét, és hordja rá az ismeretlent az ismertre, a még-nem-lévőt a már-voltra, a lenni-akarót a megtörténtre, a létutániságot a lételőttiségre és ezzel leleplezi az Idő igazi természetét, amelyben a volt és a leendő „Ens" létezik.

Ne mechanizáljuk el ezt a teremtett csodát, amit Időnek hívunk és csak alig pár évtizede, hogy kezdünk barátkozni vele. Az Idő megpillantása a Teremtés Küszöbére állít bennünket. Vessük le formuláinkat és álljunk oda arra a jerikói útra, és ha csitítanak is bennünket az Ő apostolai, csak próbáljuk kérni még hangosabban azt az egyetlen szót:

– Lass! –

1972. júl. 24. (0 óra 8 p) hétfő

Mit olvasok ki a múltnak és jövőnek ebből a szerelmi kettőséből?

A múlt egyedül nem tud teremteni. Benne a Lét bősége tódul előre. De merre? Minden irány előtte van. Elágazások: merre? A jövőre van szüksége. Az sem tudna egyedül teremteni. Nincs miből. Szándékokkal jön. De anyagot kér: mivel dolgozzam?

Ezért keresik egymást. Történtség-szálaik és szándék-szálaik egymásratalálnak, összefonódnak, centrálódnak, mert megszólalt az Eszmélet.

14. Az Idő születése

1972. júl. 26. (4 óra 11 p) szerda

Az Idő születése az Eszmélet születése. Eszmélést pedig kétfélét valósított a Teremtő. *Egyik* az Időlényeké, még az anyagjárta tériség előtt, a tiszta történés, a szellemeszmélet, a tértelen Idő valósága, melyben erőhullámok centrált egészei vannak munkában és ennek a múltnak szakadatlan „maradása" és ennek a jövőnek betolulása és folytonos jelenné teremtődése él. Ez a szellemiség azokká a nagyfeszültségű szeretetlényekké organizálódik, akiket mi, későbbszü-

lött „emberek" angeloszoknak nevezünk és Istenben, teremtésük szándékában, céljában (ígéretében), jövőjében, mint istengondolat már jelen vagyunk. Az angeloszok értünk gondoltattak el és teremtődtek már előre a mi létünk előtt, ugyanúgy, mint ahogy a mi evolúciós teremtődésünkben már szándékban, akarásban, istenigéretben ott volt a világegyetem célja, a mindent az eljövendőből irányító Krisztus. Ez a jövendőből-irányítás itt valóságteremtő, mert a Krisztus-Szándék már dolgozik az Atyában az angeloszok teremtésekor, mert úgy és aszerint vannak teremtve, hogy az evolúcióban majd az embereken át Krisztusig, az Egyetlen Célig és annak az Öröklét teljesedéséig menjen az istengondolatban már a Lét aktualitása előtt élő folyamat, amelynek mindnyájan részei vagyunk a „Ma" folytonélő aktivitásában. Így van a Szellem-eszmélés mélyén, az angelosz-öntudat tértelenségében már ott az Isten örök Gondolatában fakadó eljövendőség ígérete a Jövőnek mélyén a szándékolt Krisztus-Arccal már az Időlények eszméletének megteremtésében. Már ebben az először megszólaló, Istenre visszanéző eszméletfajtában, amelyet későbbi testvére az anyagos térben kitáruló embereszmélés majd az anyagos térbe dob, amikor megérteni próbálja.

És ez az a *másik* eszmélés, amelynek személyes tapasztalása a mienk. Ezen keresztül és ebben nézünk vissza a mögöttünk előteremtett angelosz-eszméletre, amelyet emberies lélekeszmélésünk, mihelyt szemléletének munkájába fog, a térbe, annak végtelenébe kiborít és onnan merített kifejezéseivel próbál az istenalkotta evolúciós Opusz ormára tenni, mint kezdődést, mint az Öröklét megmozdulásának első termékét, mely folytatásra vár, és az emberteremtésben van a folytatódása.

Ez most a maga tériesség-formáival rávetődik az angelosz idő-lényére és emberszerű gondolatokkal próbál hozzáférni. Elmondja róla azt, amit belőle látni képes. A két eszmélés megteremtődése között intervallum gyanánt ott van az egész Evolúció „Ember"-ig hullámzó, sarjadzó, spórádzó, mag-

vadzó szakasza, amelynek folyamán a Történés a megamolekulától a Homo Sapiensig jut, akiben „zajtalanul" ébred a Lélekeszmélés a Szellemeszmélés után. Itt megint árulkodik a két eszmélet a maga méretkülönbségéről. A Szellemeszmélet egyetlen teremtői gesztus. A Lélekeszmélet az anyagos térben tett miriádnyi léptek sora. Egyforma akaratvalósulás mind a kettő, egyforma istencselekvés, egyik az Örökkévalóság megmoccanásának istencselekvése, a másik a térré tágult idővilág folyamattá, folyamatokká való aprózódása a testszellem emberi összenőttség kedvéért. Miért ne játszadozott volna az Örökkévalóság a maga egyenrangú végtelenség párjával abban a felfelé vonzott anyag-szellem kettősben sok lépéssel hosszú ideig, mikor vonzotta a messze eljövendőből az Atya ígéretvilágában öröktől fogva élő Krisztus-Arc, amely az angeloszok teremtésének is motívuma volt? Ez a Krisztus-Arc, ez a Betlehemtől a Golgotáig földönélő Krisztus-Arc cselekedte azt az Örök Tettet? Egyszer egy pillanatnyi valósulásban az angeloszok időlényeivel, és egyszer a mindenség lélekvilágának anyagos munka-testvérségében?

És ez az a két Sereg: az Angelosz és az Ember, a Krisztus-Arc szolgálatának volt szánva.

És ebbe a kettős milliárdokba beleteremtődött az akaratszabadság. És az akaratszabadság kitermelte a bűnt. Az angyalbűnt és az emberbűnt. Honnan születik a bűn?

15. Honnan születik a bűn?

1972. júl. 26. (5 óra 8 p) szerda

A szabadságtermelte bűn pedig beleavatkozott Isten Opuszába. És ez benne volt a lételőtti Istengondolatban és mellette, vele, benne, fölötte és minden szemerjét átjárva ott volt a legyőzetése. A születni akaró szabadságfoltban ott várt annak a halála. A bűn halála volt az első biztos halál,

az öröktől fogva elintézett, Isten akaratában fogant halál, a bűn-halál. Mit jelent a halál halála az örökkévalóságban? Istenem, a jerikói vak zárt szemével és makacs könyörgésével szólok és minden csitítás ellen szólok, újra szólok és újra kérem azt az egyetlen szót, hogy

– Lass! –

Ezt a Szeretetlátást, ezt az Irgalomlátást, ezt az Akaratlátást esdeklem ott a zártszemű vakkal, ezt a Hitlátást, ezt az Istennel teltséget kérem ma és mindennap, Istenem! Befejezetlenül. Örökkön ismétlődő Ámen-ekkel – hogy cselekvő „részecskéd"-dé válhassak. Ámen, ámen . . .

Az „örökké" szónak két értelmet adhatok:

1. ameddig Idő van. Az Úr-teremtette Idő. A történés. De a történés valami Más-ból indul, mint ő maga. És valami Más-ban zárul, mint ő maga;

2. ami az Időteremtés „előtt" és az Időzárulás „után" örökké (az Időn át is) volt, van és lesz.

Van tehát az Időbeliség örökléte és van az Időt magába ölelő és rajta túláradó öröklét.

Kérdezem: ami az Időben fogant, lehet-e annak folytatása az Idő határain túl?

Ami nem volt meg a teremtéselőtti időben, az még folytatandó a teremtés lejárata után is?

Nem értjük-e rosszul ezt a két szót: „pokol" és „örökké"?

Mi van a bűnből az Ígéret-Életben, mely a Teremtést megelőzi?

Erre nem tétellel, hanem a misztika empíriájával lehetne csak felelni.

Lehet, hogy eltévedtem valahol, mikor „látni" akartam. Ezért kérem a minden hatalmú „Lass!" szót.

. . . mert csupa kérdőjel vagyok és megkérdezem az én Velünkmaradó Krisztusomat ebben a szikár belső magányomban is, ezzel a mindent visszaverő lelkiállapotban is, ezzel az üres eszmélettel is. Egyedül oda kéredzkedem az eucharisztikus csendbe, az Örök Szobába, a Világ Szeretet-Szobájába, a Velünk-maradás Otthonába, a Vele-maradásom örökkévalóságra szóló Ígéretébe. Mindezeknek az ideírt szándékoknak most következő háromnapos teljesedésébe is, Prohászka Ottokár lelkével a Szentlélekben átélt egységembe, az Eucharisztia megértetlen mélysége előtt. És ebből az ismeretlen Istenmélységből és Istenmagasságból kérek erre a három napra: Látást, és a Látás mélyére Hitet és a Hit vérkeringésébe Szeretetet, amelyben örökké hallom az Istenszív dobogását. Ámen.

16. „Örökké"

(11 óra 22 p)

Az örökkévalóság nem az Idő határtalan hosszabbodása. Nem érthető úgy mint tények bevégezhetetlen egymásutánja, mert nem folyamat-természete van, és nem alakítható meg az Idő tapasztalatának semmiféle módosításával. Inkább az Öröklétből lehet megközelíteni az Időt, mint az Időből az Öröklétet. Lehet gondolni, hogy az Idő akkor születik, amikor az Öröklét megmozdul. Lehet tériesen elgondolni, hogy az Öröklét mélységes tavának mozdulatlanságából ez a megmozdulás megállíthatatlan folyót bocsát ki és miután az Idő korszaka lefolyt, a Lét visszamerül a mélységes mozdulatlanságba. Az Idő világgá ment, evolúciót csinált és hazament: öröklétből öröklétbe futott. És minthogy az Idő kezdődése előtt Isten volt minden mindenben, az Idő befejeződése után szintén Isten lesz minden mindenben. És el lehet gondolni, hogy mivel az Idő Öröklétből Öröklétbe fut,

végigviszi az idő-sodorta evolúción át is eredetének és végcéljainak természetét, és ezért mondhatjuk, hogy az Örökkévalóság átjárja az Időt, de az Idő nem járja át az Örökkévalóságot.

Ezért lehet elgondolni azt is, hogy ami a történésben termett, annak következményei is a történéssel zárulnak; mert okviszonyok csak folyamatban lehetségesek, s az Örök és a Véges között nem lehet kauzalitás, mert okság csak folyamatok elemei között gondolható. Ezért nem merjük ilyen értelemben a transzcendens Istent a történések „oká"-nak tekinteni. Az Istenből a Világra boruló „okság" nem okozás, hanem teremtő természetű beavatkozás egyik világból a másik világba, amelyet visszafordítani nem lehet.

Igaz az, hogy az örökkévalóság Időt teremt, de ez nem okviszony, sőt nem is egymás*után,* mert az a kifejezés, hogy „az Öröklét megmozdul" csak annak a két valóságnak egymást kizáró természetét jelenti. És még ez sem fér be fogalmainkba, mert ez az egymást kizárás nem jelenti azt, hogy az Idő mélyén, a folyamat mélyén ott ne várna az a titokzatos érthetetlenség, amelyből az összes történések folytonos jelenében ott várakozó öröklét folytonos jelene következik.

Így a mi eszmélésünk egyfelől Idő, múlt-megmaradás, jövő-megjelenés; másfelől a folytonúszó Jelennek a természetében ott van az Idő eredetének, az örökkévalóságnak kezenyoma. A folyamat „mozdulat"-természetét csak a „mozdulatlan" öröklét teheti múlt-megmarasztóvá, jövő-megjelenítővé és így az öröklét, mint forrás teremti az életet, szórja ki magából az evolúciót, és ilyen szavakkal fogalmasítja a Teremtést.

De mindez csak szegényes fogalomjáték addig, amíg az Öröklét „megmozdulásának" nem érzem meg az *eszmélet*emben folyton lejátszódó jelenségét. Mert eszméletem közvetlen átélésében minta van adva nekem egy miniatűr világteremtésre az én pszichikai mikrovilágom folytonos teremtődésében.

Mert a „múlt" megmaradásában jelenem a múlt-előtti

öröklét kezenyomát érzi és a jövő megjelenésében ugyanez a jelen a jövőntúli Öröklét beköszöntését érzi, és ez „Örökké" átjár engem az evolúciómban, és az is benne van az Örökkévalóságban, ami az Idő evolúciós korszakából való. Tehát ilyen értelemben „örökkévaló" a bűnnek bűnhődése – léte felbukkanásától nemléte síkjáig „öröklétet" él.

17. Örökkévalóság

1972. aug. 12. (14 óra 14 p) péntek

Csak az időn belül lehetséges az „előbb" és az „utóbb". Az idő „kezdődése" örökléttel szomszédos, az Idő „zárulása" is Örökléttel szomszédos gondolatpár. Mondhatjuk ugyan, hogy az „öröklét megmozdul" és kezdődik az Idő, és mondhatjuk azt is, hogy „az idő megáll" és marad az öröklét, de sem ez a „megmozdulás", sem ez a „megállás" nem okviszony semmiféle értelemben sem; mindkét fogalompárból az egyik elem nem a folyamatból való.

Csak az Időben van folyamat, az Öröklében nincs folyamat. A pillanat természete az Örökkévalóság. Az örökkévalóság megmozdulása teremtés, a teremtés pedig nem okviszony. Az Idő megállása is transzcendens beavatkozás, a transzcendencia pedig nem „okozás", hanem pozitív, transzcendens *tett,* mint a cselekvés.

Az mind a folyamaton kívül van. Az a transzcendens világból való. Az Öröklét mindiglétét azonban nem tudjuk kitörölni a folyamatból, az Időből, amelybe „nem lépünk be kétszer", mert más percek folynak oda, de csak azért, mert az Idő az Öröklét gyermeke. Ez a gondolatpár: az „Örökkévalóság megmozdul" mindenségformáló titok, a teremtés abécéje, és úgy is kifejezhető, hogy beleönti az Örök Tónak vizét az Idővé induló Folyamatba. De ez csak térszimbólum és nem akar mást mondani, mint kifejezni a tér nyelvén az idő törtvényét, amelynek örökös újat teremtő képes-

sége a múlt megmaradásából táplálkozik. És az a másik gondolatpár: „az Idő megáll" szintén mindenségformáló titok, a teremtés Omegája, és úgy is kifejezhető, hogy az Idő folyama visszafut (előre menéssel!) az Örök Tónak vizébe, – abba az Időt visszaölelő mozdulatlanságba, amelyben úgy él az Actus Purus, hogy semmit sem hasonlít az egymásra gördülő percek sokaságához, de az Idő hullámainak egymásratolulásához sem, mert ez is csak térszimbólum és nem akar mást kifejezni, mint az Idő törvényét a tér nyelvén, amelynek folytonosan újat teremtő képessége a Jövő folytonos jelenvalóságából táplálkozik.

A Múlt azért marad meg, mert az isteni Örök Szándék tevékeny mozdulatlansága van mögötte, és a Jövő azért tör be a jelenbe, mert a Jelenben élő, minden Jelent átizzító mozdulatlan tevékenység van előtte és az Időnek futó Jelene ennek a két benne egyesülő Öröklétnek kettős jelenvalóságából táplálkozik. Egyszer már el kell gondolni és fel kell ismerni, hogy a „Minden Idők", – bár az Örök Tóban elmerülten határolt –, mégis Örökkévalóság, mert az Öröklét nem a „nagyon hosszú idő", hanem minden pillanat kétoldalú végtelenének belső jellemzője.

És ha a bűn folytatódása „minden időkön át" tart, akkor a pokol ebben az értelemben „örökké" tart, ha nem „volt" is ott a Lételőttiség Istenszándékában és ha nem „lesz" is ott a Létutániságnak Paruziájában, ahol Lét előtt és Lét után is egyedül Isten a Minden a Mindenben.

Tehát:

1. Lételőtti Istengondolat
2. Teremtés-Evolúció-Paruzia
3. Létutáni Istenteljesség.

Ez nem három Örökkévalóság, hanem egy.

És ebben az Egyetlen Öröklétben

„belül bizonnyal
nem kívül
belül"

van a bűn keletkezése, halála és megsemmisülése zárva. Ez az Isten diadala a szabadság termelte bűn felett.

Isten volt minden mindenben,

Isten lesz *minden* mindenben.

Hogy mert Isten szabadságot adni az emberi eszméletnek, mikor tudta, hogy az ember vétkezi fog? – kérdezné az emberi elme, ha nem látná az örökkévalóságnak ezt a szerkeztét.

18. Térszimbólumok

Mindig „hazajár" az emberlélekbe az örökkévalóságnak az a kísértő értelmezése az, hogy az nagyon hosszú „idő", hogy az „örökké" az be nem fejeződő „idő", mert amint az emberi elme az „időt" térmetaforákkal magyarázza, ugyanúgy ugyanilyen természetű hibával az öröklétet idővel magyarázza. A hiba azonos természetű, csak méretei mások. Mindkettőben olyasmivel magyaráz magának az emberi elme, ami közelebb áll természetéhez, munkaformáihoz, élményeihez, gondolatalkatához. Ami számára „érthetőbb". A tér érthetőbb az időnél, az idő érthetőbb az öröklétnél és az érthetőbbel szimbolizálja a kevésbé érthetőt. Vissza kell szublimálnia magát: a Tért Idővé (anyagot eszméletté), az Időt Öröklétté (az emberit istenivé), de persze a szimbólum-szublimálás intervalluma e két értelmezésben hasonlíthatatlan méretű egymáshoz képest, mert az időnek térrel való szimbolizálása és visszaszublimálódása még emberi méretű, de az öröklétnek idővel való szimbolizálása és visszaszublimálása már emberentúli, a földi elmével teljesíthetetlen feladat. De természetük mégis hasonló.

Mert a térszimbólum valamennyire mégis „magyarázza" nekünk az időt – de az időszimbólum nem „magyarázza" nekünk az örökkévalóságot. Mégis a tér-idő, vagy az idő-tér gondolat-intervallum valami sugalmazást ad nekünk az idő-örökkévaló és az örökkévalóidő intervallum-természetéből.

Azzal, hogy inkább az időből teremtődik a tér, valamint inkább az öröklétből teremtődik az idő, mint fordítva.

Isten „előbb" időlényeket teremt és ezeknek létével járatja át az embernek szánt anyagos tért, mert neki is „előbb", – azaz teremtőszándékában minden „korok" előtt –, örökkévalósága van és abba teremti bele a történést, az időt. Az angeloszokon megmutatja, hogy tértelen időlények is tudnak centrált személyekké szerveződni az Örök Akarat első moccanásával, megteremtve az Időnek első és története óta megállíthatatlan pillanatát, amely az angeloszok szellemvilágának preludiumával veszi az első lélegzetet abban a próbatételben, amelyben ezeknek a testetlen időlényeknek ajándékozott akaratszabadság részesül.

Ennek a hármas örökkévalóságnak *egyetlensége* a térmetafóra tagozódásának ellenére is maga az eredeti valóság, mert az angeloszteremtéssel meginduló időfolyamat minden pillanata hordozza magában eredetét, az örökkévalóságot, onnan hozza a múlt megmaradását és folyamatosságának örökkévalóság-természetét, amelyet nem vethet le (a tudomány számára pillanatokká szegényített tartam-hamisítványa szerint), hanem az öröklét magába öleli a tartammá eszméletesített folyamatot, mely állandóan visszaömlik az Öröklét cselekvő mozdulatlanságába, vagy szüntelen Jelenébe.

Az Öröklét termeli az Időt.

1972. aug. 15. (17 óra 34 p) hétfő

Az öröklét termeli az időt.
Az idő termeli a teret.
A téridő eljátssza az evolúciót.
Az evolúció az öröklétből ered és az öröklétbe fut.
Az öröklét két pólusa bezárul az evolúció felett.

Lehet, hogy most ez a gondolat egy időre le van zárva. Éppen ezen a napon.

Vajon *Mária* kezébe kerülök?

Érezhetően segítő kezekre van szükségem?

19. Jön az Isten

1973. november 24.

I.

Jön az Isten
Útja titkos út
Végtelenből
Végtelenbe fut
Minden percet
Öröklétbe állít
Odahallja
Emberek imáit

Jön az Isten
Három és az Egy
Nem tudod, hogy
Honnan merre megy
Nem találod,
Mégis lelked mása
Megmondotta:
Benned lesz lakása

Jön az Isten
Érthetetlenül
Sose láttad
S benned elmerül
Átutazza
Véled ezt a Létet
Öröklétben
Fürészti az élted

Jön az Isten
Vár, ha rád talál
Hűs kezével
A fehér halál:
Átemelnek
Óvatosan, szépen
Eggyel több lesz
Ki-írva az égen

Jön az Isten
Három és az Egy
Látod már, hogy
Honnan merre megy
Hazatértél
Nem hiányzik semmi
Elindultál
Mindörökké lenni . . .

(és megint előlről)

Mint Babits „véghetetlen portikusz"-ában

II.

Jön az Isten
Ne szűnj meg soha
Ő hivott meg
Tégedet oda
Hol a lelket
Találkára várja
Tárt karokkal
Isten Szűzleánya

Jön az Isten
Nem várasz hasztalan
Benned él és
Éleszt untalan
Elfeledte
Bűneidet régen
Letörölte
Nevedről és Égen

Jön az Isten
Közel van, ne félj
Átvezet majd,
Nem sötét az éj
Felvilágol
Benned majd a lelke
Aki élted
Egykor rád lehelte

Jön az Isten
És megérkezel,
Aki küldött
Újból rád lehel
Hazaértél
Új szíved megdobban
Feltámadtál
Örök otthonodban

Jön az Isten
Nincs több állomás
Hegytetőn a
Végső áldomás
Elszakadtál
Megérkeztél végre
Kifüggesztik
Nevedet az Égre

Világot átölelő Máriakarok

„Az emberiség fejlődésvonalának egy tiszta pontja kellett."

MAGNIFICAT

„. . . elterjed a megváltás aktualizálódásának légköre. Új erőterek szövődnek a lelkekben, új dalok fogannak a Magnificat óta. Mert egyetlen pillanatnak erejét árasztja szét az emberiségen annak a Máriának a léte, „aki egy férfiúnak volt eljegyezve".

– „ami Vele Történt,
nem volt soha még" –
és erre várt az emberiség?
Nem, erre várt a mindenség.
Egy Szeplőtlenül Fogantatott-nak
– Igen! –
szavára."

MAGNIFICAT . . .

Magasztalja lelkem
Az én Uramat
Örvendezve élek
Szárnyai alatt
Szolgálója lettem
Lepillantott rám
Alázatban zengi
Dicséretét szám

Ami velem történt
Nem volt soha még
Boldognak mond engem
Minden nemzedék
Nagyot művelt rajtam
Hatalmas keze
Jóságában százszor
Szent az Ő neve

Letöri a gőgöst
Képzelt magasán
Alázatos hívét
Áldja trónusán
Éhezőknek étket
Tele kézzel ád
De a gazdagoktól
Zárja kapuját

Igazak dolgára
Örök gondja van
Szívén hordja népét
Nagy irgalmasan
Atyáinkhoz szólott
Évezreken át
Ábrahám és magva
Ismerte szavát

Irgalma leáradt
Népünkre borult
Félelmünkre szállott
S a szívemre hullt
Hatalmas a karja
Csak egyet suhint
S a kevélykedőket
Széjjelszórja mind

Dicsőség az Úrnak
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Századokon át
Tudom, hogy mit adtál
Töviskoronát
Áldott légy ma érte
S minden koron át

Ámen

1972. november 20. (3 óra 40 p) hétfő

Zakariás templomi jelenése után hat hónappal Isten elküldte Gabriel angeloszát egy Názáret nevű kis galileai városkába, mely a hegyek lábánál amfiteatrum formájában az Ezdrelon völgyét északról lezáró hegyek lábához simult. Csak alig 3000 lakosa lehetett.

Isten egy Mária nevű szűzhöz küldte az angeloszt; ez a Szűz egy József nevű férfinak volt eljegyezve, aki az első Atyák és az Ikonográfia tanúsága szerint akkor körülbelül harminc éves volt.

1. Mária evangéliumi szavai

1972. nov. 21. (10 óra 58 p) kedd

A kimondatlan gondolat: mit jelenthet egy ilyen köszöntés?

Mit jelenthet az, hogy „tele vagy kegyelemmel", és „a legáldottabb vagy minden asszonyok között"?

Mit jelent? Kinek szól? Ki üzen? Mit mond nekem? És felhullámzik a legtisztább lélek, a malaszt nyugalmában fürdő élettisztaság – mit jelenthet egy ilyen köszöntés?

Nem az a döbbenet, hogy angelosz lépett a házba, nem az, hogy elmondhatatlan formában állt előtte . . .

Vajon mint szárnyas ifjú, ahogy mindig rajzolták?

Vagy kifejezhetetlen belső élmény formájában?

Emberhangon, vagy égi sugalmazásban?

És mikor világossá válik előtte az Üzenet, első szavai:

– Miként lesz ez, mikor férfit nem ismerek?

Az első *kimondott* szó. Mert nem értem az üzenetet. Atyáinkkal való Istenközösségemben úgy tudtam, hogy férfi nem nyúlhat a testemhez. Úgy tudtam, hogy ebben a szent egyedülvalóságban kell mindvégig élnem.

Miként lesz? Holott férfit nem ismerek?

Hogyan valósul ez?

És az angelosz: – Nem tudod, Mária, hogy ez az üzenet a Megváltás kezdete?

– Nem tudod, hogy Istentest csak Istentől foganható?

– Nem tudod-e, hogy az én küldetésem megkérdezni tőled:

– akarod? –

Akarod-e a szíved alá ezt a szent szellemi ölelést, akarod-e a Lélek beköltözését ereidbe, akarod-e az ereidbe futó vér felavatását az Istentest formálására?

– Akarod-e? És nem érint téged férfitest, és rád borul védelmezően a Szentszellem Istenárnyékolása, mely a fényesség maga . . .

– Akarod-e? Hogy a közeledő pillanatokban több légy mint „ember", hogy a „legáldottabb" maradj minden asszonyok között mindörökké?

Üzenetet hoztam és válaszodat várom . . .

És Mária kiejti a teremtő Igét:

– Az Úr szolgálója vagyok: legyen úgy, amint mondtad –.

Ennek a gyermeklánynak az akaratára függesztette az Atya megváltásának öröktőlfogva elgondolt Opuszát . . .

Ennek a minden kegyelemmel átjárt kisleánynak az ajkára tette a Megváltás kezdődésének pillanatát.

– az Úr szolgáló leánya vagyok – mondja ez a „minden asszonyok legáldottabbja", akiből a következő pillanatban Istenanyja lesz:

„. . . történjék velem az, amit most mondtál . . ."

Ez a szó a Végtelenből Végtelenbe fut. Ez a szó nem kezdődött soha és nem hangzik el soha. Ez a Mária-Szó az Ige Anyja, ez a Mária-Szó a Logosz-nak emberbe költözése a Szent Szellem csodája révén, a Szentháromság Hármasának egységéből való, és mégis Szentszellemcselekvés, Máriának jegyesi szívencsókolása az ő alázatosságának színpadán.

– Szolgáló Leány . . .

Mondhatott-e ennél méltóbb választ?

Az Atya üzenetére, a Szentszellem csókjára és a Második Személy filumba ereszkedésére?

Szolgálója vagyok . . . legyen úgy, amint mondtad.

Tehát *úgy*, amint mondtad. Egészen úgy. – A Szentszellem önt el téged, másképpen mint a többi embert. A „Magasságbeli" burkol be téged „árnyékozásával", s azért hívják Istent Fiának a tőled születő Szentet. – Így mondtad. És akarom, hogy úgy legyen, amint éppen most mondtad.

És azon az imádságos názáreti hajnalon az Angelosz már kilép Mária hajlékából és az emberformából újra angeloszformába tér vissza . . . viszi a Megváltás Anyjának válaszát az Atyához, aki mostantól fogva egy testbeinduló Istengyermeknek is „Atyja".

És az Istenmagzat emberkezdődése Mária méhében már imádkozik.

– Az Úr szolgálója vagyok, teljesüljenek hát rajtam szavaid –.

– Igen, igen Atyám! Fiat! Ez a nagy, megváltáskezdő Legyen! Mária ajkáról hangzott el. Ez a „történjék velem, amit mondtál". Ez a „qu'il me soit fait selon votre parole". Ez a „Legyen nekem a te Igéd szerint". Ennek a Szentnek teremtett Leánynak ez a válasza kellett az Atyának. Ez az öröktől fogva várt válasz, amelynek üzenetét Gabriel Názáretbe vitte, abba a kis háromezer lakosú faluba, oda az

Ezdrelon völgyébe simuló emberhajlékok közé, abba a kis Mária-házba, ahol a Megváltás kezdődésének jelenete folyt az Angelosz és a Legáldottabb között.

Ez a Lukács-riport, ez az evangéliumi interjú-kivonat ezzel a „Mária nevű" riportalannyal, amelyet Lukács 28–36 tartogat nekünk, a mi planétánk csodája. Rejtett csoda. Láthatatlan. Leírhatatlan. Ebben a pillanatban Istenember, vagy Ember-Isten kezdte meg planétáris, kozmikus filum-életét. Istenként beleszállt az őt emberként befogadó, magába ölelő Mindenségbe. Mária vérén át. Mária akaratán át. Mária öröktől fogva elgondolt lelkén át.

Ez a pillanat az örök pillanatok közé tartozik. Kilép az Időből. Ez a pillanat két végtelenné tágul – a múlt és a jövő beleszoruló kettős végtelenévé. Olyan, mint a Coenaculum misepillanata. Olyan, mint a Lamma Szabaktani. És olyan, mint a Pünkösd lángjai.

Ez a rejtett csoda. A legmélyebb valóságok „zajtalanul" indulnak. Názáretben szelíden alszik a város. Senki sem tudja, hogy mi történt. Hiszen csak egy kisleány imádkozott. És az Inkarnációtól mégis megrezzent a Mindenség: az Emberfia megkezdte életét egy kis planétán és egy még kisebb názáreti házban. És Ezdrelon völgyében lassan ébredezett a város. Március 25-ike volt. Kilenc hónap múlva Karácsony lesz.

És a Legáldottabb hallgatva őrizte titkát.

(9 óra 36 p)

... és a szent riporter tovább beszél. Honnan tudná mindezt, ha nem az ő szent riportalanyától kérdezte volna? Nem írja meg, hogy *hová* ment Mária. Talán Juttá-ba? Valahol Hebrontól, ettől a sacerdotalis várostól délre, vagy talán Ain-Karim-ba, ebbe a Jeruzsálemtől nyugatra fekvő városkába, – csak azt mondja meg, hogy tetteiben az Angelosz híradása folytatódik. Erzsébet, „a meddő", már a hatodik

hónapjában van. Erre a hírre megy Mária Erzsébethez. Semmi földies megokolás. Semmi körülmény-magyarázat. Egyedül ment? Józseffel ment? Nem lényeges. Csak az fontos, hogy azonnal elment.

Mert nem Mária látogatja itt Erzsébetet, hanem Jézus-magzat a János-magzatot. És a két asszonyt beborítja a Szentszellem ellenállhatatlan Erőtere. Ez napnál világosabbá válik bennük, és Erzsébet, akinek méhében mozdulattal köszönti a Gyermek az Érkezőt, tudja, hogy most ki jött. Mihelyt köszöntését meghallotta, mert Mária szűzi ajkával Jézus köszönt Jánosnak, és János válaszolt.

Mária mily szóval köszönthetett? Ez az egyetlen szava itt a Magnificat-on kívül.

Ez az örömhimnusz elemi erővel tör elő Mária lelkéből, a Magzat diktálja. A Magzat üzeni a másik Magzatnak, aki feladatához képest már hat hónappal korábban érkezik, akinek csodálatos névadását bevárja ott Mária.

Nem ismerjük-e fel ebben a három hónapban az Atya akaratát, a Szentszellem munkáját, és azt, hogy ennek a természetfölötti erőtér-közlésnek emberileg is közös hajlékban kellett végbemennie!? Ezen az egész háromhavi együttléten át a Magnificat levegője tölti be a házat. Ezek a Mária-szavak tele vannak túlvilággal és az e-világ védelmével. Végig az ószövetség képein át, melyeknek hatása alatt Mária a templomban nevelődött.

És milyen döbbenetes ebben a Lukácsban, hogy mikor végigzengi ezt a Mária-szerkesztette és Jézus-sugallta örömhimnuszt, ezzel az egyszerű záradékkal végzi:

„... és Mária körülbelül három hónapig maradt Erzsébetnél".

Ilyen himnusz után nincs több mondanivaló. Ez betölti, átjárja ezt a három hónapot és János körülmetéltetése után Mária hazatér Názáretbe.

De Juttá-ban, vagy Ain-Karim-ban – mindegy – Erzsébet és János körül tovább szól az Istenanya Magnificat-ja. Elhangzik Mária ajkáról Erzsébet köszöntésére válaszul, de

nem hallgat el. Ez a himnusz énekel abban a házban tovább. Három hónapig. És azon túl. Végigzengi János csecsemőéletét, védtelen gyermekségét, pusztába mentését, aszkéta életét. Ez az örömhimnusz, amelyet Mária énekelt körülötte, végigkísérte őt a pusztán, a Jordán partjain, a Krisztus felismerésében, a börtönben, a kivégeztetésben egészen a táncoló leány rettenetes jutalmáig. Ez a Máriás örömtőke magzatkorában oltódott bele, keresztüljárta magzattestét, Szentlélekre megnyíló lelkét, és ez az istenanyás ének kísérte őt minden tettében, minden gondolatában.

A legtitokzatosabb embere az evangéliumnak: elviselni egy sátáni bosszúállást csak ennek a magasztaló Mária-himnusznak mindenkori lélek-köntösében lehet. A Szentlélek telítésében válaszolt a Jézus-magzat látogatására még Erzsébet méhében, és az nem hangzott el a lelkében soha. Mert neki a Megváltás bejáratánál kellett ölelkeznie Jézussal. Ezt jelentette néki a teljes emberiségnek szóló örömhimnusz, a *Magnificat.*

Ezek a Mária-szavak majd megvilágosodnak bennünk. De abban az Erőtérben kell hallgatnunk őket, amelyben elmondottak. És akkor nem hagynak el bennünket sem soha . . .

1.1. Magasztalás . . .

(16 óra 54 p)

„Múlt"

Újjong a szívem, mondjuk magyarul ebben az istenmagasztalásban. Örömtől reszket a szellemiségem Istenben, mondja franciául ez az evangéliumokból Jézus biografiájával valósult szöveg. Ehhez az Istenemhez egészen személyes közöm van. Nem egyszerűen Isten, hanem az *én* Istenem, az *engemet* megváltó Isten, az *én* Megváltóm. Magyarul csak

„Megváltó"-nak minősített, megváltójelzős Istenem, de franciául már az *én* Megváltóm. Engem vált meg és *enyém*. És azért újjong a szívem és azért reszketek az örömtől, mert rámnézett az én Istenem, rám tekintett az én Megváltóm és meglátta, hogy alázatos szolgálója vagyok éspedig egész különösen az alázatosságomra nézett, és én ettől a pillantástól vagyok most újjongásban, és azért dalol fel bennem most ez a „magasztalás". Megreszketnek tőle múltamban az ősök, a nagy vonal, az a Dávid-vonal, az egymásra ömlő emberlélek, a *háromszor tizennégy* nemzedék, az Ábrahámtól Dávidig, a Dávidtól Babilonig, a Babilontól a jelen pillanatig. Mind énekelnek velem, érzem és hallom őket, bennem magasztalnak mind: 1. Ábrahámtól Dávidig, 2. Salamontól az apa-Jekoniás-ig, és 3. a fiú-Jekoniás-tól *eddig* a pillanatig; mert *most* hozom a Krisztust. És te, Erzsébet, meghallottad valamennyinek dalát, mikor köszöntöttelek, azért mozdult meg a magzatod. Az a hathónapos a méhedben ezzel a mozdulatával maga köszöntötte az érkező Jézust, akit hordozok.

1972. nov. 23. (0 óra 30 p) csütörtök

Őt köszönti ez a dal. Ábrahám, Izsák és Jákob az ajkamon; és József, meg a többi, a Benjáminnal, akinek csomagjában megtalálták az ezüst poharat, és az álmotlátó Józseffel együtt énekelnek bennem a Jézusomat beszélő próféták mind, egész Izaiásig, aki megmondott előre mindent. Hiszen a templomban mindezt megtanultam azért, hogy most, itt Erzsébet judeai házában Jánosnak énekelhessen Jézus, a Bennemlakó, a Megváltómagzat az *én* hangomon. Ez a sokezres Múlt énekeltet engem, ez a bennem lüktető Teljesedés, amelyért Joakim és Anna, az én szüleim, a templomba vittek engemet kisgyermekül, hogy ott a Frigyszekrény mannás levegőjében kopogjon a jövő ajtaján egész tizennégy esztendős koromig e megváltó Magzat Testének formálására és táplálására öröktől fogva szánt vérem . . .

És azért énekelek most ezen a sokezer esztendős ószövetségi hangon, az ősök hangján, a próféták hangján és az én gyermekhangomon, mert ma örökkévalóságot hoztam ebbe a házba, én, a názáreti kisleányból lett Istenanya, akinek alázatosságára rápillantott az Úr, a kiejthetetlen nevű, és ennek az egész múltnak örömében énekelek én most a te házadban, Erzsébet, a te János-Magzatodnak és benne az egész emberiségnek.

Mert minden idők imádkozni fogják ezt a dallamot:

Magasztalja lelkem
Az én Uramat
Örvendezve élek
Szárnyai alatt
Szolgálója lettem,
Lepillantott rám
Alázattal zengi
Dicséretét szám.

1.2. „Jövendő"

És ez vajon nem a velünk úszó örökkévalóság kettős végtelenje ebben a „magasztalásban"? Hiszen alig tárta fel a múltat, máris a jövendő kárpitját lebegteti. A lejártak után a jövendő számlálhatatlanok. Nem a Múltnak és a Jövőnek az Örök Jelenbe ömlő istenpillanata ez? „Mert hiszen olyasmi történt velem, ami még nem volt soha". Még hosszú utamon át is szinte emberi valóságomban kábultan állok ama természetfölötti pillanattól, amelyben az Angelosznak válaszoltam, és amelyben egyszerre dalol bennem a Volt és a Lesz és a Most.

Mert ami nem volt soha még, az megmarad örökké. Nem fér el az Időben. Ami először van, és egyetlenegyszer van, az az Istenjárás léptei közé tartozik és ennek a járásnak minden lépte az, ami Istenben „Végtelenből Végtelenbe fut". És

bennem most ez a Végtelenség magasztalja az én megváltó Istenemet, akinek magzattestét, emberkezdődését ebbe a házba hoztam, mert látogatni küldött ide valakihez. Ehhez az Erzsébethez, aki fölismert köszöntő hangomon, hogy anyja lettem megváltó Istenemnek. Ehhez az Erzsébethez, aki öregségéig hordta terméketlen méhének szégyenét Zakariás mellett, a fiútlan házban. Ehhez az Erzsébethez, akinek leányos méhe nem tudott asszonyossá válni és az emberek botránkoztatásával évtizedeken át üresen várt valakire, aki előtt senki sem léphetett oda; akit majd a szentélyben angyal fog Zakariásnak bejelenteni; és akinek a „pusztában kiáltó" szava a Jó Hírt először fogalmazza meg; és aki majd a rászálló galambról megismeri és megvallja Jézust, – kit most magzatképpen hordozok és ki engem most nagy sietősen ebbe a házba küldött. A megnémult Zakariás házába, ehhez a Jánoshoz, aki megérezte újjongásomat és válaszolt magzatléte gesztusával.

Mindez nem volt soha még. És ezért állnak itt a *múltak* nemzedékei után a minden *jövők* nemzedékei. Ezért a Nagy Művelésért, ezért a nagy Tettért, ezért az egyetlenül örökkévaló Istencselekvésért, amelynek „alázattal zengi dicséretét szám". Azért állanak itt a mindenkori eljövendők összes nemzedékei és éneklik velem a boldogságomat. A nagy Tettért, amelyet rajtam elkövetett a Szent. És mind, akik valaha lesznek, a messze folytatódások; a nemzedékről nemzedékre a Léten végighullámzó tudomás zengi hangról-hangra, szájról-szájra a boldogságom örök énekét.

Azért nem hallgat el ez a dal, mert ez a Tett még nem történt soha. Egyetlenegyszer történhet meg minden a Kozmosz történetében, egyetlenegyszer mondja ki az Istenüzenet a Megváltás szavát, egyetlenegyszer kezdi meg az Örök-létnek Időbe-szállását az Istenszándéknak Emberéletté valósulását, amelynek ezt a kezdődését énekelem most és nem hallgatok el vele soha.

És ez a Végtelenség tölt be most engemet. Minden szavamnak múltja Isten örök Gondolatának *eredetéig* és *telje-*

sedéséig önti magába minden Idők múltját, jelenét és jövőjét.

A Lételőtti Gondolattól a Létutáni Plérómáig. Istentervtől Istenteljesedésig. Mert nagyot művelt rajtam hatalmas keze.

A Megváltó az emberre vetített Isten. Minden az Istenből, ami az *emberre tartozik.* És ennek megválaszolása minden az emberből, amivel ezért *Istennek tartozik.* Az ember valósága visszavetíti most a maga teljességét Isten felé. Újjong a szívem, énekeli Mária. És megérzi, hogy „semmi"-sége az ő nagysága. Ezt úgy hívják, hogy alázat. Az alázat mélyén határtalan önértékelés van. Ezt az alázatot zengi Mária. „Lepillantott" – mondja –, de „amit velem tett, az még sohasem volt". Azért vagyok a megsemmisülésig alázatos. És azért leszek ettől az alázattól olyan fennhéjázó, hogy trónjára merek lépni a karjai közé.

Ami velem történt
Nem volt soha még
Boldognak mond engem
Minden nemzedék
Nagyot művelt rajtam
Hatalmas keze
Jóságában százszor
Szent az Ő neve

1.3. „Erőtér"

Mert az Irgalom karjaival ölel át engem. Elmerülök irgalmának határtalan erőterében. Nemcsak engem ölel. Belefér az egész népem ebbe az Irgalom-áradásba. Félelmünkre ezzel válaszol és ettől a választól újjong az én szívem. Korszakról-korszakra, nemzedékről-nemzedékre telik belőle. Nem erőtlenedik a terek határáig és nem fogyatkozik az idők nagy léptein át; azért maradok benne és azért marad Ő együtt a félő alázattal, – ez a szolgálatom az én erőm. És

bennem, fölöttem és köröttem ugyanaz a Kar cselekszik, amely irgalmával átöleli népemet és átölel engem. Ez az irgalmas Kar a hatalom nyelvén is beszél. Ledönt minden hatalmat, mely valósággá hazudja magát, és miden nagyralátó önmagasztalás széjjelszóródik tőle, ha karja csak egyet suhint. Mert nem úgy győz vele, mint aki félti a hatalmát, hanem úgy, mint akinek hatalma már puszta létével győz. – Azért győz, mert senki sem állhat meg előtte.

Ez a dal a *végtelen terek* és *idők strófája* után most az *Erőtér legyőzhetetlenségének* dala. Ezt Mária az Örök Erőnek énekli. Nincs hatalom ennek a Karnak suhintásával szemben. Ennek a Korlátlan Erőnek mezőin jár a lelke, már amint hordja Erzsébet otthona felé gyalogolva a palesztinai dombokon át. Súlytalan a teste, röppenő a lépte, színig van erővel teste is, lelke is, viszi Erzsébethez az Istenmagzatot.

Ez az örvendező Rózsafüzér-titok, amely most széjjelömlik a világon. Az öröm himpora az evolúció felett, mert az emberiség védelmét korlátlan hatalmú Erőforrás: a Megváltás vette át. Ennek örül Mária. Ez az az öröm, amelyet „senki sem vesz el" többé, ez az a dal, amely nem hallgat el többé.

Ezért az örömért gondolta el Isten Máriát. Ez a gyermeki öröm, ez a korlátlan üde boldogság játszadozott az Úr teremtő munkája körül, mikor a Földet készítette, mintázta a hegyeket, és megtöltötte a vízek medreit, hogy ez a csillag majd a Legtisztábbnak, az Egészen Szépnek lakása legyen. Most ennek a végtelentől-végtelenig cselekvő hatalomnak tudatában örvendezik Mária ott Juttá-ban, vagy Ain-Karim-ban, de biztosan Erzsébetnél, ahonnan most a Magnificat-nak örömébe öltözködik a Föld, mert *Erzsébetben* a Magzat felujjongott *Mária* Magzatának látogatására. Így üzen az Irgalom és a hatalom:

Irgalma leáradt
Népünkre borult
Félelmünkre szállott
S a szívemre hullt
Hatalmas a Karja
Csak egyet suhint
S a kevélykedőket
Széjjelszórja mind

1.4. Ajándékozás

1972. november 28. (9 óra 35 p) kedd

Van még valaki, aki így gondoja végig a Magnificat-ot? Senki. Egyedül Mária. De Mária elénekelheti így mindenkinek. És akkor mindenki megtudja, hogy mi van a Magnificat-ban.

A negyedik strófa ennek a Megváltó Istennek *cselekvéskontrasztja.* Kinek mit ád, kinek mit nem ad. Ki távozik tőle tele kosárral és ki megy el a kaputól üres kézzel. Magukcsinálta trónusukról lebuktatja a hatalmasokat és maga mellé emeli a térden várakozókat trónusa lépcsőjéről. És asztalához hívja a testi-lelki éheseket és szomjasokat bő lakomára.

A Tér, az Idő, az Erő végtelenének első három strófája után ez a *határtalan ajándékozás* strófája. Mindent csak Ő adhat. Mert minden az Övé. Mindent csak Tőle kérhetek, mert csak neki VAN. Aki máshonnan vesz, annak nincs semmije. Minden *ingyen* van. Csak annak lehet tulajdona, aki ajándékba kapta. Semmi sem emberi szerzemény. Az embernek „magától" nincs semmije. A „gazdag" az, aki „magának" *szerzett* és nem az egyetlen forrásból *kapott.* Azért gőgös. És azért ül fel „képzelt magasára". Onnan letöri ez az Ajándékozó, mert csak Ő adhat. Csak Ő tehet „gazdaggá". Mert csak Neki VAN, hiszen egyedül Ő VAN.

Ez a strófa itt a transzcendensbe nyúl át. Ez a strófa a minden földi anyagelosztás éneke. Mária nem töpreng azon, hogy ez a Hatalom miért nem tűri a gazdagokat. Azért, mert ők azt hiszik, maguktól lettek gazdagok. Maguk növesztették meg csűreiket és ebben a tudatban akarnak nyugodtan aludni. Pedig *semmit sem* szereztek maguk. És minden elvehető a kezükből. Mária a názáreti ház magányából tudja, hogy Egyetlen az, aki véglegesen ajándékoz és csak annak van igazán, akinek Ő adott. És az Ő ajándékai anomáliát javítanak: annak ád, akinek nincs, azt eteti és itatja, aki éhes és aki szomjas. Mert *testvériség* az Emberiség, minden testvérnek egyformán kell jutnia; s a transzcendensből meglátszik, hogy a gazdag a „szegény"-től vette el.

És Mária szíve újjong ezen a kiegyenlítésen. Érzi ezt a transzcendens eredetű igazságszolgáltatást. Ennek a strófának földöntúli értelme van, és magában foglalja a végtelentől-végtelenig táguló és irgalomtól áthatott teljes igazságot.

Honnan a tulajdon?

Ki ajándékoz?

Ki veszi el?

Ki adja „vissza" vagy „tovább"?

Erre a négy kérdésre ez a strófa egyetlen szóval felel:

– Isten! –

Aki semmiből ad és semmiért, aki ingyen ad és akkor veszi el, amikor akarja, aki „vissza" adja, amit nem „vett el", aki „tovább" adja annak, akinek akarja, akitől ingyen kaptam mindent, amit „enyém"-nek mondok, mert ahol Ő cselekszik, az túl van az én világomon. Ahonnan Ő rám pillant, onnan *belülről* lát engem, és minden szegényt és gazdagot, miden éheset és jóllakottat, minden gőgöst és alázatost. És szuverén önkénnyel ajándékoz és fosztogat, mert a Lét határain túl ered az „Isten cselekvése" – ahova nem látunk.

Mert testvérek a teljes Igazság és a teljes Irgalom, és azt a testvérséget csak a lételőttinek és a létutáninak a jelenbekapcsolásával lehet elhinni és *azután* megérteni.

Ez az érthetetlen *ajándékozás* éneke. Az emberi ész számára következetlen, átláthatatlan isteni önkény dicsérete; „Nem tudom, miért adsz és miért fosztogatsz. Nem tudom, honnan adsz, miből adsz, csak látom kinek adsz és kinek nem adsz és nem fogy ki belőlem a dicséreted. Mert nemcsak látom, de érzem is a tetteidet, mert hordozlak és bennem cselekszel, felfoghatatlanul jóságos megváltó Istenem."

„Véremben lüktetsz és elmémben gondolkodol. Olyan egységben vagyok veled, amilyenben soha nem volt és soha nem lesz senki sem. Ezért vált a létörömöd a szívemben otthonossá és ebben az ujjongásban értem meg e magyarázatlan negyedik strófám érthetetlenségét."

„Mert az angyalszó óta rajtam, velem és bennem cselekszel. Mert belülről látsz és mindenestül átjársz engem, én pedig Teremtő Erődből véremmel alkotom készülő embertestedet. Istenivé ujjongom magamat Benned, Te pedig emberré formálod magadat bennem. Az alázatosaknak és éhezőknek a strófája ez, akiket elválasztottál cselekvéseidben a gőgösektől és a gazdagoktól."

Letöri a gőgöst
Képzelt magasán
Alázatos hívét
Áldja trónusán
Éhezőknek étket
Tele kézzel ád
De a gazdagoktól
Zárja kapuját

1.5. Mert „megemlékezett" . . .

(„. . . se *souvenant* aux siècles des siècles . . .")

„EMLÉKEZETT"

A múlt jelene, vagy a Jelen Emléke? Hogy itt vannak bennem mind a századok, én pedig ott vagyok minden idők óta a századainkban? Valóság mind a kettő, mert irgalmában megígérte Ábrahámnak és minden származékának? És Ő *Jól* „emlékezik", múltjának élete *teljes* és *minden*estül a jelenbe fut és túlárad az eljövendőn. Gondjába vette népét. *Örök* gondjába vette ezt a népet, Ábrahám hitének gyermekeit, századok előttről századok utánra.

Ott kezdődik, ahol öröktől fogva teremtő ujjai körül játszadoztam és abba az *Örökléte*be torkollik, ahol már „Mindenben minden" az Isten. Mert én csak kényszerülten költöztem ki Belőle, csak szolgálatára léptem az Időbe, hogy Embersége elindulását hordozhassam és futva érkezzem vele házatokba.

1972. december 1. (10 óra 22 p) péntek

Az istenanyává lett Mária első szavai. – Ezeket hallom bele a Magnificat záró-strófájába is. Megígérte századok előtt és megtartotta századok utánra, és őrizte népét minden időkön át. Emlékszik Ő, akit magasztalok. És az Ő Emlékezése kezdődéstelent és végződéstelent jelent. Hasztalan peregnek a századok, hasztalan fordul az évezred. Irgalmának ígérete és Ígéretének irgalma pillanattá szorítja a futásnak indult Időt: *megemlékezik.* Mert minden múltja és minden jövője: jelen. Mert Benne van Ábrahám előtti minden nemzedék és Ábrahám utáni minden nemzedék – és benne én. Teremtő szavában ott van a valósulás, és ígéretén ott van a teljesedés.

„Ízlelem a végtelenségét".

– Ezért fogyhatatlan az én örvendezésem. Mert ráismertem a szavadra, én Hatalmasom, én Irgalmasom. És rólam való „Emlékezésedben" örök Gondolatoddá tágul a lelkem. Már nem vagyok a názáreti kisleány, akinek ott véltem magamat, hanem a Te „Emlékezésed". Tőled vett múltam és jövőm vagyok és ezért énekel bennem a Te Örökkévalóságod.

– Az *Igéreted* vagyok! –

Igazak dolgára
Örök gondja van
Szívén hordja népét
Nagy irgalmasan.
Atyáinkhoz szólott
Évezreken át
Ábrahám és magva
Ismerte szavát.

1.6. Megdicsőítés

1972. december 4. (8 óra 36 p) hétfő

Személyes „magasztalástól" az „Igazak dolgáig", Ábrahám óta, minden nemzedéken át az istenanyai lélek himnuszától a minden nemzedékek örömdaláig, amelynek dallamterében Mária otthonosan jár. Lépdel a palesztínai dombokon; háztartásol Erzsébetnél; meghallja Zakariás visszatért hangját a János névre; és a méhében fejlődő „Emberfia" életritmusára dalolja tovább félelmetes boldogságát.

Ez az örömdal nem hallgat el többé. Mert a Megváltásnak emberi filumba hullott istentüze gyújtotta fel azon a *márciusi hajnalon,* és ezzel a pillanattal az Idő megrabolta az Örökkévalóságot, s az Öröklét megszünhetetlenné tette a Percet. Ezért énekli végig Mária Magnificat-ja az Ember és a

Mindenség történetét. És túlénekel mindent, romlást, bűnt, bűntetést, elégtételt, mert egy szűz méhében Istenember fejlődik, és ez megváltoztatta a Mindenség erkölcsi előjelét, véglegesen „plusz"-ra fordítván annak „mínusz"-át.

Így lesz Mária Magnificat-ja minden nemzetek és nemzedékek Magnificat-jává, mely végigdalolja a Kozmosz történetét.

És Mária emberre vetített Istene a Világ-egyetem Istenévé valósul.

Ezek a rövid szentírási mondatok kivilágítanak önmagukból. Mert a Második Személy az Atya akaratából a Szentlélek erejével „Istenembert" alakít Mária méhében és ez az időbelépés Mária minden gondolatának, minden kiejtett szavának egyetlenül megújuló értelmet ád. Ezért lesz Királyasszony a szolgáló leányból, ha szolgáló is marad, ezért lesz anya a szűzből, ha szűz is marad, és ezért lesz ebben a Magnificat-ban Mária a Megváltás örök dalosa, mert azontúl szótlan marad az egész evangéliumon át.

Dicsőség az Úrnak
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Századokon át
Tudom, hogy mit adtál . . .
Töviskoronát
Áldott légy ma érte
S minden koron át

ÁMEN

1.7. Látóhatárok

„Szárnyai alatt"

Az Idő szárnyalása; egyszerrelátás, eléje és mögéjelátás; és az első strófa elindul az *Idő Szárnyai* alól. Az elérhetetlenből fut az elérhetetlen felé; nem találom benne magamat; és

mégis egyedül vagyok benne, Pro-videálás? Post-videálás? Úszom a mélyén. A mélységben hallom, hogy Mária hangja végigzeng rajta. Először a Régi, a Régibb, a legeslegrégibb, a *múlt* végtelene. Nagy fényből homályosuló múltbanézés. A háromszor tizennégy nemzedék Ábrahám óta. És Ábrahám *mögé* az örök Istengondolatig ömlik a lelkek valósága a beláthatatlan Homokóra, ahol a homokszemek égitestek... lelkek.

És ebben fürdik a létünk. Mária ebben énekel. Ebben úszunk, pergünk. Ez a múlt felé nézés az élet *egyik* arca. Minden vektorpont először visszafelé néz. Vissza nem *mehet,* de *oda*néz. Mária is így kezdi. Az első tágulás a *vissza*nézés, mert az egész látóhatárt sohasem lehet egyszerre látni. A Magnificat első látóhatára is a Múlt felé néz. *Azért* „magasztalja" Urát, ami lett". Szolgáló. Kikből lett? A messze ősökből, akiket végignézett, s akikben Őt előrelátta az Úr. Rápillantott erre a Mária-öröklétre, és nézte alázatosságát az „egészen szép" létének „Jelen" pillanatában. Az angyalpercben. A „leánykérés" percében. Esküvő kellett, ígéret kellett. Az ősök sorából a háromszor 14 nemzedék után kiragyogó Szeplőtlen; és az Ő Ígéretes válasza, ez a nagy Igentmondás; ebben a 14 éves gyermeklányban fakadó „Igen", amely az Úr kezével Istenanyát termel és majd énekelheti: „ami velem történt, nem volt soha még".

És már nyitva a Jövendő látóhatára, a „Minden nemzedék" már tudja, hogy mint a múltban nem volt, úgy a jövendőben sincs „látó*határa*" ennek a természetfölötti örömnek, amely a végtelenben fakadt. Az *Eljövendőnek* örökkévalósága ez, mint ahogy az első strófa az *Elmúltnak* örökkévalósága volt, – egyik a Jelen Gyökere, másik a Jelen Termése; – mert a Szellem evolúciójától tanulta az Élet a fakadást és a termést. – És mikor Mária örökkévaló rendeltetésének örömére nyitja ajkát, meg kell érintenie látóhatárával az örökléthez mind a két pólusát, de csak emberi megértésünk kedvéért. Mária örvendező lelke most az Időnek e hatalmas szárnyaivá tágul és betölti a Mindenséget.

A méhében fakadó parányi Istentermés elég térfogatos erre a maga legyőzhetetlen sugárzatában. Nem elég neki a háromszor tizennégy nemzedék, nem elég az Ádámtól valók *együtt* sem; a múltból. Nem elég neki a porból az összes Eljövendő, a „Minden nemzedék" sem boldogsága hirdetésére, mert Idők előttről Időkön túlra megy az Isten azzal a Megváltásművel, amelyet Mária dalával Ő intonál és Mária testében Ő materializál.

Félelmes hatalmakat emleget ez a dal, melyek erőterükbe foglalják ezeket a beláthatatlan téridős végtelenségeket és csak az Irgalom simító keze adja a bírást az emberléleknek e Hatalmak ujjai között. És ezeknek ölelésében ujjong fel újból Mária, amint végignézi a Nékik ellentmondók széjjelporzását egyetlen suhintástól. És fürdik a lelke ennek az Erőtérnek irgalmas igazságában és igazságának irgalmában. És ez a harmadik látóhatár végigzeng a Mindenségen; és Mária gyermekhangja égitestek kórusává gazdagul ebben a strófában.

A suhintó hatalomkéz most egyszerre ajándékozó kézzé válik. A fenyegetés kényeztetéssé. Ez a Kéz ad *mindent.* Semmiféle más tulajdon nincsen. Minden csupán szeretetajándék akar lenni. Egyedül a Kéz adhat, Akié minden. *Ingyen* van minden adás. Az emberiség Isten szeretetgyermeke. Az ajándékok titokrendszerben erednek. *Máshol* keletkeznek, nem *itt,* másik Lét küldi őket, nem *ez.*

Ez a strófa a nem-hiába-zörgetés strófája. Mident úgy kell *kérni.* És nem *szerezni.* Aki mindent megtett, az is „haszontalan szolga". Nincs arány a méretekben. Ajándék a Lét az utolsó cseppig. Ezt dalolja Mária a negyedik strófában.

És az ötödikben felzeng az Isten „emlékezetének" teljes szimfóniája. Hangszereinek, szólamainak, énekeseinek beláthatatlan számával „megemlékezik". Most aztán *mindenről* megemlékezik. Amit csak tett. Örökkévalóságának határtalanságában. És benne az a kis kiválasztott palesztínai folt, és emberek, és Mária, és Jézus, akit Mária *most* énekel! Erre a népre építi a Mindenségét. Erre a Lányra, erre a Fiú-

ra! Most mindenre „emlékezik". És mindenről „megemlékezik" a Lét első Gondolatától az utolsó Gondolatig ebben az ötödik strófában.

Mert ez a „Gondolat" kettő, ami nekünk kettő, *egyazon* Végtelenség. Isten egyszerre látja a Múlt és Jövő, az *El*múlt és az *El*jövendő látóhatárát az Ő örök Jelenében; és ezt az elmúlhatatlan és kezdődéstelen Jelent énekli Mária a Magnificat-ban, amikor hordozza az Istent, aki „megemlékezik" hatodik strófában a Megváltó Isten Háromságáról.

Ezen a „Megemlékezésen" át fénylik rá az Emberiségre az Ő dicsősége. Ebben ömlik a Megváltás Töviskoronájának *diadalmas* ereje. Azért énekli ez a Háromságos dicsőségstrófa a „töviskoronát". És ezért énekli benne Mária a soha el nem hallgató megváltó Örvendezést:

– Áldott légy ma érte s minden koron át. –

1.8. Intermezzó*

(amit ez sugalmaz)

1972. nov. 25. (5 óra 42 p) péntek

Nem azt jelenti-e ez a mai reggel, hogy minden zavart, zaklatott, földretapadó léleknek Mária örömébe kell menekülnie? Mint valami illatos, tiszta oldószerbe, amelyben semmivé foszlik minden anyagpusztulásból eredő emberprobléma; mind idegprobléma emberi gyermeke; olyan ez a Mária-öröm, mint valami bűvös Erőtér, amelynek nem áll ellent semmi, és győzelmesen betölti a másik élet illatával ennek az életnek minden táját; sehol sem lépsz ki belőle, mert Máriával benned van a forrása. Mert Mária öröme mint a Földön elömlő és mindenhol győzelmes hatalom. Ezt Ő szüntelenül dalolja, s aki ezt a hangot meghallja, az nem veszhet el.

* Megjegyzés: Készült 1972. nov. 25.–1972. dec. 17. a Magnificat megírása közben. Az érthetőség kedvéért helyeztük a Magnificat végére.

Magnificat anima mea
Dominum Redemptorem

Máriának ebben a „megváltó" szavában *emberre vetített* Istene van . . .

1972. dec. 16. (4 óra 56 p) szombat

Ma a Végrendeletre nyitotta Mária a Könyvet. És nagy világosság nyílt meg abból a három „idő"-ből, amelyet a „bűn"-ről, az „igazság"-ról és az „ítélet"-ről mondott. – „il y a eu" pêché, „il y avait" justice, „il y aura" jugement. Ez a három idő elvész a magyar fordításban

„meggyőzi majd a világot a bűnről, az igazságról
és az ítéletről".

Nem hallatszik ki a három idő:

a bűn – ami volt
az igazság – ami volt és marad
az ítélet – ami eljövendő.

Ez a három idő, magyarul nincsen: „régmúlt", „félmúlt", „jövő" három ideje. És ez a három idő a következő mondatban megismétlődik. Il y a eu – ez a múltmögötti múlt, ami a múltban elmúlt. Il y avait – ez a múltban is, jelenben is folyamatos valóság, a múltból magát a jelenen át folytató, – és az il y aura, vagyis a jelenből kilépő majdan elérkező. Ez a három ideje: 1. a bűnnek, 2. az igazságnak és 3. az ítéletnek. Ez a három a latinban is meg tud lenni. Magyarul sohasem értettem ezt e három idő nélkül és most kivilágosodott, mikor arra a szeretetreváró kis életre gondotam, aki most érkezni akar. És nincs más reménye, mint a szeretet. És ezen át várja a megváltást. Azt a megváltást, amelyről a Magnificat énekel. Ki más énekli ezt, mint a Máriában éneklő és Emberré fejlődő Szeretet. Advent van. Ezt kell felfedezni.

„Ha szeretetem nincs, semmi sem vagyok". – „Nem tudtátok?"

– Nem láttátok? –

– Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most el nem viselhetitek.

– Majd, ha eljön a Lélek, az a Szellem, ki az Atyából való és majd megmond mindent; nem magától, hanem az Atyából, amint hallja és azt mondja belőle, ami az

Enyém!

– Ez pedig mind a Szeretet nyelvén beszél. Meg kell hallani.

– Nem tudtátok?

Aki ismerni akarja magát, az szeretetvizsgálatot tartson.

Minden emberközi probléma kizárólag szeretetprobléma.

Ha kíváncsi vagy arra, hogyan állsz szeretetben (és egyedül erre kell kíváncsinak lenned), nézd meg, hogyan állsz az emberekkel való viselkedésedben (belülről). És hogy ennek mi köze van Istenhez: „nem kívül, . . . belül!"

Minden viselkedés szeretetvonatkozás, mely élő tettekkel kapcsol be az emberközösségbe.

Munkádat is nézd meg: van-e beledolgozva szeretet?

Terveidet is nézd meg: irányítényező-e bennünk a szeretet?

Véleményeidet is nézd meg; átjárja-e őket a szeretet?

„nem kívül, . . .
belül!"

Ezekben érzem Mária gyermeki bölcsességét. Nem a folyólétből, hanem a folyamattalan Lételőttiből hangzanak. Onnan, ahol Ő a Teremtés Szándékának mezőin „játszadozott" az Atya tettrekész Keze körül. Odahallom a Magnificat strófái közé.

2. Az evangélium „Máriás" jelenetei

Az evangélium három Máriás jelenete: a Magnificat, a Benedictus és a Nunc dimittis. Három azonos látóhatár háromféle színezettel, ami a záró-strófában háromféleképpen szólal meg. Ennek a múltjában és jövőjében élő népnek advent az élete. Mert minden advent a múlt és jövő egybeömlése a jelenben. Ezt a három dalt nem én adom Máriának, hanem Ő adja nekem. „Jahve megemlékezik".

2.1. Simeon: Nunc dimittis

1973. január 17. (20 óra 45 p) szerda

Simeon éneke

Az Úrhoz:

Most bocsásd el szolgád
Békességesen
Mert meglátta Arcod
Halandó szemem
Azt ígérted nékem
Hogy meg nem halok
Amíg Megváltómra
Nem pillanthatok

Minden Népnek szántad
Üdvösségedet
De csak nemzetünknek
Dicsőségedet
Fényed nemzedékről
Nemzedékre száll
Szólíts Hajlékodba
Hol már nincs halál

Máriához:

Most pedig, ó Asszony
Hallgasd meg szavam
„Ez a Gyermek soknak
Romlására van,
Mert Őbenne *Jel* szól
Nem értik „sokak"
És tanításának
„Ellentmondanak"

De akit a Lélek
Megvilágosít
Kinek Ő vezérli
Gondolatait
Feltámadására
Lészen ez a *Jel*
Mert hitére majdan
Égi Szó felel"

„Isten Anyja lettél
Szülted a Fiát
Ez a csoda lelked
Tőrrel járja át
Megáldalak téged
Nincsen hátra más
Mint e Megváltásból
A Feltámadás"

Dicsérd velem Istent
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Fájdalmadon át
Keresztútad járod
Vár a Golgota
Szívedben a *Tőr* és
Fején *Korona."*

– Comment je crois – ebből a kötetből olvastam el azt a tíz oldalas rövid írást: Chute, Rédemption, Géocentrisme.

– Bukás, Megváltás, Geocentrizmus –

És nézem ezt a jelenetet e gondolatok aurájában, vagy erőterében. Rá kell sugározni és e sugarakkal átjáratni ezeket az emberi valóságokat, akiknek szavait írom és belülről áttüzesednek; eszméletileg megmozdulnak, átforrósodnak, igazságokat szikráznak szavaikkal, gondolataikkal, hollétükkel, pillanatukkal, az Örök-Végtelenben való elhelyezkedésükkel, ahogyan ott állnak a parányi Emberfia körül.... És egyedül a Gyermek tudja valóban, mi történik.

Máriát a Karján Fekvővel, Józsefet a két gerlejével az embertörvény hozta ide, Simeont és Annát valami csodálatos hívás küldte.

És honnan került Lukács evangéliumi riportjába Simeon dalának szövege? És honnan írta ki ezt a dalt, ha nem Mária „múltjából", abból a törölhetetlen múltmegmaradásból, amelyet ez a legcsodálatosabb riportalany a szívében gondosan őrizett!? Vajon emlékei mélyén is „csodálkozott"? Azon, amit Simeon a Fiúról mondott? ... erant mirantes? ... nem tudta jobban, mint Simeon? Nem inkább azon csodálkozott, hogy Simeon mindezt tudja?

Ezt a pillanatot csak énekelni lehet ... akkor is, ha nem marad el mellőle Simeon jóslata sem. Mert ez a jelenet is az örökkévaló pillanatok közé tartozik.

1973. január 18. (16 óra 44 p) csütörtök

Miért jön ide e templomba ez az „igaz ember" és ez a „prófétanő"?

Miért van ez a két lélek kiválasztva arra, hogy folytassa Mária magasztaló énekét? Titkos gondolatok kiderüléséről beszél Simeon. Mikor átveszi Mária karjáról a Gyermeket, megszólal benne a folytatás. És a „Kegyelem" nevű prófétanőben felhullámzanak eljövendő szavak, amelyeket

nem írt le senki sem. Miféle titkos gondolategység ismerte fel Máriában a Lélek üzenetét ezen a sohasem látott emberen, aki lépteit idevezérelte, – hogy karjaiba tette gyermekét? Miféle titkokat szimbolizálnak a József kézfején szárnyverdeső ajándék-gerlék, amelyeket ezért az Elsőszülöttért hoznak, a most érkező szülők? Miféle titokba pillant bele most az a szótlanul ott álló prófétanő, aki hallgatja Simeonnak az élettől búcsúzó örömdalát? És miféle emlékek rajzanak fel József lelkében a pillanatról, melyben megtudta, hogy Istent fog nevelni? És miféle boldogságok sugárzatának múlt és jövő percei szállnak világgá Mária lelkéből, aki még az „imént" énekelte Erzsébetnél, hogy „boldognak mond engem minden nemzedék"?!

Csak Simeon ajkán fakad mindebből valami, mert a Gyermek, akinek Erőterében állnak ott mind, még szótlan, még csak lélekindító sugarakkal dolgozik, még csupán puszta Jelenlétével üzen és megszólaltatja ezt a „másik" életre induló öreg embert, akinek karján fekszik most a „Messiás", akinek templombavezérelt hangja most köszöntődalt énekel.

– Nunc dimittis ... dalolja a Lélek sugalmára, aki őt erre a pillanatra idehívta, hogy ez az öt „ember" (és ez a két madár) örök pillanatot éljen át ebben a templomban, mikor az Isten embertörvénynek engedelmeskedik, mint Mária „elsőszülöttje".

– Most bocsáss el engem, Uram – dalolja –, mert ennek az Asszonynak karján megpillantottak Téged szemeim ebben a Gyermekben, akit most anyja karjaimra adott.

Megyek, Uram, megyek a Te Szavad szerint abban a békében, amely lelkembe sugárzik, mikor a szemedbe nézek. Látlak, Uram, ebben a gyermeki szempárban, mely szótlanul visszatűz reám és belefénylik ebbe a búcsúszóba, mely egyszersmind az érkezőnek köszöntése is. Szemed pillantásában ismerem fel az életszakadásnak e pillanatnyi válságában a minden nemzedék, elmúlt és eljövendő számára Mindenekre kiterjesztett világosságodat. Mert a messzeváró

„üdvösség" helyett most az Üdvözítő személyes szeme néz reám, és az én Uramnak sűrített légköre vesz körül és jár keresztül rajtam. Ez az a Mindenséget betöltő Lélek is, aki most idehozott engem, hogy ebben a szemsugárban megértsem *azt* a *fényt,* amelyet ennek a csodálatos Anyának a karján ebbe a templomba küldtél. És ebben a szemsugárban látom, Uram, hogy ennek kell a pogányságot megvilágosítani és ennek kell a „Te Népedet" világgá növeszteni. Tudom, Uram, ez a gyermek-szempár mondja nekem, hogy a Te népednek és az én kis népemnek – az a „dicsősége", hogy a Te Népeddé növekedjék, és ezért hoztál engem a „Lelked" által most ebbe a templomba, hogy ezt elénekeljem neked.

Karjaimon az „üdvösséged" és szemébe nézek „Üdvözítőmnek". Ígérted ezt nekem, Uram, mert ígérni szoktál és minden jövődben minden múltad beteljesül, mert megemlékezel hiánytalanul. És ebben a Teljesedésben szólok most ehhez az Asszonyhoz, aki tudja, hogy ebbe a templomba most Kit hozott. Nem azért, hogy mindazt megtudja tőlem, amit az angyalszó óta tudott, hanem azért, hogy szavaimból megtudja: Te küldtél ide engemet, Uram!

Rettenve nézem, mert Gyermeket hoz és nincs rajta férfifolt. A folt helyett felcsillant benne a Lélek. Ő mondja nekem, hogy ez az Asszony és ez a Gyermek az Örökkévalónak Teremtés előtti Álma; és újjongva dicsérlek érte Tégedet, Uram!

Magnificat!

Folytatom ezt a sohasem végződő éneket.

Magnificat!

Lumen et revelationem gentium . . .

Ez az életzárásra induló férfi-lélek most tovább énekli Mária örömét. Átveszi azt az egységes „lelket" – akárcsak

Máriát hallanám. Mária eszméletének fénye ugyanaz a Lumen, ugyanez a Reveláció. Egy és ugyanazt az ajándékot látják, amely Ígéret formájában hullámzik, sugárzik végig ennek a kis palesztinai földsávnak történetében és egyetlen mozgó Erőtérbe burkolja be ezt a népet. Mind világosságról beszélnek, mind Ábrahám „népének" diadalát emlegetik és mindezt az a szakadatlan, el nem hunyó várás, ez az ószövetségi advent teszi emberéletekké, eszméletek találkozásává, valami nagy népeszméletté, amely áthat minden egyént és irányítja minden egyénnek minden gondolatát.

Ebben az Adventben, mely az örök isteni szándékkal kezdődik, mert „kezdete" nincs, egységesül ez a nép, ez a „választott", és halad a valóság legmélyén ennek a „népnek" a krisztusi megvalósuláson át az Isten népének szüntelenül táguló „kereszténysége" felé. Ez a minden idők kereszténysége énekel Máriában és Simeonban, mikor a Lument-t és ezt a Revelációt emlegeti, miközben megváltójának gyermekszemébe néz.

Eddig az Úrhoz beszélt, most Máriához fordul. Imádság ez mindakettő. És mondja Simeon ajkán a Lélek:

Sokak romlására és sokak feltámadására. Mert hulladéka van minden teremtésnek és ez a Gyermek egyszer azt fogja mondani: szükséges, hogy botrányok legyenek és ugyanez a Gyermek azt is fogja mondani: ezt az örömöt senki sem veszi el tőletek. És mikor Simeon lelkén átfut ennek a „romlás"-nak árnyéka, akkor melléje jövendöli a győzelmes orvoslást is, a Mária lelkét átjáró Hétfájdalmat, amelyet a Töviskoronában már megkösznt. Mert „JEL" lesz ez a Gyermek és ennek a Jelnek majd „ellentmondanak". „Contra dicetur". „Antilegomenon". És ezt az emberi ellentmondást azzal a Töviskoronával, azzal a lelket átjáró Tőrrel kell győzelemmé teremteni. Mert a fájdalom nem büntetés, hanem teremtő erő.

Ezt az Erőt énekli Simeon a Megváltáson való örömében, amellyel továbbmondja a Magnificat-ot. Ez a „Tőr" a hatodik strófában emlegetett Töviskorona szimbólumtársa. Jé-

zus és Mária – egymáson át – mind a kettőt adja a „romlásokért" és a „feltámadásokért".

Ez az a „titok", amelyet Simeon végszava emleget. Ez az a „titkos gondolat", amelynek Kard és Tövisek árán kell „kiderülnie". Itt elhallgat Simeon, mert már „rejt-jelül" megmondta a Tőrt Máriának, amellyel Mária tovább áldja a Tőrt, a Keresztet, a Koronát – a Feltámadásért.

Ez az a „titkos" érthetetlenség, amelyben az Éden almafája valósul isteni Cselekvéssé. Ez a Titok a romlásforrás és ez a Titok a feltámadás világossága.

„Sokakban". Kikben? Minden legyőzöttben és minden győzelmesben. Ebben a zárószóban ezt énekli Simeon. És ez az ének Mária örömdalának folytatása.

Vajon a két „sokaknak" szóból melyik jelent „mindenkiben"-t? Vajon a „romlásnak sokai" nem fogynak el? Vajon a feltámadás „mindenki"-je nem tudná legyőzni?

Vajon az Éden almafájának a Teremtés negatív szükségszerűségére átalakuló szimbolizmusa nem azt deríti-e ki, hogy a „romlás"-nak sokai elfogynak a feltámadás sokainak mindenkije javára? És vajon Mária nem így értette Simeon szavát? És nem ezért kell Simeon dalát Mária dallamával tovább énekelni a Pléróma Adventjében mindvégig? Nem ezt mondja Simeonnak a Megváltó Gyermek szeme? És nem erről ismeri fel Mária Simeont annak a titkos Gondolatnak templomi Erőterében, ahol elhangzott és tovább hangzik Simeon éneke?

Ha az „ősbűn" az Evolúció szükségszerű „botrány"-törvényéhez tartozik, vajon az Evolúció lezárulásával nem kell a „botrány"-nak is eltűnnie? Az Evolúció alaptörvénye a múlt megmaradása, az Idő evolutív megszűntével vajon nem gondolható-e együtt a „botrányok" megszűnése?

Ezek a „titkos Gondolatok" . . . ?

Miért hallgat el itt Simeon?

Mindennek, ami a Megváltás küszöbén elhangzik, mindennek, ami ebben az elindulásban történik, titka van. Örökkévaló pillanatok szelik át az Időt. Ezeknek a pillanatoknak a kétszárnyú Végtelen felé való folyamattá terjesztésében az Idő szinte meglopja az Örökkévalóságot, Simeon ezzel a végszavával ebből sejtet meg valamit.

Miért küldi az Isten ezt az öreg férfit és ezt az öreg nőt, ezt a két templomviselt emberi értéket ide az alig körülmetélt Megváltó fogadására? Miért rögződik bele ez az örökkévaló pillanat abba a kétezer évbe, amely mögöttünk még – azaz már – alig „Jövő", hogy ebből a Simeon-dalból eltűnhetetlenül megtartott „megemlékezés" lesz és ez az ének ennek a február másodikának törölhetetlen jelenű emléke marad! Ez az éneklő Simeon és ez a szótlan Anna, akiket a Szentlélek „véletlene" a templomba küld, vajon nem a kétnemű Emberiség képviselője-e ebben a minden ízében Isten ujjanyomát viselő „jelenlét"-ben, amelyet Lukács az örökkévalóságba beleír, mikor az Istenfia embertörvénynek engedelmeskedik! Mikor „bemutatják" Istennek „az Ő Fiát, akkor az élete határa felé közeledő két öregnek kell fogadására a templomban megjelennie. Simeonnak, mert hívást kapott. Annának, mert úgy szólván „sohasem" hagyta el a templomot. És ez az énekes férfi és ez a szótlan prófétanő ezzel a templomi jelenlétükkel az „Isten hasonlóságára" „férfinak és nőnek teremtett" Emberköszöntését hozza a Gyermeknek és az Anyának. Az evolúcióval előkészített ember kétneműségének Istengondolatát, Annában a nő megtisztelését erősíti meg, mikor Simeont és Annát ebbe a „Bemutatás"-ba állítja.

Mit mondanak ezek itt együtt a csecsemőkora óta az „ősbűn"-től sohasem fertőzött Anyának, aki engedelmesen fogadja ebben a „tisztulás"-ban tisztaságának embertörvény-

ből fakadó sérelmét, és ennek az Istenkézzel gondviselő Apának, ki idehozta őket?

Vajon nem azt énekli-e Simeon, hogy Mária fogamzásakor Dávid filumára Isten rátette az Ujját?

Az Egyetlenegyért, akit majd nem kell megkeresztelni.

Megértés ez embermódra, de lehetne-e másképp; mikor az „Emberfia" elfogadta és eljött beszélni eszméletünk nyelvén!

2.2. Zakariás: Benedictus

1973. február 21. (2 óra 44 p) szerda

Zakariás éneke

Áldott az Úr – és
Áld az Ő keze
Örök szövetséget
Kötöttünk Vele
Erős szabadítót
Támasztott nekünk
Ezzel mondta meg, hogy
Ő az Istenünk

Ábrahámnak egykor
Hitéért adott
Mindenkorra szóló
Testámentumot
Dávid Háza várta
Nagy Idők előtt
Prófétái szája
Zengte a jövőt

Ellenségeinktől
Megvédelmezett
Elhárított minden
Gyűlölő kezet
Atyáinknak mindég
Megirgalmazott
Nem feledte el hogy
Esküt fogadott

Szabadulásunkban
Szolgáljuk híven
El ne tántorítson
Tőle semmisem
Igazságban szenten
Későn és korán
Félelemtől menten
Járjunk nyomdokán

És te, gyermek rólad
Mennyből hallani
„Prófétául küld a
Magasságbeli!"
Ő-Előtte jársz, mert
Neked adta át
Megváltásunk első,
Legelső szavát

Pusztába kiáltod
Küldetésedet
Üdvére tanítod
Hűtlen népedet
Megbocsátás vár ránk
– szól az Üzenet –
Mert rajtunk az Isten
Szíve megesett.

Hogy ki a halálnak
Árnyékában ül
Irgalmazás fénye
Ölelje körül,
Magasságból jött és
Léptünk vezeti
Béke ösvényére
Odatereli

Dicsőség az Úrnak
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Gyermekemen át
Adventednek boldog
Hírmondója lett:
Megmozdult az Ég – és
Isten született

Ennek a három ószövetségi léleknek levegője, életforrása, termékenyítője volt a nagy Várás, amely az Idők erejét érezte, a háromszor 14 nemzedék léthatárát élte, a történelmi Idő (a pálca elvétetése Júdától) eljövetelét sejtelmesen tudta. Ez a várás kiélesedett benne, és ez a nemzedék a női lelkekben még felnövelte a gyermekvárás értékét, mert az Idők közeledésével a Dávid vonalán fel-lüktetett a megváltás aktualizálódásának közeledése, és valami különös felfokozódó Élet járta át a nemzedéket, amelyből a legcsodásabb filumon Istennek kellett fakadnia.

A feszültség a nemzedékben élt. A messiásvárás felfokozódott . . . és Gabriel leszállott Mária felé.

Az a március 25 az érintett filum megelevenedése volt. Rejtett pillanat, és természetfölöttisége mégis elömlött az emberiséget hordozó Időn. Keresztüljárt mindent a Mária „Igen"-je az Úr üzenetére. A szellemvilág a maga teljességében megrendült, és benne mindennek más értelme lett, mint e pillanat előtt. Mert valami kozmikus történt. Ebben az

„Igen"-ben anyagba lépett az Isten. A Szolgálóleány válaszolt. És mint az Illatáldozat tüzéből eláradó illat, megváltozott minden Időhatás, a pillanat kilépett a folyamatból és megmásított mindent, ami valaha volt és valaha lesz.

Ez azt jelentette, hogy az Időnek mindenkit magába ölelő közegét, múlt felé, jövő felé, átjárta ez a pillanat. És minden „időtartalom", az emberi eszméletek megmásultak, elfogadták a maguk teljes titokzatosságában ezt a megújulást. Az Idő teljessége azt jelenti, hogy maga az Idő újította meg önmagát, és ezt meg kellett éreznie – a legmélyebben, a legélesebben, a legfényesebben – azoknak a „választott" embereknek, akiknek ebben a csodálatos filum-pillanatban szerep jutott.

Nem mond valamit nekünk ebből az is, hogy az a Zakariás név héberül azt jelenti: „Isten megemlékezik? Mit jelent Istenben ez a „megemlékezés"? Mikor még emberben is a múlt megmaradását és a jövő beköszöntését jelenti?

És hogy János neve azt jelenti: Isten kegyes.

És hogy Erzsébet neve azt jelenti: megesküdött az Isten.

És hogy Gabriel azt jelenti: Isten embere.

És hogy Illés azt jelenti: akinek el kell jönnie!?

Mindez nem azt a csodálatos emberi eszméletváltást írja-e körül, aminek Mária Igen-jének pillanatától átszínezte, áthangolta, áttüzesítette az emberi eszméletvilágot, mely soha többé nem lehet olyan, mint volt.

És ezt a szellemi Kozmoszban megvalósuló eszméleti természetváltozást az Öröm paradicsomi tisztaságának visszahozását énekli az a

Magnificat!

Mert most az történik, ami nem volt soha még.

Isten időben sorozza végtelenbe szánt tetteit, János hat hónappal korábban fogamzik, mint Jézus. Sohasem szült öreg méhben fogamzik, öreg férfi „akratából", de angyali üzenetre.

– Gabriel vagyok – mutatkozik be az üzenő angelosz Zakariás hitetlenkedésére válaszul, akinek ezzel a hitetlen kérdéssel szava elnémul Erzsébet terhessége idejére. Mit tanulhatott Zakariás és mit Erzsébet ebből a kilenc hónapos némaságból! Mit nyithatott meg bennük ez a másik angyali üzenetetet megelőző *hat* hónap és a Jézus fogamzását követő *három* hónap! Míg fel nem írhatta Zakariás az élő felszabadító mondatát:

„János a neve".

Milyen új fényben lobogott fel bennük ez a nagy eszmeletváltozás, amely most már új és egyetlen értelmet ád a bennük és körülöttük folyó történéseknek!

Megemlékezik az Isten – Zakariás
Megesküdött az Isten! – Erzsébet
Kegyelmes az Isten! – János

Nem világosít meg ez a három név mindent?

Új lélek nő az emberekben. És minden szavuknak megújult értelme van.

Mert Isten esküdött, Isten erről megemlékezik és Isten megüzeni angeloszával az Ő megváltás-indító kegyelmét: Jánost.

Ezen a filumon három ének születik:

Magnificat	Benedictus	Nunc dimittis
Mária	Zakariás	Simeon

2.3. A három emberlélek éneke

I.

Mária: Dicsőség az Úrnak
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Évezreken át
Tudom, hogy mit adtál
Töviskoronát
Áldott légy ma érte
S minden koron át

II.

Zakariás: Dicsőség az Úrnak
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Gyermekemen át
Adventednek boldog
Hírmondója lett,
Megmozdult az Ég – és
Isten született

III.

Simeon: Dicsérd velem Istent
Áldjuk az Atyát
Fiút és a Lelket
Fájdalmadon át
Keresztútad járod
Vár a Golgota
Szívedben a Tőr és
Fején Korona

Ez a három Istendicséret háromszor borítja ránk ugyanazt a döbbenetes ószövetségi látóhatárt. Három emberlélek énekli fölénk azt a légkört, amely mint óriási világoskék félgömb teszi ezt a nemzetet amaz egyetlen adventnek örök lakójává.

Az evangélium átélésében van valami mélyítő akkor, ha az összetartozó tények részeseit, szereplőit nem egyenkint belső világukban, hanem a tényben hordozott és a tény egységébe tartozó szerepükben szemlélem. Mert az egymástól függésbe helyezett emberek a maguk együttesében Isten nyelvén beszélnek. Elhelyezésük csodálatos tervezettsége a velük való közösségnek Isten terveit árulja el. Nincs az a matematikus, aki ezeket a terveket jobban kiszámíthatná, ezeket a társadalmi „építményeket" jobban elgondolná és valóságtermelőbben csoportosítaná, mint ezek az evangéliumi együttesek. Ez a három lélek, ebben a három dalban Isten akaratának láncaira van fűzve és a jövendő teljes ismeretén alapuló tökéletességgel egymáshoz illesztve, beleértve ebbe minden előzményüket (még Illést és a prófétákat is) és minden következményüket (még az emberiség megváltásának minden természetfölötti következményét is).

Ha az evangélium átélésében az egyes szereplő belső világára gondolok,s abból kifelé pillantva mégis az ő átéléseivel próbálok azonosulni, akkor a saját eszmélésemet építem, rendezem, kormányozom ezzel az élménnyel. Akkor ketten vagyunk Istenben, Mária és én; Zakariás és én; Simeon (Annával) és én. Ha pedig egyszerre, az egymásba illeszkedő történésekben szemlélem őket, akkor sokan vagyunk Istenben, akkor annak az együttesnek isteni tervezetét megvalósult struktúráját látjuk, Nem azt, hogy Isten hogyan „sugalmaz", hogyan beszélget az emberi eszmélettel, hanem azt, hogy miképpen épít, hogyan szerkeszt, választ és egyesít, térrel és idővel diszponál, megvalósítja a hol? és a mikor? minden kellékét, megválasztja a hogyan? mikéntjét és az evangélium egyénei helyett az evangélium társadalmát.

Ez a megváltásindító evangéliumi szerkezet, amelynek

hűséges rögzítésével Lukács stílusművészete bennünket megajándékozott, ezt a második fajta evangélium-átélést sugározza belénk.

Először Mária szólal meg. Pedig már régen élnek a többiek, Zakariás elnémultan szolgál, Erzsébet otthonába rejtőző ujjongással várja váratlan gyermekét, és Simeon – már öregen – de a mélyeszméletében reszkető valósággal várja, hogy meglássa Üdvözítőjét. Egyikük sem tudja élete napi szolgálatában, melyik az a perc, amikor Mária Igen-je átfut a Mindenségen, mint a Teljesedés nagy pillanata, de mindegyik az életével szolgálja – szolgálta és szolgálni fogja – azt a pillanatot. Mert be van iktatva abba a Trióba, amelynek első személye Mária a szeplőtlen „fogantatás" – már – emberi méretben – talán már tizennégy éve; Máriát a templom készíti, Zakariást (Erzsébetjével) éppen öregsége készíti, és Simeont (Annával) éppen az öntudatosan benne élő Adventje készíti erre a pillanatra.

És eljön a perc, mikor mind a hárman megtudják, miért élnek. Időben Zakariás az első, hat hónappal az *Igen* előtt, Időben Mária a második, ama márciusi hajnalon. Időben Simeon a harmadik, hogy bizonyságot tegyen a bizonyíthatatlanról, hogy rásóhajtsa Mária lelkére a szenvedés lehelletét és elénekelje a Megváltót először felismerő emberiség dalát.

Énekelnek mind a hárman. Zakariás a megígért gyermeken, Mária a minden időkön és a Simeon a nagy Jel-nek felismerésén át, amelyért tőr jár és töviskorona.

Ezt a három éneket az evangéliumnak ezeken az első lapjain minden emberszívnek egységes Kantátá-vá vagy Oratóriummá szerveződve szánja az emberiség hitének az Isten.

Mert mind a háromnak ugyanaz a látóhatár-ritmusa. Meg lehet számlálni a sorokat. A belőlük kisarjadott strófákat is. Ez a nagy adventelő zsidó-öntudat egyformán lüktet mind a háromban. Ebben a nagy várásban élő eszméleti feszültség fűti ritmussá és dallammá szavaikat.

Mi az Advent? A Múlt és a Jövő szerelme egymás iránt

és egyesülésükben szüntelenül újratermelik a sohatöbbé meg nem ismételhető Jelent.

Mind a három ének először a Múlt felé tartja istenjárta eszméletének reflektorát. Hátranéz, hogy előrelásson: Mária az ősatyákra, Zakariás Ábrahámra, Simeon a prófétákra gondol, ezekre a nagy Várakozókra, akik mind jövőt énekelnek a múlt fölé. És mind a három dalban jövendő tárul fel: Mária boldogságában a „minden nemzedék", Zakariás hitében a „gyermek" prófétasága, és Simeon *Jel*et és Tőrt jósoló szavában. És mikor az így kétfelől megizmosított jelen kivilágosodik, akkor elérkezik a három dal harmadik üteme, a Múlt és a Jövő utáni az Erő és Hatalom üteme, amely az Igazság példatárává kormányozza az életet a belső és külső valóságot, az emberiséget és mindenséget; Mária évezreket, Zakariás a halál árnyékából kilépő békét, Simeon pedig titkos gondolatokat emleget ott a templomba hozott Jézus-gyermek felett.

Ez az orgonapont zúg az evangélium első dallamai alatt. A bennük újjászületett „Idő" orgonapontja.

Ez az Új, ez a Megújult Idő, a tevékeny Idő az eszméleti Idő, a teremtő Idő, az Isten emberi eszmélésén át az Istenbe visszaömlő Idő, melynek Iránya és két Végtelenje van. Ezt az Időt teszi Életté egyes lelkenkint is, lélekegyüttesenkint is az az örök Advent, melyet ezek a dalok énekelnek és amely az emberlélek legmélyebb valóságához tartozik.

ÁMEN

Mária-Gondolat a Szentháromságban

„Atya lánya. Fiú anyja
Szentlélek arája
Te vagy eme Hármas Létnek
Élő koronája.”

1. A Mária-Gondolat a Szentháromságban

1973. nov. 17. (14 óra 44 p) szombat

Három emberi kategóriába foglalható hármas szeretetlégkörrel veszi körül öröktől fogva a Szentháromság a „Mária"-Gondolatot. Ez a hármas egység a Lételőttről való és ebben a hármas egységben valami módon a még csupán Ígéretben élő Márián belül megnyilvánul a Háromság természete, hármas ütemének Egyetlensége és a tervben lévő Teremtés tagozódása.

Az a három szeretet, amelyet az ember „szülői", „gyermeki" és „jegyesi" szeretetnek nevez, mikor *léte* már benne hullámzik az Evolúcióban, előre szinte megígéri, vagy elárulja ezzel a struktúra-igézettel a saját legmélyebb természetét, amellyel emberi gondolatvilágunkhoz a legközelebb férkőzik. Ez a szeretet-Erőtér a Mária-elgondolás minden idők előtti valóságának lényege. Így valóban *Mária lényén át* lép hozzánk legközelebb az a valóságos tevékeny Isten, az az „Actus Purus", az a „Csupa-Tett", aki egyedül öröklétképes.

Ami idővé szóródik, az nem lehet örökkévaló, de a Csupatett az nem szétszórt Idő, hanem a Pillanatba sűrített Idő, amelyből nem lehet kilépni. És mikor az emberi (vagy bármilyen) Eszméletté folyamatosul, akkor annak három arca van: egyik az Elindulás (Atya), a másik a Folytatódás (Fiú), harmadik a Megújulás (Szentlélek), és így mihelyt a Csupatett eszméletbe vetítődik, természetszerűleg háromság lesz belőle. És mihelyt ez egy Mária-Ígéret lételőtti lényére vetítődik, szükségképpen ebben a három ütemben, az Actus Purus szeretetlevegőjében erre az Ígéretlényre a majd később, az Evolúcióban kinevezendő háromtagú szeretetnyelven érteti meg magát mint Atya, mint Gyermek és mint Jegyes.

Ez a három nagy szeretetforrás a Háromság világalkotó ereje, mely először az Ígéret-Világban egyenesen Mária Elgondolás képére sugárzik.

Az *Atya* tevékenységének megszólalása a *Fiú*, és ennek teljesedéséhez a *Jegyes* kell. Így végeredményben a „Harmadik"-é a kivitel a Teremtődés szükségszerű hármas egységében.

A Szentháromság egységének Mária öröktől fogva elgondolt lényén át történő hármas visszaverődése *ez*. Aki az Atyának *Lánya*, a Fiúnak *Anyja* és a Harmadik Személynek *Mátkája*, az lényének legmélyén hordozza már léte előtt, már Ígéretében a Szentháromság szüntelenül tevékeny munkáját és ebben a Mária-Lényben rajzolódik ki embergondolkodásunkban először a Mindenségünk hármas Szerkezete.

Igaz, hogy a Hármas Egyetlenség Istenben mindig egymásbaolvadt együttműködés, de ebben a Máriához való visszanyúlásban ennek a három legmélyebb emberi vonatkozásnak megvilágításában a történés egységének súlypontja van: Mária felől az Atya felé a „gyermekség", a Fiú felé az „anyaság", a Jegyes felé az élettermő égi szerelem sugárzik. Ezért Mária életének *tettei* mind Szentlélek-Tettek a Teremtő, Megváltó életközelségében, melyek mint életkeretek egészítik ki a Szentlélek szerelmét, a fogamzást; a Szentléleknek tulajdonító angyal-Szó az „Istennél semmi sem lehetetlen" megokolással. Ebben az Atyaüzenetben kifejezetten *nevet* ad a Jézus-fogamzás tettesének.Ezért tehát Mária életének vizsgálatakor nem is lehet fontosabb feladatunk, mint sorba venni az Ő Lényének már az Örök Akaratban élő elgondolásában, a Szentírásból szinte szövegszerűen kiolvasható Szentlélek-Tetteket.

A katolikus imádkozónak különösen szüksége van ezekre a tettekre, amelyek az Időbe kilépő Mária-Lény történetében Egyházat termelnek, és hitem szerint katolikus öntudatunk nagyon igényli ezeknek a tetteknek szinte rózsafüzér-titok módjára AVE-kba foglalt formuláit. Ezekkel az Örök Akarat lételőtti gondolatait Mária életének szemléletével az Evolúcióba dobjuk és Szentlélek-Olvasóvá formázzuk, mélyítjük, és belső világunkban újra meg újra feldolgozzuk. Így a lételőtti Mária-gondolatot szárnyaira

veszi az eszmélésünkkel utólérhető Idő, s ugyanakkor, mikor a szentírásmondatok erőforrásul a lételőtti Máriába kapaszkodnak, e „titkok" kiejtésekor az Örök Akarat óta Istenben élő Istenszülő számunkra názáreti, betlehemi, jeruzsálemi valósággá konkretizálódik. Az Atyának szeplőtelenül fogant leánya a Szentlélek Istenmagzatot hordozó Jegyese és a Fiúnak testét kilenc hónapon át méhében hordozó Anya, a minden Időket megelőző Örök Akaratból néz ránk.

Majd elmondja nekünk ebből a Szentháromság Forrásból merített Szentlélek-Tetteket.

ÁMEN

2. Szentlélek-titkok

1973. nov. 20. (13 óra 48 p) kedd

Ezek Szentlélek-titkok. És minden Szentlélek-titok Mária-titok. Mert Márián át érintkezik egészen közvetlenül az Isteni az Emberivel. Ennek az egyesülésnek semmiféle más hídja nincs, és ezzel az igazsággal minden emberi gondolkodásnak szemtől szembe kell néznie. Semmiféle filozófia, metafizika, misztika nem lehet meggyőző és kielégítő, ha nem az Örök Akaraton kezdi (tehát nem a „semmi"-n), és az Örök Akarat a maga teljességében érthetetlen, ha nem a templom nevelte názáreti kislányon kezdi és nem abból indul ki, hogy a szeplőtelenül született gyermeklány itt a templomban Istenmagzatra vár. A Szentháromságnak erre a templomi leányra vonatkozó titkai időben, idő alatt és idő utáni Forrásából, a Szentlélek tevékenységének szférájából valók. Mert minden tevékenységnek tengelye a Mindenségben Jézus; Jézus emberlétének istenválasztotta föltétele Mária; és Mária Istenanyaságának cselekvő megvalósítója a Szentlélek. Az Emberiség tehát Máriában kapcsolódik Iste-

néhez, mert a Megváltás Máriája nélkül nincsen Szentek Egyessége, és valójában az Ő magzattermő méhén át váltunk eggyé Megváltónkkal; ezt pedig az a bizonyos márciusi angyalszó fogalmazta meg, amely szerint Istennek semmi sem lehetetlen. Egész istenközösségünk titka az Örök Akaratban fogant istenszülői szeplőtlenség minden Időket megelőző Szentírásos Ígéretéből fakad – a Teremtés előtti Ígéretvilágból.

Emberi meggondolásaink vonalán a „Kezdetben Volt" egy Szeplőtelen Anyának ígéretével indul. Mögötte már nincs más, mint az Actus Purus, a Csupatett!

A Mária-titkok tehát Szentlélek-titkok. A Szentlélek Máriában ölelt magához bennünket.

Talán azért van szükségünk egy Szentlélek-rózsafüzérre.

Az Ószövetségben Isten szólal meg. A prófétákhoz Jahve beszél. Az az Éli, akinek nem szabad kiejteni a Nevét. Aki szövetségese a népnek, de fő jellege a hatalom. Az Erő. A Győzelem. A bűnből Szabadító. Az a három ószövetségi himnusz az Újszövetség küszöbén nem szeretetet, hanem megbocsátást emleget. Majdnem ugyanazt mondja mind a három, Zakariásé is, Máriáé is, Simeoné is. Máriának templomi nevelése ugyanaz, mint Zakariás papi és Simeon emberi légköre.

Ebbe az ószövetségi homályba mint cikkázó villám tör be azon a márciusi tavasznapon az angyalszó:

– a Szentlélek száll tereád és megárnyékoz a Magasságbelinek ereje.

Ez a Szentlélek tehát a Magasságbelinek erejéből való. Férfit nem ismersz? Nincsen rá szükséged. Máshonnan való vagy. A Teremtés előttről születtél, öröktől fogant a rendeltetésed. Nem azzal köszöntöttelek-e, hogy veled van az Úr és legáldottabb vagy a föld minden asszonya között? Téged máshonnan vett az Úr, mielőtt megmintázta volna a Mindenséget. Nem tudod, ki vagy, de most megmondom Neked: a Teremtésnek istengondolta előzménye vagy, és nem kell neked férfi. Istenanyává folytasd rendeltetésedet. Mert

leszáll rád a Lélek és másrendű emberéletre nyílik a te szűzi méhed, mert Istennek semmi sem lehetetlen. Cselekvést hozok beléd, személyes jegyességet – ha emberszó kell neked – és menyasszonyságodban már anya is vagy. Örök Akarat végzése, hogy Szent akit szülsz; Istenfia és Emberfia lesz egyszerre, mert létének Szándéka a Teremtés előttről való. Íme, rokonod kiszáradt méhe már hordja gyümölcsét, – mondom, hogy Istennek semmi sem lehetetlen.

Ennek a titoknak három üteme van. Az első a Szentlélek megnevezése. A Magasságbelinek most Tette készül. Jahve Akarata cselekedni fog. Ez az angyalszó: te legáldottabb, az Úr veled van – ez vajon nem a még hittételbe nem foglalt „szeplőtelen fogantatás"-e ebben az angyali köszöntésben? Mikor az Úr küldötte Istenközelséget, áldottságot mond, vajon nem élő szeplőtelenséget, bűntelenséget mond? Tele vagy gráciával – mondhatná ezt az égi küldött, ha volna Máriában homály? Vajon ez az angyalköszöntő, amely oly töprengővé teszi Máriát, – „Minemű köszöntés ez?"– nem lelke fényének, tehát szeplőtelenségének döbbenetes tudomásulvétele?

Az „Üdvözlégy Mária
Malaszttal teljes
Az Úr van veled
Legáldottabb vagy
Minden asszonyok között"

ez a köszöntés vajon nem a Szeplőtelenség Köszöntője?

Lehet-e ezen a „legáldottabb asszonyon" az ember bűnös eredetének nyoma? Vajon a szeplőtelen fogantatás dogmája tett-e egyebet, mint megértette a Máriának küldött tavaszi üzenetet?

Az angyalköszöntés vajon nem a szeplőtelen fogantatás formulája-e?

Vajon ez az Atya által megfogalmazott angyali üzenet nem tartalmazza Mária szeplőtelen fogantatásának lételőttiségét?

És a Szentlélek „megárnyékozó" ölelésének ígérete vajon szólhat-e másnak, mint a Szeplőtelen Fogantatásnak?

Az angyali köszöntőben a Szentlélek énekli a Szeplőtelen Fogantatást. A titok *első üteme.*

A titok második üteme Mária kérdésére válaszol. Ezt már ki is mondja (az elsőt csak elgondolta): „holott férfit nem ismerek?"

Erre válaszol az angyalszó a Szentlélek várt cselekedetével. „A Szentlélek száll terád" – tehát nem *szállt;* „a Magasságbelinek ereje megárnyékoz" – tehát nem megárnyékoz*ott;* – semmi sem történik kérdezettlenül, nincsen végzés, se bevégzettség, az Ég nem rendelkezik, csak üzen és vár. A Szentlélek ígér és vár – ez a *második ütem.*

És Mária Igent-mondása a titok *harmadik üteme:*

a Szeplőtelen fogantatásban a Szentlélek Erejével megfogamzik az Emberfia, aki „szent és Istenfiának hivatik".

Íme a Szentlélek első evangéliumi Tettének hármas ritmusa:

1. Jézus, kinek fogamzása előtt az angyal megfogalmazta a Szeplőtelen Fogantatást.
2. Jézus, kinek fogamzása előtt a Szentlélek Mária Igenjére várt.
3. Jézus, kinek fogamzását a Szentlélek ölelése Mária Igent-mondására művelte.

   A többi titokból megfogalmazhatók még ezek a Szentlélek-Tettek:
4. Kinek emberfiává fejlődését a Szentlélek állandó tevékenységgel folytatta Mária testi-lelki lényében.
5. Ki Máriának Erzsébetnél tett látogatásakor már magzatkorában Szentlélek erőterébe vonta Jánost, Erzsébet magzatát.
6. Ki a Jordánban való megkereszteltetésében a fejére szálló fehér galamb képében kilétének ismertető jelét adta (akire leszáll a galamb és rajta marad).

7. Akinek *ígérete szerint* az Egyház pünkösdjén a Szentlélek szélzúgás és tűznyelvek jeleivel szállt le Jézus híveire.

Az, aki engem küldött, mondotta nekem, hogy akinek fejére leszáll a Szentlélek galambja és rajta marad, ő az, akit várunk, s akiről mondtam, hogy nemvagyok méltó a saruszíjját megoldani.

„Hagyd ezt most – mondja neki Jézus – teljesítsük a Törvényt".

Ki beszél itt?

Ki az „Aki küldött engem"?

Ki az, aki abban a leereszkedő galamb-szimbólumban Jézus „fejére száll és rajta marad"?

Ki az, aki megszólal a kereszteléskor: „Ez az én szeretett Fiam!"?

A teljes Szentháromság van itt. Emberképzelethez, emberészhez illeszkedő egységben.

Ki küldhette Jánost? és magyarázhatta neki, miről ismeri fel a Krisztust? Más mint az Atya?

Ki cselekszik a Jézus fölé szállásban más, mint a galambbá szimbolizált Harmadik Személy.

És kinek a hangja hallatszik az Égből?

És ki ad hálát kereszteléséért a parton?

János keresztségének erőtere a Háromság Keresztségének Erőterében . . .

Az a legtitokzatosabb Harmadik, aki csak szimbólumokban válik láthatóvá, tűzben, szélvészben, fehér madárban, és tevékenysége kimerül a Mennyei Jegyes magzatalkotó gondolatában. Ezt az ember viszont nem tudta emberformában konkretizálni. Ezt láthatatlan titokká bűvölte azon a március 25-én, amikor a Szűz Igen-jére Istenfogantatással válaszolt.

Ez a Jegyes a maga titkosságában szüntelenül őrködik Mária és a Magzat teste-lelke felett. A kilenc hónap áhitatos gondja, a János-születésnek csodái és a János-élet folytatódása a pusztában csupa Szentlélek-cselekmény: Szentlé-

lekmunka János lelki megépítése, tanításának prófétai stílusa, az emberekre ható kifogyhatatlan vonzóerő és az egész népnek egyre bensőségesebb megmozdulása. Erzsébet és Zakariás lélekhullámai; csupa evangéliumi Szentlélek-Tettek, és mind a Háromság Megváltásmunkává megújult életének a Szentlélekművek fejlődésére ható szüntelen cselekvései.

Ez folytatódik a Szentlélek-titkokon át. Mária ott van Fia keresztelésén és ott van a nagy Pünkösd-Ünnepen, mint ahogy ott volt János születésének nagy Alfájánál. És Szentlélek kíséri őt, és örökös ez a jegyesség, mely örökléttől öröklétig él és átöleli a világot.

3. A Szentlélek Tettei és a Gráciák

1973. december 5. (3 óra 52 p)

1. Jézus, akinek fogamzását közlő köszöntésben az angyal a Te *Szeplőtelenségedet* nyilatkoztatja – *(bölcsesség).*
2. Jézus, akinek fogamzását közlő üzenetben a Szentlélek Mária *válaszára várt – (tudomány).*
3. Jézus, akinek fogamzását a Szentlélek Mária *igent-mondásának* pillanatában művelte – *(jótanács).*
4. Jézus, akinek testi-lelki fejlődése felett a Szentlélek *kilenc hónapon át* őrködött – *(erősség).*
5. Jézus, akinek magzatlényéből Mária köszöntésének elhangzására a Szentlélek *Erzsébet* János-*magzatára szállott – (értelem).*
6. Jézus, akinek keresztelésekor a Szentlélek Galambja Jánosnak szóló Jel gyanánt *leszállott – (jámborság).*
7. Jézus, akinek ígéretére a Szentlélek szélzúgással és lángnyelvekkel *szállott le a Coenaculumban* Máriára és Jézus népére – *(istenfélelem).*

Ez az első megfogalmazás majd az AVE-kba foglalható és *Máriához intézett* hét mondattá alakítandó.

Ez talán még fejlődni fog.

Ezen az éjszakán imádkoztam így a Szentlélek Tetteinek „olvasóját" – először és G.-ért.

Ezekbe iktatódnak

Tudomány	A Szentlélek vár
Erősség	A Szentlélek őrködik
Jótanács	A Szentlélek cselekszik
Értelem	A Szentlélek Jánosra száll
Bölcsesség	Szeplőtelenség
Jámborság	A Szentlélek Jézusra száll
Istenfélelem	A Szentlélek a Coenaculumba száll

ajándékaiért szóló kérések.

1973 december 7.

... mert a Szentlélek mind a hét ajándékával színig töltötte Máriát ...

1. Jézus, akinek fogamzását ígérő köszöntésben az angyal a Te *Szeplőtelenségedet nyilatkoztatja ki.*

Bölcsesség Anyja!

2. Jézus, akinek fogamzását ígérő üzenetben a *Szentlélek* a Te *válalszodra vár.*

Tudomány Anyja!

3. Jézus, akinek fogamzásával a *Szentlélek* a Te *Igent-mondásodban száll Reád.*

Jó Tanács Anyja!

4. Jézus, akinek benned végbemenő fejlődésén a *Szentlélek őrködik.*

Erősség Anyja!

5. Jézus, kitől a „Látogatás"-kor a *Szentlélek Jánosra száll.*

Értelem Anyja!

6. Jézus, akinek keresztelésekor a *Szentlélek* galambja égi jelül a *fejére száll.*

Jámborság Anyja!

7. Jézus, akinek ígéretére a *Szentlélek* a *Coenaculum* pünkösdi *népére száll.*

Istenfélelem Anyja!

4. A Szentlélek Tettei

1973. dec. 13. (15 óra 43 p) csütörtök

Az első Tett

1. A köszöntés

Ez a március 25-iki első angyalszó a Kegyelemmel Teljes Köszöntése. Ezekkel a szavakkal üzeni, fogalmazza meg az Atya Mária Szeplőtelen Fogantatásának örök szándékát. Kit lehet „malaszttal teljes"-nek nevezni? Kivel van az Úr? Ki a „legáldottabb" az asszonyok között, akiknek gyümölcsöt hoz a méhe? Máriának nem jut ajkáig a döbbenet, csak gondolatában tüzel fel a kérdés.

– Minémű köszöntés ez? –

Ijesztően, megrettentően szól a „malasztnak teljessége" az Atya fogalmazásában. A Szentlélek hangja ez a megemlékezés a lét előtti Akaratról, mely az Istenszülőt már az öröklétben kiemelte a bűn törvényéből, hogy megfoganhassa a Fiút. Ez ennek a márciusi reggelnek első üteme:

– Köszöntelek, Mária, Te Szeplőtelen! –

Ez hármas Istenszándék:

1. Az Atyában a lételőtti teremtés-szándék a Fiúért
2. A Fiúban az emberréválás szándéka a Szentlélekért
3. A Szentlélekben az Istenanya szeplőtelenségének szándéka az Atya teremtő szándékának teljesedéséért.

Tehát Mária lételőtti, létutáni, létalatti lénye szükségszerűen él a Szentháromság örök mélyén mint Ígéret.

Ez a Szentlélek Első Tette.

Teremtés-előző
Szándék remeke
Jézusért cselekvő
Atya gyermeke
Lélek-ölelése
Nem szűnik soha
Szeplőtelen Lány és
Mennyek Asszonya.

A második Tett

2. Az Ígéret

Végigrezzen az angeloszon Mária megrettenése és válaszol.

– Ne félj! Fiat szülsz. Jézus lesz a neve.

De Mária még jobban fél; és kérdezi:

– Miként lészen ez? Holott . . .

Mert ismeri a Lét továbbadásának földi törvényét. Az Atya „férfinak és nőnek" teremtette az „embert", az egyesülésükből növeszti tovább az „emberiséget".

De *isten*szülésre egyedül a *Szeplőtelen* képes és elhangzik az Ígéret:

– „A Szentlélek száll reád" – *ígéri* az Angelosz, és a Szentlélek *várja* Mária válaszát.

Ez a „Várás" ez a Szentlélek *második Tette;* ennek a március 25-ének második üteme.

A „Szeplőtelen Fogantatás" átveszi az Ígéretet: a Magasságbelinek ereje megárnyékoz téged, azért Szent is, aki tőled születik és Isten Fiának hivatik.

Eddig az Ígéret.

Mirjam erre megkérdezte:
Miként lészen ez
Férfitestet nem ismerek
És gyermekem lesz?
Válaszolt az angyal erre:
Maga a Szentlélek
Száll alá majd a szívedre
S megárnyékoz téged.

1973. december 15. (1 óra 32 p) szombat

A harmadik Tett

3. Az Istenfogamzás

„... azért szent is, aki tőled születik és Isten Fiának hívják".

És Mária lelkében megváltozik a világ. A mi gondolkodásunk pedig áll a „Megfoghatatlan" előtt.

A titok betöltötte ezt az egyetlenül szűzi lelket. Átélte az Istenanyaság és a Szeplőtelen fogantatásnak, a Lételőttinek az Örökkévalóságba rejtett egységét. Úgy élte át, mint saját személyes életének értelmét.

Ebben az örök pillanatban a Szentháromság Anyja, Leánya és Mátkája.

Mi egyebet válaszolhat ez a templomnevelte kisleány, mint azt, hogy

– Szolgálóleány... teljesedjék az Ige... és Mária lelkén-testén végigviharzik a Szentlélek cselekvése, a Szeplőtelen Fogantatás szentírásba foglalt testvér-csodája; az Isten-Fogantatás.

Az Igent-mondás e pillanata óta Mária szűzi vére a Szentlélek erejéből, az Atya örök akaratából, a Fiú emberréválásában Istenmagzatot táplál.

Az Istenszülő ölelkezik az Örök Akarattal.

A Szentlélek *harmadik* Tette. A március 25-ének harmadik üteme.

És eljött a perc és
Elhangzott „igen"-je
Megreszketett tőle
Létünk mélye, mennye
A kárhozat éje
A legyőzetéstől
Az üdvösség fénye
Újjongó reménytől

Az első három Tett a Szeplőtelen Fogantatástól az Istenfongantatásig. Az első a Lételőttiből merít, a harmadik a Lét utáninak szól. A második Mária lényének átkapcsolása a Szentháromság hármas Egységébe.

Magnificat!

Ne zavarja meg erre az Istenfogamzásra nyíló gondolatunkat az az elképzelés, ahogyan a még ponderábilis (földi) állapotban élő férfitest megközelíti a női termékenység kis kamráját, az emberi jövendők edényét, az anyaméhet. A Szentlélek cselekvése feltámadás utáni erőből él, nem kell a „nehéz" anyag útjait járnia. Közvetlenül, a Harmadik Személy Istenakaratával érinti Mária méhének szeplőtelen élet-

forrását és indítja el benne azt az életakaratot, amelynek kezdődését emberfogamzásnak nevezünk. Melynek az Emberfiává készülődő Második Személy az Atya teremtő akaratával és a Szentlélek Tettével egybehangzóan és örök szándékából folyólag alávetette magát. Mária biológiailag is érintetlen és a fogamzás egyedül a termékenység parányi szervének szól . . .

Nyissuk meg az elménket egy kicsit a halálban velünk átkelő feltámadó testünk felé, mely közvetlenül szolgálja „szellem"-társát, még saját lehetőségén belül is. Az Istenfogamzás ilyen hatás Isten felől; Szentlélektett!

A negyedik Tett

1973. dec. 16. (5 óra 44 p) vasárnap

4. Az Istenhordozás

Ez a Monstrancia-állapot kilenc hónapig tart, a Szentlélek-érintés pillanata óta a földrelépő Istenig! Ez a márciustól decemberig tartó életforma az Isten és az Ember egyesülésének örök szándékú formája most az Idő gyermekévé válik Mária lelki-testi valóságában. Ilyen együttélést még nem ölelt az Idő és nem fog ölelni többé soha. Ennek az életformának örök ittmaradása kezdi meg cselekvését és teszi ezt a kilenc asszonyi hónapot a megmaradó múlt és a megszentelt jövő örökkévalóság-törvényével a Szentlélek időbe merülő és mégis annak végességét az Öröklét eleven részévé, a Szentléleknek ebben a Negyedik Tettében.

Ez az Istenhordozás ezzel a kilenc hónappal besugározza a Tér-Idő, vagy az Idő-Tér Végtelenét. Ebben a kilenc hónapban az evolúció széttárja karjait, kilép önmagából. Az Időbe is merülő, Időt is túllépő Szentlélek-Őrködésen át, amely Isten pecsétje a Mindenségen, mint a végérvényes papírokat hitelesítő és időtlenítő Rögzítés.

Sohasem fogja embereszmélet átölelni ezt a Szentlélek-Tettet, mert ezzel lép ki a végesből a végtelenbe, a Pillanatból, a Minden Időtől terhes Pillanatból az Örökkévalóság Akaratának tovább-cselekvésébe, amelynek ezzel a Szentlélek-őrködéssel részesévé vált és lényének átadásával beírta magát az Örök Akaratba és annak részesévé vált. Minden szívdobbanása, minden lélegzete, minden gondolata az ontológiai mélységekig az Öröklétre szól, mert onnan fakad és oda torkollik a Háromság Egységében.

Mária lényében most az eleven csoda él. Ebben az Istenhordozásban emberileg megérintjük a csodát. Így cselekszik az Isten. Emberformákba simulóan és a saját Öröklétének és Végtelenének Tér-Idő teljességével azokat mégis a Beláthatatlanig túlszárnyalóan ebben a Szentlélek-őrködésben.

Ez az Őrködés az Advent Lelke. És ez az Őrködés párhuzamos egy emberi asszonynak az Evolúcióba illeszkedésével, amelyet az Istenüzenetre válaszoló akaratszabadsága szült, mikor Istenszülővé lett abban, hogy „szolgálóleánynak" végtelenítette magát, és magára bontotta a Háromság Erejéből a Szentlélek Őrködését.

Ebben a Negyedik Tettben

Kilenc ember-hónap
Míg méhedben épül
Isten-korpusz emberlélek
Mirjam gyermekéül

Így hordozod védve
Urad Teremtődet
Szentléleknek erejével
Az Üdvözítődet

1973. dec. 17. (1 óra 32 p) hétfő

5. A Látogatás

Ez már az új Mária. Újszülött a Lelke. „Ami velem történt, nem volt soha még" – énekli ez az új Mária. Mit is mondott az angyal? Mikor kérdeztem: miképpen lehetséges ez? A Szentlélek Fiút ad nekem. És, mondta: Erzsébet, akit terméketlennek mondtak, a hatodik hónapjában van. Újraszülettem. Sietek Erzsébethez.

Ez már az istenhordozó Mária tette. Zeng benne a Szentlélek, és köszöntő hangja Üzenetet továbbít. Ez a Mária-Hang már az Angyalhang folytatódása, mert ha Mária köszön is benne Erzsébetnek, ebben Mária Jézusa üzen Erzsébet Jánosának. Ez a Hang teszi repesővé a Jánosmagzatot és erre válaszol Erzsébet ajkáról Mária Istenanyaságának első, evangéliumos kinyilatkoztatása:

„– az én Uramnak Anyja . . ."

Ez az ötödik Szentlélek-Tett kilép Mária énjéből, vezeti őt a virágnak induló illatos dombokon át a Juttá-i ház felé, köszön Erzsébetnek Mária ajkán, ujjongó „repesésre" bírja annak Jánosát, és ráfénylik a házra az angyalszó emléke; „Istennek semmi sem lehetetlen". Mert ez a Mária most a Szentlélek Tetteinek Őrködésében él, hordozza maga körül Jézus emberréválásának Erőterét és a Magnificat-tal válaszol Magzatának.

Ezek az Ószövetségen nevelődött emberek most alakulnak át az Új Szövetség lelkeivé. Ebben a Tettben egyesül ennek a két asszonyi testnek csodája *„mert hittél"* – mondja Erzsébet Máriának, mert ez a „magzatközi" érintkezés Jézus és János között több, mint Mária köszöntő hangjának és János „repesésének" emberi nyelven elmondott kapcsolata; a maga teljességében ez az Ötödik tett a Szentlélek első Má-

rián-kívüli tette azon a köszöntő szűzi hangon és Erzsébet látnoki lelkén át.

Ebben a Szentlélek-Tettben válik János a Szeplőtelen Fogantatás Máriájának már Erzsébet méhében szentlélekjárta Társává, már tisztult emberséggel, bűntelen születésével. A Szeplőtelen Fogantatás és a Bűntelen Születés a Szentlélek testvér-tettei. Ennek a Bűntelen Születésnek bevárásához küldi a Szentlélek Máriát Erzsébethez és ez a Bűntelen Születés az ő „Pusztában Kiáltásának" és a Keresztelő Hatalmának forrása. Ezen a születésen ott kellett lennie Máriának, hogy

Magnificat!-ját

Jánosért is elénekelhesse.

Köszöntötte Mirjam
Erzsébetet aznap
Válaszolt a szóra
Repesett a magzat
Nem Mirjam ment nénje
Megköszöntésére
Jézus ment János
Keresztelőjére
S az ó-szövetségi
Prófétasor vége
Új-Szövetség tette
János keresztsége

1973. dec. 18. (0 óra 46 p) kedd

6. A Keresztelés

Jézus felveszi János keresztségét.

– „.... de hisz neked kellene megkeresztelned engem..."

– ... hagyd ezt most, ... teljesítsük a törvényt!...

És ez a két férfi érti egymást. Jézus kilép a Jordánból és míg János tovább keresztel, Ő imádkozik a parton, megnyílik az Ég, a Lélek Galambja égi jelül a fejére száll, megszólal az Atya égi hangja.

„... ez a Fiam ... az Én szeretett Fiam..."

és a Szentlélek Galambja a Fejére száll és rajta marad... Jánosnak szól a *Jel*, a keresztelkedőknek a *Hang*... és egybenyílt az imádkozó Fiú fölött a Földdel az Ég; a Szentháromsággal, való egyesülésben egy názáreti leány Igenjére a Szűz az Atya *Leányává*, a Fiú *Anyjává* és a Szentlélek *Arájává* lett... és annak az

– Igen!-nek

ebben a pillanatban „körülbelül" harminc éve volt.

És ez a Háromság ebben a Keresztelés-órában, az Égből ereszkedő Fehér Galambban, az Égi Hangban és a keresztelt Jézusban most megpecsételi a márciusi hajnalnak örök pillanatát, amelyben a názáreti leánynak Igenje teljesült.

– Hagyd ezt most! – mondta Jézus az Ő Jánosának, aki már nem habozott többé, „keresztelt" és engedelmességével a Szentháromság választ hívta a földre.

Ez a „Keresztség" a Szentlélek hatodik Tette ebben az embereknek szóló természetfölötti ritmusban, mely a Lélek Tetteiben lüktet, és kiteljesíti a Jézus emberségét a „bűnbánat" keresztségével, rákapcsolva ezt Máriának márciusi Igen-jére, hogy maradék nélkül

„teljesítsük a Törvényt".

A Látogatás *szentlélekműve* ebben a Keresztelésben folytatódik. Rá lehet ismerni Isten újjanyomára. Máriát Jánoshoz vitte, hogy még anyja méhében bűntelenítse. Mária igenjét idehozza, hogy a Bűntelen a Törvényt teljesítse és Szentháromságával igazolja a Jordán felett.

Tovább énekel a

Magnificat!

Jordán vize megreszket
Isten szállt le rája
János szíve is reszket
Szabadkozik szája
De a Krisztus válaszol
Hagyd el ezt most, János,
Cselekedjünk együtt úgy
Amint igazságos
Jól tudod, hogy megmondta
Aki küldött téged
Miről ismered fel majd
A te küldetésed:
Kire az Úr galambját
Rászállani látod
Előbb volt utánad jő
Az a Messiásod
És a Jézus felveszi
János keresztségét
Ember-módon vallja meg
Atyja Istenségét

1973. dec. 19. (4 óra 30 p) szerda

7. Szentlélekjövetel

Látogatás – Keresztelés – Eljövetel

Ez a cselekvéshárom ság ezen a Pünkösdön teljesül a Coenaculumban. Mind a három Szentlélektett, és mind a háromban a Háromság Egysége szól. A Látogatásban Mária köszönti Erzsébetet, s benne *János* hallja meg *Jézus szavát.* A Keresztelésben az *Atya Törvénye szólal meg Jánosnak* válaszul és mind a kettőben a Szentlélek pünkösdi egyházteremtése készül. A hetedik Szentlélektett a harmadik Személy műve, a Második Személy és az Első Személy szándékából.

Erre vár Pünkösdkor a Coenaculum népe. Az első két tett óta már lefolyt minden. Végbement a Megváltás Műve. Most indul el a Háromszemélyes Teljesedés. Felzúg az Idők Teljességének Szélvésze. A Coenaculum népének Anyja érti egyedül. Lobogó lesz az erőtérnek minden szemerje és jut belőle ennek a népnek. Ezzel a Jövetellel most a Mindenségbe szórja szét erőit. Ez a Pünkösd Mária-ünnepnapja. Mert a Szentlélek azon a Három évvel korábbi két tetten át most Márián át érkezik az Egyház megteremtésére.

A Szentlélek ölelése Márián át közelíti meg az „embert" minden lelki izületében.

Ugyanaz a Jézus cselekszik vele itt, aki Mária hangjával üzente meg érkezését Jánosnak; ugyan az a Jézus cselekszik itt, aki az Atya törvényére figyelmeztette Jánost a Jordán partján; és ugyanaz a Jézus cselekszik itt, aki a kereszten Anyjára hagyta örökül az Emberiséget és Anyját pedig az Emberiségre; ugyanaz a Jézus, aki a

– Maradjatok Jeruzsálemben –

szóval megígérte ezt a Jövetelt.

És ugyanaz a Mária, akinek hangja a Látogatásban Jánost kereste, és ugyanaz a Mária, akinek nem volt szüksége a bűnbánat keresztségére (– miért nem ment oda Mária?), ugyanaz az Emberiség Anyjává nevelődött názáreti leány hallgatja most ezen a Pünkösdön a Coenaculum népével a Szentlélek szélvészét, szemléli és érzi lobogását, – és benne van az Ő Imádsága is az apostoloknak hősökké születésében . . .

Ez a születésnap minden születésnapok teljesedése. A Jánosé, a Jézusé, az Egyházé, vagyis az Emberiségé. A Szentlélek az Ő jeleivel megmondotta, hogy Ő ugyanakkor szélvihar és tűz, amikor szelíden a lélekre ereszkedő fehér galamb. A világon átzúgó szélvész, a lelkeket lángbaborító tűz és a magasságból Emberre szálló Galamb.

És a Coenaculum Asszonya öröktől fogva és öröklétben hordozza Fiát és *most* dalolja igazán az Ő

Magnificat-ját.

Ámen

Hű imádkozókra
Szent várakozókra
Odaszáll az Ég is
Fellobban a lég is
Zúg a Szél a házban
Lelkek szentelt lázban
Tüzes nyelvek szállnak
Emberszóra várnak
Péter ajka szórja
Lelkekbe dalolja
Mindenki megérti
Gyermek, asszony, férfi
Szentlélek szólt rája
Pünkösd nagy csodája
Tűzzel, nem vizekkel
Lángokkal keresztel

5. Az ajándékok, melyek a Szentlélek tetteiből áradnak az emberiségre.

1973. december 25. (6 óra)

Az első Grácia

1. A Bölcsesség

A köszöntés szövege: Üdvözöllek Mária – tele vagy Gráciával – Veled az Isten – legáldottabb vagy az asszonyok közt – és áldott a méhednek gyümölcse . . .

. . . minemű köszöntés ez? . . . visszhangozza Mária lelke kimondatlanul,

. . . ez a köszöntés . . . ?

. . . sohasem köszöntött engem így senki. Leszáll körém valami új világ? Valami, talán mindig vártam rá és most ráismertem; valami, ami megdöbbent, pedig talán itt volt mindig, – talán öröktől is – talán mielőtt éltem volna – talán mielőtt minden élt volna – . . .

. . . minémű köszöntés? . . .

. . . áttüzesedik a lelkem . . .

Ave! ez égi szó igen, Ave, ez égi hang, angelosz hozza, és az elhihetetlenségig biztos vagyok benne, hogy mindig így volt az örök „Mindig"-ben. Lét előtt is, a Létem előtt, mert „teljes", mert nekem szól, aki Teljes, akiből semmi sem hiányzik . . .

. . . és meg is mondja, honnan, miből a teljes; mert itt van az Úr; bennem az Úr, öröktől velem és bennem – ki vagyok én – Angelosz?

. . . milyen köszöntés? –

A minden Idők szava ez?

Megszólított engem a saját örökkévalóságom. Elborított a fényessége. – Azt mondta: velem az Isten!

Az a *Jahve*, a templomomnak kiejthetetlen nevű Jahvéja; az Úr, akivel színig van a Mindenség, és az angelosz hangján meghallottam ezt, és kérdéssé vált bennem a szava.

Ez a szó a Jahve ajkán fogant. Ez úgy fogant, hogy ange-

loszként sugárzott körém: Végtelen mind a két szárnya, a múlt végtelenéből a jövő végtelenéig fénylik, és ez a fény hangos, beszél, továbbmondja, hogy az Úrnak velemlétében valami ismeretlen, valami titokban várt, valami ismerős áldottság él, mert Jahve angyalszóval beszél és angyalmondatokkal szól az emberhez... Hozzám, a názáreti leányhoz, akiről azt mondja, hogy „legáldottabb", mert örök szándék ez az üzenés, amely most megnyitja lelkem előtt a kárpitokat, és testi-lelki belsőségem titkos országait.

... milyen köszöntés...?

Felvilágolnak bennem a mélységes tisztaságvágyak, és felretten a „méhednek" szóra bennem a csak alig sejtett „lehetetlen" – mert ez már maga a Fény, az átvilágítás mindenen, a keresztüllátás, amely a Tisztaság gyermeke és a lelkem hullámzását még csak kimondatlan belső kérdéssé foganja; de valójában maga a Mindenen keresztüllátó Bölcsességnek döbbenetes ígérete. Ez hangzik a szavadból felém, angelosz, az Úrnak üzenetéből ezzel a köszöntéssel...

Ebben a kimondatlan kérdésemben Jahvének válaszolok, aki angelosszal küldi akaratának fényét a földre, és erre a hangra a templomom jól megnevelt engem.

Ez a köszöntés a Tisztaság Himnusza, mely mindörökké erre a hajnalra kapcsolódik, mely a Szeplőtelenségből áradó Benső nyilatkoztatása.

A második Grácia

1973. dec. 27. (1 óra 27 p) csütörtök

2. A Tudomány

... Jézus, akinek fogamzását ígérő üzenetben a Szentlélek a Te válaszodra vár...

Az Ígéret szövege:

– Ne félj, – folytatja az Angelosz – ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél: íme méhedben fogansz és fiút szülsz...

... és mondja tovább a készülő nagy Valóságot, az örök Szándék valóság-érintését, a Pillanat-ígéretet, – az egyetlen és örök –, mely más, mint a többi pillanatok, az egymásból fakadók. Ez az Öröklétben fakad és Mária fölé tágítja a Végtelent és a Szentlélek Mária válaszára vár.

Mert Mária kérdez. Most már kérdez: „miképpen lehetséges ez" – és válaszol az Angelosz:

... megárnyékoz téged a Magasságbelinek ereje.

Így kérdez a Föld és így válaszol az Ég. Ez a „Tudomány", a Megtudás menete: párbeszéd a Föld és Ég között. Mária földi törvénnyel kérdez, az Angelosz égi törvénnyel válaszol. Benne van az „üzenetében" már az első szó óta, mellyel köszöntötte Máriát. Minden benne van a Szeplőtelenségben, de „beszélgetnek" tovább, hogy Mária megértse: Istennek semmi sem lehetetlen.

Íme, földi empíriát is idéz az Angelosz, a magtalannak vélt Erzsébet, aki a „hatodik hónapjában van". Tud az Ég válaszolni, tud az Ég megokolni, érvelni, magyarázni. Látod Mária, te az emberélet szokott törvényét emlegetted, de Jahve van a „törvény" felett és neki semmi sem lehetetlen. A most rád váró empíria nagyobb mint az Erzsébeté, akit neked tapasztalati bizonyságul hozok, mert földi törvénnyel kérdeztél engem, és én az Úr hangján válaszolok neked amaz égignövő Lépcső tetejéről, ahol az Ő akarata szól.

Így kérdezget majd az Emberiség minden időkön át és alkotja meg Istennel folytatott örök párbeszédében a Feléje vezető Tudományt a Lélektől a Testig, a Világosságtól a Cselekvésig, az Embertől az Istenig, az Ismeréstől az Akaratig.

A Szentlélek Mária válaszára vár, a Pillanatok Pillanata ez, és ez a Várás szenteli meg az emberiség soha el nem hangzó és Mindenek végéig újra, meg újra felhangzó kérdéseit. Mert az Elmén, a Morálon, a Misztikán át minden emberi kérdés angeloszokhoz volt intézve és ez a Szentlélek-Várás, melyben nem az embe vár Isten válaszára, hanem Isten vár Ember válaszára. Ez

Szentlélek-várás,

ez teszi azt a názáreti Leányt a Tudomány Anyjává. Mert itt kapott először emberlélek az Istentől metafizikai és empirikus megokolást:

„. . . Istennek semmi sem lehetetlen"
és
„. . . Íme: Erzsébet, a te rokonod . . ."
a

Második Személy földreszállásának Ígéretében.

„. . . azért Szent is, aki tőled születik,
és Ister Fiának hívják".

Az Angelosz jól ismeri az emberi elme megismerés-törvényeit és ezek szerint beszél:

Első párbeszéde az Égnek a Tudomány Anyjával.

Ha a Szentlélek erre a párbeszédre várt, vajon nem ilyen párbeszédnek kellene-e megelőzni minden emberi cselekedetet?

A harmadik Grácia

1973. dec. 28. (5 óra 14 p) péntek

3. A Jó Tanács

Mert most cselekedni kell. Most elérkeztünk a Mindenség és az Isten nagy Tettéhez. Most a Tetteket fogamzó Tanács ajándéka ömlik a Világra.

Mária megértette az Angeloszt és cselekszik. Megszületik lelkében és testében az a nagy Tett, amelyre a Szentlélek várt. Ebben a Tettben Mária együtt cselekszik Istennel, a Mindenséggel, az Angelosszal, és ezt a nagy *Igent* a Szentlélek Jó Tanácsa kormányozza.

Mária Igentmondása a Szentlélek Jó Tanácsának kegyelmi műve és mégis teljesen szabad egyéni és egyetlen. Ez a pillanat Ember egysége Istennel – Mária sohasem volt és már sohasem lesz egyetlen a Mindenség történetében. Azért tágul az öröklétig és mégis elfér Mária Igenjében: „legyen nekem a Szavad szerint".

Tehát aszerint, amit éppen most foglalt mondattá az Angelosz. Tehát az, hogy a magasságbeli rám „árnyékozzon", hogy ezzel a Szentlélek telítsen engem, testestül-lelkestül, úgy, amint még nem telített és nem fog telíteni soha senkit. És az, hogy Szent a Bennem fogamzó, és a neve lesz: Isten Fia. Jákob házában uralma határtalan lesz a mennyei Jeruzsálemig, és átszövi, áttermeli, átisteníti az Ószövetséget Újszövetséggé.

Ebben az *Igen*ben egymást karolja át az Ó és az Új, ebben az *Igen*ben a rezzent Mindenségen átfut az Istennel egyesülő emberakarat, ebben az istenfogantató *Igen*ben ott van minden „múlt" és minden „jövendő" és a kis názáreti ház most a világegyetemmé tágul és ennek az Igennek *pillanatát* megérzi az egész evolúció.

Ezért *volt ott* az Örök Akaratban. Ezért várt ott a Szeplőtelennek elgondolása. Ezért várt ott a kis palesztinai nép Ószövetsége fölött az Újszövetség Ígérete, melynek most „kezdődik meg" az időbe dobott teljesedése.

Ez a Jó Tanács az Örök Akaratban fogant és győzte bevárni az *Időt*. Ez a Tanács, a minden embertettre váró szentlélekajándék, az egyetlenül kétszárnyú Grácia Istenben és Emberben ered Mária márciusi Eszméletén át. Ebben megfogant az Igen és a Szentlélek Gráciájában az

Istenfogamzás.

Mert ez a pillanat kettészeli a Teremtés evolúcióját. Ezt a pillanatot érzi öröktől fogva és örökké. Ez az embereszméletben fogant istentanács a Szentlélekkel egyesült Mária-Lélek öröktől fogva elgondolt szabadságával, Istennel egye-

sült emberi akaratával fogadta az emberre ható Istenkegyelmet, mely a Jó Tanács gráciájában sűrűsödik. Igen, ez az „ajándék" hirdeti a legjobban azt, hogy ők nem készen kapott adományok, hanem dolgozó Gráciák. Csak istentanács tágíthatta ki erre Mária Szívét.

– Legyen nekem a Szavad szerint –

Istentanács egyesült emberakarattal . . .

„. . . és az angyal elment . . ."

Elment. Mert minden teljesült.

Mert mostantól fogva embertestben istentest készül. És mostantól fogva olyan létközösség létesült Isten és Ember között, amilyen még nem volt soha.

– Az angyal elment – zárja egyszerűen a történést az evangelista.

Magnificat!

A negyedik Grácia

1973. dec. 29. (3 óra 3 p) szombat

4. Az Erősség

És a Szentlélektett most kilép az Örök Pillanatból. Cselekvése az Idő gyermekévé válik. Ez a kilenchónapos „Őrködés" az Erősség Ajándékának Műve. Itt ragyog fel a maga teljes szükségszerűségében az a Valóság, hogy az időbelépő Szentlélektett az Erősség Gráciájának minden árnyalatát viszi munkába ebben a sohasem-volt és sohasem-lesz Ember-Isten és Isten-Ember állapotban.

Istent az anyagba gyúrni, az Abszolútot a változó időre önteni, a Mindenség Alkotóját egy anyaméhbe zárni, hogy átistenítse a hozzátartozó embervalóságot valóban Istennek való feladat, és ha van Szentlélektett, amelyben színig van a Mindenség az Isten Erejének ezzel a kilenchónapos sóhaj-

tásával, akkor ez az. Ez az Isten-Erő, ez az Ajándék-Erő, ez a Grácia-Erő most az istenkészítés munkájában él ebben az öröktől fogva és öröklétig szándékolt szűzleányban, akiből anyát termel, miközben a Magasságbeli Istengyermeket ad azzal az Erősséggel, amelynek Minden Hatalma megadatik Neki. Idő előtt és Idő után, pillanatonként és pillanaton túl.

Az Időnek és Öröklétnek találkozása ez a kilenc hónap, ez a Názárettől Betlehemig tartó, amelyben Máriának Szentlélektől átjárt Lelke dolgozik a Testen az élet törvényei szerint, amelynek a Második Személy önmagát saját akaratából öröktőlvett eredetében alávetette. És valósítják benne az emberkészítő törvényeket a biológiának rendje szerint és végigjárja az Evolúció lépteit a szűzi Testben az Istenség Örök Akarata, amelyet maga alkotott saját akaratából e Leánynak szüzessége kedvéért. Mária engedelmeskedett, amikor teljesedésbe vitte az Atyának az Örök Akaratban intézett

– „Jövök!" –

szavát.

Íme, Ő most „jön" ezen a kilenc hónapon át, az Erősségek minden hatalmának istenforgatta fegyverzetében és előre szentelt, selymes biológiai finomsággal ebben a férfitől nem érintett, de istenjárta Testben és jön az Istennek emberré formálódásában, hogy teljesítse Örök Ígéretét ebben a Szentlélek őrködésével párosuló, védelmező, teremtő Egyesülésben.

Az Erősség Gráciájának beleömlése az emberiség Mária-filumába öröktől-örökig kivételes pontként ragyog. Ez a természetfölötti életadás az Evolúció megszentelése Mária lánytestén át, melyet anyatestté változtat. Ez az Erősség a Mária-filumon, amelynek szándéka messze van a Lét előtt, és eredménye messze van a Lét után, őrködik az emberköntösbe öltöző Isten érkezése felett.

Ez a kilenc hónap az igazi Advent. Ez az istenhordozás,

a szentlélekőrködés, az istengyermekvárás a betlehemi barlangban záruló Érkezés várása.

Ez az igazi Advent, ahol Máriában, testében-lelkében valósággal készül, teremtődik a közeledő Isten . . .

Erősségek Anyja, könyörögj érettünk.

Az ötödik Grácia

1973. dec. 30. (2 óra 42 p) vasárnap

5. Az Értelem

Mi az „Értelme" ennek a Látogatásnak?

Mit akar Mária Erzsébetnél? Vajon csak a terhes asszonynak háztartásában segíteni megy? Vajon csak szülés előtti gondjait akarja megosztani és az öregedésében gyermekváró rokonnak megy segítségére?

Mi az értelme ennek a Látogatásnak, melyre Mária „sietve" indul, mikor az Angelosz arra a csodára figyelmezteti, hogy a „magtalannak mondott" a hatodik hónapjában van!?

Csak emberi, családi segítség ez? Csak a rokon-asszony sietése?

Mostantól már így kell kérdeznem Mária minden tettére.

Mert Ő már a Megváltás természetfölötti vonalát járja, és ez a Látogatás a maga „Értelmé"-vel, az első emberközi Szentlélekkett. Mikor a Megváltás tevékeny útja kilép az emberek közé, hogy most már Márián *kívül* is, embereken is cselekedjék, már a kérdező „Értelmet" teszi próbára. Ezért borítja el és járja át a Szentlélek az Ő Aráját azzal a bűvölettel, hogy köszöntése hangjára Erzsébet Mária Istenanyaságának kijelentésével benne a János-magzat felújjongásával válaszol.

„. . . és megtelt a Ház Szentlélekkel . . ."

Isteni erőtér lett a Juttá-i ház, a Lélektett ölelt egybe minden Istenben levőt, mert belépett a hajlékba az Isten-

magzat, és Mária ajkával köszöntötte a János-magzatot. E Mária-hangban ölelkezik Mária és Erzsébet eszmélete, s Erzsébet evangéliumi szóval válaszol:

– Istenanya vagy! –

Íme az első ütem, – s ugyanakkor a Mária-hangon és a belőle folyó prófétai felismerésen át a Szentlélek tölti be a János-magzatot, aki a számára egyetlen lehetséges életjellel – mozdulattal, „repeső" újjongással válaszol.

Értelem, értelem, ... a dolgok mélye, mely embervalósággá teszi ezt a megújult életteret, a Juttá-i házat, ahova most az Isten belépett és anyja hangján szólította Erzsébeten át Jánost; a még szunnyadó és mégis elevent, hogy anyja méhében megszentelődjék a Lélek ölelésével. Születés előtti Keresztség ennek a „repesés"-nek „értelme", és készíti a János-magzat számára a Megváltástörténetben egyetlen, bűntelen születést, anyaméh keresztségből.

Mária és Erzsébet ölelésében – akiket láttok – Jézus és János ölelkeznek a Szentlélekben, – akiket nem láttok. A két magzatnak ez a háromhónapos párhuzamos élete a Juttá-i házat a Szentlélek őrködésének csodájává teszi. Ez az értelme ennek a Látogatásnak.

És Mária három hónapon át él és dolgozik ama házban. Ebbe a hajlékba torkollik most a Megváltás Története. Ez a három hónap Mária istenhordozásának első három hónapja.

Ennek a két magzatnak, az istentőlfogant és embertőlfogant magzatnak és a hozzájuk tartozó Istenanyának és emberanyának ez az eszméleti „szimbiózisa" a Megváltás művének lényegesen természetfölötti fejezete, amelyben az ószövetség és az újszövetség szelleme Zakariás némaságának folyton emlékeztető jelén át a Juttá-i ház öntudatában egybesugárzik.

Ennek az Erőtere élteti most e házat, mely talán Jánosban Illés hazajöttét várja, – de ebből alig pattan valami eszmélletté – és éli a Ház a Várakozás és a Megújulás szónemzavarta dolgozó csendjét.

1973. dec. 31. (18 óra 52 p) vasárnap
Szilveszter estéje

6. A Jámborság

Ott áll a két férfi, – az imént még két „repeső" magzat, de most ott állanak a Jordán partján. János már tudja, ki lépett hozzá... a Látogatás óta. Most is Jánost látogatja Jézus: most férfikorában, mint akkor magzatkorában. Akkor János újjongva mond igent, most félénken tiltakozik – és elnémul a „hagyd ezt most!"-ra, mert egyet gondol a két férfi is, a két „Magzat" is; a Megváltás Művét szolgálni. Ez a „most" a pillanat öröklétét jelenti, ez a „most" az a Szentlélek-Pillanat, amikor „ember" keresztel „Istent" – mert a Törvény van felettük...

A vízben álló Jézus kilép a partra, s míg hálába merülten leborul a parton föléje ereszkedik a Fénynek Fehér Madara és ottmarad Fején a nagy Jel gyanánt, amelyet már előre „jelzett" Jánosnak az „Aki küldötte Őt". A Nagy Tettnek Jele ott sugároz a Töviseknek szánt Fej fölött és „ottmarad", hogy biztos legyen János, és szeretethangon megszólalt felülről az Atya. Itt már nem a Jordán vize keresztel, itt a Keresztség szenteli meg a Jordán Vizét. Mindörökké Szent az a Jordán, amelynek partján a Háromság leszállott. Az istenhű Jámborág ajándéka színezi, élteti, acélozza most a pillanatot a mindenségölelő emberi Jámborság lélekkarjával. Az előremondott „Jel"-lel az Atya Jánoshoz beszél, akinek ama Jelzett Emberre nézve már nem lehet kétsége a fénylő Madár, a mennyei Hang és ama „Most"-nak birtokában. Mert ez a Fény, ez a Hang és ez a Jeltől terhes Jelen kiteljesül a Keresztelés bűnbocsátó fényében, amely minden emberi Jámborságnak isteni forrása. Az emberlelkek istenné bűvölése ez, átszellemesítése, amelyben keresztelkedik az emberiség helyett az Isten. Melyben fehér madárként vallja meg tettét az Atya-megjelölte Szentlélek és

vállalja a bűnbocsánat keresztségét a már férfivá nőtt Emberfia. A jordánparti keresztségeknek koronája ez az emberkészítő Jámborság ajándéka, a legelső Szentségnek Istenre, a minden Szentségek forrására való alkalmazása jordáni csodatett a

– hagyd ezt most! –

nyomán.

És Jézusban meg van keresztelve a Mindenség. Ez a „hagyd ezt most!" megkeresztelte a Mindenségünket. A bűnösök Szentségének ez az Elfogadása az Emberiség helyett minden emberlélek előtt megnyitja a bűnbocsánat kapuit. Nem a bűnbocsánatot, hanem a Kaput! Jézus keresztelése előtt ez nem volt lehetséges. A Szentháromság érzékelhető hármas jelenléte a kilincsre tette Kezét és Jézus hálaadása a Jordán partján ennek a Háromságnak szólt. A Háromság e megnyilatkozásában Jézusnak válaszolt az Atya a Szentlélek „Jel"évei.

ÁMEN

A hetedik Grácia

1974. január 2. (3 óra 44 p) kedd

7. Az Istenfélelem

Amikor Maga az Isten leszáll. Amikor a rettegve várakozó emberekre száll. Amikor egyenkint és személyesen érint meg minden lelket.

Szélzúgás tölti a házat. A tüzes nyelvek reszketnek a levegőben. Leszállnak az emberekre, s attól átjáródik minden izületük azzal az ízzó reménységgel, amelyet úgy hívnak, hogy

– tűzkeresztség –

és már nem a Jordán vize, hanem a Coenaculumnak égő légtere kell hozzá.

Jön az Isten!...

Félelmetes... az Emberiség megretten a zúgástól és a lángjaitól. És villódznak a Tüzek a Coenaculum „Mindenki"-jének feje fölött. Ez az a Tűz, amelyet megígért az Isten emberajakkal. „Én vízzel keresztellek, de eljön, Aki Tűzzel keresztel".

És ez az a *Nap*. Az Egyháznak szélzúgásos és a lelkek hangjaiban élő születésnapja. A Félelem és a Szeretet Napja. Mert Isten Jövetelében ez együtt jár. Megreszket az emberszív, amikor belép az Isten.

És mostantól fogva a Jövetele folytonos. És a Félelem és a Szeretet is folytonos. Mert Valaki, annak a Coenaculumnak Asszonya, mostantól fogva szakadatlanul imádkozik és Félelme szakadatlan. Mert az emberlélek csak félelem és szeretet egységében tud Istenre nézni. A Háromság Titka az, hogy a Maga Teljességével *azon a Lelken* át száll az Emberiségbe, *amelyhez tartozó Testen* át ölelte Istengyermekké az Emberiséget. Ez a Szentlélek-Pillanat, ez az emberiségre-szállás azon a szélvészen és tüzes nyelveken át.

Ezen a napon Mária beleolvadt a Szentháromságba és talán szabad így mondani: eltűnt benne – a Félelemben. Ez az istenfélelem a Mária legmélyebb erénye. „Ne félj Mária" – mondja neki az Angelosz – és ez ennek az Egyházat Szülő párbeszédnek a lényege. Ne félj Mária, mert „kegyelmet találtál" és „tele vagy malaszttal"; és tele vagy Istennel és rajtad keresztül telik meg Istennel az emberiség. Most, ezen a pünkösdi reggelen, ezen a szélzúgásos, tűzjárta reggelen szülöd meg Egyházzá az emberiséget és most teljesedik be a Fiadnak Szava, aki azt mondta a Golgotán.

– *Íme a Te Fiad!* –

mert az Emberiség lett a te fiad azon a Golgotán, ahol kimondtad a

Beteljesedést.

Az a szenvedésnek csúcsa volt, ez pedig a győzelemé. Az a Második Személy „tette" volt, ez pedig a Harmadiké. Az a Máriában valósuló Lételőtti Szándéknak Teljesedése volt, ez pedig ugyanannak az Embermentő Szándéknak nagy munka-kezdése, az Atya Akaratából, a fénnyel és hanggal megszentelt pünkösdi reggelen. Ekkor véglegessé válik a Teljes háromságnak Mária testén és lelkén át az emberiségre borulása, a Megváltásnak Mária Szentlélekszerelmében az Emberiség Istenanyjává való szentelődése; az Egyháznak pünkösdnapi születésnapján.

A Szentlélektettek Háromságos csúcsa ez a pillanat, mikor megnyílnak a lelkek az Istenszóra és mikor túlárad a Félelmen a *Szeretet, mert teljesedésbe ment Mária anyasága* az emberiség felett és a *minden lelkek* felett.

És most ebben az anyaságban világossá válik a lélek közlő *Szónak* hatalma. Mert az a *Szó,* amelyet most ejt ki Péter az ajkán, az ezrek megtérése felé már nem emberhangokat visz át, hanem szárnyára veszi a Gondolatot. Most már nem *Igék,* hanem *Lelkek* olvadnak egybe. Most már közvetlenül ömlik át az istenérintés az emberlélekbe, és ezért hallja Pétert mindenki a saját anyanyelvén beszélni.

Mert a *lélek anyanyelve maga a Gondolat.* És ezeken a pünkösdi szavakon át kiesik a közvetítő „Ige" az igazsághirdetés lelki egységéből, mert minden emberlélek különkülön a saját „nyelvére" fordította le az Isten-igét. És minden emberlélek a saját tolmácsa lett.

A pünkösd napi „nyelvek adománya" a Szentléleknek ajándéka Mária lelkén át. A nyelvek adománya Mária istenanyaságának, a *szótlan* Máriának Szentlélektől átjárt imádságában fakad.

Ugyanaz az *Ige* ez, amely „kezdetben volt". Ugyanaz az

Ige, mely ezen a pünkösd reggelen a *minden nemzedék nyelvén beszél,* mert ez a reggel a Pünkösdnek közvetlenül Gondolattá vetkőztetett Igéjével ömlik át az emberlelkekbe, akik most mind a

Kezdetben volt Igét

hallják, mert ebben az Igében maga az
Isten beszél.
ÁMEN

6. A héthetedes Mária-dicsőség örök jelent alkotó titkai

Miért írom e titkokat most jelen időben? Mert ez a történelmi jelen. Ez áll a legközelebb az Örökkévalósághoz. Ezekben az időben lefolyt és időt túlélő történésekben az Öröklét orgonapontja szól. Az Atya nem alkot*ta,* hanem folyton alkot*ja* a Kozmoszt. Mária nem „lett" Jézus Anyja, hanem „Örök-óta" anyja. Mária nem a fogantatásban, hanem egyáltalán, lételőtt, létben és létután szeplőtelen. Az angyali üzenet nem fogan*ta,* hanem fogan*ja* Máriában az Istent, ez is örök pillanat. Mária „Igen"-je nemcsak a Jelenés perceiben hangzott el, hanem örökké hangzik, ez is örök pillanat. És Jézus embersége nem az ő emberélete, hanem a téridős és a téridőtlen világegyetem átistenítése és Mária anyasága kozmikus valóság: Ő a Mindenség Anyja.

1973. május 27. (13 óra 32 p)

Ez Mária hét dicsősége.

Mindent elmondtam B. G.-nek. Most ment el. Van Mária hét örömének, hét fájdalmának olvasója. Azt mondta, hogy ez lesz a hét dicsősége. Minden titok evangéliumi megerősítést kapott.

Mária hét dicsőségének rózsafüzére ezekből a titkokból született:

1. Jézus, akiért az Atya a Mindenséget alkotta (Kol I. 17)
2. Jézus, akinek az Atya örök akaratából anyja lettél
3. Jézus, akiért az Atya örök akaratából szeplőtelenül fogantattál
4. Jézus, akinek fogamzását az Atya Gábriellel neked megüzente
5. Jézus, akinek fogamzását az angyali látogatáskor a Szentlélek művelte
6. Jézus, akinek emberré fogamzása igentmondásod pillanatában történt
7. Jézus, akinek emberségével a Mindenség Anyja lettél.

6. Dicsőséges titkok

1973. május 30. (5 óra 32 p) szerda

Kezdet

Mária dicsősége nem e világból való. Azért is nem került sorra. Az örömök és a fájdalmak földi tények. *Ezek* nem földiek. Már a legelsőnél a Teremtést megelőző örökkévalóságig tágul a látóhatár. Azt mondjuk *még:* „áldott a te méhednek gyümölcse Jézus" – és *már* az Atya örök akaratánál tartunk, ennek az Akaratnak „céljánál" és azt imádkozzuk, hogy *azért a*

Jézusért,

Mária méhének gyümölcséért teremtette Isten a világot (Kol I. 17).

Az ima szavaiban még a betlehemi születés első Karácsonyánál tartunk és egyszerre a lételőtti örök Szándék valósá-

gáig tágul a világ: mert ebben a Magzatban a lételőtti világ, az örökkévalóság megmozdulásának érintését érezzük. Hiszen az Atya abban a betlehemi jászolban fekvő gyermekért alkototta a Mindenséget! Ebben a Gyermekben öleli át az Örökkévalóság az Időt, mert ebben a titokban az Idő mélységei a Teremtés Örök Szándékára nyílnak.

1973. május 31. (5 óra 50 p) csütörtök

Első titok

. . . és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus,
Akiért az Atya akarata a Mindenséget alkotja

Ez a titok Mária létének eredetét az örökkévalóság párkányáig tolja, mert az Ő méhében fogamzik az Emberfia, akiért az Örök Atya Szándéka a teremtés munkájába fog. Mária méhének ez a „gyümölcse" tehát abban a lételőtti ígéret-életben a Lét kezdődésének forrása. És ha a mindenség létének örök eredetéül az Atyának a Jézus-gondolatra van szüksége, a Jézus-gondolatnak elkezdődéséhez a Mária-gondolatra van szükség. Az időn *túl,* az idő *előtt,* nem mint történésszerű *ok*ra, hanem mint az öröklét megmozdulásából eredő teljesedésre a Valóság küszöbén, az Ígéretnek a Teljesedéssé való áthajlásában van rá gondolkodásunknak szüksége. Az Atya Szándéka a „kezdetben volt"-nak arra a valósuláspillanatára, teszi Mária „dicsőségének" szélső határát, amelyről János evangélista beszél, amikor megszólal lelkében a Szentlélek Evangéliuma.

Az *Ige* az Emberfia örök gondolatában Mária-gondolatot *is* jelent; és Mária ott rejtőzik a „Kezdetben volt"-nak gondolatában; és az Emberfia anyjáról – ha az Ige nélkül semmi sem lett, ami lett – imádkozhatom az AVE-ben azt, hogy az Ő Méhének Gyümölcséért alkotja az Atya a Mindenséget.

E titokban
Még nincs Világ üres a Lét
Csak Szándék van
Ígéret hordja örökét
A Léten túl
A Lét előtt csak Maga van
Ígéret Föld
Örök Atya. Egy. Aki VAN
Mert míg semmi sincsen
Van az EGY, az ISTEN
És megfogan a Mozdulat
Munkára kél az Akarat

Második titok

. . . és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus,
akinek anyjául az Örök Akarat választ ki téged

Ez az anyaság nem a férfi akaratából, hanem Istenből való. Nem időbe tartozik, hanem örökkévaló. Az örök akaratban „megelőzi" a Teremtést. Az evolúció *előtt*ről való. Mária anyasága megelőzi a Létet: az Atya „rágondol" és ebben a gondolatban benne van a Krisztus-ígéret. Ez a titok egybeöleli ennek az anyaságnak időbeli megvalósulását a reá várakozó és őt ígéretben tartó isteni örökkévalósággal, amelyben Mária létének szándéka, ígérete a mozgatópont. Ebben az istenanyaságban látom azt a Názáretet és Betlehemet kinőni abból a létforrásból, amely még nem Lét, hanem istenígéret. Ez a dicsőséges titok a legtitkosabb, mert ez másképpen lép ki az időtlenségből a valósulás tartományába, mint az egész pszichoszomatikus Mindenség, amelybe a „Minden" beletartozik; ez az anyaság Isten gondolatában az öröklét első moccanása: az istenszülő ígéretléte. És mikor Názáretben vérét, Betlehemben tejét forrásozza az Emberfiának készülő testébe, akkor olyasmit cselekszik,

amilyen nem volt soha még, és nem lesz sohasem. Mert az anyaság mélyéről való minden fejlődésnek csodája, de az istenanyaságban a tiszta szellemi Létnek életgyújtó, szándéka a lét mögül a lét mögé ömlik. Az Idő meglopja az Öröklétet.

„Mon temps est proche"

Ígérkezik az Élet
És testet kér a Lélek
Mint tervezett Ajándék
Még semmi sincs csak Szándék
Létet ígér az Isten
Szolgálni készül minden
Mikor az Élet éled
Egy Anya az Ígéret.

Harmadik titok

. . . és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus,
Akiért az Örök Akarat Szeplőtelennek teremt meg téged

Ez a harmadik titok sem kezdődik sehol: öröktől fogva lett, az Isten örök „Gondolatába", az öröklét titkába merülten, a Világkezdődés föltételeként él. Bűnről nem lehet szó az Istenanyának világteremtő gondolatában sem. Ez a Tisztaság a világteremtés kellékei közé tartozik. Azért Mária léte nem a filumon kezdődik, amelyről majd előre le kellene törölni a bűnt, hanem az öröktől fogva szükségszerű Tisztaságnak fényével semmisíti meg még „emberréfogamzása" előtt, és teszi mindörökké ragyogóvá a filum időáramlásának azt a pillanatát, amelyben az Örök Akarat Máriát ama valósulás megteremtődésére helyezi. Máriáról nem töröl le semmit az Atyának a Második Személy számára anyát készítő teremtő Gondolata. Mária lénye örök szük-

ségszerűségből tiszta, és bűntelen és szomatikus létének Anna méhében való kezdődése ezzel a „szeplőtelen" fogamzással az időelőtti Akaratnak mélyéről való. Ez a szeplőtelenség is olyan örök pillanat, mint Mária anyaságáé, amelyben a valósulás „meglopja" az örökkévalóságot; és Máriának férfi nélkül valósuló istenanyaságát – öröklétben és időben –, Mária örök tisztaságával kellett megelőzni, mert a *férfi nélkül* fogant Istenanyaság *bűn nélkül* fogant Máriát akart, *öröktől fogva szeplőtelen anyát.* (Joakim és Anna szerelme öröktől fogva tiszta filumon foganta Máriát.)

Ha a filumon valami „ősbűn" adódik tovább, akkor Máriát a filumból ki kell emelni. De Isten nem emeli ki, benne hagyja az emberi továbbadódásban: Joakim valóban Mária atyja. Isten magát a filumot tisztítja meg Mária fogamzáspontján. Nem Anna méhét. Nem is Joakimot. Érintkezésük pillanatában tisztítja meg.

Mert Anyául a Gyermek
Szeplőtelent teremt meg
Ez történik Gondolatban
Valósulás még nincs abban
Ami vár a Jövendőben
Megszólal a Lét-előttben.

Negyedik titok

. . . és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus,
akinek fogamzását az Atya örök akarata angyallal üzeni néked

Ez a titok az időbe lép. Ez a titok áthágja az örökkévalóság párkányait. A Szeplőtelen már öröktől fogva kiválasztott, de *most* „esemény" történik vele. Az öröklét az időbe ömlik: angyal köszönti az imádkozó Máriát. Nemcsak köszön, hanem ki is mondja szavakkal, hogy *Kinek* köszön. A szavakat azonban nem ő fogalmazza. Az Atya örök gondo-

lata ez, az Atya fogalmazta, mert „üzenet"; az üzenetet nem a postás fogalmazza: az angyal köszöntése az Atya örök véleménye Máriáról. Az, hogy „tele van" gráciával. Hogy áldottabb minden asszonyok között. Ezzel kezdi az üzenetet az az angyal, ugyanaz, aki a Hírmondó fogamzásának bejelentésekor Zakariásnak már névvel bemutatkozott. Azóta kezdte meg időjátékát ez az örökkévaló szándék. A Hírmondó bejelentése után most Gábriel a Megváltót jelenti be. A Hírmondót az apának jelentette, de itt nincs apa, itt csak anya kell, ez a Legáldottabb, aki most nem érti Gábrielt e köszöntésében, amely után még csak kimondatlan gondolatára válaszol az angyal azzal a nagy jelentéssel, amely „Ne félj"-jel kezdődik. Hogy a köszöntésen való szótlan ámulat után most már kérdéssé hangozzék a szó:

„. . . holott férfiút nem ismerek?"

Erre pedig válaszul angyalszó ejti ki az Atya üzeneteként a Szentlélek nevét, annak nevét, aki *majd* átöleli a Szeplőtelent.

Most pedig Gábriel az, aki válaszra vár. Elmondta az üzenetét. Ez a negyedik titok Isten örök gondolatától eddig a márciusi pillanatig terjed.

Ez az Örök Perc
Első üteme
Nem idő-ütem
Gondolat-ütem

Öröktől van
Jövőt fogan
Lesz ami volt
Él ami holt
Lesz ami nincs
Jövő-kilincs

Semmije sincsen
Övé lesz minden

. . . és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus,
akinek fogamzását az Örök Akarat a Szentlélekkel műveli benned.

Még a márciusi jelenésben vagyunk. Még ott áll az angelosz az imádkozó Mária előtt a názáreti házban, és áll a kérdés: miként lészen ez? És Gábriel most az örökkévalóságig suhan, az Atya örök gondolatáig. Híradásának célja ez az örök pillanat, melyre Mária az időben rákérdezett. Gábriel eddigi szavai az öröklét „jövő" pólusa felé nyúltak, a most következők a múlt végtelenének határain járnak: öröktől fogva így volt és örökre így marad az Atya gondolata: „a Szentlélek száll terád s a Magasságbelinek ereje megárnyékoz téged". A „volt" és a „lesz" összesugárzik ebben a jelenben és a „pillanatban" örökkévalóságot teremt . . .

„Szent, aki tőled születik" . . . és „az Isten Fiának fogják hívni".

Most pedig megáll a perc. Gábriel várja Mária szavát. Vannak függő pillanatok, amelyeken egész kozmikus történések múlnak. Ilyenek azok, amikor az álló Lét megindul, vagy mikor a mozgó Lét megáll. Ilyen az, melyben a „nagyra" nőtt molekula új létformába fog és az entropiának ellentálló vizeken élet fátyolozza körül a földet. Ilyen az, „amelyben megvillan az elme", s az ember megtudja, hogy él, s halni megy. És ilyen az, mikor az Isten emberbe szállni készül és arámi nyelven angyalszóval hangzik el a titok ígérete. Csak a teljesedés van hátra. De ez a teljesedés egy szeplőtlen akaraton múlik.

Három asszony méhe
lelkünk szent Edénye

második is első
alulsó is felső

jobboldal is balsó
felülső is alsó

minden pontja végső
szélső és középső

így gondolta Isten
Jézusért van minden

Hatodik Titok

. . . és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus,
akinek fogamzását az Örök Akarat Igentmondásodban valósítja benned.

Még mindig a márciusi jelenésben vagyunk. Mária akarata egyesül az örök Akarattal.

Ez az egyesülés Mária igentmondása. Ezért az „Igen"-ért jött Gábriel. Mária igenlő akaratának kellett a teljesedésbe vinni az örök Akaratot. A szolgálóleány válaszol: „legyen a szavad szerint". És azonnal elmegy az angyal. A Mennyország szűkszavú: nem magyaráz, nem beszél fölöslegeset. Ez a „legyen nekem" Mária ajkán angyalszót valósít. Örök akaratot teljesít és a Megváltás időbeliségének kezdőpillanata.

Az „Örök Ma" lép az Időbe itt. Egészen titkon, észrevétlenül. Szeplőtlen szűzi testben megkezdődik Jézus emberlelkének és embertestének az Örök Akaratból táplálkozó műve: az Első és a Harmadik Személy titokzatos tevékenységében a Második Személy Emberfiává éledésében a Szentháromság felfoghatatlan csodájában. A Múltra és a Jövőre nyúló Örökkévalóság ez a Pillanat. A szolgálóleánynak ez a „legyen nekem" szava az Atyától fogalmazott angyalszót valósítja, és ebben a pillanatban megfér az egész téridős Mindenség. Az angelosz elment. Csend van, a názá-

reti hajnalt napfény váltja fel és az istenanyává megújult Máriában minden Magnificat-ot énekel. Megreszket a Mindenség – és Erzsébet most köszönti Máriát, mint Istenanyát, János pedig Jézust, mint Megváltóját. Ez a hatodik titok a megnémult Zakariás házában énekkel jut szóhoz.

És most Időbe lépett
Leszállt az Örökélet

Ember lett Jézus lelke
Az Idő átölelte

A múltból élő Lélek
A jövőt termő Élet

Hogy az Anyagos mélyen
Most emberéltet éljen

Elhívta Mária ajka
„Az Úrnak Keze Rajta".

Hetedik titok

... és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus,
akinek emberréválásában az Örök Akarat a „Mindenség Anyjává szentel téged"

Most pedig kinyílik a Mindenség. Zakariás háza kitágul a galaxisok határáig. Ami most válik valóra, az túl van az emberi méreteken. Mária Magnificat-ja áthangzik minden időkön és minden téreken. Mert benne az Örök Akarat munkálkodása folyik. Ez a hét „dicsőség-titok" e márciusi pillanaton túl valóságokról beszél, és most teremtődik az új erőtér a hitnek és a gondolatnak.

Ezeknek a valóságoknak örök jelene van, mert az Örök-

létbelinek és a Végtelenbelinek tettei. Az Időtlenből erednek és a Mindenség történetén át újulnak az Idő polaritásának végteleneiben.

Mária kozmikus anyasága betölti a Világegyetemet. Mária ezekben a titkokban nem a Palesztinához kötött kis názáreti leány, sem a Betlehemben hajléktalan anya, hanem az Örök Akarat élő és cselekvő szerve, testének-lelkének valóságával, ennek az Örök Akaratnak alkotótársa, és anyasága ezzel kilép a zsidók történetéből, kilép arámi nyelvjárásából, kilép Palesztinájából, s a beláthatatlan Mindenség szűzi anyjává végtelenedik és örökkévalósul.

A Szentháromság mélységeinek női titka ő, az öröktől fogva elgondolt Világanya, az Örök Akaratnak lételőtti Istenálma; fényével áttündökli a galaxisok határtalanságát, mert létének terve a Szentháromság legmélyén fogant, mint az Atya lánya, a Fiúnak anyja, a Szentlélek mátkája, és ezeken az emberviszonyainkból merített és abból ráillesztett emberi dicséreteken túlsugárzik az Ő lételőttisége, az Atya gondolatában, mint az egész Emberlét indító szándéka. Ez Mária „Dicsősége".

Mert Máriának vére
Ömlött az Úr szívére
S ha Jézusért van minden
Mennyben és földön-itten
Úgy Isten szűzi Anyja
Világunkat foganja.

ÁMEN

7. Mária gyermekkorának titkai

1. Jézus, Akinek Anyja a Szentlélek Jegyese . . .

Atya lánya, Fiú anyja,
Szentlélek arája,
Te vagy eme Hármas Létnek
Élő koronája.
Születésed előtt várt a
Lélek-ölelésed
Istenszülő embermentő
Szűz rendeltetésed
Örök titok vagy te nékünk
Megszentelt megáldott
Öröklétben fogant a te
Szent menyasszonyságod.

2. Jézus, Akinek Anyja a Szeplőtelen Fogantatás . . .

Az Örök Akarat
Szeplőtlennek látott
Mikor csak tervezte
Még ezt a világot
Eme valóságból
Még nem volt meg semmi
És te már elkezdtél
Mindörökké lenni
Múltunkban első és
Jövőnkben utolsó:
Nem kellett Tenéked
Bölcső és koporsó.

3. Jézus, Akinek Anyja a Bűntelen Születés . . .

Isten szándékából
Léted előtt tiszta
Benned indult útnak

Megváltásunk titka
Bűn nélkül születtél
Te, Szentlélek-Mátka
Meghasonlik rajtad
Létünk minden átka
Planétánkra jöttél
Elváltozott minden
Megváltásunk tényét
Rajtad kezdte Isten

4. Jézus, Akinek Anyja a Templomlakó Gyermek . . .

Anyád szent öléből
Temploma költöztél
Annak szentélyében
Istenbe öltöztél
Jahve megszerette
Lelked tisztaságát
Érlelgette benne
Istenanyaságát
Ott lettél előbb az
Ó-Szövetség lánya
Majd az Új-Szövetség
Szűz monstranciája.

5. Jézus, Akinek Anyja a Templomban szüzességet fogad . . .

Titkos megérzésben
Atyád súgta néked
Őrizd védelmezd az
Érintetlenséged
Időtlen szemel ki
Foglyul ejt szívében
Istenbe vagy oltva
Szűz egyetlenségben

Így szólal meg benned
Isten akarása
S így vagy te örökre
Jézus útitársa.

6. Jézus, Akinek Anyja az Írások Neveltje . . .

Prófétás daloknak
Szentlélek-szavára
Válaszolt a lelked
Szentlélek Arája
Óhajtotta, hogy majd
Hajlékában éljen
Annak aki Jézus
Édesanyja lészen
Érezte, hogy élte
Féltett ékessége
Sugalmazott sorsa:
Örök szüzessége.

7. Jézus, Akinek Anyja Józseffel szűzi házasságban él . . .

Gyermekévek múlnak
Megújul az élet
Eljegyez a Templom
József hitvesének
Angyal szólít téged
Isten-üzenettel
Válaszol a lelked
Értő „Igen"-eddel
Szentlélek árnyékoz
Istenanyaságra
Ez József és Mária
Szűzi házassága.

1970. szeptember 21.

Minden tettünkben az Öröklét néz be az Idő ablakán és az Idő hajol ki az Öröklét párkányain. Mert erről maga a mi közvetlen eszmélésünk tanúskodik. Egyszerűen csak rá kell pillantanunk önmagunkra.

Ehhez nem vagyunk hozzászokva. Mi mindig körülnézünk, magunk köré nézünk. Mert úgy vagyunk berendezve, hogy cselekednünk kell, és a tettek a „körülöttem"-ért vannak. Ezért nehéz ez az irányváltoztatás. Ezért kell annyi érlelődés, amíg egyszer önmagunkba nézünk. Csak mondjuk, hogy eszméletünket nézzük. De nem nézzük. Pedig ez még nem is „önmagunk". Ezek csak szellemi lényemnek az anyagon játszadozó tettei. Kis színház. Pantomim. Még meg is kell érteni. De mi még ezt a pantomimot sem nézzük. Csak külső kereteivel törődünk. Mikor a kivitelben beléjük botlunk és bizonyos közlések elsötétülnek és áttételek visszaverődnek.

Pedig ez még nem hazatérés. Még nem is elindulás. Valahol régen papírra írtam ebből valamit. Tíz éve. A hatvanas dátumok könyvében.

Talán jobban meg kell nézni magát az „Élet"-et? Talán szárnyon kell fogni itteni röpdösését, hogy kilebbenhessen egy-egy ígérettel a Múlt Végtelenje és a Jövő Végtelenje felé? Talán bele kell jól kapaszkodni ebbe a létbe és belőle kell kiolvasni, mennyire érthetetlen az Előtte és az Utána nélkül.

Úgy látom most, hogy meg kell látni az eszmélés közvetlen adottságain belül, azoknak természetéből folyólag minden téridősoros végességnek egy végtelenségforrásban való eredését. Ha ezt a magambapillantás erejével meg tudnám világosítani, akkor látható volna, hogy az eszmélés legegyszerűbb folyamataiban is ott leskelődik az Időnek, a Térnek és az Erőnek végtelensége. Nem mint nagyság, hanem mint

határtalanság. Egyik legősibb kis jegyzetem noteszlapján az első mondatok között azt írtam le: *szeretem a korláttalant.*

Miért szerettem húsz évesen? Miért éppen ez fogott meg legelőször, mikor megpróbáltam befelé nézni? Mi az a „belső", az a Teilhard-féle „dedans", amit ő sem tudott mással mint ezel a térmetaforával kifejezni, mi ez itt belül? Miért ez a legérdekesebb, a legvonzóbb, a legfontosabb nekem?

Miért van valami egész más illata, mint a „körülnézést" igénylő tettvilágnak, amelyben minden csupa mérték, csupa korlát, csupa mérséklet és szabály!? A körülnézés világa a tettvilág, a belebotlások, az elkerülések, a megalkuvások világa és mikor a „szabad" ember ebbe belefárad, akkor felszomjazik benne valami nagy messzi sóhajtás, akkor megéled benne valami ismeretlen lehelet, a határtalannak, a megállástalannak, a telhetetlennek egyre jobban teljesedő illata.

Ilyenkor a „lélek" – vagy csak az eszmélés? – kitárja szárnyait. Ismeretlen közegben érzi magát. És tudja, hogy nem lépett ki önmagából. Nem ment el önmagától. Nem. Éppen önmaga mélyére szállott. Elkezdte utolérni önmagát, azt a téralatti, időfölötti, erőntúli, formákból kivetkőző önmagát, amelyen belül először néz szembe a Végtelen Arcával, az Örökkévaló Arcával, az Erők Erejének Arcával és rajta felismeri önmagát. És ebben a pillanatban megérti a szót: „saját képére és hasonlatosságára". „Képe" és „hasonlatossága", ... hogyan vesződik a sugalmazott, mikor írni próbálja a Genezist. Képet mond, hasonlítást mond és tulajdonképpen azt kellene mondani: szállj le önmagadba.

Szállj le eszmélésed gondolati hordalékai, fogalmi épületei alá, ereszkedj töprengéseid tengermélyébe, aztán emelkedj csodavároid föle, szálldogálj vágyaid fényfelhőiben, próbáld átrepülni eszmélésed kontinenseit és járd be eszmélésed minden erőterét, – aztán tárd ki karjaidat és hunyd le a szemed – és találkozol Vele, Aki teremtett téged.

Felismered, hogy hasonlítasz hozzá, ha nem is „érted". Felfedezed, hogy mindig ismerted a születésed első perce

óta, a bölcsőben való első körülnézésed óta, a kusza világ ismeretlenségében, az anya csókjában, ajkad szomjúságában, keresztjeidben, újjongásaidban, gyötrelmeidben, hogy mindig vele voltál és maradsz, mielőtt megteremtett, elgondolt és testet adott, félretette a testedet és üvdvözülést adott, pillanatokat és örökkévalóságot adott, életet és halált ölelt reád és odatett téged az Ő Végtelen Univerzumának időelőtti, időbeli, időutáni létébe. Emlékezni fogsz rá, hogy elgondolt, megalakotott és üdvözített téged... Mit mondjak még? Beszélhetném ezt a Határtalanig, – röviden ennyi: önmagadban találod Alkotódat.

És most már körülnézhetsz. Odabent. Önmagadban. Ott minden megvan. Benned él a lételőtti istengondolat rólad; nem „lehetnél", ha Ő nem gondolt volna el. Benned a létbesodratásod az Ő szerető akaratából, őseid szerelmei az Ember emberesedése óta, mind a régi ős-szerelmek láncai, amelyeknek a jelen pillanatig eljutott végpontja vagy, benned a leendő életzárás, a létalatti alkotásaid, tetteid és nemtetteid, akarásaid és vonakodásaid, és az a Védelem, az az Ölelés, az a Kíséret, az a Cselekvés rajtad, mind, mind benned van és kitárul benned egyetlen szóvá: *Imádás*.

És megcsillog benned a hit, a Test és a Vér hite, a nagy Ittmaradónak Istenígérete, az Oltárházak összesugárzása, a Jászol, a Kereszt, a kősziklát áttörő Feltámadás... mind a tiéd, mind a tiéd. És a tudomás, hogy te is olyanná válva követed Őt ezen a kétszárnyú örökkévalóságon át, amelyben most életedet látod... csak azért, mert leszálltál önmagadba.

Nem veszed észre most, hogy eszméleted valóságos lélektani példatára az örökkévalóság metafizikájának? Hogy minden gondolatod története megismétli a saját élettörténetedet? Hogy minden benned élő szeretett emlék-embered ismétlő példatára annak, hogyan *te* élsz (és mind!) a Krisztusban? Lételőtti és létutáni mivoltunkkal az Ő Emberfia-eszméletének élő emlék-emberei vagyunk, akik benne növünk, fejlődünk és belőle soha ki nem lépünk.

Mind benne vagyunk ebben a Jeruzsálemben, és ez a Jeruzsálem mindegyikünkben itt van. Bennünk is él, bennünk és véredényeinkben, szívünk dobogásában lüktet. Minden lélegzetünk növeszti; és élteti minden lélegzetünket. Nemcsak mi építjük ezt a készülő Jeruzsálemet, Ő is épít minket. Nem úgy, mint egy házat, hanem úgy, mint valami élőt. Mert ez a növő Jeruzsálem bennünk él, mi benne élünk, és ezt úgy lehet felfedezni, ha egy pillantást vetünk önmagunkba. Ámen.

ZÁRÓIMA

Istenem, te látod, hogyan áll körülöttem az életem. Emberarcokkal vesz körül. Te látod arcaikat, Istenem, és olvasod rajtuk kirajzolódó lelküket. Istenem, érintsd meg őket! Mint ahogy megérintetted egykor testi ujjaiddal a gyógyulásért esedezőket.

Mert mind betegek vagyunk. És Te azért öltöztél testbe ezen a planétán, hogy meggyógyíts bennünket. Nem az egészségesekhez jöttél, magad mondtad itt emberszóval. Az a görbe asszony nem is kért téged, magadtól egyenesítetted ki akaratoddal. Azt a beteszdai koldust is Te szólítottad meg, hogy akaratodat tedd a felhullámzó víz csodájának helyébe. El akartál menni személyesen a százados házába, s annak hite folytán csak akaratodat küldted oda.

Küldd ide most az akaratodat, mint ahogy annak házába küldted, akinek szavait Tested vételekor ismételjük és örökkévalósítjuk ezzel annak az embernek hitét.

Küldd nekünk minden gyógyító víz-erőben ezt az akaratot, pillants rá gyógyító szándékoddal valamennyiünkre, akiknek életgörbületén meglátod a hibát, mint amaz asszonyét, aki nem is kért Téged, hanem csak állt hallgatva, illusztrálva nyomorát.

Mind ilyenek vagyunk, Istenem, ilyen görbült asszonyok. Egyenesíts meg minket, várjuk azt a Te mindenható akaratodat, amely a lélek nyomorékjaiért öltözött embertestbe és *„csak egy szóval"* mondd, és meggyógyulunk valamennyien.

Nem vagyok rá méltó,
Hogy lelkembe szállj,
De csak szóval mondjad
Jézus, nagy Király,
S meggyógyul a lelkem
Szent érintésedben.
Ámen.

A SZENTHÁROMSÁG

Egy az Isten, mégis három
Szeretem, de nem kívánom
Egészében érteni.

Atya vagy Te, ősteremtő
Igéd Fiad, embermentő
Nem kívánom érteni.

Fiú vagy Te, csodák fénye
Nappal, melynek nincsen éje
Nem kívánom érteni.

Lélek vagy Te, eszméletünk
Megváltásunk, Úrjövetünk
Nem kívánom érteni.

Istenembert kitől szülted
Törvényedet megkerülted?
Nem kívánom érteni.

Bűnöst szentté, hogy tisztítasz
Mindent helyreigazítasz?
Nem kívánom érteni.

Szűzi asszonyt hogy teremtesz
Szeplőtlenné miképp mentesz?
Nem kívánom érteni.

Éltet hogyan gyújtsz halálból
Miért van szárnyam az igából?
Nem kívánom érteni.

*

Azt tudom csak Te vagy Isten
Teljessé lesz benned minden
Titok vagy Te, egy és három
Megérteni nem kívánom
Mert mindenben minden Isten
Mindenekben, mindenikben
Égi szinten, földi szinten
Szeretlek
De nem kívánlak érteni.
Ámen

HIT, REMÉNY, SZERETET

Mi az élet? – versenypálya.
Mi a lét? – csak távoli táj!
Indulásod Isten várja, –
És megidéz, vagy megkínál.
De ha érzed érintését,
Hazajársz a karjaiba,
Tebelőled Istent készít,
Ha figyelsz az útjaira: –
Ne kersd a végső szókat,
Sem a végső gondolatot, –
Csak a Tett hoz minden jókat,
Csak a Perc, mit Isten adott.

Sose lett még abból semmi,
Ha világod nézegeted,
De ha felkelsz élni, tenni,
Ha a sorsod kézbeveszed,
Kiderül a láthatárod,
Megújul és él a szíved,
Az erődet visszavárod.
Jön a Perc, mely már a tied:
A világot nem kell „nézni",
A világot gyártani kell,
Tetterővel megigézni,
Válaszol, – ha jól kérdezel.

Jön a Szó, mely egy a Tettel,
Jön a Tett, mely Gondolat is,
Jön a Perc a Végtelennel,
Jön a Hű, és tűn a hamis,
Kivilágol benned minden,
Szeretés ha fogja kezed,
Ez a szó, mely minden hitben
Veled él, ha felfedezed.
Jön a Tett, mely egy a Szóval,
Jön az Eszme: átalakít,
Tele lesz a lelked Jóval.
Mi marad? – csupán egy: a *Hit.*

De ha élted rosszra fordul,
Ha elárvul benned a Szó,
Ha szekérkéd megcsikordul,
Kiszegényül benned a Jó.
Ha szívednek szomjazása
Elapasztott tóra talál,
Ha eléd áll lelked mása,
S feleded, hogy érte valál,
Ne ijedj meg, nincs elkésve,
Nagy az élet, hosszú az út.

Fonalad nincs elvetélve,
Aki fut, az messzire jut.

Kitalálod merre fussál,
Kezed ujja Kézbe simul,
Az a fő, hogy célba jussál,
Hova mennél céltalanul?
Ha tebenned ég a lélek,
Ha világa kézvezetőd,
Ha tudod, hogy ott van véled,
S az övé vagy mindenelőtt,
Kiragyog a lelked szintje,
Beszűrődik rád az a Fény,
Hazajött az élted Kincse;
Neve mi? – csupán: a *Remény.*

Ha bezárulsz önmagadba,
Ha a lelked sír egyedül,
Belefárad szíved abba,
Hogy imádságod kimerül.
Odazeng az élted húrja,
Hol a lélek otthona van,
Odaér majd minden ujja,
Hol a „sorsod" Istene *van,*
Akiben majd egy lesz minden,
Akitől nincs elszakadás.
Eleven az élő hitben, –
Akaratja: „ittmaradás".

Akiben mind együtt lesztek,
Aki nélkül senki se vagy,
Aki nélkül eltéveszted
Utadat, de el sose hagy,
Akiben mind lelket szültök,
Aki minden szívet akar,
Akiben megistenültök,

Neki szolgál szív meg a kar
Nosza indulj: higgy a szónak,
Tudod-é, ki van veletek?
Örököse minden Jónak,
Csak az Egy: s ez a *Szeretet.*

SZERETETLÁNG

Elvitted tőlünk
roncsolt testedet,
de megtartottad
öt szent sebhelyed
testeden megmaradt
emberek kezenyoma
így vagy a szenvedésnek
élő otthona.

Rajta az öt pont
vérpiros színe
megszólal benne
átdöfött szíve
így mondja: „Jöjj haza
vélem a fájdalomba
várlak, hogy felsegítsem
lelkedet oda!"

Mert megőriztem
öt vérző sebet
testemen égő
vérpiros jelet
nem „színek" ők, hanem
vérszínű valóságok
nézd ezt a testemre írt
öt imádságot!

Feltámadottan
magammal viszem
el ne kárhozzon
innen senki sem
Szűz Anyám mondta, hogy
szeplőtlen emberszívén
lángol a szeretete
minden szentmisén.

Én ezt a lángot
véle szentelem
kit utólér az
megszentül velem
zengi a lelkem az
irgalom örök dalát
Szívemnek boldogító
bűnbocsánatát.

De ha e láng a
kárhozatra hull
tőle a Sátán
menten megvakul
rútsága mélyébe
semmisül gonoszsága
többé az emberlélek
nem lesz prédája.

Megtisztul így az
egész mindenség
mindenben Minden
lesz az Istenség
Mária győz, mert a
szívének tiszta lángja
tette a Fiát Isten
oltárházába.

Szólt: „Ez a test most
élő tűz nekem
minden sebét most
véle szenvedem
pusztul e tűzben a
földötök minden szennye
mert szívem lobogása
lánggal törli le.

Így lesz jelenné
jövő és a múlt
új Jeruzsálem
mennyekből lehullt
így lesz planétánk a
megváltás diadala
Szentlélek munkájának
örök Asztala.
(1976)

ANGYALOK ÜZENETE

Mi szüntelenül itt járunk köztetek
És ti nem törődtök velünk, emberek.
Mi reátok hajlunk nemcsak éjszaka
Hanem csillagunktól tiszta fényt kap a
Nappal őrlő, és gondjárta futása
És lelkünk egyre hív a szent tudásra,

Hogy itt vagyunk és senki sincs magában,
Ha munkát ró, vagy csendes otthonában
Pihenve nézi élte nagy keresztjét . . .

Mi itt vagyunk, erőket hordunk széjjel,
Mi szent mosolygást szórunk nappal-éjjel,
S ki sírva nézi dús erői vesztét,

Az kezdje hinni, hogy mellette járunk,
Hogy Istenkézből emberszív a párunk,
S ha lelkét egyszer karjaink övezték,

Majd lesz erő, majd lesz vigasság benne . . .
S ha ez a szó nem szín-igazság lenne,
S nem tudná senki, hogy angyal a társa,
És benne tükröződik lelke mása, –
Elárvult lelkek sírnának e földön,
Társtalan ember lakna e göröngyön . . .

De mi itt vagyunk, itt járunk köztetek,
És ti örvendjetek ennek, emberek!

ANGYALOKHOZ

Keljetek fel angyalok
Utolsó nagy harcra!
Tenni kell most szent karok
Fényt az Istenarcra!
Sanctusotok éneke
Kevés most az égnek
Ha a földön a sátán
Oltárai égnek.

Jöjjetek hát angyalok
Ezer légióval
Győzzétek le harcba' most
A gonoszt a jóval!
Zengjen csataéneket
Ajkunk itt a mélyben
Nélkületek elveszünk
Napfénytelen éjben!

Eláradt a földtekén
A gonosz uralma
Soha sem volt ily erős
A sátán hatalma.
Megváltottak ezrei
Mennek veszendőbe,
Siessetek, győzzetek
Még ez esztendőben!

Ihlessetek lelkeket
Nagy, szent misszióra
Gyújtsátok a szíveket
Jertek, itt az óra!
Apostolok hadait
Küldjétek szét itt lenn
Ez Krisztus üzenete
Választ vár az Isten!

Tanítsatok szíveket
Emberszeretetre,
Nyissatok meg szemeket
Istenszeretetre!
Szórjatok szét kincseket
Egek magasából
Hadd teljünk igazsággal
Jézus tárházából!

Jertek itt a pillanat
Hasztalan a várás
Hintsétek a lángokat
Hulljon szét az áldás!
Födjétek a földtekét
Lélekáramlással
Jézus Szívét harcba hívó
Sanctus-dalolással!

Imádjátok az Atyát
Esdő hódolattal
Hívjátok le Szent Fiát
Égő akarattal!
Szentléleknek lángjaival
Gyújtsatok fel mindent
Szeretetben lobogó föld
Köszöntse az Istent!

ISBN 963 360 212 2
ISBN 963 360 220 3

A KIADÁSÉRT FELEL: DR. ÁKOS GÉZA IGAZGATÓ
A SZEDÉST A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT VÉGEZTE
NYOMÁS ÉS KÖTÉS A FRANKLIN NYOMDA MUNKÁJA (82/1398)
FELELŐS VEZETŐ MÁTYÁS MIKLÓS IGAZGATÓ